

SKÖVDE KOMMUN

2020

ÅRSREDOVISNING

SKÖVDE

1	Inledning	
	Förord	7
	Ledande politiker och tjänstemän	8
	Omvärld	10

2	Förvaltningsberättelse	
	Den kommunala koncernen.....	14
	Händelser av väsentlig betydelse	17
	Översikt över verksamhetens utveckling	18
	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	19
	Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort.....	21
	Balanskravsresultat.....	35
	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	37
	Viktiga förhållanden inom personalområdet.....	47
	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	52
	Förväntad utveckling.....	54

3	Räkenskaper	
	Resultaträkning.....	56
	Balansräkning	57
	Kassaflödesanalys.....	58

4	Driftredovisning	
	Driftredovisning.....	60

5	Exploatering och investering	
	Exploateringsredovisning.....	64
	Investeringsredovisning.....	67

6	Nämnder	
	Kommunstyrelsen	76
	Barn- och utbildningsnämnden	80
	Vård- och omsorgsnämnden	84
	Socialnämnden	88
	Kultur- och fritidsnämnden.....	90
	Servicenämnden.....	93
	Bygglövsnämnden.....	98
	Kommunfullmäktige	99
	Överförmyndare	99
	Valnämnd.....	99
	Revision	99
	Arvodesnämnd	99

7	Kommunala bolag och förbund	
	Kommunala bolag och förbund	102

8	Tilläggsupplysningar och särredovisning	
	Noter	112
	SKÖVDE VA – en särredovisning	129
	Revisionsberättelse.....	134

+	Bilagor	
	Innehåll.....	139

STADSHUS

gatan 2

1

Inledning

Förord	7
Ledande politiker och tjänstemän.....	8
Omvärld	10

A pink heart-shaped sign is mounted on a white metal post. The sign contains the text "Take care of each other!" in a large, bold, white font, and "Please keep your distance" in a smaller, white font below it. At the bottom of the sign is a small white logo of a person's head and shoulders inside a shield, with the word "SKÖVDE" underneath. The background shows a grassy field with several people sitting or lying on the grass, and a body of water in the distance under a clear sky.

Take care of each other!
Please keep your distance

1.1 Förord

2020 har präglats av pandemin och dess konsekvenser, men detta till trots ligger mycket hårt och medvetet arbete bakom den starka ekonomiska position som Skövde kan konstatera när 2020 ska summeras.

Skövde kommun redovisar ett överskott på 301 miljoner kronor.

De främsta skälen till årets överskott är de statsbidrag som kommit för att mildra effekterna av pandemin, kommunens lägre kostnader med anledning av att färre personer har efterfrågat kommunens tjänster samt att skatteintäkterna har ökat gentemot budget. Men det handlar också om ett hårt arbete från nämnderna med att anpassa verksamheterna efter de långsiktiga utmaningar som väntar kopplat till demografin. Målet att nå 60 000 invånare 2025 är fortfarande inom räckhåll, även om takten mattats av något under året.

Kommunens verksamheter har tvingats ställa om och anpassa sig i takt med pandemins utveckling. Trots rådande läge har en stor del av den planerade verksamheten för 2020 genomförts. Under våren antogs två nya program – Folkhälsopolitiskt program och Barn- och ungdomspolitiskt program.

Arbetet med att utveckla Mariesjöområdet har framskridit med full kraft och under året invigdes Skövde Science City i samband med att planprogrammet för området antogs. En ny stadsdel kommer att växa fram som ger Skövde möjligheten att erbjuda en attraktiv miljö för kunskap, utveckling, näringsliv och vardag.

Bostadsbyggandet har fortsatt. I Timmersdala blev bostäder i området Timmerslyckan inflyttningsklara och i Frostaliden, Skövde färdigställdes de klimatanpassade trähusen. Äldrecentret Ekedal öppnade sina portar och kunde erbjuda 80 nya centralt belägna lägenheter.

I ytterområdena har ett antal arbeten med upprustningar av lekplatser, parker och andra friskvårdsområden genomförts i syfte att skapa trevliga och trygga platser att mötas på. Även planeringsarbete för såväl gång-cykelvägar har genomförts till-

sammans med bygdegårdsföreningar och vägföreningar. Som ett led i att öka attraktiviteten i stadskärnan har Kyrkparken i centrala Skövde rustats upp med bland annat nya umgängesytor och en lekpark.

Bygget av utomhusarenan på Billingen inleddes under hösten för att ytterligare bredda destinationens utbud. Billingeområdet stod klart och de nya aktörerna kunde flytta in i december.

ASSAR Innovation Arena tilldelades under året 21 miljoner kronor i bidrag från Västra Götalandsregionen för att fokusera på vidareutveckling av produktionstekniskt laboratorium för elektriska drivlinor. Denna satsning stärker Skövdes och regionens möjligheter för tillverkning av elmaskiner till elfordon och ökar regionens möjligheter till en fortsatt industriell utveckling och för att stärka ASSAR som ett nationellt kunskapscentrum.

Coronapandemin har pågått i över ett år och har haft stor påverkan på kommunkoncernens verksamheter, men trots detta har Skövde kommun levererat på många punkter utöver att hantera själva pandemin. Det är ett arbete som har utförts tillsammans och det har varit utmanande - men det har gjorts bra. Skövdes starka position inför framtiden är ett resultat av det arbetet. Tillsammans med alla politiska partier i kommunfullmäktige har vi inom Allians för Skövde haft Skövdebornas bästa framför ögonen. Vill vi rikta ett stort tack till alla politiker i nämnderna och medarbetare inom kommunen för extraordinära insatser detta pandemiår.

TACK!

Allians för Skövde

Katarina Jonsson (M)

Ulrica Johansson (C)

Marianne Gustafson (KD)

Ulla-Britt Hagström (L)

1.2 Ledande politiker och tjänstemän

Kommunfullmäktige 2019–2022

Under nuvarande mandatperiod har den styrande minoriteten (M, C, L och KD) 29 mandat. S, V och MP har sammanlagt 24 mandat och SD har 8 mandat.

Parti	Mandat
Socialdemokraterna	19
Moderaterna	15
Sverigedemokraterna	8
Centerpartiet	6
Liberalerna	4
Kristdemokraterna	4
Vänsterpartiet	3
Miljöpartiet	2

Ordförande:
Conny Brännberg (KD)

Första vice ordförande:
Jacqueline Tjällman (L)

Andre vice ordförande:
Monica Green (S)

Kommunstyrelsens ledamöter

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige. Styrelsen ska följa och ha uppsikt över nämndens och bolagens beslut och arbete. Det är kommunstyrelsens ordförande som leder kommunstyrelsen.

Ordförande: Katarina Jonsson (M)

Förste vice ordförande: Ulrica Johansson (C)

Andre vice ordförande: Johan Ask (S)

Ledamöter:

Theres Sahlström (M), Bernt Mårtensson (M), Claes Beckman (M), Ulla-Britt Hagström (L), Marianne Gustafson (KD), Maria Hjærtqvist (S), Robert Ciabatti (S), Malin Wadman (S), Anita Löfgren (S), Dag Fredriksson (V), Jonas Eriksson (SD) och Jerzy Kucier (SD)

Ersättare:

Lars-Ove Källman (M), Peter Yström (M), Klas Hedenberg (C), Gunvor Kvick (C), Christer Winbäck (L), Jan Sandelius (KD), Bjarne Medin (S), Anders Grönvall (S), Kayda Lazar (S), Janette Leinonen (MP) och Linnéa Fransson (SD)

Kommunalsråd

Katarina Jonsson (M)

Katarina har varit kommunstyrelsens ordförande sedan valet 2010. Hon har det övergripande ansvaret för kommunens ekonomi, samhällsbyggnad och näringslivsfrågor.

Ulrica Johansson (C)

Ulrica är kommunstyrelsens förste vice ordförande. Hon har bland annat ansvar för kommunens personalpolitik och är ordförande för Skövde Stadshus AB samt för Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Johan Ask (S)

Johan är andra vice ordförande i kommunstyrelsen och första vice ordförande i Skövde Stadshus AB.

Kommundirektör

Tomas Fellbrandt

Tomas ansvarar för kommunens övergripande arbete med planering och ledning, och samordnar kommunens verksamheter. Han är också vd för Skövde Stadshus AB och chef över alla sektorchefer samt koncernstaben.

Nämnder och sektorer

Nämnd och ordförande	Sektor och sektorschef
Kommunstyrelsen , Katarina Jonsson (M)	Sektor styrning och verksamhetsstöd , Lena Friberg, tf t.o.m 2020-07-31, Per Kjellander fr.o.m 2020-08-01 Sektor medborgare och samhällsutveckling , Johan Rahmberg Sektor samhällsbyggnad , Caroline Hagström
Kultur- och fritidsnämnden , Petter Fahlström (L)	Sektor medborgare och samhällsutveckling , Johan Rahmberg
Socialnämnden , Anna Bergman (M)	Sektor socialtjänst , Lena Friberg
Servicenämnden , Torbjörn Bergman (M)	Sektor service , Rickard Karlsson
Barn- och utbildningsnämnden , Anders Karlsson (M)	Sektor barn- och utbildning , Katarina Lindberg
Vård- och omsorgsnämnden , Therese Sahlström (M)	Sektor vård- och omsorg , Per Granath
Bygglövsnämnden , Gunilla Knutsson Löfvenborg (M)	Sektor samhällsbyggnad , Caroline Hagström
Valnämnden , Martin Odenö (M)	
Revisionen , Lars-Erik Lindh (S)	

1.3 Omvärld

2020 blev ett exceptionellt år ur många perspektiv. Coronapandemin gav under våren en extremt snabb nedgång i produktion och sysselsättning, såväl i Sverige som i omvärlden. Verksamheten i kommuner och regioner fick ställa om i rekordfart. Sedan dess har ekonomin vänt tydligt uppåt, men det är fortfarande högst osäkert i vilken takt som återhämtningen kommer att ske. Paradoxalt nog når kommuner och regioner mycket starka resultat i år, till följd av stora och tillfälliga, pandemirelaterade tillskott. Med tanke på de ryckiga förutsättningarna under året är det dock inte konstigt. De statliga tillskotten har gett kommunsektorn goda förutsättningar att hantera pandemin med ekonomin tryggad. Samtidigt kommer den demografiska utvecklingen att innebära stora utmaningar och långsiktiga effekter på ekonomi och bemanning framöver. Det blir en stor utmaning att både effektivisera verksamheten och komma i kapp med sådant som inte kunnat göras till följd av pandemin. Årets starka ekonomiska resultat riskerar att skapa förväntningar som regioner och kommuner inte kan uppfylla på längre sikt.

Internationell ekonomi

Sedan februari 2020 har pandemin överskuggat allt annat och vänt fokus bort från tidigare makroekonomiska orosmoln. Men i hög grad kvarstår flera av de riskfaktorer som många talade om före pandemin. Brexit är ett sådant exempel, där det fortfarande finns risk för stora negativa effekter för den europeiska ekonomin. Spänningarna mellan USA och Kina är ett annat exempel, med tydlig bäring på handelsförutsättningarna. Det finns risk att dessa frågetecken tynger den fortsatta konjunkturuppgången globalt så länge avtalsfrågor inte lösts och geopolitiska tvister består.

Svensk ekonomi

Redan under 2019 präglades svensk arbetsmarknad av en försvagad konjunktur med ett minskat antal arbetade timmar, vilka utgör basen i kommunernas och regionernas skatteunderlag. Trots att antalet arbetade timmar minskade rejält även under 2020, sjönk inte skatteunderlaget alls som förväntat. Det väntas tvärtom öka med 1,9 procent. Skälet är den stora uppgången i beskattningsbara transfereringar. Statliga åtgärder som regler kring korttidspermittering och förstärkt arbetslöshetsersättning bidrar starkt till denna uppgång. Dessutom steg pensionsinkomsterna relativt snabbt under året. Under 2021 beräknas antalet arbetade timmar öka igen. Samtidigt fasas permitteringslöner ut och uppräknigen av inkomstrelate-

rade pensioner blir låg. Sammantaget väntas detta ge en svagare utveckling av skatteunderlaget 2021 än 2020; ökningen beräknas till 1,5 procent.

Demografi och befolkningsutveckling

Sveriges befolkningsmängd ökade blygsamt under 2020 jämfört med de senaste åren. SCB:s främsta förklaring till den relativt försiktiga ökningen är en betydligt lägre invandring än beräknat. Många kommuners befolkningsökning har de senaste åren varit helt beroende av invandringsöverskott, och när detta bromsats upp syns i många kommuner en betydligt mer blygsam utveckling än de sannolikt planerat för. Enligt beräkningar av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), vilka baseras på SCB:s befolkningsprognos, kommer de demografiskt betingade behoven att öka med i snitt 1,1 procent per år under 2021–2023. Efter detta väntas ökningstakten sjunka något, men ändå ligga på närmare en procent per år fram till 2030.

Kommunsektorn

Det har varit skarpa svängar i den kommunala ekonomin under 2020. Vissa verksamheter går på sparlåga medan andra har fått lägga om arbetet på ett aldrig tidigare skådat sätt. Vi har sett ett stort BNP-tapp, ojämförligt stora statliga tillskott och rekordstor sjukfrånvaro. Summan av dessa delar blir ett stort överskott som knappast någon hade kunnat gissa sig till under våren 2020.

Smittspridningen pågår fortfarande under våren 2021, och de kommunala verksamheterna samt ekonomin kommer att fortsätta påverkas av pandemin. Framtiden är därmed högst oviss.

Förvaltningsberättelsen innehåller information om förvaltningen av den kommunala koncernen inklusive kommunen. Syftet är att ge en övergripande och tydlig bild av kommunens verksamhet under det gångna året. Innehållet fokuserar på den kommunala koncernens perspektiv, vilket omfattar kommunens nämnder, bolag och förbund. Kapitlets struktur och innehåll är utformat i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Rådet för kommunal redovisning (RKR) och Rekommendation 15 (R15) innehåller en rekommenderad utformning av förvaltningsberättelsen; även dessa har beaktats.

2.1 Den kommunala koncernen

I Skövdes kommunkoncern ingår kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Skövde kommun är den del av organisationen som innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen samt nämnderna. Förutom kommunstyrelsen finns sex facknämnder samt ytterligare fem nämnder.

Kommunens bolagskoncern består av ett moderbolag – Skövde Stadshus AB – som till 100 procent ägs av kommunen. Detta moderbolag äger i sin tur sju bolag. Fem av dem är helägda, nämligen:

- AB Skövdebostäder
- Balthazar Science Center AB
- Kreativa Hus Skövde AB
- Next Skövde Destinationsutveckling AB
- Skövde Energi AB

De övriga två är delägda. Dessa är Skövde Flygplats AB, som ägs till 96 procent av moderbolaget, och Science Park Skövde AB, där moderbolaget äger 49 procent.

Några av de kommunala bolagen äger bolag i sin tur. Det helägda Kreativa Hus Skövde AB äger tre bolag:

- Mariesjö Kreativa Hus AB
- Västfast i Skaraborg AB
- Skövde Eldaren AB

Skövde Energi AB, å sin sida, äger Skövde Energi Elnät AB.

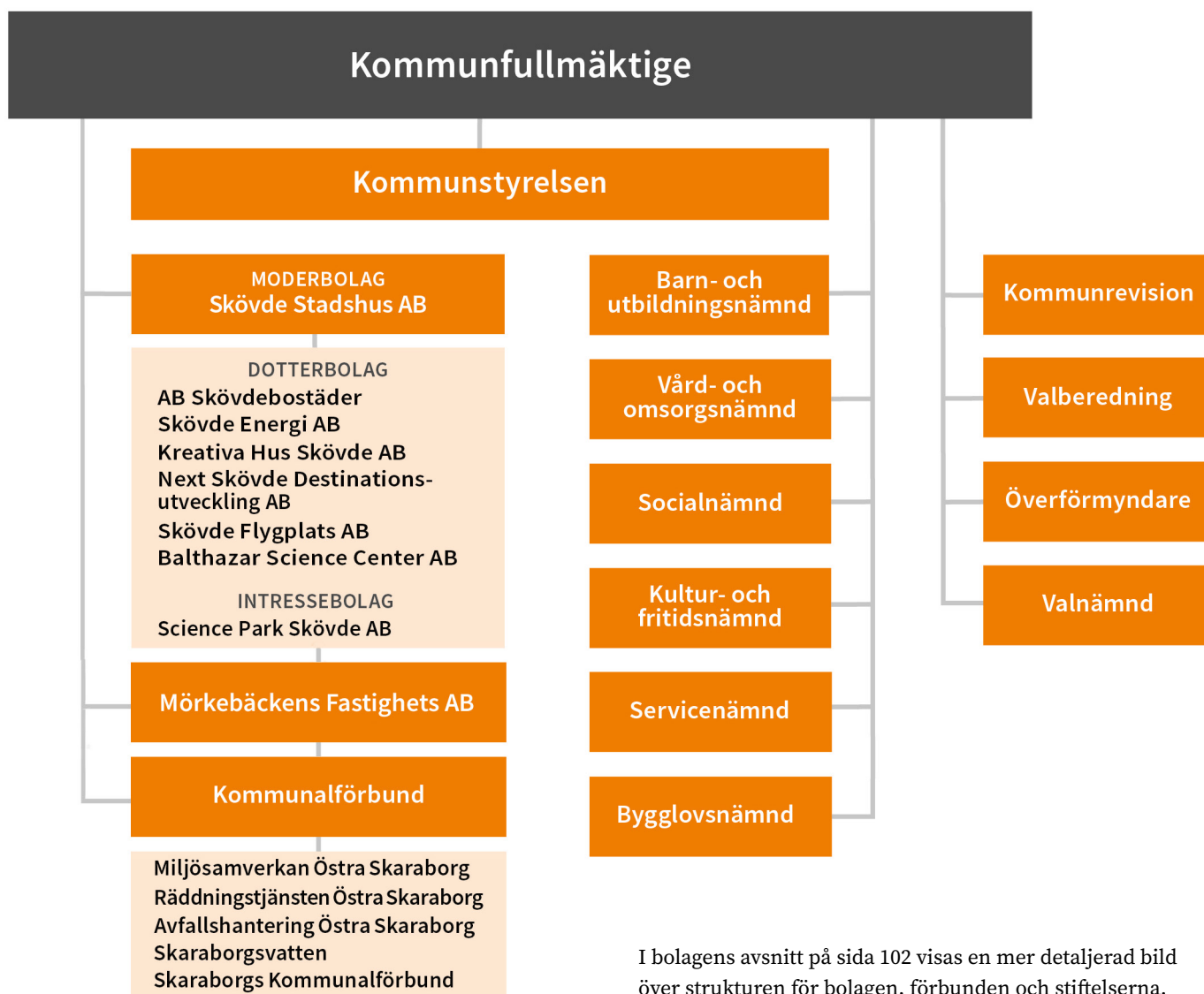
Utöver dessa finns ytterligare tre bolag. Det ena är Eonen Fastigheter i Skövde AB, som ägs av moderbolaget men som är vilande och därmed inte bedriver någon verksamhet. De andra två är Mörkebäcken Fastighets AB och Skövde Billingen AB, som båda ägs direkt av kommunen. Mörkebäcken Fastighets AB köptes som ett strategiskt fastighetsförvärv för utveckling av Mariesjö under 2020. Skövde Billingen AB och Eonen Fastigheter i Skövde AB är vilande och bedriver alltså ingen verksamhet.

Skövde kommun är också medlem i dessa sju kommunalförbund:

- Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)
- Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)
- Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)
- Skaraborgsvatten
- Skaraborgs Kommunalförbund
- Tolkförmedling Väst
- Samordningsförbundet Östra Skaraborg

I de fem förstnämnda har Skövde kommun ett betydande inflytande. De ingår därför i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

Skövde kommun utser också styrelsemedlemmar i sex stiftelser. Verksamheten i dessa stiftelser bedöms vara begränsad i förhållande till kommunens totala verksamhet. Därför är de inte inkluderade i Skövde kommuns koncernräkenskaper.

Privata utförare

Kommuner kan besluta att överlämna vården av kommunala angelägenheter till privata utförare. Med en privat utförare avses en juridisk person eller enskild individ som fått uppdrag om att vårda en kommunal angelägenhet. I flera av kommunens verksamheter köps tjänster av privata utförare. Det gäller exempelvis anläggningsarbete för gatuunderhåll och fastighetsmark, liksom snöröjning, HVB-hem och vuxenutbildning. Nedan redogörs för fler exempel, som gäller verksamheterna för barn och utbildning samt vård och omsorg

Barn och utbildning

I Skövde kommuns geografiska område finns flera privata utförare som bedriver förskola, grundskola eller gymnasieskola. Några sådana exempel är Raoul Wallenberg, Montessori,

I Ur och Skur, IT-gymnasiet Sverige, Lichron Teknik, Drottning Blankas Gymnasieskola samt Volvo Personvagnar. Inom förskolan står privata utförare för 12 procent av den totala verksamheten. Även i grundskolan är andelen 12 procent medan den i gymnasieskolan är 15 procent.

Vård och omsorg

Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem utför socialtjänstlagens insats *Särskilt boende* enligt avtal med Skövde kommun.

Stiftelsens verksamhet bedrivs i egna lokaler med totalt 36 lägenheter, och står för ungefär 8 procent av de särskilt boende-lägenheter som finns i Skövde kommun.

Finnservice i Skövde AB utför hemtjänstinsatser enligt socialtjänstlagen, enligt avtal med kommunen. Verksamheten bedrivs i deras egna lokaler (servicehus) med 24 lägenheter, där hyresgästerna ofta har omfattande hemtjänstinsatser. Cirka 7 procent av den totala hemtjänstvolymen i kommunen utförs av Finnservice. Systrarna Odhs hemtjänst AB utför 14 procent av Skövdes totala hemtjänstvolym, och är därmed den största privata utföraren av hemtjänst enligt lag om valfrihet (LOV).

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

2020 har varit ett exceptionellt år, med många ekonomiska osäkerhetsfaktorer på grund av coronapandemin. Pandemin har pågått i över ett år och har haft stor påverkan på kommunkoncernens verksamheter. Verksamheterna har på rekordtid tvingats ställa om sina arbetsätt. Inte sedan andra världskriget har välfärden påverkats så snabbt som under detta år. På kort sikt är bilden av kommunernas ekonomi dock positiv. Detta tack vare omfattande statliga insatser och att pandemin inte slagit så hårt mot den samhälls-ekonomiska utvecklingen.

Trots pandemin hade Skövde en positiv befolkningstillväxt under 2020. Kommunen har fått 425 fler invånare, och den positiva tillväxten har inneburit fortsatta investeringar. Under året har 236 nya bostäder färdigställts, varav 136 i flerbostadshus och 100 i småhus. Trots att stora investeringar gjorts i kommunkoncernen under året har koncernens låneskuld inte ökat. Kommunen, Skövdebostäder och Skövde Energi står för de största investeringarna – bland annat dessa:

- Äldrecenter Ekedal, som byggts ut med 80 nya platser. Inflyttningen startade under sommaren 2020.
- Utvecklingen av Billingen, där Billinge-centret invigdes i februari 2021.
- Stadskvarns ombyggnation, som är VA-verksamhetens största projekt.
- Mellomkvarns förskola, som är nybyggd och öppnade efter årsskiftet 20/21.
- Reinvesteringar i avdelningarna kök, fastighet och gator.
- Nybyggda bostäder i Frostaliden och Timmersdala.
- Skövde Energis nya kontor.

Övriga viktiga händelser

- Kommunfullmäktige beslutade om ett nytt folkhälsopolitiskt och barn- och ungdomspolitiskt program för mandatperioden 2019–2022.
- Kommunfullmäktige beslutade att bygga upp en pensionsfond för att trygga pensionerna. I samband med detta reviderade man också pensionspolicyn.
- En ny energi- och klimatplan skickades ut på remiss. Planen ska gälla för kommunkoncernen fram till 2030.
- Ett nytt ledarutvecklingsprogram togs fram och tre sektorer har börjat arbeta med det.
- Arbetet med *Handlingsplan 22*, kommunens långsiktiga kvalitetsutveckling, fortlöpte. Exempelvis har lokaleffektiveringar genomförts och många digitaliseringsprojekt pågår. Ett exempel är *Digital skolstartstjänst*.
- Kommunfullmäktige beslutade om en ny lönepolicy.
- Kommunfullmäktige beslutade om åtgärder föranledda av pågående pandemi (Covid-19) till exempel satsning på 40 miljoner kronor i den reviderade budgeten för 2021-2023 för att minska och förebygga ungdomars arbetslöshet och utanförskap, hyresnedsättningar och budgettillskott för att stärka stadskärnan.
- Kommunfullmäktige godkände Planprogram för Mariesjöområdet.
- Kommunfullmäktige antog ny plan för IT-infrastruktur.

Trots de utmaningar som pandemin medfört har de kommunala bolagen fortsatt att jobba intensivt med sina åtaganden för att utveckla Skövde enligt Vision Skövde 2025.

2.3 Översikt över verksamhetens utveckling

I detta avsnitt presenteras en femårsöversikt över utvalda siffror och nyckeltal. Den syftar till att ge en översikt över kommunkoncernens och kommunens utveckling jämfört med föregående år, samt över hela femårsperioden.

Skövdes befolkning ökar och tillväxten har den senaste femårsperioden varit stabil, med en genomsnittlig ökning på 665 invånare per år. När invånarna blir fler ökar efterfrågan på kommunala tjänster. Det leder till att både intäkter och kostnader växer inom kommunens verksamheter. Samtidigt görs fortfarande stora investeringar inom kommunen och hela koncernen, om än på något lägre nivåer än tidigare år. Investeringarna görs bland annat för att tillgodose det växande behovet av bostäder och verksamhetslokaler, men också för att öka stadens attraktivitet.

Koncernens årsresultat har ökat med 201 miljoner kronor jämfört med förra året. Det förklaras till stor del av ett mycket starkt resultat i kommunen, och är en effekt av stora, tillfälliga statsbidrag på grund av pandemin.

Soliditeten har stärkts. Det är en effekt av koncernens goda resultat i kombination med en något lägre investeringsnivå än tidigare år, både för kommunen och för koncernen.

Finansnettot, det vill säga skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader, fluktuerar mellan åren. Det påverkas av ränteförändringar, placeringars värdeökningar och eventuella utdelningar från exempelvis Kommuninvest. Föregående år gjordes en inlösen av ränteswappar i AB Skövdebostäder, vilket förklarar skillnaden

Kommunen	2020	2019	2018	2017	2016
Folkmängd	56 791	56 366	55 729	54 975	54 133
Kommunal skattesats (kr)	21,61	20,86	20,86	20,86	20,86
Verksamhetens intäkter (mnkr)	1 023,1	1 032,9	1 001,2	983,8	957,4
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-3 782,0	-3 716,9	-3 683,5	-3 475,7	-3 261,6
Årets resultat (mnkr)	301,3	149,7	16,4	49,9	151,9
Finansnetto (mnkr)	13,5	18,8	18,1	-3,1	-11,5
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	29,1	26,8	27,0	28,1	38,3
Nettoinvesteringar (mnkr)	547,9	570,7	707,2	759,3	443,2
Långfristig skuld (mnkr)	4 219,2	4 147,3	3 549,0	3 186,1	888,0

Verksamhetens intäkter	1 768,3	1 795,1	1 731,7	1 685,0	1 661,8
Verksamhetens kostnader	-4 187,4	-4 176,3	-4 084,2	-3 873,3	-3 696,3
Årets resultat	417,6	216,6	160,6	157,2	250,0
Finansnetto	-16,9	-40,8	-15,1	-28,6	-37,9
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	34,1	31,3	31,7	31,6	33,3
Nettoinvesteringar	887,8	979,9	1 034,5	1 140,2	879,0
Långfristig skuld	4 226,9	4 215,8	3 653,0	3 370,8	2 492,1

mellan 2020 och 2019 års nivå. Värdöverföringar mellan bolag och kommunen återspeglas också i denna post på kommunnivå, vilket förklarar postens fluktuation mellan åren.

2.4 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunen omfattas enligt kommunallagen av kravet på god ekonomisk hushållning. Det betyder att kommunen ska ha god ekonomisk hushållning både i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin i både längre och kortare perspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det en överkonsumtion som kommande generationer får betala för. Kommunens övergripande ekonomiska mål utgår därför från följande princip: Varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar, och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

2.4.1 Uppföljning av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktiges mål är kopplade till god ekonomisk hushållning. De är strukturerade i form av ett styrkort och omfattar mål kopplade till både verksamhet och ekonomi. Ett av målen är att det ekonomiska resultatet ska motsvara minst tre procent av skatteintäkter och statsbidrag över mandatperioden. Nivån innebär att det egna kapitalet värdesäkras. Samtidigt ska den kommunala verksamheten bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att nå de verksamhetsmål som kommunfullmäktige beslutat om.

Skövde kommuns resultat på 301,3 miljoner motsvarar 9,2 procent av skatter och bidrag. Ställt i relation till budgeten och planen för den resterande mandatperioden innebär detta ett ekonomiskt resultat på 4,4 procent av skatteintäkter och statsbidrag. Därmed ser det finansiella målet ut att uppfyllas.

När det gäller verksamhetens mål visar 2020 års resultat på en i stort sett positiv utveckling. Av 8 mål bedöms 5 som delvis uppfyllda och 3 som uppfyllda.

I de kommunala bolagens ägardirektiv finns ekonomiska och verksamhetsmässiga mål kring god ekonomisk hushållning.

Kommunalförbunden har egna mål för god ekonomisk hushållning. Mer information om detta finns i organisationernas respektive årsredovisningar. De kommunala bolagens ägardirektiv följs också upp löpande av Skövde Stadshus AB. Bedömningen utifrån resultaten från vd-dialoger och andra uppföljningar är att bolagen har följt ägardirektiven.

Utifrån ovanstående är den sammantagna bedömningen att kommunen och kommunkoncernen lever upp till kravet om god ekonomisk hushållning för 2020.

2.4.2 Budgetavvikelse

För att uppnå god ekonomisk hushållning är en viktig förutsättning att verksamheterna följer sin budget. Den totala budgetavvikelsen för kommunen uppgår till 201,1 miljoner kronor i överskott för 2020. De poster som framför allt bidrar till överskottet är lägre nettokostnader i verksamheterna, tillsammans med extra statsbidrag till följd av coronapandemin. På minusidan återfinns lägre intäkter i form av skatteintäkter och generella bidrag, samt högre avskrivningar än budgeterat.

Investeringsbudgeten uppgick till 1 007 miljoner kronor medan nettoinvesteringarna för 2020 uppgick till 548 miljoner. Skillnaden (459 miljoner mellan budget och utfall) beror framför allt på att projekt inom följande poster förskjutits i tid: lokalinvesteringar (205 miljoner), infrainvesteringar (114 miljoner) samt taxefinansierade investeringar (86 miljoner).

I kapitlet om driftredovisning (sidan 60) finns mer information om nämndernas resultat för 2020. Investeringsredovisningen finns på sidan 67. Någon koncernbudget har inte upprättats för 2020.

2.5 Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

Så fungerar vårt styrkort

Kommunfullmäktiges mål har strukturerats i form av ett styrkort. Ett styrkort är en matris som tydliggör sambandet mellan vad en verksamhet vill nå, hur målet ska nås och hur resultatet ska mätas. Målen i kommunfullmäktiges styrkort är långsiktiga och strategiskt viktiga för Skövdes utveckling. De syftar till att styra mot Vision Skövde 2025.

Styrkortet är indelat i fyra perspektiv utifrån kommunens olika roller och uppdrag. De prioriterade utvecklingsområdena i Vision Skövde 2025 ligger som ett raster över samtliga perspektiv. Samma sak gäller för vårt kund- och kvalitetsfokus.

Inom **Samhällsutveckling** finns fem mål om att skapa ett hållbart samhälle som ger nytta för både Skövdeborna och andra aktörer; exempelvis föreningar, företag och grannkommuner.

Inom perspektivet **Välfärdstjänster** finns mål som är direkt kopplade till kvalitet och effektivitet i kommunens välfärdstjänster.

Medarbetare och chefer berör Skövde kommun som arbetsgivare och olika arbetsgivarfrågor, medan perspektivet **Ekonomi** handlar om kommunens och kommunkoncernens ekonomi.

Sammanfattande bedömning av måluppfyllelse

Färgsymboler för både mål och resultatmätningar

Grönt indikerar att målet eller målvärdet är nått.
I tabeller betyder grönt att målvärdet uppnåtts med 100 procent eller mer.

Gult indikerar ett relativt gott resultat – att vi är på väg att nå målet men fortfarande har en bit kvar.
I tabeller betyder gult att målvärdet uppnåtts med minst 81 procent.

Rött visar att målet inte är uppfyllt eller att resultatmätningen har ett svagt resultat relaterat till den ambitionsnivå som finns.
I tabeller betyder rött att målvärdet uppnåtts med mindre än 80 procent.

Positiv trendpil: indikerat att utfallet var bättre 2020 än 2019.

Oförändrad trendpil: indikerat att utfallet var samma 2020 som 2019.

Negativ trendpil: indikerat att utfallet var sämre 2020 än 2019.

Följande mål bedöms vara uppfyllda vid mandatperiodens slut:

KF:s strategiska mål

- Skövde är 60 000 invånare år 2025
- Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025
- Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag

Följande mål bedöms vara delvis uppfyllda vid mandatperiodens slut:

KF:s strategiska mål

- ◆ Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds
- ◆ Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige
- ◆ Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv
- ◆ Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov
- ◆ Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

Nedan följer en redovisning av de mål och resultatmätningar som kommunfullmäktige beslutade i Strategisk plan med budget 2020–2022. För en mer detaljerad redovisning av resultatmätningarna samt nämndernas måluppfyllnad inom de olika strategiska målen, se bilagan Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort. I samtliga diagram som följer i detta avsnitt redovisas alltid det senaste kända värdet som utfallet för 2020, oberoende av eftersläpning i statistiken eller ej. Det framgår i bilagan vilket år statistiken avser.

Samhällsutveckling

Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

Målet bedöms som delvis uppfyllt. De resultatmätningar som ligger till grund för målbedömningen visar något svagare resultat än målet. Sysselsättningen för den arbetsföra befolkningen, samt för ungdomar i åldern 16–24 år, gick ned något under 2019. Den är dock fortfarande högre än motsvarande

siffror för riket som helhet. När statistiken för 2020 släpps senare under 2021 kommer vi att se de eventuella effekter som pandemin haft på sysselsättningen.

Flera aktiviteter har under året genomförts för att uppfylla målet på lång sikt. Det har också pågått ett arbete med att revidera riktlinjen för medborgardialog och medborgar-engagemang. Revideringen har gjorts för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamheter. Enligt planen ska den nya versionen av riktlinjen antas under våren 2021.

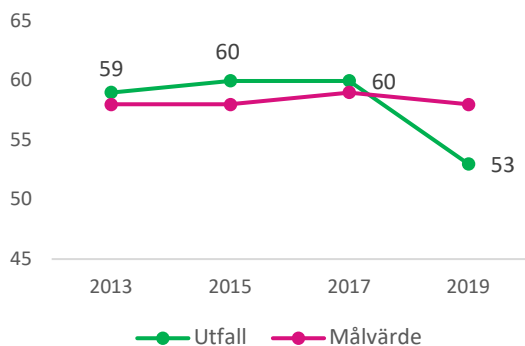
Under året har man mätt kundnöjdhet i kommunens kultur- och fritidsverksamheter. Resultaten har varit positiva, och en viktig anledning till det är att servicegraden ökat i verksamheterna. Detta visar vikten av hög servicenivå även framöver; inte enbart inom kultur- och fritidsverksamheterna utan i kommunens verksamheter i stort.

Resultatmätning

SCB medborgarundersökning Nöjd medborgarindex

Utfall: Mätningen genomförs udda år.

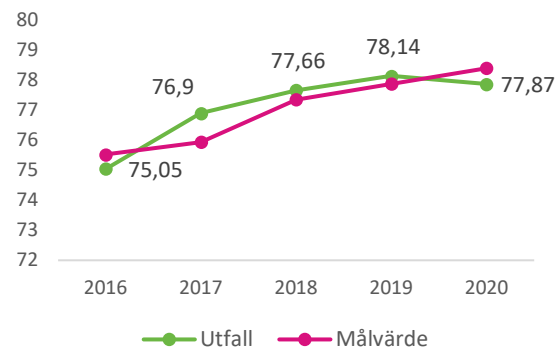
Målvärde: Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)

↓ Sysselsättning arbetsför befolkning, 16–64 år

Utfall: 77,37 procent

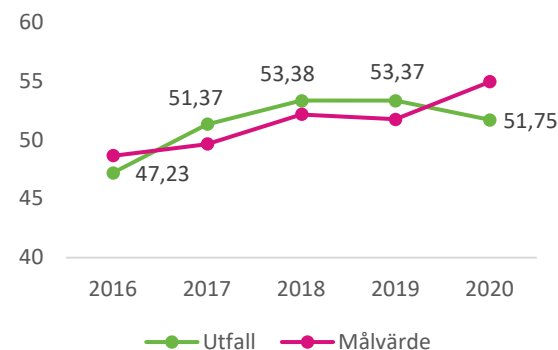
Målvärde: En gynnsammare utveckling än riket.

↓ Sysselsättning 16–24 år

Utfall: 51,75 procent

Målvärde. En gynnsammare utveckling än riket.

Skövde är 60 000 invånare år 2025

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Målet bedöms som uppfyllt under förutsättning att bostäder byggs i den takt som antagits i årets befolkningsprognos. Antalet invånare ökade med 425 personer under 2020. Det är den lägsta ökningen på flera år. Den relativt blygsamma utvecklingen kan delvis bero på pandemin, eftersom rörligheten i samhället generellt sett varit mindre. Även bostadsproduktionen var lägre under 2020 än på många år; totalt färdigställdes 236 bostäder. Halvvägs in i mandatperioden har totalt 628 bostäder byggts, och målet om 1 000 nya bostäder under mandatperioden är alltså på god väg att nås. Antalet arbetstillfällen i Skövde har blivit cirka 300 fler, vilket är positivt. Att antalet arbetstillfällen har ökat trots det tuffa arbetsmarknadsläget med pandemirestriktioner visar att arbetsmarknaden i Skövde står stark. Även antalet arbetstillfällen ökade under 2020.

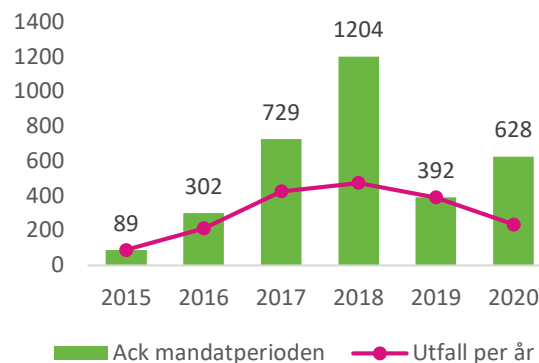
De kommande åren blir det viktigt att följa både befolkningsutvecklingen och bostadsproduktionen. Detta för att se om de lägre utfallen för 2020 utgör ett undantag och en effekt av pandemin eller om de är början på en ny, negativ trend. I dagsläget är det för tidigt att göra den bedömningen.

Resultatmätning

↓ Antal nya bostäder

Utfall: 236 bostäder

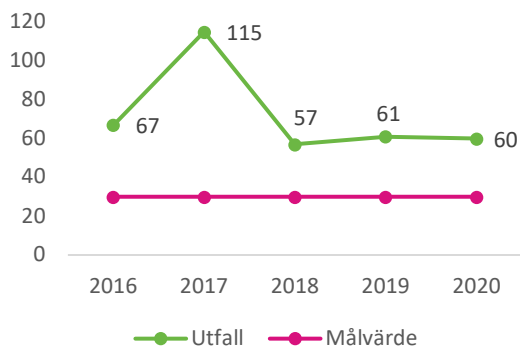
Målvärde: 1 000 nya bostäder under mandatperioden.

↑ Svenskt Näringslivs ranking

Utfall: 60:e plats

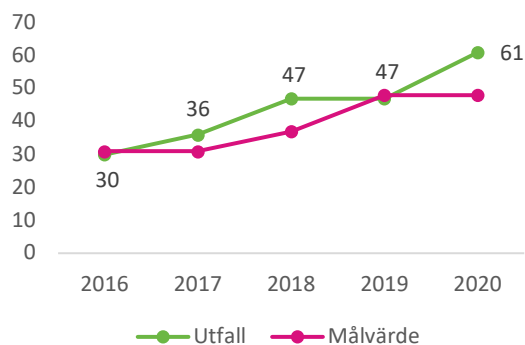
Målvärde: Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.

↑ Antal UF-företag (Ung företagsamhet)

Utfall: 61 företag

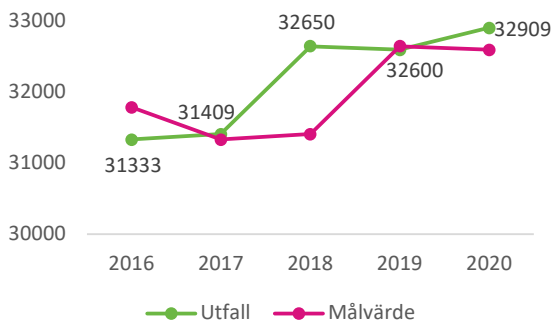
Målvärde: Årlig ökning

↑ Antal arbetstillfällen i Skövde

Utfall: 32 909 arbetstillfällen

Målvärde: Årlig ökning

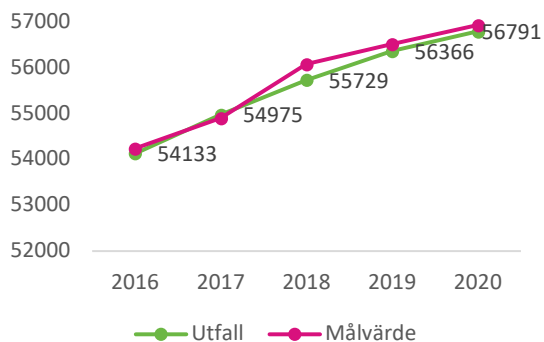

↑ Antal invånare

Utfall: 56 791 invånare

Målvärde: 60 000 inv. 2025.

Målvärde för varje enskilt år är i linje med den senaste befolkningsprognosen

Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Målet kring Skövdes varumärke kan utvärderas utifrån både ett nationellt och ett lokalt perspektiv. Dock har ingen nationell varumärkesmätning genomförts under 2020. SCB:s medborgarundersökning: Nöjd region-index genomförs 2021.

Under hösten har kommunen börjat ta fram ett nytt platsvarumärke. I arbetet ingår både kommunala intressenter och intressenter från näringsliv och invånare i Skövde. Arbetet förväntas resultera i en ny plattform för att marknadsföra platsen Skövde. Plattformen väntas bli klar tidigt under våren 2021. I och med detta kommer vi under 2021 att få nya indikatorer för att mäta Skövdes varumärke.

Under året har flera insatser för att främja Skövdes varumärke fortlöpt och andra påbörjats. Bland dessa finns destinationsutvecklingen av Billingens fritidsområde, Arenan och Kulturhuset.

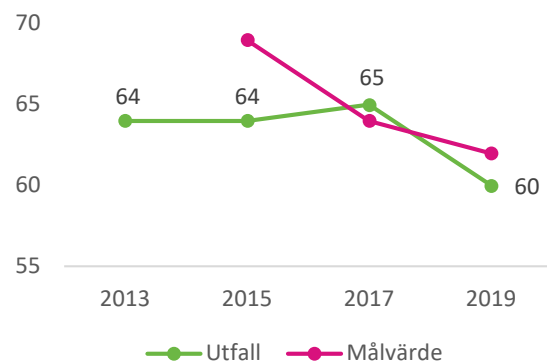
Sammantaget bedöms målet som delvis uppfyllt. Eftersom uppgifter saknas har det nationella perspektivet inte kunnat utvärderas. Detta bör tas med i bedömningen

Resultatmätning

■ SCB:s medborgarundersökning: Nöjd region-index

Utfall: Mätningen genomförs udda år.

Målvärde: Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)

■ Nationell kännedom

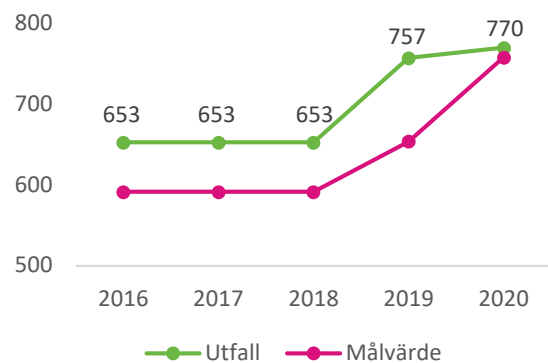
Utfall: Mätningen ej genomförd

Målvärde: Positiv utveckling från föregående mättillfälle.

●↑ Antal sysselsatta inom Science Park Skövde

Utfall: 770 sysselsatta

Målvärde: Årlig ökning

Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011–2025

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

Under 2019 ökade Skövdes andel högskoleutbildade i snabbare takt än rikssnittet, enligt Statistiska centralbyrån. Även under perioden 2011–2019 hade Skövde i snitt en högre ökningstakt än riket. Jämförelsen visar att utvecklingen ligger i linje med kommunens mål. Sedan 2011 har andelen högskoleutbildade ökat med 4,35 procent i Skövde; i riket har andelen ökat med 3,97 procent.

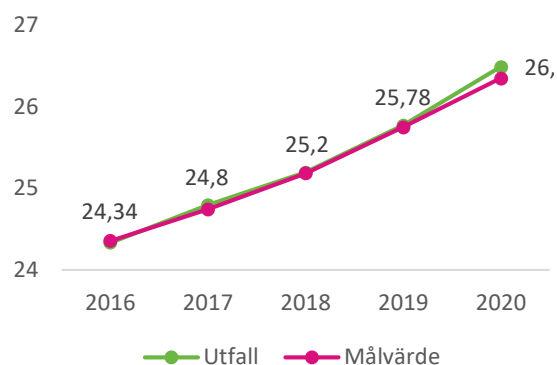
Baserat på periodens resultatmätning, den historiskt positiva utvecklingen och övriga indikatorer är bedömningen att målet sannolikt kommer att uppnås.

Resultatmätning

▲ Andel av befolkningen med akademisk examen

Utfall: 26,5 procent

Målvärde: Högre relativ ökning än genomsnittet för riket

Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

De resultatindikatorer som har kunnat utvärderas visar varierande resultat. I två fall är målvärdena uppfyllda. I ett fall är avvikelser dock stora, vilket kan förklaras av pandemin eftersom den har drabbat kollektivtrafiken negativt. För målvärdet Andel förnybar energi i Skövde samhälle finns en eftersläpning på två år, vilket försvårar bedömningen. Samtidigt har andelen förnybar energi inom kommunorganisationen minskat. Det beror på att nordisk elmix använts för att bedöma mängden förnybart i den el som används (se förklaring längre ned). Energianvändningen i kommunens bostäder och lokaler, däremot, visar en positiv förändring jämfört med föregående år. Tilläggas kan att andelen förnybar energi är hög även när det gäller användningen av kommunorganisationens fordon (82 procent). Mängden förnybar råvara i fjärrvärmemixen är också hög (80 procent).

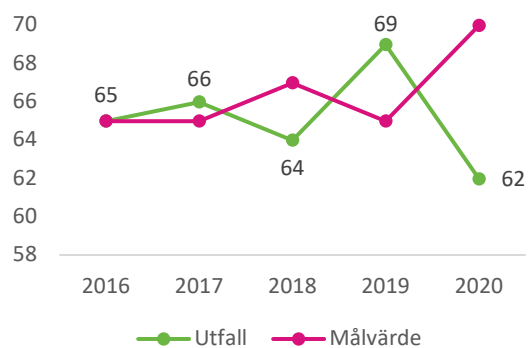
Skövde kommun arbetar systematiskt med att minska energianvändningen och växthusgasutsläppen inom sitt område. Kommunen har dock inte full rådighet i frågan utan är beroende av andra samhällsaktörer, exempelvis näringsliv, organisationer med flera.

Sammanfattningsvis är bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas. Det beror på att vissa målvärden inte nås under perioden, men också att vi inte kunnat utvärdera alla mått. För att beräkna mängden förnybar el används nordisk elmix för 2019 – nyare data än så finns inte tillgängliga. Ungefär 40 procent av den el som producerades i Norden under 2019 var icke förnybar. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan. De senaste tio åren har andelen förnybar energi i den nordiska elmixen dock minskat successivt. Det kan bero på att de baltiska länderna har inlemmats i det nordiska elhandelsområdet, där en högre andel fossil el kan förväntas användas. Det kan också bero på att mer fossil el numera importeras till det nordiska elhandelsområdet från övriga Europa.

Resultatmätning

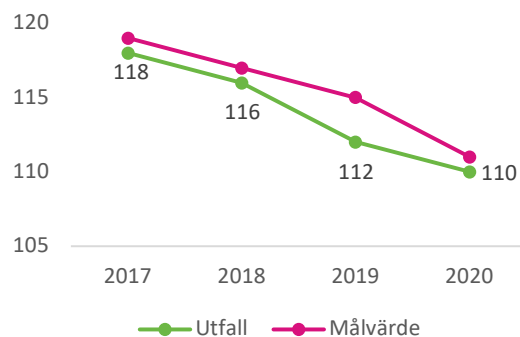
◆ ↓ Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation

Utfall: 62 procent Målvärde: Årliga förbättringar

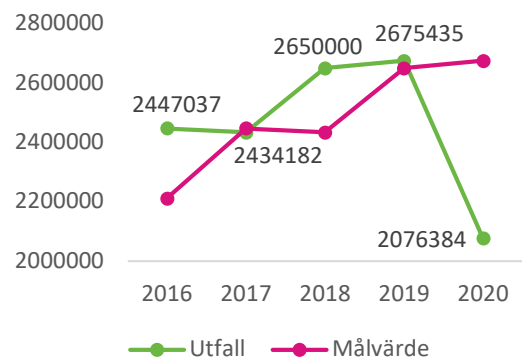
● ↑ Energianvändning i kommunens bostäder

Utfall: 110 kWh/m² Målvärde: Årliga förbättringar

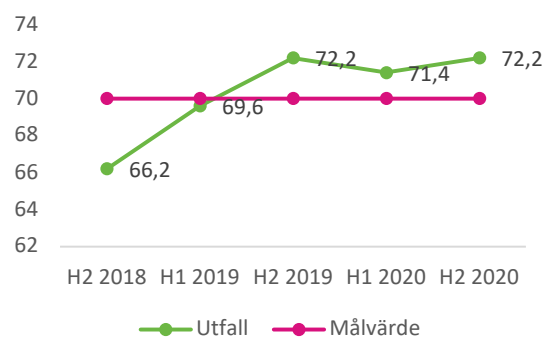
■ ↓ Antal resenärer i kollektivtrafik

Utfall: 2 076 384 resenärer Målvärde: Årliga förbättringar

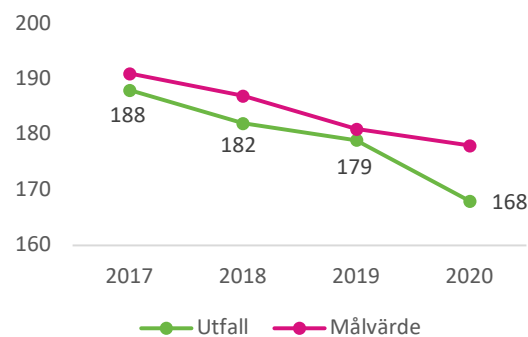
● ↑ Andel svenska livsmedel i måltidsverksamheterna

Utfall: 72,2 procent Målvärde: Årliga förbättringar

● ↑ Energianvändning i kommunens lokaler

Utfall: 168 kWh/m² Målvärde: Årliga förbättringar

Välfärdstjänster

Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Bedömd målluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

Skövde ligger bra till inom flera områden, men har vissa områden som behöver förbättras. Kvalitetsfrågorna har varit i tydligt fokus de senaste åren, men för att få ännu fler positiva effekter och nå målet behöver vi agera ytterligare när det gäller vårt systematiska kvalitetsarbete. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att komma dit, så rekommendationen är att fortsätta på den väg vi startat.

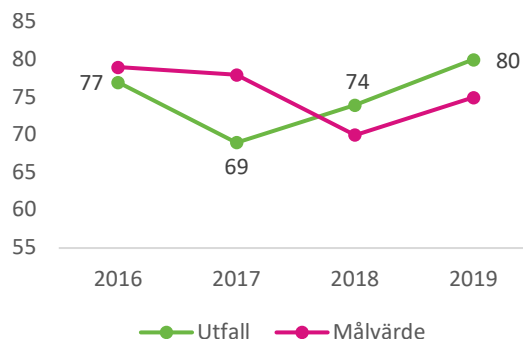
Flera aktiviteter har genomförts; en kvalitetspolicy har beslutats, en kvalitetshandbok har tagits fram, utbildningsinsatser har genomförts och det finns flera exempel på förbättringsarbeten med goda resultat att lyfta fram. Dessutom har ett ledarutvecklingsprogram tagits fram för att stärka alla kommunens chefer i att leda förbättringsarbetet.

I jämförelse med andra kommuner får Skövde kommuns välfärdstjänster relativt goda resultat när det gäller brukarundersökningar. När det gäller kostnader är resultaten mycket goda. Sammantaget visar den jämförande undersökningen *Kvalitet i korthet* (KKIK) på goda resultat inom flera verksamheter, exempelvis skolan och socialtjänsten. Även servicenivån är bra; invånarna får snabbt svar på sina frågor och ett gott bemötande via telefon och e-post. Utvecklingstakten varierar dock, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare.

Resultatmätning

- Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk

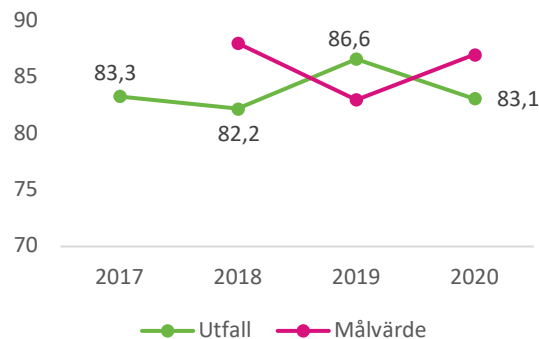
Utfall: Mätning ej genomförd på grund av covid-19
Målvärde: Årlig förbättring

- ↓ Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram

Utfall: 83,1 procent

Målvärde: Årlig förbättring

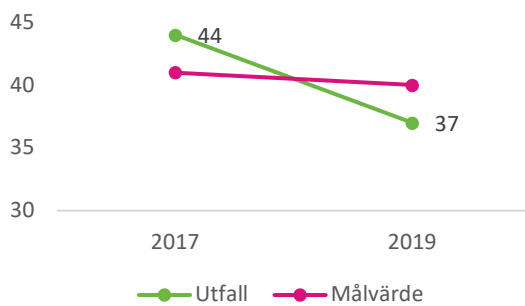

■ SCB:s medborgarundersökning: Nöjd inflytande-index

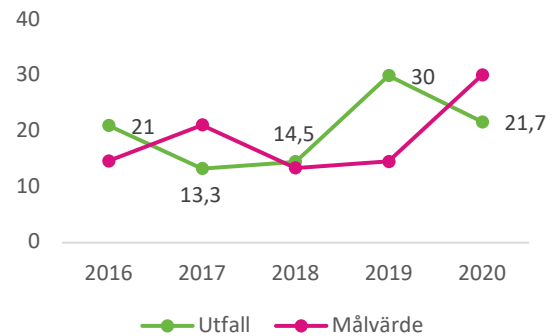
Utfall: Mätningen genomförs udda år.

Målvärde: Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)

■ ↓ Andel folkbokförda gymnasieelever som studerar på program med inriktning mot naturvetenskap, teknik och matematik

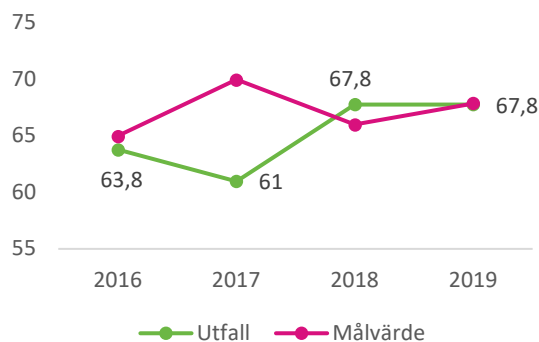
Utfall: 21,7 procent Målvärde: Årlig förbättring

■ Andel gymnasieelever med högskolebehörighet

Utfall: Statistik kan ej redovisas på grund av SCB:s reviderade sekretesspolicy.

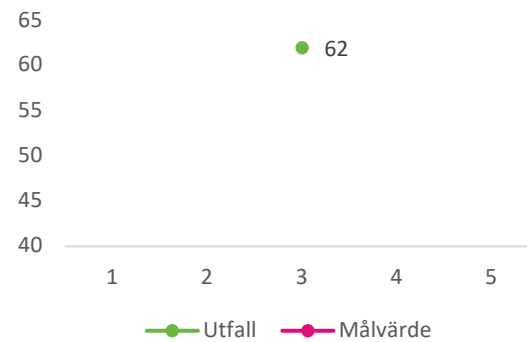
Målvärde: Årlig förbättring

■ Brukarbedömning daglig verksamhet LSS (KKIK)

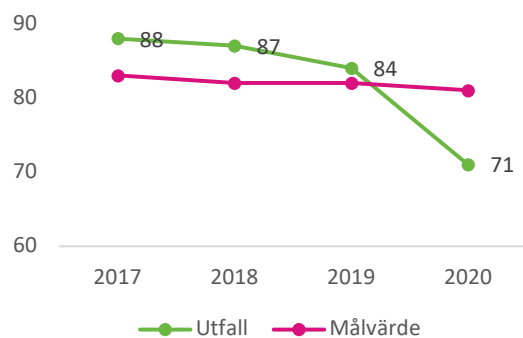
Utfall: Mätning ej genomförd på grund av covid-19

Målvärde: Bättre än snittet i riket

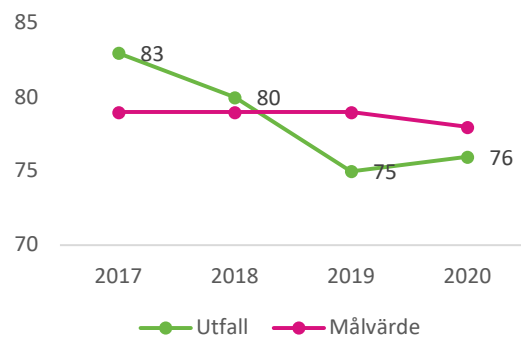
● ↓ Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (KKIK)

Utfall: 72,2 procent Målvärde: Årlig förbättring

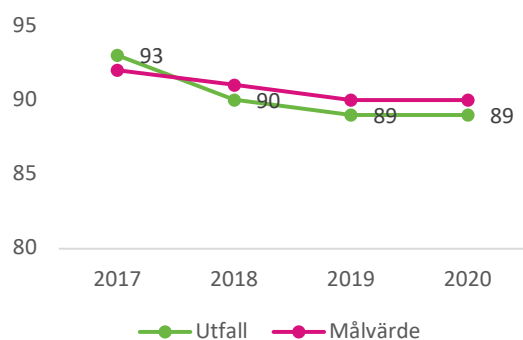
● ↑ Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd (KKIK)

Utfall: 76 procent Målvärde: Bättre än snittet i riket

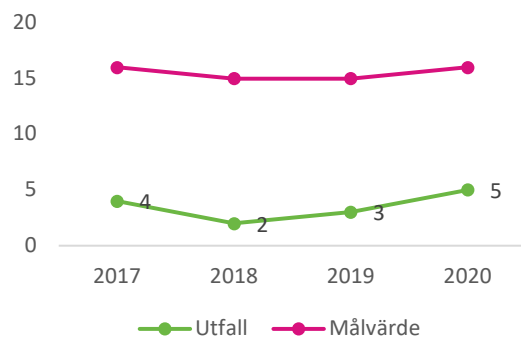
● → Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (KKIK)

Utfall: 89 procent Målvärde: Bättre än snittet i riket

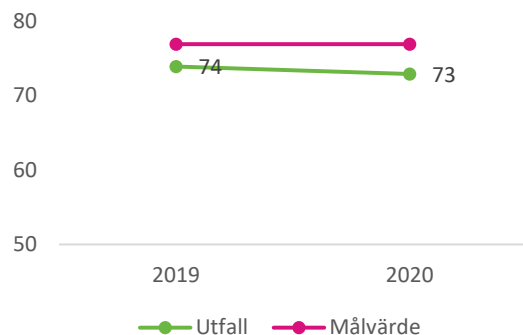
● ↓ Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd (KKIK)

Utfall: 5 dagar Målvärde: Bättre än snittet i riket

◆ ↓ Brukarbedömning individ- och familjeomsorg (KKIK)

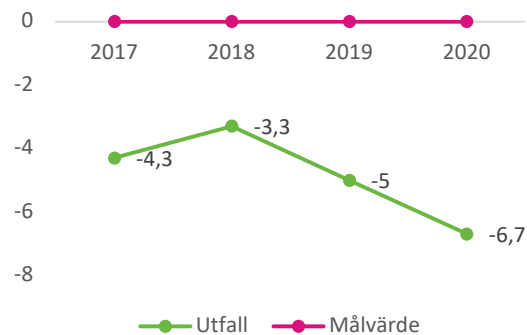
Utfall: 73 procent Målvärde: Bättre än snittet i riket

● ↑ Standardkostnadsavvikelse

Utfall: -6,7 procent

Målvärde: Utfall lägre än strukturellt beräknat värde

Medarbetare/arbetsgivare

Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

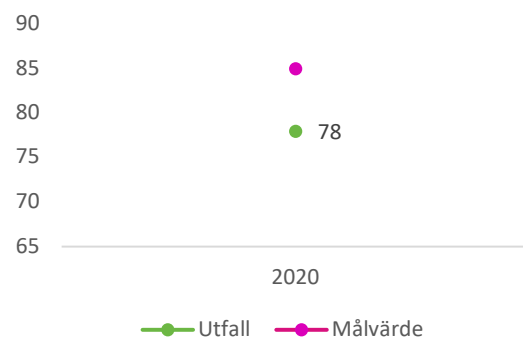
Under 2020 har vi inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 i våra verksamheter. En stor del av detta arbete har bestått av kontinuitetsplanering för kompetensförsörjning, frånvarohantering, genomförande av riskanalyser samt samverkan med fackliga parter.

Samtidigt har arbetet med kommunens *Handlingsplan 22* fortsatt när det gäller att säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättningen, minska sjukfrånvaron och utveckla ledarskapet i kommunen.

Dessutom antogs en ny pensionspolicy och en ny lönepolicy under året. Vi startade också arbetet med en ny medarbetaridé. Inom sektor vård och omsorg har ett omfattande bemanningsprojekt genomförts och implementerats; detta för att fler ska få möjlighet att arbeta heltid.

◆ HME (Hållbart medarbetarengagemang)

Utfall: 78 procent Målvärde: Årlig förbättring

Ekonomi

Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Årets resultat per den 31 december 2020 uppgår till 301,3 miljoner kronor. Resultatet överstiger alltså årets budgeterade resultat (100,1 miljoner) med 201,2 miljoner kronor och motsvarar 9,5 procent av skatter och bidrag. Den största anledningen till det starka resultatet är ökade statsbidrag och lägre kostnader i samband med covid-19-pandemin.

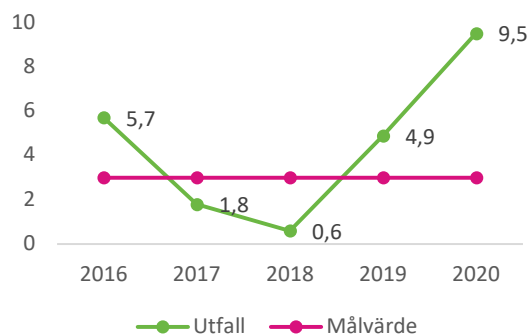
Med tanke på detta är prognosen mycket god när det gäller att klara det finansiella målet om 3 procent av skatter och bidrag över mandatperioden. Resultaten samt den lagda budgeten och planen motsvarar i genomsnitt ett resultat på 4,5 procent av skatter och bidrag över mandatperioden. Beräkningen baseras på 2019 års resultat om 4,9 procent, samt på kommunfullmäktiges beslutade budgetnivå för 2021 (2,1 procent) respektive plan för 2022 (1,4 procent).

Resultatmätning

▲ Årets resultat

Utfall: 9,5 procent

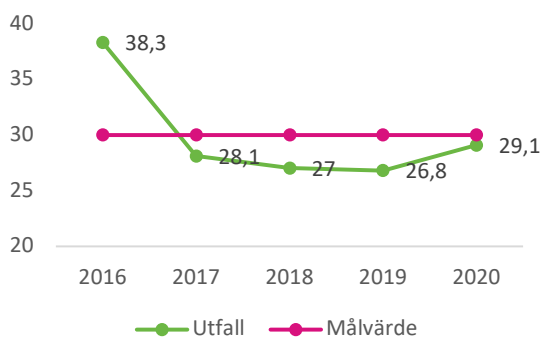
Målvärde: Minst 3 procent över mandatperioden

▲ Soliditet inklusive pensionsskuld

Utfall: 29,1 procent

Målvärde: Sträva mot en soliditet på 30 procent

2.6 Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommunen måste upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskar, är kommunen skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och klarat balanskravet.

2.6 Balanskravsresultat

(mnkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat enligt resultaträkningen	301,3	149,7	16,4	49,9	151,9
-avgår samtliga realisationsvinster	-4,3	-3,3	-7,5	-0,9	-1,7
+/- justering för realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-1,6	-4,1	0,0	0,0	0,0
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	-1,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	295,4	141,3	8,9	49,0	150,2
-reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	111,6	0,0	-21,0	-123,2
+användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	295,4	29,7	8,9	28,0	27,0

Vid avstämning av balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster, orealiserade vinster och förluster på värdepapper som uppstått under året. Däremot ingår intäkter

från exploateringsverksamheten och olika former av engångsposter. Balanskravsresultatet för 2020 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera.

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 är det enligt kommunallagen möjligt att i vissa fall reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Detta görs under eget kapital.

Reserven kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Förutsättningen är att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt.

mnkr	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	295,4	141,3	8,9	49,0	150,2
Skatteintäkter och statsbidrag	3 285,2	3 051,7	2 898,1	2 805,4	2 696,6
1 % av skatteintäkter och statsbidrag	32,9	30,5	30,0	28,0	27,0
Skillnad i årets resultat efter balanskravsjusteringar och 1 % av skatteintäkter och statsbidrag	262,5	110,8	-19,1	21,0	123,2
Reservering till RUR	0,0	111,6	0,0	21,0	123,2
Ackumulerat RUR	521,0	521,0	409,4	409,4	388,4

För att göra en reservation till RUR ska resultatet överstiga 1 procent av skatter och generella statsbidrag. Nivån gäller för de kommuner som, liksom Skövde, har positiv soliditet inklusive hela pensionsskulden. Med årets resultat menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen.

Ackumulerat till och med 2019 har kommunen reserverat 521 miljoner kronor till resultatutjämningsreserven. För 2020 finns möjlighet att reservera ytterligare 262,5 miljoner kronor. Enligt beslut avsätts dock inga nya medel till reserven. Den utgående balansen är därmed oförändrad på 521 miljoner kronor.

2.7 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

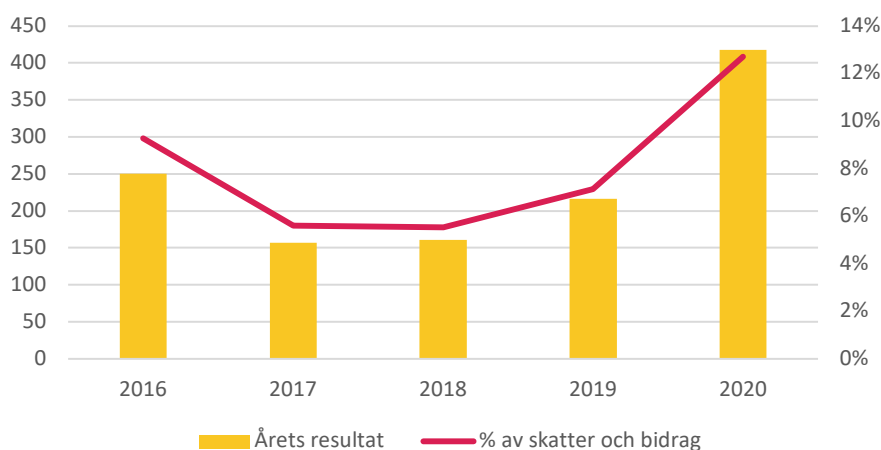
I den finansiella analysen över viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning presenteras finansiella nyckeltal. Dessa visar utfall över en femårsperiod, både för koncernen och kommunen. Upplysningar lämnas också över finansiella risker samt över pensionsåtaganden.

Finansiell analys

I detta avsnitt görs en analys av kommunens och koncernens finansiella utveckling och ställning. Analysen görs med hjälp av vissa ekonomiska nyckeltal.

Kommunkoncernen

Årets resultat

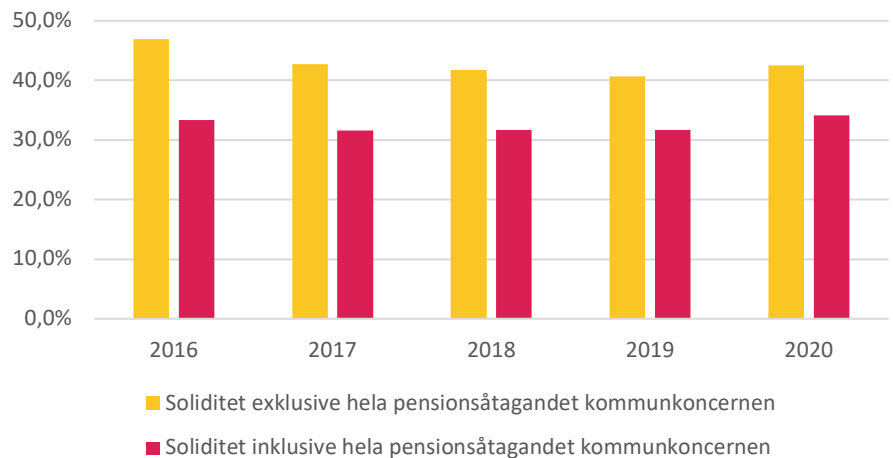
Kommunkoncernens samlade resultat uppgår för 2020 till **417,6 miljoner kronor**. Resultatet är nästan 200 miljoner högre än föregående år. Av ökningen kan 150 miljoner härledas till kommunens resultat – den övriga resultatökningen kommer från resten av koncernen.

Det samlade koncernresultat är det högsta under den senaste femårsperioden.

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Måttet påverkas alltså av hur eget kapital, skulder och tillgångar utvecklas i förhållande till varandra.

Kommunkoncernens balansomslutning återspeglar det samlade bokförda värdet av alla tillgångar i kommunkoncernen.

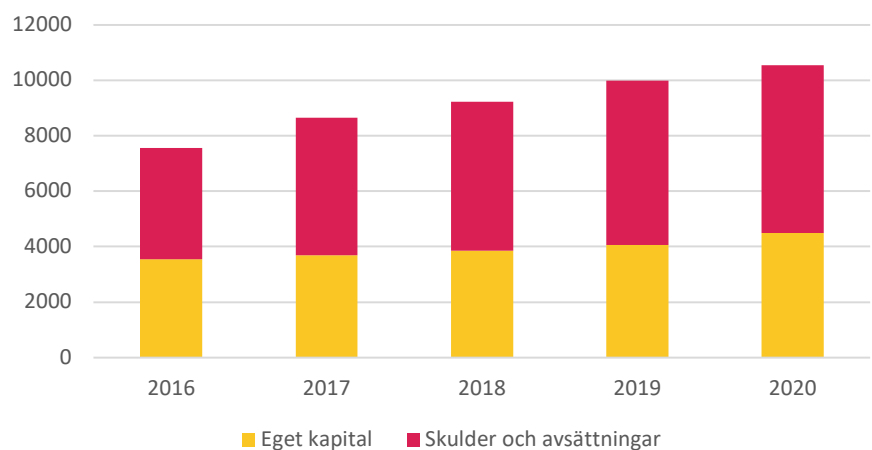
Soliditet

Kommunkoncernens soliditet har ökat jämfört med föregående år. Inklusive pensionsåtaganden uppgår den till 34,1 procent för 2020, vilket innebär en ökning på 2,4 procentenheter. De senaste årens höga investeringstakt har bidragit till en minskad soliditet. Detta eftersom en högre grad av kommunens investeringar finansierats med lån. Under 2020 har koncernens investeringsnivå varit lägre än tidigare år. Detta bidrar i kombination med ett starkt resultat till att soliditeten återigen stiger.

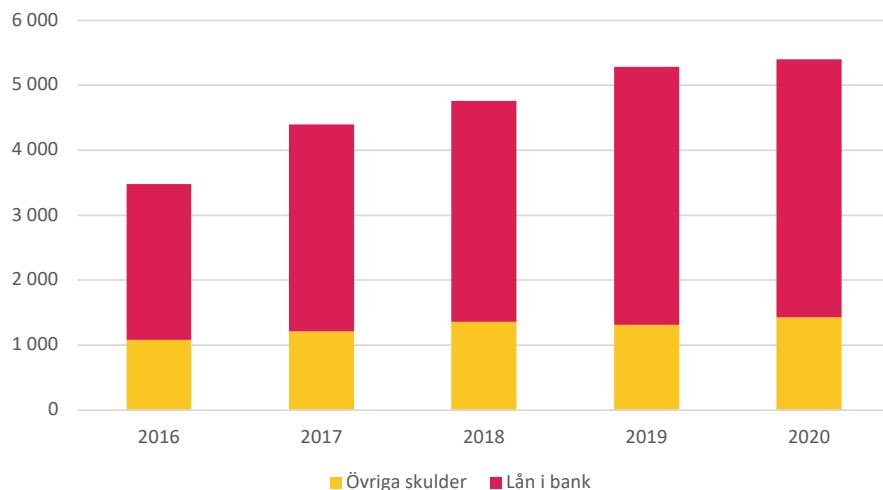
Skövde kommunkoncerns soliditet (inklusive hela pensionsåtagandet) har de senaste fem åren varit starkare än genomsnittet både i riket och i kommungruppen *Jämförbara kommuner*.

Balansomslutning

På grund av Skövdes utveckling har det investerats kraftigt de senaste fem åren, vilket syns i den växande balansomslutningen. Under 2020 ökade tillgångarna i en något lägre takt. Detta stämmer överens med de något lägre investeringsnivåer som både kommunen och de kommunala bolagen haft under året.

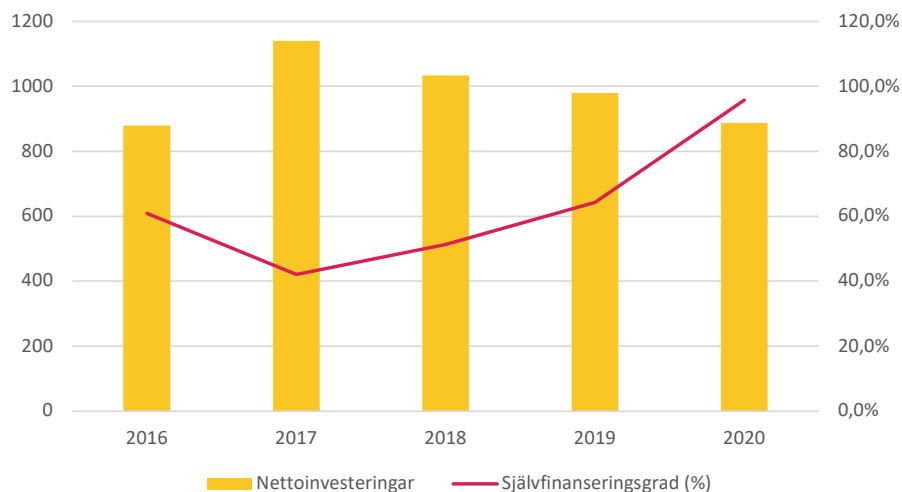
Skulder

Kommunkoncernens totala skulder uppgår på balansdagen till 5 400 miljoner kronor. Det innebär en ökning med 114 miljoner jämfört med föregående år.

Skuldökningen bottnar främst i högre upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Kommunkoncernens låneskulder ökade inte under 2020.

Investeringar

Skövde kommunkoncerns nettoinvesteringar har minskat med 92 miljoner kronor sedan föregående år. Trenden är sjunkande sedan 2017, som är det år då investeringsnivån varit som högst under de senaste fem åren.

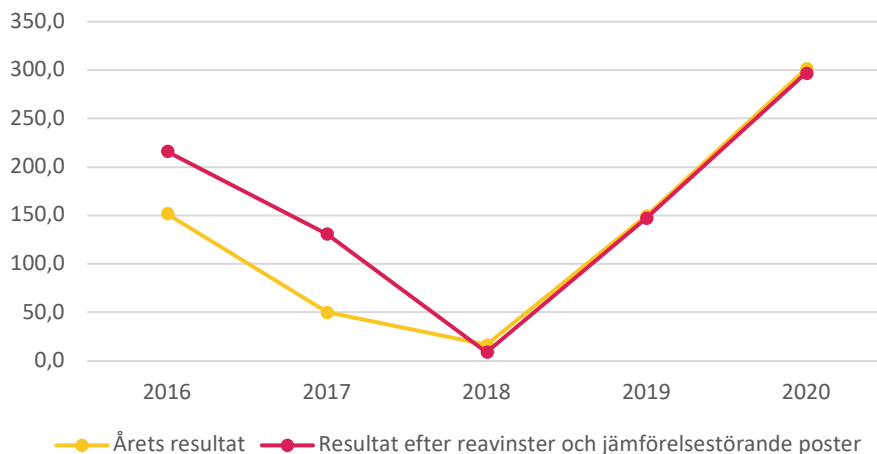
2017 års höga investeringsnivå medförde en dipp i självfinansieringsgraden. De efterföljande åren har nettoinvesteringarna dock sjunkit, vilket i kombination med goda resultat har haft en positiv effekt på självfinansieringsgraden. Utfallet för 2020 är 95,7 procent, vilket är 31,4 procentenheter högre än förra året.

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel. Ett utfall på 100 procent innebär att koncernen kan skattefinansiera samtliga investeringar och därmed inte behöver låna.

Kommunen

Årets resultat

2020 års resultat för kommunen uppgår till **301,3 miljoner** kronor. Det motsvarar en ökning på cirka 100 procent jämfört med föregående år.

Resultatet motsvarar 9,2 procent av skatter och bidrag. Det starka resultatet kan främst förklaras av de statliga bidrag som kommunen fått med tanke på coronapandemin. Jämfört med Sveriges övriga kommuner, som också stärkt sina resultat i och med de statliga bidragen, ligger Skövde kommun bland de fem procent som haft högst resultat under 2020.

I resultatet finns inga jämförelsestörande poster att ta hänsyn till. Resultatet är historiskt högt och följligen också det högsta under den senaste femårsperioden. Trenden har dock varit starkt uppåtgående sedan 2018, när en dipp kom efter ett par starka år med större tillfälliga intäkter. Dessa intäkter bottnade exempelvis i flyktingbidrag, byggbonus och återbetalning av kollektivavtalade sjukförsäkringar (AFA).

Sett framåt visar resultatprognosen att trenden med höga resultat håller i sig; dock kvarstår de demografiska utmaningarna.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna från skatteintäkter och statsbidrag.

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har ökat med 7,7 procent jämfört med förra året, medan nettokostnaderna endast ökat med 2,6 procent. Ökningstakten för skatteintäkter och statsbidrag är den högsta på fem år. Det förklaras

till stor del av de ökade statsbidragen kopplade till pandemin, vilket också syns tydligt i det förbättrade årsresultatet.

Framöver kan denna positiva utvecklingstakt inte antas fortsätta. Att skatter och bidrag utvecklas i takt med nettokostnaderna är viktigt för att kommunen ska kunna möta framtidens demografiska förändringar och investeringsbehov.

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader	2020	2019	2018	2017	2016
Ökning/minskning av skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	233,6	153,5	92,7	108,8	181,4
Förändring (%)	7,7	5,3	3,3	4,0	7,2
Nettokostnadsökning/-minskning (mnkr)	76,6	30,7	193,9	181,4	89,7
Med hänsyn till större jämförelsestörande poster (mnkr)	76,6	30,7	218,7	157,5	84,8
Förändring (%)	2,6	1,1	7,2	7,2	3,7
Med hänsyn till större jämförelsestörande poster (%)	2,6	1,1	8,0	6,1	3,6

Nettokostnadsandel

En grundläggande faktor för god ekonomi är att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta är att analysera hur stor andel av skatteintäkter och bidrag som de löpande verksamhetskostnaderna tar i anspråk.

Tabellen nedan visar att den största delen avser verksamheten. Andelen är den lägsta på fem år, vilket också hänger

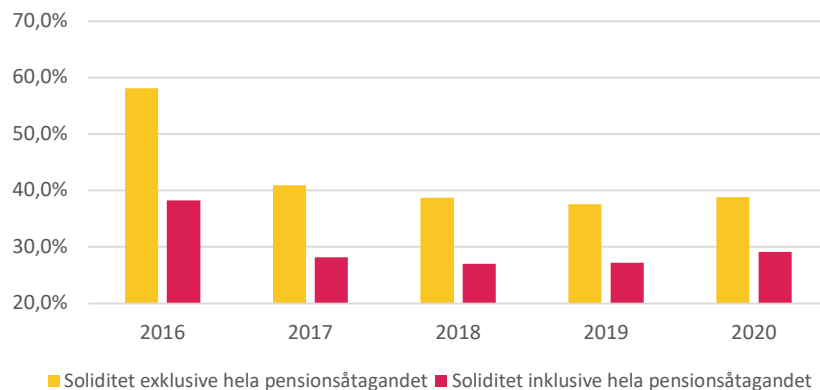
ihop med tidigare analyser och nyckeltal. De senaste årens investeringar gör att avskrivningarna utgör en större del av skatteintäkter och bidrag. Så ser det dock inte ut för 2020. Detta undantag förklaras återigen av de stora tillskott som kommunen erhållit i form av statsbidrag till följd av pandemin.

Olika kostnaders andel av skatteintäkter och utjämning (%)	2020	2019	2018	2017	2016
Verksamheten	84,0	87,9	92,6	88,8	85,4
Avskrivningar	7,3	7,8	7,1	6,4	6,0
Nettokostnad före finansnetto och jämförelsestörande poster	91,2	95,7	99,7	95,2	91,5
Finansnetto	-0,4	-0,6	-0,3	0,1	0,4
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	2,9	2,4
Nettokostnad totalt	90,8	95,1	99,4	98,2	94,4
Årets resultat	9,2	4,9	0,6	1,8	5,6
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel.

Soliditet

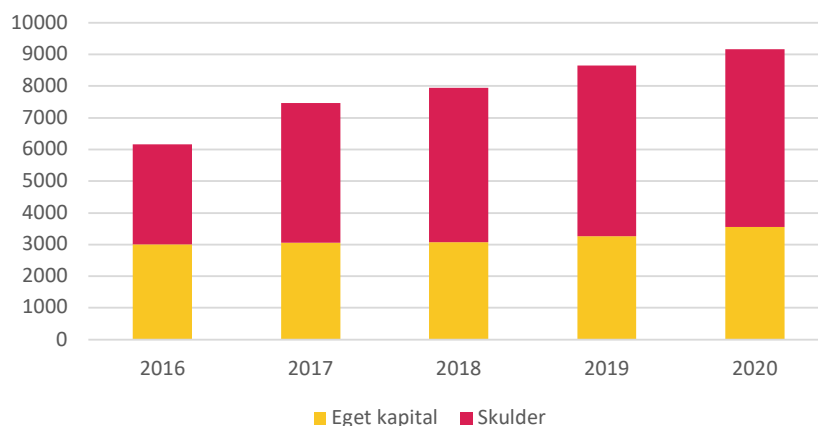

För 2020 uppgår soliditeten exklusive hela pensionsåtagandet till 38,8 procent, vilket är en förbättring med 1,6 procentenheter sedan föregående år. Soliditeten har utvecklats positivt sedan 2018, men är lägre jämfört med 2016 och 2017. Det förklaras av att investeringsnivåerna var höga under denna period, samt att kommunen också införde koncernbank. Av koncernens totala skulder på 3 975 miljoner kronor utgörs 1 912 miljoner kronor av Skövde kommuns egen skuld.

För att få en mer rättvis bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme bör soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet. Det är den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och enligt lag inte får inkluderas i balansräkningen. Soliditeten inklusive pensionsåtagandet uppgår för 2020 till 29,1 procent. Det är en förbättring med 2,3 procentenheter. För 2019 låg riksgenomsnittet inklusive pensionsåtagandet på 26,7 procent. Snittet för jämförbara kommuner var 24,5 procent. Med hänsyn till att koncernbanken införts är det mer relevant att analysera måttet på koncernnivå.

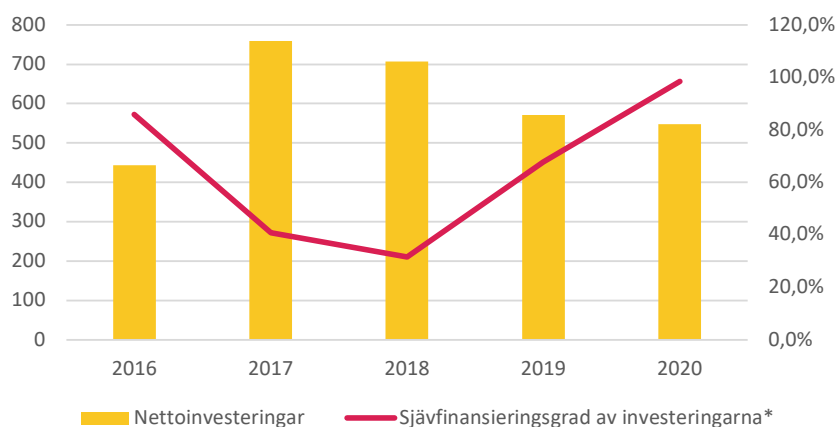
Kommunens balansomslutning återspeglar det samlade bokförda värdet av alla tillgångar i kommunen.

Balansomslutning

Kommunens balansomslutning har fortsatt att växa under året, i takt med stadens kraftiga utveckling. Tack vare kommunens goda resultat har den största delen av investeringarna under året kunnat självfinansieras. Det betyder att en relativt sett större del av balansomslutningen har kunnat finansieras av eget kapital, vilket i sin tur minskar behovet av skuldfinansiering och förstärker soliditeten.

Investeringar

* Årets resultat minus jämförelsestörande poster plus årets avskrivningar dividerat med årets nettoinvesteringar. Sedan 2016 ingår kommunens pågående investeringar från exploatering i årets nettoinvesteringar.

Kommunens investeringar uppgick under 2020 till 548 miljoner kronor. Nivån är alltså 23 miljoner lägre än föregående år.

Investeringsnivån har sjunkit för varje år sedan 2017, då investeringarna uppgick till 759 miljoner kronor. Det är den högsta nivån under de senaste fem åren.

Självfinansieringsgraden i kommunen landade under året på 98,5 procent. Det är en ökning med 30,7 procentenheter sedan förra året och den högsta siffran under de senaste fem åren. Samtidigt har nettoinvesteringarna sjunkit något sedan förra året; med andra ord är det framför allt det goda resultatet som bidrar till att självfinansieringsgraden utvecklats positivt. För 2019 låg Skövdes självfinansieringsgrad något högre än rikssnittet (62,9 procent) men något lägre än snittet för kommungruppen jämförbara kommuner (68,2 procent).

Finansiell riskhantering

Finansiella risker i Skövde kommuns kommunkoncern uppstår på flera områden. Här följer en redogörelse för dessa, samt för de strategier som används för att hantera dem:

- Kommunkoncernens låneskulder, som samordnas i kommunens koncernbank, exponeras *för risker för stigande marknadsräntor, refinansieringsrisker* samt *motpartsrisker*. För att hantera dessa risker sprider vi ut ränteförval och refinansieringstillfällen över tid samt sprider räntederivat över flera motparter. Hur den strategiska hanteringen ska gå till definieras i kommunens finanspolicy, medan det operativa arbetet hanteras i kommunens interna finansorganisation. Strategiska beslut stäms av med kommunkoncernens finansråd, där de kommunala bolag som har lån är representerade. Rådet träffas minst fyra gånger per år och finanshanteringen rapporteras tertialsvis till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om skuldportföljens aktuella struktur återfinns i noterna 19 och 23.
- Skövde kommun har finansiella placeringar i flera portföljer. Det gäller Skövde kommuns gåvomedel, Skövde kommuns pensionsfond samt en fond för överskottslikviditet. Samtliga portföljer exponeras för *förändringar i placeringarnas marknadsvärde*. Hur dessa risker hanteras regleras av kommunens finanspolicy samt kommunens finansriktlinjer. Utvecklingen av kommunens finansiella placeringar följs upp löpande av kommunens interna finansorganisation.

Utfallet rapporteras tertialsvis till kommunstyrelsen i en finansrapport. Mer information om kommunens finansiella placeringar återfinns i not 18.

- Kommunen har valt en strategi där kommunen själv köper in sitt el på elbörsen Nordpool utan en traditionell elhandlare. *Risker för elprisförändringar* hanteras med derivat som handlas på råvarubörsen Nasdaq Commodities. Kommunens elhandel regleras av en elhandelsriktlinje som är antagen av servicenämnden. För det löpande arbetet anlitas en upphandlad elmäklare. Utfallet av kommunens elhandel rapporteras årsvis till servicenämnden samt löpande inom tjänstemannaorganisationen. Elen handlas i euro och därmed uppstår en valutaexponering. Exponeringen följs upp löpande och vid behov hanteras den med valutaderivat. Mer information om kommunens elhandel återfinns i noterna 18 och 23b.
- Kommunen har *gått i borgen för finansiella skulder för andra organisationer*. Om en av organisationerna inte klarar att betala sina räntor eller amorteringar kan kommunen bli ansvarig för dess skuld. Kommunens borgensåtaganden har minskat de senaste åren. Det beror framför allt på att koncernbanken har tagit över lån från de kommunala bolagen, men också på att samtliga fiberföreningar på landsbygden nu har amorterat av sina skulder. Risken att kommunen blir betalningsskyldig på de kvarstående borgensåtagandena bedöms som små. Mer information om kommunens borgensåtaganden återfinns i not 27.

Pensionsförpliktelser

Skövde kommuns pensionsåtagande fördelas mellan tre delar:

- en avsättning i balansräkningen för de pensionsrättigheter som har byggts upp sedan 1998
- en ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen, för pensionsrättigheter före 1998
- vissa andra pensionsåtaganden som kommunen har tryggt i en pensionsförsäkring.

Åldersfördelningen i pensionsåtagandets olika delar ger dynamik; avsättningen ökar varje år medan ansvarsförbindelsen minskar och det som är tryggt i en försäkring håller sig hyfsat stabilt.

Uppgifterna i nedanstående tabell och på sid 46 avser Skövde kommun.

I de kommunala bolagen och kommunalförbunden försäkras för närvarande samtliga pensionsåtaganden. Räddningstjänsten Östra Skaraborg, däremot, har en pensionsskuld kombinerad med finansiella placeringar. Skaraborgs Kommunalförbund har sina pensionsåtaganden tryggade i SKR:s pensionsstiftelse.

Pensionsförpliktelse (mnkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Total pensionsförpliktelse	1 137,3	1 131,2	1 150,3	1 134,4	1 195,3
varav avsättning inkl. särskild löneskatt	249,1	230,8	220,6	179,4	167,4
varav ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	888,2	900,5	929,7	955,0	1 027,9
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	131,7	140,4	144,5	129,6	115,4
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	1 269,0	1 271,6	1 294,8	1 264,0	1 310,7

2 Förvaltningsberättelse

Förvaltade pensionsmedel (marknadsvärde) (mnkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt pensionsförsäkringskapital	175,9	182,6	175,4	158,3	139,8
<i>varav överskottsmedel</i>	4,0	1,7	3,9	4,2	1,4
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	100,5	0	0	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	276,4	182,6	175,4	158,3	139,8
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	1 269,0	1 271,6	1 294,8	1 264,0	1 310,7

I juni 2020 antog kommunfullmäktige en ny strategi för förvaltning av medel avsatta för kommunens pensionsförpliktelser. Tidigare återlånade verksamheten samtliga pensionsmedel, förutom vid enstaka tillfällen då några pensionsåtaganden har försäkrats. Framöver kommer pensionsmedel i stället att förvaltas i en placeringssportfölj som kallas Skövde kommuns pensionsfond. Målet är att placeringarnas avkastning ska kunna finansiera pensionernas indexeringskostnader samt, om avkastningen medger, också finansiera nyligen intjänade pensionsförmåner.

Under 2020 avsattes 100 miljoner kronor till pensionsfonden. Framöver ska 25 miljoner kronor per månad avsättas i pensionsfonden.

Den nya strategin för pensionsmedelsförvaltning kommer att leda till höjd konsolideringsgrad. Med konsolideringsgrad menas den andel av det totala pensionsåtagandet som förvaltas i pensionsförsäkringar och pensionsfond.

När konsolideringsgraden uppgår till 110 procent av pensionsskulden kan kommunen ta ut medel från pensionsfonden, antingen för att amortera av sin låneskuld eller för att finansiera investeringar.

Finansiering	2020	2019	2018	2017	2016
Återlånade medel (mnkr)	992,6	1 089,0	1 119,4	1 105,7	1 170,9
Konsolideringsgrad (%)	21,8	14,4	13,5	12,5	11,9

2.8 Viktiga förhållanden inom personalområdet

Året som gått har präglats av den pandemi vi befinner oss i. Situationen har satt fokus på bland annat arbetsmiljö, bemanning, kompetensförsörjning, krisberedskap och att minimera smittspridningen. Den har också krävt en beteendeförändring hos alla medarbetare. Pandemin har dessutom bidragit till förändrade arbetssätt, exempelvis genom ökade krav på vår digitala arbetsmiljö. Situationen har tydligt påverkat den psykosociala arbetsmiljön, och våra chefer har fått jobba mer med att hantera sina medarbetares oro och stötta sina arbetsgrupper. Oron har till viss

del handlat om risken att smittas av covid-19 i sitt arbete, men också om den ökade psykiska belastning som förändrade arbetssätt, distansarbete och/eller begränsad kontakt med chef och kollegor lett till.

På grund av pandemin har vi under året stärkt samverkan mellan skyddsombud, chefer, representanter från sektorerna samt arbetsgivarenheten. Syftet har varit att skapa en tätare dialog kring risker samt åtgärder för att minska smittspridningen.

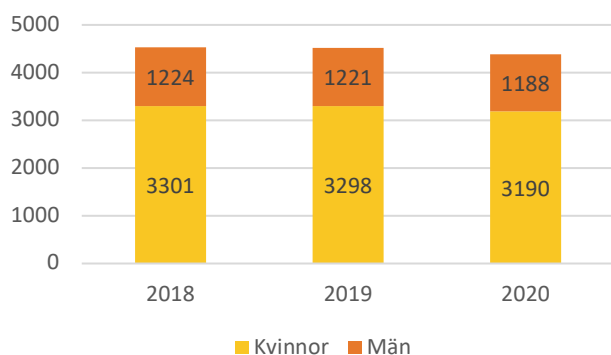
Personalstruktur

Totalt under 2020 minskade den utförda arbetstiden i kommunen med 141 årsarbeten. De tydligaste minskningarna syntes bland förskollärare (-32 årsarbeten), personliga assistenter (-16), lärare i fritidshem (-15), behandlingsassistenter (-14) och grundskollärare (-10).

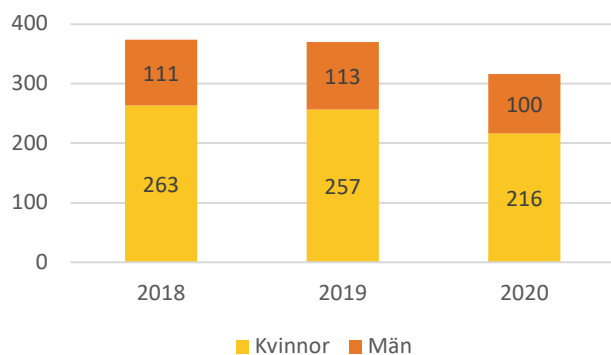
Årsarbeten

Den totala minskningen beror främst på covid-19 och att både barn och lärare i skola och förskola varit hemma mer än vanligt. Eftersom frånvaron lett till färre barn i verksamheterna har också färre vikarier behövts när lärare varit sjuka. Dessutom har många verksamheter haft lägre volymer eller till och med hållit stängt. När det gäller gruppen personliga assistenter beror den minskade arbetstiden också på att Försäkringskassan skärpt sin bedömning av assistansersättningen. På motsvarande vis har arbetstiden i gruppen behandlingsassistenter sjunkit när verksamheten dragits ned. Att det totala antalet årsarbeten minskat tyder också rent allmänt på effektiviseringar och restriktivitet i verksamheterna. Även antalet timmar för övertid och fyllnadstid har minskat under året, vilket förstås också bidrar till den totala minskningen.

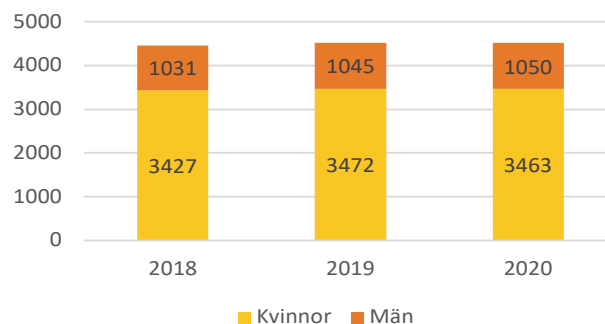
Årsarbeten

Årsarbeten utförda av timvikarier

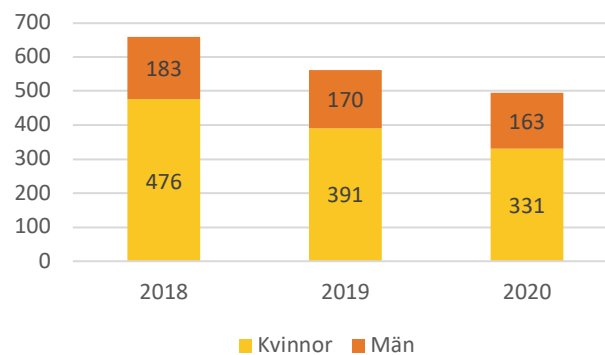
Tillsvidareanställda

Antalet tillsvidareanställda har ökat marginellt. Ökningen bottnar framför allt i att sektor vård och omsorg utökade sin verksamhet och därmed anställt fler undersköterskor.

Även inom vuxenutbildningen och arbetsmarknadsenheten har antalet tillsvidareanställda ökat; detta för att kunna möta det förväntade behovet efter pandemin och de statliga satsningar som förväntas i samband med det.

Visstidsanställda

Samtidigt fortsätter antalet visstidsanställda att minska i samtliga verksamheter. Sektor service arbetar för att fasa ut säsongsanställningarna och i stället tillsvidareanställa. I övrigt har behovet av visstidsanställningar varit mindre i många verksamheter. Detta till följd av anledningar som tidigare nämnts, nämligen stor frånvaro bland barn inom skola, lägre volymer samt stängda verksamheter.

Inom kommunkoncernens bolag och förbund har antalet anställda ökat från 684 till 696 mellan 2019 och 2020.

Kompetensförsörjning

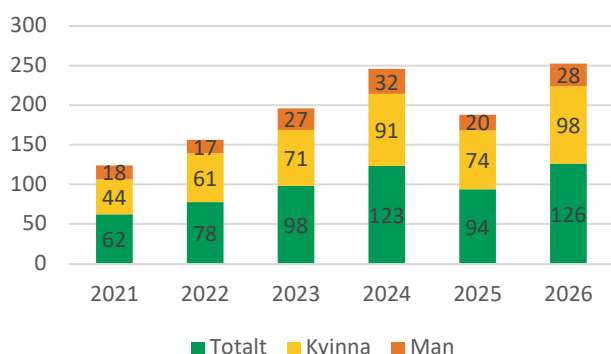
Den demografiska utvecklingen påverkar kompetensförsörjningen, framför allt inom våra största sektorer. Demografiförändringarna gör att vi under de kommande fem åren behöver rekrytera mellan 300 och 400 medarbetare per år. Totalt behöver vi rekrytera nästan 3500 medarbetare fram till 2025. Ett hundratal av dessa rekryteringar är en följd av pensionsavgångar bland undersköterskor och skötare, medan cirka 150 av dem är pensionsavgångar bland lärare, förskollärare eller lärare i fritidshem.

Andra grupper där stora pensionsavgångar väntas är chefer (27), hantverksarbetare (22), kultur- och fritidspersonal (10) samt administratörer/handläggare (19). I övrigt är det den externa personalomsättningen (beräknad till 10 procent per år) som påverkar vårt rekryteringsbehov.

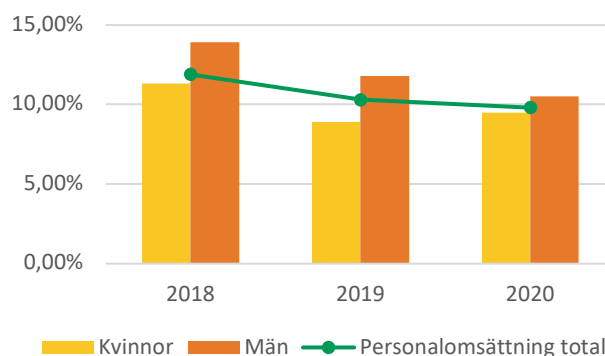
Inom sektor vård och omsorg har den externa personalomsättningen ökat – med 40 fler externa avgångar än föregående år. Sju av dessa är pensionsavgångar. Minskningen är tydligast i mansdominerade grupper inom sektor service samt inom barn och utbildning, som minskar sin personalomsättning för tredje året i rad. Kommunens sänkta personalomsättning beror till viss del på den rådande lågkonjunkturen och på covid-19, men också på att våra medarbetare i större utsträckning trivs. Den ökade trivseln ser vi i enkäten *Hållbart medarbetarengagemang* som skickades ut i höstas.

Under våren ska sektorn genomföra en djupare analys av vad utvecklingen kan ha berott på. Sedan januari 2020 har personalomsättningen återigen stabiliserats.

Pensionsprognos

Personalomsättning (extern)

Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) har sedan föregående år minskat med 0,5 procentenheter till 9,8 procent. Minskningen gäller bland både män och kvinnor. I alla sektorer utom vård och omsorg har den externa personalomsättningen antingen minskat eller legat kvar på samma nivå som föregående år.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

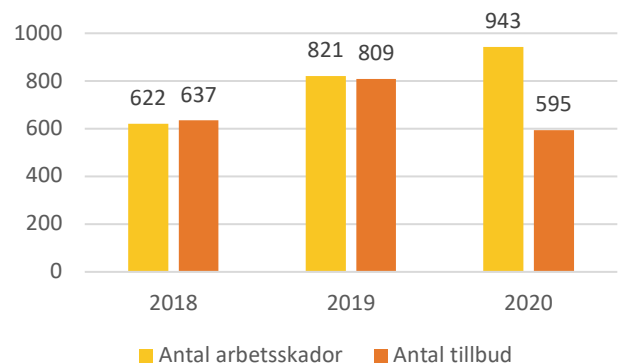
Med anledning av pandemin har hela organisationen arbetat aktivt med riskbedömningar och åtgärder för att hantera både smittspridning och oro hos medarbetare. Riskbedömningarna har gjorts i samverkan med skyddsombud.

Våra verksamheter har under pandemin mött olika former av risker. Alla har därför behövt arbeta aktivt för att hitta sätt att minska smittspridningen i verksamheterna. För att förebygga och minska oro och ryktesspridning i verksamheten har det varit viktigt att arbeta med både kommunikation och struktur kring hur vi sprider information.

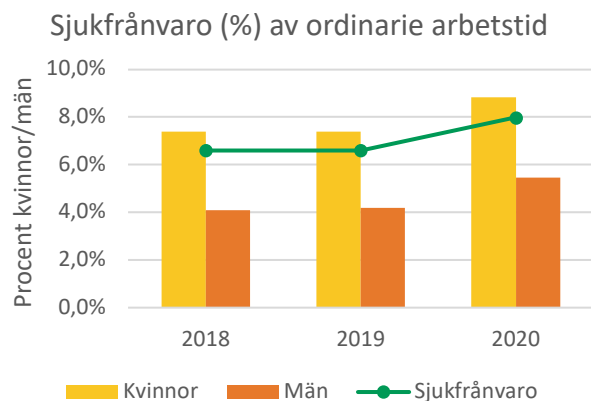
Pandemin har också gjort att det systematiska arbetsmiljöarbetet har prövats på ett annat sätt än tidigare. Systemet SAMLI i Stratsys fungerar sedan tidigare som stöd både för det löpande arbetsmiljöarbetet och i samband med verksamhetsförändringar. Här ingår bland annat arbetsmiljöårshjulet samt systemstöd för att dokumentera riskbedömningar och handlingsplaner.

Antalet anmälda tillbud har minskat markant jämfört med samma period föregående år. Antalet anmälda arbetsskador har dock ökat, från 821 anmälningar under 2019 till 943 under 2020. Ökningen beror delvis på att anmälningarna inom sektor vård och omsorg har blivit fler; detta bottnar i en ökad mängd anmälningar kopplade till covid-19-smitta. De rapporterade arbetsskadorna gäller framför allt *skadad av person (fysiskt, även oavsiktligt)*. Bland de rapporterade tillbuden är de flesta registrerade som *övriga tillbud* och kopplade till smitta och smittspridning.

Arbetsskador och tillbud

Redovisning av sjukfrånvaro i kommunen

I början av året var sjukfrånvaron lägre än samma period föregående år. I mars ökade dock sjukfrånvaron i och med pandemin. 2020 års sjukfrånvaro hamnade på 8 procent, vilket är 1,4 procentenheter högre än föregående år. Bland kvinnor ökade sjukfrånvaron med 1,4 procentenheter och hamnade på 8,8 procent. Bland män var ökningen 1,3 procentenheter och den totala andelen 5,5 procent. Sjukfrånvaron ökade i samtliga sektorer förutom i sektor styrning och verksamhetsstöd, där sjukfrånvaron tvärtom minskade med 1,5 procentenheter. Denna minskning beror troligen på att många av sektorns medarbetare kunnat arbeta hemifrån, vilket både har minskat gruppens exponering för smitta och gjort det möjligt att arbeta trots lindriga symptom.

Mest har sjukfrånvaron ökat inom sektorerna vård och omsorg, och barn och utbildning. Den stora ökningen finns framför allt inom äldreboenden och boenden för funktionsnedsättning samt inom grundskolan. Medarbetare inom kultur samt undersköterskor, skötare, stödassistenter, barnskötare och specialpedagoger har haft högre sjukfrånvaro (över 10 procent).

Sjukfrånvaro i kommunen (procent)	2018	2019	2020
Total sjukfrånvaro	6,6	6,6	8,0
Kvinnor	7,4	7,4	8,8
< 29 år	5,4	5,8	7,7
30-49 år	4,5	6,2	8,4
> 50 år	11,2	6,1	9,9
Män	4,1	4,2	5,5
< 29 år	5,7	6,8	6,3
30-49 år	3,1	2,8	5,1
> 50 år	3,9	4,8	5,4
Andel långtidssjukfrånvaro (=> 60 dgr)	40,8	40,9	32,55
Kvinnor	43,4	43,4	34,79
Män	27,1	29,0	23,39

Definitioner personalmätt

Definitioner personalmätt

Årsarbete	Antal arbetade timmar under året dividerat med schablonen 1 700 timmar.
Månadsavlönade	Tillsvidareanställda och visstidsanställda (exempelvis vikariat och allmän visstidsanställning) med månadslön.
Tillsvidareanställda	Medarbetare med så kallad fast anställning.
Sjukfrånvaro	Den totala sjukfrånvaron i timmar, omräknat till procent. Avser samtliga anställda, dvs. både månads- och timavlönade.
Långtidssjukfrånvaro	All sjukfrånvaro efter dag 60 i sjukperioden.

2.9 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I alla verksamheter behöver man sätta upp mål och skapa gemensamma bilder för hur verksamheten ska utvecklas. Det gäller även i en kommun. Kommunalagen slår dessutom fast att kommunfullmäktige ska besluta om mål för verksamheten.

I Skövde kommun finns flera typer av styrdokument som beslutas på olika nivåer. Det dokumenten har gemensamt är just att de ska styra. De ger gemensamma målbilder, definierar förhållningssätt eller reglerar hur något ska utföras. De två i särklass viktigaste styrdokumenterna är *Vision Skövde 2025*, som ligger till grund för alla övriga styrdokument som berör samhällets utveckling, och *Strategisk plan med budget*.

Ekonomi- och verksamhetsstyrning

I juni varje år beslutar kommunfullmäktige om *Strategisk plan med budget*. I detta dokument sammanförs politiska visioner och mål med kommunens ekonomi. Dokumentet ska innehålla en plan för både verksamhet och ekonomi under budgetåret. Planen är treårig men revideras varje år och fungerar som underlag för verksamheternas styrning.

Dessutom görs en omvärldsanalys. Här tittar man bland annat på befolkningsprognos, politiska styrdokument inklusive visionen samt föregående års ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat. Analysen kan ligga till grund för förslag på förändringar. Dessa förändringar kan bland annat gälla verksamhetens uppdrag, mål och strategier, åtgärder och resursfördelning, finansiering samt skattenivå. Ekonomiska ramar (kommunbidrag) fördelas per nämnd. Ramarna ger därmed nämnderna de ekonomiska förutsättningarna för kommande år.

Utgiftsramar för investeringar fastställs för skatte- och taxefinansierade verksamheter. Det kan exempelvis handla om lokalinvesteringar, infrastrukturinvesteringar, inventarieinköp och fastighetsförvärv.

Skövde kommuns styrmodell för mål- och resultatstyrning följer en tydlig styrkedja. När det gäller den långsiktiga styrningen beslutar kommunfullmäktige om en vision för hela kommunkoncernen. Visionen ligger till grund för all övergripande och strategisk planering inom den kommunala

ansvarsområdet. De strategiska mål som beslutas i *Strategisk plan med budget* struktureras i form av ett styrkort. Målen utgår från *Vision Skövde 2025* och kompletteras med strategier som kännetecknar mandatperiodens politik. I styrkortet framgår också de resultatmätningar som ska användas som grund när måluppfyllelsen bedöms.

Uppföljning

För att nå god ekonomisk hushållning krävs att man ändamålsenligt följer upp och analyserar verksamhet och ekonomi. Detta görs enligt kommunens övergripande uppföljningsmodell. Den första uppföljningen gäller ekonomin, görs per den 30 april och gäller januari till april. Den andra uppföljningen, som gäller både ekonomi, måluppfyllelse och en personalredovisning, görs per den 31 augusti. Även den tredje uppföljningen gäller alla tre områdena – den görs per den 31 december.

Bolagsstyrning

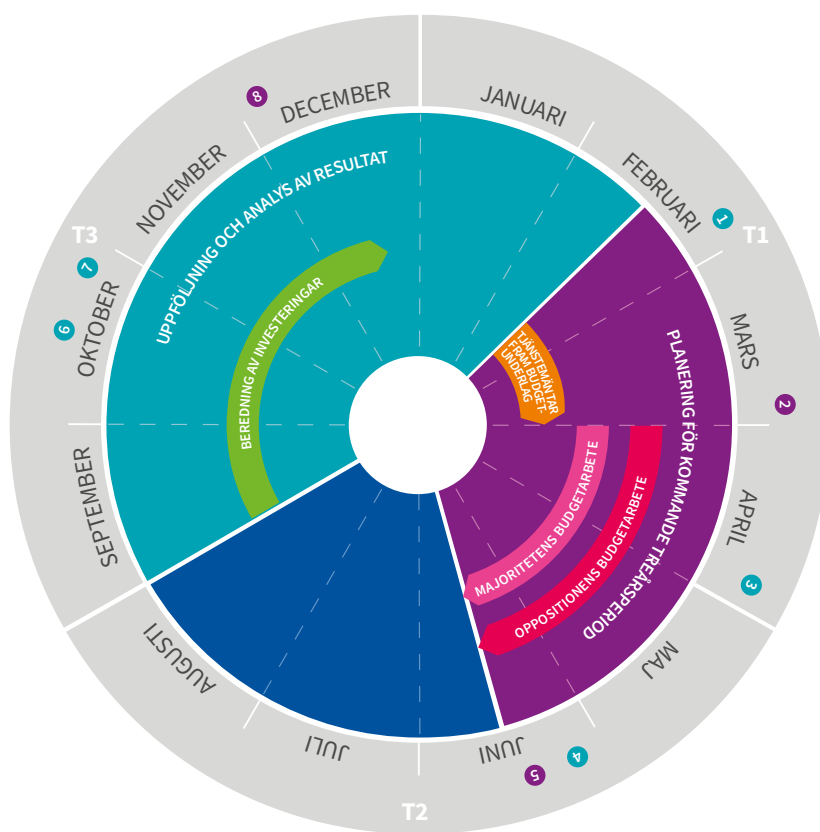
Skövde kommun bedriver en ändamålsenlig bolagsstyrning som utgår från Sveriges Kommuner och Regioners principer för styrning av kommunägda bolag. Kommunen styr ytterst bolagen genom bolagsordning, ägardirektiv och policyer. Efter beslut i kommunfullmäktige antas dessa dokument av respektive bolag på bolagsstämma – eller, när det gäller vissa policyer, på styrelsesammanträde.

Varje bolag har antagit ett ägardirektiv, där bland annat målen för bolagens verksamhet framgår. Ägardirektiven revideras en gång per mandatperiod. Moderbolaget Skövde Stadshus AB har i uppdrag att utöva styrning och tillsyn över bolagskoncernen. Det gör bolaget bland annat genom årliga ägar- och uppföljningsdialoger med samtliga bolag. Vid ägardialogerna behandlas bolagens verksamheter med fokus på ägardirektivet, och vid uppföljningsdialogerna följs bolagens ekonomiska resultat upp.

Skövde Stadshus AB har också i uppdrag att bereda bolagens ägardirektiv och ta fram koncerngemensamma handledningar för att exempelvis rapportera till sammanställd redovisning. Dessutom anordnar bolaget vd-träffar, koncernutvecklingsdagar och bolagsdagar. Skövde Stadshus AB tar också ställning till huruvida beslut i bolagen är av principiell beskaffenhet.

Skövde kommuns årshjul

- 1 Nämnderna beslutar om verksamhetsberättelse (T3) för föregående år.
- 2 Tjänstemän presenterar underlag för politikens budgetarbete.
- 3 Skövde kommuns årsredovisning (T3) presenteras för KF.
- 4 Nämndernas dialog med KSAU (T1).
- 5 Kommunfullmäktige beslutar om Strategisk plan med budget.
- 6 Nämndernas dialog med KSAU (T2).
- 7 Skövde kommuns delårsrapport (T2) presenteras för KF.
- 8 Nämnderna beslutar om verksamhetsplan för kommande år.

När det är befogat för moderbolaget besluten vidare till kommunfullmäktige.

Enligt ägardirektiven ska bolagen löpande hålla Skövde Stadshus AB välinformerat om sina respektive verksamheter. Därför lämnar bolagen exempelvis styrelseprotokoll, protokoll från bolagsstämma, delårsrapporter, årsredovisning och andra handlingar av intresse till Skövde Stadshus AB. Moderbolaget vidarebefordrar dessa handlingar till kommunstyrelsen.

Varje bolag upprättar varje år en bolagsstyrningsrapport. Syftet är att för kommunen beskriva hur bolagen bedrivit sin verksamhet och uppfyllt sina mål. Bolagsstyrningsrapporten utgör en del av underlaget inför kommunstyrelsens årliga beslut kring bolagens verksamhet. Beslutet gäller huruvida

bolagens verksamhet varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Varje bolag tar fram sin egen budget. Bolagen lämnar sin budgeterade resultat- och balansräkning samt investeringsplan med investeringsbehov för de kommande tre åren till Skövde Stadshus AB. Detta ska ske senast i december året före aktuellt budgetår.

För ytterligare information om Skövde kommuns styrmodell, organisation och styrdokument, se Så styrs Skövde.

2.10 Förväntad utveckling

Skövde kommunkoncern har ett gott utgångsläge inför 2021, med ett starkt resultat 2020 och en god koncernsoliditet i bagaget. Både kommunens budgeterade resultat för 2021 och dess planprognos för 2022–2023 är i nivå med målet om minst 3 procent av skatter och bidrag. Även de kommunala bolagen väntas kunna bidra med goda resultat under 2021.

Investeringsnivåerna i kommunkoncernen ser ut att fortsätta sjunka något de kommande åren; detta på grund av de senaste årens stora kapacitetsutbyggnad. De kommande årens investeringar väntas till stor del kunna självfinansieras. Detta är tack vare fortsatt höga resultatnivåer i kombination med ökande avskrivningars kostnader på befintliga tillgångar. Uppbyggnaden av kommunens pensionsfond kommer däremot att resultera i något högre låneskulder. Å andra sidan väntas räntekostnaderna sjunka ytterligare; de något ökande skuldnivåerna kommer därför inte att belasta kommunkoncernens resultat negativt.

Samtliga nämnder har goda möjligheter att klara verksamheten

inom beslutad ram under den kommande planperioden. Det är tack vare effektiviseringsarbete, ramtillskott och riktade statsbidrag. Det är dock mycket osäkert vilka planeringsförutsättningar kommunen kommer att ha framöver, med tanke på både generella och riktade statsbidrag.

Den allra största orosfaktorn är vilka effekter som coronapandemin kommer att få på världsekonomin och konjunkturen framöver. En lågkonjunktur kommer troligtvis att påverka både byggnationer och det prognostiserade invånarantalet framöver – och i förlängningen alltså även de kommunala skatteintäkterna. Det är också osäkert hur mycket kommunerna kan komma att kompenseras i form av konjunkturstöd eller nya statsbidrag.

Under 2020 höjde kommunen skatten med 75 öre. Man införde också *Handlingsplan 22*, med målet att långsiktigt stärka kommunens förutsättningar att klara både välfärdsuppdraget och den ökade efterfrågan på kommunala tjänster som demografiutvecklingen medför. För att nå resultatmålet kommande år krävs förändrade arbetssätt med ökade intäkter och sänkta kostnader. Viktiga strategier blir att fortsatt hålla fokus på kommunens kvalitetsarbete, kopplingen till ny teknik samt ledarskapsutveckling.

3

Räkenskaper

Resultaträkning	56
Balansräkning	57
Kassaflödesanalys	58

3.1 Resultaträkning

	Not	Kommunen				Kommunkoncernen	
		Utfall 2020	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter	2	1 023,1	1 032,8			1 768,3	1 795,1
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0			0,0	0,0
Verksamhetens kostnader	3,4	-3 782,0	-3 716,9	-2 928,9	-2 795,7	-4 187,4	-4 176,3
Avskrivningar	5	-238,5	-236,8	-220,0	-185,0	-431,7	-413,1
Verksamhetens nettokostnader		-2 997,4	-2 920,8	-3 148,9	-2 980,7	-2 850,8	-2 794,3
Skatteintäkter	6	2 757,5	2 621,0	2 788,4	2 621,7	2 757,5	2 621,0
Generella statsbidrag och utjämning	7	527,8	430,7	457,6	408,3	527,8	430,7
Verksamhetens resultat		287,8	130,9	97,1	49,3	434,5	257,4
Finansiella intäkter	8	40,5	39,5	24,0	4,0	11,8	13,9
Finansiella kostnader	9	-27,1	-20,7	-21,1	-16,3	-28,7	-54,7
Jämförelsestörande poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster		301,3	149,7	100,0	37,0	417,6	216,6
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		301,3	149,7	100,0	37,0	417,6	216,6

3.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommunen		Kommunkoncernen	
TILLGÅNGAR	Not	2020	2019	2020	2019
Immateriella anläggningstillgångar					
Dataprogram, rättigheter m.m.	10	4,1	3,9	5,0	5,2
Summa immateriella anläggningstillgångar		4,1	3,9	5,0	5,2
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	5 028,6	4 658,4	8 122,4	7 563,1
Maskiner och inventarier	12	179,5	167,1	1 013,8	999,6
Pågående arbeten	13	250,9	306,1	425,4	495,0
Summa materiella anläggningstillgångar		5 459,0	5 131,6	9 561,6	9 057,7
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	1 109,4	1 091,1	58,1	61,0
Långfristiga fordringar	15	4,1	0,5	4,2	1,1
Uppskjuten skattefordran	15	0,0	0,0	3,9	5,2
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 113,6	1 091,7	66,2	67,3
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		6 576,7	6 227,1	9 632,8	9 130,2
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	4,0	3,6	29,1	29,9
Fordringar	17	2 227,1	2 193,4	510,0	592,2
Kortfristiga placeringar	18	189,1	41,8	198,9	51,6
Kassa och bank	19	173,1	191,0	176,3	193,4
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		2 593,3	2 429,7	914,3	867,1
SUMMA TILLGÅNGAR		9 169,9	8 656,8	10 547,1	9 997,3
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Eget kapital					
Årets resultat	20	301,3	149,7	417,6	216,7
Resultatutjämningsreserv		521,0	521,0	521,0	521,0
Övrigt eget kapital		2 736,3	2 586,6	3 545,8	3 331,2
SUMMA EGET KAPITAL		3 558,6	3 257,3	4 484,4	4 069,0
Minoritetsintressen		0,0	0,0	0,5	0,5
Avsättningar					
Pensionseskuld	21	249,1	230,8	263,7	246,0
Övriga avsättningar	22	237,7	243,7	398,2	395,1
SUMMA AVSÄTTNINGAR		486,9	474,5	661,9	641,1
Skulder					
Långfristiga skulder	23	4 219,2	4 109,5	4 226,9	4 215,8
Kortfristiga skulder	24	905,2	815,5	1 173,4	1 070,9
SUMMA SKULDER		5 124,4	4 925,0	5 400,3	5 286,7
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		9 169,9	8 656,8	10 547,1	9 997,3
Inom linjen					
Ställda panter	25	0,0	0,0	0,7	0,7
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	888,2	900,5	888,2	900,5
Övriga ansvarsförbindelser	27	21,8	126,5	22,7	26,5
Leasing	28				

3.3 Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		301,3	149,7	417,6	216,6
Justering för av- och nedskrivningar		238,5	236,8	431,7	413,1
Justering för pensionsavsättningar	21	18,4	10,2	17,7	9,6
Justering för övriga avsättningar	22	13,3	16,6	5,4	20,8
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	-2,9	-7,5	8,6	-33,2
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		568,6	405,8	881,0	627,0
Ökning/minskning förråd och varulager	16	-0,4	0,6	0,8	5,4
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17	-181,1	-341,7	82,2	-138,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	30,5	-10,7	43,3	-13,6
Medel från den löpande verksamheten		417,6	53,8	1 007,3	480,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-0,7	-0,7	-0,8	-0,9
Investering i materiella anläggningstillgångar	31	-568,1	-601,1	-908,0	-1 010,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	32	4,4	3,4	5,9	4,4
Likvidnetto exploateringsverksamhet		54,5	9,5	54,5	9,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar	33	-18,3	-0,1	-25,3	-36,6
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,6	5,2
Ökning/minskning kortfristig placering	18	0,0	0,0	-147,3	-9,2
Medel från investeringsverksamheten		-528,3	-589,0	-1 020,4	-1 037,7
Medel utbetald till medfinansiering infrastruktur	22	-13,3	-11,4	-13,3	-11,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning/minskning långfristiga lån	23	109,7	560,5	11,1	562,8
Ökning/minskning långfristiga fordringar	15	-3,6	0,2	-1,8	-2,1
Medel från finansieringsverksamheten		106,1	560,7	9,3	560,7
ÅRETS KASSAFLÖDE		-17,9	14,2	-17,1	-8,0
Likvida medel vid årets början		191,0	176,8	193,4	201,4
Likvida medel vid årets slut		173,1	191,0	176,3	193,4

4

Driftredovisning

Driftredovisning	60
------------------------	----

4 Driftredovisning

Nämndernas resultat

(mnkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse budgetutfall	Korrigerig demografi	Avvikelse budgetprognos
Kommunstyrelsen	484,6	436,8	47,8		47,8
Barn och utbildningsnämnd	1 242,6	1 239,2	3,4	1,7	5,1
Vård och omsorgsnämnd	1 000,1	942,1	58,0		58,0
Socialnämnd	209,1	211,9	-2,8		-2,8
Kultur- och fritidsnämnd	170,7	180,3	-9,7		-9,7
Servicenämnd	6,7	-2,4	9,1		9,1
Bygglovsnämnd	0,5	0,4	0,1		0,1
Kommunfullmäktige	4,3	4,0	0		0,3
Revision	1,7	1,7	0		0
Överförmyndare	6,7	6,4	-0,3		-0,3
Valnämnd	0	0	0		0
Arvodesnämnd	0	0	0		0
Summa skattefinansierad verksamhet	3 126,7	3 020,7	106,0	1,7	107,7
Teknisk nämnd affärsverksamhet	0	-0,9	0,9		0,9
Verksamhetens nettokostnader exkl finans	3 126,7	3 019,8	106,9	1,7	108,6
Finansverksamhet	-197,9	-271,1	73,2	-1,7	71,5
Verksamhetens nettokostnader	2 928,9	2 748,7	180,1	0	180,1

Resultaträkning

(mnkr)	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse budgetutfall
Verksamhetens nettokostnader	-2 928,9	-2 748,7	180,1
Avskrivningar	-220,0	-238,5	-18,5
Verksamhetens nettokostnader	-3 148,9	-2 987,2	161,6
Skatteintäkter	2 788,4	2 757,5	-30,9
Generella statsbidrag	457,6	412,0	-45,6
Extra statsbidrag -Covid		105,5	105,5
Finansiella intäkter	24,0	40,5	16,5
Finansiella kostnader	-21,1	-27,1	-6,0
Årets resultat	100,1	301,3	201,1

Kommunen redovisar ett resultat på 301,3 miljoner kronor, vilket ger ett budgetöverskott på 201,1 miljoner. Nämndernas samlade resultat inklusive taxefinansierade verksamheter redovisar ett överskott på 108,6 miljoner kronor.

En grundläggande förutsättning för god ekonomiskushållning är att kommunens nämnder bedriver sin verksamhet inom budgetramarna. Nämnderna (exklusive de taxefinansierade verksamheterna) redovisar ett positivt resultat på totalt 107,7 miljoner kronor. Även de taxefinansierade verksamheterna landar på ett överskott, på 0,9 miljoner. Finansförvaltningens resultat är 71,5 miljoner kronor högre än budgeterat.

I den ovanstående tabellen visas driftredovisningen per nämnd i förhållande till budgeten. Driftredovisningen visar nettoavvikelse, det vill säga intäkter minus kostnader. Kostnaderna för de skattefinansierade verksamheterna har ökat med cirka 65 miljoner kronor jämfört med förra året. Det beror framför allt på demografiska förändringar och på att nyinvesteringar lett till högre hyror. Samtidigt har personalkostnaderna höjts relativt lite – med endast 4 miljoner kronor. Det beror delvis på pandemin, men också på det förbättringsarbete som pågår. De flesta verksamheter har påverkats av pandemin, men på olika sätt.

De största överskotten finns hos *vård- och omsorgsnämnden* samt hos *kommunstyrelsen*. Pandemin har haft stor påverkan på vård- och omsorgsnämndens verksamhet under 2020 och nämnden redovisar ett resultat om 58 miljoner kronor. Detta överskott bottnar framför allt i extra intäkter, främst i form av statsbidrag, men också i att vissa verksamheter sänkt sin aktivitet. Det är framför allt hemtjänsten som minskat sina volymer, men vissa andra verksamheter har också varit helt stängda under delar av året. Även kommunstyrelsens resultat, på 47,8 miljoner kronor, har till viss del påverkats av pandemin. Inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsområdet har ökade statsbidrag och fler elever gett positiv effekt. Även inom andra områden har intäkterna blivit högre, exempelvis inom bygglov och gräv-tillstånd. Samtidigt har kostnaderna för exempelvis vinterväghållning och samhällsresor sjunkit. Även oanvända utvecklings- och verksamhetsmedel bidrar till överskottet, liksom lägre personalkostnader.

I de övriga nämnderna varierar resultaten. *Barn och utbildningsnämnden* redovisar ett överskott på 5,1 miljoner kronor. Av dem beror 1,7 miljoner på att demografisättningen höjts.

Under året fick nämnden också en förstärkning på 10 miljoner kronor. Dessa pengar har fördelats lika mellan grundskolans lägre åldrar, där man kompenserat för ett förlorat statsbidrag, och gymnasieskolans introduktionsprogram. Covid-19 har inom den här nämnden haft positiv effekt på ekonomin under året, bland annat tack vare ett statsbidrag som har kompenserat för sjuklönekostnader.

Socialnämnden, däremot, redovisar ett underskott på 2,8 miljoner kronor. Underskottet förklaras framför allt av att kostnaderna för barn- och ungdomsplaceringar, vuxenplaceringar samt försörjningsstöd har höjts. Även *kultur- och fritidsnämndens* resultat landar på ett underskott, närmare bestämt på 9,7 miljoner kronor. Här är covid-19 en tongivande anledning till underskottet, eftersom både scen och evenemang, Arena Skövde bad och Arena Skövde har drabbats ekonomiskt av pandemin.

Samtidigt redovisar *servicenämnden* ett överskott på 9,1 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna. Här är det främst personal-, kapital- och elkostnader som hamnat lägre än budget. De taxefinansierade verksamheterna visar ett överskott på 0,9 miljoner kronor. Här är det fiberverksamheten som står för överskottet.

För en detaljerad redovisning per nämnd, se avsnittet *Nämnder*.

Finansförvaltningens resultat för 2020 är ett överskott på 71,5 miljoner jämfört med budgeten. Bakom detta resultat ligger förändringar i både intäkter och kostnader. Resultatet stärks också av att kapital- och personalomkostnadspåläggen blivit högre, samt av att de budgeterade kapitalkostnaderna för generella investeringar inte förbrukats. Dessutom har den dämpade befolkningsprognosen lett till ett överskott i demografipengen.

Finansnettot, alltså skillnaden mellan de finansiella intäkterna och kostnaderna, blev också bättre än budgeterat. Det beror främst på att räntekostnaderna på koncernbankens lån blivit lägre, att värdet på kommunens placeringstillgångar ökat med cirka 4 miljoner och att ränteintäkterna från koncernbankens utlåning till koncernen ökat.

Resultatet från skatter och statsbidrag blev 29 miljoner kronor högre än budgeterat. Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har visserligen minskat med 76,5 miljoner, men samtidigt har vi fått 105,5 miljoner extra i statsbidrag till följd av covid-19.

5

Exploatering och investering

Exploateringsredovisning64

Investeringsredovisning67

5.1 Exploateringsredovisning

Mark och exploatering

Mark och exploatering

Mark- och exploateringsverksamheten arbetar för att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning och exploatera bostads- och verksamhetsområden. När tillgångar aktiveras flyttas värdet från resultaträkningen till balansräkningen och kontot för pågående nyanläggning. Det gör man genom att köpa, bearbeta och ställa i ordning råmark för bostads- och verksamhetsändamål. Om avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet klassificeras och värderas denna som omsättningstillgång. Den gata, parkmark och belysning som finns inom exploateringsområdet och som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång och ingår i kommunens investeringsredovisning. Anläggnings-tillgångar finansieras i huvudsak genom försäljning av exploaterade bostads- och verksamhetstomter.

Exploateringsverksamhet*

(mnr)	Utfall 2020	Utfall 2019
Inbetalningar	71,0	59,1
Utbetalningar	20,1	62,3
Nettoexploatering	50,9	-3,2

EFFEKTER I BALANSRÄKNING

Anläggningstillgångar

Investeringar	9,9	50,3
---------------	-----	------

Pågående arbeten	7,0	3,6
------------------	-----	-----

Omsättningstillgångar

Kassaförändring	54,5	9,5
-----------------	------	-----

Exploateringsfastigheter	-152,0	-92,9
--------------------------	--------	-------

Effekter i resultaträkning	-5,3	34,1
----------------------------	------	------

*Tabellen redovisar exploateringsverksamhet exklusive VA.

Aktivering och ibrukttagande

Kommunen har under året aktiverat anläggningstillgångar till ett värde av 9,9 miljoner kronor i de exploateringsprojekt som pågår. Samtidigt har anläggningstillgångar för 6,5 miljoner tagits i bruk. När tillgångarna tas i bruk flyttas värdet från kontot för pågående nyanläggning till kontot för gata, park och gatubelysning. De anläggningstillgångar som avses är gator, gatubelysning och parkmark som färdigställts och som även i fortsättningen ska ägas av kommunen.

Nedskrivning

Prognosen för projektet Stallsiken Södra visar underskott. Sådana underskott ska enligt försiktighetsprincipen lyftas fram så snart de blir kända. En nedskrivning på 10,9 miljoner kronor belastar därmed årets resultat.

Bostäder

Under året har 236 bostäder färdigställts. Bostäderna finns i följande områden:

- Trädgårdsstaden etapp 2
- Vidar
- Bissgården (Skultorp)
- Hasslum
- Vallgatan (Timmersdala)
- Äppelbyn (Knistad)
- Björkebacken (Stöpen)
- Klippdalen
- Högklint
- samt ett antal ospecificerade projekt utanför tätbebyggt område.

136 av dessa bostäder finns i den statistiska kategorin flerbostadshus medan 100 kategoriseras som småhus. Projekten Vidar, Äppelbyn och Högklint är privata och har byggts på mark som inte ägs av Skövde kommun. Totalt 40 bostäder byggs i dessa tre projekt. Ett av dem – Vidar – är i skrivande stund färdigställt. Projekten Bissgården, Hasslum och Vallgatan genomförs alla på kommunägd mark och är i stort sett färdigbyggda.

Under 2020 startade bostadsproduktionen i Trädgårdsstaden etapp 3 – även det på kommunal mark. Infrastruktur har byggts ut i Trädgårdsstaden etapp 2 och 3 samt vid Hälsans Park i Södra Ryd. Samtidigt har 27 småhustomter sålts i Trädgårdsstaden etapp 3, Bissgården och Björkebacken.

Verksamheter

I första etappen av projektet Norra Ryd pågår försäljningen av verksamhetstomter. Samtidigt tas en ny detaljplan fram för de två kommande etapper som ska ansluta till trafikplatsen. Även för Risatorp Södra, vid Energivägen/Södra Aspelundsvägen, och vid Stallsiken Södra pågår detaljplanearbetet. När det gäller Stallsiken återstår endast en mindre tomt vid Norra Metallvägen, och i Hasslum är alla tomter sålda förutom den del som avsatts för en framtida brandstation. Denna tomt har färdigställts under 2020 och är alltså redo att användas. Flygplatsen och Risatorp vid Varolavägen är nya verksamhetsprojekt där man har förberett för att bygga ut infrastrukturen.

Avslutade projekt

Under 2020 har projektet Ekedal Södra avslutats. Projektet har levererat 198 bostadsenheter och gett ett positivt exploateringsresultat på 5,2 miljoner kronor. Projektresultatet, som landade på 3,4 miljoner, inkluderar kostnader för kommunens egna anläggningar inom projektet – det vill säga gata, gatubelysning och parkmark.

PROJEKTREDOVISNING Område/Projekt (mnkr)	Inkomst	Utgift	Netto
Bostäder			
KARL MAGNUSSONS VÄG	0,0	-0,1	-0,1
EKEDAL SÖDRA	0,2	0,0	0,2
BJÖRKEBACKEN ETAPP 2	1,4	-0,1	1,3
HASSLUM ETAPP 3	0,0	-0,1	-0,1
SOLDATEN	0,0	-0,6	-0,6
KURORTEN	0,4	-1,8	-1,4
EKEDAL NORRA	0,3	-0,1	0,2
DIANA	0,0	-0,1	-0,1
BJÖRKEBACKEN ETAPP 3-4	0,0	1,5	1,5
VADDEN	0,0	-0,6	-0,6
AFTONPROMENADEN, VÄRSÅS	0,0	-0,1	-0,1
MARIESJÖ, TEGELBRUKET	0,6	-0,2	0,4
MOTORN	0,1	-0,1	0
TALLSTIGEN, STÖPEN	0,0	-0,6	-0,6
HORSÅS TRÄDGÅRDSSTAD ETAPP 2	8,6	-2,3	6,2
HORSÅS TRÄDGÅRDSSTAD ETAPP 3	27,9	-1,8	26,1
HORSÅS TRÄDGÅRDSSTAD ETAPP 4	0,5	-1,3	-0,8
FROSTALIDEN	0,0	-0,4	-0,4
HUMLEVÄGEN	0,0	-0,6	-0,6
OLOKALISERAT BOSTAD	0,4	0,0	0,3
Verksamhet			
NORRA RYD ETAPP 1	1,4	-0,1	1,2
NORRA RYD ETAPP 2	0,0	-1,2	-1,2
NORRA RYD ETAPP 3	0,0	-0,6	-0,6
RISATORP SÖDRA	0,0	-0,5	-0,5
STALLSIKEN SÖDRA	0,0	-3,2	-3,2
LÖVÄNGEN	0,1	0,0	0,1
HÄLSANS PARK	0,2	-1,0	-0,7
BISSGÅRDEN ETAPP 3	2,4	0,0	2,3
MOSSAGÅRDEN	8,6	-1,4	7,2
TIMBOHOLM 2	1,1	0,0	1,0
STALLSIKEN	13,4	-0,2	13,2
HASSLUM VÄSTER KYLAREN	2,7	-2,2	0,5
RESECENTRUM	0,0	-0,1	-0,1
OLOKALISERAT VERKSAMHET	0,8	0,0	0,8
Summa	71,0	-20,1	51,0

5.2 Investeringsredovisning

Skövde kommuns investeringsutgifter, inklusive finansiell leasing, uppgick under 2020 till 568,8 miljoner kronor. Efter avdrag för investeringsinkomster, som består av anslutningsavgifter och investeringsbidrag, blev kommunens nettoinvesteringar 547,9 miljoner kronor. Med en total investeringsbudget på 1 006,7 miljoner kronor blir avvikelserna 458,8 miljoner kronor. Den förhållandevis stora skillnaden mellan budget och nettoinvesteringar beror framför allt på att projekt försenats, men också till viss del på att budgeterade projekt inte har påbörjats eller avslutats.

Skövde kommun har en fortsatt hög investeringsnivå, även om den är betydligt lägre nu än under investeringstopparna 2017–2018. Ett nyckeltal som kan användas när kommuner ska jämföras är investeringsutgifternas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. Genomsnittet för våra utvalda jämförelsekommuner och riket har de senaste fem åren varit ungefär 14 procent. För Skövde kommun är motsvarande nyckeltal 19 procent för 2020. Det indikerar en förhållandevis hög investeringsnivå.

Nettoinvesteringar i kommunen, andel (%) av skatt och generella statsbidrag

	2015	2016	2017	2018	2019	Genomsnitt de fem senaste åren
Kalmar	11,0	13,0	12,0	19,0	10,0	13,0
Karlstad	13,0	14,0	14,0	19,0	18,0	16,0
Varberg	18,0	21,0	23,0	26,0	26,0	23,0
Växjö	9,0	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Östersund	8,0	8,0	17,0	10,0	8,0	10,0
Riket	12,0	12,0	15,0	16,0	13,0	14,0
Skövde	19,0	18,0	30,0	25,0	19,0	22,0

Investeringsinkomsterna består av anslutningsavgifter och investeringsbidrag.

Skövde kommuns vision är att ha 60 000 invånare till 2025. För att nå målet behöver vi skapa attraktiva miljöer att bo och verka i – och det leder till investeringsbehov. Skövde fortsätter att växa, dock inte i samma takt som tidigare. Under året har 100 småhus samt 136 bostäder i flerbostadshus byggts, och Skövdeborna har blivit 425 fler. Tillväxttakten påverkar kommunens verksamheter, som behöver större lokaler för att möta den växande efterfrågan på exempelvis platser i förskola, grupp-/servicebostad och äldreboende. Tillväxten förutsätter också att infrastrukturens kapacitet byggs ut, vilket i sin tur genererar investeringsbehov. Skövde kommuns tillväxt och förhållandevis höga investeringstakt innebär att en allt större del av driftkostnaderna kommer att upptas av avskrivningar och finansiella kostnader.

5 Exploatering och investering

INVESTERINGSREDOVISNING (KOMMUNEN)	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START				VARAV ÅRETS INVESTERINGAR*		
	Total projektbudget	Tilläggs- budget	Ack. utfall	Bedömd projektutgift	Budget	Utfall	Avvikelse
INVENTARIER					76,4	33,6	42,8
FASTIGHETSFÖRVÄRV	Löpande				40	25,8	14,2
INFRASTRUKTUR	354,3		171,8	339,2	211,0	98,3	112,6
Tillväxt exploatering	98,5		31,7	92,1	29,4	1,8	27,6
- varav Nolhagavägen Österut till väg 200 etapp 4	33,0		26,9	33,0	7,2	1,1	6,1
Attraktivitet	67,0		25,8	67,0	45,1	15,4	29,7
- varav Kyrkparken	8,0		7,8	8,0	4,9	7,5	-2,6
Hållbara trafikslag	9,8		5,6	9,8	24,1	12,7	11,4
Trafiksäkerhet och framkomlighet	91,0		30,6	82,3	82,3	27,0	55,4
- varav Nolhaga kapacitetsökning	32		11,4	32	36,2	10,6	25,6
- varav Henrikbergsgatan/Bangårdsgatan	15		14,6	15	15,0	14,6	0,4
Övrigt	Löpande				30,1	31,7	-1,6
Investeringar inom exploatering	0,0		0,0	0,0	0,0	9,9	-9,9
LOKALER	1 927,2		1 359,2	1 789,8	483,7	288,8	194,9
Fastigheter skola	695,5		479,9	665,8	55,1	38,5	16,6
- varav Mellomkvarns förskola	50,0		46,3	49,1	35,4	31,7	3,7
Fastigheter vård och omsorg	356,5		255,0	316,6	125,0	79,5	45,5
- varav Äldrecenter Ekedal	185,0		156,5	153,0	72,1	42,6	29,5
- varav Gruppbofastad Skattegården (ersätter Mokvarn)	30,0		21,4	24,7	26,7	20,1	6,6
- varav Gruppbofastad Tingshusbacken (Värsås)	16,0		16,5	18,5	14,8	15,3	-0,5
Fastigheter kultur och fritid	541,4		308,4	476,0	140,1	64,9	75,2
- varav Utveckling av Billingen	257,0		150,2	257,0	121,7	29,0	92,7
Övrigt	333,8		315,9	331,4	163,5	105,9	57,6
- varav Reinvesteringar	Löpande				66,5	74,3	-7,8
- varav Upprustning kök	Löpande				36,1	10,8	25,3

*Under årets investeringar ingår även löpande projekt, dessa ingår inte under total projekt.

INVESTERINGSREDOVISNING (KOMMUNEN)	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START				VARAV ÅRETS INVESTERINGAR		
	Total projektbudget	Tilläggsbudget	Ack. utfall	Bedömd projektutgift	Budget	Utfall	Avvikelse
TAXEFINANSIERAD VERKSAMHET	200	200	44,9	200,0	195,5	118,8	95,3
- varav VA grundinvestering	Löpande				85,8	62,1	23,7
- varav Anpassning Stadskvarn	200		44,9	200	95,5	36,7	58,7
ÖVRIGA INVESTERINGSRELATERADE POSTER						3,5	11,8
- varav Finansiell leasing						3,5	3,5
Summa investeringsutgifter	2 281,5	200	1 575,9		1006,7	568,8	471,6
INVESTERINGSINKOMSTER						-21,0	-21,0
- varav Investeringsbidrag						-2,3	-2,3
- varav Anslutningsavgifter						-18,6	-18,6
Summa nettoinvesteringar					1006,7	547,8	458,3

*Under årets investeringar ingår även löpande projekt, dessa ingår inte under total projekt.

Fastighetsförvärv

Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter är fortsatt hög. Att ha ett brett och omfattande kommunalt markinnehav skapar handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling i en växande stad.

I det boendestrategiska programmet har kommunfullmäktige gett riktlinjen att markreserven ska öka. Under planperioden 2020–2022 var budgeten för fastighetsförvärv 120 miljoner kronor. 40 miljoner av dessa var avsedda för 2020, och av dem användes 23,7 miljoner kronor.

Fastighetsköp kräver planering samt förhandling med motparter. Det är därför svårt att förutspå när dessa köp kommer att genomföras – och följaktligen när kostnaden för köpet uppstår. Under 2020 har tre större förvärv genomförts för projektet Mariesjö. Det gäller fastigheterna Mariesjö 10 (Gustaf E Bil) och Tegelbruket 2 (Bilprovningen), som förvärvades genom köp av Mörkebäcken Fastighets AB, och fastigheten Eldaren 1, som förvärvades genom att Kreativa Hus AB köpte Skövde Eldaren AB. Kompletterande förvärv har också gjorts till projektet Trädgårdsstaden etapp 4, för användning till kvartersmark. Dessutom har inlösen av allmän platsmark genomförts i några projekt.

Infrastruktur

Skövde växer och förtätas. Vi blir fler som bor, arbetar och hälsar på i staden. För att bygga ett modernt samhälle och skapa förutsättningar för tillväxt måste kommunen upprätthålla och bygga ut infrastrukturen. Det krävs investeringar som gör att nya bostäder och verksamheter kan etableras – men också investeringar för bibehållen trafiksäkerhet och framkomlighet. Under planperioden 2020–2022 har 358 miljoner kronor avsatts för investeringar i infrastruktur. För 2020 var budgeten 210,9 miljoner kronor inklusive ombudgeteringar*. Utfallet för 2020 blev 98,3 miljoner kronor.

De större investeringar som funnits med i budgeten under 2020 är ombyggnationerna av *Kyrkparken*, trafiklösningen vid kvarteret *Vipan* (Hallenberg rondellen), etapp 3 av *Hertig Johans gata* samt ombyggnationerna av *Hjövågen–Mörkekorset–Resecentrum*, *Stationsgatan* och *Nolhagavägen*. Genomförandegraden bland de budgeterade projekten var 46,6 procent under 2020. Den relativt låga graden beror delvis på tidsförskjutning av projekt där man fortfarande är i planeringsfasen och inväntar svar från externa parter, men också på resursbrist. Resursbristen gäller framför allt tjänstemannasidan.

*Ombudgetering av investeringsmedel innebär att man för över ej förbrukade medel från föregående budgetår till innevarande budgetår.

It-investeringar

Inom it har investeringar gjorts i vår primära lagring och i vår serverlagring. Dessa innefattar de flesta av kommunens verksamhetssystem. De är placerade på två olika geografiska platser där vi har kapacitet för redundans, både med tanke på underhåll och katastrofscenarier.

Tillväxt och exploatering

Under 2020 har kommunen färdigställt förlängningen av *Nolhagavägen* till väg 200, som gjorts för att ta hand om trafiken i *Trädgårdsstaden*. Kopplingen kommer även att avlasta andra närliggande vägar eftersom den kompletterar det nord-sydliga stråket. Det återstår dock fortfarande åtgärder för att anpassa vägen till *Trädgårdsstaden etapp 4*. Under året har kommunen inlett diskussioner med Trafikverket, för att på bästa sätt samordna deras kommande arbeten runt Skövde. Detta har mynnat ut i ett samarbete där Trafikverket samordnar informationen kring de olika projekt som sker runt Skövde. Kommunen har också varit med i arbetet med en ny vägplan för *Stallsikrondellen*. Denna byggnation är planerad till 2023.

Attraktivitet

De stora projekt som gäller attraktivitet har varit ombyggnationen av *Kyrkparken* samt omgestaltningen av *Hertig Johans*

gata utmed Kulturhuset. Huvudsyftet har varit att höja stadskärnans attraktivitet; en attraktiv stadskärna är centralt för att kommunen ska utvecklas. Målet med ombyggnationen av parken är att förbättra tryggheten där och göra parken mer attraktiv att vistas i. Belysningen har förbättrats, fler sittmöjligheter har skapats och en ny lekplats har byggts. På grund av den pågående pandemin kunde parken inte invigas som det var tänkt. I stället fick det bli en avskalad version tillsammans med kommunalråden. Tanken är dock att låta barn från Rosenhaga förskola ”inviga” lekplatsen när pandemin har lugnat sig.

I övrigt har investeringar också gjorts för att ersätta döda och sjuka almar på olika platser.

Hållbara trafikslag

För att förbättra tillgängligheten vid våra busshållplatser bygger vi om dem – några hållplatser varje år. Under 2020 byggde vi bland annat om hållplatserna *Högskolan*, *Däldernas kapell*, *Arena syd* och *Lillegården*. För att underlätta cykling som färd-sätt har gång- och cykelvägar byggts utmed Bäckvägen och mellan Östergatan och Bäckvägen. Ett arbete med en ny cykelväg utmed Västra Skogsrovägen är också i gång. I Ulvåker arbetar Trafikverket med en vägplan för att kunna bygga en gång- och cykelväg mellan Åbrovallen och samhället. Kommunen medfinansierar det projektet. På Sandtorget har kommunen byggt sex laddplatser och kommande år planeras en fortsatt utbyggnad på bland annat Arenaområdet.

Trafiksäkerhet och framkomlighet

Ombyggnadsprojektet vid Vipan (Hallenbergstrondellen) har inte fortlöpt som det var planerat. Anledningen är att det tagit längre tid att projektera än man tidigare trott. Det fanns också goda skäl att låta anbudsgivarna få något längre tid på sig än vanligt, eftersom de skulle redovisa en hållbar trafiklösning under byggtiden. Längs Hjovägen slutfördes arbetet med att förbättra framkomligheten vid Henriksbergsgatan och Bangårdsgatan.

Under året startade arbetet med en ny trafiklösning vid Norra och Södra Metallvägen. Det kommer att färdigställas under 2021. Arbetet med att införa boendeparkering fortlöper och under 2020 har parkeringarna på Norrmalm och i Vasastaden blivit klara. Under början av 2021 fortsätter man med Västermalm.

Reinvesteringar i infrastruktur

Löpande reinvesteringar är viktiga för att kommunens anläggningar ska behålla sitt värde. En alltför låg reinvesteringnivå höjer den löpande driftkostnaden. Detta eftersom både akuta och löpande åtgärder ökar om den långsiktiga förvaltningen brister.

Skövde kommun gör löpande reinvesteringar i bland annat gatubelysningsnätet, byggnadsverk och gatubeläggningar. Under 2020 genomfördes större beläggningsarbeten bland annat på Skövdevägen, Timmervägen, Granängsvägen, Däldernavägen och Ekängsvägen.

Lokalinvesteringar

Budgeten för lokalinvesteringar inklusive reinvesteringar var för 2020 totalt 483,7 miljoner kronor. Det faktiska utfallet för 2020 blev 288,8 miljoner kronor. Totalt ombudgerades 162,6 miljoner till 2021. Motsvarande nivå för 2020 var 207,7 miljoner. Skillnaden mellan budget och utfall beror framför allt på förseningar i projekten, men också till viss del på att budgeterade projekt inte startats.

Den största avvikelsen kommer från projektet *Utveckling av Billingen*, som ombudgeras 53 miljoner kronor till 2021. Ett annat projekt med stor avvikelse är *Äldrecenter Ekedal* (30 miljoner), som kunde genomföras till en lägre kostnad än budgeterat.

Barn och utbildning

Under året har två projekt färdigställts: *Mellomkvarns förskola* samt ombyggnationen av *Helenskolan*. Båda har haft mycket god budgetföljsamhet och redovisar en positiv avvikelse på en miljon kronor.

Vård och omsorg

Äldrecenter Ekedal har byggts ut med 80 platser och projektet färdigställdes i juli. Projektet hade en total budget på 185 miljoner kronor och förväntas ge en positiv avvikelse på 30 miljoner. En del av förklaringen till avvikelsen är att kommunen fått ett investeringsbidrag på 14,5 miljoner kronor från Boverket. För att kunna möta efterfrågan på bostäder med särskild service har tre gruppbofastsprojekt pågått under året. *Gruppbofast Lärarvägen* färdigställdes i januari och *Skattegården* samt *Tingshusbacken* färdigställs under 2021.

Kultur och fritid

För att Skövde kommun ska behålla sin tillväxttakt och vara en attraktiv kommun att verka och bo i krävs arbete på flera fronter. I juli färdigställdes byggnationen av *Kulturhustorget*, till en kostnad som var två miljoner kronor lägre än budgeterat. Byggnationen i projektet *Actionpark* har ännu inte startat. Budgeten på 8,5 miljoner kronor flyttas därför med till 2021.

Utveckling av Billingen

Utvecklingen av Billingen har en total budget på 257 miljoner kronor. Det gör det till ett av Skövde kommuns största investeringsprojekt genom tiderna. Ambitionen är att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl

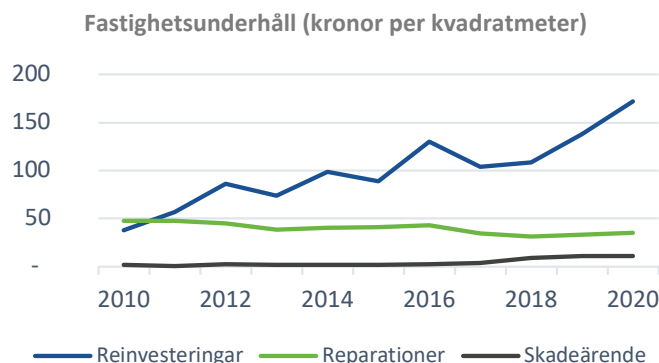
sommar som vinter. Planerna är uppdelade i fem delprojekt. Ett av dem var *Billingsbadet*, som färdigställdes och invigdes redan under 2018. Den första etappen av delprojektet *Konstsnöspår och mountainbikespår* är också klar – den invigdes i december 2018 – och under våren 2020 startade byggnationen av etapp två. Delprojektet Infrastruktur Billingen pågår och förväntas vara klart under hösten 2021, och *Vasallopps-/Billingscentret* färdigställdes och invigdes i december. När det gäller det sista delprojektet, *Billingsbacken*, inväntar man fortfarande politiskt beslut. Det delprojektet har därför inte startat.

Övriga lokalinvesteringar

Reinvesteringar/fastighetsunderhåll

2020 års budget för reinvesteringar exklusive kök var på 66,5 miljoner kronor. Utfallet för 2020 blev 74,3 miljoner, vilket innebär att ett underskott på 7,8 miljoner kronor flyttas med till 2021. De kommande reinvesteringsbehoven är stora i de verksamhetslokaler som byggdes under 1960- och 1970-talet. En av dessa lokaler är Kåpplundaskolan. Dessa lokaler saneras också från PCB, som är skadligt för både människor och miljö. Under året har 35 miljoner kronor förbrukats för detta ändamål, vilket till stor del förklarar underskottet. Den totala kostnaden väntas bli 51 miljoner kronor.

Fastighetsunderhållet som inkluderar reinvesteringar, skadeärenden och reparationer uppgick för 2020 till 218 kronor per kvadratmeter. Trots den ökade volymen på reinvesteringar ser vi också en svagt uppåtgående trend när det gäller reparationer. Denna trend förklaras av följdåtgärder kring skadeärenden.

Taxefinansierad verksamhet

Investeringar i vatten, avlopp och fiber är taxefinansierade. I budgeten för 2020 var 195,5 miljoner kronor avsatta för sådana investeringar. Av dem var 12 miljoner avsatta för fiberinvesteringar. Under året har fiberverksamhetens investeringsvolym avtagit. Det beror på att en stor del av fibersättningen i yttertätorterna redan är klar. Kommande år ligger budgeten därför lägre. Under 2020 förbrukades totalt 6,5 miljoner kronor. 5,5 miljoner ombudgeterades till 2021.

Investeringarna inom vatten- och avloppsverksamheten (VA) domineras av flera stora projekt. Två av dem är dragningen av nya vatten- och avloppsledningar till Böja och den nya stora dricksvattenledningen *Östra vatten-matningen*, som byggs för att få en rundmatning i Skövde tätort. Det största projektet – *Anpassning Stadskvarn* – har under året kommit i gång efter att ha dragits med förseningar. Av 2020 års projektbudget på 95,5 miljoner har 36,7 miljoner förbrukats. Projektet har en total budget på 200 miljoner och fortsätter kommande år.

Totalt har verksamheten investerat för 103 miljoner kronor exklusive investeringsinkomster. Budgeten uppgick till 183,5 miljoner. Att kostnaderna blivit lägre än budgeterat beror framför allt på förseningar i projektet *Anpassning Stadskvarn*. Exploateringsinvesteringarna i vatten och avlopp uppgick till 9,3 miljoner kronor.

Inventarier

Inventariebudgeten för 2020 uppgick till 76,4 miljoner kronor och utfallet blev 33,6 miljoner kronor. Överskottet på 42,8 miljoner förklaras delvis av att vissa planerade inköp inte genomförts. En annan förklaring är att man gjort en anpassning mellan drift- och investeringsredovisningen. Anpassningen gör att en större andel inventarieköp redovisas som driftkostnader i stället för investeringsutgifter.

Om man även räknar med de inventarier som omfattas av finansiell leasing stiger den faktiska kostnaden med ytterligare 3,5 miljoner kronor.

Inventarier (mnkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	7,9	1,4	6,5
Barn- och utbildningsnämnden	20,7	9,0	11,7
Vård- och omsorgsnämnden	15,7	11,3	4,4
Socialnämnden	0,3	0,0	0,3
Kultur- och fritidsnämnden	16,5	5,9	10,6
Servicenämnden	15,3	6,0	9,3
Summa	76,4	33,6	42,8

6.1 Läsanvisning

I det här avsnittet finns en kortfattad redovisning av varje nämnd. En mer detaljerad uppföljning av nämndernas verksamhetsår 2020 finns i bilagan Nämndernas verksamhetsberättelser 2020.

6

Nämnder

Kommunstyrelsen	76
Barn- och utbildningsnämnden.....	80
Vård- och omsorgsnämnden	84
Socialnämnden	88
Kultur- och fritidsnämnden.....	90
Servicenämnden	93
Bygglovsnämnden	98
Kommunfullmäktige.....	99
Överförmyndare	99
Valnämnd	99
Revision	99
Arvodesnämnd	99

6.2 Kommunstyrelsen

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du att...

- 25 ungdomar fick under hösten anställning i kommunens verksamhet, tack vare satsningen Jobb för unga.
- Sedan sommaren har 1570 tester genomförts på egentest-mottagningen för kategori 3.
- Trots pandemin kunde 290 ungdomar erbjudas feriepraktik under sommaren.

Nämndens verksamhetsmål

- ◆ Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet
- ◆ Möjliggöra för minst 400 nya bostäder per år
- ◆ Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov
- ◆ Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion
- Arbetsmarknadsregionen utvecklas och stärks
- ◆ Skövde kommun verkar för en resurseffektiv, robust, attraktiv och hållbar samhällsplanering inom kommunens organisation genom att minska klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar
- ◆ Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation
- ◆ Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare
- Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2020	Budget 2020	Budget- avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Arbetsmarknad	-24,0	-28,8	4,8	-23,0	-16,6
Vuxenutbildning	-41,8	-42,5	0,7	-43,0	-43,6
Samhällsbyggnad	-145,7	-165,0	19,3	-144,4	-135,9
Stöd och styrning	-128,7	-145,3	16,5	-126,0	-137,6
Politik	-15,9	-18,6	2,8	-14,7	-15,8
Bidrag och transfereringar	-80,7	-84,4	3,7	-79,9	-78,4
Summa	-436,8	-484,6	47,8	-431,0	-427,9

Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsens resultat är ett överskott på 47,8 miljoner kronor. Det finns flera bakomliggande anledningar till det positiva resultatet. Inom arbetsmarknad och vuxenutbildning, exempelvis, har ökade statsbidrag och fler elever gett positiv effekt. Även inom bland annat bygglov och grävstillstånd har intäkterna blivit högre än väntat, samtidigt som kostnaderna för vinterväghållning och samhällsresor blivit lägre. Dessa poster bidrar till överskottet, liksom de utvecklings- och verksamhetsmedel som inte använts. Lägre personalkostnader än budgeterat är ytterligare en anledning. Resultatet påverkas till viss del av effekter av covid-19.

Kommunen investerade under 2020 för 123 miljoner kronor i fastighetsförvärv och infrastruktur. Detta är investeringar där kommunstyrelsen ansvarar för verkställandet. Utfallet är 145 miljoner mindre än det budgeterade beloppet på 259 miljoner kronor. Avvikelserna bottnar främst i fastighetsförvärv samt i att investeringar i infrastruktur har skjutits framåt i tiden. I utfallet ingår 10 miljoner kronor för infrastruktur inom exploateringsprojekt.

Den 2 september 2020 invigdes ett nytt veteranmonument i Garpaparken. Monumentet har uppförts till minne av de svenskar som tjänstgjort i utländska konflikt- och stridsområden. Sedan starten 1948 har flera Skövdebor deltagit i dessa fredsskapande insatser, för att stötta ländernas demokratiska utveckling och samtidigt förhindra lidande hos lokalbefolkningen. Idag finns 33 minnesplatser för fredsbevarande tjänst. Sveriges veteranförbund *Fredsbaskrarna* står bakom minnesmonumenten.

Trots att tulpanfestivalen uteblev fick alla en fröjd för ögat när kommunen blommade med ett färgsprakande hav av tulpaner – inte minst vid planteringarna i Garpaparken, där man hade återgivit färgerna i loggan för Agenda 2030. Detta gjorde Skövdeborna väldigt stolta.

I spåren av pandemin skapades *Skövde kommuns hållbarhetspodd*, som ett sätt att ställa för att nå våra medborgare trots gällande restriktioner. Podden kom ut en gång i månaden och tog upp olika ämnen kopplade till den hållbara omställning som pågår i Skövde, Sverige och världen. Det diskuterades ny teknik, miljö, klimat, mat, samhällsplanering och beteende på ett lättamt och öppensinnat sätt.

Under året sålde Skövde kommun den hittills största tomten i det nya verksamhetsområdet *Norra Ryd*. Försäljningspriset var 14,3 miljoner kronor.

Mark- och miljödomstolen fattade också beslut om detaljplanen för *Norra Ekedal*, med motiveringen att Boulognersjön inte omfattas av strandskydd. Det innebär att planeringen av 180 nya bostäder i centralt läge kan fortsätta. Beslutet är mycket viktigt för Skövdes fortsatta utveckling.

Ett annat viktigt besked för Skövde – och ett viktigt steg för Volvo Cars – var beslutet att biltillverkaren ska börja producera elmotorer i egen regi vid Skövdefabriken. Beslutet innebär en planerad investering på 700 miljoner kronor. I ett första skede blir det enbart montering av elmotorer, men på sikt planerar man för en fullskalig tillverkningsprocess för elmotorer.

Den statliga satsningen *Jobb för unga* har under hösten genererat 15 heltidsanställningar som finansierats med statsbidrag. Samtidigt har ytterligare tio ungdomar anställts i kommunal verksamhet med kommunal finansiering.

Det så kallade *STEG-projektet* har genomfört en ny utbildningsomgång inom förskola och skola, med totalt 23 deltagare. Piloterna (främst inom bygg, industri och fastighet) som är en del av Skövdemodellen har gett fortsatt goda resultat även under 2020, trots en viss avmattning på grund av pandemin.

Det nya samverkansavtalet med Tibro kommun ger ökade intäkter. Avtalet har gett positiva effekter för båda parter. Vuxenutbildningen har kunnat utnyttja sina resurser optimalt samtidigt som antalet elever har ökat.

Vuxenutbildningen i Skövde kommun samordnar fortfarande den statsbidragsfinansierade verksamheten *Regionalt yrkesvux* för hela Skaraborg. Under 2021 har verksamheten beviljats cirka 80 miljoner kronor för Skaraborgsområdet. Skövde kommun kan använda cirka 20 procent av den summan till att genomföra gymnasiala yrkesutbildningar för vuxna.

Under året har Skövdeborna lämnat 1 288 synpunkter och 2 561 felanmälningar till kommunen. Antalet felanmälningar har minskat. Det beror framför allt på den milda vintern – varken snöröjning, halka eller sandupptagning gav någon större mängd ärenden – men också på att kommunen inte drabbats av några större strömvabrott, vattenläckor eller fjärrvärmeavbrott under året. Antalet synpunkter ökar däremot.

En del av ökningen hänger ihop med covid-19, främst inom skolan/gymnasiet där frågor kring exempelvis alternativt studentfirande, distans- eller närundervisning samt matlådor till elever genererat både ris och ros. En del synpunkter kan också mer indirekt hänföras till covid-19, i och med det faktum att fler stannar hemma och därmed använder resurserna i sitt närområde mer än tidigare. Sådana synpunkter rör exempelvis motionsspår, träd, beläggningsskador, cykelvägar, parker och grönområden.

Inom arbetsgivarområdet har året präglats av effekterna av covid-19. De projekt som startades inom ramen för *Handlingsplan 22* har fortgått, men på grund av pandemin är effekterna svåra att mäta. Det gäller exempelvis utvecklingen kring sjukfrånvaro och personalomsättning. Arbetet med arbetsgivarfrågor pågår kommunövergripande och redovisas kontinuerligt i kommunstyrelsens arbetsgivarutskott. Information kring arbetsgivarfrågor redovisas i Skövde kommuns personalredovisning.

Nyckeltal från verksamheten

	2020	2019	2018	2017
Andel i arbete efter utbildningsinsats inom vuxenutbildning (procent)	77	87,5	85	82
Nettokostnad grundläggande vuxenutbildning (kronor/invånare)	-	105	132	110
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga (procent)	58	61	55	47
Antal nyregistrerade företag	520	503	466	389
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder (kronor/invånare)	-	249	290	285
Antal sålda hustomter	20	36	43	32
Antal påbörjade bostäder	269	186	488	408
Antal färdigställda bostäder	236	392	475	427

6.3 Barn- och utbildningsnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du att...

- I Skövde kommun finns elva fristående förskolor.
- 5 500 elever studerar i Skövdes kommunala grundskolor

Nämndens verksamhetsmål

- ◆ Hög måluppfyllelse
- ◆ Trygghet och studiero

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Förskola	-358,9	-368,8	9,9	-358,2	-328,2
Grundskola inkl. förskoleklass, fritids-hem och grundsärskola	-617	-615,9	-1,1	-586,2	-576,7
Gymnasium inkl. gymnasie-särskola och introduktions-program	-202,9	-193,8	-9,1	-188,9	-191
Intern styrning och stöd	-60,4	-64	3,6	-68	-74
Demografikompensation	1,7		1,7		
Lönekompensation					
Summa	-1 237	-1 242,5	5,1	-1 207,9	-1 154,1

Verksamhet

En stor del av 2020 års arbete har påverkats av covid-19-pandemin. Sektor barn och utbildning har ställt om delar av verksamheten så att mer arbete kunnat genomföras digitalt. Det har varit krävande, men med nya arbetssätt har sektorn levererat god utbildning för våra barn och elever.

Barn- och utbildningsnämnden har under året fokuserat på att forma nämndens framtida arbete. Det har bland annat gjorts med en reviderad styrmodell och ett reviderat årshjul. En ny ordförande har tillträtt och nämnden har utvecklat sitt inre arbete samt sin samverkan med sektorns ledningsgrupp. Detta har skett med stöd av Karlstads universitet, inom ramen för *Samverkan för bästa skola*.

Inför den nya mandatperioden fastställde nämnden en ny målbild som utgångspunkt för sektorns arbete. Fokus under året har varit målen *Hög måluppfyllelse* samt *Trygghet och studiero*, samt de strategier som är kopplade till målbilden. Ytterligare en strategi – gällande digitalisering – lades också till under året. Med koppling till den strategin har nämnden också beslutat om en digitaliseringsplan samt en plan för likvärdig tillgång till digitala verktyg. Sektorn har även prioriterat inköp av så kallad en till en-utrustning samt surfplattor, och stärkt möjligheterna till digitala arbetssätt.

En av strategierna kring målbilden gäller processororienterade arbetssätt. Under året har sektorn fortsatt att utveckla sådana arbetssätt i 1–20 årsperspektivet, och flera viktiga processer har kartlagts. Syftet är att öka likvärdigheten inom och mellan förskolor och skolor. För flera av processerna etableras nu reviderade eller nya arbetssätt i verksamheten.

En annan strategi gäller barns och elevers delaktighet. Som en del av kommunens barn- och ungdomsstrategiska arbete har elevrådsutbildningar genomförts för samtliga elevråd på kommunens högstadieskolor. Syftet är att ge barn och elever goda förutsättningar till inflytande över utbildningen, men också att skapa systematik och likvärdighet i sektorns arbete för delaktighet. Fler enheters elevråd ska involveras under kommande år.

Under tre år har fem grundskoleenheter arbetat med konceptet *Samverkan för bästa skola*. Arbetet har skett med stöd från Skolverket och Karlstads universitet. Insatsen syftar till att höja måluppfyllelsen utifrån en analys av enhetens resultat. Analysen visar vilka behov enheten har, och utifrån dessa sätts

lämpliga åtgärder in. Hela styrkedjan inom barn- och utbildningsnämnden är involverad i arbetet, som slutförs i december 2020. Den metodik som har använts har även spridits till övriga kommunala grundskoleenheter. Åtgärderna på dessa enheter har dock inte varit statligt finansierade.

På uppdrag av barn- och utbildningsnämnden har revisionsbolaget PwC fått i uppdrag att genomföra en fördjupad analys inom ramen för *Handlingsplan 22*. Uppdraget innebär att resursanvändningen för ledning, administration och övergripande kostnader ses över på både sektors-, avdelnings- och enhetsnivå. Analysen ska klargöra vilka åtgärder som behövs för att säkra att sektor barn och utbildning har den kompetens och bemanning samt de ekonomiska förutsättningar som krävs för förvaltningens och nämndens uppdrag.

Att försörja verksamheten med pedagogisk personal är fortsatt en utmaning. De nya lärarutbildningarna som har startat på Högskolan i Skövde förväntas dock öka möjligheterna att rekrytera behöriga förskollärare och lärare. Jönköping University har utsett Skövde kommun till *samverkande seminariekommun*. Skövde är en av två kommuner i Skaraborg som samverkar med högskolan på det sättet. Sammantaget innebär detta att fler lärarstudenter gör sin verksamhetsförlagda utbildning i Skövde.

När det gäller internbudgeten har underskottet minskat för samtliga verksamheter under året. Ekonomin har dock påverkats av pandemin, vilket gör resultatet svåranalyserat. Under nästa år får skolan en förstärkning på 25 miljoner kronor. Det stärker nämndens förutsättningar att komma i ram.

Nationell statistik

Från och med den 1 september 2020 publicerar Skolverket enbart statistik på riksnivå. Förändringen genomförs efter att Statistiska centralbyrån reviderat sin sekretesspolicy och slagit fast att uppgifter om fristående skolor omfattas av sekretess. Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att föreslå författningsändringar för att lösa situationen.

Detta tillsammans med pandemins effekter innebär att barn- och utbildningsnämnden inte kan redovisa utfall på samtliga resultatmätningar.

Sammanfattning ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för 2020 visar ett överskott på 5,1 miljoner kronor. 1,7 miljoner av dessa beror på en ökad demografiersättning. Under året har nämnden fått en förstärkning på 10 miljoner kronor. Dessa har fördelats lika mellan grundskolans lägre åldrar och gymnasieskolans introduktionsprogram. När det gäller grundskolans lägre åldrar ges tillskottet för att kompensera för ett statsbidrag som försvann från och med höstterminen 2020.

Covid-19 har haft positiv effekt på ekonomin under 2020, bland annat genom ett statsbidrag som kompenserat för sjuklönekostnader. Under hösten har vissa inköp gjorts för att stärka likvärdigheten kring digitala verktyg inom grundskolan och förskolan. Investeringar har också gjorts för att möjliggöra fjärr- och distansundervisning samt digitala möten.

Förskola

Förskolans resultat för 2020 landar på ett överskott på 9,9 miljoner kronor. En stor del av överskottet beror på minskade kostnader till följd av pandemin. På grund av restriktionerna har förskolebarnen varit mer frånvarande än vanligt, och behovet av vikarier har därför varit lägre än normalt. Kostnaderna för kompetensutveckling har också blivit lägre, liksom de övriga personalkostnaderna. Intäkterna för barnomsorgsavgifter, däremot, har blivit högre än budgeterat eftersom antalet barn i verksamheten varit högre. De interkommunala intäkterna och kostnaderna ligger dock i nivå med budget. Bidragen till enskilda huvudmän är dock lägre än budgeterat. Detta beror på att en fristående förskola stängde sin verksamhet under hösten. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag för minskade barngrupper, kvalitetssäkrande åtgärder, lärarlönelyft samt omsorg på obekvämtid. Bidragen har framför allt använts till stärkta personalresurser.

Grund- och grundsärskola, förskoleklass och fritidshem

Det ekonomiska resultatet för förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola visar ett underskott på 1,1 miljoner kronor.

De ekonomiska effekterna av covid-19 är inte lika tydliga inom grundskolans verksamhet som inom förskolan. Vikariekostnaderna är i nivå med budgeten, men kostnaderna för kompensutveckling är lägre. Lågstadiet har kompenserats med 4,5 miljoner kronor eftersom statsbidraget Lågstadielöftet togs bort från och med höstterminen. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag till likvärdig skola, lärarlönelyft, karriärtjänster, fortbildning i specialpedagogik, ökade personalresurser på lågstadiet och i fritidshemmen samt till ökad jämlikhet i grundskolan. Samtliga bidrag har använts till ökade personalresurser eller direkta löneandel.

Gymnasie- och gymnasiesärskola

Gymnasie- och gymnasiesärskolan redovisar ett underskott på 9,1 miljoner kronor. Gymnasieskolan har sänkt sina måltidskostnader, vilket beror på distansundervisningen. Samtidigt har verksamhetens fått ökade kostnader kopplat till inköp för att möjliggöra fjärr- och distansundervisning. De interkommunala intäkterna och kostnaderna samt bidragen till enskilda huvudmän är i nivå med budget. Även gymnasiesärskolans resultat ligger i nivå med budget, och introduktionsprogrammet (IM) har nu också en ekonomi i ram. De fem miljoner kronor som kommunfullmäktige har tilldelat nämnden har gått till IM.

Intern styrning och stöd

I intern styrning och stöd ingår kostnader för barn- och utbildningsnämnden, sektorns ledning och stab, administrativt stöd, tilläggsbelopp för samtliga verksamheter, studie- och yrkesvägledning samt mottagnings- och modersmålsenheten.

Det ekonomiska resultatet för intern styrning och stöd visar på en lägre nettokostnad än budgeterat: 3,6 miljoner kronor. De lägre kostnaderna gäller framför allt paviljonger. Personalkostnaderna har minskat till följd av sänkta tjänstgöringsgrader och vakanser som inte tillsatts.

Nyckeltal från verksamheten

	2020	2019	2018	2017
Antal barn per årsarbetare i kommunens förskolor		5	4,8	5,6
Kostnad per inskrivet barn i förskolan (kronor)		141 675	136 753	134 500
Kostnad per elev i grundskolan (kronor)		108 779	104 743	102 900
Kostnad per elev i gymnasieskolan (kronor)		113 270	113 109	111 165
Andel elever i åk 3 som nått kravnivån i de nationella proven i svenska (procent)		0,8	0,74	0,69
Andel elever i åk 6 som nått kravnivån i de nationella proven i svenska (procent)		0,97	0,97	0,95
Andel elever i åk 6 som nått kravnivån i de nationella proven i engelska (procent)		0,94	0,97	0,91
Andel elever i åk 6 som nått kravnivån i de nationella proven i matematik (procent)		0,9	0,95	0,86
Andel elever i åk 9 som är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet (procent)	0,83	0,87	0,82	0,83
Fullföljda studier, folkbokförda elever, inom tre år (gymnasiet) (procent)	0,76	0,77	0,81	0,7

6.4 Vård- och omsorgsnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du att...

- Under 2020 öppnade 80 nya lägenheter på Äldrecentrum Ekedal.
- Från och med december 2020 finns en digital fixare, som stöttar personer över 65 i att komma i gång med digitala lösningar.
- Lärarvägens gruppbostad öppnade under 2020. Den är en bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning.

Nämndens verksamhetsmål

- ◆ Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda särskilda boendeformer och stöd som tillgodoser målgruppernas behov
- ◆ Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt
- Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande – ÄLDREOMSORG
- Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande – FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Äldreboende m.m.	-328,8	-335,6	6,8	-297,5	-293,1
Hemtjänst och hälso- och sjukvård	-303,9	-321,5	17,6	-308,4	-298,0
Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	-113,7	-120,4	6,9	-113,0	-112,5
Bostad med särskild service och daglig verksamhet	-191,6	-198,4	6,9	-192,7	-177,1
Intern styrning och stöd	-4,1	-24,2	19,1	-7,1	-9,1
Summa	-942,1	-1 000,1	58,0	-918,7	-889,9

Ekonomi och verksamhet

När nämndens verksamhetsplan analyserades inför budgetåret identifierades ett antal områden som behövde prioriteras för att lyckas med vård- och omsorgsnämndens uppdrag. Områdena listas med underrubriker här nedan. Nämndens uppdrag är att leverera trygg och säker vård och omsorg, med en skälig/god levnadsnivå enligt rättspraxis och med följsamhet till hälso- och sjukvårdslagen.

- Möta upp äldres behov av särskilt boende och stöd
- Möta upp behov av särskilt boende och stöd för personer med funktionsnedsättning
- Utveckla samverkan och samarbete med andra aktörer
- Införande av förändrade arbetsätt
- Säkra kompetens- och personalförsörjningen

Det ska sägas att covid-19 under året haft stor inverkan på vård- och omsorgsnämndens möjligheter att bedriva god verksamhet och arbeta enligt de prioriterade områdena.

Möta äldres behov av särskilt boende och stöd

Skövdes befolkningsprognos visar att antalet äldre ökar. Det innebär ett större behov av hemtjänst, särskilt boende och andra insatser från vård- och omsorgsnämnden.

Ett nytt äldreboende i anslutning till Äldrecentrum Ekedal öppnade under 2020. Boendet har totalt 80 lägenheter. En

utredning av kommunens långsiktiga behov av äldreboenden presenterades under våren.

Samtidigt kan vi konstatera att behovet av korttidsplatser minskat. Detta är tack vare att tillgången på lägenheter i särskilt boende blivit bättre, och att ett hemgångsteam format. Hemgångsteamet arbetar med fokus på trygg och säker hemgång från sjukhusets slutenvård direkt till hemmet.

Att balansera hemtjänstens personalresurser med behovet av stöd och omsorg i ordinärt boende är fortsatt en prioriterad uppgift. Detta för att skapa en effektiv verksamhet samt följsamhet mot budgeten.

Covid-19 har förändrat inflyttningstakten i det nya äldreboendet och starkt begränsat tillgången på korttidsplatser för växelvård med mera. Sjukfrånvaron bland personalen har varit omfattande, vilket har varit utmanande för personalplaneringen.

Möta behoven av särskilt boende och stöd för personer med funktionsnedsättning

Antalet invånare ökar i kommunen. Det innebär också att fler söker insatser inom lagen för stöd och service (LSS). Under året har nya gruppboendestäder skapats för att tillgodose behovet av bostäder med särskild service. Kommunen analyserar löpande de framtida behoven av denna bostadsform, för att matcha det befintliga bostadsbeståndet med behoven. Alla professioner ska samarbeta för att alla brukare ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

Våra externa placeringar följs upp kontinuerligt, för att hitta möjligheter till en bostad i nämndens egen verksamhet.

I januari 2019 presenterades LSS-utredningens slutbetänkande, som innebär flera stora förändringar av det nuvarande regelverket. Rätten till personlig assistans ändras, staten får ansvar för all personlig assistans och flera nya LSS-insatser med kommunalt ansvar föreslås. Slutbetänkandet är i skrivande stund ute på remiss. Kommunens framtida kostnader för LSS-insatser är i dagsläget oklara. Enligt förslaget ska den nya lagstiftningen gälla från och med den 1 januari 2022.

Även verksamheten för personer med funktionsnedsättning har blivit starkt påverkad av covid-19. Den dagliga verksamheten har varit stängd under delar av året, och anpassningar har gjorts för att tillgodose behovet av aktiviteter på varje boende.

Utveckla samverkan och samarbete med andra aktörer

I det förebyggande arbetet med att skapa sociala mötesplatser för att bryta isolering och ensamhet är samarbetet med civilsamhället mycket viktigt. Förebyggande arbete görs även av anhörigstödet, som vänder sig till målgrupperna anhöriga till äldre och anhöriga till personer med funktionsnedsättning. På grund av covid-19 har många av dessa insatser dock inte kunnat utföras.

En välfungerande vårdkedja är en förutsättning för att upprätthålla patientsäkerheten. Inom vårdsamverkan arbetar kommun, primärvård och sjukhus tillsammans. I Skaraborg ligger fokus på att stärka den mobila närvården genom mobila hemsjukvårdsläkare och mobila team. Det palliativa teamet och närskjukvårdsteamet är exempel på sådana team.

Införa förändrade arbetssätt

Vård och omsorg är en verksamhet som kan förändra arbetssätt och effektivisera arbetsflöden med hjälp av digital teknik. Två sådana exempel är att vi infört nyckelfri vård och omsorg samt digital signering av utförda hälso- och sjukvårdsinsatser.

Arbetet med digitalisering sker enligt en fastställd aktivitetsplan, och vårt processarbete utvecklas snabbt. Under 2020 hade arbetsmodellen IBIC (Individens behov i centrum) införts inom hela äldreomsorgen. Detta är en stor förändring, som nu ska fortsätta inom funktionsnedsättningsområdet.

Utvecklingsarbetet med välfärdsteknik, digitalisering och nya arbetssätt har varit prioriterat under året. Detta arbete har kunnat fortsätta utan påverkan av covid-19. Pandemin har dock lett till ett ökat behov av digitala lösningar för sociala kontakter. Säkra kompetens- och personalförsörjning

För att klara det växande uppdraget, attrahera rätt medarbetare samt behålla de medarbetare som finns i verksamheten krävs att vi kan möta konkurrensen på arbetsmarknaden. Det gör vi med fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare. Möjligheten till heltidsarbete kommer också att vara viktig för att både behålla och attrahera medarbetare i framtiden.

Under 2020 har vi fokuserat på att införa ett nytt arbetssätt för planering av verksamheternas bemanning. En heltidsstruktur håller på att byggas upp och det viktiga ansvaret för en hälsofrämjande arbetstidsförläggning ligger på arbetsgivaren. När sjukfrånvaron ökat på grund av pandemin har heltidsstrukturen gynnat personalplaneringen (tillgången till vikarier). Samtidigt har verksamheten utsatts för stora arbetsmiljömässiga påfrestningar där sjukfrånvaron har varit hög.

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämndens nettokostnader för 2020 är 942 miljoner kronor. Det är 23 miljoner mer än nettokostnaden under 2019 (+2,5 procent). Nämndens resultat är ett överskott på 58 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet beror framför allt på att hemtjänstens volymer blivit mindre än väntat, att statsbidragen blivit högre och att verksamheter stängts på grund av covid-19.

Flera faktorer kopplade till pandemin har i stor utsträckning påverkat nämndens ekonomi. Exempelvis har antalet brukare inom hemtjänsten minskat mer än väntat, och ansökningarna om andra insatser har stannat av inom såväl äldreomsorg som funktionsnedsättning. Vissa verksamheter har dessutom hållit stängt i flera månader, samtidigt som kommunen fått statsbidrag för covid-relaterade kostnader.

Nyckeltal från verksamheten

	2020	2019	2018	2017
Väntetid i snitt för att få plats på särskilt boende – från ansökan till erbjudande (antal dagar)	77	71	61	76
Antal personal som besöker en äldre person med hemtjänst under en 14-dagarsperiod. Verksamhet-er i egen regi/med Skövde kommun som utförare.	18	19	18	18
Helhetssyn – hemtjänst*	90	89	90	93
Helhetssyn – särskilt boende*	87	84	87	88
Bemötande – hemtjänst*	96	97	96	97
Bemötande – särskilt boende*	96	96	96	95
Trygghet – hemtjänst*	86	88	86	88
Trygghet – särskilt boende*	89	90	89	91
Kostnad hemtjänst äldreomsorg (kronor/brukare)		296 849	269 781	268 964
Kostnad särskilt boende äldreomsorg (kro-nor/brukare)		694 454	749 653	716 393
Kostnad boende enligt LSS (kronor/brukare)		890 732	800 249	797 029
Kostnad daglig verksamhet enligt LSS (kro-nor/brukare)		210 736	188 970	184 394

*Andel brukare som är ganska/mycket nöjda (i procent).

6.5 Socialnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Visste du att...

- Socialtjänsten har automatiserat vissa delar av försörjningsstödet.
- Socialtjänsten har en chatt för kommunens invånare.
- Socialtjänsten kommer att starta projekt där man kan läsa SFI på familjecentralen.

Nämndens verksamhetsmål

- Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Barn och ungdom	-69,8	-69,4	-0,4	-67,3	-67,4
Vuxen och integration	-63,7	-55,4	-8,3	-59,3	-72,3
Vuxenstöd	-53,6	-54,8	1,2	-56,7	-56,5
Intern styrning och stöd	-24,7	-29,5	4,7	-20,6	-11,9
Summa	-211,9	-209,1	-2,8	-204,0	-208,2

Ekonomi och verksamhet

Året har till stor del påverkats av pandemin. Verksamheterna har ändrat rutiner och ställt om till nya, ofta digitala arbets sätt. Det har blivit mer telefonkontakt och digitala mötesformer, man har lanserat en digital träffpunkt för personer med psykiska funktionsnedsättningar, öppnat en chatt i mottagningen och automatiserat handläggningen av försörjningsstöd. Från och med våren 2020 har sektor socialtjänsts sjuksköterskor stått i beredskap under kvällar och helger. Detta för att avlasta sektor vård och omsorgs sjuksköterskor, som tidigare har bemannat denna beredskap.

En viktig uppgift under året har varit att kartlägga och förbättra *Vuxenprocessen*, som är en av sektorns huvudprocesser. Den rör insatser för vuxna med psykisk funktionsnedsättning och/eller missbruksproblematik och behandlar hela processen från ansökan/anmälan till utförande. Under året har man också kartlagt och förbättrat HSL-processen².

Barnavården har under hela 2020 har fortsatt hög arbetsbelastning. För att hantera det ökade inflödet har handlägningsarbetet resursförstärkts. Samtidigt har integrations-

² HSL = Hälso- och sjukvårdslag

enheten avvecklats på grund av lågt inflöde, och de kvarvarande verksamhetsdelarna har förts över till andra enheter. Bland annat har två handläggartjänster och en metodstödjärtjänst lagts över till handläggningsenheten.

I utförarverksamheten för vuxna har fem tjänster tagits bort under året. Detta har varit möjligt tack vare förändrade arbetsätt samt digitalisering.

Socialnämnden visar ett underskott på cirka 2,8 miljoner kronor för 2020. Underskottet kan inte härröras till någon enskild verksamhet utan beror på följande faktorer:

- Mer försörjningsstöd än budgeterat har betalats ut. Avvikelsen är cirka 4,9 miljoner kronor över budget. Delar av underskottet kan härledas till covid-19. Fler har nämligen sökt försörjningsstöd efter att ha blivit arbetslösa på grund av neddragningar och nedläggningar av verksamheter.
- Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem är 3,2 miljoner kronor högre än budget. Fler LVU-ärenden och kostsamma placeringar samt ett ökat antal orosanmälningar har under året medfört fler familjehemsplaceringar, där även konsulentstödd familjehemsvård fått anlitas.
- Missbruksplaceringar och skyddsplacering visar ett underskott på 5,7 miljoner kronor. Under året har verksamheten involverat många personer med svåra missbruksproblem.

Det handlar delvis om unga personer, både kvinnor och män, med avancerat missbruk, men också äldre kvinnor med en långvarig missbruksproblematik som inte kan hanteras inom sektorns egen verksamhet. Kostnaderna för skyddsplaceringar kan delvis härledas till covid-19, med tanke på den ökade isoleringen i hemmet.

- Personalkostnaderna visar ett överskott på 1,5 miljoner. Detta beror på tillfälligt vakanta tjänster samt på omorganisation och effektivare samordning av resurser.
- Pandemin har inneburit statligt covid-19-bidrag, men också minskade resekostnader samt uteblivna kostnader för kurser, fortbildning och handledning. Dessutom har en del projektarbeten skjutits framåt i tiden.

Nyckeltal från verksamheten

	2020	2019	2018	2017
Genomsnittlig handläggningstid för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök (antal dagar)	5	3	2	4
Brukarbedömning IFO totalt – helhetssyn (andel i procent)	90	80	iu	iu
Brukarbedömd missbruksvård IFO – helhetssyn (andel i procent)	-	88	iu	iu
Andel invånare som någon gång under året erhållit eko-nomiskt bistånd (procent)	-	1,7	1,9	2,1
Nettokostnad ekonomiskt bistånd (kronor/inv.)	-	675	613	610
Antal besökande på de två familjecentralerna. (Fram till 2017 endast en familjecentral.)	3 865	12 166	12 980	12 621
Brukarbedömning boende särskild service SoL – brukaren får bestämma om saker som är viktiga (andel i procent)	62	42	iu	iu

6.6 Kultur- och fritidsnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Nämndens verksamhetsmål

- ◆ Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv
- ◆ Skövde är ett kultur- och fritidscentrum
- ◆ Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

Visste du att...

- Musikskolans 20 digitala konserter har gett möjlighet till fem gånger fler publik än normalt.
- Skövdes mötesplatser för unga kunde tillsammans med samarbetspartner erbjuda 80 ungdomar sommarpraktik under 2020.
- Billingen har en av Sveriges modernaste och längsta konstsnöanläggningar för längdskidor, med tio kilometer elbelysta konstsnöspår.

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Kulturavdelningen	-70,9	-69,8	-1,1	-52,3	-51,6
Fritidsavdelningen	-108,8	-100,2	-8,6	-104,5	-111,0
Kultur- och fritidsnämnd	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6
Summa	-180,4	-170,7	-9,7	-157,5	-163,2

Ekonomi och verksamhet

2020 inleddes med att kultur- och fritidsavdelningen och Arena Skövde omorganiserades. Man skapade då två avdelningar – en för kultur och en för fritid. Sedan omorganisationen har de båda avdelningarna arbetat med sina interna organisationer och genomlyst respektive avdelning. Detta har lett fram till ytterligare omorganisationer inom avdelningarna för att skapa än mer kvalitativa och effektiva verksamheter. Parallellt med det interna arbetet har avdelningarna också identifierat och påbörjat en mer effektiv samverkan, både med varandra och med Next Skövde. Omorganisationerna gör våra uppdrag tydligare och underlättar verksamheternas utveckling.

Skövde växer och har ambitioner. För att staden och kommunen ska attrahera näringsliv och kompetens krävs att kultur- och fritidslivet växer i samma takt, och för att skapa stolthet och ambassadörskap lokalt krävs både utveckling och ett annat utbud i kultur- och fritidslivet. Detta utbud behöver sticka ut och ta plats, för att i sin tur generera tillväxt på sikt. Kultur- och fritidsavdelningarna har använt effektiviseringarna och de ökade

kraven på tillväxt som utgångspunkt i respektive omorganisation. På så vis skapar vi förutsättningar för ett relevant och angeläget innehåll, samt ett utbud med hög servicegrad.

2020 har varit ett ovanligt utmanande år. På grund av pandemin har många verksamheter inom nämndens ansvarsområde varit helt eller delvis stängda. I samtliga verksamheter har kreativa omställningar skapat nya arbetssätt och ny verksamhet för att kunna möta invånarnas behov och krav. I vissa fall har medarbetare från kultur- och fritids-avdelningarna tillfälligt bytt arbetsplats för att stötta sektor vård och omsorg, sektor barn och utbildning samt andra enheter inom sektor medborgare och samhällsutveckling.

Under året slöts också ett avtal med GöteborgsOperan om flytt till Kulturhuset. Överenskommelsen får till följd att ungdomsverksamheten i Nyeport flyttar till de lokaler som GöteborgsOperan lämnar i Eric Ugglå. GöteborgsOperans närvaro i Kulturhuset kommer att påverka kulturavdelningens verksamhet positivt, och samarbetet kommer på sikt att generera nya målgrupper för båda parter samt öka det nationella och tillresande intresset. Nyeport gör i och med den geografiska flytten även en förflyttning när det gäller inriktningen på ungdomsverksamheten, och skapar ett kulturhus för unga i Eric Ugglå. Huset ska också fungera som mötesplats och utgångspunkt för samverkan med civilsamhälle, föreningsliv och studieförbund.

På uppdrag av nämnden har kulturavdelningen utrett möjligheten till mer öppna bibliotek. Ett pilotbibliotek kommer att starta i Skultorp under 2021. Syftet är att höja servicegraden och mervärdet för invånarna samt använda våra resurser på bästa och mest effektiva sätt.

Billingscentret stod klart under december månad, och både kommunens verksamhet och externa aktörer började då flytta in. Både centret och de externa aktörerna är viktiga för att bredda service, utbud och aktiviteter på Billingen. Dessutom togs beslut om att bygga tak över Billings isbana, och en konstruktion har tagits fram och beslutats. Denna arena färdigställs under 2021, vilket ger nya möjligheter för områdets besöksnäring och föreningsliv.

Under hösten har ett förslag på profil och platsvarumärke för *Lillegården Skövde* tagits fram. Syftet är att anläggningen i likhet med Arena Skövde och Billingen Skövde ska få en tydlig identitet.

Dessutom har ett arbete för att kartlägga och utveckla processerna kring cuper och tävlingar satts i gång under året. Arbetet fortlöper under 2021 och görs tillsammans med flera sektorer i kommunen.

En ny taxemodell kommer att få negativa ekonomiska konsekvenser för den uppvärmda konstgräsplanen på Södermalms idrottsplats. Den beslutade modellen kommer att innebära betydligt högre uppvärmningskostnader för planen.

Nyckeltal från verksamheten

	2020	2019	2018	2017
Nettokostnad fritidsverksamhet (kronor/inv.)	-	1 833	1 985	2 006
Nöjd medborgar-index: Idrotts- och motionsanläggningar	-	65	-	68
Nettokostnad kulturverksamhet (kronor/inv.)	-	910	912	992
Nöjd medborgar-index: Kultur	-	68	-	69

6.7 Servicenämnden

Nämndens verksamhetsmål

- ◆ Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.
- Öka andelen bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel.
- ◆ Alla förskolor ska ha ftalatfria golv.
- ◆ Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder.

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Resultat (mnkr)

Verksamhet	Netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Intern styrning och stöd	0,89	0,00	0,89	1,74	1,87
Måltid	-1,33	-1,25	-0,08	0,23	-0,25
Arbetsavdelningen	0,78	-1,88	2,66	-1,56	4,06
Fastighet	-0,22	-3,01	2,80	-4,93	-11,57
Fastighetsservice	2,28	-0,58	2,85	2,24	0,97
<i>Summa skattefinansierade</i>	<i>2,40</i>	<i>-6,72</i>	<i>9,13</i>	<i>-2,28</i>	<i>-4,92</i>
Fiber	1,40	0,00	1,40	0,71	-0,54
VA	-0,50	0,00	-0,50	0,73	-0,04
<i>Summa taxefinansierade</i>	<i>0,90</i>	<i>0,00</i>	<i>0,90</i>	<i>1,44</i>	<i>-0,58</i>
Summa	3,31	-6,72	10,03	-0,84	-5,50

Visste du att...

- Vid den senaste mätningen 2020 hade Skövde Stadsnäts fibernät en tillgänglighet på 99,98 procent.
- Vi städar 2 500 toaletter om dagen.
- Vi har 47 robotgräsklippare i våra ytterområden, och en av dem testas för att enbart laddas med solenergi.

Ekonomi och verksamhet

Måluppföljning

När nämndens verksamhetsplan analyserades inför budgetåret identifierades ett antal områden som behövde prioriteras för att leva upp till nämndens verksamhetsidé.

- Öka kundnöjdhet
- Fortsätta arbeta med miljöområdet
- Jämföra med andra kommuner och branscher för att hitta förbättringsområden
- Öka effektiviteten för att hjälpa kunder att reducera kostnader, minska matsvinn, reducera kostnader för lokalvård samt grönyteskötseln
- Fokusera på fokusområden i Handlingsplan H22 – lokal-effektivisering, energieffektivisering samt minskade fordonskostnader
- Utveckla vattenförsörjningsplan och tydligare direktiv för VA-verksamheten
- Utveckla nämndens verksamheter för krig och extraordinära händelser.

I början av året kom sektorn i gång med nämndens mål och uppdrag på ett bra sätt, men under resten av året var vissa aktiviteter svåra att hinna med på grund av pandemins effekter. De områden som fått läggas åt sidan är reduktionen av kostnader för lokalvården, krigs- och krisorganisationen, den interna miljörevisionen samt ut-redningen av alternativ drift för några kök.

Servicenämnden fortsätter att sträva mot målet att ha en fossilfri flotta 2030. Året har kantats av diskussioner kring vad detta mål får kosta. I skrivande stund är hybridbilar det mest kostnadseffektiva alternativet. De räknas dock som bensindrivna och går därför emot just detta mål; samtidigt har de en låg TCO (total cost of ownership). Under året har en ny klimat- och miljöplan arbetats fram. Planen kommer att bli viktig som måttstock för hur vi ska fortsätta att driva mot målet att vara fossilfria 2030.

Under året har en tydligare riktlinje för VA:s verksamhet tagits fram och beslutats i servicenämnden. Dokumentet ger en tydligare inriktning för Skövde VA. Under våren har vi också kunnat återuppta det viktiga projektet för att säkra befintliga reservvattentäkter och förstärka med nya täkter. Detta är en viktig del i en robust dricksvattenförsörjning kopplad till kris och civilförsvar. Arbetet under 2020 har fokuserat på borrning efter nytt reservvatten i Skultorp och Skövde tätort, samt på förberedelser för provpumpning av tälten i Stöpen.

Dialogen med nämndens kunder har stärkts genom kundmöten. Detta har bidragit till bättre samarbete med påverkan på flera målområden. Projekten kring grönyteskötsel samt matsvinn pågår. Inom dessa projekt har man hittat flera förbättringsområden.

Sektorn har också arbetat vidare med projekt inom *Handlingsplan 22*. Inom servicenämndens områden har man fortsatt att söka besparingsmöjligheter kring lokalytor, energiförbrukning i lokaler samt fordonskostnader.

Det benchmarkingprogram som normalt genomförs tillsammans med konsultföretaget Ernst & Young har tyvärr inte genomförts i år heller. Anledningen är att för få kommuner anmält sig. I stället har sektorn fortsatt att ta fram nyckeltal för att göra en egen jämförelse. Branschjämförelser för VA och fiber har tagits fram. Dessa redovisades i servicenämnden under hösten, i samband med avdelningarnas omvärldsanalys.

Ekonomi

Servicenämnden redovisar för 2020 ett överskott på drygt 9 miljoner kronor för de skattefinansierade verksamheterna, och ett överskott på 0,9 miljoner för de taxefinansierade verksamheterna. I den sistnämnda gruppen är det fiber som står för överskottet.

Nämndens kapitalkostnader och elkostnader är lägre än budget. Även personalkostnaderna är lägre, vilket beror på vakanta tjänster och att covid-19 lett till färre timanställda. Samtidigt medför covid-19 även sänkta löpande försäljningsintäkter för nämnden. Bidraget för sjuklönekostnader påverkar nämndens resultat positivt, men kostnaderna på grund av vattenläckor och skador på fastigheter har ökat. För de taxefinansierade verksamheterna är det fiber som går bättre än budget.

Arbetsavdelningen

Arbetsavdelningen har i samband med fordonsprojektet kopplat till *Handlingsplan 22* beslutat att sätta in så kallade GPS-puckar i utvalda bilar. Anledningen är att se om det är möjligt att minska antalet fordon. Avdelningen har också köpt in två grävmaskiner – en investering som på sikt kommer att spara pengar. Under året har avdelningen även investerat i olika typer av maskiner för att effektivisera arbetet. Det gäller två så kallade heatweeds, som bekämpar ogräs med hetvatten, samt två nya saltspridare. Med saltspridarna kan vi använda saltlake i vår halkbekämpning och därmed få snabbare resultat. Tyvärr har avdelningen också tvingats till oplanerade investeringar i förbrukningsverktyg och maskiner; detta på grund av flera inbrott på etableringar under året.

En tvärfunktionell arbetsgrupp har startat inom sektor samhällsbyggnad; närmare bestämt mellan arbetsavdelningen och gata/park. Gruppen har gjort analyser och format ett antal förbättringsaktiviteter. Det gäller exempelvis att förenkla den yttre fastighetsskötseln för att nå en godtagbar nivå på våra fastigheter, ta bort en av fyra Toroklippare, förenkla skötseln av skyddsremsor (exempelvis sedummattan vid Stadshuset), planera för att ställa om från bruks- till långgräs samt omorganisera säsongsanställda.

Fastighetsavdelningen

Fastighetsavdelningen drabbades under sommaren av ovanligt många vattenskadador. Investeringsprojekten har endast marginellt berörts av covid-19; under året har ytterligare 80 vårdplatser färdigställt till sektor vård och omsorg på Ekedal. Även Kulturhustorget, Billingeacentret, Mellomkvarns förskola samt köksrenoveringarna i Vårsås och Väring har färdigställt.

Fastighetsavdelningen har tagit fram förslag som innebär att vi kan tidigarelägga reinvesteringar och på så vis stimulera arbetsmarknaden. Personal från avdelningen deltar också i kommunens koordineringsgrupp, som arbetar med att godkänna ansökningar för hyresnedsättningar på grund av covid-19.

Fastighetserviceavdelningen

Fastighetserviceavdelningen har under året fortsatt att arbeta med robotisering och digitalisering. Gräsrobotarna visualiseras på skärm och via datorer för att smidigt kunna övervakas. Robotiseringsmålet har nåtts med råge; avdelningen har nu 48 klippare i drift. Nästa steg blir ett pilotprojekt där avdelningen

ska testa robothus med solceller för laddning av klippare.

Fastighetservice har fått nya uppdrag som tidigare utfördes av externa utförare. Detta har bidragit till sänkta kostnader för fastighetsdriften. Avdelningen fortsätter också tillsammans med fastighetsavdelningen att utveckla verksamhetssystemet Incit, som kommer att bidra till en effektivare fastighetshantering.

Måltidsavdelningen

Minskningen av kommunens matsvinn följer den uppsatta planen. I januari var ingångsvärdet 71 gram per serverad måltid. I december hade värdet sjunkit till 51 gram. När gymnasieskolorna har full verksamhet igen kommer ett intensivt arbete att starta för att minska tallrikssvinnet. Det är nämligen på gymnasieskolorna som det största svinnet sker.

Arbetet med att höja andelen inköp av svenska livsmedel följer också planen. Under 2020 bestod 72,2 procent av den inköpta livsmedelsvolymen av svenska produkter. Informationsinsatser kring våra val av livsmedel har gjorts – exempelvis när det gäller att vi minskar på riset till förmån för svenska alternativ som havreris och säsongsanpassade salladsbufféer. Fler liknande kampanjer kommer att genomföras under 2021.

Utvecklingsarbetet har tyvärr fått stå tillbaka under året. Endast mindre projekt har genomförts inom måltidsavdelningen, exempelvis schemalagda luncher på Eriksdalskolan. Vi tror att denna schemaläggning kommer att innebära flera vinster, till exempel minskat matsvinn, ökad måluppfyllelse samt en lugnare miljö både i skolrestaurangen och i klassrummet.

VA-avdelningen

Inom VA-avdelningen har de större utbyggnadsprojekten löpt på. Det gäller byggnation till Böja, förberedelser och uppstart i Vristulven, informationsmöte för fastighetsägare inför uppstart i Truvel och projektering för Knistad. Medarbetarna i kundprocessen är relativt nya på avdelningen och har gjort en strålande insats med att få ihop informationsutskick, stor-möten och den löpande dialogen med fastighetsägarna.

På Stadskvarns reningsverk har de stora om- och utbyggnadsarbetena dragit i gång, med nya inloppspumpar och ombyggd gallerbyggnad. Med tanke på att anläggningen ska vara i drift hela tiden krävs mycket arbete och planering för att få ihop byggnationen. En äldre betongbassäng som tjänat som rabatt under många år har grävts fram. Den nyttjas nu som en kostnadseffektiv del i den provisoriska driften.

VA har under året haft flera mindre eller halvstora läckor på dricksvattennätet. I sökandet efter läckorna hade man god nytta av de digitala vattenmätare som man håller på att byta till. Bytet löper på enligt planen. Tyvärr har nyttan kring uppföljningen av dricksvattensystemet stött på hinder, eftersom våra systemleverantörer inte riktigt vill samverka. VA ser ändå stora fördelar med de nya mätarna.

Fiber

Under året har fiberavdelningen (Skövde Stadsnät) jobbat med löpande installationer och underhåll, både i det befintliga nätet och i nya exploateringsområden. Arbetet fortsätter med att bygga bort vissa förbindelser som vi idag hyr. Detta för att vi i stället ska kunna nyttja vårt eget nät.

För att råda bot på fiberbristen i vissa områden har vi gjort ett antal strategiska utökningar av nätet. Dessa utökningar kräver ofta stora förberedelser eftersom många kunder – och i vissa fall kritiska förbindelser – berörs av omläggningen. Arbetet med att uppdatera och byta dokumentationssystem har fortgått under året.

Nyckeltal från verksamheten

	2020	2019	2018	2017
Lokalvård – städyta (m ²)	307 232	284 750	280 776	268 516
Lokalvård – bruttokostnad städyta (kronor/m ²)	188	194	188	190
Fastighetsskötsel – bygg- och installationsyta (m ²)	410 521	397 000	388 000	384 000
Inre fastighetsskötsel (kronor/m ²)	38,21	38,1	36,85	34,62
Fiber – antal driftsatta bostäder	8 267	7 883	7 167	6 379
Fiber – anslutningsgrad (procent)	78,4	75,6	61,4	53
Bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel (andel i procent)	84	87	65	45
Måltid – svenska animalier (andel i procent)	96	95	92	78
Måltid – svenska livsmedel (andel i procent)	72	70	66	68
Förnyelsetakt ledningsnät dricksvatten (antal år)	233	205	133	237
Förnyelsetakt ledningsnät spillvatten (antal år)	94	102	147	122
Förnyelsetakt ledningsnät dagvatten (antal år)	367	270	267	288
Anslutningsgrad dricksvatten (procent*)	84,3	99	99	99
Anslutningsgrad spillvatten (procent*)	83,7	98	98	98
Antal nya abonnenter	412	836	920	1 342

6.8 Bygglovsnämnden

- Uppfyllt/kommer uppfyllas
- ◆ Delvis uppfyllt/kommer delvis uppfyllas
- Ej uppfyllt/kommer ej uppfyllas

Nämndens verksamhetsmål

- Tydliggöra bygglovsprocessen
- ◆ Förbättrat näringslivsklimat

Visste du att...

- Skövde kommun fick in 1862 byggärenden under 2020. Det är en ökning med 21 procent jämfört med 2019.

Resultat (mnr)

Verksamhet	Netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Politik	-0,4	-0,5	0,1	0,1	-0,2
Summa	-0,4	-0,5	0,1	0,1	-0,2

Ekonomi och verksamhet

Bygglovsnämnden visar ett överskott på 0,1 miljoner kronor för verksamhetsåret 2020. Bygglovsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

Nyckeltal från verksamheten

	2020	2019	2018	2017
Handläggningstid bygglov (antal dagar med inkomna kompletta handlingar)	19	17	25	21
E-tjänsteärenden bygglov, trafikplan, p-tillstånd, nybyggnadskarta (procent av det totala antalet ärenden)	41	34	28	28
Handläggningstid nybyggnadskarta (antal dagar från inkommen handling till leverans)	13	13	13	14
Antal ändrade beslut i överinstans	2	2	3	0

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande församling, med 61 ledamöter som valts i allmänna val. Kommunfullmäktiges arbete leds av dess ordförande. Valberedningen till styrelser och nämnder utses av kommunfullmäktige.

Överförmyndare

Överförmyndare ska utses i enlighet med föräldrabalken. Överförmyndaren i Skövde är juridiskt inte en nämnd, utan ett uppdrag för förtroendevald politiker.

Valnämnd

Varje kommun ska ha en valnämnd, alltså en lokal myndighet som ansvarar för frågor kring allmänna val. Nämndens ansvar regleras i vallagen.

Revision

Revisionen är fristående och oberoende. Den består av politiker som har i uppgift att granska verksamheterna och rapportera direkt till kommunfullmäktige.

Revisorerna har ett personligt ansvar men fungerar också som nämnd i vissa frågor. Till stöd för sitt uppdrag har revisorerna sakkunniga biträden. I Skövde kommun är det för närvarande PwC som har uppdraget.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag, mål och föreskrifter.

Arvodesnämnd

Arvodesnämnden ansvarar för att bereda frågor om ekonomiska förmåner till kommunens förtroendevalda politiker.

Resultat

Verksamhet (mnr)	Netto 2020	Budget 2020	Budget-avvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Kommunfullmäktige	3,99	4,28	0,29	4,33	4,48
Revision	1,68	1,70	0,02	1,59	1,50
Arvodesnämnd	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Överförmyndare	6,71	6,38	-0,33	5,72	5,53
Valnämnd	0,01	0,06	0,05	1,17	2,02

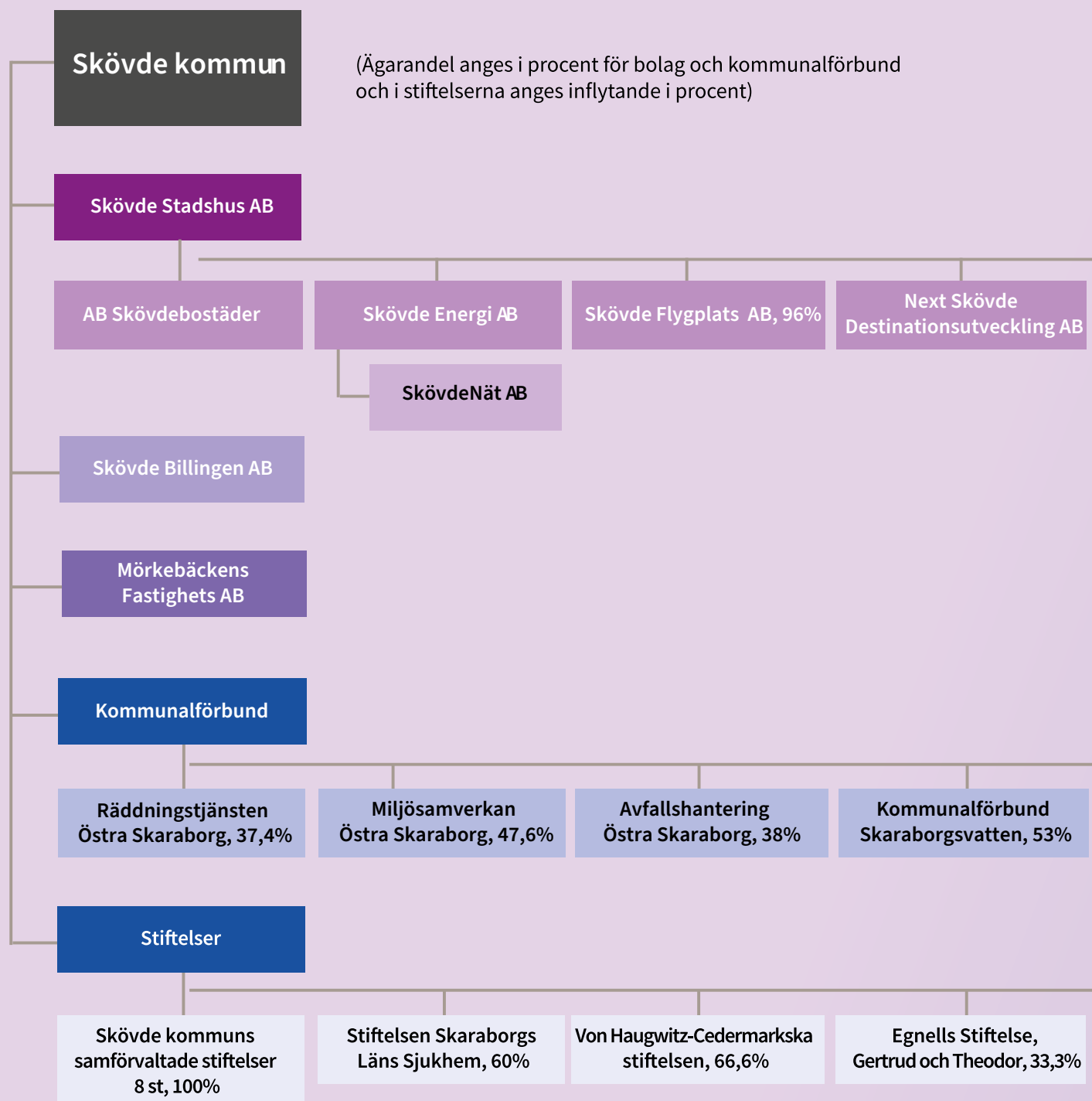

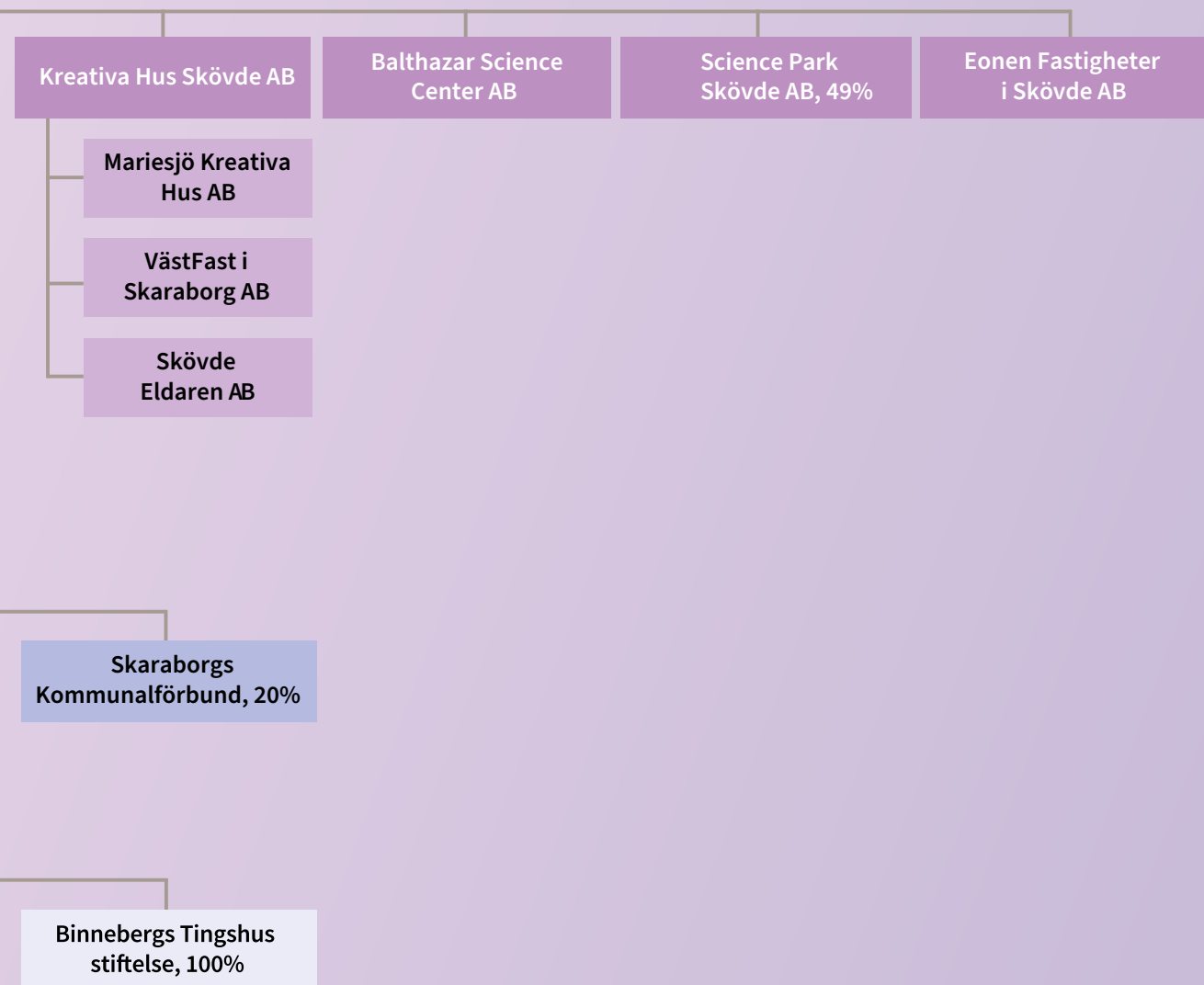
7

Kommunala bolag och förbund

Kommunala bolag och förbund 102

7 Kommunala bolag och förbund

7 Kommunala bolag och förbund

En kommuns redovisning ska även omfatta verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer och där kommunen har stort inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen. Där procentsats inte anges är ägandet 100 procent. Här finns också en kort beskrivning av viktiga händelser under året.

En utökad beskrivning av respektive bolags och kommunalförbunds verksamhet, samt faktaruta med årets resultat, presenteras i bilaga.

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB är kommunens verktyg för att utöva en aktiv styrning och ledning av sina bolag.

AB Skövdebostäder

AB Skövdebostäder är ett av kommunens viktigaste redskap för att främja en god bostadsförsörjning. Avsikten med detta allmännyttiga bostadsföretag är att det ska fungera som kommunens långsiktiga företrädare på bostadsmarknaden i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendalternativ i regionen.

Skövdebostäder ligger i Sverigetopp när det gäller nöjda kunder. Bolaget har flera gånger nominerats till, och vunnit, flera utmärkelser kring detta. När det gäller fastighetsbranschens pris Kundkristallen var Skövdebostäder denna gång nominerat till *Bästa produkt*, *Bästa profil* samt *Bästa service*. I februari 2020 fick bolaget dessutom utmärkelsen *Sveriges högsta produktindex*.

Under året har byggnationen av de 132 studentlägenheterna i Kurorten fortsatt. Lägenheterna ska stå inflyttningsklara lagom till terminsstarten hösten 2021. Bolaget kommer inom kort också att börja planera igångsättningen av projekten

Mossagården, med 90 trygghetsbostäder, och Trädgårdsstaden med 68 markbostäder. Därefter följer projekteringen kring nyproduktion av bostäder i Hälsans Park i Södra Ryd, i Stöpen, i kvarteret Vadden samt på Mariesjö.

Skövde Energi AB

Skövde Energi AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja en klimat- och resurseffektiv energiförsörjning och eldistribution. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen. Bolaget ska också tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga energilösningar och aktivt verka för en omställning till ett klimat- och resurseffektivt energisystem. Dessutom ska bolaget drivas i syfte att skapa affärsmässig samhällsnytta.

Under året har Skövde Energi infört ett nytt underhållssystem och en mer systematisk planering och uppföljning av förebyggande underhåll. När elpriserna i hög grad varierar blir det allt viktigare att planera och lönsamhetsoptimera elproduktionen. Förbättringar och nya systemstöd har starkt bidragit till att rörelsemarginalen och lönsamheten förbättrats – detta trots att elproduktionen varit betydligt lägre under 2020 än under 2019.

Fjärrvärmepriset i Skövde tillhör fortfarande de lägsta i Sverige; enligt Nils Holgersson-rapporten har Skövde Energi det nionde lägsta priset i landet. En ny prismodell har införts, som bättre speglar produktionskostnaden samt den fasta kostnaden. Samtidigt ökar efterfrågan på kyla i samhället, och under året har en ny kylanläggning installerats på Äldrecentrum Ekedal. Bolaget ser möjligheter att i framtiden utveckla leveransen av spillvärme för produktion av kyla.

Investeringsstakten för elnätet har fördubblats på några år. Under 2020 låg fokus på förstärkningsarbeten mellan den centrala fördelningen och Södermalm, samt från Ryds fördelningsstation till Skaraborgs sjukhus. Dessutom har tre nätstationer bytts och en ny nätstation uppförts.

Kreativa Hus AB

Kreativa Hus AB är kommunens redskap för att främja nyföretagande och tillväxt i Skövde kommun. Detta görs genom att tillhandahålla ändamålsenliga och attraktiva företagslokaler i en teknik- och forskningspark med koppling till Högskolan i Skövde. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort i regionen.

Bolaget har köpt *Skövde Eldaren AB* och därmed förvärvat en närliggande fastighet för framtida expansion och möjligheter. Att bidra till att utveckla Mariesjö är en av bolagets främsta uppgifter. Bolagets fastigheter ligger i Mariesjö och kommer att ha en nyckelroll i att fortsätta utveckla kunskapsstråket inom *Planprogram Mariesjö*.

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Next Skövde Destinationsutveckling AB är kommunens viktigaste redskap för att koordinera och positionera Skövde som destination. Bolaget ska driva och utveckla besöksnäringen så att den växer mer än i riket i stort, samt verka för att utveckla Skövdes attraktionskraft.

Med tanke på coronapandemin har bolaget ställt om sin verksamhet och tagit ett antal initiativ för att stötta och hjälpa de företag som drabbats. Alla större evenemang har tvingats ställa in. Ett antal nya aktiviteter har dock utvecklats, varav flera digitala. Dessa har kunnat genomföras utan risk för folksamlingar. Bolaget har påverkats verksamhetsmässigt men inte ekonomiskt av pandemin, och står väl rustat inför framtiden.

Skövde Flygplats AB

Skövde Flygplats AB är kommunens redskap för att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Detta sker genom att bolaget bedriver flygplatsverksamhet och skapar goda förutsättningar för flygkommunikation som en del av infrastrukturen och samhällsnyttan. Bolaget ska arbeta för att möta marknadens efterfrågan på bra flygkommunikationer. Tillsammans med andra intressenter ska bolaget aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort.

SCIENCE PARK
SKÖVDE

Bolaget är alltså en aktör för att skapa tillväxt och sysselsättning, och därmed en del av kommunens näringslivspolitik.

Trots pandemin har bolaget klarat sig bra under året. En nedgång i antalet ambulans- och fraktflygningar har visserligen märkts, liksom en minskad bränsleförsäljning, men det totala antalet flygrörelser och passagerare har ändå ökat. I december fick bolaget i uppdrag av Trafikverket att fungera som beredskapsflygplats och därmed säkerställa mottagandet av samhällsnyttans flygningar.

Balthazar Science Center AB

Balthazar Science Center AB är ett av kommunens redskap för att stimulera intresset för teknik, matematik och naturvetenskap bland barn, elever, pedagoger och allmänhet i Skövde och Skaraborg. Bolagets verksamhet ska med ett långsiktigt perspektiv bidra till kompetensförsörjning samt göra Skövde till ett regionalt nav för utbildning.

Covid-19 innebar hastigt förändrade förutsättningar för verksamheten. Besöksflödena stannade i princip av helt från och med vecka 11. Under året hade verksamheten 12 500 besökare från allmänheten. Med tanke på restriktionerna och den begränsade besökskapaciteten ses detta som ett styrkebesked – både ur attraktionssynpunkt och ekonomiskt under ett påfrestande år.

Drygt 8 000 elever från elva kommuner har under året deltagit i skolprogram. Utbudet av fritidskurser i bolagets teknik- och entreprenörsskola har under året resulterat i 1 000 kurs-timmar för barn och unga. 306 individer har deltagit i fortbildning för lärare.

Jämfört med föregående verksamhetsår har besöksantalen i princip halverats inom samtliga målgrupper. Detta är en prestation som visar att man lyckats maximera antalet utifrån den rådande besökskapaciteten.

Under våren ställde verksamheten om till digitala arbetsätt. Detta öppnade möjligheter för förstärkt verksamhetsutbud och leveranskapacitet, men också för ökad tillgänglighet, räckvidd och attraktivitet. Bolaget kan nu möta verksamheten med samma kvalitativa och processinriktade programerbjudande även i digitala rum.

Science Park Skövde AB

Science Park Skövde AB har som syfte att främja nyföretagande och tillväxt. Bolaget ska verka för att skapa synergier, stärka konkurrenskraften, främja arbetstillfällena och därmed öka Skövdes attraktivitet.

Med anledning av pandemin har bolaget fått ställa om till digital verksamhet. Detta har man lyckats väl med. Bolagets konferensverksamhet har dock drabbats av ett kraftigt intäktsbortfall med tanke på pandemin. Genom att balansera kostnaderna för den delen av verksamheten har man lyckats minimera påverkan på bolagets totala resultat. Pandemin förväntas påverka konferensverksamheten kraftigt även under 2021.

843 individer har under året deltagit i innovationshöjande insatser. Under samma period har elva nya bolag etablerat sig i parken. Detta betyder att communityarbetet värderas och uppskattas. Det skänker stolthet och stärker sammanhangen att finnas i våra miljöer.

Utvecklingen av Mariesjöområdet medför att parken kommer att få utrymme att utvecklas över lång tid. Detta är sannolikt ett av de viktigaste beslut som tagits, med tanke på att behovet av lokaler, både nu och framgent, är större än tillgången. Med denna satsning kommer parken att kunna utvecklas snabbare.

Mörkebäckens Fastighets AB

Kommunen förvärvade under 2020 bolaget *Mörkebäckens Fastighets AB*, som äger fastigheten *Tegelbruket 2*. Förvärvet av fastigheten ingår ett led i omvandlingen av Mariesjö.

Tegelbruket 2 är i en tidig fas av omstrukturering och exploatering i Mariesjöområdet.

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

MÖS är ett kommunalförbund med en direktion och en miljö-nämnd som ska bidra till hållbar utveckling i syfte att forma en hälsosam och god miljö för dagens och morgondagens invånare. Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.

Med anledning av pandemin har förbundet under året bland annat bedrivit tillsyn kring trängsel på serveringsställen. Miljö-nämnden har under året utfört 149 planerade kontroller och 91 uppföljande kontroller, hanterat 84 klagomål samt utfört 390 riktade informationsinsatser om vilka regler som gäller och hur man kan minimera riskerna.

Pandemin har också inneburit att förbundet fått ställa om sin verksamhet. Man har exempelvis undvikit att vara ute i verksamheter med riskgrupper eller i känsliga verksamheter. Man har också använt alternativa tillsynsmetoder när det har varit möjligt. Det har exempelvis handlat om video- och telefonmöten samt att i större utsträckning utföra dokumentationsgranskning på distans.

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

RÖS bedriver en gemensam räddningstjänst för sina förbundsmedlemmar. Enligt lagen om skydd mot olyckor ligger detta ansvar annars på var och en av förbundsmedlemmarna. Syftet med förbundet är att bedriva en effektiv och kostnadseffektiv räddningstjänst med god ekonomisk hushållning kring förbundets samlade resurser. Förbundets främsta mål är att medverka till att förebygga olyckor och bränder samt minimera konsekvenserna av de olyckor som inträffar. Invånarna och de som vistas inom räddningstjänstområdet ska erbjudas en kompetent och effektiv räddningstjänst med hög beredskap för att kunna rädda liv och egendom samt begränsa skador på mänskliga, miljö och egendom. Medlemskommunerna är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg och Gullspång.

Mot bakgrund av pandemin har utåtriktade aktiviteter som information till allmänheten och externa brandutbildningar ställts in. Även tillsynsverksamheten, internutbildningar och övningar har påverkats och behövt ställas om.

RÖS står inför flera stora och spännande utmaningar och utvecklingsområden. Några sådana exempel är kraven på ständigt övergripande systemledning och robust ledningssystem, samt nya krav på handlingsprogram från och med den 1 januari 2022.

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

AÖS ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna.

Den kommunala renhållningsskyldigheten regleras i miljöbalken. Skyldigheten innebär bland annat ansvar för insamling av kommunalt avfall från hushåll och verksamheter, samt tömning av små avloppsanläggningar. Medlemskommunerna är Skövde, Mariestad, Tibro, Töreboda, Hjo, Karlsborg, Falköping och Gullspång.

Inom förbundets verksamhet är det främst återvinningscentralerna som har påverkats av pandemin. Där har besöksfrekvensen varit hög under en stor del av året, vilket har lett till ökade mängder avfall. Hela 20 procent mer avfall har tagits emot. Främst är det bygg- och rivningsavfall som ökat. Detta tros bero på permitteringar och att fler varit hemma under semesterperioden.

AÖS verksamhet genomsyras av en ständig strävan efter en effektiv och miljöriktig verksamhet. Projektet *Sortera säcken* är ett gott exempel på det. När kunderna inte tillåts lämna osorterade säckar i brännbart avfall har mängden brännbart avfall minskat. Det har lett till besparingar på cirka 350 000 kronor när det gäller behandling och transporter. Projektet har genomförts i Falköpings kommun och kommer att utvidgas till fler kommuner.

AÖS sjätte anläggning med så kallat *Grönt kort* har färdigställt under året – i Gullspåns kommun. Återvinningscentralen i Skultorp, Skövde kommun, är nästa anläggning att få Grönt kort. Den kommer att färdigställas under 2021. Grönt kort innebär att besökaren efter en kortare utbildning ges tillgång till återvinningscentralen alla dagar mellan klockan 7-21.

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Skaraborgsvatten ansvarar för att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Förbundet ska leverera vatten av bästa möjliga kvalitet, med minsta möjliga mängd kemiska tillsatser. Det ska också upprätthålla god drift- och egenkontroll av vattenkvaliteten.

Skaraborgsvatten ska dessutom aktivt medverka i Vätternvårdsförbundet för att säkerställa råvattenkvaliteten. Medlemskommunerna är Skövde, Skara och Falköping.

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät, för att på så vis säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubbleringen kommer enligt

nuvarande bedömning att pågå fram till cirka 2030. Projekteringen av en ny vattenledning från Borgunda till Skövde är i gång. I ett första skede kommer den nya ledningen att läggas på sträckan från Loringa till den nya ventilkammare som byggts vid Segerstorps-rondellen. Detta görs för att säkra upp vattenleveranserna till Skövde och samtidigt förstärka kapaciteten till de östra, snabbt växande delarna av staden.

Skaraborgs Kommunalförbund

Skaraborgs Kommunalförbund ska ta tillvara medlemskommunernas intressen och främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet är att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare, och att samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Förbundet har 15 medlemskommuner.

Under pandemin har förbundets verksamhet anpassats till nya förutsättningar. Förbundet har bland annat deltagit på regionens samlade möten om pandemiläget, samt i de insatser som satts in för att mildra företagens och andra samhällssektorer ekonomiska konsekvenser. Förbundet har även aktivt medverkat i fördelningen av säkerhetsutrustning till kommunerna, liksom i samordningen av testning och vaccination. Det har också hållit avstämningar med kommuncheferna och direktionen för att samordna särskilda behov. Förbundet medverkade även i att bilda en företagsakut under pandemin, samt hålla dialog med flera branscher, exempelvis företag inom besöksnäringen.

Tilläggsupplysningar och särredovisning

Noter	112
SKÖVDE VA – en särredovisning.....	129
Revisionsberättelse	134

8.1 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Avsteg från rekommendationerna görs avseende RKR R5 Leasing (se avsnitt Redovisning av kostnader) gällande förhyrda lokaler. Skälen till detta är att anpassning inte kunnat ske av resursskäl. Effekten av detta avsteg beskrivs under rubriken för Redovisning av hyres-/leasingavtal.

Sammanställda räkenskaper

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procents ägande eller betydande inflytande. Kommunen har väsentligt inflytande över ett antal stiftelser, dessa har ett mindre värde och lämnas därför utanför den sammanställda räkenskaper enligt undantaget i RKR R16.

För samtliga aktiebolag i kommunkoncernen tillämpas Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) med undantag för enstaka bolag där omräkning har skett från BFAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2) vid koncernredovisningen. Kommunalförbunden tillämpar Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Tilläggsposter vid sammanställda räkenskaper som inte täcks av den kommunala redovisningslagens räkenskapscheman är skatt på årets resultat som redovisas i resultaträkningen i verksamhetens kostnader samt uppskjutna skatter som redovisas under avsättningar.

Jämförelsestörande poster

Poster som är sällan förekommande, som överstiger 10 miljoner kronor och som inte är extraordinära betraktas som jämförelsestörande.

Utländska valutor

Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Redovisning av intäkter

Investeringsbidrag

Gjorda anpassningar till följd av ikraftträdande av rekommendation RKR R2 Intäkter.

RKR R12 har tillämpats vid byte av redovisningsprincip. Justering av jämförelsetal har skett som om den nya redovisningsprincipen hade tillämpats även tidigare år. Den ackumulerade effekten av bytet har i enlighet med rekommendationen redovisats mot eget kapital.

Enbart offentliga bidrag hänförliga till en investering intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning. Dessa investeringsbidrag redovisas som långfristig skuld och återföring sker under anläggningens nyttjandeperiod. I koncernens aktiebolag redovisas investeringsbidragen som minskning av tillgångens anskaffningskostnad.

Omräkning av jämförelsesiffrorna har skett för icke offentliga investeringsbidrag uppgående till en effekt på årets resultat om 864 tkr och poster som förts direkt mot EK är 38 628 tkr.

Försäljning av fastigheter

Intäktsredovisning sker vid dagen för tillträdet, förutsatt att transaktionens ekonomiska fördelar sannolikt kommer att tillfalla kommunen och att avtalet är utformat så att både inkomsten och de utgifter som följer av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Tomtförsäljning inom exploatering bokförs löpande på ett exploateringsområde och resultatavräknas när området avslutas (vilket inte följer R2 som kräver successiv vinstavräkning). Utgifter för gata, park och gatubelysning som tillfaller Skövde kommun aktiveras som pågående anläggning tills dess att ianspråktagande sker. Gatukostnadsersättning tas inte ut.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2. Efter bokslutets upprättande publicerade SKL i februari en ny prognos. Denna prognos pekar på en positiv korrigeringspost om 12,5 miljoner.

Specialdestinerade eller riktade statsbidrag samt villkorade bidrag

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Periodisering sker till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är redovisade.

Icke prestationsbaserade bidrag intäktsförs den period som bidraget avser.

Inkomster som motsvarar bidragsberättigade kostnader beräknas och redovisas som intäkt i tillhörande period. Om villkor inte uppfylls och inkomsten därmed inte bedöms som säker ska den inte intäktsredovisas. Om betalning ännu ej erhållits för bidragsberättigade prestationer redovisas en fordran i form av en upplupen intäkt för denna del av bidragsintäkten.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsystemen i posten Generella statsbidrag och utjämning. Redovisning sker enligt kontantmetoden.

Redovisning av kostnader

Pensionsförpliktelser, särskild avtalspension och visstidspension

Förpliktelser för pensionsåtaganden för kommunens anställda är beräknade enligt RIPS19 och redovisas inklusive löneskatt enligt RKR R10. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd 2012:1 (K3).

Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR R10. Visstidsförordnanden (inklusive förtroendevalda som har rätt till pension) som ger rätt till visstidspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkning erhålls från KPA och är beräknad enligt SKL:s normalreglemente samt enligt reglementet för OPF-KL. Samtliga förtroendevalda som omfattas av PBF inkluderas i beräkningen från och med 2012.

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser lämnas enligt RKR R15 i förvaltningsberättelsen.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller där värdet understiger ett halvt basbelopp) redovisas som operationellt oavsett om det i övrigt uppfyller kriterierna för finansiellt avtal. När ett finansiellt leasingavtal tas upp nuvärdesberäknas tillgången och skulden. Leasingbetalningarna fördelas sedan mellan ränta och amortering med en fast räntesats. Avskrivningstiden för dessa tillgångar överensstämmer med avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal förutom hyresavtal för lokaler. Anledning till undantaget för hyreskontrakt beror på att översyn av klassificeringen och beräkning enligt RKR R5 på hyresavtal om lokaler ännu inte är fullt genomförd.

Vi har genom en schabloniserad beräkning bedömt den effekt på balans- och resultaträkning avsteget gällande lokalavtal medför. Utifrån en genomsnittlig kontraktstid för

de kontrakt avseende förhyrda lokaler som vi bedömt skulle kunna klassificeras som finansiella samt månadskostnad för dessa kontrakt har ett nuvärde beräknats. Enbart kontrakt med en avtalstid överstigande 3 år har inkluderats. Som ränta har använts kommunens internränta 1,75%. Ingen jämförelse har gjorts mot verkligt värde. Nuvärdet av minimileasingavgifterna skulle i denna beräkning uppgå till 162,4 miljoner kronor. Uppskattad avskrivning för dessa kontrakt skulle således vara 11,5 miljoner konor per år.

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskiften eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Nedskrivning

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar görs i de fall beslut om rivning av byggnad har fattats och byggnaden inte nyttjas eller hyrs ut.

Nedskrivning av finansiell anläggningstillgång görs då det finns indikationer på en bestående minskning av tillgångens värde.

Redovisning av lånekostnader

Huvudregeln i RKR R4 använts, det vill säga lånekostnader belastar resultatet för den period de avser.

I anskaffningsvärdet för investeringar över fem miljoner kronor och som löper över en längre tidsperiod ingår till och med 30/4 2018 lånekostnader enligt alternativmetoden RKR R4. Efter detta datum har övergång till att använda huvudregeln i RKR R4 använts det vill säga att inga räntekostnader har aktiverat i anskaffningsvärdet.

Medfinansiering statlig infrastruktur

Beslutade bidrag redovisas som kostnad i resultaträkningen samt avsättning. Beräknad tidpunkt för utbetalning framgår av not till balansräkningen. Ingen nuvärdesberäkning har skett av medfinansiering som indexuppräknas då bedömd utbetalning ligger i närtid samt att räntesatsen idagsläget är låg.

Immateriella anläggningstillgångar

IT-system, utvecklingskostnader och licenser som uppfyller kriterierna enligt RKR R3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång. Det vill säga de har en nyttjandeperiod på minst tre år och överstiger gränsen för mindre värde som är ett halvt prisbasbelopp. Nyttjandeperioden anses uppgå till högst fem år om inte annan längre tid med rimlig grad av säkerhet kan fastställas. För de fall där nyttjandeperioden bedömts överstiga fem år har den avtalade tiden ansetts vara tillgångens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 5.

Finansiella anläggningstillgångar

Redovisning av finansiella anläggningstillgångar görs enligt RKR R7. Utdelning från koncernbolag redovisas som intäkt.

Omsättningstillgångar

Finansiella omsättningstillgångar

Redovisning av finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, 7 kap. 6§ om inte annat följer av 7§.

Gåvor som har tillfallit kommunen har placerats i fonder som klassificeras som finansiell omsättningstillgång, eftersom gåvorna inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande. Räntor och utdelningar på tillgångarna redovisas som finansiell intäkt i resultaträkningen och tillförs inte gåvomeden.

Elcertifikat

Elcertifikaten handlas på en likvid marknad och därför klassificeras elcertifikat som en finansiell omsättningstillgång enligt information från RKR från 2016. Certifikaten innehas inte i avkastningssyfte varför innehavet vid bokslutstillfället redovisas till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet. Eventuell värdeminskning redovisas som finansiell kostnad.

Exploatering

Exploateringstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Om inkomsterna överstiger utgifterna redovisas posten under kortfristiga skulder.

Exploateringsprojekt värderas enligt lägsta värdes princip. Enligt vägledning från RKR förs exploateringar som stadigvarande ska innehas av kommunen om till anläggningstillgång.

En genomgång av exploateringsprocessen pågår. Genomgången ska resultera i att successiv vinstavräkning införs.

Koncernkonto

Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom utnyttjande av limiter via koncernkontosystemet. Kommunen redovisar i posten kassa/bank koncerntoppkontots utgående saldo, och under kortfristiga fordringar redovisas kommunens fordran på koncernbolag.

Skulder

Lån med kortare löptid men som regelmässigt omsätts och ersätts av nya lån klassificeras som långfristig skuld.

Kvotplikt elcertifikat

För 2020 är Skövde kommun kvotpliktig för elcertifikat. Det betyder att kommunen under april 2021 måste överlämna ett visst antal elcertifikat till Energimyndigheten. Dessa elcertifikat finns bokförda som skuld i bokslutet.

Derivatinstrument

Kommunen tillämpar säkringsredovisning.

Säkringsredovisningen avbryts om något av följande inträffar:

- säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in.
- säkringsrelationen uppfyller inte längre villkoren för säkringsredovisning.

Eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Energisäkring

Finansiella kontrakt avseende prissäkring på energi avräknas mot gällande spotpriser på el i takt med att de finansiella kontrakten faller ut för leverans. Skillnaden mellan de finansiella kontrakten och gällande spotpriser för el resultatredovisas i takt med att avräkningen sker för elleveranser.

Valutasäkring

Kommunen använder valutaderivatinstrument huvudsakligen i EUR för att hantera valutarisken som kommunen är exponerad för. Valutarisker uppstår mestadels i samband med kommunens elhandel. Effekten av valutasäkringen redovisas i resultaträkningen i takt med dess kontrakt förfaller.

Räntederivat

Kommunen utnyttjar derivatinstrument för att hantera ränterisken som uppstår vid lån till rörlig ränta. Resultatet av räntesäkringar redovisas löpande i resultaträkningen som en räntekostnad.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen. Om effekten av tid när betalning sker är väsentlig nuvärdesberäknas förpliktelsen.

Ansvarsförbindelser bedöms löpande för att avgöra om ett utflöde av resurser är troligt. Om det blir sannolikt att en ansvarsförbindelse kommer att regleras och kraven på förpliktelse uppfyllas, redovisas den i stället som en avsättning.

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
2. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	56,3	69,7	57,4	89,1
Taxor och avgifter	211,0	211,2	210,7	209,6
Hyror och arrenden	115,6	120,4	512,7	498,9
Bidrag	370,8	352,6	411,3	420,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	259,9	239,5	260,0	242,9
Exploateringsintäkter	5,2	35,6	5,2	35,6
Realisationsvinster	4,3	3,8	4,4	4,0
Fjärrvärme/Avfallshantering/Elnät	0,0	0,0	265,9	261,7
Övriga intäkter	0,0	0,0	40,7	33,0
Summa verksamhetens intäkter	1 023,1	1032,8	1 768,3	1 795,1

3. Verksamhetens kostnader

Personal	-2 421,7	-2 382,3	-2 612,3	-2 576,4
Pensioner*	-153,4	-188,4	-168,4	-208,1
Bidrag och transfereringar	-131,6	-120,7	-131,7	-120,7
Material/Varor	-518,7	-482,2	-678,2	-684,5
Köp av verksamhet/tjänster	-499,7	-476,0	-498,0	-498,6
Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing av anl.tillg	-56,9	-57,7	-63,6	-57,7
Realisationsförluster	0,0	-9,6	0,0	-9,6
Skattkostnad	0,0	0,0	-35,2	-20,7
Summa verksamhetens kostnader	-3782,0	-3716,9	-4187,4	-4176,3

* Pensioner inkluderar löneskatt med 24,26%

I förändring pensionsavsättning ingår ränta 5,0 mnkr som redovisas bland finansiella kostnader.

4. Ersättning till revisorerna

Sammanlagd kostnad för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 1,7 mnkr (1,6), varav räkenskapsrevisionen 0,3 mnkr (0,3). Motsvarande siffror för kommunkoncernen är 3,0 (3,1), varav räkenskapsrevisionen 1,6 (1,5).

5. Av- och nedskrivningar

Avskrivningar immateriella tillgångar	-0,5	-0,4	-1,0	-0,9
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 11 år (11 år)</i>				
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-195,0	-187,3	-300,9	-267,9
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 36 år (35 år)</i>				
Avskrivningar maskiner och inventarier	-43,0	-41,9	-129,8	-133,6
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod 7 år (8 år)</i>				
Nedskrivningar	0,0	-7,1	0,0	-10,7
Summa	-238,5	-236,7	-431,7	-413,1

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
6. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	2 811,2	2 643,7	2 811,2	2 643,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	-40,2	-24,0	-40,2	-24,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	-13,6	1,3	-13,6	1,3
Summa	2 757,5	2 621,0	2 757,5	2 621,0
7. Generella statsbidrag				
Inkomstutjämningsbidrag	391,0	408,6	391,0	408,6
Kommunal fastighetsavgift	108,7	104,2	108,7	104,2
Bidrag LSS-utjämning	55,6	58,9	55,6	58,9
Regleringsbidrag	57,5	39,1	57,5	39,1
Statliga bidrag Covid-19	105,5	0,0	105,5	0,0
Införandebidrag	10,5	18,5	10,5	18,5
Kostnadsutjämning	-200,9	-198,7	-200,9	-198,7
Summa	527,8	430,7	527,8	430,7
8. Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	8,6	6,8	8,6	0,5
Övriga finansiella intäkter	13,7	10,5	0,0	6,4
Utdelningar på aktier och andelar	18,2	22,1	3,2	7,0
Summa	40,5	39,5	11,8	13,9
9. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-17,4	-14,4	-18,5	-46,4
Ränta på pensionsavsättningar	-5,0	-5,4	-5,3	-5,7
Övriga finansiella kostnader	-4,7	-0,8	-4,9	-2,6
Summa	-27,1	-20,7	-28,7	-54,7
10. Immateriella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärden (Förvärvade)				
Ingående anskaffningsvärde	4,9	4,1	8,1	7,7
Årets investeringar	0,7	0,7	0,8	0,9
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	-0,7	-0,5
Utgående anskaffningsvärde	5,6	4,9	8,2	8,1
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-1,0	-0,6	-2,9	-2,5
Årets avskrivningar	-0,5	-0,4	-1,0	-0,9
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,6	0,5
Utgående avskrivningar	-1,5	-1,0	-3,3	-2,9
Summa redovisat värde vid årets slut	4,1	3,9	4,9	5,2

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
11. Mark, byggnader och markanläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	6889,7	6191,9	10 853,5	9 630,9
Ingående anskaffningsvärden genom förvärv	0,0	0,0	33,8	45,7
Årets investeringar	168,8	211,8	257,4	310,1
Försäljningar/utrangeringar	-11,5	-6,0	-15,1	-6,0
Omklassificeringar	398,7	492,1	572,8	872,8
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	7445,6	6889,7	11 702,4	10 853,5
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-2212,8	-2029,8	-3 267,7	-2 993,9
Ingående avskrivningar genom förvärv	0,0	0,0	-1,6	-2,6
Årets avskrivningar	-194,9	-187,3	-300,8	-275,6
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	9,2	4,4	9,2	4,4
Utgående avskrivningar	-2398,6	-2212,8	-3 560,9	-3 267,7
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	-18,6	-11,4	-22,8	-11,4
Årets nedskrivningar	0,0	-7,1	3,5	-11,3
Återföring nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående nedskrivningar	-18,6	-18,6	-19,3	-22,7
Summa redovisat värde vid årets slut	5028,6	4658,4	8 122,2	7 563,1
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-80 år</i>	<i>3-80 år</i>		
Specifikation				
Mark	218,5	195,8		
Verksamhetsfastigheter	3 041,2	2 845,5		
Fastigheter för affärsverksamhet	486,8	416,8		
Publika fastigheter	1 225,5	1 143,1		
Fastigheter för annan verksamhet	56,6	57,1		
Summa	5 028,6	4658,4		

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
12. Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	406,8	372,7	1 785,5	1 703,0
Ingående anskaffningsvärden genom förvärv	0,0	0,0	0,5	0,0
- därav finansiell leasing	34,6	26,4	34,6	26,4
Årets investeringar	52,3	42,4	142,9	97,7
- därav finansiell leasing	3,5	11,8	3,5	11,8
Försäljningar/utrangeringar	-11,5	-11,7	-15,6	-18,7
- därav finansiell leasing	-6,1	-3,5	-6,1	-3,5
Omklassificeringar	3,3	3,4	1,8	3,4
Utgående anskaffningsvärden	450,9	406,8	1 915,1	1 785,4
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-239,7	-209,4	-786,0	-678,3
- därav finansiell leasing	-13,7	-8,4	-13,7	-8,4
Årets avskrivningar	-43,0	-39,2	-129,7	-122,9
- därav finansiell leasing	-7,1	-6,1	-7,1	-6,1
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	11,4	11,3	15,0	17,8
- därav finansiell leasing	6,1	3,2	6,1	3,2
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	-0,1
Övriga justeringar	0,0	-2,4	-0,5	-2,4
- därav finansiell leasing	0,0	-2,4	0,0	-2,4
Utgående avskrivningar	-271,4	-239,7	-901,2	-785,9
Summa redovisat värde vid årets slut	179,5	167,1	1 013,9	999,5
Avskrivningstiden	3-80 år	3-80 år		
13. Pågående arbeten				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	306,1	453,4	495,0	767,7
Årets investeringar	347,1	346,9	507,7	602,3
Försäljning/utrangeringar	0	0	-402,3	0
Omklassificering	-402,3	-494,2	-175	-875
Varav pågående exploateringsprojekt	-6,5	-50,3	-6,5	-50,3
Utgående anskaffningsvärde	250,9	306,1	425,4	495,0

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
14. Aktier, andelar och bostadsrätter				
Aktier				
Bokfört värde = Nominellt värde om inget annat anges				
Skövde Stadshus AB	1045,4	1045,4	0,0	0,0
Skaraborgs Invest AB	0,0	0,0	0,1	0,0
Gryning Vård AB	0	0	0,3	0,3
Mediapoolen Västra Götaland AB	0	0	0,1	0,1
Netwest AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Skövde Billingen AB	38,5	38,5	0,0	0,0
-nedskrivning	-38,4	-38,4	0,0	0,0
Billinge Energi AB	0,0	0,0	10,0	13,0
Mörkebackens Fastighets AB	18,3	0,0	0,0	0,0
Summa bokfört värde aktier	1063,9	1045,6	10,6	13,5
<i>Nominellt värde aktier</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>2,6</i>	<i>2,5</i>
Andelar				
Stiftelsen Skaraborgs Länsteater	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	45,2	45,2	45,2	45,2
SKR Pensionsstiftelse	0,0	0,0	1,9	1,9
Andelar aktie- o andelsinnehav, värdepapper	0,1	0,1	0,0	0,0
Summa andelar	45,5	45,5	47,4	47,4
Summa aktier, andelar och bostadsrätter	1109,4	1091,1	58,0	60,9
15. Långfristiga fordringar, utlämnade lån				
Fordran Nasdaq	4,1	0,5	4,1	0,5
Fordran HBV	0,0	0,0	0,0	0,6
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	3,9	5,2
Övriga fordringar	0,0	0,0	0,1	0,0
Summa	4,1	0,5	8,1	6,3
16. Förråd m.m.				
Förråd	4,0	3,6	29,1	29,8
Summa	4,0	3,6	29,1	29,8

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
17. Fordringar				
Kundfordringar	64,3	84,0	125,6	133,4
Skattefordringar	0,0	0,0	6,5	3,1
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	183,1	139,9	204,6	180,7
Fordringar koncernföretag	1858,0	1833,3	0,0	0,0
Övriga fordringar	121,7	136,2	173,3	274,9
Summa	2227,1	2193,4	510,0	592,1

Kortfristiga fordringar övriga koncernbolag avser nyttjande av det kommungemensamma bankkontot, fördelning enligt följande:

Skaraborgs Kommunalförbund	-86,1	-28,5		
Skövde Stadshus AB	6,3	5,9		
Miljösamverkan i Östra Skaraborg	-5,9	-7,5		
Räddningstjänsten Östra Skaraborg	-2,9	-17,2		
SkövdeNät AB	111,8	7,6		
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	33,8	35,0		
Avfallshantering Östra Skaraborg	-28,9	-29,8		
Balthazar Science Center AB	-1,7	-1,4		
Kreativa Hus Skövde AB	204,9	203,8		
Mariesjö Kreativa Hus AB	4,6	4,8		
Västfast i Skaraborg AB	3,4	4,9		
Skövde Eldaren AB	3,0	0,0		
Skövde Energi Elnät AB	366,2	382,6		
Skövde Flygplats AB	-1,8	-0,3		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	-9,0	-5,0		
AB Skövdebostäder	1256,1	1278,7		
Mörkebäcken Fastighets AB	4,3	0,0		
Övriga koncernföretag	-0,1	-0,1		
	1858,0	1833,3		

18. Kortfristiga placeringar

Marknadsvärden

Fonddepå Swedbank - pensionsfond	50,3	0,0	50,3	0,0
Fonddepå SEB - pensionsfond	50,2	0,0	50,2	0,0
Fonddepå Swedbank - överskottslikviditet	50,1	0,0	50,1	0,0
Fonddepå Öhman -gåvomedel	38,5	41,6	38,5	41,6
Övriga aktiefonder och räntebärande papper	0,0	0,0	9,9	9,8
Elcertifikat	0,0	0,2	0,0	0,2
Marknadsvärde vid årets slut	189,1	41,8	199,0	51,6

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
19. Kassa och bank				
Summa	173,1	191,0	176,3	193,4
Utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Beviljad checkkredit	200,0	200,0	200,0	200,0
<i>Varav koncernföretagens andel av toppkonto</i>	<i>136,4</i>	<i>114,4</i>		
20. Eget kapital				
Övrigt eget kapital	2736,3	2586,6	3 545,8	3 331,2
Resultatutjämningsreserv	521,0	521,0	521,0	521,0
Årets resultat	301,3	149,7	417,6	216,7
Summa eget kapital	3558,6	3257,3	4484,4	4068,9
21. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation - Avsatt till Pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	6,4	7,1	6,4	7,1
Förmånsbestämd/kompl pension	8,4	7,0	8,4	7,0
Ålderspension	185,7	171,6	196,7	183,7
Summa pensioner	200,5	185,7	211,5	197,8
Löneskatt	48,6	45,1	52,1	48,2
Summa avsatt till pensioner	249,1	230,8	263,6	246,0
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	3	1		
Tjänstemän	1	1		
<i>Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.</i>				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	230,8	220,6	246,0	236,5
Nya förpliktelser under året	22,2	14,7	22,5	16,5
Varav				
<i>Nyintjänad pension</i>	<i>16,8</i>	<i>11,1</i>	<i>17,1</i>	<i>12,2</i>
<i>Ränte och basbeloppsuppräknig</i>	<i>5,2</i>	<i>6,1</i>	<i>5,2</i>	<i>6,5</i>
<i>Pension till efterlevande</i>	<i>1,1</i>	<i>2,0</i>	<i>1,1</i>	<i>2,0</i>
<i>Övrig post</i>	<i>-0,9</i>	<i>-4,5</i>	<i>-0,9</i>	<i>-4,5</i>
Årets utbetalningar	-7,5	-7,5	-8,2	-10,1
Förändring av löneskatt	3,6	3,0	3,4	3,1
Summa avsatt till pensioner	249,1	230,8	263,7	246,0
Aktualiseringsgrad %				
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.	98	98	98	98

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019

22. Övriga avsättningar

Avsatt av för återställande av deponi

Redovisat värde vid årets början	81,3	81,4	81,3	81,4
Nya avsättningar	7,5	4,1	7,5	4,1
lanspråktaga avsättningar	-8,2	-4,2	-8,2	-4,2
Utgående avsättning	80,6	81,3	80,6	81,3

Avsättningen avser återställande av deponin Risängen. Återställandet påbörjas 2002 och beräknas pågå tom år 2030.

Avsatt för medfinansiering infrastruktur

Redovisat värde vid årets början	132,7	143,0	132,7	143,0
Nya avsättningar	15,3	1,6	15,3	1,6
lanspråktaga avsättningar	-16,3	-11,9	-16,3	-11,9
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	131,7	132,7	131,7	132,7

Avsättningen avser medfinansiering till statlig infrastruktur till följande projekt:

- E20 113 mnkr, utgifterna har uppräknats med Investeringsindex väghållning per dec 2020. Planerad utbetalningstid 2020-2025
- Trafikplats Stallsiken, 0,1 mnkr,
- GC Åbrovallen-Ulvåker, 6,4 mnkr,
- GC Lerdala - St Kulhult, 1 mnkr,
- GC-väg 49 Skövde - Igelstorp, 11,2 mnkr

Utbetalning till statlig medfinansiering har skett med 13,5 mnkr

Övriga avsättningar

Redovisat värde vid årets början	29,7	24,4	181,1	153,7
Nya avsättningar	0,0	5,3	17,0	27,4
lanspråktaga avsättningar	-4,3	0,0	-12,3	0,0
Utgående avsättning	25,4	29,7	185,8	181,1

Avsättning avser kostnad för exploatering av mark om 25,4 milj.

Avsättning uppskjuten skatt i kommunkoncernen uppgår till 158,0 mnkr (fg år 141,0 mnkr).

Av dessa avser 53,4 (47,3) mnkr temporära skillnader i skattemässiga avskrivningar.

Summa övriga avsättningar	237,7	243,7	398,1	395,1
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
23. Långfristiga skulder				
Låneskulder bank och kreditinstitut				
Ingående låneskuld	3 875,0	3 300,0	3 975,0	3 400,0
Nyupplåning under året	100,0	575,0	100,0	575,0
Årets amorteringar	0,0	0,0	-100,0	0,0
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	3 975,0	3 875,0	3 975,0	3 975,0
<i>Långfristiga skulder per kreditgivare</i>				
<i>Kommuninvest</i>	<i>3975,0</i>	<i>3875,0</i>	<i>3975,0</i>	<i>3975,0</i>
Låneskuld finansiell leasing				
Ingående leasingskuld	17,6	18,5	17,6	18,5
Återföring kortfristig del	6,2	4,6	6,2	4,6
Justering	0,0	-5,3	0,0	-5,3
Årets anskaffning	3,5	11,8	3,5	11,8
Årets amortering	-8,7	-5,8	-8,7	-5,8
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	-5,1	-6,2	-5,1	-6,2
Summa	13,5	17,6	13,5	17,6
Föutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	56,6	57,6	56,6	58,2
återstående antal år (vägt snitt)	16,8	17,8	16,8	32,9
Anslutningsavgifter	124,5	109,7	131,5	115,3
återstående antal år (vägt snitt)	36,0	36,0	36,0	36,0
Summa förutbetalda intäkter	181,1	167,3	188,1	173,5
Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.				
Övriga långfristiga skulder	49,4	49,5	50,3	49,7
Summa långfristiga skulder	4219,2	4109,5	4 226,9	4 215,8
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta (senaste 12 mån)	0,44%	0,43%	0,44%	0,52%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,62 år	2,68 år	2,62 år	2,63 år
Genomsnittlig kapitalbindningstid	2,00 år	2,17 år	2,00 år	2,14 år
Lån som förfaller inom				
0-1 år	800	1075	800	1175
1-2 år	1200	800	1200	800
2-3 år	1275	900	1275	900
3-4 år	500	700	500	700
4-5 år	200	200	200	200
5-6 år	0	200	0	200

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
23a. Marknadsvärden ränteswappar				
Säkrad låneskuld	2900,0	2100,0	2900,0	2100,0
Marknadsvärde ränteswap	-29,4	-4,6	-29,4	-4,6
Genomförda säkringar har inneburit en högre räntekostnad för kommunenkoncernen uppgående till 6 376 tkr för år 2020 (8 311 tkr för år 2019)				
23b. Marknadsvärden elderivat				
Säkrad el i MW	47,4 MW	49,9 MW		
Marknadsvärde elderivat (omräknat från EUR)	-0,9	4,3		
Se förvaltningsberättelse				
24. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	5,1	6,2	5,1	45,9
Leverantörsskulder	106,4	175,2	186,0	226,6
Moms och punktskatter	5,8	11,2	42,6	71,6
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	42,9	36,6	48,1	38,7
Upplypna kostnader och förutbetalda intäkter	745,0	586,4	891,6	688,1
Summa kortfristiga skulder	905,2	815,5	1173,4	1070,9
25. Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsinteckningar	0	0	0,0	0,0
Företagsinteckningar	0	0	0,7	0,7
Summa	0	0	0,7	0,7
26. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	900,5	929,7	900,5	929,7
Försäkring IPR	0,1	-1,0	0,1	-1,0
Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteuppräknig	4,5	4,6	4,5	4,6
Basbeloppsuppräknig	18,1	18,9	18,1	18,9
Övrig post	7,7	-5,4	7,7	-5,4
Årets utbetalningar	-40,3	-40,6	-40,3	-40,6
Summa pensionsförpliktelser	890,6	906,2	890,6	906,2
Förändring löneskatt	-2,4	-5,7	-2,4	-5,7
Utgående ansvarsförbindelse	888,2	900,5	888,2	900,5
Överskotts-fonden uppgår per 201231 till 4,0 mnkr. Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper. Uppgifter enligt RKR 10 finns i förvaltningsberättelsen under finansiell analys.				
Antal förtroendevalda med ansvarsförbindelse	5	9		

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
27. Borgen och ansvarsförbindelser				
Borgen inom koncernen (Skövde Energi Elnät AB)	0,0	100,0	0,0	0,0
Borgen Vallen stiftelser	11,4	12,9	11,4	12,9
Borgen Stiftelsen Skaraborgs Läns Sjukhem	0,0	0,0	0,0	0,0
Borgen Kooperativa hyresrättsförening Trygga Hem	7,2	7,4	7,2	7,4
Borgen för fiberföreningar och fiberbolag	0,0	3,5	0,0	3,5
Borgen för idrottsföreningar	3,2	2,7	3,2	2,7
Borgen förlustansvar egna hem	0,00	0,02	0,00	0,02
Övriga ansvarsförbindelser och borgensåtaganden	0	0	0,9	0
Summa borgensåtaganden och ansvarsförbindelser	21,8	126,5	22,7	26,5

Solidarisk borgen för Kommuninvest i Sverige AB

Skövde kommun har i oktober 2012 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Skövde kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229 801 864 kronor och totala tillgångar till 525 483 415 941 kronor. Skövde kommuns andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 4 317 196 281 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 493 961 987 kronor.

28. Leasing

Finansiella leasingavtal över 3 år

Maskiner och inventarier

Totala minimileaseavgifter	18,8	24,1
Framtida finansiella kostnader	-0,2	-0,3
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	18,6	23,8

Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt nedan:

Inom 1 år	5,1	6,2
Senare än 1 år men inom 5 år	13,5	17,6

Operationell leasing

Hyreskostnad kommande år	10,6	14,6
Hyreskostnad senare än ett men inom fem år	5,0	11,0

Not 29. Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Aktieägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen
Kommunen							15,9
Skövde Stadshus AB	100%				1,3	15,0	34,0
AB Skövdebostäder	100%					15,0	
Kreativa Hus Skövde AB	100%	0,3					
Mariesjö Kreativa Hus AB	100%			1,3			
Västfast i Skaraborg AB	100%			1,6			
Skövde Eldaren AB	100%		0,3				
Skövde Energi AB	100%			4,6		19,0	
Skövde Flygplats AB	97,09%				6,2		
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%						
Eonen Fastigheter AB	100%						
Skövde Energi Elnät AB	100%						
Balthazar Science Center AB	100%						
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	53%						
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	37,39%						
Kommunalförb. Avfallshantering Östra Skaraborg	38%						
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	47,55%					0,9	
Skaraborgs Kommunalförbund	20%						
Science Park Skövde AB	49%						
Mörkebäcken Fastighets AB	100%						
Skövde Billingen AB	100%						

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2019	2020	2019
30. Ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsvinster	-4,3	-3,3	-5,0	-4,1
Korrigerig utrantering	2,4	1,5	2,4	1,5
Försäljningsvinst exploatering	-5,2	-34,1	-5,2	-34,1
Nedskrivning tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster i värdepapper	-4,8	-5,1	-4,8	-5,1
Justering investeringsbidrag (ändrad redovisningsprincip)	0,0	38,6	0,0	38,6
Medfinansiering	12,3	1,2	12,3	1,2
Övrig justeringspost	-3,3	-6,3	8,9	-31,2
Summa	-2,9	-7,5	8,6	-33,2
31. Investering i materiella tillgångar				
Köp	-564,6	-589,3	-904,5	-998,3
Leasing	-3,5	-11,8	-3,5	-11,8
Summa	-568,0	-601,1	-908,0	-1010,1
32. Försäljning av materiella tillgångar				
Övrigt	4,4	3,4	5,9	4,4
Summa	4,4	3,4	5,9	4,4
33. Investering i finansiella tillgångar				
Mörkebacken Fastighets AB	-18,3	0,0	-18,3	0,0
Mariesjö Kreativa Hus AB	0,0	-0,1	0,0	-0,1
VästFast i Skaraborg AB	0,0	0,0	0,0	-36,2
Skövde Eldaren AB	0,0	0,0	-7,0	0,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	-0,3
Summa	-18,3	-0,1	-25,3	-36,6

34. Särredovisning

Särredovisning har upprättats för kommunens VA-verksamhet enligt lag om allmänna vattentjänster 50 §.

Särredovisningen finns tillgänglig under avsnitt särredovisning.

Särredovisning gällande fjärrvärme, elnät och avfallshantering återfinns i respektive bolags eller kommunalförbunds årsredovisning.

8.2 SKÖVDE VA – en särredovisning

Resultaträkning

(kr)	Not	2020	2019
Verksamhetens intäkter	1	96 840 791	91 488 969
Verksamhetens kostnader	2	-78 601 193	-74 028 129
Avskrivningar	3	-17 034 367	-15 367 270
Verksamhetens nettokostnader		1 205 231	2 093 571
Finansiella intäkter	4	27 272	5 244
Finansiella kostnader	5	-1 729 397	-1 366 115
Resultat före extraordinära poster		-496 894	732 700
Extraordinära intäkter		0	0
Extraordinära kostnader		0	0
Årets resultat	6	-496 894	732 700
Avgår fonderade vinstmedel		0	-75 000
Reglering av underskott		0	-657 700
Slutligt resultat		-496 894	0

Balansräkning

(kr)	Not	2020	2019
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och markanläggningar	7	531 283 245	440 666 646
Inventarier	8	17 879 513	13 160 687
Summa materiella anläggningstillgångar		549 162 758	453 827 333
Omsättningstillgångar			
Förråd		0	0
Kundfordringar		12 978 865	33 767 047
Övriga fordringar		0	1 317
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	18 344 154	2 252 945
Kassa och bank		0	0
Summa kortfristiga fordringar		31 323 019	36 021 309
Summa omsättningstillgångar		31 323 019	36 021 309
SUMMA TILLGÅNGAR		580 485 777	489 848 642

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Eget kapital	10	0	-657 700
Årets resultat		-496 894	657 700
Summa eget kapital		-496 894	0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	11	1 444 962	1 320 695
Långfristiga skulder			
Fonderade vinstmedel	12	3 466 911	3 466 911
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		11 410 123	25 923 837
Skuld koncernbank		453 647 554	361 619 440
Övriga skulder		211 456	5 399 674
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	110 801 665	92 118 086
Summa kortfristiga skulder		576 070 798	485 061 036
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		580 485 777	489 848 642

Kassaflödesanalys

(kr)	2020	2019
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-496 894	657 700
Årets av- och nedskrivningar	17 034 367	15 367 270
Justeringspost (Förändring pensionsavsättning)	124 267	395 361
Justeringspost (Reavinst försäljning inventarier)	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	16 661 740	16 420 331
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Ökning (-) / Minskning (+) av fordringar	4 698 290	-6 299 999
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfr skulder	-1 018 352	26 441 464
Kassaflöde från den löpande verksamheten	20 341 678	36 561 796
Investeringsverksamheten		
Nettoinvesteringar	-112 369 792	-87 598 104
Försäljning av inventarier	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-112 369 792	-87 598 104
Finansieringsverksamheten		
Amortering av långfristiga skulder	0	0
Ökning av långfristiga skulder	0	75 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	75 000
Årets kassaflöde	-92 028 114	-50 961 308
Likvida medel vid årets början	-361 619 440	-310 658 132
Likvida medel vid årets slut	-453 647 554	-361 619 440

Noter och tilläggsupplysningar

- Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Anslutningsavgifter har tidigare intäktsförts under en 5 års period.
From 160101 intäktsförts anslutningsavgifterna under den genomsnittliga nyttjandeperioden som uppgår till 45 år.

Not 1 Verksamhetens intäkter	2020	2019
Brukningssavgifter	92 341 959	87 638 881
Anslutningsavgifter (se noter och tilläggsupplysningar)	2 103 733	1 727 402
Övriga intäkter	2 395 099	2 122 687
Summa	96 840 791	91 488 969

Intäkter fördelade per verksamhetsgren i tkr

Dricksvatten	42 310	39 526
Spillvatten	46 101	44 200
Dagvatten	8 240	7 763

Not 2 Verksamhetens kostnader	2020	2019
Inköp av vatten	21 349 508	19 493 160
Kemikalier	3 388 877	2 879 708
Personalkostnader	16 838 321	15 745 093
Hyror	595 285	650 734
Tjänster entreprenader	10 927 753	9 606 408
Övriga kostnader	25 501 449	25 653 026
Summa	78 601 193	74 028 129

*Samtliga kostnader fördelade per verksamhetsgren
(Inkl. kapitalkostnad i tkr)*

Dricksvatten	49 274	45 163
Spillvatten	42 369	41 044
Dagvatten	5 038	4 012

Not 3 Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas historiska anskaffningsvärden samt på dess beräknade ekonomiska livslängder. De årliga värdeminskningssavdragen uppgår till 2–10%.

Materiella anläggningstillgångar	År	%	%
Vatten- och avloppsledning	30-50	2-3,33	2-3,33
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	10-50	2-10	2-10
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	10-25	4-10	4-10
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	10	10	10

Årets avskrivningar fördelas på:	2020	2019
Byggnader och markanläggningar	15 208 901	13 920 503
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	1 825 466	1 446 767
Summa	17 034 367	15 367 270

Not 4 Finansiella intäkter	2020	2019
Ränteintäkter	27 272	5 244
Summa	27 272	5 244

Not 5 Finansiella kostnader	2020	2019
Räntekostnader leverantörsskulder	0	0
Räntekostnader koncernbank	1 729 397	1 366 115
Summa	1 729 397	1 366 115

Not 6 Avstämning överuttag och underuttag	Årets resultat
År 2009	-4 816 709
År 2010	1 208 621
År 2011	-275 130
År 2012	-1 214 990
År 2013	2 637 598
År 2014	4 745 168
År 2015	-5 021 396
År 2016	5 618 809
År 2017	-617 299
År 2018	-40 401
År 2019	732 700
År 2020	-496 894

Not 7 Byggnader, mark och markanläggningar	2020	2019
Överfört anskaffningsvärde	624 913 177	540 047 960
Årets investeringar	106 784 352	84 865 217
Försäljning och utrangering	0	0
Omklassificering	-958 852	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	730 738 677	624 913 177
Överförda ingående avskrivningar	-184 246 531	-170 326 028
Avskrivning på försäljning och utrangering	0	0
Årets avskrivning	-15 208 901	-13 920 503
Utgående ackumulerade avskrivningar	-199 455 432	-184 246 531
Utgående planenligt restvärde	531 283 245	440 666 646

Not 8 Inventarier, verktyg, fordon och installationer	2020	2019
Överfört anskaffningsvärde	16 554 535	13 821 648
Årets investeringar	5 585 440	2 732 887
Försäljning och utrangering	0	0
Omklassificering	958 852	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	23 098 827	16 554 535
Överförda ingående avskrivningar	-3 393 848	-1 947 081
Försäljning och utrangering	0	0
Årets avskrivning	-1 825 466	-1 446 767
Omklassificeringar pga komponentredovisning	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 219 314	-3 393 848
Utgående planenligt restvärde	17 879 513	13 160 687
Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2020	2019
Förutbetalda kostnader	309 211	150 766
Upplupna intäkter	18 034 943	2 102 179
	18 344 154	2 252 945
Not 10 Eget kapital	2020	2019
Ingående eget kapital	0	-657 700
Justeringspost	0	0
Ombokning förutbetalda brukningsavgifter	0	0
Årets resultat	-496 894	657 700
Utgående eget kapital	-496 894	0
Not 11 Avsättningar för pensioner	2020	2019
Pensionsskuld	1 162 854	1 062 848
Löneskatt	282 108	257 847
Belopp vid årets utgång	1 444 962	1 320 695
Not 12 Långfristiga skulder	2020	2019
Fonderade vinstmedel	3 466 911	3 466 911
Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2020	2019
Upplupna löner	54 034	5 708
Semesterlöneskuld	568 818	566 205
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	694 018	668 841
Övriga förutbetalda intäkter	4 576	13 220
Övriga upplupna kostnader	8 173 846	2 603 426
Förutbetalda intäkter för anslutningsavgifter	101 306 373	88 260 686
Summa	110 801 665	92 118 086

8.3 Revisionsberättelse

Revisorerne Skövde kommun

2021-04-12

Till
Fullmäktige i Skövde kommun
organisationsnummer 212000-1710

Revisionsberättelse för år 2020

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerne.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerne ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som vi anser tillräcklig för att ge grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Pandemin har medfört att kommunen har erhållit omfattande extra ersättning från staten vilket bidragit till kommunens ekonomiska resultat.

De fördjupade granskningar som har genomförts under året har i allt väsentligt visat att verksamheten bedrivits på ändamålsenligt sätt. Rekommendationerna för att vidareutveckla styrning och uppföljning har lämnats till respektive nämnd samt till fullmäktige.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Nämndernas möjligheter att bedriva verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag har påverkats väsentligt av pågående pandemi. I vår bedömning av måluppfyllelsen har vi beaktat detta.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2020.

Skövde kommun 2021-04-12

Lars-Erik Lindh

Stig Larsson

Birgitta Johansson

Bengt Hagbjer

Linda Henricsson

Ingrid Bäfman

Conny Lundberg

Bilagor

- Revisionsrapport, Granskning av årsredovisning 2020, PwC
- Sammanfattande PM grundläggande granskning av nämnderna 2020, PwC
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna för de kommunala företagen
- Revisionsberättelser för de kommunala företagen

Revisionsberättelsen kommer att kompletteras
med underskrifter senare

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

Bilagor

Bilaga 1	Personalredovisning.....	140
Bilaga 2	Miljöredovisning	166
Bilaga 3	Nämndernas verksamhetsberättelser	204
	Kommunstyrelsen KS	207
	Barn och utbildningsnämnd BUN	241
	Vård och omsorgsnämnd VON.....	256
	Socialnämnd SON	277
	Servicenämnd SEN.....	293
	Kultur och fritidsnämnd KFN.....	309
	Bygglovsnämnd BLN.....	323
Bilaga 4	Kommunala bolag och förbund	332
Bilaga 5	Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort.....	364
Bilaga 6	Ombudgeteringar vid årets slut.....	382
Bilaga 7	Verksamhetsberättelse strategiskt folkhälsoråd.....	388
Bilaga 8	Verksamhetsberättelse Överförmyndare i samverkan.....	404

Bilaga 1

Personalredovisning

SKÖVDE

SKÖVDE KOMMUN

2020

PERSONALREDOVISNING

Innehåll

1	Förord	3
2	Sammanfattning – viktigaste händelserna under året inom personalområdet	4
3	Personal- och löneutveckling	
	3.1 Personal- och personalkostnadsutveckling.....	6
	3.2 Heltidsarbete som norm.....	7
	3.3 Löneutveckling.....	9
	3.4 Målsättningar inför 2021.....	9
4	Kompetensförsörjning	
	4.1 Strategisk kompetensförsörjning.....	10
	4.2 Chef- och ledarutveckling.....	12
	4.3 Medarbetarutveckling.....	12
	4.4 Utveckling av personalomsättning och pensionsavgångar.....	13
	4.5 Målsättningar inför 2021.....	13
5	Systematiskt arbetsmiljöarbete	
	5.1 Uppföljning av prioriterade mål i policy för arbetsmiljö och hälsa.....	15
	5.2 HME (Hållbart medarbetarengagemang).....	17
	5.3 Uppföljning av checklista SAM-LI 2020.....	17
	5.4 Utveckling av sjukfrånvaro.....	18
	5.5 Målsättningar inför 2021.....	19
6	Likabehandling	
	6.1 Jämställdhetsmål 1: Fler kvinnor på ledande befattningar.....	20
	6.2 Jämställdhetsmål 2: Jämnare könsfördelning på kommunala befattningar.....	20
	6.3 Jämställdhetsmål 3: Lika lön för lika och likvärdigt arbete.....	20
	6.4 Jämställdhetsmål 4: Ökad anställningstrygghet och ekonomisk självständighet för kvinnor.....	21
	6.5 Målsättningar inför 2021.....	21
7	Personalmått	22

Förord

Personalredovisningen lyfter fram de personalpolitiska utvecklingsområden som är aktuella, visar utvecklingen genom tillbakablickar, summerar vad som hänt under året och blickar framåt mot vad som komma skall.

I Skövde kommun är vi över 5 000 medarbetare som varje dag, året om levererar tjänster och service till våra kunder i kommunen såsom våra invånare, våra besökare och det lokala näringslivet. Arbetet kan se lite olika ut beroende på vilken verksamhet vi arbetar i men alla representerar vi Skövde kommun.

För att attrahera och behålla medarbetare ska kommunen vara en god arbetsgivare. Engagerade ledare med delaktiga och motiverade medarbetare är framgångsfaktorer för ett gott arbetsgivarskap och en effektiv organisation. Att skapa en verksamhet som ständigt utvecklas, förbättras och anpassas till nya och förändrade krav är väsentligt i dagens arbetsliv. Den uppgiften skulle vara omöjlig utan medverkan från alla skickliga medarbetare i organisationen.

2020 har varit ett exceptionellt år där vi stått inför utmaningar som ingen kunnat förutse och som inte har haft givna lösningar. Under året har medarbetare klivit fram och tagit extra ansvar samt verkligen visat att vi hjälps åt och arbetar tillsammans för de vi finns till för, våra kunder. Samverkan med våra fackliga parter har också varit en nyckelfaktor där vi tillsammans identifierat både risker och lösningar.

I en krissituation är organisationens kultur viktig. Parallellt med den kris som pågått har vår medarbetaridé reviderats och tydligare värderingar arbetats fram. Att vara öppna och lyhörda, ta ansvar för helheten, göra varandra bättre och att våga är riktningen framåt. Tillsammans gör vi skillnad för våra kunder!

Trevlig läsning!

Ulrica Johansson

Ordförande kommunstyrelsens arbetsgivarutskott

Sofia Myrman

HR-chef

Skövde kommun är en attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats där vår värdegrund formar vårt arbetsmiljö- och hälsoarbete. Vår arbetsmiljö präglas av öppenhet och alla individers lika värde där vi behandlar varandra jämlikt och med respekt. Vi är varandras arbetsmiljö och var och en tar eget ansvar för arbetsmiljö- och hälsofrågor.

Ur Skövde kommuns Policy för arbetsmiljö och hälsa

2. Sammanfattning – årets viktigaste händelser inom personalområdet

Året som gått har präglats av coronaviruset och den pandemi vi befinner oss i. Situationen har satt fokus på bland annat arbetsmiljö, bemanning, kompetensförsörjning, krisberedskap och att minimera smittspridning. Samtidigt har den krävt en beteendeförändring hos alla medarbetare. Pandemin har dessutom bidragit till förändrade arbets sätt, exempelvis genom ökade krav på vår digitala arbetsmiljö. Situationen har haft stor påverkan på den psykosociala arbetsmiljön och våra chefer har fått jobba mer med att hantera oro bland sina medarbetare och stötta sina arbetsgrupper. Oron har till viss del handlat om risken att smittas av covid-19 i sitt arbete, men också om den ökade psykiska belastning som förändrade arbets sätt, distansarbete och/eller begränsad kontakt med chef och kollegor lett till.

På grund av pandemin har vi under året stärkt samverkan mellan skyddsombud, chefer, representanter från sektorer samt arbetsgivarenheten. Syftet har varit att få en tätare dialog mellan parterna när det gäller risker och åtgärder för att minska smittspridningen.

Det ordinarie arbetet har till viss del lagts åt sidan. Istället har fokus flyttats till att få respektive verksamhet att fungera dag för dag. Trots detta har både utvecklingsarbete och ordinarie arbete genomförts inom ett antal områden; dock i mindre utsträckning än vanligt.

Tre av projekten i *Handlingsplan 22* har gått in i ordinarie verksamhet. Det gäller projekten om att säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättningen och minska sjukfrånvaron. Alla tre hanteras nu i ordinarie verksamhet både övergripande på kommunen och i verksamheterna.

Projekten som fokuserar på att säkerställa rätt bemanning och minska personalomsättningen har båda gett goda resultat, med minskade personalkostnader och sänkt personalomsättning som följd. Sjukfrånvaroprojektet är svårt att mäta eftersom vi är mitt i en pandemi. En större utvärdering av det projektet får därför vänta tills vi återgått till en normalare vardag.

Personalkostnaderna har inklusive löneöversynen ökat marginellt under året. Det är framför allt sjuklönekostnaderna som har vuxit, tillsammans med pensionskostnaderna och

Färgsymboler för både mål och resultatmätningar

Det här är vi bra på

Det här är vi på gång med

Det här är vi inte tillräckligt bra på – åtgärder krävs

Bättre än föregående år

Samma som föregående år

Sämre än föregående år

kostnaderna för semester. Även andelen heltider fortsätter att öka. Det är tack vare det omfattande arbete som sektor vård och omsorg genomfört och som nu fortsätter i övriga sektorer. Lönehöjningarna i löneöversynen landade på totalt 2,5 procent, där kvinnor fick 2,5 procent och män 2,4 procent. Läs mer om detta i kapitlet *Personal- och löneutveckling* på sidorna 6-9.

Personalomsättningen har fortsatt att minska i kommunen som helhet. Här har en orolig omvärld med lågkonjunktur och covid-19 påverkat, men också vårt arbete med organisation och ledarskap. Det är positivt att vi får behålla våra medarbetare i större utsträckning än tidigare. I övrigt har en ny pensionspolicy antagits och en utvecklad kompetensförsörjningsanalys tagits fram. Vi har också startat ett arbete med en ny kompetensmodell. Läs mer om detta i kapitlet *Kompetensförsörjning* på sidorna 10-13.

Vårt arbetsmiljöarbete har förstås präglats av covid-19. Vi ser en ökad användning av både företagshälsovården och tidig rehab i våra verksamheter. Under 2020 har även processerna Hantera sjukfrånvaro och Genomföra rehabilitering blivit klara och beslutade. Målet med processerna är att skapa enhetliga arbets sätt kring sjukfrånvaro och rehabilitering inom Skövde kommun och samtidigt göra cheferna tryggare i hur de ska agera kring dessa processer. Läs mer om detta i kapitlet *Systematiskt arbetsmiljöarbete* på sidorna 15-19.

3. Personal- och löneutveckling

3.1 Personal- och personalkostnadsutveckling

Personalkostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter har ökat med cirka 3 miljoner kronor under året – löneöversynen inräknad. Ökningen syns framför allt i två sektorer: sektor vård och omsorg samt sektor service. Samtidigt har sektorerna barn och utbildning, medborgare och samhällsutveckling samt sektor socialtjänst minskat sina personalkostnader.

De största anledningarna till att personalkostnaderna totalt har ökat är:

- höjda sjuklönekostnader (14 miljoner)
- höjda pensionskostnader (cirka 10 miljoner)
- utbetalning av semester i och med uppsägningen av Årsarbetstidsavtalet inom sektor vård och omsorg (cirka 3,2 miljoner).

Sektor service har bland annat anställt fler fastighetsskötare. Detta på grund av nytillkomna uppdrag kring nybyggnation samt drift och underhåll. Inom följande befattningsgrupper har antalet årsarbeten ökat under året:

- fritidsledare (+11)
- chefer (+8)
- barnskötare (+9)
- ingenjörer (+7)

Att fritidsledarna och barnskötarna blivit fler beror på att dessa grupper anställts istället för lärare respektive förskollärare, eftersom det är svårt att få tag i medarbetare med behörighet till dessa yrken. Gruppen chefer har främst ökat inom sektorerna service (+3 personer) samt barn och utbildning (+2).

De sänkta personalkostnaderna bottnar framför allt i färre utförda timmar och alltså ett minskat antal årsarbeten. Totalt sett minskade den utförda tiden med 141 årsarbeten under 2020 – främst i följande befattningsgrupper:

- förskollärare (-32 årsarbeten)
- behandlingsassistent (-14)
- personlig assistent (-16)
- lärare grundskola (-10)
- lärare fritidshem (-15)

Den totala minskningen beror främst på covid-19 och att både barn och lärare inom skola och förskola varit mer frånvarande än vanligt. Eftersom frånvaron lett till färre barn i verksamheterna har också färre vikarier behövts när lärare varit sjuka. Många verksamheter har dessutom haft lägre volymer eller till och med hållit stängt. Samtidigt har arbetstiden för gruppen personliga assistenter minskat på grund av att Försäkringskassan skärpt sin bedömning av assistansersättningen, och inom gruppen behandlingsassistenter har arbetstiden sjunkit på grund av att verksamheten dragits ned. Att antalet årsarbeten minskat tyder också rent allmänt på effektivisering och restriktivitet i verksamheterna.

Även kostnaderna för övertid/fyllnadstid samt för medarbetare som arbetar med timlön har minskat, med 3,5 respektive 10 miljoner kronor. Det beror till viss del på covid-19; när många barn varit frånvarande har behovet av övertidsarbete samt visstidsanställda med timlön sjunkit inom barn och utbildning. Inom vård och omsorg har man också anställt fler på månadsanställningar istället för på timanställningar. En annan anledning till minskningen är att de timavlönade serviceassistenterna blivit färre i verksamheten. Jämfört med andra skaraborgska kommuner använder Skövde i snitt färre timavlönade och mindre övertid/fyllnadstid i förhållande till arbetad tid.

Antalet tillsvidareanställda har ökat marginellt. Ökningen bottnar framför allt i att sektor vård och omsorg utökat sin verksamhet och därmed anställt fler undersköterskor. Även inom vuxenutbildningen och arbetsmarknadsenheten har antalet tillsvidareanställda ökat; detta för att kunna möta det förväntade behovet efter pandemin och de statliga satsningar som i och med det förväntas. Sektor service arbetar för att fasa ut säsongsanställningarna och istället tillsvidareanställa. En jämförelse visar att Skövde kommun har en högre andel tillsvidareanställda än andra kommuner i landet.

◆↑ 3.2 Heltidsarbete som norm

Under året har en kommunövergripande rutin tagits fram för anmälan om heltidsarbete eller utökad sysselsättningsgrad. För att kunna erbjuda heltidsarbete till alla som önskar behöver en del verksamheter ställa om från deltids- till heltidsorganisation. Därför sker implementeringsarbetet sektorsvis, med start under 2021.

Projekt arbetstid inom sektor vård och omsorg avslutades i förtid vid halvårsskiftet 2020. Det övergick då till att bli ett av sektorns prioriterade processområden. Verksamheten har fortsatt med arbetet och under 2021 kommer processteamet att arbeta med förbättringar på flera områden. En positiv effekt av detta är att andelen heltider inom sektorn har höjts, från 58 till 65 procent mellan 2019 och 2020.

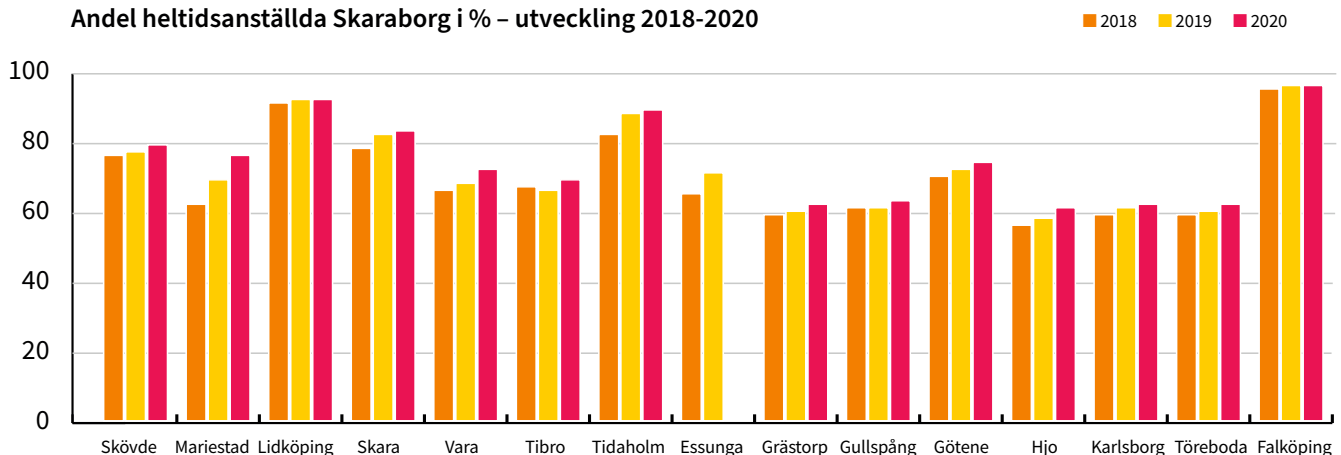
Från och med den 1 januari 2020 ska hela kommunen erbjuda heltidstjänster vid nyrekrytering, om det inte finns särskilda skäl till något annat. Vi ser att andelen heltidsanställda i kommunen ökar generellt, både bland kvinnor och män. Utvecklingen ser dock olika ut i de olika sektorerna. Inom sektor service, exempelvis, kan vi se en ökning av andelen heltider från 82 till 84 procent. Här står gruppen kvinnor för

hela ökningen; andelen kvinnor med heltidstjänst i sektorn har ökat från 69 till 74 procent. Inom sektor medborgare och samhällsutveckling, däremot, har andelen heltider minskat från 85 till 83 procent. En orsak är att sektorns chefer upplever att det är svårt att erbjuda heltidstjänster inom vissa verksamheter.

I jämförelse med landet i stort har Skövde kommun en lägre andel heltidsanställda, men jämfört med Skaraborg ligger vi fem procentenheter över medel.

Under hösten 2020 skrevs ett nytt avtal mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Kommunal, där en förlängning av *Heltidsresan* ingick. Det nya avtalet sträcker sig till den 31 december 2024, och innefattar ett partsgemensamt arbete för att undersöka hur man rent avtalsmässigt kan göra det lättare för kommunerna att införa heltid.

Andel heltidsanställda Skaraborg i % – utveckling 2018-2020

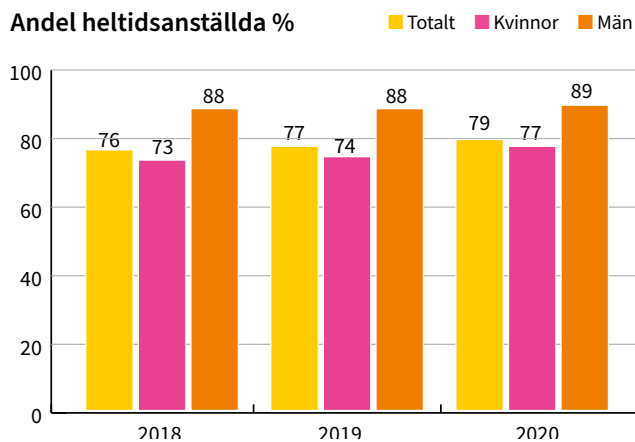

Definition: Diagrammet visar utveckling av antal tillsvidareanställda med heltidstjänst i Skaraborg 2018-2020.

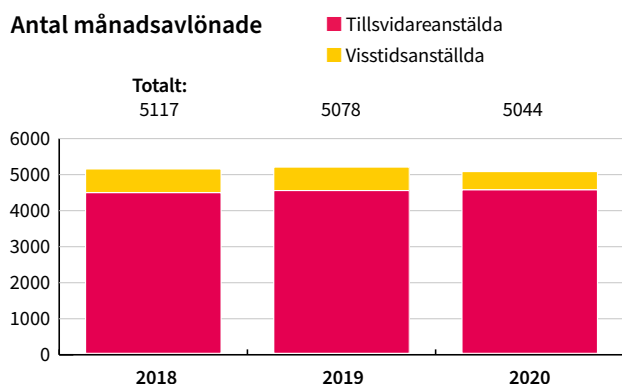

ALICE
lg. studenter

Sixteen Loved

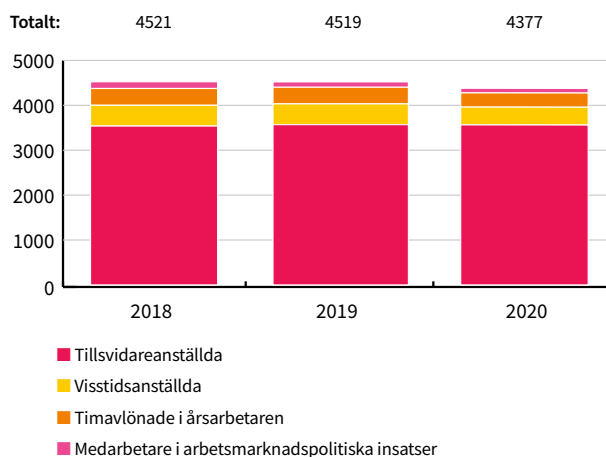

Diagrammet visar utveckling av andel heltidsanställda under perioden 2018-2020

Definition: Diagrammet visar utveckling av antal månadsavlönade 2018-2020.

Antal anställda i årsarbeten – utveckling 2017–2020

Definition: Diagrammet visar utveckling av antal tillsvidareanställda, antal visstidsanställda, timavlönade i årsarbeten och medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser. Ett årsarbete motsvarar 1700 timmar.

3.3 Löneutveckling

Inför 2020 års löneöversyn gjordes en kommunövergripande löneanalys i kommunens alla befattningsgrupper. Resultatet användes för att avsätta en del av lönebudgeten till att dels prioritera grupper som är svårrekryterade och/eller ligger lågt i lön jämfört med andra kommuner, dels rätta till osakliga löneskillnader vid lika eller likvärdigt arbete. Detta år blev vård- och omsorgspersonal med undersköterskeutbildning en prioriterad grupp. Här ser vi svårigheter att kompetensförsörja framöver, samtidigt som gruppen ligger lägre i lön än de mansdominerade yrkesgrupper som bedöms som likvärdiga. Prioriteringen resulterade i en löneökning på totalt 3,2 procent, och gruppens medellön höjdes med cirka 800 kronor. Att ökningen i gruppen inte blev lika stor som det totala utfallet beror troligen på en större personalomsättning i gruppen, där de nyanställda har fått lägre lön än sina företrädare. För att nå målet krävs att denna grupp prioriteras ytterligare. Beslut om detta tas inför 2021 års löneöversyn.

Löneöversynen för 2020 genomfördes i två omgångar. Den sista omgången blev klar i december och bestod av ett omfattande arbete med både prioriteringar och engångsbelopp till alla inom Kommunals avtalsområde. Totalt hamnade löneöversynen på ett utfall på 2,5 procent, där kvinnor fick 2,5 procent och män 2,4 procent.

Under hösten 2019 och hösten 2020 genomförde kommunen utbildningar i den nya lönepolicyn, både på plats och digitalt. Utbildningen vände sig till grupper och enheter som ingick i den pilotstudie som genomfördes i löneöversynen 2020.

3.4 Målsättningar inför 2021

- Arbeta för att säkerställa rätt bemanning i verksamheten med stöd av arbetsgivarenheten.
- Arbeta med begreppet *Rätt lön* samt med rimliga lönelägen i våra verksamheter.
- Samarbeta med Kommunal kring heltidsfrågan, för att tillsammans underlätta övergången till heltidsarbete som norm i sektorerna.

4. Kompetensförsörjning

4.1 Strategisk kompetensförsörjning

◆ ↑ 4.1.1 Svårrekryterade grupper

För att en grupp ska definieras som svårrekryterad ska Arbetsförmedlingens prognos visa en endast liten tillgång av gruppens kompetens på arbetsmarknaden framöver. I begreppet väger man även in vilka möjligheter verksamheten haft att rekrytera kompetensen under det gångna året. De flesta av kommunens yrkesgrupper visar en liten tillgång på arbetsmarknaden de kommande åren, men i dagsläget upplevs inte alla dessa grupper som svårrekryterade. Det kan bero på att tillgång och efterfrågan ser olika ut på olika ställen i landet. I Skövde har vi fortfarande sökande till de flesta av våra tjänster.

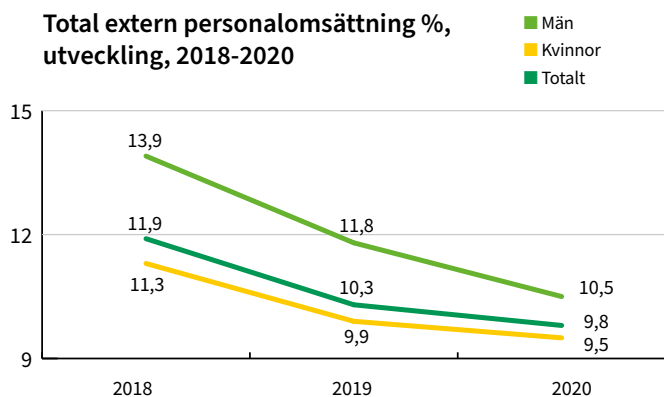
Några grupper är dock svårrekryterade redan i dag. Det gäller exempelvis legitimerade lärare i framför allt matematik och NO, F-6-lärare i grundskolan, lärare i praktiska/estetiska ämnen, lärare i fritidshem samt förskollärare. Även mindre yrkesgrupper som ingenjörer, arkitekter, fysioterapeuter och specialistsjuksköterskor (exempelvis distrikts- och psykiatri-sjuksköterskor) är svårrekryterade.

◆ ↑ 4.1.2 Redovisning av kompetensförsörjningsanalys

Kommunen står fortfarande inför utmaningar när det gäller kompetensförsörjningen. Dessa hänger ihop med både demografiska förändringar och en förväntad brist på arbetskraft. Om Skövde följer samma utveckling som storstadsregionerna och andra delar av landet, kommer bristen på arbetskraft att öka framöver.

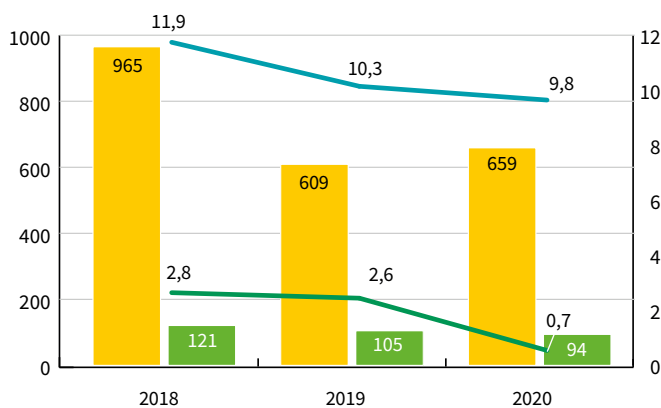
Sammanfattningsvis kan vi i kompetensförsörjningsanalysen se att antalet sökande ökar till både sjuksköterske- och lärarutbildningarna (förskollärare är ej medräknade här). Däremot minskar antalet sökande till ingenjörsutbildningar och socio-ekonomutbildningar (där bland andra socialsekreterare ingår). Många av de yrkesgrupper som enligt utbildningsprognosen väntas få störst brist på arbetskraft de kommande 15 åren finns inom våra verksamheter.

Total extern personalomsättning %, utveckling, 2018-2020

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den externa personalomsättningen inkl pensioner per år. Personalomsättningen beräknas genom att ta antal avgångar under året och dividera med genomsnittligt antal anställda under året.

Utveckling av extern personalomsättning och intern rörlighet i % i förhållande till pensionsavgångar och extern rekrytering

Definition: Diagrammet visar den externa personalomsättningen per kommun i Skaraborg. Där det saknas siffror kunde inte säkertställd statistik tas fram. Personalomsättningen beräknas genom att ta antal avgångar under året och dividera med genomsnittligt antal anställda under året.

■ Antalet externt annonserade tjänster ■ Intern rörlighet
■ Pensionsavgångar ■ Extern personalomsättning

Även den demografiska utvecklingen påverkar vår kompetensförsörjning, framför allt inom våra största sektorer. Demografiförändringarna gör att vi under de kommande fem åren behöver rekrytera mellan 300 och 400 medarbetare. Vårt totala rekryteringsbehov är totalt nästan 3500 medarbetare fram till 2025. Ett hundratal av dessa beror på pensionsavgångar bland undersköterskor och skötare, medan cirka 150 är lärare, förskollärare eller lärare i fritidshem. Andra grupper där stora pensionsavgångar väntas är chefer (20), hantverksarbetare (16), kultur och fritidspersonal (11) och administratörer (11).

Prognosen för arbetslösheten i Sverige har skrivits ner något. De senaste prognoserna pekar på en arbetslöshet på cirka 9 procent under 2021. Det motsvarar en ökning med ytterligare en halv procentenhet i jämförelse med 2020. Även om Skövde kommun påverkas av demografien och bristen på arbetskraft ser kommunen ett fortsatt gott söktryck till de flesta tjänster som utannonseras. Lågkonjunkturen kan på sikt också minska personalomsättningen, vilket kan leda till fler sökande till kommunens tjänster framöver. Lågkonjunkturen kan också göra att fler väljer att utbilda sig inom kommunens bristyrken.

För att behålla våra medarbetare arbetar vi med förmåner, omställning, kompetensutveckling och kompetensmix.

4.1.3 Aktiviteter inom kompetensförsörjningsområdet under året

Vårt strategiska arbete med kompetensförsörjning utgår från den kompetensförsörjningsprocess som införs i sektorerna under våren 2021. Processen skapar ett tydligt, systematiskt tillvägagångssätt för att analysera och planera verksamheternas kompetensförsörjning. Tanken är att ge cheferna verktyg för att arbeta med kompetensförsörjning som en strategiskt viktig fråga.

Under 2020 har fokus legat på heltidsarbete som norm, medarbetaridén och ledarskapsutveckling, men också att kartlägga introduktionsprocessen. Syftet med kartläggningen är att skapa en likvärdig grund för introduktion av nya medarbetare. Detta arbete kommer att fortsätta under 2021. Arbetet innefattar även digitalisering av introduktionen, vilket pandemisituationen under året skyndat på.

I övrigt har kommunen börjat ta fram en kompetensmodell för att strategiskt planera kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov. Modellen blir också ett verktyg för att planera individuell kompetens- och karriärutveckling för våra medarbetare. Planen är att införa modellen som pilot inom *Vårdförbundets yrkesgrupper* under 2021.

I kommunens pensionspolicy finns verktyg för kompetensförsörjning. Här ingår exempelvis möjligheten att växla övertid och sparade semesterdagar till pension, erbjudande om sänkt sysselsättningsgrad med bibehållen tjänstepension samt inkomstförstärkning för medarbetare i särskilt svårrekryterade yrkesgrupper som väljer att stanna kvar i tjänst efter pensionsåldern.

◆↑ 4.2 Chefs- och ledarutveckling

Kommunens ledarprogram utvecklas löpande. Just nu håller vi bland annat på att skapa en helhetsbild över de delar som ingår i programmet. Sektorerna service, samhällsbyggnad samt medborgare och samhällsutveckling har under året inlett sektorspecifika ledarprogram, och fortsätter med sitt utvecklingsarbete under 2021.

En unik del i vår kommun är arbetet med vår 200-grupp (alla kommunens chefer) och våra 20-grupper (chefer i mindre grupper). Detta arbetssätt är en del av vår styr- och ledningsmodell och möjliggör samarbete, inspiration och implementeringsarbete.

Chefstraineeprogrammet ger förutsättningar för en internkarriär till chefsuppdrag inom kommunen. Under 2020 genomgick fem deltagare programmet, som består av kurser ur kommunens ledarprogram samt praktik, utbildning kring personlig ledarstil samt kvalitetsarbete. Programmet fungerar samtidigt som kompetensutveckling av våra befintliga chefer, eftersom de kan agera handledare för traineerna.

◆↑ 4.3 Medarbetarutveckling

Kommunens medarbetaridé har omarbetats och ska införas under 2021. Medarbetaridén beskriver vår kultur, alltså de värderingar, kvalitetsprinciper och beteenden som är gemensamma för hela organisationen.

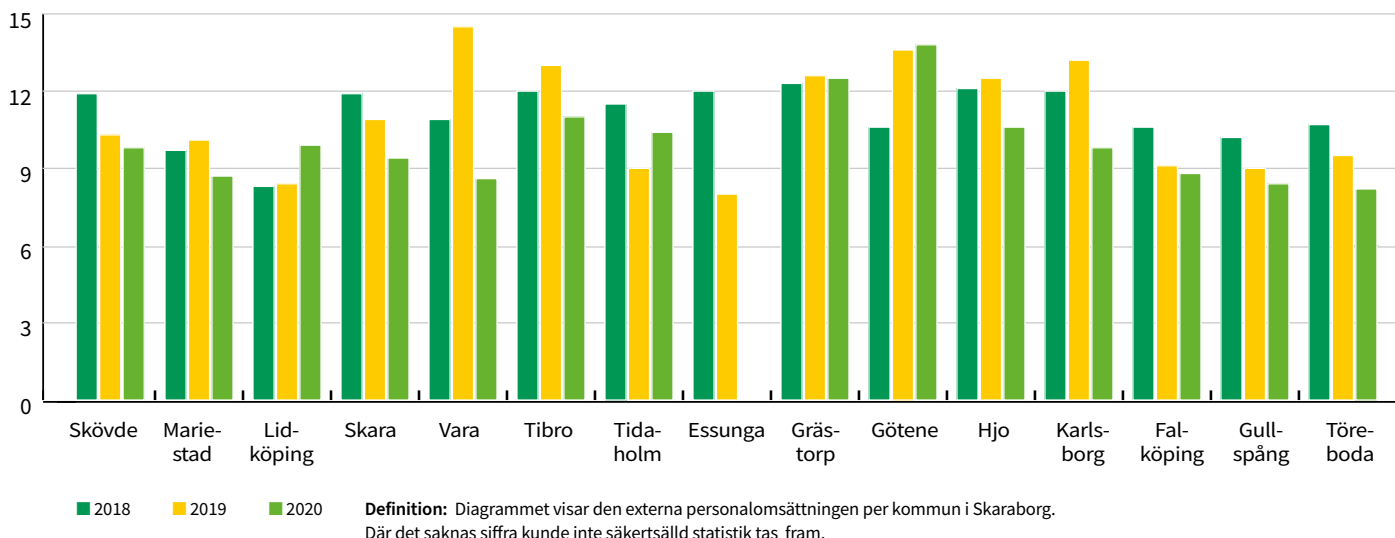
Våra värderingar formulerar hur vi ska bete oss mot varandra och våra kunder.

Våra värderingar:

Vi är öppna och lyhörda, vi gör varandra bättre, vi tar ansvar för helheten och vi vågar.

Våra principer beskriver hur vi ska tänka och agera för att få verksamheten att fungera på bästa möjliga sätt. Vi skapar vår kultur genom våra beteenden och hur vi kommunicerar. Medarbetaridén fungerar som en kompass, den ger vägledning i vad vi står för och hur vi ska agera i arbetet.

Extern personalomsättning % - Kommuner i Skaraborg

4.4 Utveckling av personalomsättning och pensionsavgångar

Den externa personalomsättningen (inklusive pensionsavgångar) har sedan föregående år minskat med 0,5 procentenheter till 9,8 procent. Personalomsättningen har minskat bland både män och kvinnor. Pensionsavgångarna är tio färre jämfört med föregående år – totalt gick cirka 100 medarbetare i pension 2020. Av dessa arbetade 30 inom sektor barn och utbildning och cirka 40 inom sektor vård och omsorg.

I alla sektorer utom vård och omsorg har den externa personalomsättningen antingen minskat eller ligger kvar på samma nivå som föregående år. Minskningen är tydligast i mansdominerade grupper inom sektor service samt inom barn och utbildning, som minskar sin personalomsättning för tredje året i rad. Kommunens sänkta personalomsättning beror till viss del på den rådande lågkonjunkturen och på covid-19 men också på att våra medarbetare i större utsträckning trivs. Den ökade trivselen ser vi i enkäten Hållbart medarbetarengagemang som skickades ut i höstas.

Inom sektor vård och omsorg har den externa personalomsättningen som sagt ökat – med 40 fler externa avgångar än föregående år. Sju av dessa bottenar i ett ökat antal pensionsavgångar. I följande yrkesgrupper är personalomsättningen högst:

- fysioterapeuter (48 procent)
- stödpedagoger (23 procent)
- sjuksköterskor (17 procent)
- vårdbiträden (16 procent)
- stödassistenter (11 procent)
- undersköterskor (13,7 procent)

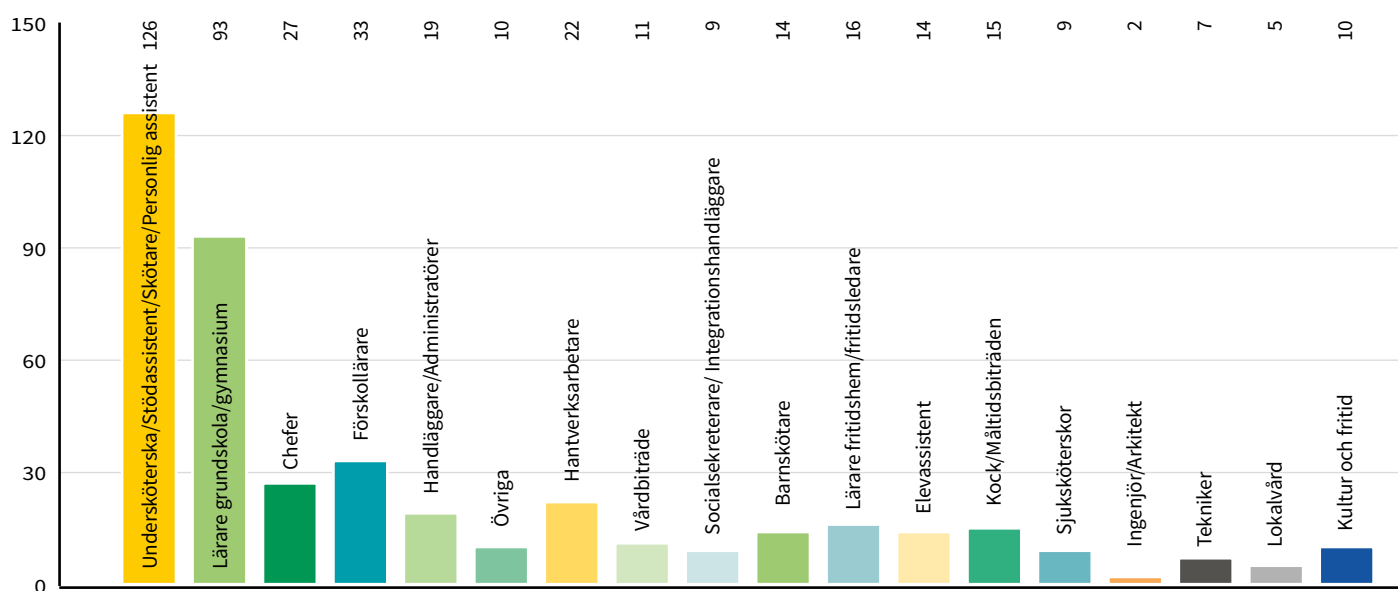
Under våren ska sektorn genomföra en djupare analys av vad utvecklingen kan ha berott på. Efter januari månad 2020 har personalomsättningen återigen stabiliserats.

Skövde kommuns externa personalomsättning ligger totalt på 10 procent, vilket är under riksgenomsnittet på 11 procent. I jämförelse med Skaraborg 2020, ligger Skövde 0,2 procentenheter lägre än genomsnittet. Det är en förbättring jämfört med den mätning som gjordes vid halvårsskiftet.

4.5 Målsättningar inför 2021

- Arbeta med arbetsgivarvarumärket och med strategier för att locka medarbetare till oss.
- Utveckla rekryterings- och introduktionsprocessen.
- Ta fram ett kommungemensamt förmånspaket med likvärdiga förmåner för alla anställda.

Pensionsavgångar (fyller 65 år) de kommande fem åren (2021-2025)

Definition: Digrammet visar antal medarbetare per befattning som de kommande fyra åren fyller 65 år.

5. Systematiskt arbetsmiljöarbete

5.1 Uppföljning av prioriterade mål i policyn för arbetsmiljö och hälsa

● ➡ 5.1.1 Mål 1: Ansvar för arbetsmiljön

Under sommaren gjordes en inventering av chefernas uppgiftsfördelning när det gäller arbetsmiljö. Inventeringen gjordes för att säkerställa att fördelningarna finns och är aktuella.

Varje år erbjuds alla våra chefer utbildning när det gäller arbetsskador och tillbud, att hantera sjukfrånvaro, att genomföra rehabilitering och riskbedömning samt en introduktion i arbetsmiljöarbete.

Den partsgemensamma utbildningen för skyddsombud och chefer har också genomförts under året, delvis som en fysisk utbildning i början av året men också i digital form under senare delen av året. En plan för hur arbetsgivarenheten ska arbeta med att digitalisera utbildningar togs fram i slutet av 2020. Under 2021 har man börjat utveckla och till viss del även digitalisera utbildningarna.

◆ ↑ 5.1.2 Mål 2: Samverkan

Våra medarbetare deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet vid medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar och andra dialogmöten mellan chef och medarbetare. Dessutom deltar de i det dagliga systematiska arbetsmiljöarbetet samt rapporterar eventuella tillbud och arbetsskador till sin chef för vidare utredning. Våra skyddsombud och fackliga parter deltar i arbetsmiljö- och hälsoarbetet i de olika samverkansgrupperna, där de för dialog med arbetsgivaren. Den centrala samverkansgruppen och sektorernas grupper för samverkan träffas en gång per månad. Dessutom genomförs skyddskommittéer, där skyddsombud och arbetsgivare samtalar kring aktuella arbetsmiljöfrågor samt berör olika teman.

På grund av pandemin har skyddsombud, chefer, representanter från sektorerna och representanter från arbetsgivarenheten haft en tätare dialog under året. Syftet med dessa möten har varit att parterna ska ha tätare kontakt kring smittorisker samt åtgärder för att minska smittspridning.

◆ ↑ 5.1.3 Mål 3: Systematiskt arbetsmiljöarbete

Med anledning av pandemin har hela organisationen arbetat aktivt med riskbedömningar och åtgärder för att hantera både smittspridning och oro hos medarbetare. Riskbedömningarna har gjorts i samverkan med skyddsombud. Våra verksamheter har under pandemin mött olika former av risker. Alla har därför behövt arbeta aktivt för att hitta sätt att minska smittspridningen i verksamheterna.

För att förebygga och minska oro och ryktesspridning i verksamheten har det varit viktigt att arbeta med både kommunikation och struktur kring hur vi sprider information.

Pandemin har också gjort att det systematiska arbetsmiljöarbetet har prövats på ett annat sätt än tidigare. Till stöd för det löpande arbetsmiljöarbetet och i samband med förändringar i verksamheten finns sedan tidigare systemet *SAMLI* i Stratsys. Här ingår bland annat arbetsmiljöårshjulet och systemstöd för dokumentation av riskbedömningar och handlingsplaner.

◆ ↑ 5.1.4 Mål 4: Hälsofrämjande arbete och friskvård

Företagshälsövården är ett viktigt stöd i arbetet med förebyggande hälsa och arbetsmiljö. Under 2020 har kommunen nyttjat företagshälsövårdens tjänster till en kostnad av drygt 2,5 miljoner kronor. Vi ser en ökad användning av företagshälsövårdstjänster jämfört med föregående år. Det beror på att samarbetet med företagshälsövården har etablerats; 2019 var nämligen första året på vårt samarbete. Av de tjänster som nyttjades under 2020 var 53 procent förebyggande åtgärder, 42 procent var rehabiliterande åtgärder och främjande åtgärder stod för 5 procent. Beteendevetare och företagsläkare fick flest besök. Företagshälsövården har bland annat använts för konsultation i olika ärenden samt för kartläggningssamtal, hörselundersökningar, lagstadgade medicinska kontroller, samtalsstöd, vaccinationer, hälsoundersökningar på grund av radon samt utredningar av arbetsförmåga.

För varje år ökar användningen av förebyggande rehab. 2020 skrevs cirka 800 sådana remisser, jämfört med 670 under 2019.

Allra vanligast i denna kategori har det varit att besöka naprapat, kiropraktor eller fysioterapeut. Förebyggande rehab ingår i arbetet med att förebygga och förhindra sjukskrivning på grund av ohälsa. Arbetsmiljöverket har lyft detta arbetssätt som en framgångsfaktor.

Även under 2020 satsade kommunen på förebyggande åtgärder. Några exempel är friskvårdsbidrag/-timme, gratis motionssim så länge badet var öppet, gratis medverkan i årets variant av Billingestafetten samt möjlighet att till reducerat pris åka längdskidor på Billingen.

Kommunen har också ett utvecklat samarbete med Försäkringskassan kring projektet Hållbart arbetsliv. Syftet med projektet har varit att belysa synsätt kring hälsa och sjukfrånvaro, samt att få chefer och medarbetare att reflektera kring sjukdom och arbetsförmåga. Deltagarna har funderat över vad man kan göra trots sjukdom, samt har haft fokus på det friska och varför det är viktigt att ha det. Projektet har dessvärre stannat av på grund av coronaviruset.

Frisknärvaron i kommunen är lägre än tidigare år. Detta beror på att våra medarbetare uppmanats att stanna hemma vid minsta symptom som kan härledas till coronaviruset.

◆↑ 5.1.5 Mål 5: Introduktion

Alla nyanställda medarbetare genomgår en introduktion på arbetsplatsen i samband med att de börjar arbeta. Under hösten har nyanställda även erbjudits en kommuncentral introduktion.

Nyanställda chefer introduceras enligt en fastställd plan som innebär att de träffar underställda medarbetare samt stödfunktioner. Vid chefsintroduktionen går man bland annat igenom HR-området, där systematiskt arbetsmiljöarbete ingår. Chefer erbjuds också interna utbildningar inom arbetsgivarområdet.

Under hösten 2020 har ett kommunövergripande arbete startat för att utveckla introduktionsprocessen. Målet är att få en likvärdig, övergripande introduktion för alla medarbetare i Skövde kommun. Den nya introduktionsprocessen ska vara klar under 2021.

●➡ 5.1.6 Mål 6: Organisatorisk och social arbetsmiljö

Även den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har hamnat i större fokus på grund av pandemin. För många medarbetare har pandemin inneburit ändrade arbetssätt, vilket i sin tur lett till förändringar i dessa delar av arbetsmiljön. Inom några av våra verksamheter har det exempelvis blivit aktuellt med

distansarbete i större omfattning. Det har också förekommit förändrade arbetsmetoder i mötet med brukare inom äldreomsorg och funktionsnedsättning, samt i form av distansundervisning för exempelvis gymnasieelever. De snabba förändringar som krävts under året har ställt stora krav på både chefer och medarbetare. En annan parameter som har hantelats under året är medarbetares ökade oro för att bli smittade av coronaviruset, samt den ökade arbetsbelastning som man upplevt i flera verksamheter.

I de verksamheter där medarbetare under större delen av året har arbetat på distans har fokus legat på att hitta fungerande arbetssituationer i hemmet. Fungerande teknik, arbetsergonomi och rörelsepåuser under arbetspasset har varit viktiga faktorer för att få arbetet att fungera. Utmaningen för de medarbetare som har arbetat på distans har varit bristen på social stimulans, som över tid kan få negativa konsekvenser för individen. Här har respektive chef haft en viktig roll i att ha en nära dialog och följa upp medarbetarnas mående och arbetsmiljö.

Under året har många av våra verksamheter haft arbetsplats-träffar kring organisatorisk och social arbetsmiljö. Där har respektive chef samtalat med medarbetarna om arbetsförhållanden, arbetsbelastning och arbetstider, samt fokuserat på de delar som är mest aktuella för verksamheten.

5.1.7 Mål 7: Rehabilitering och arbetsanpassning

Under 2020 har processerna *Hantera sjukfrånvaro* och *Genomföra rehabilitering* blivit klara och beslutade. Målet med processerna är att få enhetliga arbetssätt kring sjukfrånvaro och rehabilitering inom Skövde kommun, samt att göra cheferna tryggare i hur de ska hantera dessa processer.

Arbetet med rehabilitering och arbetsanpassning pågår löpande inom kommunen. Vi har ett antal medarbetare som är långtidssjukskrivna, där vi som arbetsgivare arbetar aktivt med att ta fram rehabiliteringsplaner för att underlätta återgången till arbetet. Här arbetar vi utifrån processen Genomföra rehabilitering samt med stödinsatser via företagshälsovården.

5.2 Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mätningen av enkäten *Hållbart medarbetarengagemang* (HME) gjordes i oktober 2020. Sedan dess arbetar alla sektorer, avdelningar och enheter inom Skövde kommun med att ta fram egna handlingsplaner för att utveckla det hållbara medarbetarengagemanget.

3468 medarbetare i kommunen svarade på enkäten och resultatet gav ett totalindex på 78. Jämfört med 2018 års resultat har kommunen höjt sitt totala HME-index, från 77 till 78.

Medarbetare inom Skövde kommun upplever enligt enkäten att de har ett meningsfullt arbete och att deras närmaste chef visar förtroende för dem. Mätningen visar också att medarbetarna är insatta i arbetsplatsernas mål och vet vad som förväntas av dem.

Vi behöver däremot arbeta vidare med att främja våra medarbetares motivation kring att lära nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete. Dessutom behöver våra chefer i större omfattning visa medarbetarna uppskattning för det arbete de utför. Medarbetarna upplever också att arbetet med uppföljning och utvärdering av mål på enhetsnivå behöver utvecklas.

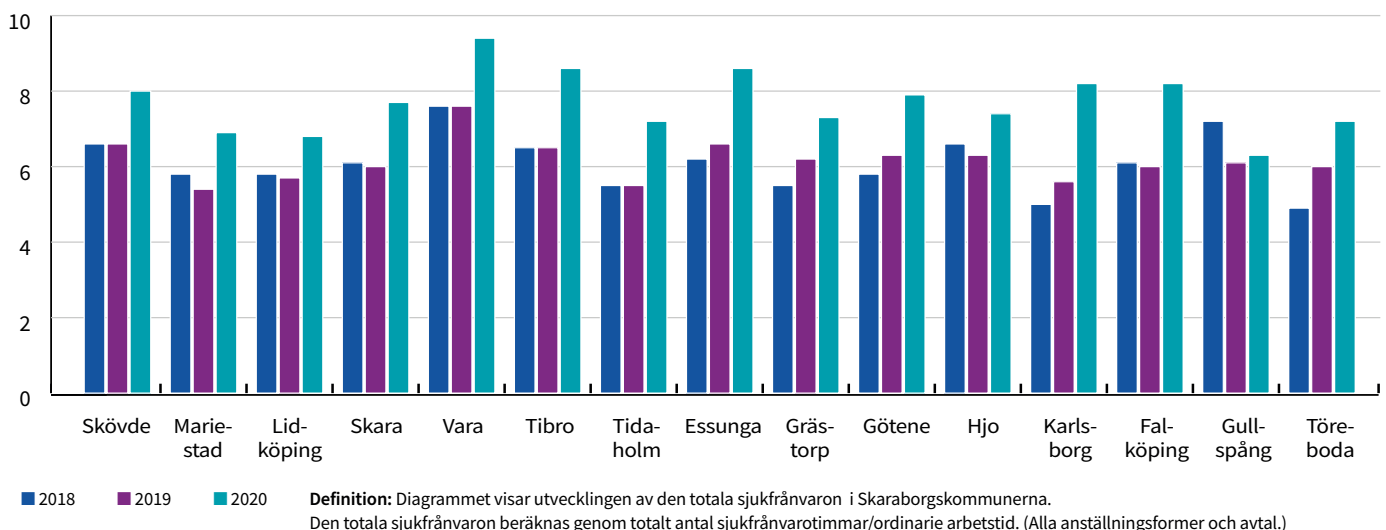
För att förbättra det hållbara medarbetarengagemanget fortsätter vi att arbeta med ett nära ledarskap som genomsyras av daglig uppskattning och dialog. Vi fortsätter också att utveckla hälsofrämjande arbetsplatser samt ledarutvecklingsprogrammet i Skövde kommun. Ett arbete kring förnyad medarbetaridé och kompetensutvecklingsmodell/karriärmodell har också startat. Dessa modeller kommer att implementeras under 2021.

5.3 Uppföljning av checklista SAMLI 2020

Checklistan för den årliga uppföljningen i SAMLI hade i år en svarsfrekvens på 83 procent. Nedanstående analys bygger på resultatet från dem som besvarat listan.

96 procent av de svarande anser att det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i den dagliga verksamheten och att medarbetarna medverkar i detta arbete. 76 procent anser att skyddsombuden medverkar i det systematiska arbetsmiljöarbetet, medan 24 procent menar att skyddsombud medverkar endast delvis eller inte alls. Under det kommande året är det därför viktigt att öka skyddsombudens delaktighet i arbetsmiljöarbetet, men också att se över skyddsområden så att alla chefer och medarbetare har ett skyddsombud att ta stöd av.

Total sjukfrånvaro % - kommuner i Skaraborg

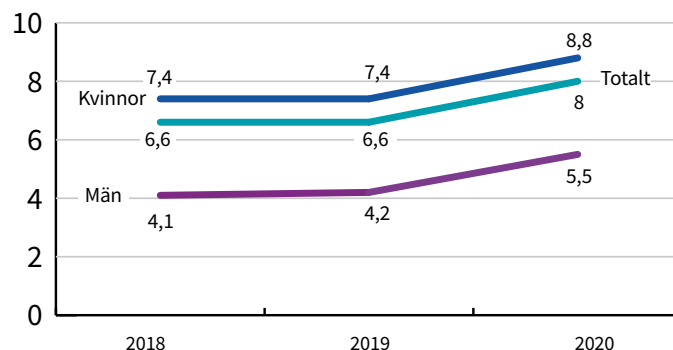
Vi är på god väg att lyckas när det gäller området likabehandling och förankringen av detta hos våra chefer i kommunen. Av de chefer som svarat har en stor del god kännedom om de aktiva åtgärder som vidtagits. Cheferna uppger också att riktlinjen mot trakasserier, sexuella trakasserier, kränkande särbehandling och repressalier är förankrad på arbetsplatserna. Ungefär hälften av de svarande har genomfört en eller två arbetsplatsträffar (APT) under året. Att träffarna varit få kan bero på att verksamheterna tvingats prioritera annat på grund av pandemin.

Ett område med utvecklingspotential är att få fler chefer att arbeta systematiskt med att undersöka, analysera, vidta lämpliga åtgärder och följa upp likabehandlingsarbetet. Andra områden som behöver utvecklas är bland annat kännedomen om kommunens nya policy för arbetsmiljö och hälsa, samt kunskapen om arbetsgivarens rutiner kring det systematiska arbetsmiljöarbetet.

5.4 Utvecklingen av sjukfrånvaron

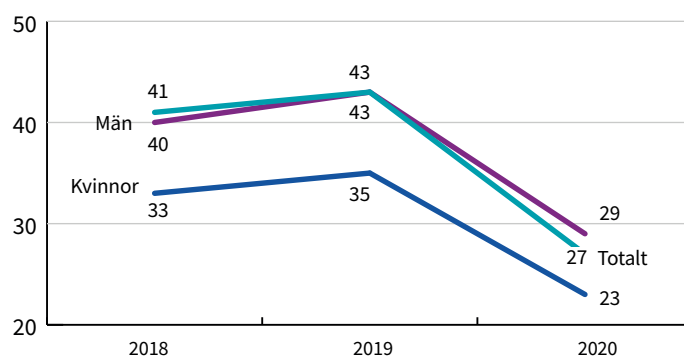
I början av året var sjukfrånvaron lägre än samma period föregående år. I mars ökade dock sjukfrånvaron i och med pandemin. 2020 års sjukfrånvaro hamnade på 8 procent, vilket är 1,4 procentenheter högre än föregående år. Bland kvinnor ökade sjukfrånvaron med 1,4 procentenheter och hamnade på 8,8 procent. Bland män var ökningen 1,3 procentenheter och den totala andelen 5,5 procent. Sjukfrånvaron ökade i samtliga sektorer, förutom i sektor styrning och verksamhetsstöd där sjukfrånvaron minskade med 1,5 procentenheter. Minskningen beror troligen på att många av sektorns medarbetare kunnat arbeta

Total sjukfrånvaro % – utveckling 2018-2020

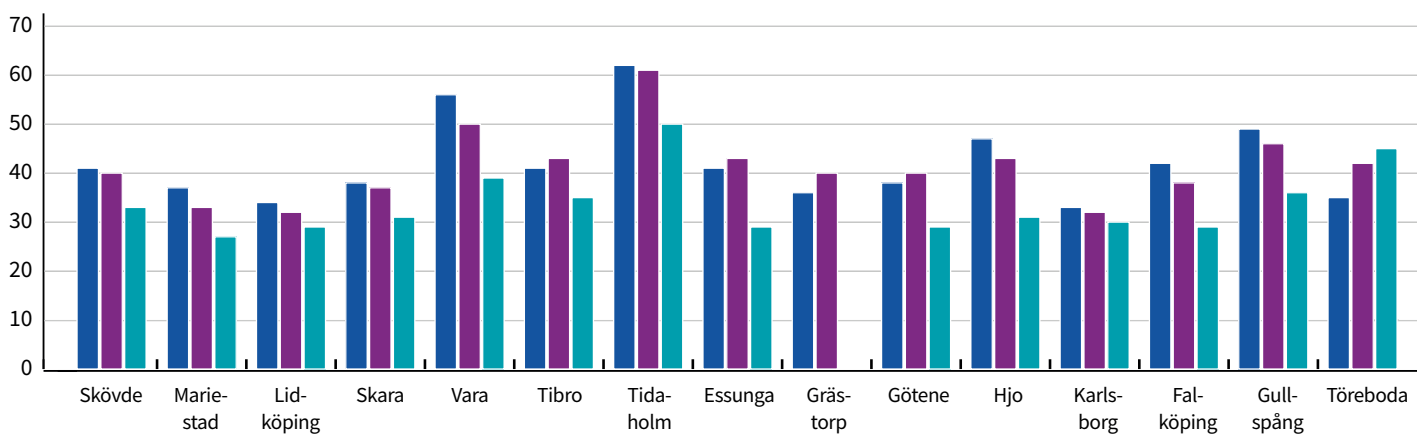
Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron i % per kön. Sjukfrånvaron beräknas genom totalt antal sjukfrånvarotimmar/ordinarie arbetstid. (Alla anställningsformer och avtal.)

Total andel långtidssjukfrånvaro över 59 dagar (%)

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den totala andelen långtidssjukfrånvaro över 59 dagar av den totala sjukfrånvaron i % uppdelat per kön. (Alla anställningsformer och avtal.)

Utveckling av andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro (över 60 dagar) % – kommuner i Skaraborg

■ 2018 ■ 2019 ■ 2020

Definition: Diagrammet visar utvecklingen av den totala sjukfrånvaron i Skaraborgskommunerna. Den totala sjukfrånvaron beräknas genom totalt antal sjukfrånvarotimmar/ordinarie arbetstid. (Alla anställningsformer och avtal.)

hemifrån, vilket både har minskat gruppens exponering för smitta, vilket gjort det möjligt att arbeta trots lindriga symptom.

Mest har sjukfrånvaron ökat inom sektorerna vård och omsorg samt barn och utbildning. Den stora ökningen finns framför allt inom äldreboenden och boenden för funktionsnedsättning samt inom grundskolan. Medarbetare inom kultur, undersköterskor, skötare, stödassistenter, barnskötare och specialpedagoger har haft högre sjukfrånvaro (över 10 procent). Jämfört med hela riket (2019) ligger Skövde kommuns sjukfrånvaro i linje med genomsnittet. I jämförelse med kommunerna i Skaraborg ligger Skövde 0,3 procentenheter under genomsnittet (7,7 procent), vilket är en förbättring sedan mätningen vid halvårsskiftet.

Andelen långtidssjukfrånvaro (över 60 dagar) har minskat med nästan 10 procentenheter och ligger nu på 33 procent. Anledningen till att andelen långtidssjukfrånvaro minskar är att korttidssjukfrånvaron i och med covid har ökat. Jämfört med riket (2019) ligger Skövde lägre än genomsnittet för långtidssjukfrånvaro. I jämförelse med Skaraborg ligger Skövde en procentenhet under genomsnittet på 34 procentenheter.

5.5 Målsättningar inför 2021

- Implementera en policy för arbetsmiljö och hälsa, samt en rutin för att hantera sjukfrånvaro.
- Upphandla ett nytt system för arbetsskador och tillbud.
- Revidera fördelningen av arbetsmiljöuppgifter till chefer.

Foto: Jesper Anheide

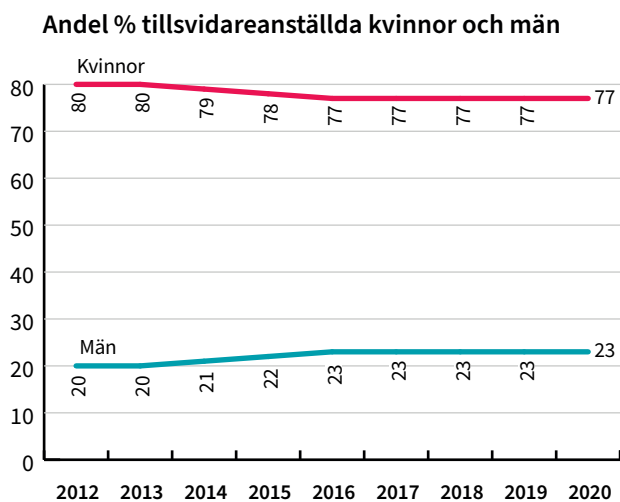
6. Likabehandling

6.1 Jämställdhetsmål 1: Fler kvinnor på ledande positioner

Av kommunens 210 chefer är 147 kvinnor. Denna fördelning på ledande befattningar speglar kommunens totala fördelning mellan könen; precis som många andra kommuner har vi flest kvinnor anställda.

Kommunens högsta ledning har en jämn fördelning av kvinnor och män men i sektorernas ledningsgrupper skiljer det sig åt. Representationen av kvinnor och män ser olika ut på de olika chefsnivåerna. Inom sektor service är sex av 20 chefer kvinnor – de flesta av dem i verksamheter som traditionellt är kvinnodominerade.

Denna nulägesbild ger oss goda förutsättningar och möjligheter att skapa en jämnare fördelning mellan könen på alla ledande befattningar. En viktig del i det blir att ta hänsyn till könsfördelningen vid rekrytering till chefsbefattningar. Chefs-traineeprogrammet är också ett sätt att synliggöra chefsrollen och aktivt arbeta för att få in fler män och kvinnor på ledande befattningar.

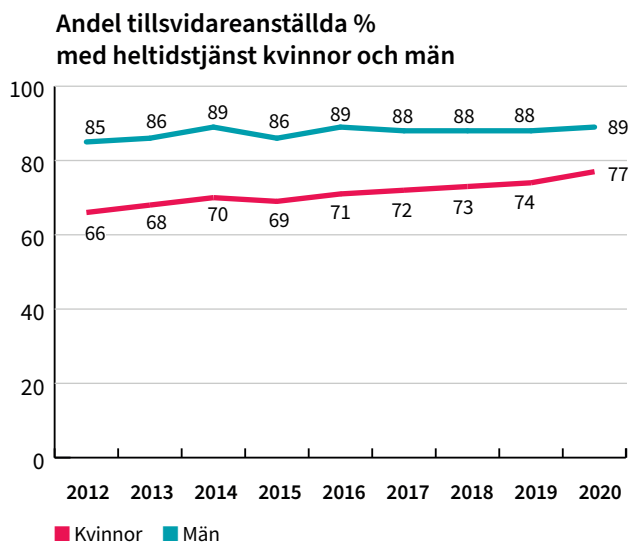

Definition: Diagrammet visar utveckling av andel kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen.

6.2 Jämställdhetsmål 2: Jämnare könsfördelning i kommunen

Skövde kommun är en kvinnodominerad verksamhet; cirka 77 procent av alla anställda är kvinnor. Under det gångna året ökade dock antalet män i den kvinnodominerade sektorn vård och omsorg. Samtidigt minskade antalet män inom sektor socialtjänst under samma period.

Vissa befattningsgrupper inom sektor styrning och verksamhetsstöd och sektor service speglar en traditionell fördelning mellan könen. Det gäller exempelvis grupperna kökspersonal, lokalvårdare, kommunvägledare och kommunikatörer, som alla är kvinnodominerade. På motsvarande vis är männen i majoritet i grupperna IT, säkerhet och juridik, anläggningsarbetare, drifttekniker och kockar. Det finns med andra ord en utvecklingspotential i att arbeta aktivt med dessa frågor inom respektive sektor.

Definition: Diagrammet visar utveckling av andel heltidsanställda kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen.

Utmaningen är, precis som i hela landet, att attrahera män till våra verksamheter – framför allt till sektorerna barn och utbildning, vård och omsorg samt socialtjänst. Med tanke på våra

framtida kompetensförsörjningsbehov finns en stor potential i att arbeta för att attrahera killar och män till kommunen. Det gäller inte minst med tanke på vårt behov av exempelvis förskollärare, lärare i fritidshem och lärare inom F-6, men också av ingenjörer, arkitekter och specialistsjuksköterskor. Vi behöver visa den variation av yrken och möjligheter som finns inom kommunen. Här är det viktigt att vi fortsätter att samarbeta med högskolor och universitet samt arbeta med praktikansaffning.

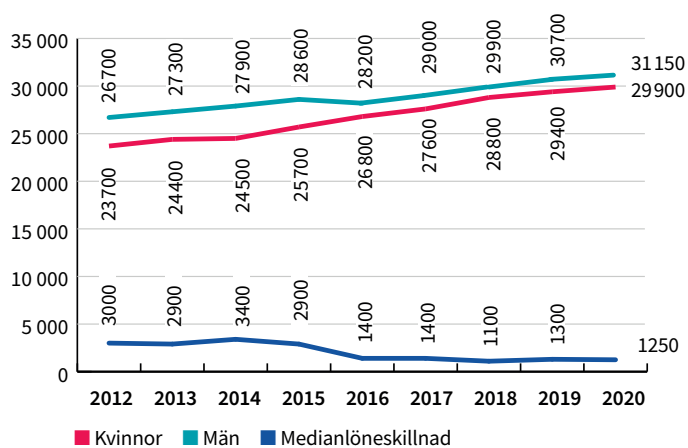
◆ ↑ 6.3 Jämställdhetsmål 3: Lika lön för lika och likvärdigt arbete

Löneskillnaderna mellan män och kvinnor har minskat de senaste åren. Kvinnors lönenivå ligger idag på 95 procent av männens. Det senaste året ledde löneutvecklingen till en större höjning av kvinnornas löner, sett till både medel- och medianlöner. Skillnaden mellan könen kvarstår dock till männens fördel, och inom de flesta befattningar där båda könen är representerade har män en högre lön.

Den kommunövergripande löneanalys som genomfördes av alla befattningar under året visade inga osakliga löneskillnader mellan män och kvinnor inom lika arbete. Samtliga löneskillnader kunde förklaras med könsneutrala faktorer. Löneanalysen visade dock osakliga löneskillnader för vård- och omsorgspersonal jämfört med andra likvärdiga mansdominerade grupper, i detta fall gruppen badmästare och trafikvärdar. Vård- och omsorgspersonal blev därför en prioriterad grupp, och löneskillnaderna fördes in i en handlingsplan för att åtgärdas med tilldelade medel inom tre år.

En aktiv åtgärd inom löneområdet har varit att främja en lönesättning fri från diskriminering och att sätta lön på lika

Löneskillnader mellan kvinnor och män, kr

Definition: Diagrammet visar utveckling av löneskillnader mellan kvinnor och män i % som har en tillsvidareanställning i kommunen.

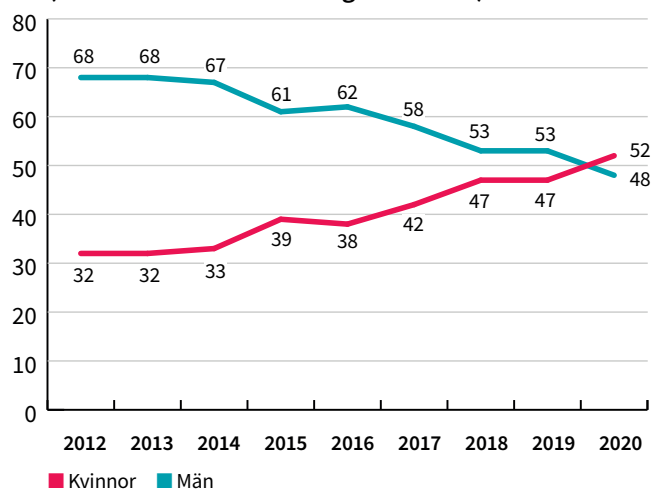
villkor utifrån kompetens. Inför 2021 finns därmed goda förutsättningar att arbeta vidare med de nya lönekriterierna kring rätt lön för lika och likvärdigt arbete.

◆ ↑ 6.4 Jämställdhetsmål 4: Ökad anställningstrygghet och ekonomisk självständighet för kvinnor

Andelen heltider i kommunen har ökat med 2 procentenheter sedan föregående år. De deltidsanställda arbetar framför allt i sektorerna vård och omsorg samt service. Samtidigt är det i dessa sektorer vi ser den största ökningen av andelen heltider.

Antalet visstidsanställda med månadslön och timlön fortsätter att minska. Detta beror främst på det pågående arbetet med att säkerställa rätt bemanning inom sektor vård och omsorg, samt på att pandemin medfört ett minskat behov av vikarier inom sektor barn och utbildning.

Andel kvinnor och män i % på högre chefsbefattning (sektorschef och avdelningschefs nivå)

Definition: Diagrammet visar utveckling av andel kvinnor och män i % på högre chefsbefattning (sektorschef eller avdelningschefs nivå) som har en tillsvidareanställning i kommunen.

6.5 Målsättningar inför 2021

- Arbeta fram och implementera en likabehandlingspolicy.
- Implementera en ny medarbetaridé som ett led i vårt värdegrunds- och likabehandlingsarbete.

7. Personalmått

Personalstruktur	2020	2019	2018
Antal årsarbeten	4 378	4519	4525
- varav kvinnor	3 190	3298	3301
- varav män	1 188	1221	1224
Antal tillsvidareanställda	4 536	4517	4458
- varav kvinnor	3 478	3472	3427
- varav män	1 058	1045	1031
Antal visstidsanställda	508	561	659
- varav kvinnor	339	391	476
- varav män	169	170	183
Totalt antal månadsavlönade	5 013	5039	5082
Andel tillsvidareanställda (%)	90	89%	77%
- varav kvinnor	91	91%	88%
- varav män	86	87%	85%
Antal medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser	149	97	176
- varav kvinnor	87	44	89
- varav män	62	53	87
Antal årsarbeten utförda av timvikarier	316	370	374
- varav kvinnor	216	257	263
- varav män	100	113	111
Antal chefer (A-, B- och C-nivå)	210	210	206
- varav kvinnor	147	150	149
- varav män	63	60	57
Antal medarbetare per enhetschef	24	26	25

Kompetensförsörjning	2020	2019	2018
Personalomsättning (extern)	9,8%	10,3%	11,9%
- varav kvinnor	9,5%	9,9%	11,3%
- varav män	10,5%	11,8%	13,9%
Intern rörlighet (%)	0,7	2,6	2,8
- varav kvinnor	0,8	2,7	3,1
- varav män	0,6	2,3	1,9

Personalstruktur	2020	2019	2018
Antal externt annonserade tjänster	626	609	965

Definitioner personalmått

Årsarbete

Antal arbetade timmar under året dividerat med schablonen 1 700 timmar.

Månadsavlönade

Tillsvidareanställda och visstidsanställda (exempelvis vikariat och allmän visstidsanställning) med månadslön.

Tillsvidareanställda

Medarbetare med så kallad fast anställning.

Arbetsmarknads- politiska åtgärder

Avser medarbetare som har någon typ av lönebidrag. Anställning enligt BEA.

Frisknärvaro

Andel månadsavlönade som under året har fem eller färre sjukskrivningsdagar.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda, det vill säga både månads- och timavlönade.

Långtidssjukfrånvaro

All sjukfrånvaro efter dag 60 i sjukperioden.

Fyllnads- och övertids- timmar

Timmar som utförs av månadsavlönade utöver ordinarie arbetstid och som ersätts med fyllnads- respektive övertidsersättning.

Arbetsmiljö	2020	2019	2018
Frisknärvaro (%)	47	57	58
- varav kvinnor	43	54	54
- varav män	59	67	69
Total sjukfrånvaro (%)	8	6,6	6,6
- varav kvinnor	8,8	7,4	7,4
<29 år	7,7	5,8	5,4
30–49 år	8,4	6,2	4,5
>50 år	9,9	6,1	11,2
- varav män	5,5	4,2	4,1
<29 år	6,3	6,8	5,7
30–49 år	5,1	2,8	3,1
>50 år	5,4	4,8	3,9
Andel långtidssjukfrånvaro (längre än 60 dagar) (%)	32,6	40,9	40,8
- varav kvinnor	34,8	43,4	43,4
- varav män	23,4	29,0	27,1
Antal arbetsskador	943	821	622
Antal tillbud	595	809	637

Arbetstid	2020	2019	2018
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst (%)	79	77	76
- varav kvinnor	77	74	73
- varav män	89	88	88
Övertid och fyllnadstid omräknat till årsarbeten	34	41	47
- varav kvinnor	23	28	33
- varav män	11	13	14

Lönestruktur	2020	2019	2018
Medianlön (kronor)	30 100	29 600	29 000
Kvinnor	29 900	29 400	28 800
Män	31 150	30 700	29 900
Medellön (kronor)	31 684	31 078	30 301
Kvinnor	31 312	30 674	29 943
Män	32 904	32 419	31 489

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

Bilaga 2

Miljöredovisning

SKÖVDE KOMMUN

2020

MILJÖREDOVISNING

SKÖVDE

Innehåll

Förord.....	3
1 Sammanfattning.....	4
2 Grönstruktur och biologisk mångfald	
Pandemieffekter i natur- och parkmiljöer.....	7
Naturvård.....	7
Ny trappa vid Silverfallet.....	7
Borgundaberget – ett nytt naturreservat.....	7
Park- och tätortsnära natur.....	7
Skogsbruk.....	10
3 Miljöutbildning, samverkan och goda exempel som gör skillnad	
Nypremiär för Hittaut.....	11
Skövdes arbete med Agenda 2030.....	11
Mer träbyggnad i Skövde.....	11
Västsvenska klimatloften.....	13
Ny organisation för klimat- och miljöarbete.....	13
Miljöpris mot matsvinn.....	13
4 Koldioxidutsläpp i Skövde kommun	
Ny energi- och klimatplan.....	14
Utsläpp från industrin.....	15
Utsläpp från transporter.....	15
5 Förnybar energi i Skövde kommun	
Andelen förnybar energi 2018 – industrisektorn exkluderad.....	16
6 Energi i kommunorganisationen	
Förnybart i kommunens fordon.....	17
Mer el från solceller.....	18
Energianvändning i kommunala byggnader.....	19
Måluppfyllelse för kommunens lokaler.....	19
Måluppfyllelse för kommunens bostäder.....	19
AB Skövdebostäder.....	20
Skövde energi AB.....	20
Energi- och klimatrådgivningen.....	21
Energieffektiv drift.....	21
Cirkulär ekonomi i industriell skala.....	21
7 Fordon och transporter	
Bränslen.....	23
Laddinfrastruktur.....	23
Cykelinfrastruktur i Skövde.....	24
Åtgärdade områden på cykelnätet.....	24
Flera projekt för ökad cykling.....	24
Resor med tåg och flyg.....	25
Resor med tåg.....	25
Resor med flyg.....	25
8 Resurshushållning	
Upphandlingsenhetens verksamhet.....	26
Offentlig upphandling.....	26
Miljökrav i upphandlingar.....	27
Upphandlingar med krav på systematiskt miljöarbete.....	27
Upphandlingar med krav på miljö och systematiskt miljöarbete.....	27
Fordon och trafik.....	30
Beställning från ramavtal.....	30
Inköp av livsmedel 2020.....	31
Svenskt kött/animalier.....	31
Nya avtal under året.....	31
9 Klimatanpassning	
Anpassning till ett förändrat klimat.....	32
Klimatanpassning inom VA.....	32
10 Avfall och källsortering i Skövde regionen	
Avfallsplan och fastighetsnära insamling.....	33
Avfallsarbete hos Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS).....	33
Insamling av matavfall.....	33
Bättre sortering bland invånarna.....	33
Ny detaljplan.....	34
Kommunkoncernens källsortering.....	34
Minskat matsvinn inom Skövdes skolor.....	34
Ekonomisk värdering av möbelåterbruk.....	34
IT-enhetens hållbarhetsarbete.....	35

Förord

Coronapandemin har drabbat hela världen, ställt in en mängd lokala aktiviteter och tvingat oss till omställning och nytänkande. Det vanliga livet har på ett sätt satts på paus, och det är fortfarande osäkert när medarbetare och invånare kan återgå till det mer normala. Vissa saker blir kanske aldrig som de varit. Trots allt elände med coronaviruset har vi utträttat mycket miljöarbete under året, även om vissa saker fått skjutas på framtiden. Vi kan också se att resandet med kollektivtrafiken minskat markant när många arbetat hemifrån och/eller undvikit kollektiva resor. I de kommunala verksamheterna har vi också bland annat sett en tydligt minskad energianvändning i kommunens lokaler, vilket beror på att aktiviteter helt ställts in eller minimerats till en låg nivå. 2020 kommer därför inte att bli ett normalt år att följa upp. Flera av våra miljödiagram kommer att få hack i sina kurvor – hack som behöver förklaras. Miljöredovisningen är ju ett sätt att följa upp miljöutvecklingen i Skövde under året och visa både goda exempel och nödvändiga förbättringsområden.

2020 var också året då de nationella miljömålen skulle nås för att ge kommande generationer möjlighet till god livsmiljö. Resultatet uteblev dock, och det är bara att fortsätta kavla upp ärmarna och jobba uthålligt för att klara av det omställningsarbete som krävs. Glädjande nog nådde Skövde dock många av sina miljömål i *Energi- och klimatplanen* (2011–2020), som utvärderades under året. En ny energi- och klimatplan för Skövde tas nu fram, och intresset för att medverka och bidra är större än någonsin.

Vi i Skövde kommun har också inventerat vårt Agenda 2030-arbete internt och tar med oss resultatet in i miljö- och hållbarhetsarbetet. Det är tydligt att allt hänger ihop; de mänskliga relationerna, att effektiviseringar görs på rätt sätt och att ekonomin håller ihop. Att arbeta tvärvetenskapligt över yrkesgränserna har aldrig varit viktigare. Vi vet att vi har en mycket kunnig och engagerad organisation och är övertygade om att vi kommer att ta stora kliv framåt inom miljö, hållbar utveckling och Agenda 2030 de närmaste åren. Pandemin har visat att kommunen och samhället klarar av stora omställningar på kort tid.

Resan framåt är både spännande och utmanande. Om vi använder all den kunskap och det engagemang som finns i vår organisation, och samverkar solidariskt och smart med vår omvärld, då står vi väl rustade inför framtiden.

Ulrica Johansson

Kommunalråd (C) och miljöpolitisk talesperson

Caroline Hagström

Samhällsbyggnadschef

1. Sammanfattning

Många pusselbitar behöver läggas för att skapa en hållbar samhällsutveckling. Vi behöver beskriva både små och stora initiativ; tunga, tekniska investeringar lika väl som mjuka, beteendepåverkande värden. Alla delar bidrar till utvecklingen. Denna miljöredovisning är ett sätt att lyfta miljöhändelser som under 2020 har haft betydelse för Skövde.

Skövde kommun ansökte under 2020 om medlemskap i *Glokala Sverige*. Från och med 2021 är vi fullvärdiga deltagare. Under hösten fick en arbetsgrupp inom kommunen också i uppdrag att undersöka hur kommunens arbete lever upp till de globala målen i *Agenda 2030*. Resultatet ska så småningom vägleda kommunen vidare för att förbättra arbetet med de globala målen, både på ett strategiskt och ett operativt plan.

Ett första utkast till en kommunal träbyggnadsstrategi tog form under våren. Förhoppningen är att kunna bygga vidare på den stora succé som trästadsdelen *Frostaliden* redan genererat.

Under 2020 antog Skövde kommun också tre klimatlöften för 2021. Bakgrunden var att Klimat 2030 bjöd in kommunerna i Västra Götaland att anta 20 klimatlöften, för att skynda på klimatarbetet i regionen.

Dessutom fick *Föreningen Åtbart* ta emot Skövdes miljöpris för sitt ihärdiga samverkansarbete för att minska Skövdes matsvinn tillsammans med många av Skövdes livsmedelsaktörer.

Nypremiären för friskvårdsaktiviteten *Hittaut* blev ett perfekt inslag i de rådande pandemitiderna. Aktiviteten har gett invånarna möjlighet att ta sig ut och uppleva både välkända och nya platser i Skövde. Över 3000 intresserade har lockats ut tack vare initiativet.

Under året bildades ett nytt naturreservat som sträcker sig över både Skövde och Falköpings kommuner. Naturreservatets namn är *Borgundaberget*. Berget är Skaraborgs minsta platåberg och har stora biologiska värden.

Tulpanfestivalen genomfördes under året för att skapa upp-

märksamhet kring stadens fina parker. Besöksstrycket i Garpaparken var stort under hela maj månad.

Granbarkborrarna, som är skadeinsekter, har tyvärr angripit kommunens granskogar. Angreppet har under 2020 gjort att kommunen kontinuerligt tvingats lägga resurser på att mota angreppen.

Arbetet med den nya energi- och klimatplanen kom igång på allvar under 2020. Intresset för att bidra är stort.

Kommunen använde också en relativt hög andel förnybar energi i kommunorganisationen – närmare bestämt 62 procent av den totala energin som användes. Den relativt höga siffran beror framför allt på att fjärrvärmemixen har en hög andel förnybar energi.

Solcellerna på Skövdebostädernas tak producerade också mer el än vanligt under året – 234 megawattimmar el närmare bestämt. Det är en ökning med 65 procent jämfört med 2019. Även Skövde kommun ökade sin produktion av solel under 2020. Hela 310 megawattimmar solcellsel producerades i kommunens anläggningar – en ökning med 40 procent jämfört med 2019.

Mellan 2019 och 2020 minskade energianvändningen i kommunens lokaler med 6 procent per kvadratmeter. Minskningen är betydligt större än normalt. Det beror på att lokalerna på grund av pandemin använts mindre än tidigare år. Först när pandemin är över kan vi se hur energianvändningen egentligen påverkats.

Skövde Energi har under året installerat en kylanläggning på Äldrecentrum Ekedal. Efterfrågan på kylande teknik ökar i samhället, speciellt för äldre och sjuka under varma perioder. Kylanläggningen producerar kyla med värmedriven absorptionsteknik. Den fungerar enligt samma princip som en konventionell kylmaskin, men drivs med värmeenergi från fjärrvärmemixen.

Varje år tar Skövde Energi fram ett klimatbokslut som visar hur deras verksamhet påverkat de globala koldioxidutsläppen. 2019 förebyggde bolaget 116200 ton växthusgasutsläpp – detta tack vare att avfall förbrändes i kraftvärmeverket istället för att hamna på deponi.

Under hösten startade energi- och klimatrådgivningen en podcast. Under fyra tillfällen satte sig energi- och klimatrådgivaren Ludvig Isacson, miljöstrategen Sari Strömblad och kommunikatören Mattias Nilsson tillsammans ned för att diskutera hållbarhet. Podcasten fick under hösten 2020 över 500 lyssningar.

Västra Götalandsregionens plattform *Hållbart resande väst* genomförde under våren ett projekt som man valt att kalla för *Elcyklist*. Under fem veckor fick totalt 100 medarbetare på Volvo Powertrain i Skövde chansen att testa en elcykel istället för att ta bilen till jobbet. Projektet föll väl ut och många deltagare säger att de väljer cykel istället för bil till jobbet efter att projektet avslutats.

Ett annat cykelprojekt som pågått är Vintercyklist 20/21. Projektets syfte har varit att få fler att välja cykeln som transportmedel även på vintern. Totalt fick 30 deltagare i Skövde dubbdäck och däckbyte på sin cykel. I gengäld åtog sig cyklisterna att cykla till och från jobbet tre dagar i veckan under projektperioden, samt att varannan vecka rapportera in till kommunen hur cykelvägarnas vinterunderhåll upplevts.

Flygresorna inom kommunorganisationen har under 2020 gått ned till en tiondel av 2019 års nivå, från 493 000 till 45 000 kilometer. Den stora minskningen beror på den pandemi som påverkat världen.

Upphandlingsenheten har under året slutfört 42 upphandlingar för Skövde kommuns räkning. Miljökrav har ställts i upphandlingarna när det varit möjligt.

Andelen svenska animalier som köpts in av måltidsavdelningen har ökat från 60 procent under 2013 till 96,3 procent under 2020.

Ökningen av andelen ekologiskt har däremot planat ut de senaste åren, men måltidsavdelningen uppfyller kommunfullmäktiges mål om ”minst 20 procent”.

Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan för de nio medlemskommunerna i Avfallshantering Östra Skaraborg har tagit en ny riktning. Kommundirektörerna inom AÖS har fått i uppdrag att tillsammans med AÖS förbundsdirektör se över kommunalförbundets uppdrag, samt rollfördelningen mellan AÖS och medlemskommunerna. Det som tydliggjorts utifrån nationell lagstiftning är att kommunerna ska informera hushållen om förbyggande arbete av hushållsavfall, och får informera företag om förebyggande arbete av hushållsavfall och att kostnaden för det arbetet får tas ut via avfallstaxan.

Sedan 2016 ser vi också generellt att invånarna slänger mindre mängder osorterat avfall i det brännbara avfallet (gröna tunnan). Trots att pandemin orsakat en stor ökning av mängden avfall på återvinningsstationer med mera har utsorteringen blivit bättre rent allmänt.

Under ett års tid har kommunen arbetat med att minska matsvinnet på kommunens skolrestauranger. I januari 2020 låg matsvinnet i snitt på 71 gram per tallrik – sista kvartalet 2020 hade det minskat till 51 gram. Gymnasieeleverna slänger mest mat, och allra mest slängs av den populära maten.

Avdelningen för IT- och verksamhetsutveckling har under året fortsatt att bidra till kommunens hållbarhetsarbete. Ett sådant exempel är att en stor del av kommunens övertaliga datorer, skärmar och surfplattor lämnas till återvinning eller återanvänds av någon annan brukare. Under hösten fortsatte företaget Atea också att uppmärksamma kommunens engagemang i den så kallade 100%-klubben. Skövde kommuns hållbarhetsarbete jämförs med Malmö stads, vilket är ett fint omdöme.

2. Grönstruktur och biologisk mångfald

Pandemieeffekter i natur- och parkmiljöer

Under det gångna året har kommunens invånare använt våra parker och naturmiljöer mer än vanligt. Verksamheter som ansvarar för skötseln har kunnat konstatera att stigar och leder i Skövde kommun varit mycket välanvända. Fler sittmöbler och turistbord har därför ordnats till kommunens gröna miljöer. Kraven har ökat på upplevelsevärden som sittplatser och tillgänglighetsåtgärder, och flera parkmiljöer har också försetts med grillplatser. Tyvärr har man samtidigt observerat mer skadegörelse, exempelvis klotter och förstörelse på en del skyltar, bord och bänkar.

På grund av reserestriktioner i landet blev Tulpanfestivalen endast en lokal angelägenhet.

Naturvård

Naturreseptat Silverfallet–Karlsfors ligger mellan Lerdala och Timmersdala. Reservatet är ett av Skövdes mest uppskattade besöksmål – särskilt på våren. En stor anledning till dess popularitet är det vackra fallet med kristallklart vatten som forsar i etapper innan det kastas nedför en hög klippvägg och sedan fortsätter sin färd i den smala dalgången.

Vid den översta delen av bäcken har en ny trappa byggts i ek. Trappstegen är av gallerdurk, vilket gör stegen mindre hala att gå på jämfört med den tidigare trappan i rent trä. Förändringen gör det betydligt tryggare att gå i och uppleva området. Tanken är att även de två nedre trapporna ska bytas ut så småningom.

Borgundaberget – ett nytt naturreseptat

Under året bildades ett nytt naturreseptat som sträcker sig över gränsen mellan Skövde och Falköpings kommuner. Det är ett av Skaraborgs minsta platåberg, men har bland de mest intressanta biologiska värdena. Området kommer att bli mer tillgängligt och attraktivt för allmänheten när parkeringsplats, vandringsleder och fyra rastplatser på utsiktspunkter gjorts klara.

Reservatet hyser mycket höga biologiska bevarandevärden – främst tack vare att skogen på platån och i branterna till stor del är orörd och opåverkad av skogsbruksåtgärder. Skogen har en mycket lång kontinuitet, framför allt i branterna. Uppå

platån har skogen bitvis uppkommit naturligt efter att man slutat bruka marken genom bete eller slåtter (upphörd hävd). Idag betecknas stora delar av skogen som naturskogsartad med flera sällsynta och hotade arter, exempelvis apelticka och stor aspticka. I betesmarken i söder finns en rik flora av kärlväxter och svampar knutna till områden med lång hävdkontinuitet, exempelvis fältgentiana, jungfrulin och backsippa. Hagen inom reservatet har troligen en obruten hundraårig hävdtradition utan gödselpåverkan, och är idag en av Skaraborgs rikaste lokaler för ängssvampar. På hygget i norr och i den tidigare restaurerade betesmarken på bergets södra sluttning finns goda förutsättningar att utveckla områdets naturvärden ytterligare.

Park- och tätortsnära natur

Utveckling av stadens vackra parker

Stadens gröna parker behöver underhållas och utvecklas för att må bra och fungera som det är tänkt. Med rätt skötsel gynnas den biologiska mångfalden och grönstrukturen blir mer tålig.

I Kyrkparken har konstgräs anlagts för att minska framtida behov av skötsel med maskinella insatser. Samtidigt är konstgräs omdiskuterat och riskerar att sprida mikroplaster. Detta bör begrundas noga vid anläggning av konstgräs.

Träd som tagits ned i Kyrkparken har ersatts med nya och en trädruin har lämnats kvar för att locka dit arter av olika slag. Död ved som lämnas kvar i form av stockar och fullängder är viktiga livsmiljöer för organismer och insekter som annars har svårt att etablera sig.

Alla markskikt i parken släpper igenom vatten. Detta är viktigt med tanke på den ökade risken för framtida nederbörd och skyfall.

Vid uppbyggnaden av olika formationer har begagnat anläggningsmaterial använts. Ett exempel är att gamla trappsteg från torget har använts för att bygga upp lekplatsens entréer.

På Vasakullens parkområde har en föryngring av trädbeståndet startat. Samtidigt har området berikats med fler buskar, barrträd och andra arter. Varje nedtaget träd har ersatts av två nya. Även här har en trädruin bevarats. Förhoppningsvis kommer den att locka nya arter till parken.

Många stora träd tas ned

Skövde växer som stad och flera solitära träd måste tas ned på grund av markarbeten, byggnation och ny infrastruktur. Parkenheten försöker få gehör för återplantering och ser helst två nya träd för varje nedtaget träd, men i många fall är det inte möjligt. Helt klart påverkas många trädets rotmiljöer negativt. Ofta tar detta dock flera år att konstatera och då är skadan redan skedd. Hänsynen till trädens livsmiljöer vid olika typer av markarbeten måste bli mycket bättre. Annars riskerar vi att förlora stora och vackra träd i vår stadsmiljö helt i onödan. Det är också svårt att hitta ytor att flytta träd till, eller att plantera nya träd på. Detta eftersom det råder brist på yta både över och under mark.

Almsjukan har drabbat Skövde hårt, vilket gjort att alltför många tagits ned på Billingen, i Boulognerskogen, vid Garpadammen och i övriga skogsmarker. De medel som finns avsatta för detta räcker inte för att hantera alla skador på almbeståndet.

Ett positivt resultat är dock att totalt cirka 60 nya träd har planterats i parkmiljöer och exploateringsområden under året. Vid infarten till Hjovägen har tio avenbokar planterats i träd- och buskformation. Syftet är att öka det estetiska värdet och samtidigt minska andelen damm och stoft från biltrafiken.

Invasiva arter ett allt större problem

En invasiv art är en främmande art som hamnat utanför sitt ursprungliga utbredningsområde och som där sprider sig av egen kraft. Den skadar det ekosystem som den introducerats till och hotar därmed den biologiska mångfalden. Ofta har den också negativa effekter på jordbruket, åstadkommer ofta ekonomisk skada och kan även påverka djurs och människors hälsa negativt.

Parkslide är ett exempel på en mycket skadlig invasiv art. En större sanering av denna art genomfördes under året på Mossagården. Kommunen schaktade bort 500 kubikmeter jord och forslade jorden till en certifierad lokal mottagningsstation. Kostnaden är hög för den här typen av sanering, men samtidigt är det detta bekämpningssätt som fungerar bäst. I kommunen finns flera konstaterade problem med spridning av parkslide. Spridningen har uppstått dels i samband med mark- och anläggningsarbeten, dels när invånare skapat olagliga komposter på bland annat kommunens mark. Att informera invånare och företag kommer att bli allt viktigare för att minska spridningen av invasiva arter. Sanering kostar mycket mer pengar än förebyggande arbete. Invasiva arter är också ett problem som kommer att förvärras i takt med att klimatet förändras.

Tulpanfestivalen 2020

Tulpanfestivalen genomfördes för att uppmärksamma våra fina parker. Besöksstrycket blev stort i Garpaparken under hela maj månad. Den största tulpanplanteringen hade formen av Agenda 2030-symbolen. Tanken var att synliggöra de globala miljömålen tydligare, men tyvärr uteblev den kopplingen eftersom kommunens arbete med detta blev försenat.

Endast någon enstaka av löksorterna var ekologisk. Anledningen är att tillgången på ekologiska tulpanlökar än så länge är starkt begränsad. Efter att tulpanerna hade blommat över såddes frön på samma plats, vilket skapade en paradisk äng för humlor och bin.

Smartare belysning ökar tryggheten

Kommunen har utökat belysningen i flera parker. Delvis för att göra dem vackrare och mer användbara, men också för att skapa tryggare och säkrare platser och för att minska ljusföroreningar. Ljusföroreningar kan minska livsutrymmet för nattlevande arter som är beroende av mörker eller svagt ljus. Genom att genomgående använda energisnål led-belysning har utökningen genomförts utan att energianvändningen ökat. De platser som fått ny led-belysning under året är Kyrkparken, Garpaparken och Solgårdarna, samt lekplatserna i Lerdala, Vårsås, Timmersdala, Nybo, Igelstorp och Väring.

Kemikaliesmart skötsel och underhåll

Kommunen har under året ökat sin användning av hetvatten för ogräsbekämpning. Vi fortsätter att använda ekologiska gödselmedel samt KRAV-märkt, naturgödslad planteringsjord till våra blomsterarrangemang, och kemiska bekämpningsmedel är inte tillåtna. I skolmiljö används dock fortfarande kemisk bekämpning. Det är fortfarande svårt att få tag i växtmaterial som är ekologiskt uppdrivet.

Under året har vårt skötsel- och underhållsarbete organiserats och blivit mer effektivt. Det har också lett till höjd medvetenhet om hållbarhetsfrågor inom driften. Parkenheten saknar dock en egen kompostanläggning och anser inte att det organiska materialet från AÖS (Avfallshantering Östra Skaraborg) håller tillräcklig kvalitet.

Markanvändning vid Simsjön

Runt Simsjön har många allmänna park- och grönytor blivit privatiserade på grund av att invånare utvidgat sina tomter och använder dem för uppställning eller till olovlig kompostering. För att komma tillrätta med detta har ett pilotprojekt startat. Projektet ska sedan fungera som modell för hur kommunen ska hantera olovlig annektering av allmän platsmark.

Anläggningsarbeten

Parkenheten kan konstatera att kommunen har en kostsam och miljömässigt undermålig masshantering som behöver förbättras. Många grävarbeten i den bebyggda miljön gör det svårare att vidmakthålla kommunens gröna miljöer, och allt mer parkmark används för förtätning och hårdgörning av mark. Det finns många kompakteringsskador av tunga maskiner på markerna, och dessa skadar naturmiljöerna på olika sätt.

För att skapa bästa möjliga livsmiljö för träd har kommunen arbetat med att förbättra trädgrovar i hårdgjorda miljöer. Grovarna fylls med kolmakadam som innehåller biokol. Detta ger träden goda växtförutsättningar samtidigt som det fungerar som en koldioxidsänka.

Parkenheten försöker också rädda buskar och träd som står i vägen för ombyggnationer och exploatering.

Tack vare enträget arbete fortsätter användningen av tryckimpregnerat virke i kommunens parker att minska. Fort-

farande förekommer dock tryckimpregnerat material vid flera lekplatser som är äldre än fem år. Robinia används numera som trädstöd på allmänna platser. Plast används i minsta möjliga mån, till förmån för naturmaterial som juteväv, kokosmattor och liknande.

Kommunen saknar ytor för att ta hand om rivningsmaterial som kantstenar, plattor, gatsten och liknande. Därför kastas eller säljs mycket material. Detta är inte bra ur ett cirkulärt perspektiv.

Det är dock positivt att kommunen har en egen lövflis för att producera material som används som fallunderlag och marktäckning. Vi fortsätter också att ta tillvara och rena sanden på våra lekplatser. Betong är dock det vanligaste plattmaterialet som används i kommunen.

Parkenheten har under året också anlagt några mindre ängsytter och gröna vattenmiljöer för att omhänderta dagvatten i Trädgårdsstaden.

Skogsbruk

Granbarkborrar

Även under 2020 har kommunens skogsbruk lagt mycket fokus på att avverka träd som blivit angripna av granbarkborre. På många ställen har avverkningen skett manuellt i liten skala, men i ett par områden har vi behövt avverka på en större, sammanhängande areal. Vid naturreservatet Billingekleven, exempelvis, har angreppen varit stora. Det är viktigt att fortsätta avverka angripna träd tills populationen av granbarkborrar minskar till mer normala nivåer. Angreppen har precis som under 2019 skett vid flera tidpunkter. Kommunen har därför behövt jobba till och från med detta under hela året.

Skogsavverkningar

Under senhösten utfördes mer normala förnygringsavverkningar på några platser, nämligen Wiklandsskogen, Södra Ryd, Hasslum/Räddningsverket, Öm samt vid Simsjön. Totalt har cirka 5000 kubikmeter avverkats.

Tätortsnära gallring har också genomförts i anslutning till sommarstugor vid Simsjön, närmare bestämt vid Styrmansstigen och Viljestigen.

På Stallsiken södra har en slutavverkning för ny exploatering utförts.

Skogsvård

Inom skogsbruket har 10 000 plantor satts – mestadels gran med inblandning av 20 procent tall.

Kommunen har också röjt cirka 30 hektar ungskog i Wiklandsskogen, tio hektar vid Simsjön och cirka fem hektar på Billings fritidsområde.

Övrigt

Under året har diskussioner om ekosystemtjänstcertifiering inletts.

Organisationen Forest Stewardship Council (FSC) har tagit fram ett regelverk för att mäta skogsägares påverkan på ekosystemtjänster. Med hjälp av regelverket kan man kontrollera hur skogsägaren bevarat, förbättrat och/eller återskapat ekosystemtjänster på sin mark. Certifieringen fokuserar på fem ekosystemtjänster:

- Biologisk mångfald
- Kolbindning och lagring
- Vattenkvalitet
- Jordmån
- Friluftsliv och rekreation

Diskussionerna om certifiering kommer att fortsätta under 2021.

3. Miljöutbildning, samverkan och goda exempel som gör skillnad

För att komma vidare i miljö- och klimatarbetet krävs kunskap, samverkan och goda initiativ som inspirerar till vidare handling. Nedan beskrivs en del av de aktiviteter som pågått i Skövde under året. Många projekt, evenemang och aktiviteter har ställts in eller pausats under 2020. Dessa återkommer när pandemin bedarrat.

Nypremiär för Hittaut

Den 1 maj 2020 var det nypremiär för *Hittaut* i Skövde. Hittaut är ett slags skattjakt där man letar kontroller – så kallade checkpoints – antingen via en orienteringskarta i pappersform eller via en mobilapp. Efter ett par års uppehåll blev den alltså åter tillgänglig för Skövdeborna.

Aktiviteten blev en stor succé – hela 3227 deltagare registrerade sig. Det är nästan tre gånger så många som Skövdes tidigare rekordsäsong, och gör Skövde till den elfte bästa orten i Sverige sett till antal deltagare.

Hittaut kan liknas vid orientering och är en utomhusaktivitet som passar alla åldrar. Med hjälp av kartan letar sig deltagaren fram till respektive checkpoint – en stolpe med en rosa hittautdekal och motsvarande siffra som på kartan. På varje stolpe finns också en bokstavskod som man använder för att registrera sin checkpoint i appen eller på webben. Alla som registrerar checkpoints är med och tävlar om fina priser.

Under 2020 fanns aktiviteten tillgänglig på hela 57 orter i landet. I Skövde står IF Hagen som arrangör, i samarbete med Skövde kommun, Next Skövde samt ett antal lokala sponsorer. Huvudpartner är Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, PEAB Skaraborg, Skövdebostäder och Cementa.

Skövdes arbete med Agenda 2030

Under hösten 2020 bedömdes Skövde kommun utifrån hur vi arbetar med de globala målen i Agenda 2030. Skövde hamnade på en femte plats i den nationella jämförelse som tidningen Dagens Samhälle gjorde. Skövde kommun räknades då in i

kategorin småstads- och landsbygdskommuner, som består av totalt 136 kommuner.

Ungefär samtidigt startade Skövde kommun också en intern inventering av hur kommunens arbete, styrning och ledning lever upp till de globala målen i Agenda 2030. Resultatet ska vägleda kommunens verksamheter i hur de bättre kan arbeta med de globala målen, både på ett strategiskt och ett operativt plan.

Från och med 2021 är Skövde kommun också medlem i det nationella initiativet *Glokala Sverige*. Medlemskapet kommer att förbättra våra möjligheter att utveckla vårt Agenda 2030-arbete, och samtidigt stärka demokratiutvecklingen på lokal nivå. *Glokala Sverige* är ett utbildnings- och kommunikationsprojekt för att sprida kunskap och engagemang kring Agenda 2030 i kommuner och regioner. Det utförs i samverkan mellan Sveriges regioner och kommuner, Svenska FN-förbundet, Internationellt Centrum för Lokal Demokrati och finansieras med stöd av Sida.

Mer träbyggnad i Skövde

Forskning visar att husbyggnadskonstruktioner med trästomme har lägre klimatpåverkan än likvärdiga konstruktioner i betong, sett ur ett livscykelperspektiv. Skillnaden i klimatpåverkan förklaras bland annat av en mindre andel fossila bränslen vid tillverkningen av träbjälklaget och att energiåtervinningen gör att fossila bränslen sparas när huset ska rivas. Utöver klimatvinsten i byggskedet utgör träbyggnader också betydande kolsänkor, tack vare att koldioxid binds i byggnaderna.

Under hösten 2019 och våren 2020 deltog Skövde kommun i projektet *Wood First*.

Projektet är ett processtöd för att ta fram, uppdatera eller följa upp en träbyggnadsstrategi, och erbjuds via Föreningen Trästad Sverige och företaget WSP Groups. Processen mynnade ut i ett första utkast till en kommunal träbyggnadsstrategi, som togs väl när Skövde kommun sedan presenterade den för det lokala näringslivet. Strategin/arbets sättet kommer framöver också att läggas in i kommunens nya energi- och klimatplan.

Västsvenska klimatlöften

Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om erbjöd under 2020 kommunerna i Västra Götaland att anta ett antal klimatlöften. Klimat 2030 är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län, i samverkan med många andra aktörer, och löftena ska infrias under 2021.

Genom att anta några av klimatlöftena i Klimat 2030 blir löftena också en del av kommunens totala klimatåtagande. Genomförandet av *Kommunernas klimatlöften* kan i vissa delar ses som en del av kommunens arbete med Agenda 2030-målen och Fossilfritt Sveriges utmaningar, men också som en del av kommunens övriga arbete kring klimat, miljö och utveckling.

Skövde kommun antog dessa tre klimatlöften för 2021:

- Vi använder en klimatstyrande resepolicy
- Vi använder cirkulära möbler
- Vi har arbetssätt för årlig utsläppsminskning – en koldioxidbudget

Klimat 2030 kommer under året att stödja kommunerna i arbetet med att infria sina löften. Syftet är att stärka klimatarbetet utifrån de 20 klimatlöften som kommunerna kunnat välja mellan och där rådigheten ligger på kommunal nivå. Klimat 2030 stödjer också kommunerna för att stärka klimatarbetet och tillsammans åstadkomma mer på kortare tid. Totalt ska 326 klimatlöften eller klimatsatsningar genomföras inom regionen under 2021. Utsläppen kommer därmed att minska med 42 400 ton koldioxidequivaler. Minskningen motsvarar ett års utsläpp från Skövdes alla 30 000 bilar.

Ny organisation för klimat- och miljöarbete

Under 2020 har en kartläggning av AB Skövdebostädens kvalitets-, miljö- och arbetsmiljöarbete genomförts. Syftet är att säkerställa att ledningssystemet används på rätt sätt och att arbetet utvecklas. Kartläggningen ledde till att bolaget ska definiera om miljösamordnarrollen och beskriva den tydligare. Dessutom ska ett antal miljöcoacher utbildas i organisationen för att vara behjälpliga i miljöfrågor ute i verksamheten. Miljösamordnaren och miljöcoacherna ska bland annat säkerställa att kemikalielistan minskar. Under året rapporterades sju miljöavvikelser i verksamheten. Avvikelserna bottnade i inköp av kemikalier som inte finns på listan, oljeläckage från fordon samt felsortering av avfall.

Miljöpris mot matsvinn

Under en digital näringslivsgala delade kommunalråd Ulrica Johansson (C) ut Skövde kommuns miljöpris. I år fick Föreningen *Ätbart* ta emot priset, för sitt ihärdiga och resultatgivande arbete med att minska Skövdes matsvinn.

Motivering:

"Skövde kommun utser Föreningen Ätbart till 2020 års miljöpristagare för deras genuina och systematiska arbete med att minska Skövdes livsmedelsaktörers matsvinn och för att sedan i samverkan med andra organisationer och företag få ut dessa livsmedel till behövande i Skövde.

Föreningen Ätbart "räddar" 1,5 ton ätbar mat i veckan, vilket motsvarar 250 matkassar.

Föreningen Ätbart har en önskan om att få till en långsiktig medvetenhet om hur mycket ätbar mat som faktiskt slängs dagligen och hur mycket som kan tas tillvara. Det långsiktiga målet är att minska Skövdes matsvinn med 50 procent till 2030.

Skövde kommun anser att Föreningen Ätbart är väl värda 2020 års miljöpris och önskar föreningen och alla deras samarbetspartner stort lycka till med det fortsatta värdefulla arbetet."

Test av alternativ kolkälla

För att rena avloppsvattnet i Stadskvarns avloppsreningsverk används huvudsakligen insatsvarorna el och kemikalier. Bland annat tillsätts metanol som kolkälla i det biologiska reningssteget. Under 2020 förbrukade reningsverket cirka 80 ton metanol. Under en period under sommaren 2020 testades dock en alternativ kolkälla. Till skillnad från metanolen är denna kolkälla fossilfri, icke brandfarlig och icke giftig. Ytterligare försök med detta alternativ planeras under 2021.

Enhetens förhoppning är att i framtiden helt kunna ersätta metanol med den alternativa kolkällan.

4. Koldioxidutsläpp i Skövde kommun

Ny energi- och klimatplan

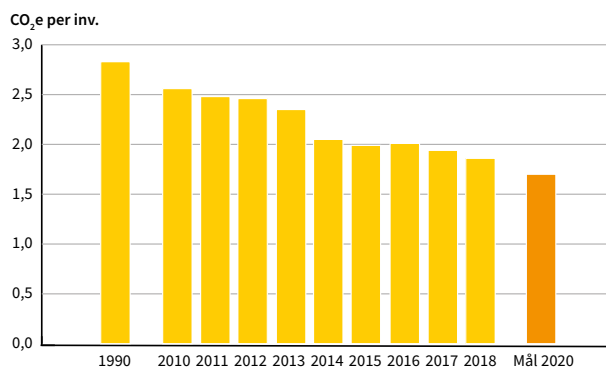
Under 2020 har arbetet med den nya energi- och klimatplanen kommit igång på allvar. Den nu gällande planen sträckte sig fram till årsskiftet 2020/2021. För att Skövde ska stå rustat inför framtiden är det därför helt nödvändigt med en ny plan. Kommunens bolag och sektorer har haft dialog under hösten och i december 2020 skickades ett förslag på ny plan ut på remiss.

Koldioxidutsläpp i Skövde kommun

Enligt Skövde kommuns energi- och klimatplan skulle växthusgasutsläppen per invånare minska med 40 procent mellan 1990 och 2020. Växthusgasutsläpp består av flera olika gaser, som räknas om till koldioxidekvivalenter (CO₂e) för att spegla den globala uppvärmningspotential som varje växthusgas har. Därför används begreppet koldioxid synonymt med växthusgasutsläpp i detta avsnitt.

Sedan 1990 har växthusgasutsläppen för Skövde kommun, den energiintensiva industrin borträknad, minskat med 34 procent. Sedan 2012, då energi- och klimatplanen antogs, har utsläppen minskat med 24 procent.

Målen i Skövdes energi- och klimatplan gäller energi- och transportsektorns utsläpp exklusive den energiintensiva industrin. Att den energiintensiva delen räknas bort beror på att den absolut största delen av dessa utsläpp kommer från Cementa och Volvo Powertrain. Dessa företags incitament för att minska utsläppen utgörs av interna mål och av EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Figur 1. Växthusgasutsläpp från energi- och transportsektorn per invånare relaterat till Skövdes mål för utsläppsminskningar till 2020 (ton CO₂e/invånare).

För att nå målen till 2020 behöver framför allt transportsektorns utsläpp minska. Årets uppföljning gäller 2018 års utsläpp. Efter som vi vet att antalet laddbara fordon ökat de senaste två åren är chansen stor att nästa uppföljning kommer att visa ytterligare minskade utsläpp. Huruvida det räcker för att nå målet återstår att se.

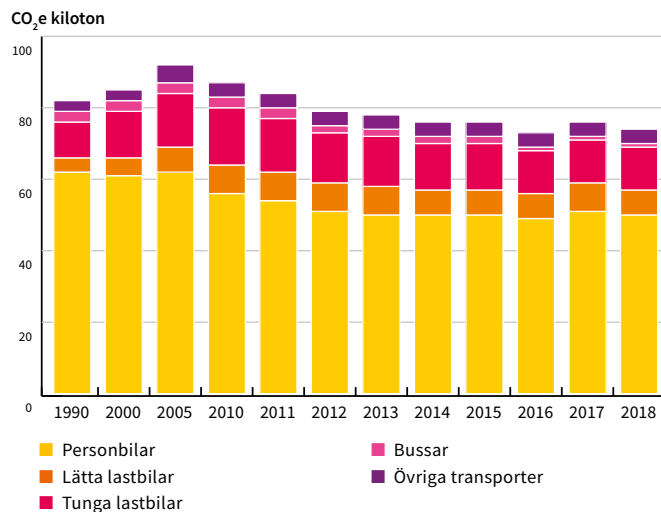

Utsläpp från industrin

Nationellt står industrin för omkring 28 procent av alla växthusgasutsläpp. I Skövde kommun kommer hela 53 procent av utsläppen från industrin. Därför ger procentuellt små förändringar hos industrin stor effekt på kommunens totala utsläpp. Mellan 1990 och 2013 minskade industrins utsläpp med 40 procent. Sedan 2013 har utsläppen dock ökat med 25 procent, troligtvis på grund av högkonjunkturen.

Utsläpp från transporter

Transportsektorns utsläpp i Skövde redovisas i figuren nedan. Tunga och lätta lastbilar står för en relativt stor del av utsläppen. Sedan 2010 har nivån dock sjunkit successivt, till samma nivå som i början av 2000-talet. Jämfört med 2017, när utsläppen återigen ökade, minskade utsläppsnivån något under 2018. Den främsta kategorin där utsläpp sker är hos kommunens personbilar. I alla fordonsgrepp är effektivare fordon den främsta faktorn bakom sänkta utsläpp. Denna tendens motverkas dock av att trafikmängden samtidigt ökar, samt att stadsjeeparna blir fler.

Figur 2. Transportsektorns koldioxidutsläpp i Skövde, exklusive flyg och sjöfart (kiloton CO₂e).

5. Förnybar energi i Skövde kommun

Kommunfullmäktiges vision 2025:
Kommunen använder så gott som
uteslutande förnybar energi

Andelen förnybar energi 2018 – industrisektorn exkluderad

När Skövdes energi- och klimatplan antogs 2012 låg andelen förnybar energi strax under 40 procent. Sedan dess har andelen ökat till 47 procent, vilket är den högsta noteringen sedan mätningen började. Den icke förnybara energin består av bensin och diesel som används i transportsektorn. Industrins transporter ingår också här, eftersom de inte särredovisas av SCB. Enligt underlag från Energimyndigheten räknas även en del av avfallet i fjärrvärmemixen som icke förnybart.

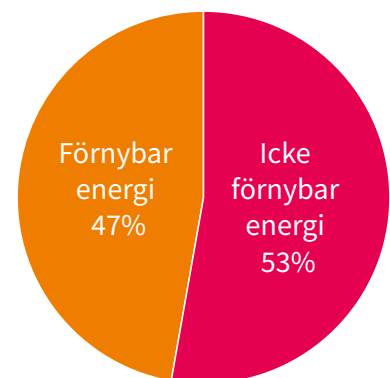
En stor del av den energi som används i kommunen utgörs av el. När det gäller elen är bedömningen att kommunen sett över hela året använder nordisk elmix. Under 2018 var den till hälften icke-förnybar.

För att nå vår vision till 2025 behöver vi arbeta vidare med att skapa förutsättningar för ett förnybart samhälle. Den absolut största utmaningen i närtid är att sänka andelen fossilt bränsle som används för transporter. Med tanke på de senaste årens snabba teknikutveckling kring elektrifierade fordon är det dock fortfarande möjligt att drastiskt minska fordonens utsläpp fram till 2025. Vi behöver också öka andelen förnybart material i vårt avfall. Dessutom behöver en större del av elproduktionen i Sverige komma från förnybara energikällor.

Metod och datakällor

Andelen förnybar respektive icke förnybar energi beror på vilka typer av bränslen som använts i kommunen, samt hur fjärrvärmerna och elen produceras. För att bestämma andelen förnybart har SCB:s statistik över kommunal och regional energianvändning använts, tillsammans med data från Skövde Energi över fjärrvärmeanvändning för olika sektorer. Andelen förnybar råvara i fjärrvärmemixen baseras på en rapport från Energimyndigheten (Analys av den förnybara energiandelen i avfall till förbränning. Energimyndighetens dnr 2016-010523). För att miljövärdera elen har nordisk elmix använts.

Figur 3. Förnybar och icke-förnybar energi 2018 (exklusive industrisektorn).

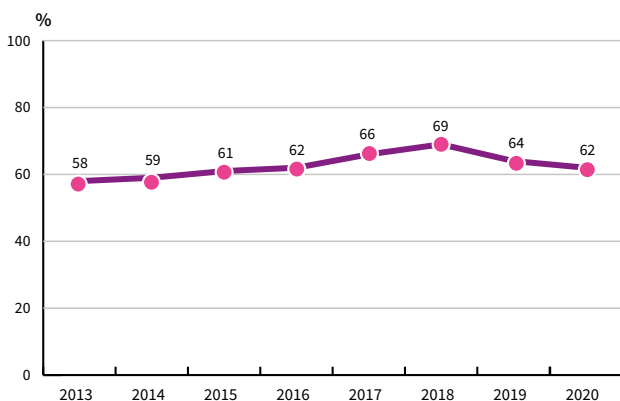

För att främja användningen av biodrivmedel genomförde regeringen 2018 en så kallad reduktionsplikt för bensin och diesel. Den innebär att alla drivmedelsleverantörer måste minska växthusgasutsläppen från bensin och diesel med en viss procentsats varje år. Reduktionsplikten bör på sikt medföra att andelen förnybart i bränslemixen ökar nationellt. Detta bidrar också till att nå Skövdes vision. 2018 var låginblandningen 23 procent.

6. Energi i kommunorganisationen

Under 2020 var 62 procent av den energi som användes i kommunorganisationen förnybar. Den relativt höga siffran beror framför allt på att fjärrvärmemixen har en hög andel förnybar energi. De 38 procent som klassas som icke förnybar energi består till stor del av el från icke förnybara källor, samt den del av avfallsförbränningen i fjärrvärmemixen som är icke förnybar.

Figur 4. Andelen förnybar energi som används av hela kommunorganisationen.

Under 2020 kom 80 procent av fjärrvärmens från förnybara energikällor. Som icke förnybart räknas delar av det förbrända avfallet samt den olja som används när annat bränsle inte räcker till. Att avfall förbränns i ett kraftvärmeverk är dock inte nödvändigtvis negativt för miljön, eftersom avfallet annars hade hamnat på deponi där utsläppen hade blivit större. För att beräkna mängden förnybar el används nordisk elmix för 2019 – nyare data än så finns inte att tillgå. Ungefär 40 procent av den el som producerades i Norden under 2019 var icke förnybar. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan. De senaste tio åren har andelen förnybar energi i den nordiska elmixen dock minskat successivt. Det kan bero på att de baltiska länderna har inlemmats i det nordiska elhandelsområdet, där en högre andel fossil el kan förväntas användas. Det kan också

bero på att mer fossil el numera importeras till det nordiska elhandelsområdet från övriga Europa.

Enligt visionen ska kommunorganisationen 2025 så gott som uteslutande använda förnybar energi. För att nå visionen krävs beslut om att antingen köpa in eller producera egen förnybar el och fjärrvärme.

Förnybart i kommunens fordon

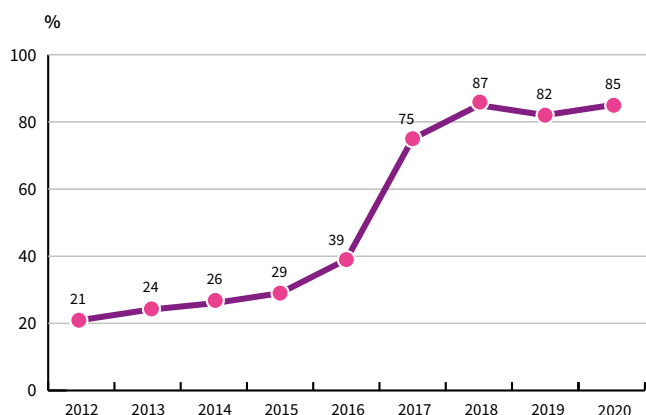
Kommunen använder också energi i form av bränsle till transporter. I Skövde är energiåtgången för transporter liten jämfört med den energimängd som används för el och värme. Men i ett nationellt perspektiv är transportsektorns utsläpp en stor post. Därför är det viktigt att även kommunorganisationen fasar ut fossila fordonsbränslen. 2020 var 16 procent av energin som användes till kommunens transporter icke förnybar. Dessa 16 procent består enbart av bensin och diesel. För att minska denna andel ytterligare behöver kommunen sluta att köpa in fossildrivna fordon. Samtidigt behöver vi byta ut befintliga fossildrivna fordon mot varianter som drivs av el eller andra förnybara bränslen.

Metod och datakällor

Data för kommunorganisationen har hämtats från sektor service, Skövdebostäder och Skövde Värmeverk. För konvertering från vikt, volym och bränsletyp till energi har värmevärden från Energimyndighetens datalager använts. För att miljövärdera elen har nordisk elmix använts. Andelen förnybart material i fjärrvärmens har räknats ut med data från Skövde Värmeverk och SCB. Andelen förnybar råvara i fjärrvärmemixen baseras på en rapport från Energimyndigheten (Analys av den förnybara energiandelen i avfall till förbränning. Energimyndighetens dnr 2016-010523).

2017 bytte sektor service ut all diesel i sin egen tankanläggning mot den förnybara dieseln HVO (hydrerad vegetabilisk olja). Tack vare det blev största delen av allt bränsle förnybart utan att vi behövde byta ut fordonen. Även om HVO är en förnybar energikälla har den dock liknande utsläpp som fossil diesel när det gäller kväveoxider, försurande ämnen, marknära ozon, sot och andra hälsoskadliga partiklar. Ur miljö- och hälsosynpunkt bör vi därför även fortsättningsvis fokusera på att växla om till eldrivna fordon samt till fordon som kan drivas av andra förnyelsebara bränslen.

Figur 5. Andel förnybar energi som kommunorganisationens fordon använder.

Mer energi från fler solceller

Under 2020 producerade solcellerna på Skövdebostädernas tak 234 megawattimmar el. Det är 65 procent mer än 2019. Solcellstekniken har blivit effektivare och billigare, och därmed också en lönsammare investering. Skövdebostäder har därför solenergi som standard i alla nybyggnationer. Nästa steg blir att installera solcellsanläggningar även i lämpliga befintliga bostadsområden.

Även Skövde kommun ökade sin produktion av solcellsel under 2020. Hela 310 megawattimmar solcellsel producerades, vilket är 40 procent mer jämfört med 2019. Denna utveckling lär fortsätta även 2021, då flera nya anläggningar är planerade. Kreativa Hus AB, exempelvis, planerar att installera 100 kilowatt solceller på fastigheten Spaljén under 2021.

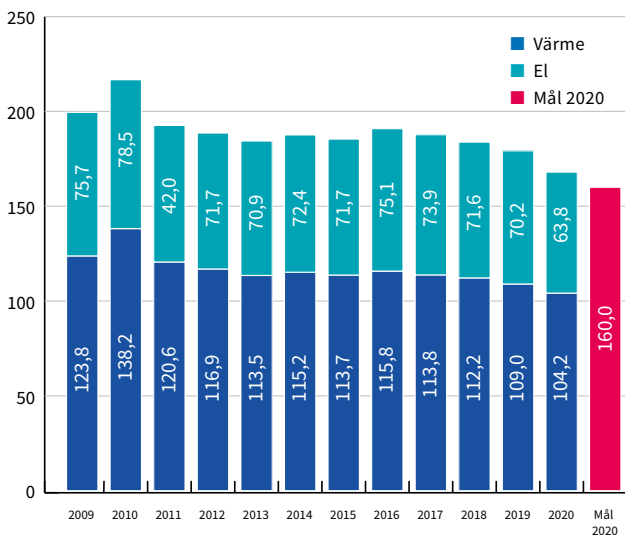
Energianvändning i kommunala byggnader

Energianvändningen i kommunens byggnader ska 2020 vara 20 procent lägre än under 2009. Enligt målen skulle en tredjedel av den minskningen vara genomförd till 2014. Målet gäller energianvändning per kvadratmeter för både el- och värmeanvändning i byggnader som ägs och förvaltas av kommunala förvaltningar, samt för AB Skövdebostäder.

Måluppfyllelse för kommunens lokaler

Mellan 2009 och 2019 har energianvändningen i våra fastigheter minskat med ungefär 10 procent. Sedan 2016 är trenden svagt fallande, vilket är positivt. Utvecklingen beror delvis på vårt interna arbete för att minska energianvändningen, men troligen också på att nyproducerade fastigheter är energieffektivare än äldre. När de nya tas med i statistiken minskar därför den genomsnittliga energianvändningen. Kommunen jobbar kontinuerligt med energieffektivisering som en del av det naturliga underhållet och genom att justera drifttider på utrustning. Under 2020 har vi också fortsatt arbetet enligt Handlingsplan 22. Projektet visar att kommunens skolor kan minska sin energianvändning med 15 -20 procent genom lönsamma investeringar.

Mellan 2019 och 2020 minskade energianvändningen per kvadratmeter med 6 procent, vilket är betydligt mer än normalt. Detta beror på pandemin, som gjort att kommunens lokaler använts i mindre utsträckning än tidigare. Först när pandemin är slut kommer vi att kunna se hur energianvändningen faktiskt påverkats. Trots den stora minskningen mellan 2019 och 2020 når inte kommunorganisationen målet att minska energianvändningen med 20 procent mellan 2009 och 2020.

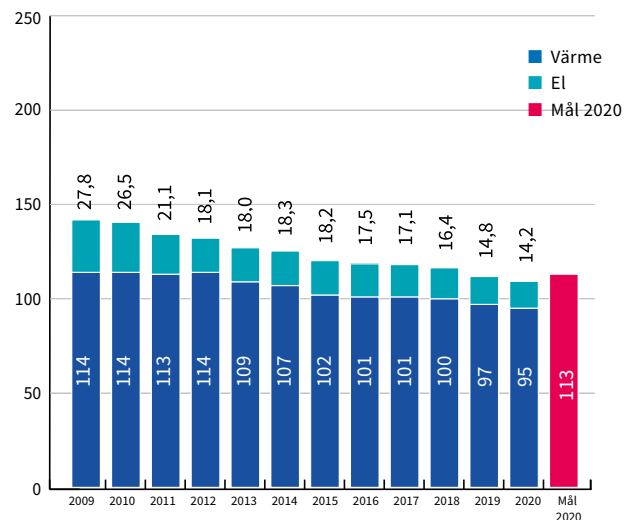
Figur 6. Energianvändningen för kommunens lokaler 2009 till 2020 (kWh/m²).

Metod och beräkningar

För att beräkna energianvändningen i lokaler och bostäder har data hämtats från sektor service och från AB Skövdebostäder. Den data som använts är mängden köpt värme, mängden köpt el samt kvadratmeteryta (Atemp). Värmen som har använts i lokalerna och bostäderna har normalårskorrigerats med SMHI Energi-index.

Måluppfyllelse för kommunens bostäder

Tidigare hade AB Skövdebostäder som mål att minska energianvändningen i kommunens bostäder med en tredjedel till 2014. Det målet klarade de. Sedan dess har bolaget fortsatt att minska sin energianvändning. 2019 nådde bolaget ett nytt mål: att minska energianvändningen med 20 procent. De bostäder som byggs idag är betydligt energieffektivare än äldre fastigheter. Men stora delar av fastighetsbeståndet är inte nyproducerat. Därför kan man spara mycket genom att fortsätta effektivisera de äldre fastigheterna. Mellan 2019 och 2020 minskade energianvändningen med 2 procent, vilket är i linje med tidigare år. Energianvändningen hos Skövdebostäder påverkas inte lika mycket av pandemin eftersom andelen verksamhetslokaler är betydligt mindre hos bolaget än hos kommunen. Tvärtom borde energianvändningen ha ökat under 2020, när bolagets kunder tillbringat mer tid i hemmet. Först när pandemin är över kommer vi att kunna se hur energianvändningen faktiskt påverkats.

Figur 7. Energianvändningen för kommunens bostäder 2009 till 2020 (kWh/m²).

AB Skövdebostäder

Att minska energiförbrukningen är ett av Skövdebostäders huvudmål kopplat till ekologisk hållbarhet. Som en del av Allmännyttans klimatinitiativ har bolaget satt upp målet att sänka sin energianvändning med 30 procent till 2030 jämfört med 2007. Bolaget bryter ner målet till årliga minskningar där man i år inte nått riktigt så lågt som förväntat. Många faktorer spelar in i beräkningarna och nyproduktionen har en stor del i den minskade energianvändningen. Skövdebostäder tänker dock på energin i alla lägen, även i befintliga fastigheter.

Under 2020 har Skövdebostäder installerat solceller på tak i fem befintliga områden. Dessutom ska en utredning för fler lämpliga tak genomföras.

Skövde energi AB

Klimatbokslut

Skövde Energi förser kommunens invånare och företag med klimatsmart energi. Bolaget strävar efter att vara motorn i Skövdes cirkulära samhällsutveckling. Genom att leverera trygga och långsiktigt hållbara energilösningar gynnar bolaget både människa, samhälle och miljö.

Varje år tar Skövde Energi fram ett miljöbokslut som visar hur deras verksamhet påverkat de globala koldioxidutsläppen. 2019 förebyggde bolaget 116 200 ton växthusgasutsläpp tack vare att avfall förbrändes i kraftvärmeverket istället för att hamna på deponi.

Hållbar kyla på Ekedal

Skövde Energi har under året installerat en kylanläggning på Äldrecentrum Ekedal. Efterfrågan på kylmöjligheter ökar i samhället, speciellt för äldre och sjuka under varma perioder. Kylanläggningen producerar kyla med värmedriven absorptionsteknik. Den fungerar enligt samma princip som en konventionell kylmaskin, men drivs istället med värmeenergi från fjärrvärme. Skövde Energi levererar idag cirka 4 GWh återvunnen spillvärme per år till produktion av svalkande kyla – förutom till Ekedal också till Skaraborgs Sjukhus Skövde.

Energi- och klimatrådgivningen

Energi- och klimatrådgivningen har under 2020 fortsatt att arbeta för förnybar energi och hållbara resor. Tyvärr har rådgivningen dock påverkats mycket av coronapandemin, eftersom dess verksamhet är beroende av möten med människor. De flesta planerade aktiviteter blev därför inställda under året.

En av de aktiviteter som trots allt kunde genomföras var utlåningen av lastcyklar via kommunens kontaktcenter. Projektet med cykelutlåningen får mycket positiv återkoppling och cyklarna är utlånade stora delar av utlåningsperioden. Under 2020 fick rådgivningen tillgång till ytterligare en cykel – och har nu alltså totalt tre att låna ut.

Under hösten 2020 startade energi- och klimatrådgivningen också en podcast. Under fyra tillfällen satte sig energi- och klimatrådgivaren Ludvig Isacsson, miljöstrategen Sari Strömblad och kommunikatören Mattias Nilsson tillsammans ned för att diskutera hållbarhet. Tanken med podcasten är att i vardagliga samtal lyfta hållbarhetsfrågor för den breda massan – och att göra det på ett enkelt sätt. Här diskuteras ny teknik, miljö, klimat, mat, samhällsplanering och beteende på ett lätt- och öppensinnat sätt. Podcasten hade under hösten över 500 lyssningar.

Energieffektiv drift

Kommunens energistrateg leder ett projekt som handlar om att minska kommunorganisationens energiförbrukning. I våra kommunala byggnader finns stora möjligheter att energieffektivisera. Man beräknar att energianvändningen kan minska med 15- 20 procent per år i kommunala byggnader. Projektet består av ett team av representanter från flera verksamheter och är ett av flera som drivs inom Handlingsplan 22.

Med nya arbetssätt och en helhetsmetod kan vi öka lönsamheten, sänka driftkostnaderna och väsentligt minska miljöpåverkan. I projektet arbetar man utifrån en metod där man tittar på en helhetslösning med åtgärds paket för respektive fastighet.

Totalt förvaltar kommunen cirka 500 000 kvadratmeter lokaler – allt från badhus och idrottshallar till skolor och äldreboenden. Varje fastighet kommer att utredas för att se vilken energiprestanda som finns. Därefter tas en åtgärdsplan fram för varje fastighet. Arbetet med att energieffektivisera måste ses i ett längre perspektiv; det vi sår nu kan vi skörda om ett antal år. En lärdom som projektmedlemmarna dragit är hur viktigt det är att tänka på helheten istället för att lösa enskilda problem. Enerkiprestandan för en byggnad måste räknas med både i byggprocessen och i driften av fastigheten, liksom vid renovering eller ombyggnation. En annan lärdom är vikten av

att samverka över sektorsgränserna – det är avgörande för att lyckas. Flera skolfastigheter har gått igenom och åtgärdsplaner tagits fram. Den energibesparing som beräknats är betydande. Ett exempel på en lönsam åtgärd är att införa behovsstyrning på ventilationen i klassrummen. Detta saknas i de flesta skolor idag.

Cirkulär ekonomi i industriell skala

Gasums nyförvärvade biogasanläggning i Skövde (som byggdes 2012 av kommunen) kan med rätt råvaror producera upp till 40 GWh biogas. Idag ligger produktionen på 23 MWh per år, producerat av cirka 40 000 ton substrat. Tillsammans med befintliga biogasanläggningar i Lidköping och Vadsbo samt en planerad anläggning i Götene ska Skövdeanläggningen öka företagets produktionskapacitet inom biogas ytterligare. Skövdeköpet gör det möjligt att optimera både anskaffningen av råmaterial och distributionen mellan biogasanläggningarna i området.

Företaget ser Skövdeanläggningen som ett tillskott som kommer att underlätta storskalig biogasproduktion inom det geografiska området. Potentiella leverantörer som har stora volymer överflödigt råmaterial behöver en stabil partner som kan ta emot och bearbeta en bred uppsättning och stora kvan-titeter av materialet. Gasum kan nu ta emot material från platser som tidigare ansetts ligga utanför det lokala upptagningsområdet. Det kommer att skapa viktiga synergieffekter i råvaruanskaffningen. Anläggningen i Skövde kommer att producera biogödsel för distribution till omgivande gårdar. Aktuell siffra för företagets produktion av biogödsel är 50 000 ton per år. En stor del av jordbruket i området är ekologiskt. Genom att producera förnybar biogas eller biogödsel kan företaget erbjuda cirkulära lösningar i industriell skala för lokala lantbrukare.

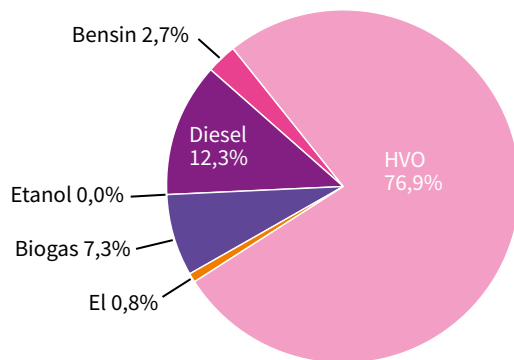
Biogas är en 100-procentigt förnybar energikälla som kan produceras av olika sorters biologiskt nedbrytbart avfall. När gasen används för vägtransporter kan den minska koldioxidutsläppen med upp till 90 procent jämfört med fossil diesel. Gasum är nu en av de största producenterna av biogas i Norden. Gasum kommer att tillgängliggöra 4 TWh biogas i Norden fram till 2024, både genom egen produktion och genom samarbetspartners.

7. Fordon och transporter

Under 2020 drevs 54 procent av kommunens personbilar och lätta lastbilar av förnybart bränsle eller el. Det är en stor förbättring från de 30 procent som vi nådde upp till under 2019. Skälet till förändringen är att kommunen 2020 valde att räkna med de dieslbilar som drivs av det förnybara bränslet HVO100. De senaste åren har kommunen också fått fler lätta lastbilar och personbilar som drivs helt av el – 2020 stod de för 14 procent av den totala fordonsflottan. Utvecklingstakten framöver är svår att bedöma eftersom den så tydligt påverkas av kommunorganisationens prioriteringar kring hur fordonsinköp ska göras. Mycket tyder dock på att andelen eldrivna fordon kommer att öka när priset på dessa bilar faller.

Figur 9. Fördelningen av de bränslemängder som kommunen köpt in under 2020.

Bränslen

Fördelningen mellan de olika sorters bränslen som köpts in kan ses i figur 9 ovan. E85, biogas, HVO och till viss del el räknas som förnybara bränslen medan bensen och diesel räknas som icke förnybara. Under 2020 ökade andelen förnybart bränsle till 85 procent, från 82 procent 2019. Fördelningen mellan de olika bränslena syns i figur 9. Det bränsle som tankas mest i kommunens fordon är HVO, som är en syntetisk diesel gjord på förnybar råvara.

Mål för transporter i den kommunala organisationen

Energiåtgången vid användning av tjänstefordon och av privata fordon i tjänsten ska inte ha ökat till 2020 jämfört med 2009. Minst 75 procent av personbilarna ska drivas av förnybart bränsle eller el. Andelen lätta lastbilar/servicebilar som drivs med förnybart bränsle eller el ska vara 50 procent senast 2014.

Laddinfrastruktur

Under 2020 har kommunen fortsatt att bygga ut laddinfrastrukturen enligt den plan för laddinfrastruktur som antogs av kommunfullmäktige 2019.

Laddplats Sandtorget togs i drift under våren 2020, och under sommaren öppnade även en laddplats på Billingen. Under hösten fortsatte arbetet med att förenkla för användarna, när kommunen slöt ett avtal med Incharge. Under våren 2021 ska kommunens alla laddstationer flyttas till Incharge laddnätverk. Tack vare det kommer användarna att kunna betala för den faktiska mängd el de laddar. Även kundservicen kommer att få ett lyft eftersom det går att nå företagets kundtjänst dygnet runt hela året.

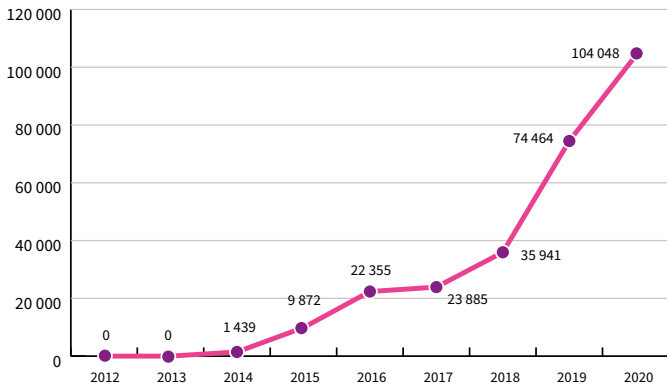
Förberedelser för ytterligare en laddplats vid Arenan, med snabbaddare, påbörjades under hösten. Laddplatsen väntas stå klar våren 2021.

Kreativa Hus Skövde har under året installerat ytterligare tio elbilsaddare i Science Park Skövde.

AB Skövdebostäder genomförde 2020 en enkätundersökning bland sina hyresgäster för att undersöka behovet av elbilsaddning de kommande åren. Resultatet är inte statistiskt säkert men visar på ett ökat behov. Skövdebostäder installerar laddstolpar när kunderna efterfrågar det, men har också börjat förbereda installationer i flera olika områden för att vara beredda. Bolaget berättar också om förutsättningarna för hyres-

gäster som kan behöva byta till laddplats. Man informerar också om att bolaget vill främja en fossilfri fordonspark i sina områden.

Mängden el som laddas vid kommunens publika laddpunkter fortsätter att öka. Det är ett tecken på att fler och fler invånare kör elbil eller laddhybrid. Trenden syns i figur 5.

Figur 5. Mängden el (kilowattimmar) som laddats via kommunens publika laddpunkter 2012-2020.

Cykelinfrastruktur i Skövde

I slutet av 2019 startade arbetet med att ta fram åtgärdsplaner för det prioriterade röda cykelstråket*. Arbetet utgår från kommunens cykelstrategi och cykelplan, och har pågått under hela 2020. I det första skedet har man fokuserat på att strukturera och planera inventeringsarbetet.

Inventeringsfasen utfördes under våren och sommaren och mynnade ut i en lista över stora och små åtgärder som behöver hanteras. Utifrån det har en budget tagits fram för varje punkt.

Enheten har arbetat med att kartlägga alla målpunkter i Skövde tätort som kan vara intressanta för cyklister. Exempel på sådana målpunkter är högskolan, centrum, försvarsmakten, resecentrum och turistcentrum. Detta arbetet ligger sedan till grund för planeringen av skyltningen av cykelvägarna.

Prioriterade stråk handlar även om att cykeltrafiken ska prioriteras högre än biltrafik i korsningspunkter. På vilket eller vilka sätt det ska göras i Skövde redovisas i cykelplanen.

Dessa stråk ska ha den högsta skötselnivån av cykelvägarna i kommunen, de ska exempelvis prioriteras först vid snöröjning. Det ska också synas i utformningen att det är ett prioriterat stråk, vilken metod som ska användas kommer att arbetas fram under arbetet med cykelplanen.

*Vi behöver snabba effektiva stråk som på ett smidigt sätt låter oss cykla från en del av staden till en annan, enligt liknande principer som nätet för motortrafik är uppbyggt.

Åtgärdade områden på cykelnätet

I Käpplunda, längs med Havstenvägens östra sida, har en gång- och cykelväg (GC-väg) med separering byggts. Vägen kopplar ihop området med den befintliga GC-vägen längs Ekängsvägen och det nord-sydliga stråket längs Vadsbovägen.

På Östermalm har en gång- och cykelväg med separering byggts längs den södra sidan av Bäckvägen. Förbindelsen sträcker sig i ost-västlig riktning och kopplar ihop Skövde centrum och Aspelund via den befintliga tunneln under Östra leden.

Mellan Mörkekorset (korsningen Hjovägen/Mariestadsvägen/Stationsgatan) och Bangårdsgatan har en gång- och cykelväg byggts via Klockarvägen. Vägen har byggts i samband med ombyggnationen av korsningarna Bangårdsgatan och Henriksbergsgatan på Hjovägen.

Gång- och cykelvägen som går längs Nohlagavägen och genom Trädgårdsstaden har förlängts i och med utbyggnaden av Trädgårdsstaden etapp 3. Vägen är nu helt färdigbyggd fram till väg 200.

Under senhösten 2020 började man också bygga en anslutande gång- och cykelväg mellan Timmervägen och Spånvägen i Södra Ryd. Denna väg ska ansluta det befintliga cykelnätet till det nya Hälsans park. Nya gång- och cykelvägar har också byggts i diverse projekt, utanför arbetet med åtgärdsplaner.

Flera projekt för ökad cykling

Hållbart resande väst på Västra Götalandsregionen har under våren 2020 genomfört ett projekt som man valt att kalla för *Elcyklist*. Det är ett pilotprojekt som gjordes i Skövde tillsammans med en forskare. Projektet innebar att 100 medarbetare på Volvo Powertrain i Skövde under fem veckor fick chansen att testa en elcykel istället för att ta bilen till jobbet. Volvo valdes ut eftersom företaget har många anställda och det är möjligt att ta sig dit med cykel. Projektet föll väl ut och över hälften av deltagarna tänker fortsätta att cykla till jobbet framöver. Närmare 40 procent av deltagarna planerar också att köpa en elcykel i framtiden.

Ett annat cykelprojekt som pågått är Vintercyklist som kommunen deltog i för första gången vintern 20/21. Projektets syfte är att få fler att välja cykeln som transportmedel även på vintern. För att en person ska kunna anmäla intresse till Vintercyklist måste den egna kommunen vara med i projektet. Totalt fick 30 deltagare i Skövde dubbdäck och däckbyte på sin cykel. I gengäld åtog sig cyklisterna att cykla till och från jobbet tre dagar i veckan under projektperioden, samt att varannan vecka rapportera in till kommunen hur de upplevt cykelvägarna under vintern. Kommunen får därmed dokumenterade rapporter om väghållningen medan ett antal invånare får testa att cykla på vintern – med andra ord en vinn-vinn-situation.

Resor med tåg och flyg

Resor med tåg

Kommunens tågresor minskade markant under 2020. Detta på grund av pandemin.

Medräknat alla operatörer har Skövde kommun rest 238 633 kilometer med tåg under 2020. Det kan jämföras med 1 012 442 kilometer tågresor under 2019.

Resor med flyg

Totalt minskade kommunens flygresor under 2020 till en tiondel av 2019 års siffra – från 493 000 kilometer till 45 000 kilometer. Även detta är en följd av pandemin. Antalet resta kilometer vid kortare flygresor (under 500 kilometer) har dock inte minskat. Den siffran har tvärtom ökat med 17 procent mellan 2019 och 2020.

8. Resurshushållning

Upphandlingsenhetens verksamhet

Upphandlingsenheten är kommunstyrelsens verkställande organ för kommunens upphandlingsverksamhet.

Kommunens upphandling regleras av:

- Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling
- Policy för upphandling (2017)
- Riktlinjer för inköp (2013)

Offentlig upphandling

Sedan den 1 januari 2017 gäller ett nytt regelverk för offentlig upphandling. I detta regelverk har utrymmet för att ställa krav på miljöhänsyn blivit större. Det gäller bland annat möjligheten att använda särskild märkning som bevis på miljöprestanda samt tydligare riktlinjer för hur och när man ska ställa krav på miljöledningssystem. Det gäller också klargöranden för hur livscykelkostnader inklusive kostnad för externa miljöeffekter får användas i utvärderingen av anbud.

Policy för upphandling

En ny policy för upphandling beslutades av kommunfullmäktige under 2017. Avsnittet som gäller hållbar utveckling är formulerat på följande sätt:

”All upphandling ska vara inriktad på att de upphandlade varorna och tjänsterna ska bidra till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. I upphandlingar av livsmedel ska miljökrav, djurskydds krav, krav rörande antibiotika-användning och smittskydd ställas i enlighet med upphandlingsmyndighetens kriteriedokument.”

Möjligheter och begränsningar kring miljökrav

Upphandlingsenheten har stor indirekt effekt på de kommunala verksamheternas miljöpåverkan. Det är i upphandlingsskedet som kraven på miljöprestanda fastställs för de varor, tjänster och entreprenader som ska köpas in.

När kraven fastställs ska ett stort antal policyer, planer och riktlinjer följas – bland annat dessa:

- Energi- och klimatplan (2012)
- Resepolicy (2012)
- Måltidspolicy (2016)
- Riktlinjer för fordon och resor

Upphandlingsenheten är beredd att höja sin ambition kring miljökrav i upphandlingarna. Enheten kan dock inte agera självständigt eftersom kraven kan innebära ökade kostnader eller på andra sätt påverka kommunens verksamheter.

Miljökrav i upphandlingar

Under 2020 har upphandlingsenheten slutfört 42 upphandlingar för Skövde kommuns räkning.

Miljökrav har ställts där det varit möjligt. I de fall där Upphandlingsmyndigheten har tagit fram miljökrav inom det upphandlade området, har dessa miljökrav ställts helt eller delvis i upphandlingarna. I de fall där Upphandlingsmyndigheten ännu inte tagit fram några kriterier har målet varit att formulera och ställa egna miljökrav. Krav på miljömärkning

eller tredjepartscertifiering har ställts där det varit möjligt.

Upphandlingar med krav på systematiskt miljöarbete har ställts där det varit möjligt. Leverantören ska då ha ett miljöledningssystem för styrning och kontroll av sin verksamhet. Detta uppfylls genom att leverantören arbetar enligt certifierad ISO-standard, annat likvärdigt system eller eget system för miljöledning som säkerställer uppdraget.

I följande tio upphandlingar har vi under 2020 ställt krav på systematiskt miljöarbete:

- Porslin, köksredskap mm
- Cirkulationstvätt
- Hisservice och hissreparationer
- Tekniska konsulter, arkitekter
- VVS-material
- Litteratur
- Prenumerationstjänster
- Mobiltelefoner, tillbehör och tillhörande tjänster
- Markarbete, sektor samhällsbyggnad Skövde kommun
- Digitala verktyg (en till en-koncept)

Upphandlingar med krav på miljö och systematiskt miljöarbete

Här följer en beskrivning av några av kraven i upphandlingar där enheten ställt miljökrav samt krav på systematiskt miljöarbete:

Porslin, köksredskap mm

Upphandlade produkter ska:

- inte innehålla avsiktligt tillsatta ämnen som ger antimikrobiell funktion (exempelvis antibiotika, klorhexidin, PHMB, triclosan eller triclocarban)
- inte innehålla PVC (polyvinylklorid)
- inte innehålla bisfenol A (kravet är i enlighet med Upphandlingsmyndighetens krav (Kra-vID:11017)).
- inte innehålla ämnen som är namngivna på kandidatförteckningen Reach som avser särskilt farliga ämnen (i halter över 0,1 viktprocent).

Leveranser ska genomföras med hänsyn till miljö, trafiksäkerhet och kvalitet. Transportörer som anlitas av anbudslämnaren ska kontrolleras regelbundet. Leverantören ska genomföra minst en revision per år, med syfte att förbättra och säkerställa att lagställda krav kring miljö, trafiksäkerhet och kvalitet följs.

Cirkulationstvätt

- Det upphandlade tvätteriet ska använda miljömärkta tvättmedel.
- Krav ställs på tvätteriets energianvändning och vattenförbrukning i enlighet med Upphandlingsmyndighetens krav.
- Krav ställs på tvätteriets distribution i enlighet med Upphandlingsmyndighetens baskrav för lätta fordon samt för tunga fordon.

Hisservice och hissreparationer

- Krav ställs när det gäller hur demonterat material ska tas omhand på ett miljömässigt korrekt sätt.
- Krav ställs på producentansvar när det gäller förpackningar och batterier samt elektriska och elektroniska produkter.

Litteratur

Plast som används vid plastning ska:

- inte aktivt tillsätts kemiska föreningar som innehåller bly, tenn och kadmium
- vara fri från ftalater (<1000 ppm (0,1%))
- innehålla mindre än 0,1 viktprocent bromerande eller klorerande flamskyddsmedel
- vara fri från PVC
- inte innehålla ämnen som är namngivna på kandidatförteckningen, i halter över 0,1 vikt-procent.

Mobiltelefoner, tillbehör och tillhörande tjänster

- Den leverantör som upphandlas ska erbjuda energisnåla och godkända mobilladdare. Laddaren ska vid noll last förbruka maximalt 0,03 watt.
- Den upphandlade leverantören ska erbjuda en tjänst för återtag av de produkter som omfattas av upphandlingen (uttjänta mobiltelefoner och tillbehör). Leverantören ska ha rutiner som säkerställer hanteringen ur hållbarhetssynpunkt. Det ska vara säkerställt att uttjänt hårdvara inte hamnar på platser i världen där hälso- och miljöfarlig återvinning sker.
- Krav ställs på hållbarhetsarbete där olika nivåer av uppfyllnad ger utvärderingspoäng.

Digitala verktyg (en till en-koncept)

- Samtliga offererade och levererade datorer ska vara TCO-certifierade, för att säkerställa att tillverkningen möter kraven på social och miljömässig hållbarhet.
- Den leverantör som upphandlas ska erbjuda en tjänst för återtag av levererade digitala verktyg. Leverantören ska kunna redogöra för hur stor del av utrustningen som har återanvänts, återvunnits eller kasserats. Det ska vara säkerställt att uttjänt hårdvara inte hamnar på platser i världen där hälso- och miljöfarlig återvinning och/eller skrotning sker.

TV- inspektioner*, högtrycksspolning och slamsugning

- Krav på fordon av miljöklass 5 vid avtalsstart.
- Krav på fordon av miljöklass 6 vid nyanskaffning.

Hjullastare till Skövde kommun

- Krav på att hjullastaren ska vara godkänd för drift med HVO 100.

I vissa upphandlingar har inga eller endast enstaka miljökrav ställts. Det finns flera orsaker till det, framför allt dessa:

- Många upphandlingar är tjänsteupphandlingar.
- Många beställare är inte insatta i miljökrav och prioriterar inte detta i kravställandet.
- Upphandlingsenheten saknar kompetens för att ställa miljökrav inom områden som inte finns framtagna av Upphandlingsmyndigheten.
- Resurser saknas för att följa upp att ställda miljökrav efterlevs, och det är i princip inte tillåtet att ställa krav som inte kommer att följas upp.

Antalet upphandlingar där miljökrav ställs väntas öka i takt med att Upphandlingsmyndigheten publicerar allt fler miljökriterier och tar fram fler områden där miljökriterier kan tillämpas. Detta med tanke på att vi i stor utsträckning tillämpar råden från Upphandlingsmyndigheten.

* TV-inspektioner betyder i det här fallet att man går in med en kamera i en markförlagd avloppsledning.

Fordon och trafik

Personbilar och lätta transportbilar

Under 2017 upphandlade Skövde tillsammans med ytterligare 13 kommuner ett fyraårigt ramavtal för personbilar och lätta transportbilar. Stor vikt lades vid att det senaste och ”bästa” alternativet ur miljösynpunkt skulle vara valbart när fordon beställdes. Under 2020 har fem personbilar och elva lätta transportbilar avropats från avtalet.

Antal	Nyinköpt lätt transportbil	Drivmedelstyp	Ersätter drivmedel
1	VW Crafter	Diesel	Gas
1	VW Caddy	Diesel	HVO
1	VW Caddy gas	Gas/Bensin	Gas/Bensin
2	VW Caddy skåp	HVO	Gas/Bensin
1	Renault Master III	HVO	Utökning
1	Renault Alaskan	Diesel	HVO
1	Renault Kangoo Z.E	El	Gas/Bensin
1	Renault Kangoo II	Diesel	HVO
1	Renault Kangoo II	Diesel	Utökning
1	Renault Kangoo Z.E	El	Utökning

Beställning från ramavtal

Om det i en upphandling har ställts krav på att kommunen under ramavtalsperioden ska kunna välja produkter med viss miljöprestanda, är det kommunens beställare som ansvarar för att använda denna möjlighet till aktivt miljöval.

Under 2020 har ett nytt e-handelssystem, Visma Proceedo, introducerats. Systemet ger effektiva möjligheter att filtrera på de produkter som har miljömärkning. Detta underlättar beställarnas val av produkt.

Från följande e-handelsleverantörer kan man via Proceedo filtrera ut och beställa miljömärkta produkter:

Lek- och skapandematerial

- Staples Sweden AB
- ABA Skol AB

Livsmedel

- Menigo Foodservice AB
- Skånemejerier Storhushåll AB
- Grönsakshuset i Norden AB
- Feldts Fisk & Skaldjur AB

Kontors- och skrivmaterial

- Lyreco Sverige AB

Förbrukningsartiklar Papper och plast

- Staples Sweden AB

Rengöringskemikalier samt städutrustning

- PLS Produkter AB

Tonerkassetter

- Staples Sweden AB

Sjukvårdsmaterial

- OneMed Sverige AB

Maskindiskmedel, doseringsutrustning mm

- Ecolab AB

Genom ramavtalen med Staples deltar Skövde kommun i miljöprogrammet *Easy on the planet*. För varje procentenhet som antalet småordrar minskar, och för varje procentenhet som vi ökar våra inköp av naturvänliga produkter, planteras 20 träd över hela världen. Den procentuella förändringen räknas i jämförelse med föregående år. Det planteras också träd när vi köper artiklar som har märkningen *Easy Tree Products*.

Under 2020 har antalet småordrar ökat med 1,41 procentenheter. Samtidigt har antalet miljömärkta artikelinköp ökat med 0,77 procentenheter. Det innebär sammantaget att inga träd har planterats av den anledningen under 2020. Kommunen har dock köpt Easy Tree Products, vilket resulterat i 16 planterade träd. Under 2019 upphandlades ett nytt ramavtal, vilket gav effekten att 461 träd planterades för Skövde kommuns räkning. Den nivån är svår att nå. Genom att ställa vassare krav i framtida upphandlingar är det dock möjligt att styra mot färre småordrar och inköp av fler miljövänliga artiklar.

Inköp av livsmedel 2020

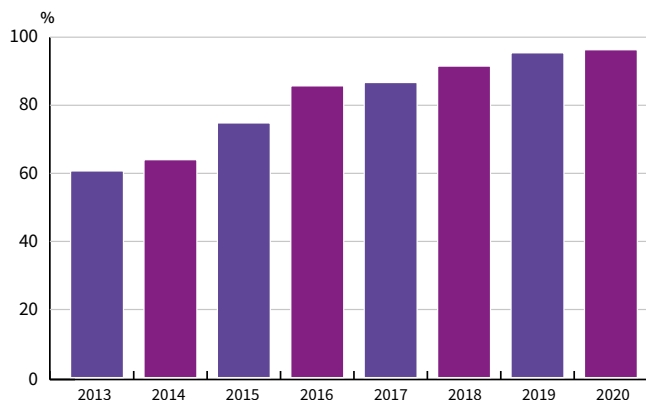
Under 2020 har livsmedel för cirka 35,4 miljoner kronor köpts från ramavtalsleverantörerna. Drygt åtta av dessa miljoner gäller inköp av ekologiska livsmedel – alltså cirka 23 procent, vilket är samma nivå som 2019.

Utvecklingen av andelen ekologiska livsmedel har planat ut de senaste åren, men måltidsavdelningen uppfyller kommunfullmäktiges mål på ”minst 20 procent”. Arbetet med att få köken att köpa mer svenska livsmedel har fortsatt. Rektorer, pedagoger, föräldrar och barn har informerats om hur måltidsavdelningen arbetar och vilka mål man har satt upp.

Skövde kommuns livsmedelscontroller har under året fortsatt att fokusera på att följa upp aktuella avtal och höja avtalstroheten. Måltidsavdelningen har 2020 en avtalstrohet på 95 procent.

Svenskt kött/animalier

Från och med 2018 redovisas andelen svenska animalier istället för enbart svenskt kött. Det ger en mer heltäckande bild av hur mycket svensk djurproduktion gynnas av köpen. Andelen köpta svenska animalier har ökat, från 60 procent 2013 till 96,3 procent under 2020. Det är en markant förbättring under de senaste fem åren och en förbättring med cirka 1 procentenhet jämfört med 2019.

Nya avtal under året

Nya upphandlingar av färsk skalad och oskalad potatis, mejerivaror samt färsk frukt och grönt påbörjades under hösten 2020. I samtliga fall börjar avtalen gälla under hösten 2021. Krav på svensk råvara har ställts på all potatis och på alla mejerivaror. Potatisupphandlingen slutfördes och efter noggrann testning vann Skövde Grönsakshus avtalet. Riktlinjer för grossistupphandlingen drogs också upp, för att påbörjas och slutföras under 2021. Svenska råvaror ska efterfrågas i större utsträckning än någonsin. Detta är en gemensam strävan för samtliga kommuner som deltar i upphandlingen.

9. Klimatanpassning

Anpassning till ett förändrat klimat

Under våren gjorde Skövde kommun en genomgripande analys av den befintliga skyfallskarteringen. Analysen visade mindre felaktigheter vilket innebar att skyfallskarteringen bedömdes behöva revideras. Frågan bereddes i dagvattengruppen och beslut fattades om att upphandla ny kartering. Den nya karteringen levererades i början av oktober 2020.

Skövde kommun behöver förbereda sig bättre för nutida och framtida översvämningar, för att säkra grundläggande samhällsfunktioner och värden. Ett förslag på hur vi ska arbeta ska fortskrida har presenterats.

Forskningsinstitutet *Rise* har frågat Skövde kommun om deltagande i forskningsprojektet *Hållbar dagvattenhantering på kvartersmark*. Frågan har diskuterats internt på sektor samhällsbyggnad och man har börjat förbereda sig för att ingå som projektpartner. Projektet pågår under 2021 och 2022, och finansieras via Vinnova.

Ett flertal aktiviteter har också genomförts inom ramen för två andra forskningsprojekt: *Visual water* och *Hållbar ansvarsfördelning vid åtgärder för klimatanpassning*.

Tack vare de kommundemensamma resurserna på sektor samhällsbyggnad kan alla sektorer få hjälp med att ställa om sina verksamheter. Kommunorganisationens verksamheter kan få

strategiskt stöd men också hjälp i mer detaljerade frågor. Ökad kunskap ger större medvetenhet om klimatproblematiken och gör att samhället kan utvecklas på ett robust vis.

Arbetet med att ta fram en klimatanpassningsplan samt riktlinjer för dagvatten framskrider enligt uppställda mål.

För att få en helhetsbild kring vattenfrågor ingår numera klimatanpassningsstrategen i Tidans vattenförbund.

Klimatanpassning inom VA

Stadskvarns avloppsreningsverks anpassning till sitt nya och utvidgade miljötillstånd har påbörjats. Under 2020 färdigställdes ett bräddmagasin med tillhörande bräddpumpstation på verket. Det innebär att alla bräddutlopp från reningsverket till Mörkebacken kunde stängas. När exempelvis kraftiga skyfall inträffade kunde en del av verkets inkommande avloppsvatten tidigare rinna ut helt eller delvis orenat till Mörkebacken. Nu leds dessa flöden i stället till bräddpumpstationen, som pumpar vattnet till bräddmagasinet. När inflödet till verket sedan sjunkit tas det magasinerade vattnet tillbaka in i verket och renas där helt innan det leds till Mörkebacken. Även den sista bräddpunkten före verket har anslutits till bräddpumpstationen.

10. Avfall och källsortering i Skövde regionen

Avfallsplan och fastighetsnära insamling

Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan för de nio medlemskommunerna i Avfallshantering Östra Skaraborg har tagit en ny riktning. Kommundirektörerna inom AÖS har fått i uppdrag att tillsammans med AÖS förbundsdirektör se över förbundets uppdrag samt rollfördelningen mellan AÖS och medlemskommunerna.

Målet med en ny avfallsplan bör vara att förebygga och minska avfall, göra det lätt för brukaren att göra rätt samt inte minst få till ett giftfritt kretslopp där avfall blir till nyttigheter i cirkulära system. Nya EU-direktiv, förändringar i producenters ansvar för material samt nya nationella förordningar och lagar ställer krav som kommunerna behöver möta med en ny avfallsplan. Den 1 augusti 2020 implementerades EU-direktiv i svensk lag. Det innebär förändringar i det förebyggande arbetet kring hushållsavfall. Det är nu tydligt att kommunerna ska informera hushållen om hur man kan förebygga hushållsavfall, men också informera företag om förebyggande arbete och kostnaden kan tas från avfallstaxan. EU har högt satta mål när det gäller materialåtervinning och kraven kommer framöver att märkas även på nationell nivå.

Frågan om bostadsnära förpackningsinsamling har förskjutits till nationell nivå. Frågan är därför inte längre aktuell för Skövde under 2021, som tidigare aviserats, utan tidigast 2023. Skövde kommun hade utsetts till pilotkommun i Skaraborg för bostadsnära insamling av förpackningar.

Avfallsarbete hos Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS)

AÖS består av nio medlemskommuner med sammanlagt cirka 170 000 invånare. Förbundet ansvarar för den kommunala renhållningen i medlemskommunerna. Fler kommuner är intresserade av att bli medlemmar. AÖS arbete kan illustreras med en så kallad avfallstrappa, där målet är att komma så högt upp i trappan som möjligt. Trappan återfinns också i miljöbalken och styr hur avfall ska tas omhand. Den stora utmaningen för svensk avfallshantering är att minska avfallsmängderna. Att förebygga uppkomsten av avfall är det första steget i avfallshierarkin. Detta steg är prioriterat i både den europeiska och den svenska avfallslagstiftningen.

Insamling av matavfall

Andelen matavfall som samlas in har ökat för varje år sedan man införde insamlingen. Sedan 2010 har den insamlade mängden matavfall ökat från 600 ton till 6000 ton. AÖS har nått det nationella etappmålet för 2020 på 50 procent. Måluppfyllelsen bygger på Naturvårdsverkets statistik att varje person ger upphov till 69 kilo matavfall per år. Ett nytt nationellt mål har nu satts, som slår fast att insamlingen av matavfall ska öka till 75 procent till 2023.

Samtliga permanentushåll har nu nåtts av utbyggnaden och 78 procent av alla hushåll inom kommunalförbundet sorterar idag ut sitt matavfall. Småhushållen får beröm av AÖS – de sköter sin sortering bra. Detta märks på biogasanläggningen i Falköping, som tar emot avfallet. De ser att felsorteringen är låg, vilket är bra för den biologiska rötningsprocessen.

Bättre sortering bland invånarna

Det syns också att invånarna generellt slänger mindre mängder osorterat avfall i det brännbara avfallet (gröna tunnan). En stadig minskning av det restavfall som hämtas med sopbil visar på en minskning som startade 2016 och som glädjande nog fortsatt sedan dess.

Trots att pandemin orsakat en ökad mängd avfall på återvinningsstationer och liknande verkar utsorteringen allmänt

sett ha blivit bättre. Ett pilotprojekt inom AÖS (med start i Falköpings kommun) är *Sortera säcken*, som minskat det fel-sorterade avfallet med 30 procent. Främst är det förpackningar som sorterats fel i de säckar som invånarna kommer med till återvinningsstationerna. Projektet ska nu implementeras på återvinningsstationer i de andra medlemskommunerna.

Ny detaljplan för avfall

Denna detaljplan ska bland annat utreda möjligheten att flytta avfallshanteringen som idag finns inom Risängen eftersom utrymmet på den platsen inte räcker till. Syftet med detaljplanen är att skapa byggrätt för industriverksamheter på en del av fastigheten Skövde 5:258, en del av fastigheten Skövde 5:241 samt på Kakelugnen 1. Detaljplanen ska också justera gaturummet längs Södra Aspelundsvägen och Energivägen.

Kommunkoncernens källsortering

Kampanj för mer sortering

Skövdebostäder erbjuder hushållsnära källsortering och matavfallsinsamling i så gott som alla sina områden. Utmaningen är fortfarande att göra det lätt för hyresgästerna att göra rätt. Ett vanligt problem är att hyresgäster lägger en plastpåse kring matavfallspåsen, vilket drar ned renhetsgraden. Under 2020 genomförde Skövdebostäder flera kampanjer för att förtydliga för hyresgästerna hur de ska källsortera och hantera sitt matavfall.

Minskat matsvinn inom Skövdes skolor

Sedan ett år har kommunens restauranger arbetat för att minska sitt matsvinn. Fokus har legat på att den mat som serveras också ska ätas upp; maten gör störst nytta i elevernas magar. Matsvinnet från tallrikar och från servering är ungefär lika stort. Däremot är kökssvinnet vid tillagningen minimalt. I januari 2020 slängdes i snitt 71 gram per tallrik. Under sista kvartalet 2020 hade snittet sjunkit till 51 gram. Att matsvinnet dagligen mäts och kommuniceras har bidragit till minskningen, men gymnasieskolornas stängning på grund av pandemin har också påverkat. Gymnasieeleverna slänger nämligen mest mat – och allra mest slängs de populära maträtterna. Stress och stökiga miljöer bidrar också till att mer mat slängs. All mat som har stått framme i serveringen och som inte går åt måste kasseras. Därför har serveringen anpassats så att en lagom mängd mat tas fram och serveras undan för undan.

Ekonomisk värdering av möbelåterbruk

En ekonomisk värdering har gjorts av de varor och möbler som återbrukades i organisationen under 2019.

Underlaget har varit blanketter med kortfattad information om vad som under året lämnats ut från kommunens återbruk. Informationen har lämnats i samband med att möblerna beställts eller hämtats.

När de återbrukade möblerna har prissatts, har man framför allt använt typfallssortimentet för möbelavtalen. För att undvika övervärdering har man använt en låg prisnivå.

Ibland saknas detaljerad information om möblerna. I de fallen har man värderat utifrån generaliseringar. Exempelvis är många stolar som lämnat ut stoppade och därmed mer värda. Trots det har man valt ett rimligt genomsnittspris utifrån att många stolar ändå kan vara av enklare karaktär.

För övriga produkter har ett genomsnittligt, lägre pris satts utifrån allmänna sökningar på nätet. I den mån motsvarande varor funnit i kommunens e-handelssystem har priserna tagits därifrån. Det sammanlagda värdet på de återbrukade varorna och möblerna ligger på över två miljoner kronor. Detta trots att varornas värde satts lågt för att undvika övervärdering. Kommunens arbetsmarknadsenhet har med andra ord gjort en strålande insats som sparat både naturresurser och ekonomi åt kommunen.

IT-enhetens hållbarhetsarbete

Under 2020 har Avdelningen för IT och verksamhetsutveckling fortsatt att bidra till kommunens hållbarhetsarbete. En del i arbetet har även detta år varit att lämna alla övertaliga datorer, skärmar och surfplattor till återvinning eller till återanvändning hos annan brukare.

Kundgrupp: Skövde Kommun
 Kundnamn: Alla
 Tidsperiod: 2020-01-01 - 2020-12-31

Total Klimatbesparing
Kg CO₂-eq

144 847

Total Vikt
Kg

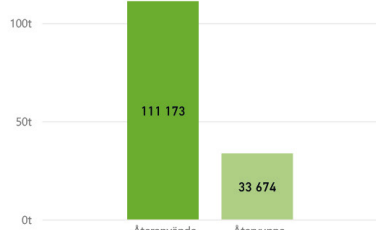
3 587

GOITLOOP

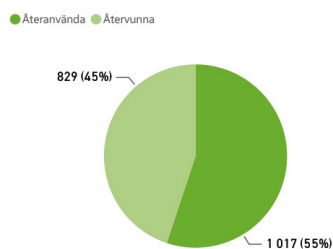
Klimatbesparingen av ert arbete tillsammans med Atea motsvarar 162749 mils körning med en Volvo V40 D2 miljöbil, vilket motsvarar 40,6 varv runt jordklotet.

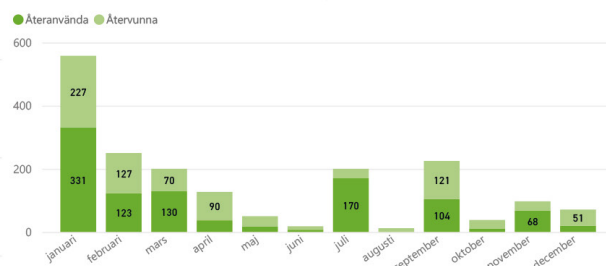
Klimatbesparing Kg CO₂-eq

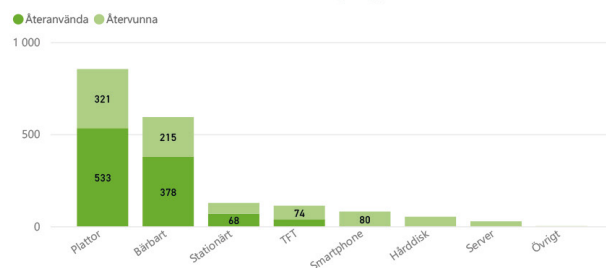
Andel återanvända/återvunna enheter

Antal enheter per månad

Antal enheter per typ

1 670 datorer, surfplattor och skärmar har återvunnits under 2020. Det har sparat koldioxidutsläpp motsvarande 162 749 mils körning – alltså 40,6 varv runt jorden – med en Volvo V40 D2 miljöbil.

Återvinningen sker via datorleverantören Atea. Via tjänsten GO-IT-LOOP säkerställer företaget en effektiv, etisk, säker och ekonomisk modell för återtag eller vidareförsäljning av IT-utrustning som för kommunen är uttjänt.

En nyckelfaktor för den höga återvinningsgraden är att allt fler sektorer hyr sina datorer av IT-avdelningen. Detta borgar för en förutsägbar livscykelhantering där återtaget verkligen blir av. I hyresmodellen ingår nämligen att IT ansvarar för dessa byten, som sker vart fjärde år.

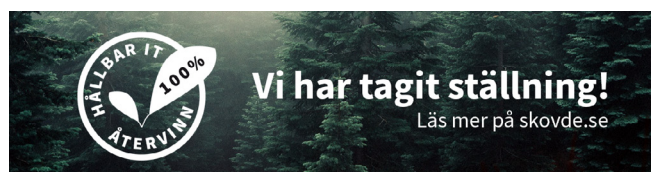
Det motsatta gäller dock för kommunens mobiltelefoner. Här är det brukarna som äger telefonerna, och processen för återtag behöver förbättras. I skrivande stund återtas mindre än 10 procent av kommunens telefoner. Hos IT-akuten finns den gröna lådan kvar där brukare kan lämna sina uttjänta mobiler. I slutet av 2020 lanserade avdelningen också en tjänst för nya mobiltelefoner, motsvarande de tjänster som finns för datorer och iPads. I tjänsten ingår återtag. Andelen återtagna mobiltelefoner förväntas därför öka den dag dessa telefoner behöver bytas till nya – alternativt fasas ut och inte ersätts.

Under våren 2020 beslutade IT-avdelningen att anställa ska använda samma e-postsignatur vilken länkar till en plats som beskriver IT-enhetens arbete och vision om 100% återvinning av IT-utrustning för alla intresserade.

Under 2020 skapade IT-avdelningen ett formulär i Serviceportalen där brukare kan beställa återtag av uttjänt IT-utrustning. Återtaget är kostnadsfritt förutom när det gäller skrivare.

Leverantören Atea ordnar varje år Atea Bootcamp, där Sveriges beslutsfattare inom IT brukar delta. På grund av pandemin genomfördes detta år en digital version, med över 800 deltagare från offentlig sektor och privat näringsliv. Supportchef Peter Wiman från Skövde kommuns IT-avdelning intervjuades live under evenemanget. Han berättade om hållbarhetsarbetet i Skövde kommun och planerna på att bland annat lansera ovanstående tjänst för mobiltelefoner – en tjänst som alltså förväntas öka återvinningsgraden.

Under hösten 2020 fortsatte Atea att uppmärksamma Skövde kommun och Skövde kommuns engagemang i den så kallade 100%-klubben. Den här gången spelades en fyra minuter lång film in där Stefan Borgström, leveransansvarig chef på IT, berättade om det aktuella arbetet. I filmen deltog även Malmö stad. Tack vare det jämförs nu Skövde med Malmö när det gäller hållbarhetsarbete kring IT.

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

Bilaga 3

Nämndernas verksamhetsberättelser

i följande ordning: KS, BUN, VON, SON, SEN, KFN, BLN

Nämndernas verksamhetsberättelser 2020 (T3)

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsen	3
2 Barn och utbildningsnämnd.....	37
3 Vård och omsorgsnämnd.....	52
4 Socialnämnd.....	73
5 Servicenämnd	89
6 Kultur och fritidsnämnd.....	105
7 Bygglövsnämnd	119

1 Kommunstyrelsen

1.1 Nämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsen har två olika roller. En roll är att utgöra kommunens styrelse som enligt kommunallagen är ytterst ansvarig för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämnders, kommunala bolags och kommunalförbundens verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

I den andra rollen är kommunstyrelsen nämnd med uppgifter som tilldelats från kommunfullmäktige. Dessa uppgifter är bland annat att vara anställningsmyndighet för den samlade förvaltningen och på så sätt ansvarig för arbetsgivarfrågor. Andra frågor som faller under kommunstyrelsens ansvarsområde är till exempel samhällsbyggnadsfrågor, frågor som rör näringsliv och arbetsmarknad inklusive vuxenutbildning, medborgarkommunikation, folkhälsa, IT, redovisning, inköp och upphandling.

För utförlig beskrivning av kommunstyrelsens ansvarsområde se kommunstyrelsens reglemente.

1.2 Ekonomi och verksamhet

Kommunstyrelsens resultat är ett överskott om 47,8 miljoner kronor. Inom arbetsmarknad och vuxenutbildning ger ökade statsbidrag och fler elever en positiv effekt. Ökade intäkter inom bland annat bygglov och grävstillstånd samt lägre kostnader för vinterväghållning och samhällsresor bidrar till överskottet, liksom ej nyttjade utvecklings- och verksamhetsmedel samt lägre personalkostnader än budgeterat. Resultatet är till del påverkat av effekter av covid-19.

Utfallet för investeringar 2020 är 123 miljoner kronor, en avvikelse med 145 miljoner kronor mot budgeterade 259 miljoner kronor. Avvikelsena avser främst investeringar i infrastruktur som är förskjutna framåt i tiden, samt fastighetsförvärv. I utfallet ingår 10 miljoner kronor för exploatering infrastruktur (budget för exploatering läggs inte på kommunstyrelsen).

Nytt veteranmonument i Garpaparken, den 2 september 2020 invigdes monumentet till minne av de svenskar som har tjänstgjort i konflikt och stridsområden utomlands i syfte att stötta länders demokratiska utveckling och samtidigt förhindra lokalbefolkningens lidande. Skövdebor har sedan starten 1948 deltagit i dessa fredsskapande insatser. Idag finns det 33 minnesplatser för fredsbevarande tjänst och det är Sveriges veteranförbund fredsbaskrarna som står bakom dessa minnesmonument.

Trots utebliven tulpanfestival fick alla en fröjd för ögat, när hela kommunen blommade med ett färgsprakande hav av tulpaner, i synnerhet planteringarna i Garpaparken, där man hade återgivit färgerna i loggan för Agenda 2030. Något som Skövdeborna var väldigt stolta över.

En omställning i spåren av pandemin var tillkomsten av Skövdepodden om hållbarhet, detta för att nå våra medborgare. Hållbarhetspodden kom ut en gång i månaden där det diskuterades olika ämnen som alla kopplar till den hållbara omställningen som pågår i Skövde, Sverige och världen. Det diskuterades ny teknik, miljö, klimat, mat, samhällsplanering och beteende på ett lättsamt och öppensinnat sätt.

Skövde kommun har hittills sålt den största tomten i det nya verksamhetsområdet Norra Ryd. Försäljningspriset var 14,3 miljoner kronor.

Mark- och miljödomstolen fattade beslut om detaljplanen för Norra Ekedal med motiveringen att Boulognersjön inte omfattas av strandskydd. Det innebär att planering för 180 nya bostäder i centralt läge kan fortgå och det var ett väldigt betydelsefullt beslut för Skövdes fortsatta utveckling.

Ett viktigt besked för Skövde och ett viktigt steg för Volvo Cars. Biltillverkaren har beslutat sig för att börja producera elmotorer i egen regi vid Skövdefabriken. Det är en planerad investering på 700 miljoner kronor. I ett första skede kommer det att monteras elmotorer. Vid ett senare skede avses det en fullskalig tillverkningsprocess för elmotorer.

Den statliga satsningen på "Jobb för unga" har under hösten genererat 15 heltidsanställningar som finansierats med statsbidrag samt ytterligare 10 ungdomar som anställts i kommunal verksamhet med kommunal finansiering.

STEG-projektet har genomfört en ny utbildningsomgång inom förskola/skola med totalt 23 deltagare. Piloterna (främst bygg, industri och fastighet) som är en del av Skövdemodellen har gett fortsatt goda resultat även under

2020 trots en viss avmattning på grund av pandemin.

Det nya samverkansavtalet med Tibro kommun ger ökade intäkter. Samverkansavtalet har gett positiva effekter för båda parter, där vuxenutbildning kunnat utnyttja befintliga resurser optimalt samtidigt som antalet elever har ökat.

Vuxenutbildningen samordnar fortfarande den statsbidragsfinansierade verksamheten Regionalt yrkesvux för hela Skaraborg vilket har beviljats cirka 80 miljoner kronor för hela Skaraborg under 2021. Skövde kommun kan lyfta cirka 20% av den summan för att genomföra gymnasiala yrkesutbildningar för vuxna.

Under året har Skövdeborna lämnat 1 288 synpunkter och 2 561 felanmälningar till kommunen. Antalet felanmälningar har minskat, och det beror till största delen på en mild vinter, då varken snöröjning, halka eller sandupptagning ger en större mängd ärenden. Det har inte heller varit några större strömavbrott, vattenläckor eller fjärrvärmeavbrott under året. Antalet synpunkter ökar. En del av ökningen är hänförlig till covid-19, främst inom skolan/gymnasiet där bland annat alternativt studentfirande, distansundervisning (eller ej) och matlådor till elever genererat både ris och ros. I övrigt finns synpunkter som mer indirekt kan hänföras till covid-19 och mer hemmavarande och nyttjande av resurser i närområdet, till exempel synpunkter på motionsspår, träd, beläggningsskador, cykelvägar, parker och grönområden.

Inom arbetsgivarområdet har året präglats av effekterna av covid-19. De projekt som startades upp inom ramen för handlingsplan 22 har fortgått, men effekter av projekten är svåra att mäta, till exempel sjukfrånvaro och personalomsättning. Arbetet med arbetsgivarfrågor pågår kommunövergripande och redovisas kontinuerligt i kommunstyrelsens arbetsgivarutskott. Information kring arbetsgivarfrågor redovisas i Skövde kommuns personalredovisning.

1.3 Effekter av Covid-19

Resultatet är till del påverkat av effekter av covid-19, både på intäktssidan och kostnadssidan.

Det som gett störst påverkan på intäkter var minskade parkeringsavgifter med 4,2 miljoner kronor, varav 2,3 miljoner kronor avser parkeringshus Mode.

Inom kollektivtrafiken har färdtjänstresor minskat med 46 %, vilket ger en minskad kostnad om cirka 1,9 miljoner kronor. De resor som ändå genomförts har varit dyrare. Resande har varit försiktiga eller inte åkt alls, och daglig verksamhet har varit stängt under en längre period. Den sammantagna effekten för de samhällsbetalda resorna är minskad kostnad om 6 miljoner kronor.

Verksamheten Guldkanten inom arbetsmarknadsenheten är förlängd och har levererat provresultat från kommunens testning, vilket ger något högre kostnader (0,3 miljoner kronor) för året. Testverksamhet för kommunens personal startades upp under våren och drivs med resurser från avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad, kostnaden uppgår till 0,4 miljoner kronor.

Minskat resande och ett större intresse för hemester och friluftsliv har inneburit ökat slitage på naturreservat och naturområden, vilket har gett högre kostnader om cirka 0,5 miljoner kronor.

Näringslivsenhetens verksamhet ställdes om under våren som en följd av pandemin. Fokus från mars och framåt har legat på att bereda olika kommunala insatser för att stödja näringslivet lokalt. Flera aktiviteter har fått flyttas fram eller ställas in, bland annat de planerade företagsbesöken och ansökningsprocessen med Årets stadskärna. Det ger sammantaget lägre kostnader om cirka 0,7 miljoner kronor. Vuxenutbildning har köpt in teknik, läromedel och licenser för att kunna bedriva distansundervisning, vilket har gett högre kostnader om cirka 0,5 miljoner kronor.

Det folkhälsopolitiska samt barn- och ungdomspolitiska arbetet har inte kunnat utföras i samma utsträckning som planerats, vilket har medfört lägre kostnader om cirka 1 miljon kronor.

Därutöver är kostnader för utvecklingsmedel, kompetensutveckling och resor lägre än budget till följd av covid-19. Den statliga ersättningen för sjuklönekostnader uppgår till 1 miljon kronor och ger också en positiv resultatpåverkan.

Inom stödfunktionerna, som HR, kommunikation, upphandling och IT har verksamheten styrts om för att stödja kommunens övriga verksamheter, inte minst till övergången av distansarbete för medarbetare samt distans- och fjärrundervisning för elever.

Som ett uttryck för uppskattning till alla medarbetare i kommunen beslutade kommunstyrelsen i våras om en gåva till personalen, som har kunnat nyttjas i den lokala handeln. Tillkommande kostnader för gåvor till

medarbetare liksom lunchkostnader för gymnasieelever hemmahörande i kringkommunerna under vårens distansstudier uppgår till 4,4 miljoner kronor.

Genomförandet av några aktiviteter i verksamhetsplanen påverkas av covid-19. De aktiviteter som berörs är framförallt implementering av de folkhälsopolitiska och barn- och ungdomspolitiska programmen, Skövdemodellen, arbetet med handelsstrategi och med stadskärnan.

1.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

1.4.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p> Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Skövde kommun är på god väg och har skapat förutsättningar för att på lång sikt uppfylla målet. Under året har det pågått ett arbete med att revidera riktlinjen för medborgardialog och medborgarengagemang, ny version av riktlinjen för medborgardialog är planerad att antas under våren 2021. Revideringen av riktlinjen har gjorts för att förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet.</p> <p>Resultatet av medborgarundersökningen visar att Nöjd medborgarindex visar på en lägre måluppfyllnad, men för delmålet Bemötande och tillgänglighet kan förändringen inte säkerställas jämfört med mätningen 2017. Utifrån att resultatet inte har nått målvärdet behöver insatser göras under mandatperioden för att stärka upp dessa områden i syfte att nå det övergripande målet. Dialogerna som genomförts i Skövdes tätorter är ett tydligt exempel på en sådan åtgärd.</p>	<p>— ■ SCB Nöjd medborgarindex. Bemötande och tillgänglighet</p>

1.4.2 KF:s strategiska mål: Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Mål	Resultatmätning
<p> Möjliggöra för minst 400 nya bostäder per år</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Antalet nybyggda bostäder under 2020 var 236 bostäder. Varav 136 var flerbostadshus och 100 var småhus. Jämfört med 2019 års siffror innebär detta en kraftig minskning av bostadsbyggandet under 2020. Minskningen uppgår i absoluta tal till drygt 150 bostäder (40%). Under 2019 byggdes det 392 bostäder varav 308 var flerbostadshus och 84 var småhus.</p> <p>Under 2020 utfärdades det 50 bygglov för nybyggnation av flerbostadshus och småhus. Dessa 50 bygglov innefattar totalt 360 bostäder och 7,2 bostäder per bygglov. Motsvarande siffror för fjolåret var 240 bostäder på 63 bygglov. Antalet påbörjade bostäder under 2020 uppgick till 275 varav 172 var flerbostadshus och</p>	<p> ■ Antal nya bostäder</p> <p> ■ Antal byggbara bostäder under mandatperioden i antagna detaljplaner</p>

Mål	Resultatmätning
<p>103 var småhus. Motsvarande siffror för fjolåret var 83 småhus och 105 flerbostadshuslägenheter. Totalt innebar detta 188 påbörjade bostäder under 2019.</p>	
<p>◆ Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Resultatmätningen andel av deltagare i arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats visar en klar förbättring (46%) jämfört med föregående år (30%). Detta beror på att det har deltagit relativt många personer i de insatser som genererar arbete. Till exempel i Steg-projektet som har matchat kommunens egna verksamheter inom vård och omsorg samt inom förskola och skola. Under hösten genomfördes också en statlig satsning "Jobb för unga" där kommunens verksamheter kunde ta emot ungdomar som var arbetslösa. Skövde kommun har beslutat att fortsatt satsa på unga under 2021 och 2022.</p> <p>När det gäller arbetslösheten har den minskat från augusti till december. Den kraftiga stegringen som skedde första halvåret har dämpats. Detta pekar på att den pessimism som rådde på arbetsmarknaden under våren byttes till en något mer optimistisk syn under hösten. Det har också satsats på ungdomar i hela Sverige under hösten och det bör bidra till resultatet.</p> <p>För att fortsatt matcha det som arbetsmarknaden efterfrågar har Vuxenutbildning inför 2021 gjort ansökningar på tidigare yrkeshögskoleutbildningar. Det har också startats upp yrkesutbildningar med externa utbildningsanordnare inom bristyrkesområden som barnskötare, byggyrken, elyrken och fordonsmekaniker. Dessutom har avtal skrivits med externa utbildningsanordnare om att bedriva industriutbildning på gymnasial nivå för vuxna. Samverkan med Västsvenska handelskammaren har inneburit uppstart av lärlingsutbildning i kombination med anställning inom industri/svets.</p> <p>Analysen av ovanstående verksamheter är tillfredsställande men det finns ytterligare att göra inom området varför målet bedöms vara delvis uppfyllt.</p>	<p>↘ Andel av deltagare i arbete efter utbildningsinsats</p> <p>↗ Andel av deltagare i arbete eller i studier efter arbetsmarknadsinsats</p> <p>↗ Öppet arbetslösa utomeuropeiskt födda</p> <p>↗ Öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)</p> <p>↘ Öppet arbetslösa svenskfödda</p> <p>↗ Öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar 18-24 år</p> <p>↘ Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en SFI-kurs</p>
<p>◆ Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Enkätundersökning från Svenskt Näringsliv släpptes i april och visade en nedgång i det sammanfattande omdömet. Dock får Skövde ett högre betyg än de i kommunen utsedda jämförelsekommunerna. När det gäller övriga frågor om myndighetshandläggning, service och bemötande, tjänstemäns och politikernas attityder till företagen etcetera, syns även där ett tapp men tendensen är generell i kommunerna i årets mätning. Vissa frågor är också omformulerade vilket får effekt på resultatet. Ett sådant exempel är frågan om skolans attityder till företagen som nu är ändrad till skolans kontakt med företagen. Ett nytt frågeområde i enkäten gäller brottslighet mot företag. Skövde sticker inte ut här men ett relativt stort antal företag upplever att brottslighet är ett problem. I rankingen placerade sig Skövde på plats 60, vilket var en förbättring med en placering.</p>	<p>↘ Svenskt Näringslivs ranking</p> <p>↘ Antal företag och offentliga verksamheter som etableras i Skövde, vilka redan är verksamma på annan ort</p> <p>↗ Antal arbetstillfällen i Skövde</p> <p>↗ Bruttoregional produkt för Skövde kommun</p>

Mål	Resultatmätning
<p>En ny insats i företagsklimatsarbetet som gjordes under hösten var framtagande av filmer som ska kommunicera hur kommunens olika verksamheter arbetar med företagsklimatet, spridning planeras i början av 2021.</p> <p>Etableringsarbetet löper på enligt programmet som beslutades under våren. Under året har en större expansionsinvestering landat ned i Norra Ryd och en större ny etablering i Stallsikens handelsområde blev klar. En bilaga till Dagens Industri med fokus etablering och Skövdes spetsar lanserades i början av november.</p> <p>Antalet arbetstillfällen ökade i Skövde under 2020, så även antalet arbetsställen. Bruttoregionalprodukten har en eftersläpning men enligt senaste siffrorna är Skövde trea i Västra Götalandsregionen med 611 tkr/invånare (summan av alla producerade varor och tjänster i kommunen).</p>	<p>↗ ● Antal nyregistrerade företag</p> <p>↘ ◆ Antal anställda i nya företag</p>

1.4.3 KF:s strategiska mål: Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.

Mål	Resultatmätning
<p>● Arbetsmarknadsregionen utvecklas och stärks</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Andelen av befolkningen i Skövde med akademisk examen har ökat något mer än riket och utfallet för 2019 blev 26,5 % (+0,7%), siffror för 2020 kommer senare under 2021. För att utveckla och stärka arbetsmarknaden arbetar vuxenutbildning aktivt med samverkan med andra kommuner i Skaraborg. Under 2020 övertog Skövde kommun huvudmannaskapet från Tibro kommun när det gäller samtlig kommunal vuxenutbildning. Avtalet har gett positiva effekter för båda parter, där vuxenutbildning kunnat utnyttja befintliga resurser optimalt samtidigt som antalet elever har ökat. Även samverkansavtal för alla 15 kommuner i Skaraborg har tagits fram och godkänts när det gäller vuxenutbildning och samhällsorientering. Samarbetet kring Lärcentra med Skara, Karlsborg, Hjo och Tibro fortsätter.</p> <p>För att locka talanger och etableringar till Skövde är arbete påbörjat med framtagande av en inflyttarportal och en inflyttarservice i Skövde. Även arbete med Skövdes platsvarumärke är uppstartat i samarbete med Next Skövde.</p>	<p>↗ ● Andel av befolkningen med akademisk examen</p> <p>— ■ Pendling mellan Lidköping-Skövde</p>

1.4.4 KF:s strategiska mål: Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Skövde kommun verkar för en resurseffektiv, robust, attraktivt och hållbar samhällsplanering inom kommunens organisation genom att minska klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Skövde kommun låg, jämfört med liknande kommuner i landet, i rankingtopp med sitt klimatanpassningsarbete fram till 2019, men har sedan succesivt halkat efter. Kommunen behöver ta ett samlat grepp internt om problematiken och hitta breda lösningar som inbegriper samtliga verksamheter. För att kommunen ska kunna möta framtiden och bygga ett resiliant samhälle behöver kommunens ledning, på alla nivåer, ta ett större ansvar för frågan. Klimatanpassningsarbetet är inte enkom</p>	<p>— ■ Svensk försäkring och IVL:s ranking gällande arbete med klimatanpassning</p> <p>— ■ Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation</p> <p>— ■ Antal resenärer i kollektivtrafik</p>

Mål	Resultatmätning
en intern kommunal fråga utan den berör hela samhället och samhället måste agera gemensamt för att motverka effekterna av klimatförändringarna, men även ta hand om möjligheter. Därför är det viktigt att kommunen kan ta ledning i frågan och stötta samhället; genom att peka ut riktning för hur vi tillsammans bygger ett robust och attraktivt Skövde. Lösningen för detta kan vara att det ges möjlighet att samverka med samhällets aktörer.	

1.4.5 KF:s strategiska mål: Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att komma dit.</p> <p>Skövde kommuns välfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat beträffande brukarundersökningar och mycket goda resultat vad gäller kostnader. Sammantagna resultatet från KKIK 2020 visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan och socialtjänsten. Även servicenivån är bra och invånare får snabbt svar på sina frågor och ett gott bemötande via telefon och e-post. Undersökningen visar att förbättringspotential finns inom vård och omsorg. Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare.</p> <p>Att få till stånd en förbättrad kvalitetskultur och ett systematiskt förbättringsarbete tar tid. Under senaste åren har dock en tydlig förflyttning framåt gjorts inom området. Arbetsätt för att implementera strategierna finns och rekommendationen är att fortsätta och hålla i påbörjat arbete.</p>	<p> Helhetsintryck kontaktcenter</p> <p> Kostnad per barn i förskolan</p> <p> Kostnad per elev grundskolan F-9</p> <p> Kostnad per elev i gymnasiet</p> <p> Kostnad per invånare, individ- och familjeomsorg</p> <p> Kostnad per invånare 80+, äldreomsorg</p> <p> Undersökning elever åk 9 - trygg i skolan</p> <p> Brukarbedömning förbättrad situation efter kontakt socialtjänst</p> <p> Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Inflytande</p> <p> Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn</p> <p> Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn</p>

1.4.6 KF:s strategiska mål: Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Under 2020 har arbetet inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 inom våra verksamheter. Exempelvis har kontinuitetsplanering med kompetensförsörjning, hantering av frånvaro och genomförande av riskanalyser samt samverkan med fackliga parter varit en stor del av arbetet. I övrigt har arbetet med kommunens handlingsplan 22 (H22) fortgått inom områdena säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättning, minska sjukfrånvaron och fortsätta utveckla ledarskapet inom kommunen. Utöver detta antogs en ny pensionspolicy och en ny lönepolicy under året. Arbeta med en ny medarbetaridé påbörjades. För att möjliggöra för fler att arbeta heltid har ett omfattande bemanningsprojekt genomförts och implementerats inom vård och omsorg.</p>	 Sjukfrånvaro
	 Personalomsättning intern
	 Personalomsättning extern
	 HME (Hållbart medarbetarengagemang)
	 Antal årsarbetare

1.4.7 KF:s strategiska mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Mål	Resultatmätning
<p> Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Årets resultat per 31 december 2020 uppgår till 301,3 miljoner kronor. Resultatet överstiger årets budget på 100,1 med 201,2 mnkr och motsvarar 9,5 % av skatter och bidrag. Den största anledningen till det höga resultatet är ökade statsbidrag och lägre kostnader i samband med covid-19 pandemin. Prognosen för att klara det finansiella målet om 3 % av skatter och bidrag över mandatperioden är mycket god. Utifrån erhållna resultat samt lagd budget och plan motsvarar resultatet ett genomsnitt på 4,5 % av skatter och bidrag. (Baserat på resultatet 2019 om 4,9 % samt kommunfullmäktiges beslutade budgetnivå för 2021 om 2,1% samt plan 2022 om 1,4%). (Resultatet är preliminärt tills revisorerna granskat det vecka 8 och återkommit med sitt utlåtande).</p>	 Årets resultat

1.5 Uppföljning av ekonomi

1.5.1 Ekonomisk utveckling

1.5.1.1 Nämndens resultat

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018

Arbetsmarknad	27,6	-51,6	-24,0	-28,8	4,8	-23,0	-16,6
Vuxenutbildning	71,0	-112,8	-41,8	-42,5	0,7	-43,0	-43,6
Samhällsbyggnad	45,7	-191,4	-145,7	-165,0	19,3	-144,4	-135,9
Stöd och styrning	116,5	-245,2	-128,7	-145,3	16,5	-126,0	-137,6
Politik	0	-15,9	-15,9	-18,6	2,8	-14,7	-15,8
Bidrag och transfereringar	0	-80,7	-80,7	-84,4	3,7	-79,9	-78,4
Summa	260,8	-697,6	-436,8	-484,6	47,8	-431,0	-427,9

Resultat per verksamhet:

	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Kommunstyrelsen politik	0,0	-15,9	-15,8	-18,6	2,7	-14,7	-15,7
Koncernstab	0,7	-10,6	-9,8	-12,6	2,7	-14,3	-16,5
Bidrag och transfereringar	0,0	-80,7	-80,7	-84,4	3,7	-79,9	-78,4
Sektor styrning och verksamhetsstöd	98,9	-204,8	-105,8	-115,6	9,8	-98,7	-106,5
Sektor samhällsbyggnad	45,7	-191,4	-145,7	-165,0	19,3	-144,4	-135,9
Sektor medborgare och samhällsutveckling	115,4	-194,3	-78,9	-88,5	9,6	-78,9	-74,8
Summa:	260,8	-697,6	-436,8	-484,6	47,8	-430,9	-427,8

1.5.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Kommunstyrelsens resultat för 2020 är ett överskott om 47,8 miljoner kronor.

Resultatet är till del påverkat av effekter av covid-19. Parkeringsintäkter och intäkter för allmänplatsmark är lägre. Kostnaderna är lägre inom flera områden, som samhällsbetalda resor och aktiviteter kopplade till näringslivsområdet samt de folkhälsopolitiska och barn- och ungdomspolitiska programmen. En gåva till personalen under våren att nyttja i den dagliga handeln liksom delfinansiering av julgåva till medarbetarna har inneburit ökade kostnader. Det statliga bidraget för sjuklönekostnader uppgår till 1 miljon kronor, och bidrar till resultatet.

Några verksamheter (parkeringsverksamhet, facklig tid och aktiverat arbete på bland annat investeringsprojekt) ger ett underskott för året. Aktiverat arbete och kostnad för fastighetsskatt på parkeringshuset Mode ramkompenseras till 2021.

Utfall jämfört med budget

Arbetsmarknad och vuxenutbildning visar ett positivt resultat (+5,5 miljoner kronor). Ökade statsbidrag för lärarassistenter och minskad verksamhet inom arbetsmarknadsområdet till följd av covid-19 ger positiv påverkan. Fler elever inom vuxenutbildningen genom samverkansavtalet med Tibro kommun bidrar också till resultatet.

Inom samhällsbyggnadsområdet är det högre intäkter (+5,7 miljoner kronor) än budgeterat för bland annat

bygglov och grävstillstånd, samt lägre kostnader (+9 miljoner kronor) för framför allt vinterväghållning och samhällsbetalda resor som bidrar till resultatet.

Ej nyttjade utvecklings- och verksamhetsmedel (+16 miljoner kronor) bidrar positivt till resultatet. Det avser medel för utveckling av Billingen, kommunövergripande utvecklingsmedel och utvecklingsinsatser inom verksamheterna som inte har genomförts som planerat eller flyttats fram. Även ej nyttjade medel inom näringslivsområdet, folkhälsa, matfestivalen, ytterområden och marknadsbidrag ingår i dessa. En del av ej nyttjade utvecklings- och verksamhetsmedel är en följd av covid-19.

Personalkostnaderna är lägre än budget (+12 miljoner kronor). Av dessa är 2,6 miljoner kronor realiserad effektivisering som har gett effekt redan under 2020.* Resterande är vakanser, tjänstledigheter och sjukfrånvaro. Bland vakanserna återfinns några tjänster som har varit vakanta en stor del av året till följd av översyn av arbetssätt och behov, men där rekrytering har genomförts under hösten 2020.

Övriga poster som också bidrar till årets resultat är lägre kostnader för kompetensutveckling, resor, konferenser och andra administrativa kostnader samt bidrag och transfereringar.

*I kommunstyrelsens budget 2020 finns en ofördelad post om 6 miljoner kronor som avser effektivisering kopplat till rätt arbetssätt/rätt bemanning i H22. I budgeten belastar posten koncernstabben. För 2020 hanteras denna genom kostnadsbesparing och återhållsamhet inom samtliga verksamheter. Under året har ett arbete genomförts för att identifiera åtgärder som ger en varaktig kostnadsminskning och som arbetas in i budget 2021. De identifierade åtgärderna har till del (4,1 miljoner kronor) realiserats redan under 2020.

Utfall jämfört med prognos

Kommunstyrelsen har ett förbättrat resultat med +36,1 miljoner kronor jämfört med prognosen vid tertialrapport 2. I prognosarbetet gjordes genomgående en bedömning att det under hösten skulle gå mot en mer normaliserad verksamhet. Så blev inte fallet, den andra vågen av covid-19 har inneburit att insatser inte har genomförts enligt plan vilket ger lägre kostnader än vad som bedömdes i prognosen.

Arbetsmarknad och vuxenutbildning har ett förbättrat resultat (+5,1 miljoner kronor). Ökade statsbidrag för lärarassistenter och minskad verksamhet inom arbetsmarknadsområdet till följd av covid-19 ger positiv påverkan. Fler elever inom vuxenutbildningen genom samverkansavtalet med Tibro kommun bidrar också till resultatet.

Inom samhällsbyggnadsområdet är intäkter för bygglov och detaljplaner högre än vad som bedömdes i prognosen (+4,6 miljoner kronor). Likaså är intäkterna för aktiverat arbete högre än prognosen (+5,4 miljoner kronor). Aktiverat arbete avser debitering av tjänster som utförts inom organisationen och som aktiveras till ett investerings- eller exploateringsprojekt. Posten är svår att prognostisera. Avvikelsen består till största delen av debitering av detaljplanearbete för exploateringsprojekt men även intern debitering av lantmäteri-tjänster till VA och Fiber samt debitering av förrätningsarbete som mark och exploateringsenheten utför åt VA och Fibernät.

Kostnaderna för vinterväghållning och samhällsbetalda resor är lägre än prognos (+7,3 miljoner kronor).

Utvecklings- och verksamhetsmedel (+8,9 miljoner kronor) ger lägre kostnader än prognostiserat. Det är främst utvecklingsinsatser inom verksamheterna som inte har genomförts som planerat eller flyttats fram. Även ej nyttjade medel inom näringslivsområdet, folkhälsa, matfestivalen och ytterområden samt projekt inom samhällsbyggnadsområdet som har skjutits fram i tid har gett lägre kostnader.

Övriga poster som avviker från prognos är personalkostnader, kompetensutveckling, resor, konferenser och andra administrativa kostnader samt bidrag och transfereringar.

Avvikelse mellan årets utfall och föregående års utfall

Kommunstyrelsens resultat 2020 är 23,1 miljoner kronor bättre än föregående år. Under 2019 var det en medveten återhållsamhet inom verksamheterna i och med anställnings- och inköpsrestriktivitet. Under 2020 har återhållsamheten fortsatt efterlevts, samtidigt som effekterna av covid-19 förstärkt de ekonomiska effekterna och bidragit till det förbättrade resultatet.

Arbetsmarknad och vuxenutbildning har ett förbättrat resultat om cirka 9 miljoner kronor. Det förklaras av ökade statsbidrag för yrkesutbildningar, då medfinansieringskravet tagits bort under 2020. Ökade statsbidrag och fler elever inom vuxenutbildningen genom samverkansavtalet med Tibro kommun bidrar också till resultatet.

Inom samhällsbyggnadsområdet är det huvudsakligen lägre kostnader för vinterväghållning och samhällsbetalda resor (+10 miljoner kronor) som bidrar till ett bättre resultat 2020. Kapitalkostnaderna är högre 2020, då

investeringar i framförallt infrastruktur ger högre kapitalkostnader.

Kostnader för bland annat kompetensutveckling, resor, utvecklings- och verksamhetsmedel är överlag lägre 2020 till följd av covid-19.

Verksamhet som är finansierad inom finansenheten

Exploatering

Verksamheten för exploatering visar ett underskott om 41,8 miljoner kronor jämfört med budget. Avseende intäkter så har tidigare prognostiserade avslut för fem projekt flyttats fram då de av olika anledningar inte kunnat avslutas 2020, därav ett underskott jämfört med budget. Poängteras ska att projektresultaten inte har minskat utan bara flyttats fram i tid. Projekt Ekedal Södra har kunnat avslutas vilket gett ett positivt exploateringsresultat om 5,2 miljoner kronor. Projekten har levererat 198 bostadsenheter. Projektresultat 3,4 miljoner kronor är inklusive kostnader för investering inom projektet. Investeringar avser lokalgator, gatubelysning och park. Prognosen för projekt Stallsiken södra visar på ett underskott vilket enligt försiktighetsprincipen ska lyftas fram så snart det är känt. En nedskrivning om 10,9 miljoner kronor belastar därmed årets resultat. Verksamheten för exploatering debiteras också med fastighetsskatt för de tomter där fastighetsbildning har skett vilket för 2020 innebär 1,2 miljoner kronor. Avseende tidigare fastighetsförvärv så har en korrigerings gjorts för Skövde 5:104 vilket inneburit en återbetalning om 1,1 miljoner kronor.

Strategiska fastigheter

Verksamheten avseende strategiska fastigheter visar ett underskott om 8,0 miljoner kronor. Detta avser driftkostnader relaterade till investeringsbudget för "fastighetsförvärv" 40 miljoner vilket är kommunens markreserv för kommande exploateringsområden. Inventering, rivning och sanering under året har kostat cirka 2,1 miljoner kronor. Vid varje förvärv görs en bedömning av kommande användning som formuleras i en avsiktsförklaring. Om fastigheten kommer att exploateras inom tre år så är eventuellt byggnad inte att anse som en anläggningstillgång och då belastas driften med byggnadsvärdet vid förvärvstillfället. När det gäller 2020 så har driften belastats med 11,8 miljoner kronor för byggnadsvärden.

Skog

Enhet skog har ett intäktskrav om en miljon kronor och för 2020 visar verksamheten för skogen en negativ avvikelser om -2,9 miljoner kronor. Att man inte når upp till detta krav beror på att skogsbruksåtgärderna till största delen har bestått av att avverka stormfällda träd samt granar som angripits av granbarkborre. Under 2020 har man tagit 2 000 kubikmeter granbarkborreskadade träd. Detta är en nödvändig åtgärd men samtidigt kostsam. Nettoinkomsten för dessa åtgärder blir betydligt lägre än vid normal avverkning och i vissa fall ingen alls. Avsättningen för massaved har varit dålig under 2020 vilket gjort att planerade gallringar inte blivit utförda. Hela virkesmarknaden har varit trög under cirka 2 år vilket gjort det olönsamt att öka avverkningarna då det inneburit både sämre priser men även svårigheter att få avsättning för virket.

Medfinansiering

Under året har tre medfinansieringsavtal skrivits med Trafikverket. När det gäller medfinansiering så är inte kommunen ägare av anläggningen dock har vi möjlighet att kostnadsföra projektet i sin helhet vid avtalsskrivande eller att aktivera beloppet och skriva av på högst 25 år. Samtliga avser gång- och cykelvägar vilket stämmer väl överens med kommunens styrande dokument Cykelplan och Cykelstrategi. Projekt där avtals slutits under 2020 är;

- Igelstorp 11,2 miljoner kronor
- Ulvåker 2,8 miljoner kronor
- Lerdala 1,0 miljoner kronor

1.5.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur	96,7	210,9	86,3	124,6
Inventarier	4,5	7,9	1,4	6,5
Affärsverken				
Fastighetsförvärv	35,0	40,0	25,8	14,2
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA	8,5		9,9	
Summa investeringar	144,7	258,8	123,4	145,3

Infrastruktur

Investeringsbudget för 2020 är 205 miljoner kronor. Fler stora investeringar var budgeterade under året bland annat ombyggnation av Nohlagavägen kapacitetsökning, Mörkekorset/Staketgatan och Stationsgatan ombyggnad. Nohlagavägen byggs om för att öka framkomligheten. Arbetet med att öka kapaciteten på Nohlagavägen startade med att bygga om trafikplats Lillegårdsrondellen och den nya trafikplatsen Försäljaren mellan Coop och Elins esplanad. Nästa del av projektet är att bygga om korsningarna Mariestadsvägen/Nohlagavägen, Södra Metallvägen/Nohlagavägen och Norra Metallvägen/Nohlagavägen. För att kunna skapa den nya trafikplatsen vid Metallvägarna samt handelsområdet Stallsiken Södra har kommunen tagit fram en ny detaljplan. Den nya detaljplanen har blivit överklagad vilket innebär att vi måste avvakta med byggstarten av gatuombyggnaden vid Metallvägarna.

Kyrkoparken som utförts under 2020 har byggts om för att bättre passa in i de förändringar som gjorts på Hertig Johans gata. Syftet med omgestaltningen har varit att skapa en inbjudande, trygg och attraktiv park som smälter samman med miljön vid kyrkan. Projektet avslutades oktober 2020.

Utav budgeten om 205 miljoner kronor har 79,6 miljoner nyttjats under 2020. Underutnyttjande beror till stor del på olika utredningar, vägplaner och överklagande. Vissa projekt som till exempel bulleråtgärder har fått prioriteras ned på grund av resursbrist. Under 2020 har fem projekt färdigställts och avslutats, bland annat projekt Hertig Johans torg/Trädgårdsgatan/ Kulturhus där vi samarbetat tvärsektoriellt mellan sektor samhällsbyggnad och sektor service. En tydlig och effektiv projektledning har bidragit till att projektet lämnar tillbaka budget om 0,8 miljoner kronor.

En större investering inom IT-infrastruktur har gjorts i nytt datacenter som möjliggör en större flexibilitet, högre säkerhet, automation och kopplingar till molnet för infrastruktur och plattformstjänster. Investeringen överskrider budgeterade 6 miljoner kronor med 0,7 miljoner kronor.

Inventarier

Budgeten för inventarier visar ett överskott om 6,5 miljoner kronor. Under året har investeringar gjorts i nytt e-handelssystem, i personalmodul till beslutstödsystem, samt i julbelysning i form av en julgranskula på Hertig Johans torg. Även arbetsplatser inom vuxenutbildning har färdigställts. Kultur- och fritidsnämnden har nyttjat 0,7 miljoner kronor av kommunstyrelsens inventariebudget för inventarier till Billinge-centrat, dessa ingår inte i det redovisade utfallet hos kommunstyrelsen.

Fastighetsförvärv

Budget 2020 avseende fastighetsförvärv är 40 miljoner kronor och under året har enheten för mark och exploatering förvärvat fastigheter till ett värde om 25,8 miljoner kronor. Större fastigheter som förvärvats under

året är Mariesjö 10 "Gustaf E Bil" vilket är ett led i utvecklingen av Mariesjöområdet. Därutöver har man återfört en sedan tidigare nedskrivna fastighet då det uppstått ett behov av denna typ av fastighet samtidigt som områdets exploatering ligger längre fram i planeringen.

Den höga exploateringsstakten gör att kommunen behöver fylla på sin markreserv avseende strategiska fastigheter för att skapa förutsättningar för kommunen att växa. Dock är det alltid planering och förhandling vilket ger en osäkerhet i prognos kring när förvärv genomförs och därmed när kostnad för förvärv förväntas.

1.6 Framtiden

Den ökande ungdomsarbetslösheten kommer vara ett prioriterat område att arbeta med de kommande åren, varför Skövde kommun gör satsningar på detta under 2021 och 2022. En fortsättning av den statliga satsningen Jobb för unga är också ett prioriterat område för framtiden. Dessutom kommer satsningen inom ESF-projektet Studio Ludum med målgruppen hemmasittande, spelintresserade ungdomar fortsätta i kommunal regi kommande år.

Uppdraget att möjliggöra tillväxt är tydligt och innefattar inte bara nya bostäder utan också ny verksamhetsmark, möjlighet för befintligt näringsliv att utvecklas samtidigt som kommunen måste behålla och utveckla sin attraktionskraft. Frågor som är högt rankade när det kommer till attraktionskraft är bland annat grönområden, tillgång till skolor och äldrevård samt kultur, som ska finnas med i planeringen av en växande stad. En av utmaningarna är att hitta rätt kompetenser för att möta framtiden.

Förväntningarna på samhällsbyggnads leverans ökar stadigt både från externa och interna intressenter samtidigt som lagstiftningen blir allt mer komplex. Att allokeras rätt resurs till rätt projekt är avgörande och ingår som en del i att implementera projektmodellen.

Att arbeta med förtätningar i stadskärnan och omvandling av etablerade stadsdelar kräver resurser för att lyckas. För att kunna leva upp till de förväntningarna på leverans kommer kommunen behöva nyrekrytera.

Det är än viktigare att planera smart och hållbart så att driften inte ökar per kvadratmeter eller planera tillväxten så att investeringarna blir bärkraftiga. Till detta kommer till exempel ekonomi kopplat till skolskjutsfrågorna som i sin tur är kopplade till Västtrafiks tidtabell, som är frågor vi behöver bevaka och kostnadsberäkna allt eftersom det sker förändringar. För att lyckas med tillväxtuppdraget krävs att sektorerna arbetar och prioriterar tillsammans.

Skövde kommun har en bra grund för framtida teknikutveckling, med teknisk plattform samt god kompetens och förmåga. Samarbete utifrån gemensamma utmaningar inom kommunerna, ny teknik som robotisering och automatisering, att i än högre grad utgå från verksamheternas behov och att anpassa tekniken till och förändra arbetssätt hos användarna är både utmaningar och möjligheter i digitaliseringsarbetet. Artificiell intelligens (AI) är ett område på frammarsch som vi med rätt kunskap kommer att kunna nyttja i hela organisationen.

På grund av covid-19 har Skövde kommun som så många andra arbetsgivare varit tvungna att hitta nya arbetssätt och mötesformer under 2020. I dag utförs nästan allt administrativt arbete på distans. Digitalisering, automatisering och robotisering kommer att bli en större del av arbetslivet. E-tjänster kommer att skapas för lättare administrativ hantering och mindre mänskliga fel kommer att ske i och med automatisering av lättare arbetsuppgifter. Möjlighet att kunna kompetensutveckla sig vid de tillfällen som passar bäst utifrån den egna kalendern kommer att skapas i och med att allt fler utbildningar digitaliseras. Troligtvis kommer allt detta bli en del av ett nytt arbetssätt även när pandemin avtar. Arbetslivet är i förändring och covid-19 har skyndat på utvecklingen.

1.7 Uppföljning av den interna kontrollen

1.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunfullmäktiges och nämndernas mål och verksamhet; finansiellt, verksamhetsmässigt och kvalitetsmässigt uppnås. Varje nämnd ansvarar för den egna interna kontrollen.

Under 2020 har tre granskningar genomförts enligt internkontrollplanen. Avvikelse har identifierats inom samtliga granskningar.

Granskning av underhållsplaneringen har genomförts genom besiktning av vägbanans beskaffenhet. Den visar att standarden är ganska bra, med ett behov av att utföra åtgärder på cirka 16 % av totala gatulängden. En plan

för arbete 2021 kommer tas fram.

Granskning av följsamhet till rutiner för dokumentation av direktupphandling visar att det finns avvikelser från rutin, avvikelserna är få till antalet. För att säkerställa att rutinen följs kommer det tas upp som en stående punkt kvartalsvis i samverkansgruppen för upphandling inom kommunen.

Granskningar av utredningar av olycksfall och tillbud visar avvikelser avseende dokumentation av utredning, som klassificering av allvarlighetsgrad, orsaker och eventuella åtgärder. Förankring på arbetsplatsträff av arbetet med olycksfall och tillbud skiljer sig åt mellan och inom sektorer. Åtgärder som kommer vidtas är att tydliggöra de olika stegen i processen för arbetsskador och tillbud samt beskriva hur detta ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Systemstödet för dokumentation kan upplevas som svårt, och bör ses över.

Arbetet med riskanalyser, granskningar och åtgärder fungerar väl inom kommunstyrelsens verksamheter. Under året har en översyn av policy och riktlinjer för intern kontroll påbörjats, och utifrån dessa kommer det bli aktuellt att titta på hur kommunstyrelsens internkontrollarbete kan utvecklas ytterligare.

1.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunstyrelsen	543 606	559 791	542 151

Budget enligt kommunstyrelsens beslut §3/2021.

En väg in

En väg in samlar de insatser som Skövde kommun genomför gentemot de personer som står längst ifrån arbetsmarknaden. En väg in finansieras i nuläget till del genom Samordnings-förbundet Östra Skaraborg. Denna finansiering avslutas från och med 2021. Noterbart är med hänvisning till Arbetsförmedlingens regleringsbrev att denna målgrupp kommer att öka för kommunerna de närmsta åren på grund av vikande konjunktur. För att säkra verksamheten önskas utökad budgetram med 1,2 miljoner kronor som motsvarar 2,0 tjänst.

Skolskjuts

Osäkerhet kring Västtrafiks nedskärningar av linjetrafik för skolskjuts. Om Västtrafik lägger ned en linje kommer kommunen att behöva göra tillköp av Västtrafik för att kompensera alternativt upphandla. Det blir en fördyrning för kommunen om eleverna inte kan åka med befintlig linjetrafik.

Klimatförändringar

Pågående klimatanpassningsplan med åtgärder kommer att generera åtgärder i form av investeringar vilket kan komma att få en driftspåverkan.

Vattendirektivet

Vattendirektivet kan komma att påverka den befintliga driften då det finns ett antal åtgärder som ställs i direktivet. Under våren 2021 pågår samråd kring vattendirektivet där kommunen kommer lämna synpunkter på bland annat åtgärdsprogrammet.

Framtida markförvärv

Kommande markförvärv inom etablerade stadsdelar kan bli kostsamma då det ofta finns en byggnad som ska rivas. Fastigheten har ofta en byggnad som i sin tur har en driftspåverkan.

1.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2022-2024

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
Reinvesteringar			
Inventarier projekt			
Inventarier projekt 610010	1 990	1 990	1 990
Inventarier projekt 614005	260	260	350
Inventarier projekt 614010	100	100	150

Inventarier projekt 617007	500	500	500
Nytt ekonomisystem projekt 61260x	1 650	3 850	
IT-infrastruktur projekt 612105	4 000	3 000	3 000
Inventarier lokalinvesteringsprojekt Verkstadsvägen 2 (SMS)		2 700	
Inventarier lokalinvesteringsprojekt Vuxenutbildningen (SMS)	2 200	2 400	
SUMMA	10 700	14 800	5 990

1.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

1.9.1 Mål: Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet

 Delvis uppfyllt

Analys

Skövde kommun är på god väg och har skapat förutsättningar för att på lång sikt uppfylla målet. Under året har det pågått ett arbete med att revidera riktlinjen för medborgardialog och medborgarengagemang, ny version av riktlinjen för medborgardialog är planerad att antas under våren 2021. Revideringen av riktlinjen har gjorts för att förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet.

Resultatet av medborgarundersökningen visar att Nöjd medborgarindex visar på en lägre måluppfyllnad, men för delmålet Bemötande och tillgänglighet kan förändringen inte säkerställas jämfört med mätningen 2017. Utifrån att resultatet inte har nått målvärdet behöver insatser göras under mandatperioden för att stärka upp dessa områden i syfte att nå det övergripande målet. Dialogerna som genomförts i Skövdes tätorter är ett tydligt exempel på en sådan åtgärd.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
— ■ SCB Nöjd medborgarindex. Bemötande och tillgänglighet		54	58	58	55
Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)					
Kommentar Medborgarundersökningen genomfördes senast under 2019, varför det är senaste utfall som finns tillgängligt.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Implementering av riktlinjer för medborgardialog	2018-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Medborgardialog är en naturlig del av Skövde kommuns utvecklingsarbete. Invånarna upplever inflytande, delaktighet och möjlighet att påverka kommunens tjänster och serviceutbud. Invånarnas engagemang, kompetens och resurser tillvaratas i kommunens utvecklingsarbete. Medarbetare, chefer och förtroendevalda har kännedom om förvaltningsgemensamma principer, arbetssätt och rutiner för medborgardialog och för hur man tar tillvara på initiativ och engagemang från medborgare.		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>Kommentar</p> <p>I februari 2020 genomfördes seminariet "Medborgardialog och medborgarengagemang för ett attraktivt Skövde" med Sveriges kommuner och regioner (SKR). Målgruppen var ledande politiker och tjänstepersoner. Därefter fick beredning medborgare och folkhälsa (BMF) i uppdrag att se över hur Skövde kommun ska ta sig an och utveckla arbetet med medborgardialog. Som ett steg i implementeringen genomfördes under året en revidering av "Riktlinjer för medborgardialog och medborgarengagemang". Målsättningen är att kommunstyrelsen antar ny version under våren 2021.</p>		
<p>✓ Samordna och utveckla destination Billingen</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Visionen Billingen 2020 - för själ och hjärta innehåller ambitionen att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål såväl sommar som vinter. Vintersäsong är den huvudsakliga produkten skidåkning och under barmark är det cykling, vandring och löpning som är i fokus. Certifieringen som officiellt Vasaloppscenter innebär en plattform för marknadsföring och är ett bra sätt att effektivt attrahera utövare inom dessa segment. I samverkan mellan Billingen, Arena Skövde och stadskärnan med sitt totala utbud skapas en unik attraktionskraft.</p>	<p>2019-01-01</p>	<p>2020-12-31</p>
<p>Kommentar</p> <p>Bikeparken har utvecklats under året och består nu av två pumptracks och en teknikbana. Billingecenter färdigställdes i december. Byggnaden är fullt uthyrt med sportbutik/uthyrning, restaurang, gym, äventyrscenter och fyra föreningslokaler. Enheten som sköter Billingens fritidsområde utgår också från huset. Konstsnöspåret är färdigbyggt och har runt årsskiftet producerat stora mängder konstsnö. Vädskyddet över isbanan har börjat byggas och planeras stå klart till vintern 2021.</p> <p>Området har fler besökare än nånsin och under en mätning av trafiken uppför Alphyddevägen en vecka i oktober noterade toppar på nästan 4000 fordon vilket motsvarar 8000-10000 stycken besökare. Siffrorna från mätningen visar att underlag för fast busslinje finns. Utvecklingen av destinationen "Billingen Skövde" fortsätter och nu finns ett antal privata aktörer samlade under gemensam flagg. I och med hotelllets fortsatt uteblivna investeringar saknas i nuläget attraktivt boende i området.</p>		
<p>✓ Implementera Folkhälsopolitiskt program 2019-2022</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Folkhälsopolitiskt program tydliggör prioriterade områden och utgör en målbild över mandatperioden för gemensamma folkhälsosatsningar så att vi ska nå vår vision ur ett folkhälsoperspektiv. Folkhälsoarbetet är ett gemensamt ansvar och ska genomsyra alla verksamheter i Skövde kommuns organisation. Eftersom vinsterna med en god folkhälsa är stora, både för individen och samhället - kostnaderna för ohälsa är betydande.</p>	<p>2019-01-01</p>	<p>2020-12-31</p>
<p>Kommentar</p> <p>Programmet antogs av kommunfullmäktige i mars 2020 och implementering påbörjades med en presentation för KDLG i april 2020. Under hösten fick samtliga nämnder och sektorernas ledningsgrupper information om programmet och erbjöds stöd inför deras arbete med verksamhetsplan 2021. Syftet var att tydligare integrera och tydliggöra programmet i de aktiviteter som togs fram. Likaså påbörjades en dialog under 2020 för att öka folkhälsoperspektivet i kommunens olika processer och arbets sätt.</p>		
<p>✓ Implementera Barn- och ungdomspolitiskt program</p> <p>Syfte/effekt</p> <p>Barn- och ungdomspolitiskt program tydliggör prioriterade områden och utgör en målbild över mandatperioden för gemensamma barn- och ungdomssatsningar så att vi ska nå vår vision ur ett barn- och ungdomsperspektiv. Det barn- och ungdomspolitiska arbetet är ett gemensamt ansvar och ska genomsyra alla verksamheter i Skövde kommuns organisation.</p>	<p>2019-01-01</p>	<p>2020-12-31</p>
<p>Kommentar</p> <p>Programmet antogs av kommunfullmäktige i mars 2020 och implementering påbörjades med en presentation för KDLG i april 2020. Under hösten fick samtliga nämnder och sektorernas ledningsgrupper information om programmet och erbjöds stöd inför deras arbete med verksamhetsplan 2021. Syftet var att tydligare integrera och tydliggöra programmet i de aktiviteter som togs fram. Likaså påbörjades en dialog under 2020 för att öka barn- och ungdomsperspektivet i kommunens olika processer och arbets sätt.</p>		

1.9.2 Mål: Möjliggöra för minst 400 nya bostäder per år

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Antalet nybyggda bostäder under 2020 var 236 bostäder. Varav 136 var flerbostadshus och 100 var småhus. Jämfört med 2019 års siffror innebär detta en kraftig minskning av bostadsbyggandet under 2020. Minskningen uppgår i absoluta tal till drygt 150 bostäder (40%). Under 2019 byggdes det 392 bostäder varav 308 var flerbostadshus och 84 var småhus.

Under 2020 utfärdades det 50 bygglov för nybyggnation av flerbostadshus och småhus. Dessa 50 bygglov innefattar totalt 360 bostäder och 7,2 bostäder per bygglov. Motsvarande siffror för fjolåret var 240 bostäder på 63 bygglov. Antalet påbörjade bostäder under 2020 uppgick till 275 varav 172 var flerbostadshus och 103 var småhus. Motsvarande siffror för fjolåret var 83 småhus och 105 flerbostadshuslägenheter. Totalt innebar detta 188 påbörjade bostäder under 2019.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
↗ Antal byggbara bostäder under mandatperioden i antagna detaljplaner	454 st	252 st			
Målvärde 1600					
Kommentar Sammanställning av de detaljplaner för bostäder som är antagna under 2020, möjliggör för totalt 454 stycken bostäder. Enligt leveransplan i strategisk plan med budget ska målet om 1600 kunna uppfyllas under mandatperioden.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
↘ Antal nya bostäder	236 st	168 st	392 st	119 st	475 st
Målvärde 1000 nya bostäder under mandatperioden					
Kommentar Antalet nybyggda bostäder under 2020 var 236 bostäder. Varav 136 var flerbostadshus och 100 var småhus. Jämfört med 2019 års siffror innebär detta en kraftig minskning av bostadsbyggandet under 2020. Minskningen uppgår i absoluta tal till drygt 150 bostäder (40%).					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Tematiska tillägg till översiktsplanen	2019-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Varje kommun ska ha en översiktsplan som är aktuell. Samhällsplanerarna jobbar kontinuerligt med den strategiska samhällsplaneringen och översiktsplanen kommer kompletteras med geografiska och tematiska fördjupningar.		
Kommentar Av kommunstyrelsens beslutade verksamhetsplan för 2019-2021 framgår att arbetet med översiktlig planering ska ske kontinuerligt och att kommunen under perioden ska arbeta med kompletterade dokument till översiktsplanen. Utvecklingsplanen ska ge en vägvisning på vilket sätt Skövde kommun ska utvecklas långsiktigt. Den ska ge stöd och riktning av mark- och vattenanvändning vid kommande översiktlig planering och bör knyta an Skövdes utveckling i det regionala perspektivet		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>— Aktualitetspröva översiktsplanen under mandatperioden</p> <p>Syfte/effekt Är den befintliga översiktsplanen tillräcklig för den byggnation som Skövde avser att göra. Efter det ordinarie valet 11/9 2022 ska kravet på kommunen att anta en planeringsstrategi börja tillämpas. Planeringsstrategin ersätter aktualitetsprövningen. Planeringsstrategin ska fortsättningsvis tas fram under första halvan av perioden mellan två ordinarie val.</p>	2020-01-01	2022-12-31
<p>Kommentar Ej påbörjad.</p>		
<p>— Revidering av boendestrategiskt program</p> <p>Syfte/effekt Skapar förutsättningar för att Skövde ska kunna erbjuda ett varierat boende i attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och bostadsbehov.</p>	2020-01-31	2021-12-31
<p>Kommentar Ej påbörjad.</p>		
<p>— Åtgärdsplan för ytterområdena i Skövde kommun</p> <p>Syfte/effekt Att motverka att ytterområden inte utvecklas i samma takt som utvecklingen av centrala Skövde genom att skapa möjligheter till service, aktiviteter och ökad attraktionsförmåga.</p>	2020-01-01	2021-12-31
<p>Kommentar Ej påbörjad.</p>		

1.9.3 Mål: Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov

 Delvis uppfyllt

Analys

Resultatmätningen andel av deltagare i arbete eller studier efter arbetsmarknadsinsats visar en klar förbättring (46%) jämfört med föregående år (30%). Detta beror på att det har deltagit relativt många personer i de insatser som genererar arbete. Till exempel i Steg-projektet som har matchat kommunens egna verksamheter inom vård och omsorg samt inom förskola och skola. Under hösten genomfördes också en statlig satsning "Jobb för unga" där kommunens verksamheter kunde ta emot ungdomar som var arbetslösa. Skövde kommun har beslutat att fortsatt satsa på unga under 2021 och 2022.

När det gäller arbetslösheten har den minskat från augusti till december. Den kraftiga stegringen som skedde första halvåret har dämpats. Detta pekar på att den pessimism som rådde på arbetsmarknaden under våren byttes till en något mer optimistisk syn under hösten. Det har också satsats på ungdomar i hela Sverige under hösten och det bör bidra till resultatet.

För att fortsatt matcha det som arbetsmarknaden efterfrågar har Vuxenutbildning inför 2021 gjort ansökan på tidigare yrkeshögskoleutbildningar. Det har också startats upp yrkesutbildningar med externa utbildningsanordnare inom bristyrkesområden som barnskötare, byggyrken, elyrken och fordonsmekaniker. Dessutom har avtal skrivits med externa utbildningsanordnare om att bedriva industriutbildning på gymnasial nivå för vuxna. Samverkan med Västsvenska handelskammaren har inneburit uppstart av lärlingsutbildning i kombination med anställning inom industri/svets.

Analysen av ovanstående verksamheter är tillfredsställande men det finns ytterligare att göra inom området varför målet bedöms vara delvis uppfyllt.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Andel av deltagare i arbete efter utbildningsinsats	77%	87,5%	85%	82%	79%
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar 183 av 234 utskickade enkäter besvarades vilket ger en svarsfrekvens på 78,2%. I enkäten ingick elever som avslutat sin yrkesutbildning för 6 månader sedan. Vård och omsorg, handel, lärlingsutbildning och externa utbildningsanordnare. Resultatet är sämre än tidigare år men är sannolikt ett resultat av pandemin och verksamheternas rädsla för nyanställningar.					
 Andel av deltagare i arbete eller i studier efter arbetsmarknadsinsats	46%	30%	41%	38%	27%
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar Resultatet har återhämtat sig något under 2020 jämfört med 2019 då stor andel anställningar av serviceassistenter avslutades.					
 Genomsnittlig tid för elever att nå godkänt resultat i en SFI-kurs	42,7veckor	25,7veckor	30,4veckor	26,1veckor	27,1veckor
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar Genomsnittlig tid för elever att nå minst godkänt resultat i en sfi-kurs har ökat jämfört med föregående år. Huvudorsaken är pågående pandemi och övergång till distans- och fjärrundervisning.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
 Öppet arbetslösa utomeuropeiskt födda	339 st	455 st	352 st	328 st	348 st
Målvärde Minskning					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa utomeuropeiskt födda visar en minskning jämfört med första halvåret 2020 med 116 personer.					
 Öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år (födda i övriga Europa och utomeuropeiska länder)	31 st	52 st	41 st	29 st	26 st
Målvärde Minskning					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa ungdomar 18-24 år (övriga Europa och utomeuropeiska länder) har minskat med tjugo personer jämfört med första halvåret 2020.					
 Öppet arbetslösa svenskfödda	642 st	829 st	589 st	453 st	426 st
Målvärde Minskning					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa svenskfödda visar en minskning jämfört med första halvåret 2020 med 187					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
personer.					
 Öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar 18-24 år	108 st	214 st	151 st	84 st	74 st
Målvärde Minskning					
Kommentar Utfallet för öppet arbetslösa svenskfödda ungdomar visar en minskning jämfört med första halvåret 2020 med 106 personer.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Skövdemodellen - en väg in	2019-01-01	2021-12-31
<p>Syfte/effekt Skövdemodellen strävar efter att öka antalet personer till sysselsättning samt medverka och bidra till att utsatta grupper kommer i utbildning alternativt arbete. Målsättningen är dessutom att minska och förebygga behov av försörjningsstöd samt kompetensförsörja sektorer inom Skövde kommun.</p>		
<p>Kommentar Arbetet med Skövdemodellen har pågått året. Pandemin har dock påverkat i vissa delar. - Projekt STEG avstannade något under hösten eftersom en utbildningsomgång inom vård och omsorg sköts på framtiden. - Studio Ludum har under hösten haft distansaktiviteter i två grupper med sju deltagare i varje grupp. fortfarande "pausat" på grund av pandemin. Implementeringsgruppen är igång och Skövde kommun har för avsikt att fortsätta arbetet under 2021 med hjälp av budgetförstärkning från politiken. - Piloterna har också avstannat något med anledning av att privata aktörer inte vågar satsa på samma sätt som tidigare men under hösten har det återigen fått fart med flera intresserade företag. - Jobb för unga är initialt en statlig satsning under hösten som en förlängning av feriepraktiken. Skövde kommun fick statliga medel för att anställa 15 ungdomar. Skövde kommun sköt till ytterligare 10 anställningar - totalt 25 ungdomar. Målgruppen som staten satte upp var ungdomar som avslutade gymnasiet före sommaren och nu stod utan arbete eller studier samt deltagare i det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Satsningen avslutades 31 december men kommunen har tagit beslut om att fortsätta i kommunal regi även under 2021. - En väg in. Samordningsförbundet tog ett beslut under hösten att inte bevilja En väg in samma summa som tidigare. Två tidigare finansierade tjänster blev en halv tjänst under första halvåret 2021. Två ytterligare projekt som ingår i Skövdemodellen blev beviljade under andra halvan av 2020: - Växtkraft: ESF-projekt ihop med Mariestad, Gullspång och Töreboda där Mariestad är projektägare. - Cresco Creale. Ett ESF-projekt med Samordningsförbundet som projektledare.</p>		
 Utveckla språkförstärkta yrkesutbildningar	2019-01-01	2020-12-31
<p>Syfte/effekt En fortsatt satsning på yrkesutbildning med språkstöd i syfte att snabbare få ut våra nyanlända på arbetsmarknaden, främst inom yrkesområdet vård och omsorg men även inom övriga yrkesutbildningar. Fortsatt satsning och utveckling av de yrkesspår som startat upp på sfi. Syftet är att språkutvecklingen ska matchas mot yrkesområdet och därmed snabbare få ut nyanlända på den svenska arbetsmarknaden.</p>		
<p>Kommentar Språkstöd finns inom flera olika yrkesutbildningar. Vux-Skaraborg söker statsbidrag för språkförstärkta yrkesutbildningar. I projektet "Skaraborgsbyrån" finns en arbetsgrupp som arbetar med språkförstärkta yrkesutbildningar på gymnasial nivå.</p>		

1.9.4 Mål: Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion

 Delvis uppfyllt

Analys

Enkätundersökning från Svenskt Näringsliv släpptes i april och visade en nedgång i det sammanfattande omdömet. Dock får Skövde ett högre betyg än de i kommunen utsedda jämförelsekommunerna. När det gäller övriga frågor om myndighetshandläggning, service och bemötande, tjänstemäns och politikernas attityder till företagen etcetera, syns även där ett tapp men tendensen är generell i kommunerna i årets mätning. Vissa frågor är också omformulerade vilket får effekt på resultatet. Ett sådant exempel är frågan om skolans attityder till företagen som nu är ändrad till skolans kontakt med företagen. Ett nytt frågeområde i enkäten gäller brottslighet mot företag. Skövde sticker inte ut här men ett relativt stort antal företag upplever att brottslighet är ett problem. I rankingen placerade sig Skövde på plats 60, vilket var en förbättring med en placering.

En ny insats i företagsklimatsarbetet som gjordes under hösten var framtagande av filmer som ska kommunicera hur kommunens olika verksamheter arbetar med företagsklimatet, spridning planeras i början av 2021.

Etableringsarbetet löper på enligt programmet som beslutades under våren. Under året har en större expansionsinvestering landat ned i Norra Ryd och en större ny etablering i Stallsikens handelsområde blev klar. En bilaga till Dagens Industri med fokus etablering och Skövdes spetsar lanserades i början av november.

Antalet arbetstillfällen ökade i Skövde under 2020, så även antalet arbetsställen. Bruttoregionalprodukten har en eftersläpning men enligt senaste siffrorna är Skövde trea i Västra Götalandsregionen med 611 tkr/invånare (summan av alla producerade varor och tjänster i kommunen).

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Svenskt Näringslivs ranking	60	61	57	115	67
Målvärde Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.					
Kommentar Skövde klättrar en placering i rankingen. Många kommuner tappar inom flera områden i undersökningen som också gjorts om inför årets mätning med en del nya frågor och en del omformulerade frågor. Skövde tappar inom några områden och förbättrar sig inom andra. Arbetet löper på i den sektorsövergripande arbetsgruppen.					
 Antal företag och offentliga verksamheter som etableras i Skövde, vilka redan är verksamma på annan ort	25 st	29 st	23 st	27 st	27 st
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar Under året har 25 företag etablerat sig i Skövde som redan finns befintligt på annan ort.					
 Antal arbetstillfällen i Skövde	32 909 st	32 600 st	32 650 st	31 409 st	31 333 st
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar Förutom att antalet arbetstillfällen i Skövde har ökat har även antalet arbetsställen ökat med 78 stycken mellan 2019 och 2020.					
 Bruttoregional produkt för Skövde kommun	611tkr	593tkr	549tkr	593tkr	575tkr
Målvärde Årlig ökning					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Kommentar BRP har en eftersläpning, varför utfallet för 2020 avser 2018.					
 Antal nyregistrerade företag	520 st	503 st	466 st	389 st	428 st
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar I Skövde kommun registrerades det 520 bolag under 2020 vilket är en ökning jämfört med föregående år då 503 bolag registrerades.					
 Antal anställda i nya företag	357 st	382 st	457 st	355 st	1 344 st
Målvärde Positiv utveckling från föregående mättillfälle.					
Kommentar Antalet nya företag ökade mellan 2019 och 2020 men det är färre anställda i de nya företagen.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Utveckla handelsstrategi för Skövde	2019-04-01	2021-12-31
Syfte/effekt Att skapa en tydlighet i vår roll som handelsstad och en livskraftig handel med bibehållet positivt handelsindex.		
Kommentar Arbetet med att skapa projektdirektiv och projektplan enligt Skövde kommuns modell är påbörjad, med ett första förslag på projektgrupp och styrgrupp. Påbörjad nulägesanalys från kvartal två uppdateras utifrån de snabba förändringar som skett inom handeln som en följd av covid-19 och ökad e-handel under 2020.		
 Utveckla strategi för Talent attraction	2019-04-01	2021-12-31
Syfte/effekt Syftet med att ta fram en strategi för talangattraktion är att sätta fingret på viktiga vägval och samordna arbetet med att locka, ta emot och behålla talanger till vår region. På så sätt har vi möjlighet att både stärka vårt erbjudande och bli tydligare mot marknaden.		
Kommentar Under 2020 har arbetet med strategin stått tillbaka på grund av prioriteringar kopplat till pandemin. En studie har sedan tidigare genomförts och en projektplan är påbörjad. Webbingången "flytta till Skövde/studera i Skövde" utvecklas från skovde.se. Projektansökan, Inflyttarservice Skaraborg har reviderats enligt förfrågan från Västra Götalandsregionen och är inskickad. Under kvartal 4 har näringslivsenheten kontaktats för assistans i samband med rekryteringar till spelstudios och Försvarsmakten. Trots pandemin är behovet fortsatt stort att arbeta långsiktigt med frågan och förväntas bli än mer viktig när omställningstakten ökar och konkurrensen om nyckelkompetenser hårdnar.		
 Utveckla strategi för stadskärnans framtida utbud	2020-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Syftet med att ta fram en strategi för stadskärnans utbud är att skapa en samsyn runt vilket innehåll/erbjudande som stärker och gör stadskärnan mer attraktiv. Strategin ger riktning genom viktiga vägval gällande vilket utbud som ska finnas i Skövdes hjärta.		
Kommentar Det finns en struktur i arbetet med stadskärnan men långsiktig organisation behöver komma på plats. På grund av pandemin har den grupp med fastighetsägare som ska samla sig runt strategi för utbud i stadskärnan varit vilande eftersom läget varit kritiskt i handel- och restaurangnäringarna på grund av covid-19. Arbetet tas upp igen då läget stabiliserats och det finns en förmåga att börja arbeta mer långsiktigt igen.		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Utveckla och implementera etableringsstrategi	2020-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Syftet med att utveckla och implementera etableringsstrategin är att Skövde ska bli tydligare mot marknaden i syfte att attrahera rätt etableringar som skapar stärkta kluster, synergier och i slutändan tillväxt.		
Kommentar Etableringsresursen i Sciencepark Skövde har kommit igång i arbetet på ett bra sätt. Värdeerbjudande är på väg fram och det finns ett stort intresse för att etablera sig i Skövde och framförallt i Scienceparken, där flera nya etableringar kommit till stånd. Lokaler visar sig vara en trång sektor och Sciencepark har räknat på behovet framåt och fört in till projektgruppen för Mariesjö/Science city. Arbetet som pågår nu är framförallt att paketera erbjudandet och att identifiera potentiella kundgrupper/målgrupper kopplat till spetsarna för att på så sätt kunna proaktivt bearbeta dem. Platsvarumärkesarbetet svarar väl upp mot det behov som identifierats i etableringsprogrammet av att samordna varumärkesarbetet kopplat till Skövde. Näringslivsenheten kommer forma en ny tjänst som ska arbeta med marknadsföring av Skövde som plats för etablering och talang med platsvarumärket som ett viktigt verktyg.		

1.9.5 Mål: Arbetsmarknadsregionen utvecklas och stärks

 Uppfyllt

Analys

Andelen av befolkningen i Skövde med akademisk examen har ökat något mer än riket och utfallet för 2019 blev 26,5 % (+0,7%), siffror för 2020 kommer senare under 2021. För att utveckla och stärka arbetsmarknaden arbetar vuxenutbildning aktivt med samverkan med andra kommuner i Skaraborg. Under 2020 övertog Skövde kommun huvudmannskapet från Tibro kommun när det gäller samtlig kommunal vuxenutbildning. Avtalet har gett positiva effekter för båda parter, där vuxenutbildning kunnat utnyttja befintliga resurser optimalt samtidigt som antalet elever har ökat. Även samverkansavtal för alla 15 kommuner i Skaraborg har tagits fram och godkänts när det gäller vuxenutbildning och samhällsorientering. Samarbetet kring Lärcentra med Skara, Karlsborg, Hjo och Tibro fortsätter.

För att locka talanger och etableringar till Skövde är arbete påbörjat med framtagande av en inflyttarportal och en inflyttarservice i Skövde. Även arbete med Skövdes platsvarumärke är uppstartat i samarbete med Next Skövde.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
  Andel av befolkningen med akademisk examen	26,5 %	25,8 %	25,2 %	24,8 %	24,34 %
Målvärde Högre relativ ökning än genomsnittet för riket					
Kommentar Andelen av befolkningen i Skövde med akademisk examen har ökat något mer än riket och utfallet för 2019 blev 26,5 % (+0,7%), siffror för 2020 kommer senare under 2021.					
  Pendling mellan Lidköping-Skövde		1 124 st	1 091 st	1 091 st	
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar Finns inget mätresultat att tillgå för 2020.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Planeringsmässiga förutsättningar för riksväg 26	2018-01-01	2020-12-31

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>Syfte/effekt Skövde regionen ska utvecklas till en mer attraktiv och konkurrenskraftig region för boende, näringsliv och besökare. En region med god tillgänglighet till arbete och studier, såväl inom som till och från regionen. En region med hållbar tillväxt.</p> <p>För att uppnå ambitionen om vidmakthållande och förstoring av arbetsmarknadsregionerna behöver vägens prestanda höjas avseende restider, framkomlighet och trafiksäkerhet.</p>		
<p>Kommentar Väg 26 är en viktig väg för att uppnå målet om en attraktiv och konkurrenskraftig region. Skövde kommun har dock inte ensam rådighet över beslutsprocessen och ledtiderna från beslut till verkställighet är långa. Frågan om väg 26 kommer fortsatt att drivas inom forum för arbetet med nationell plan för transportinfrastrukturen.</p>		
<p>✓ Planeringsmässiga förutsättningar för riksväg 49</p>	2016-01-01	2020-12-31
<p>Syfte/effekt Öka tillgängligheten till/från Skövde och minska miljöbelastningen i Skövde.</p>		
<p>Kommentar Väg 49 är en viktig väg för att uppnå målet om en attraktiv och konkurrenskraftig region. Skövde kommun har dock inte ensam rådighet över beslutsprocessen och ledtiderna från beslut till verkställighet är långa. Frågan om väg 49 kommer fortsatt att drivas inom forum för arbetet med regional plan för transportinfrastrukturen.</p>		
<p>✓ Jönköpingsbanan</p>	2018-01-01	2020-12-31
<p>Syfte/effekt Skövde regionen ska utvecklas till en mer attraktiv och konkurrenskraftig region för boende, näringsliv och besökare. En region med god tillgänglighet till arbete och studier, såväl inom som till och från regionen. En region med hållbar tillväxt.</p> <p>En förutsättning är att Jönköpingsbanan får ha den kapacitet och robusthet som krävs för att möta efterfrågan på fungerande person- och godstrafik samt att säkra mark för en framtida utbyggnad till dubbelspår.</p>		
<p>Kommentar Jönköpingsbanan är en viktig spårväg för att uppnå målet om en attraktiv och konkurrenskraftig region. Skövde kommun har dock inte ensam rådighet över beslutsprocessen och ledtiderna från beslut till verkställighet är långa. Frågan om Jönköpingsbanan kommer fortsatt att drivas inom forum för arbetet med nationell plan för transportinfrastrukturen.</p>		
<p>✓ Västra stambanan</p>	2018-01-01	2020-12-31
<p>Syfte/effekt Skövde regionen ska utvecklas till en mer attraktiv och konkurrenskraftig region för boende, näringsliv och besökare. En region med god tillgänglighet till arbete och studier, såväl inom som till och från regionen. En region med hållbar tillväxt.</p> <p>En förutsättning är att Västra stambanan får ha den kapacitet och robusthet som krävs för att möta efterfrågan på fungerande person- och godstrafik.</p>		
<p>Kommentar Västra stambanan är en viktig spårväg för att uppnå målet om en attraktiv och konkurrenskraftig region. Skövde kommun har dock inte ensam rådighet över beslutsprocessen och ledtiderna från beslut till verkställighet är långa. Frågan om Västra stambanan kommer fortsatt att drivas inom forum för arbetet med nationell plan för transportinfrastrukturen.</p>		
<p>✓ Verka för att öka kollektivtrafiken till angränsande län.</p>	2016-01-01	2020-12-31
<p>Syfte/effekt Främja möjligheten till arbets- och studiependling.</p>		
<p>Kommentar Att verka för att öka kollektivtrafiken till angränsande län är en viktig parameter för att uppnå målet om en attraktiv och konkurrenskraftig region. Skövde kommun har dock inte ensam rådighet över beslutsprocessen</p>		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
och ledtiderna från beslut till verkställighet kan vara långa. Frågan om kollektivtrafiken till angränsande län kommer fortsatt att drivas inom forum regional samverkan.		

1.9.6 Mål: Skövde kommun verkar för en resurseffektiv, robust, attraktivt och hållbar samhällsplanering inom kommunens organisation genom att minska klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar

 Delvis uppfyllt

Analys

Skövde kommun låg, jämfört med liknande kommuner i landet, i rankingtopp med sitt klimatanpassningsarbete fram till 2019, men har sedan succesivt halkat efter. Kommunen behöver ta ett samlat grepp internt om problematiken och hitta breda lösningar som inbegriper samtliga verksamheter. För att kommunen ska kunna möta framtiden och bygga ett resilient samhälle behöver kommunens ledning, på alla nivåer, ta ett större ansvar för frågan. Klimatanpassningsarbetet är inte enkom en intern kommunal fråga utan den berör hela samhället och samhället måste agera gemensamt för att motverka effekterna av klimatförändringarna, men även ta hand om möjligheter. Därför är det viktigt att kommunen kan ta ledning i frågan och stötta samhället; genom att peka ut riktning för hur vi tillsammans bygger ett robust och attraktivt Skövde. Lösningen för detta kan vara att det ges möjlighet att samverka med samhällets aktörer.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
— ■ Svensk försäkring och IVL:s ranking gällande arbete med klimatanpassning		4 plats			
Kommentar Mätningen genomförs vartannat år. Rankingen görs 2021.					
— ■ Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation		68 %	69 %	65 %	65 %
Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar Finns inget mätresultat att tillgå för 2020.					
— ■ Antal resenärer i kollektivtrafik		2 675 435 st	2 650 000 st	2 434 182 st	2 447 037 st
Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar Resandeutvecklingen till följd av pågående pandemi i Covid-19, har medfört kraftigt minskade biljettintäkter för trafikhuvudmännen. Neddragningar i trafikutbudet är därför att vänta. Finns inget mätresultat att tillgå för 2020.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
✓ Energi- och klimatanpassningsplan	2020-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Revidera energi och klimatplanen som går ut 2020.		
Kommentar Kommunstyrelsen har beslutat om att skicka första versionen på remiss, till och med sista mars 2021. Därefter		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
ska en sammanställning av inkomna förslag göras, för att sedan ha ett beslutsunderlag färdigt till sommaren 2021.		
 Analys av problematiken kring dagvatten och skyfall	2020-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Underlag för åtgärder för att möta ändrade förhållanden med dagvatten och skyfall		
Kommentar Revideringen av skyfallskarteringen har blivit försenad på grund av problem med modellkörning hos konsulten. Resultatet som skulle levereras i oktober 2020 är istället delvis levererad under januari 2021. Utvärdering av resultatet påbörjas vid slutleverans.		
 Analys av risk- och sårbarhetsanalysen, värmekartläggningen, skyfallskarteringen	2020-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Öka förståelsen hur dessa tre dokument påvisar olika risker och effekter av klimatförändringar och pekar ut riskområden i Skövde. I samband med detta tar man höjd för kostnad och nyttoeffekter i frågan.		
Kommentar Under det pågående arbetet med framtagandet av klimatanpassningsplanen ligger bland annat dessa tre underlag till grund för de förslag till åtgärder som arbetas fram. För att få relevanta åtgärder har klimatanpassningsstrategen analyserat effekterna av klimatförändringarna som underlagen visar. Övriga kommunala verksamheter som berörs av klimatförändringarna har inte deltagit i denna analys utan det är ett viktigt arbete som dessa har att göra. Det gäller även att den politiska organisationen som behöver höja sin kunskap om innehållet i underlagen.		

1.9.7 Mål: Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation

 Delvis uppfyllt

Analys

Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att komma dit.

Skövde kommuns välfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat beträffande brukarundersökningar och mycket goda resultat vad gäller kostnader. Sammantagna resultatet från KKIK 2020 visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan och socialtjänsten. Även servicenivån är bra och invånare får snabbt svar på sina frågor och ett gott bemötande via telefon och e-post. Undersökningen visar att förbättringspotential finns inom vård och omsorg. Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare.

Att få till stånd en förbättrad kvalitetskultur och ett systematiskt förbättringsarbete tar tid. Under senaste åren har dock en tydlig förflyttning framåt gjorts inom området. Arbetsätt för att implementera strategierna finns och rekommendationen är att fortsätta och hålla i påbörjat arbete.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Helhetsintryck kontaktcenter	9	7	28	71	46
Målvärde Årliga förbättringar med strävan mot topp 10.					
Kommentar Målet för år 2020 var en tio-i-topp placering och vi nådde en nionde plats. Det är en bra placering då många kommuner som medverkar har kommit längre i arbetet med en fastställd gemensam servicenivå för hela					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
kommunen. Jämfört med resultatet för 2019, då vi låg på sjunde plats, ger oss möjligheter att utvecklas och satsa på en bättre placering nästa år.					
 Kostnad per barn i förskolan	139 000 k r	134 000 k r	134 000 k r	129 000 k r	120 000 k r
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Förskjutning av resultatet, 2019 års resultat visas. Skövde har lägre kostnad än riket, vilket också varit fallet under flera år.					
 Kostnad per elev grundskolan F-9	105 000 k r	105 000 k r	102 000 k r	96 000 kr	92 000 kr
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna.					
Kommentar Förskjutning av resultatet, 2019 års resultat visas. Skövde har lägre kostnad än riket, vilket varit fallet under några år.					
 Kostnad per elev i gymnasiet	116 000 k r	113 000 k r	111 000 k r	112 000 k r	107 000 k r
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Förskjutning av resultatet, 2019 års resultat visas. Skövde har lägre kostnad än riket, vilket varit fallet under flera år.					
 Kostnad per invånare, individ- och familjeomsorg	3 100 kr	2 900 kr	2 900 kr	2 800 kr	2 700 kr
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Förskjutning av resultatet, 2019 års resultat visas. Marginell förändring från föregående år.					
 Kostnad per invånare 80+, äldreomsorg	214 000 k r	221 000 k r	220 000 k r	213 000 k r	213 000 k r
Målvärde Bland de 25 % bästa kommunerna					
Kommentar Förskjutning av resultatet, 2019 års resultat visas. Kostnaden per brukare inom särskilt boende är lägre, medan kostnaden per brukare i hemtjänsten är högre.					
 Brukarbedömning förbättrad situation efter kontakt socialtjänst	73 %	74 %			
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar 2020 var svarsfrekvensen 11 %, totalt 44 personer svarade på enkäten. Utfallet är därför inte tillförlitligt. Den troligaste anledningen till den låga svarsfrekvensen är att brukarundersökningen genomfördes mitt i pandemins andra våg och färre besök på socialkontoret. I år fick varje brukare en kod de skulle använda för att logga in och svara på enkäten hemma, vilket skiljer sig mot förra årets förfarande då de flesta svarade på plats på kontoret i samband med besöket.					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn	81 %	84 %	87 %	88 %	88 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Något vikande trend men stor variation mellan enheter. Varje enhet tittar på sitt resultat och jobbar med förbättringar.					
 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn	89 %	89 %	90 %	93 %	91 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Inga större förändringar sedan föregående år. Skövde ligger i nivå med riket, men det är stor variation mellan enheter. Varje enhet tittar på sitt resultat och jobbar med förbättringar.					

Resultatmätning (Jämna år)	2020	2018	2016
 Undersökning elever åk 9 - trygg i skolan		79,2 %	80,4 %
Målvärde Bättre än snittet i riket			
Kommentar Ej genomförd 2020			
 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Inflytande		62 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket			
Kommentar Det har inte bedrivits någon daglig verksamhet under året på grund av Covid-19, och undersökningen är därför inte genomförd			

1.9.8 Mål: Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare

 Delvis uppfyllt

Analys

Under 2020 har arbetet inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följderna av covid-19 inom våra verksamheter. Exempelvis har kontinuitetsplanering med kompetensförsörjning, hantering av frånvaro och genomförande av riskanalyser samt samverkan med fackliga parter varit en stor del av arbetet.

I övrigt har arbetet med kommunens handlingsplan 22 (H22) fortgått inom områdena säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättning, minska sjukfrånvaron och fortsätta utveckla ledarskapet inom kommunen.

Utöver detta antogs en ny pensionspolicy och en ny lönepolicy under året. Arbeta med en ny medarbetaridé påbörjades. För att möjliggöra för fler att arbeta heltid har ett omfattande bemanningsprojekt genomförts och implementerats inom vård och omsorg.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 HME (Hållbart medarbetarengagemang)	78		77		

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Målvärde Årlig förbättring					
Kommentar HME hamnade på ett totalindex på 78 på hela kommunen, vilket var en poäng bättre än föregående mätning. Det fanns inga skillnader i poäng mellan områdena. Alla områden totalt (motivation, ledning och styrning) hamnade på ett totalindex 78. För att höja HME och närma sig målsättningen för ett resultat på 85 kommer kommunen satsa på: Större möjligheter till kompetensutveckling och interna karriärvägar Ett nära ledarskap som genomsyras av daglig uppskattning och dialog En mer tillitsbaserad styrning och uppföljning där dialogen med medarbetare är viktigare än rapporteringen					
 Antal årsarbetare	4 378 st	4 519 st	4 525 st	4 539 st	
Kommentar Antalet årsarbetare har totalt minskat med 141 från föregående år. Anledningen till minskningen är främst minskning av övertid/fyllnadstid samt antalet årsarbeten utförda av visstidsanställda med både tim- och månadslön.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
 Sjukfrånvaro	8%	8,4%	6,6%	7%	6,6%
Målvärde Minskning					
Kommentar Sjukfrånvaron har ökat vilket beror på covid-19. Mest har sektorer med kontaktyrken såsom vård och omsorg och barn och utbildning ökat. Målsättningen om en sjukfrånvaro under 5,5 % är inte nådd. Åtgärder inom området sker inom ramen för H22.					
 Personalomsättning intern	0,7 %	0 %	2,4 %	1,3 %	
Målvärde Oförändrad eller ökning					
Kommentar Den interna rörligheten i kommunen har minskat med 2 procentenheter. Förändringen kan ha att göra med annat sätt att registrera avgångar. Arbete pågår för att säkra statistiken. I nuläget visar den interna rörligheten alla byten av befattning inom sektor samt alla byten av sektor till ny eller samma befattning.					
 Personalomsättning extern	9,7 %	5,5 %	10,3 %	5,1 %	
Målvärde Minskning					
Kommentar Personalomsättningen minskade under sista halvåret 2020 och är nu lägre än föregående år på samtliga sektorer förutom vård och omsorg. Anledningen till minskad personalomsättning beror till viss del på lågkonjunktur och covid-19. Anledningen till den ökade personalomsättningen på vård och omsorg beror till viss del på förändring i arbetstider och schema som genomfördes i januari 2020 samt att omgivande kommuner har öppnat nya boenden. Efter januari har personalomsättningen på vård och omsorg stabiliserats. Målsättningen på en personalomsättning under 10 % uppfylldes.					

1.9.9 Mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

 Uppfyllt

Analys

Årets resultat per 31 december 2020 uppgår till 301,3 miljoner kronor. Resultatet överstiger årets budget på 100,1 med 201,2 mnkr och motsvarar 9,5 % av skatter och bidrag. Den största anledningen till det höga resultatet är ökade statsbidrag och lägre kostnader i samband med covid-19 pandemin.

Prognosen för att klara det finansiella målet om 3 % av skatter och bidrag över mandatperioden är mycket god. Utifrån erhållna resultat samt lagd budget och plan motsvarar resultatet ett genomsnitt på 4,5 % av skatter och bidrag. (Baserat på resultatet 2019 om 4,9 % samt kommunfullmäktiges beslutade budgetnivå för 2021 om 2,1% samt plan 2022 om 1,4%).

(Resultatet är preliminärt tills revisorerna granskat det vecka 8 och återkommit med sitt utlåtande).

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
  Årets resultat	9,5 %	4,9 %	0,6 %	0,9 %	5,7 %
Målvärde Minst 3 procent över mandatperioden.					
Kommentar Kommunen visar ett positivt resultat på 301,3 miljoner kronor för 2020. Resultatet motsvarar 9,5 procent av skatter och bidrag.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Utveckla former för tydligare ekonomi- och verksamhetsstyrning Syfte/effekt Standardiserade arbetssätt. Ökad avkastning. Kvalitetssäkrade processer. Det vi gör ska skapa nytta.	2020-01-01	2021-12-31
Kommentar Under 2020 har processteamet för målstyrningsprocessen fokuserat på området "minskad rapportering". Åtgärder som gjorts inom området är bland annat att rapporteringen inför tertialrapport 2 förenklades, samt att instruktioner har tagits fram för processen för att på så sätt ta bort slöserier och onödigt arbete. Detta har frigjort tid för de som är inblandade på ett eller annat sätt i verksamhetsuppföljningen inom de olika nämnderna. Mer tid har kunnat läggas på analysarbete istället för rapportering i verksamhetsystem. Inför 2021 kommer rapporteringen minska ytterligare då beslut har tagits om att aktiviteter i verksamhetsplanen ska kommenteras per tertial, inte per kvartal. Budgetprocessen är kartlagd och publicerad. En styrgrupp är bildad som har godkänt processplanen och beslutat om prioriterade aktiviteter. De prioriterade aktiviteterna är ny ekonomipolicy, internhyra, resursfördelningsmodeller och kartläggning sektorernas internbudgetprocess. Processteamet arbetar med dessa aktiviteter som kommer redovisas under 2021 enligt beslutad tidsplan. Avgränsningar gentemot andra processer är ett större pågående arbete.		
 Genomföra handlingsplan 2022 (H22)	2020-01-01	2022-12-31
Syfte/effekt Handlingsplanen avser att långsiktigt bidra till att hämta hem ekonomiska effekter och stärka kommunens möjligheter att klara välfärdsuppdraget. Den förväntade ekonomiska effekten är 107 miljoner kronor. fördelat med 19,6 miljoner kronor 2020, 47,6 miljoner kronor 2021 samt 39,6 miljoner kronor 2022.		
Kommentar Ekonomisk effekt enligt kommunfullmäktiges beslut för 2020 uppgår till cirka 20 miljoner kronor. Dessa poster är identifierade utifrån delprojektens arbete i H22 och genomförandeansvaret ligger på respektive nämnd enligt kommunstyrelsens beslut i december 2019. Bedömningen är att hela effekten kommer uppnås 2020. Arbete pågår i stort enligt plan i de olika delprojekten för att nå förväntade effekter 2021-22. Införande av nytt e-handelssystem våren 2020 samt covid-19 har dock medfört att några av delprojekten ligger efter i		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>tidsplanen. Uppnådda effekter gällande framförallt HR-projekten är också svåra att avläsa på grund av pandemin.</p> <p>I budgeten för år 2021-2023 förutsätter kommunstyrelsen att H22 fortsätter att genomföras. När det gäller minskning av kostnader i budget för år 2021 (kopplat till H22) har dessa fördelats ut i nämndernas budget med motsvarande 0,5 procent av nämndernas kommunbidrag. Barn- och utbildningsnämnden och servicenämnden är undantagna denna ramminskning. H22-strategierna är centrala verktyg som ska hjälpa nämnderna göra denna effektivisering. Det systematiska förbättringsarbetet är en avgörande del i arbetet. Flera kommunövergripande projekt pågår i syfte att öka effektiviteten och minska kommunens kostnader. H22 arbetet med fokus på uppnådda resultat rapporteras varje tertiäl till kommunstyrelsen.</p>		
<p>✔ Kommunens stödfunktioner ska ge ökade förutsättningar för att utveckla samarbetet inom kommunkoncernen</p> <p>Syfte/effekt Utveckla förutsättningar för resurseffektiva stödfunktioner inom Skövde kommunkoncern, där kommunen är en samlad avtalspart till kommunens kunder.</p>	2018-01-01	2020-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Under år 2020 har två aktiviteter valts ut för att skapa nya förutsättningar för att utveckla samarbetet inom kommunkoncernen, riktlinje för god ekonomisk hushållning på koncernnivå samt upphandling av gemensamt ekonomisystem. En riktlinje för god ekonomisk hushållning på koncernnivå kommer arbetas fram som klagör vilka målsättningar kring god ekonomisk hushållning som kommunen ser i koncernen. Uppföljning av denna kommer sedan göras bland annat i årsredovisningen. Under kvartal 2 utarbetades en plan för hur nya riktlinjer ska tas fram, en tidsplan är framtagen och arbetet påbörjat.</p> <p>Projektet kring upphandling/implementering av ekonomisystem har startats tillsammans med östra Skaraborgs 9 kommuner. Bolagen i koncernen har fått information om projektet innan sommaren. Enskilda möten med de bolag som inte har tagit ställning kring delaktigheten i projektet har genomförts. Frågeställning har väckts kring säkerhetskraven hos vissa bolag och utredning sker nu om säkerhetskraven i den gemensamma upphandlingen är tillräckliga för vissa av bolagen. Utredning ska vara klar i januari 2021. Projektet är nu klar med processkraven och nästa steg är att omvandla processkrav till upphandlingskrav och därefter skicka ut underlag på remiss.</p>		

1.10 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

Kommunstyrelsen politik

Årets resultat är ett överskott om 2,7 miljoner kronor. Överskottet utgörs huvudsakligen av lägre kostnader inklusive besparing för kommunstyrelsens utvecklingsmedel. Det är också något lägre kostnader för kurser, konferenser, IT och arvoden än budgeterat.

Koncernstab

Resultatet för koncernstaben är ett överskott om 2,7 miljoner kronor, inklusive ofördelat effektiviseringskrav för kommunstyrelsen om 6 miljoner kronor. När effektiviseringskravet undantas är koncernstabens resultat 8,7 miljoner. Det beror huvudsakligen på återhållsamhet avseende centrala utvecklingsmedel, men också på något lägre övriga kostnader som resor, konferenser och administrativa kostnader.

Bidrag och transfereringar

Resultatet för bidrag och transfereringar är ett överskott om 3,7 miljoner kronor. Det utgörs av lägre kostnader för marknadsföringsbidrag, återbetalning av bidrag 2019 och lägre medlemsavgift till Miljösamverkan Östra Skaraborg samt lägre bidrag för Portalen.

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Resultatet för sektor styrning och verksamhetsstöd är ett överskott om 9,8 miljoner kronor. Det är ett bättre resultat än prognosen som uppgick till 5,8 miljoner kronor. Vid tertiäl 2 gjordes bedömningen att verksamheten skulle gå mot en viss normalisering. Dock innebar pandemins andra våg att bland annat medel för utvecklingsinsatser och kompetensutveckling inte har nyttjats så som prognostiserats. Även personalkostnaderna är något lägre än prognostiserat på grund av tjänstledigheter, sjukskrivningar och vakans.

Under året har effektiviseringar om 2,8 miljoner kronor bidragit till överskottet. Dessa ingår i kommunstyrelsens ofördelade effektiviseringskrav 2020 om 6 miljoner kronor. Den statliga ersättningen för sjuklönekostnader påverkar också resultatet positivt.

Resultatet förklaras av lägre kostnader inom sektorn. Personalkostnaderna är 5,9 miljoner kronor lägre än budget. Av dessa är 1,8 miljoner kronor hänförliga till effektiviseringar, 4,1 miljoner kronor till tjänstledigheter, sjukskrivningar och vakanser. Några av vakanserna är tjänster som har varit vakanta en stor del av året för att se över arbetssätt och behov, men där rekrytering har gjorts under hösten.

Kostnader för utveckling och kompetensutveckling är 4 miljoner kronor lägre än budget. Generell återhållsamhet samt effekter av covid-19 har gett 1 miljon kronor lägre kostnader för kompetensutveckling. Realiserad effektivisering har gett 0,5 miljoner kronor lägre utvecklingskostnader. Lägre kostnader för utveckling i övrigt beror på att egna resurser till del har använts istället för konsulter inom IT, digitalisering av utbildningar inom HR-området har inte genomförts som planerat utan skjutits fram till 2021 och konsultkostnader för HR-systemet är lägre än budgeterat. Dessutom har verksamhetsmedel knutna till matfestivalen och annonseringar varit lägre på grund av covid-19.

Under våren gjordes en uppdaterad analys av kostnaderna för facklig tid. Analysen ger en bild av kostnadsstrukturen och hur kostnaderna ser ut i jämförelse med andra kommuner. Kostnaderna för facklig verksamhet är fortsatt högre än budget (-2,6 miljoner kronor).

Under 2020 har kommunstyrelsen avsatt 3 miljoner kronor för digitalisering och teknikutveckling. Medlen ska stimulera digitaliseringen inom vård, skola och omsorg. Digitaliseringsrådet har beslutat hur medlen ska fördelas. Besluten bygger på olika "business case" och redovisningar av hur satsningarnas nytta ska realiseras. Samtliga medel, 3 miljoner kronor, har beviljats till totalt 12 stycken digitaliseringsinitiativ. Initiativen sträcker sig över flera år och har hittills under 2020 realiserat nytta motsvarande 0,9 miljoner kronor. Några av digitaliseringsinitiativen har försenats eller pausats till följd av covid-19.

Digitaliseringsinitiativ som beviljats medel från digitaliseringsrådet:

- Metoder och stödstrukturer för digital kompetensutveckling
- Månadsrapportering Procapita
- Taligenkänning
- Viva omsorgsapp
- Digitalisering antagning vuxenutbildning
- Distansundervisning med AV1-robot
- Digital ledighetsansökan
- Skoldatasykn
- Vårdnadshavares kontaktuppgifter - Integration Vklass - Procapita
- Simulatorer för utbildning
- Lifecare boendemodul
- Infrastruktur LoRaWan

Sektor samhällsbyggnad

Resultatet för sektor samhällsbyggnad är ett överskott om 19,3 miljoner kronor vilket är 20,5 miljoner kronor bättre än vad som prognostiserades i tertialrapport två. Den stora förändringen beror främst på att verksamheten bedömdes kunna närma sig ett normalläge och då framförallt samhällsbetalda resor. Vårens avvikelse har under hösten istället förstärkts och gett en högre positiv avvikelse än vad som först bedömdes. Vinterväghållning som alltid är en svår post att bedöma fick inte det utfall vi lade som prognos i augusti utan gav ett stort överskott i slutet på året.

Intäkter visar en överskott om 5,7 miljoner kronor vilket främst avser verksamheten för plan och bygglov. Antal ärenden för bygglovsverksamheten har ökat med 19% under 2020 varav bygglov för industri har ökat med 44% och mindre bygglov med 15%. Konjunktürkänsliga intäkter som grävstillstånd och trafikplaneringsplaner har inte påverkats av Covid-19 utan visar ett överskott om 1,6 miljoner kronor. Samtidigt har vår parkeringsverksamhet en negativ avvikelse om 4,2 miljoner kronor varav 2,3 miljoner kronor avser parkeringshus Mode. Detta intäktsbortfall bedöms vara knutet till Covid-19 och de restriktioner kring att resa mindre, arbeta hemma et cetera.

Personal visar en större avvikelse om 4,7 miljoner kronor vilken är fördelad på samtliga enheter. Avvikelsen beror på ledigheter och vakanser. Detta är delvis kopplat till Covid-19 då den restriktivitet som råder genererar fler VAB-dagar än vid ett normalår. Föräldraledighet inom sektor motsvarar fyra årsarbetare. Övriga kostnader visar sammanlagt ett överskott om 9,4 miljoner kronor. En större avvikelse, 6,8 miljoner kronor återfinns inom vinterväghållning. 2020 var ett snöfattigt år och under hösten var behovet av halkbekämpning var minimalt. De

största kostnaderna var under början av året och tendenserna är att det är en förskjutning i säsongen med snöfattiga månader i slutet av året och mer i början. Vi ser också en större variation mellan åren i mängden snö vilket gör att det blir stora svängningar i utfall mellan åren. Under året har sektor service arbetat med att effektivisera utkallningsarbetet vilket gör att det nu är möjligt att göra mer riktade insatser på vägnätet. För övrigt ser vi minskade kostnader för samhällsbetalda resor under 2020. Detta är kopplat till Covid-19 och de restriktioner som gäller och den försiktighet som präglar brukare under året. Vi ser att antalet verksamhetsresor (färdtjänst, dagvårdresor et cetera) har minskat med 50% vilket motsvarar en kostnadsminskning om 6,0 miljoner kronor.

Sektor medborgare och samhällsutveckling

Resultatet för sektor medborgare och samhällsutveckling är ett överskott om 9,6 miljoner kronor.

Det är en klar förbättring jämfört med prognosen (2 miljoner kronor) som gjordes vid tertial 2. Prognosen gjordes utifrån att viss verksamhet skulle kunna genomföras under andra halvåret, men istället kom andra vågen i pandemin som gjorde att verksamheter fick stängas ytterligare resten av året.

Avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad redovisar ett överskott om 5,5 miljoner kronor, då det nya samverkansavtalet med Tibro kommun ger ökade intäkter. Samverkansavtalet har gett positiva effekter för båda parter, där vuxenutbildning kunnat utnyttja befintliga resurser optimalt samtidigt som antalet elever har ökat.

Resultatet för arbetsmarknadsenheten visar ett överskott som är hänförligt till statliga bidrag kopplat till lärarassistenter samt den ersättning som har betalats ut avseende sjuklöner. Även kostnaden för feriepraktik blev lägre än budgeterat då det inte fanns möjlighet att erbjuda alla platser på grund av Covid-19.

Övriga verksamheter inom sektorn redovisar ett överskott på grund av covid-19, då all planerad verksamhet inte kunnat genomföras, men även generell återhållsamhet bidrar till överskottet.

1.11 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

1.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Uppföljning av gatuunderhåll	Eftersatt underhåll	<p>■ Avvikelse</p> <p>Underhållsplanering</p>
		<p>Beskrivning av granskning</p> <p>Besiktning av vägbanans beskaffenhet. Skador, jämnhet, räcke, markeringar mm</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>Beläggningstillståndet har inventerats och rapporterades till Skövde kommun 2020-03-18.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Enligt rapporten är standarden "ganska bra", däremot så fanns det under 2019 ett behov av att utföra åtgärder på ca 16% av den totala gatulängden. Underhållsskulden är ungefär 52 miljoner kronor 2020.</p> <p>Slutsats:</p> <p>Sektor samhällsbyggnad planerar att efter asfaltssäsongen 2020 informera politiken om vad som har utförts samt delge en preliminär plan för 2021.</p>
Upphandlingsprocessen	Upphandlar inte det vi är skyldiga till enligt LOU.	<p>■ Avvikelse</p> <p>Uppföljning av rutiner för upphandling.</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Beskrivning av granskning Granskning av hur kommunens rutiner för upphandling följs, och om det finns brister i att genomföra upphandlingar.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Direktupphandlingar överstigande 100 000 ska enligt gällande lagstiftning dokumenteras. Via uppföljningssystemet Bubo Bubo kan vi se när nya fakturor överstigande det beloppet kommer in till kommunen från leverantörer vi inte har avtal med. Inköpsamordnaren/inköpsledaren för respektive sektor ska då kontrollera att den direktupphandlingen är dokumenterad enligt rutin. Vid kontroll konstateras att det är ett fåtal avvikelser från rutinen.</p> <p>Bedömning: Kontroll och dokumentation ska göras vid varje månadsskifte efter det att Bubo Bubo uppdaterats. Då detta är en manuell rutin finns risk att det ibland kan glömmas eller prioriteras bort.</p> <p>Slutsats: Avvikelserna är få, och att registrera i efterhand medför inte några juridiska eller lagliga problem. För att säkerställa att rutinen följs helt kommer frågan tas upp kvartalsvis i den samverkansgrupp som finns.</p>
Arbetsmiljöprocessen	Otillräcklig utredning av olycksfall och tillbud.	<p> Avvikelse</p> <p>Utredning av olycksfall och tillbud</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning av utredningar avseende olycksfall och tillbud.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Systemet LISA används av alla sektorer för att dokumentera skador och tillbud. Antal rapporterade skador/tillbud har ökat första halvåret 2020 jämfört med 2019. I de sektorer med flest rapporterade skador och tillbud (vård och omsorg, barn och utbildning samt service) finns rapportering från de flesta avdelningar/enheter.</p> <p>Utredning görs inte alltid i LISA, som klassificering av allvarlighetsgrad, utredning av orsaker och eventuella åtgärder. Noteras ska att åtgärder ibland är vidtagna men inte dokumenterade i LISA samt att utredning per händelse kan saknas om många liknande incidenter inträffar på en arbetsplats.</p> <p>Statistik och diskussion avseende arbetsskador och tillbud tas med i sektorernas skyddskommittéer. Förankring på arbetsplatsträff skiljer sig åt mellan och inom sektorer.</p> <p>Bedömning: Arbetets innehåll gör att färre arbetsskador och tillbud inträffar i vissa sektorer, men troligtvis anmäls inte alla händelser. Det är inte möjligt att undersöka om samtliga arbetsskador och tillbud rapporteras, men i sektor vård och omsorg samt barn och utbildning har rapporteringen ökat.</p> <p>Överlag sker rapportering i LISA, men kan utvecklas. Det finns brister vad gäller utredning i LISA. Arbetsskador/tillbud</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>förankras i skyddskommitté. Förankring till arbetsplatsträff och arbetsplatsernas systematiska arbetsmiljöarbete kan utvecklas.</p> <p>Slutsats:</p> <p>En åtgärd är att tydliggöra de olika stegen i en process för arbetsskador och tillbud, och beskriva hur den är en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Brist på rapportering och utredning kan bero på att både medarbetare och chefer upplever LISA svårt och omfattande. Därför bör eventuellt byte av system ses över.</p>

2 Barn och utbildningsnämnd

2.1 Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sjukhusskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa. Nämnden är även ansvarig vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser för elever 6 - 20 år.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter i lag eller förordning, enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat samt enligt bestämmelser i nämndens reglemente.

Antalet barn inom förskoleverksamheten uppgår till 2 700 och totalt inom fritidshem, förskoleklass samt grundskola finns 5 500 elever. På grundsärskolan uppgår elevantalet till 77. Inom gymnasieskolan finns 2 300 elever varav 45 procent kommer från annan kommun. Inom gymnasiesärskolan finns 73 elever varav 67 procent är från annan kommun.

Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet på fristående förskolor samt på fristående fritidshem som inte tillhör en skola.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare inom sektor barn och utbildning uppgår till 1 600.

För mer information se "Reglemente för barn- och utbildningsnämnden" som återfinns i Skövde kommuns författningssamling.

2.2 Ekonomi och verksamhet

En stor del av 2020 års arbete har påverkats av Covid-19 pandemin. Sektor barn och utbildning har genomfört omställningar i delar av verksamheten så att mer arbete kunnat genomföras digitalt. Det har varit krävande, men sektorn har genom nya arbetssätt, levererat god utbildning för dem vi finns till för – våra barn och elever.

Barn och utbildningsnämnden har under året fokuserat på att forma nämndens framtida arbete med bland annat en reviderad styrmodell och ett reviderat årshjul för nämndens arbete. En ny ordförande har tillträtt och nämnden har utvecklat sitt inre arbete och sin samverkan med sektorns ledningsgrupp med stöd av Karlstads Universitet inom ramen för Samverkan för bästa skola.

Inför den nya mandatperioden fastställde nämnden en ny målbild som utgångspunkt för sektorns arbete. De båda målen, Hög Måluppfyllelse samt Trygghet och studiero och de strategier som är kopplade till målbilden har varit i fokus för årets arbete. Ytterligare en strategi, digitalisering, lades till under året. Kopplat till den strategin har nämnden beslutat om en digitaliseringsplan och en plan för likvärdig tillgång av digitala verktyg. Sektorn har även prioriterat inköp av 1-1 utrustning och iPads samt skapat ökade möjligheter för digitala arbetssätt.

En av strategierna i målbilden är processororienterade arbetssätt. Sektorn har under året fortsatt att utveckla processororienterade arbetssätt i 1-20 års perspektivet och flera viktiga processer har kartlagts. Syftet är att få en ökad likvärdighet inom och mellan förskolor och skolor. För flera av processerna pågår etableringen av reviderade eller nya arbetssätt i verksamheten.

En annan strategi är barn och elevers delaktighet. Som en del av det barn- och ungdomsstrategiska arbetet i Skövde kommun har elevrådsutbildningar genomförts för samtliga högstadieskolors elevråd. Syftet är att ge barn och elever goda förutsättningar för inflytande över utbildningen samt att skapa systematik och likvärdighet i sektorns arbete med delaktighet. Fler enheters elevråd ska involveras under kommande år.

Fem enheter inom grundskolan har med stöd från Skolverket och Karlstads Universitet under tre år arbetat med konceptet Samverkan för bästa skola. Samverkan för bästa skola är en insats som syftar till att skapa en högre måluppfyllelse utifrån analys av enhetens resultat. Analyser visar enhetens behov och utifrån dessa sätts adekvata åtgärder in. Hela styrkedjan inom barn och utbildningsnämnden är involverad i arbetet som slutförs i december 2020. Den metodik som använts på de fem enheterna har även spridits till övriga kommunala grundskoleenheter. Åtgärderna på dessa enheter har dock inte varit statligt finansierade.

På uppdrag av barn och utbildningsnämnden har PwC fått i uppdrag att genomföra en fördjupad analys inom ramen för Handlingsplan 22 och innebär en översyn av resursanvändningen för ledning, administration och övergripande kostnader på sektors-, avdelnings- och enhetsnivå. Analysen syftar till att se över behov av åtgärder för att säkra att sektor barn och utbildning har kompetens och bemanning utifrån förvaltningens och nämndens uppdrag samt ekonomiska förutsättningar.

Att försörja verksamheten med pedagogisk personal är fortsatt en utmaning. De nya lärarutbildningarna som är förlagda till Högskolan i Skövde förväntas bidra till en förbättrad möjlighet att rekrytera behöriga förskollärare och lärare. Universitetet i Jönköping har utsett Skövde kommun, som en av två kommuner i Skaraborg, till att vara en samverkande seminariekommun. Sammantaget innebär det att Skövde tar emot en ökad andel lärarstudenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning i Skövde.

När det gäller internbudgeten har underskottet minskat under året för samtliga verksamheter. Ekonomin har dock påverkats av pandemin vilket gör resultatet svåranalyserat. En stärkning på skolan under nästa år på 25 miljoner kronor kommer att förbättra förutsättningarna för nämnden att komma i ram.

Nationell statistik

Skolverket publicerar från den 1 september 2020 enbart publicera statistik på riksnivå. Förändringen genomförs som en konsekvens av att Statistikmyndigheten SCB beslutat om en reviderad sekretesspolicy som innebär att uppgifter om fristående skolor omfattas av sekretess. Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att ge förslag på författningsändringar för att lösa den uppkomna situationen.

Det tillsammans med effekter av Covid-19 pandemin innebär att barn och utbildningsnämnden inte kan redovisa utfall på samtliga resultatmätningar.

Sammanfattning ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet för 2020 visar på ett överskott på 5,1 miljoner kronor. Varav 1,7 miljoner kronor avser ökad demografiersättning. Under året har nämnden fått en stärkning på 10 miljoner kronor vilket fördelats med 5 miljoner kronor till grundskolans lägre åldrar för att kompensera för ett statsbidrag som försvann från om med höstterminen 2020 och 5 miljoner kronor har fördelats till IM inom gymnasieskolan. Covid -19 har haft positiv effekt på ekonomin under 2020 genom bland annat ett statsbidrag som givit kompensation för sjuklönekostnader. Under hösten har vissa inköp gjorts för att stärka likvärdighet kring digitala verktyg på grundskolan och förskolan samt investeringar för att möjliggöra fjärr- och distansundervisning och digitala möten.

Förskola

Förskolan gör ett överskott på 9,9 miljoner kronor. En stor del av överskottet beror på minskade kostnader till följd av Covid -19 och dess påverkan på verksamheten. Då förskolan under året haft fler frånvarande barn än personal har behovet av vikarier varit lägre än normalt. Det har också varit lägre kostnader för kompetensutveckling och övriga personalkostnader. Intäkter för barnomsorgsavgifter är högre än budgeterat då antalet barn i verksamheten varit högre. Interkommunala intäkter och kostnader ligger i nivå med budget. Bidraget till enskilda huvudmän är lägre än budgeterat då en fristående förskola stängt ned sin verksamhet under hösten. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag för minskade barngrupper, kvalitetssäkrande åtgärder, lärarlönelyft och omsorg på obekvämtid. Bidragen har framför allt använts till ökade personalresurser.

Grund- och grundsärskola, förskoleklass och fritidshem

Det ekonomiska resultatet för förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola visar ett underskott på 1,1 miljoner kronor.

De ekonomiska effekterna av Covid -19 är inte lika tydliga inom grundskolans verksamhet. Vikariekostnader ligger i nivå med budget men däremot är kostnader för kompetensutveckling lägre än budget. Lågstadiet har kompenserats med 4,5 miljoner kronor för att statsbidraget Lågstadielöftet togs bort från och med höstterminen. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag till likvärdig skola, lärarlönelyft, karriärtjänster, fortbildning specialpedagogik, ökade personalresurser på lågstadiet och i fritidshemmen och ökad jämlikhet i grundskolan. Samtliga bidrag har använts till ökade personalresurser eller direkta löneomedel.

Gymnasie- och gymnasiesärskola

Gymnasie- och gymnasiesärskolans ekonomiska resultat visar på ett underskott på 9,1 miljoner kronor. Gymnasieskolan har haft lägre kostnader för måltider kopplat till distansundervisning. Verksamheten har haft ökade kostnader kopplat till inköp för att möjliggöra fjärr- och distansundervisning. Interkommunala intäkter och kostnader samt bidrag till enskilda huvudmän ligger i nivå med budget. Gymnasiesärskolans resultat ligger i nivå med budget. Även IM har nu en ekonomi i ram. De av kommunfullmäktige tilldelade medlen om 5 miljoner kronor har tillförts IM.

Intern styrning och stöd

I intern styrning och stöd ingår kostnader för barn- och utbildningsnämnden, sektorns ledning och stab, administrativt stöd, tilläggsbelopp för samtliga verksamheter, studie- och yrkesvägledning samt mottagnings- och modersmålsenheten.

Det ekonomiska resultatet för intern styrning och stöd visar på en lägre nettokostnad än budgeterat, 3,6 miljoner

kronor. De lägre kostnader avser framför allt lägre kostnad för paviljonger än budgeterat. Personalkostnaderna avseende intern styrning och stöd har minskat i samband med minskade tjänstgöringsgrader och vakanser som inte tillsatts.

2.3 Effekter av Covid-19

Covid -19 har haft en positiv påverkan på ekonomin under året i form av lägre kostnader, framför allt personalkostnader och kostnader för måltider inom gymnasieskolan. Kommunerna har fått ersättning för ökade sjuklönekostnader under perioden april-juli 2020. Barn och utbildningsnämnden har fått en ersättning motsvarande 7,8 miljoner kronor.

De ekonomiska effekter av Covid -19 finns framför allt inom förskolans verksamhet. Det har under året varit fler barn än pedagoger frånvarande i verksamheten vilket inneburit att man inte behövt ta in vikarier i samma utsträckning som normalt.

Gymnasieskolan har haft ökade kostnader för digitalisering kopplat till fjärr- och distansundervisning. Däremot har kostnader för måltider varit lägre för gymnasieskolan.

För grundskolans verksamhet ser vi inte lika tydliga ekonomiska effekter. Generellt är kostnaderna för kompetensutveckling, resor och övriga personalkostnader lägre än normalt för hela sektorn.

2.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

2.4.1 KF:s strategiska mål: Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p> Hög måluppfyllelse</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Måluppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtalet/resultatmätningar.</p> <p>Bedömningen av måluppfyllelsen för år 2020 påverkas av att endast tre av sex utfall för nämnden styrtalet kan redovisas. Anledningen är att Skolverket från den 1 september 2020 endast publicerar statistik på riksnivå. Förändringen är en konsekvens av att Statistikmyndigheten SCB beslutat om en reviderad sekretesspolicy som innebär att uppgifter om fristående skolor omfattas av sekretess. Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att ge förslag på författningsändringar för att lösa den uppkomna situationen.</p> <p>Andelen elever i åk 1 som når kunskapskraven i läsförståelse är lägre än föregående år och visar en negativ trend. Åtgärder är planerade.</p> <p>Utfallet för andel elever i åk 3 som klarat ämnesproven i matematik och svenska kan inte redovisas då Skolverket på grund av Coronapandemin under våren 2020 tog bort det obligatoriska kravet att genomföra nationella prov i åk 3.</p> <p>Det preliminära utfallet för andelen elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen är lägre än tidigare år men i paritet med utfallet för riket.</p>	<p> Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse</p> <p> Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk</p> <p> Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik</p> <p> Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen</p>

Mål	Resultatmätning
<p>Andelen elever i åk 9 som var behöriga till ett yrkesprogram är lägre än föregående år och lägre än rikets utfall.</p> <p>Andelen gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år kan inte redovisas då informationen inte finns tillgänglig på Skolverket.</p> <p>Insatser för ett fokuserat långsiktigt arbete utifrån strategierna i målbilden, fortsatt utveckling av processororienterade arbetssätt samt ökad kunskap om metoder för att identifiera problem och genomföra utvecklingsinsatser förväntas bidra till högre måluppfyllelse.</p> <p>Bedömningen är att målet delvis är uppnått.</p>	<p> Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram</p> <p> Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år</p>
<p> Trygghet och studiero</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Måluppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtaal.</p> <p>Utfall på styrtalet under målet Trygghet och studiero hämtas från enkäter till elever, vårdnadshavare samt pedagogisk personal. Den senast enkäten genomfördes hösten 2019 och resultatet redovisades i verksamhetsberättelsen för år 2019.</p> <p>Från och med år 2021 tillämpar barn och utbildningsnämnden Skolinspektionens obligatoriska Skolenkät för grund- och gymnasieskolan. Det innebär att sektor barn och utbildning genomför enkäten våren 2021 och därefter vartannat år. Skolinspektionen presenterar resultaten från enkäten i april-maj på skol-, kommun- och riksnivå.</p> <p>Även sektorns egna enkät för vårdnadshavare inom förskolan genomförs under våren 2021.</p> <p>Utifrån det ovan beskrivna kan inga utfall kan redovisas för 2020 vilket även påverkar målbedömningen.</p>	<p> Andel vårdnadshavare som svarat att förskolans personal regelbundet kommunicerar deras barns trygghet, trivsel, relationer och samspel i gruppen</p> <p> Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p> Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna</p> <p> Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan</p> <p> Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan</p>

2.5 Uppföljning av ekonomi

2.5.1 Ekonomisk utveckling

2.5.1.1 Nämndens resultat

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Förskol	+31,4	-390,3	-358,9	-368,8	+9,9	-358,2	-328,2

Grundskola inkl. förskoleklass, fritidshem och grundsärskola	+23,1	-640,1	-617	-615,9	-1,1	-586,2	-576,7
Gymnasium inkl. gymnasiesärskola och introduktionsprogram	+130,4	-333,4	-202,9	-193,8	-9,1	-188,9	-191
Ingern styrning och stöd	+17,9	-78,3	-60,4	-64	+3,6	-68	-74
Demografikompensation	+1,7		+1,7		+1,7		
Lönekompensation							
Summa	+204,5	-1 441,5	-1 237	-1 242,5	+5,1	-1 207,9	-1 154,1

2.5.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Sammanfattning

Barn och utbildningsnämndens resultat för året visar på ett överskott på 5,1 miljoner kronor varav 1,7 miljoner kronor avser justering av demografipengen. Överskottet avser förskolans verksamhet samt kostnader för intern styrning och stöd. Resultatet vid årsbokslutet 2019 var ett underskott på 25 miljoner kronor vilket innebär en förändring på +30,1 miljoner kronor. Arbetet med att anpassa sin budget efter tilldelad ram har påverkats av Covid -19 och dess påverkan på verksamheten. Det ekonomiska resultatet är en effekt av enheternas arbete med att komma i ram samt minskade kostnader till följd av pandemin. Jämfört med prognos per oktober är det är förändring på +2,6 miljoner kronor. Intäkter för barnomsorgsavgifter inom förskola och fritidshem är 4,4 miljoner kronor högre än budgeterat. Interkommunala intäkter och kostnader samt bidrag till fristående huvudmän ligger i paritet med budget.

Förskola

Resultatet jämfört med budget för förskolan visar på ett överskott på 9,9 miljoner kronor. Enheterna inom förskolan har ett överskott på 5,8 miljoner kronor. Kompensation för sjuklönekostnader på 3,1 miljoner kronor har betalats ut under året. Kostnader för vikarier är 2,5 miljoner kronor lägre än föregående år. Total kostnad för förskolans verksamhet är i nivå med föregående år trots löneuppräknings och ett högre antal inskrivna barn i verksamheten. Resultatet föregående år för förskolans verksamhet visade ett underskott på 1,8 miljoner kronor vilket innebär en förändring under 2020 på +11,7 miljoner kronor. Intäkter för barnomsorgsavgifter är 3 miljoner kronor högre än budgeterat. Interkommunala kostnader och intäkter samt bidrag till fristående huvudmän visar ett överskott på 2,6 miljoner kronor. Kapitalkostnader är 2 miljoner kronor högre än budgeterat.

Rekryteringen av förskollärare är fortsatt svår och flera enheter uttrycker oro för framtiden då antalet förskolor ökar. Under året har två förskolor beviljats bidrag från Skolverket för minskade barngrupper, totalt 3,1 miljoner kronor.

Grundskola inkl. förskoleklass, grundsärskola och fritidshem

Resultatet inom grundskolan visar på ett underskott om 1,1 miljoner kronor. I bokslutet 2019 hade grundskolan ett underskott på 15,5 miljoner kronor vilket innebär en förändring av resultatet under 2020 på +14,4 miljoner kronor. Inom grundskolan syns en generell minskning av kostnader exempelvis inom kompetensutveckling och resekostnader. Grundskolan har fått en kompensation för ökade sjuklönekostnader under året på 3,7 miljoner kronor. Grundskolans enheter exklusive grundsärskolan redovisar ett underskott på 5,2 miljoner kronor. Förra årets bokslut för enheterna visade på ett underskott på 14 miljoner kronor vilket innebär en minskning av underskottet under 2020 på 8,8 miljoner kronor. De flesta enheterna inom grundskolan har minskat sina underskott jämfört med föregående år. Den största negativa avvikelserna jämfört med föregående år finns inom grundsärskolan. Grundsärskolans resultat för 2020 visar på ett underskott på 3 miljoner kronor, för 2019 var underskottet 1,2 miljoner kronor. 2021 införs en elevpengsbaserad resursfördelningsmodell för grundsärskolan. Intäkter för fritidshemsavgifter blev 1,1 miljoner kronor högre än budgeterat då det varit fler barn inskrivna på fritidshemmen än planerat. Kostnaden för interkommunala elever och bidrag till enskilda huvudmän blev 0,4 miljoner kronor högre än budgeterat. Från och med höstterminen 2020 försvann statsbidraget Lågstadiesatsningen, totalt 9 miljoner kronor. Verksamheten har under året fått kompensation för detta.

Gymnasium inkl. gymnasiesärskola och introduktionsprogram

Resultatet för gymnasiet visar på ett underskott på 9,1 miljoner kronor. Resultat föregående år för gymnasiet var ett underskott på 15 miljoner kronor vilket innebär en minskning av underskottet på 5,9 miljoner kronor. Enheternas resultat visar på ett underskott på 6,7 miljoner kronor vilket innebär en minskning av underskottet jämfört med föregående år på 6 miljoner kronor. Gymnasiet har under året fått 1 miljon kronor i kompensation för ökade sjuklönekostnader. I samband med fjärr- och distansundervisning har kostnader för måltider varit lägre. Interkommunal kostnader och intäkter samt bidrag till fristående huvudmän är 2,4 miljoner kronor högre än budgeterat.

Intern styrning och stöd samt gemensamma verksamheter

Kostnaderna för intern styrning och stöd samt gemensamma kostnader hamnar 3,6 miljoner kronor lägre än budgeterat. Kostnaderna avseende tilläggsbelopp för elever med extraordinära stödbehov ligger i nivå med budget. Paviljonger som inte utnyttjats bidrar till lägre kostnader. Övriga gemensamma verksamheter visar endast mindre avvikelser. Den slutliga fördelningen av statsbidrag för maxtaxa visar på en positiv avvikelse på 0,5 miljoner kronor.

2.5.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	12,2	20,7	9	11,7
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	12,2	20,7	9	11,7

Utfallet avseende driftinvesteringar 2020 uppgår till 3 609 tnkr.

2.6 Framtiden

Kompetensförsörjning

Enligt beräkningar från SCB kommer Sverige att sakna 80.000 behöriga lärare år 2035. I Skövde kommun är det svårt att rekrytera lärare inom samtliga skolformer. Psykologer och studie- och yrkesvägledare är andra svårrekryterade befattningar. Förutom en växande verksamhet står kommunen inför stora pensionsavgångar, framförallt inom yrkesgrupperna barnskötare, förskollärare och lärare inom grundskolans tidigare år. Den nya lärarutbildningen som är förlagd till Högskolan i Skövde förväntas bidra till en förbättrad möjlighet att rekrytera behöriga lärare. Det ökade antalet lärarstudenter från andra lärosäten som gör sin verksamhetsförlagda utbildning i Skövde kan också ge positiva effekter för kompetensförsörjningen.

Kommunen behöver dock fortsatt attrahera och rekrytera fler lärare, men också bedriva ett målinriktat arbete för att behålla redan anställda. Utvecklings- och karriärmöjligheter, arbetsmiljö och lön är faktorer som påverkar hur attraktiv Skövde kommun är som arbetsgivare.

I takt med att konkurrensen om behöriga lärare ökat har även löneläget höjts. Tillskottet som staten har tillfört kommunerna, i form av riktade statsbidrag för karriärtjänster och lärarlönelyft, är positivt för kommunen men gör verksamheterna beroende av bidrag från staten.

Under 2021 kommer sektorn att vidareutveckla arbetet med strategisk kompetensförsörjning med utgångspunkt i kommunens kompetensförsörjningsplaner. Årets arbete kommer att fokusera på avdelningsnivån för att under

2022 inriktas mot enheterna för att inkludera samtliga chefer. I arbetet kommer samarbete mellan HR och ekonomi att utvecklas för att förtydliga kopplingen mellan personalfrågor och ekonomi.

Digitalisering/Teknikutveckling

I början av 2018 tog Utbildningsdepartementet beslut om en Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet och inför läsåret 2018/2019 trädde förändringar i styrdokumenterna för grund- och gymnasieskolan i kraft. Förändringarna i läro-, kurs- och ämnesplaner ska bidra till att eleverna utvecklar kunskap och förmåga att verka i ett digitaliserat samhälle. Det kommer att krävas ytterligare stärkningar inom digitala verktyg för att möta framtidens arbets sätt. Digitala verktyg, läromedel och lärresurser möjliggör en mer varierad undervisning och tillgänglig lärmiljö. Barn, elever och personal ska ha god och likvärdig tillgång till digitala verktyg och resurser i syfte att förbättra utbildningen och effektivisera verksamheten.

Med digitaliseringen i förskolan och skolan ökar förutsättningarna för att alla barn och elever ska få det stöd de har rätt till för att nå sina kunskapsmål. Med digitala verktyg och tjänster kan undervisningen utvecklas och studiesituationen anpassas utifrån barn och elevers olika behov och förutsättningar.

Ojämlighet – socioekonomiska skillnader

Skillnaderna mellan olika elevgrupper samt mellan pojkar och flickors skolresultat är fortsatt stora. Skolinspektionen ser exempel på stora variationer inom och mellan skolor vilket innebär bristande likvärdighet i utbildningen. Förskolan och skolan i Skövde har en viktig roll att kompensera för barn och elevers olika socioekonomiska bakgrunder. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet behöver huvudman och rektor i sin nulägesanalys även ha fokus på likvärdigheten. Nämnden har stärkt den andel av budget som fördelas till socioekonomi och en större del av statsbidraget för Likvärdig skola har i budget 2021 fördelats till socioekonomi för att öka likvärdigheten.

2.7 Uppföljning av den interna kontrollen

2.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Under året har ett omtag gjorts avseende arbetet med intern kontroll. Fokus har legat på nämndens två mål; Hög måluppfyllelse och Trygghet och studiero. Samtliga processer upptagna i intern kontroll är kopplade till en lagtext. Utifrån dessa processer har ett antal risker identifierats. Därefter har en konsekvensbedömning gjorts om felet/risken uppstår. Vid riskbedömningen har konsekvensen för barnet/eleven varit utgångspunkten.

En ny intern kontrollplan har presenterats i nämndens verksamhetsplan för 2021.

I enheternas årsrapport används verktyget Checklista som en del av den interna kontrollarbetet för några av sektorns löpande kontroller.

2.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Barn och utbildningsnämnden	1 301 987	1 304 310	1 305 702

Demografi

Under perioden 2021-2023 kommer antalet barn i åldern 1-19 år att bli cirka 610 fler. Antalet barn i förskoleålder ökar med i snitt 40 per år under perioden, och antalet grundskoleelever med i snitt 127 per år. Antalet ungdomar i gymnasieålder förväntas öka med i snitt 50 per år. Det är svårt att få anpassa kostnader efter intäkter vid start av ny verksamhet under en uppbyggnadsfas.

Nuvarande ekonomiska läge

Det ekonomiska läget för nämnden är svårbedömt med anledning av den pandemi vi befinner oss i. Covid -19 har haft positiva effekter på det ekonomiska resultatet och det är svårt att tolka resultatet fullt ut. Enheterna visade innan pandemin ett minskat underskott utifrån det arbete som initierats för att anpassa ekonomin efter tilldelad ram. Grundskolan och gymnasieskolan har haft stora underskott och medel har tillförts under året för att ge bättre förutsättningar för verksamheten att komma i ram. Samtidigt minskar statsbidrag med kort framförhållning. 2020 minskar nästan alla enheter inom grundskolan sina underskott. Även flera enheter inom gymnasieskolan visar på minskade underskott. Inför 2021 har ytterligare 25 mnkr fördelats till nämnden vilket ger bättre förutsättningar inför 2021.

Under 2020 har det fattats beslut gällande prislista Samverkan gymnasium Skaraborg vilket innebär ersättning i nivå med riksprislistan med indexjustering. Det innebär en sänkning av intäkterna inom gymnasieskolan.

Ekonomiska utmaningar 2022 - 2023

För att barn och utbildningsnämnden ska klara sitt uppdrag med de ramar som antagits i Strategisk plan med budget och klara de effektiviseringskrav som finns måste arbetet med uppföljning av ekonomin fortsätta. En analys av den nationella statistiken visar att Skövde kommun är kostnadseffektiva när det gäller barn och utbildningsnämndens ansvarsområden. Kostnaden per barn/elev är lägre än riket och kommungruppen för samtliga skolformer.

Utöver uppdraget att komma i ram finns ett effektiviseringskrav på 1% av kommunbidraget samt effekter av Handlingsplan 22 som inte är fördelade på nämnd än.

Kommunernas framtida demografiska utmaningar med en växande befolkning hos yngre och äldre sätter tryck på barn och utbildningsnämndens verksamheter och kan kräva ett tänk i helt nya banor för att hantera de samlade resurserna på ett mer effektivt sätt samtidigt som kvaliteten skall bibehållas och verksamheten utvecklas. Därtill ställs verksamheten inför utmaningar att hantera i form av ökade skillnader mellan elevgrupper, segregation och ökat kompetensbehov.

Det görs en kontinuerlig översyn av resursfördelningsprinciperna för att se till att effekterna blir de som är avsedda. För att ytterligare skärpa uppföljning och dokumentation kommer en översyn av internbudgetarbetet att göras. Ett fortsatt arbete kommer även att göras med att säkerställa rutiner och processer för ekonomiska rapporter, uppföljningar, analyser och åtgärder, bland annat avseende på systemstöd.

Framtida behov

Tillgång till digitala verktyg

Barn och utbildningsnämnden har tagit beslut om en plan för Likvärdig tillgång till digitala verktyg som avser hårdvara och infrastruktur kopplat till den beslutade Nationell strategi för skolans digitalisering. (se även under rubrik 6. Framtid). Planen visar behovet av åtgärder och ökade resurser för att säkerställa likvärdig tillgång. Den snabba teknikutvecklingen innebär dock nya möjligheter till alternativa hårdvarulösningar vilket på sikt skulle kunna minska den beräknade kostnaden. Det är därför angeläget att kommunen utreder möjligheten att använda billigare hårdvarualternativ så att kostnadsökningen kan mildras. Även den interna kostnaden som debiteras verksamheten från IT-avdelningen per användare och arbetsplats borde genomlysas för att identifiera möjliga åtgärder för effektivisering.

Attraktiv arbetsgivare och strategisk kompetensförsörjning

För att attrahera behörig pedagogisk personal till Skövde kommun, samt behålla befintlig personal, i en ökad konkurrenssituation är det viktigt att bedriva ett aktivt arbete för att skapa ett starkt arbetsgivarvarumärke. Det är av stor vikt att sektorn kan erbjuda:

- Utvecklings och karriärmöjligheter.
- En satsning på det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet. En god arbetsmiljö med medarbetare som trivs är grunden för en verksamhet där medarbetarna är goda ambassadörer för organisationen. Lön spelar roll för att kunna attrahera behöriga och kompetenta lärare och ingångslönerna kan bli högre på grund av konkurrenssituationen på arbetsmarknaden. Det kan även finns ett behov av att satsa på medarbetare på enheter som har svårt att rekrytera behörig personal.

2.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2022-2024

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
Reinvesteringar	10 000	10 000	10 000
Inventarier projekt			
Förskola Mossagården			2 500
Förskola norra Trädgårdsstaden		2 500	
Förskola Björkebacken	3 000		
Samlad barn och elevhälsa	200		
SUMMA	13 200	12 500	12 500

2.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

2.9.1 Mål: Hög måluppfyllelse

Analys

Måluppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtalet/resultatmätningar.

Bedömningen av måluppfyllelsen för år 2020 påverkas av att endast tre av sex utfall för nämnden styrtalet kan redovisas. Anledningen är att Skolverket från den 1 september 2020 endast publicerar statistik på riksnivå. Förändringen är en konsekvens av att Statistikmyndigheten SCB beslutat om en reviderad sekretesspolicy som innebär att uppgifter om fristående skolor omfattas av sekretess. Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att ge förslag på författningsändringar för att lösa den uppkomna situationen.

Andelen elever i åk 1 som når kunskapskraven i läsförståelse är lägre än föregående år och visar en negativ trend. Åtgärder är planerade.

Utfallet för andel elever i åk 3 som klarat ämnesproven i matematik och svenska kan inte redovisas då Skolverket på grund av Coronapandemin under våren 2020 tog bort det obligatoriska kravet att genomföra nationella prov i åk 3.

Det preliminära utfallet för andelen elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen är lägre än tidigare år men i paritet med utfallet för riket.

Andelen elever i åk 9 som var behöriga till ett yrkesprogram är lägre än föregående år och lägre än rikets utfall.

Andelen gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år kan inte redovisas då informationen inte finns tillgänglig på Skolverket.

Insatser för ett fokuserat långsiktigt arbete utifrån strategierna i målbilden, fortsatt utveckling av processororienterat arbetssätt samt ökad kunskap om metoder för att identifiera problem och genomföra utvecklingsinsatser förväntas bidra till högre måluppfyllelse.

Bedömningen är att målet delvis är uppnått.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse	88,9 %	91,2 %	91,9 %	95 %	

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Målvärde 95 %					
Kommentar Källa: Egen statistik, 505 elever av totalt 568 elever Ingen jämförelse med riket möjlig					
— ■ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk		80 %	74 %	69 %	77 %
Målvärde 85 % (nämnd) Årlig förbättring (kommunfullmäktige)					
Kommentar Inget utfall kan redovisas då Skolverket pga. Covid19 under våren 2020 tog bort det obligatoriska kravet på att genomföra nationella prov åk 3					
— ■ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik		66 %	72 %	60 %	62 %
Målvärde 85 %					
Kommentar Inget utfall kan redovisas då Skolverket pga. Covid19 under våren 2020 tog bort det obligatoriska kravet på att genomföra nationella prov åk 3					
↘ ◆ Andel elever i åk 6 som uppnått betyg A-E i alla ämnen	73,4 %	79,3 %	84 %	81,3 %	84,7 %
Målvärde 90 %					
Kommentar Preliminärt utfall för Skövde. Källa: Beslutsstödet 2020-06-18 Riket 73,5 %. Källa: Skolverket					
↘ ◆ Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	83,1 %	86,6 %	82,2 %	83,3 %	82,6 %
Målvärde 90 % (nämnd) Årlig förbättring (kommunfullmäktige)					
Kommentar Källa: Rådet för främjande av kommunala analyser, KOLADA KKIK Riket samtliga huvudmän 85,6 %					
— ■ Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år		83,3%	86,3%	79,6%	73,5%
Målvärde 90 %					
Kommentar Inget utfall för Skövde kan redovisas lå 2019/2020 p g a att Skolverket från den 1 september 2020 enbart publicerar statistik på riksnivå Riket 78,2 % Källa: Skolverket					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>✓ Följa upp arbetet kring Samverkan för bästa skola</p> <p>Syfte/effekt Utveckla utbildningen för att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten inom och mellan skolor</p> <p>Kommentar Ett avslutningsseminarium har genomförts där representanter för utvalda skolor, tjänstepersoner inom sektorn, nämndsledamöter samt Skolverkets representanter deltog. Skolorna och avdelning grundskola presenterade de framsteg som gjorts inom projektet. Därefter diskuterade huvudman och förvaltning fortsatta insatser i egen regi. Kvarstående utvecklingsområden stämde väl överens med sedan tidigare framskrivna insatser i både nämndens och sektorns verksamhetsplaner. Skolor och förvaltning arbetar nu vidare med sina slutrapporter. Den sista insatsen i SBS var en handledarutbildning kring lärmodul "Specialpedagogik för lärande". Den avslutades under hösten och i januari 2021 startar kompetensutveckling för personal på alla grundskolor.</p>	2018-01-01	2020-12-31
<p>✓ Ta fram en handlingsplan utifrån revisionsrapport Likvärdig utbildning</p> <p>Syfte/effekt Säkerställa elevernas rätt till en likvärdig utbildning i grundskolan</p> <p>Kommentar En handlingsplan har tagits fram och redovisades i barn och utbildningsnämnden 20-01-27.</p>	2020-01-01	2020-01-31
<p>✓ Ta fram åtgärder för att höja pojkars resultat grundskolan</p> <p>Syfte/effekt Höja måluppfyllelsen för pojkar i grundskolan</p> <p>Kommentar En åtgärdsplan för att höja pojkars resultat i grundskolan redovisas i avdelningens SVEP årsrapport.</p>	2020-01-01	2020-05-31
<p>✓ Ta fram en åtgärdsplan för att höja resultaten för elever i åk 6</p> <p>Syfte/effekt Högre måluppfyllelse för elever i åk 6</p> <p>Kommentar En åtgärdsplan för att höja resultaten för elever i årskurs 6 redovisas i avdelningens SVEP årsrapport.</p>	2020-01-01	2020-05-31
<p>✓ Utreda förutsättningar för en kommunövergripande resursskola</p> <p>Syfte/effekt Ta fram förutsättningar för beslut om behov av en kommunövergripande resursskola</p> <p>Kommentar Efter att barn och utbildningsnämnden fått en redovisning av ramverket kring begreppet "Resursskola" beslutade nämnden 2020-11-02 att avsluta aktiviteten med hänvisning till det pågående kvalitetsarbetet inom processen för särskilt stöd.</p>	2020-01-01	2020-10-31
<p>✓ Revidera Plan för Samverkan Skola Arbetsliv (SSA)</p> <p>Syfte/effekt Tydliggöra att ansvaret för en kvalitativ studie och yrkesvägledning är hela skolans ansvar, samt vem som ansvarar för vad och varför.</p> <p>Kommentar Revideringen är genomförd och <i>Plan för Samverkan Skola Arbetsliv (SSA)</i> är beslutad av nämnden. Nästa steg är implementeringen av planen. Avsikten var att starta upp implementeringen vid en näringslivsfrukost under våren 2020 men på grund av Covid19 har näringslivsfrukosten flyttats fram till den 3 september. Därmed</p>	2020-01-01	2021-06-30

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
förskjuts implementeringsarbetet.		
<p>✓ Hållbar plan för likvärdig tillgång till digitala verktyg</p> <p>Syfte/effekt Stärka likvärdig tillgång till digitala verktyg mellan skolenheterna</p>	2019-11-01	2020-10-31
<p>Kommentar Barn och utbildningsnämnden beslutade 20-08-31 att anta förslaget till Hållbar plan för likvärdig tillgång till digitala verktyg (utbyggnadsplan) samt att följa upp planen två gånger per år.</p>		
<p>✓ Utreda hur Skolinspektionens rapporter kan vara vägledande för utvecklingsarbetet</p> <p>Syfte/effekt Utvecklingsarbetet baseras på forskning och beprövad erfarenhet</p>	2019-12-01	2020-03-11
<p>Kommentar Utredningen är genomförd och redovisad för barn och utbildningsnämndens arbetsutskott. I utredningen framkommer att vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet är vägledande för de utvecklingsinsatser som sker inom sektor barn och utbildning. Dock används inte bara Skolinspektionens rapporter som utgångspunkt för utvecklingsarbetet utan även andra källor.</p>		
<p>✓ Ta fram resursfördelningsmodeller för grundsärskola och gymnasiesärskola</p> <p>Syfte/effekt Syftet med resursfördelningsmodellen ska vara att ge tydlighet och förutsägbarhet, skapa likvärdiga förutsättningar för verksamheterna.</p>	2020-01-01	2021-09-30
<p>Kommentar Resursfördelningsmodell för grundsärskolan är framtagen och implementerad i budget 2021. Under 2021 kommer resursfördelningsmodell för gymnasieskolan att tas fram enligt ny aktivitet och implementeras i budget 2022.</p>		
<p>✓ Uppföljning av åtgärder för anpassning av ekonomi utifrån tilldelad ram (H 22)</p> <p>Syfte/effekt Långsiktiga förändringar och åtgärder för att anpassa kostnaderna efter tilldelad ram. Kontinuerlig uppföljning av resultatet och fortsatt arbete för att effektivisera organisationen.</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p>Kommentar Kostnaderna har minskat under 2020 pga. pandemin. Det är svårt att särredovisa kostnadsminskningar kopplat till effektiviseringar och kostnadsminskningar kopplat till pandemin. Arbetet med anpassning av ekonomin utifrån tilldelad ram är ett pågående arbete som kommer att fortsätta under 2021.</p>		
<p>📌 HR-perspektivet: Minska sjukfrånvaro (H 22)</p> <p>Syfte/effekt Ekonomisk effekt och långsiktigt bidra till att stärka kommunens förutsättningar att klara välfärdsuppdraget</p>	2020-01-01	2021-12-31
<p>Kommentar Utbildningsinsatser för chefer var inplanerade under våren 2020 för att börja implementera den omarbetade rehabiliteringsprocessen i syfte att minska sjukfrånvaron. På grund av den rådande pandemin sköts planen på implementering upp. För sektor barn och utbildning kommer dessa utbildningsinsatser och implementering ske under första halvåret 2021.</p>		
<p>📌 HR-perspektivet: Minska personalomsättning (H 22)</p> <p>Syfte/effekt Ekonomisk effekt och långsiktigt bidra till att stärka kommunens förutsättningar att klara välfärdsuppdraget</p>	2020-01-01	2021-12-31
<p>Kommentar Projektet har identifierat ett antal befattningsgrupper med särskilt hög personalomsättning sett till hela</p>		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Skövde kommun. Dessa grupper är sjuksköterskor, socialsekreterare, rektorer, lärare. Åtgärder är genomförda avseende sjuksköterskor och socialsekreterare. Ett uppstartsmöte är bokad för rektorer, men kan behöva flyttas fram med anledning av Coronaepidemin. Även generella skäl till ökad personalomsättning har identifierats och ett förbättringsarbete kring introduktionsprocessen har påbörjats.		
✓ HR-perspektivet: Säkerställa rätt bemanning och översyn av personalmix(H 22)	2020-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Ekonomisk effekt och långsiktigt bidra till att stärka kommunens förutsättningar att klara välfärdsuppdraget		
Kommentar Från september 2020 ingår de aktiviteterna kopplat till projekten i HR:s ordinarie arbete. Det kommer initieras som en del i kommande arbete kring strategisk kompetensförsörjning inom sektorn under 2021.		

2.9.2 Mål: Trygghet och studiero

Analys

Måluppfyllelsen mäts genom av nämnden beslutade styrtal.

Utfall på styrtalen under målet Trygghet och studiero hämtas från enkäter till elever, vårdnadshavare samt pedagogisk personal. Den senast enkäten genomfördes hösten 2019 och resultatet redovisades i verksamhetsberättelsen för år 2019.

Från och med år 2021 tillämnar barn och utbildningsnämnden Skolinspektionens obligatoriska Skolenkät för grund- och gymnasieskolan. Det innebär att sektor barn och utbildning genomför enkäten våren 2021 och därefter vartannat år. Skolinspektionen presenterar resultaten från enkäten i april-maj på skol-, kommun- och riksnivå.

Även sektorns egna enkät för vårdnadshavare inom förskolan genomförs under våren 2021.

Utifrån det ovan beskrivna kan inga utfall kan redovisas för 2020 vilket även påverkar målbedömningen.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
— ■ Andel vårdnadshavare som svarat att förskolans personal regelbundet kommunicerar deras barns trygghet, trivsel, relationer och samspel i gruppen		87 %	82 %	80 %	81 %
Målvärde 90 %					
Kommentar Källa: Egen brukarundersökning hösten 2019 Ingen jämförelse med riket möjlig					
— ■ Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de känner sig trygga i skolan		92 %	90 %	92 %	91 %
Målvärde 90 %					
Kommentar Källa: Eget genomförande av Skolinspektionens enkät hösten 2019 Utfall riket = 88 %					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
— ■ Andel elever i grundskolans åk 5 som svarat att de har studiero på lektionerna		73%	77%	78%	77%
Målvärde 95 %					
Kommentar Källa: Eget genomförande av Skolinspektionens enkät hösten 2019 Utfall riket = 69 %					
— ■ Andel elever i grundskolans åk 9 som svarat att de känner sig trygga i skolan		83 %	79 %	80 %	
Målvärde 90 %					
Kommentar Källa: Eget genomförande av Skolinspektionens enkät hösten 2019 Utfall riket = 82 %					
— ■ Andel elever i år 2 på gymnasieskolan som svarat att de känner sig trygga i skolan		83 %	83 %	88 %	90 %
Målvärde 95 %					
Kommentar Källa: Eget genomförande av Skolinspektionens enkät hösten 2019 Utfall riket = 88 %					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>🔍 Kartlägga processen Utreda och genomföra disciplinära åtgärder</p> <p>Syfte/effekt Rättssäkert och effektivt arbetssätt för att utreda och genomföra disciplinära åtgärder</p> <p>Kommentar Kartläggningen har inte kunnat genomföras som planerat bland annat utifrån personalförändringar samt Covid19. Slutdatum för aktiviteten har flyttas fram till 2021-06-30.</p>	2020-01-01	2021-06-30
<p>✅ Ta fram en rutin för hantering av kränkingsanmälningar</p> <p>Syfte/effekt Säkerställa förutsättningar för implementering av ny rutin för en rättssäker och effektiv hantering av kränkningar, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier</p> <p>Kommentar Rutin för hantering av kränkingsanmälningar finns beskriven i processen <i>Utreda och åtgärda kränkande behandling, sexuella trakasserier, diskriminering</i>. Rutinen i processen är rapporterad till nämnd och samverkan på sektornivå.</p>	2020-01-01	2020-12-31

2.10 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

2.11 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

2.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

2.11.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Betygssättning	Betyget speglar inte elevens kunskapsnivå	🚩 Revidera löpande kontroll utifrån nya rutiner i lärplattformen	2019-01-01	2020-10-15
		Kommentar Borttagen 2021		
Anpassning/särskilt stöd	Elev får inte det stöd som den har rätt till	🚩 Revidera löpande kontroll utifrån nya rutiner i lärplattformen	2019-03-01	2020-12-31
		Beskrivning av åtgärd Att processen för särskilt stöd följs enligt beslut		
		Kommentar Kontroll kommer att ske under 2021 genom stickprovskontroll att åtgärdsprogram är upprättat för elev som ska ges särskilt stöd.		
Undervisningstid/schemaläggning	Elever får inte den undervisningstid de har rätt till enligt timplan och garanterad undervisningstid	✅ Ta fram rutin för registrering av inställda lektioner	2018-01-01	2020-06-30
		Beskrivning av åtgärd Förslag till rutin finns.		
		Kommentar Flyttas till processarbete 2021.		
Hantering av personuppgifter	Vi följer inte dataskyddsförordningen (2018)	✅ Ta fram en eller flera löpande kontroller kopplade till nya dataskyddsförordningen	2019-01-01	2020-06-30

3 Vård och omsorgsnämnd

3.1 Nämndens ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för:

- att utföra kommunens uppgifter inom socialtjänsten inom områdena omsorg om äldre människor och människor med fysiska funktionsnedsättningar
- insatser enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- den kommunala hälso- och sjukvården inom nämndens ansvarsområde

Verksamheten regleras genom bestämmelser i:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Inom nämndens verksamhetsområde finns äldreboenden, gruppboendestäder, daglig verksamhet, korttidshem, personlig assistans, korttidsvistelse, anhörigstöd, hemtjänst och hemsjukvård, träffpunkter med mera. Kundval enligt LOV (lagen om valfrihet) tillämpas inom hemtjänst.

Vård- och omsorgsnämndens målbild är följande: De personer som behöver omvårdnadsinsatser eller annat stöd för sin dagliga livsföring ska så långt som möjligt kunna leva och bo som självständiga medborgare i samhället. Vård- och omsorgsnämndens insatser ska präglas av *trygghet, ansvarskänsla* och *respektfullt bemötande*.

3.2 Ekonomi och verksamhet

Analysen i nämndens verksamhetsplan inför budgetåret visade följande områden att prioritera för att lyckas med vård- och omsorgsnämndens uppdrag att leverera en trygg och säker vård och omsorg med en skälig/god levnadsnivå enligt rättspraxis och följsamhet till hälso- och sjukvårdslagen.

- Möta upp äldres behov av särskilt boende och stöd
- Möta upp behov av särskilt boende och stöd för personer med funktionsnedsättning
- Utveckla samverkan och samarbete med andra aktörer
- Utveckla arbetsätten med stöd av forskning och erfarenhet
- Säkra kompetens- och personalförsörjningen

Sammanfattningsvis har covid-19 haft stor påverkan på vård- och omsorgsnämndens möjligheter att bedriva en god verksamhet och arbeta enligt de prioriterade områdena under året.

Möta upp äldres behov av särskilt boende och stöd

Skövdes befolkningsprognos visar att antalet äldre ökar. Befolkningsökningen innebär ett större behov av hemtjänst, särskilt boende och andra insatser från vård- och omsorgsnämnden.

Ett nytt äldreboende i anslutning till äldrecentrum Ekedalhar öppnat under 2020 med totalt 80 lägenheter. En utredning med fokus på långsiktigt behov av äldreboenden presenterades under våren. Behovet av korttidsplatser har minskat beroende med bättre tillgång till lägenheter i särskilt boende och ett hemgångsteam som arbetar med fokus på en trygg och säker hemgång från sjukhusets slutenvård direkt till hemmet.

Att balansera hemtjänstens tillgängliga personalresurs mot efterfrågat behov av stöd och omsorg i ordinarie boende är fortsatt en prioriterad uppgift för att uppnå en effektiv verksamhet och budgetföljsamhet.

Covid-19 har inneburit en anpassad inflyttningstakt i det nya äldreboendet och stora begränsningar i tillgången till korttidsplats för växelvård med mera. En omfattande sjukfrånvaro bland personal och inneburit en utmaning för personalplaneringen.

Möta upp behov av särskilt boende och stöd för personer med funktionsnedsättning

Antalet invånare ökar i kommunen, vilket också avspeglar sig i antalet personer som söker insatser inom lagen för stöd och service (LSS). Behovet av bostad med särskild service tillgodoses med nya gruppboendestäder under året. Analys av framtida behov av bostad med särskild service görs löpande för att matcha befintligt

bostadsbestånd med behov. Alla professioner ska samarbeta och skapa förutsättningar för alla brukare till ett så självständigt liv som möjligt.

Externa placeringar följs kontinuerligt upp med avsikt att hitta möjligheter till en bostad i nämndens egen verksamhet.

I januari 2019 presenterades LSS-utredningens slutbetänkande, som innebär flera stora förändringar av nuvarande regelverk. Rätten till personlig assistans ändras, staten får ansvar för all personlig assistans och flera nya LSS-insatser med kommunalt ansvar föreslås införas. Slutbetänkande är nu ute på remiss. Kommunens framtida kostnader för LSS-insatser är i dagsläget oklara. Den nya lagstiftningen föreslås i utredningen att gälla från och med 1 januari 2022. Nämnden bevakar frågan, men bedömer det som osäkert om tidsplan och föreslagna förändringar kommer att hålla genom beslutsprocessen.

Även verksamheten för personer med funktionsnedsättning har påverkats stort av covid-19. Den dagliga verksamheten har varit stängd under delar av året och anpassningar har gjorts för att tillgodose behovet av aktiviteter på varje boende.

Utveckla samverkan och samarbete med andra aktörer

I det förebyggande arbetet med att skapa sociala mötesplatser i syfte att bryta isolering och ensamhet är samarbetet med civilsamhället mycket viktigt. Förebyggande arbete görs även av anhörigstödet som arbetar både för målgruppen anhöriga till äldre och personer med funktionsnedsättning. Under våren har stora delar av dessa insatser inte kunnat göras pga. covid-19.

En välfungerande vårdkedja är en förutsättning för att upprätthålla patientsäkerheten. Inom vårdssamverkan pågår gemensamt arbete mellan kommun, primärvård och sjukhus. Fokus inom Skaraborg är att stärka den mobila närvården genom mobil hemsjukvårdsläkare och mobila team, såsom palliativa teamet och närsvårdsteamet.

Utveckla arbetsätten med stöd av forskning och erfarenhet

Vård och omsorgs verksamhet kan med hjälp av digital teknik förändra arbetsätt och effektivisera arbetsflöden. Införandet av nyckelfri vård och omsorg är en sådan förändring, digital signering av utförda hälso- och sjukvårdsinsatser en annan.

Arbetet med digitalisering genomförs enligt en fastställd aktivitetsplan. Processarbete är under stark utveckling. Införandet av arbetsmodellen IBIC (individens behov i centrum) är en stor förändring som under 2020 är genomförd inom hela äldreomsorgen för att sedan fortsätta inom funktionsnedsättningsområdet.

Att fortsätta utvecklingsarbetet med välfärdsteknik, digitalisering och nya arbetsätt har varit prioriterat under året utan påverkan av covid -19, annat än ett ökat behov av digitala lösningar för sociala kontakter.

Säkra kompetens- och personalförsörjning

För att klara det växande uppdraget, attrahera rätt medarbetare samt behålla de medarbetare som finns i verksamheten krävs att vi kan möta konkurrensen på arbetsmarknaden med fokus att vara en attraktiv arbetsgivare. Möjligheten till att arbeta heltid är även det av stor vikt, både för att behålla och attrahera medarbetare i framtiden.

Under 2020 har fokus legat på att implementera ett förändrat arbetsätt kring planering av bemanningen i verksamheterna. En heltidsstruktur håller på att byggas upp och det viktiga ansvaret för en hälsofrämjande arbetstidsförläggning ligger på arbetsgivaren. Under covid-19 har heltidsstrukturen gynnat personalplaneringen (tillgången till vikarier) vid den ökade sjukfrånvaron. Samtidigt har verksamheten utsatts för stora arbetsmiljömässiga påfrestningar inom de verksamheter där sjukfrånvaron har varit hög.

Ekonomi

Vård och omsorgsnämndens nettokostnad 2020 är 942 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor mer än nettokostnaden 2019 (+2,5 %). Resultatet är ett överskott på 58 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet är framför allt skapat av en mindre volym inom hemtjänsten än förväntat, högre statsbidrag och stängda verksamheter på grund av covid-19.

En minskad efterfrågan i form av färre brukare inom hemtjänsten, avstannande ansökningar av andra insatser inom såväl äldreomsorg som funktionsnedsättning, ekonomiska effekter av verksamheter stängda i flera månader, statsbidrag för covid-relaterade kostnader med mera har haft en betydligt större påverkan på vård- och omsorgsnämndens ekonomi än förväntat.

3.3 Effekter av Covid-19

Covid -19 har inneburit en stor påverkan och en stor ansträngning för vård och omsorgsnämndens verksamhet.

Redan den 11 mars beslutade förvaltningsledningen om besöksförbud på samtliga äldreboenden, vilket sedan inom kort utökades till vissa gruppboendestäder. Vissa verksamheter (dagverksamheter, växelvård med mera) stängdes för att förhindra smittspridning. Under sommarperioden har besök på särskilda boenden kunnat genomföras säkert utomhus med hjälp av distans och plexiglasskärmar. Under hösten har inte verksamheter varit helt stängda i samma omfattning som i våras, men anpassningar och restriktivitet fortsätter att gälla.

Sedan början av mars är sjukfrånvaron ungefär dubbelt så hög normalt (+94 %), räknat i antal frånvarotimmar. Karensdagsfrånvaron visar en ökning med ca 37 %. Det är alltså fler personer som är sjukfrånvarande, men framför allt är man frånvarande längre tid än tidigare. Högst var frånvaron under två veckor i mars, tre veckor i juni/juli samt tre veckor i december. Trots den höga sjukfrånvaron har verksamheten i hög omfattning kunna bemannas och förstärkas vid behov utan att öka kostnaderna för övertid och fyllnadstid. Bemanningenshetens arbete med att tillsätta vikarier och fördela om resurser har varit förutsättningen för att lyckas med detta.

Totalt har vi vårdat cirka 150 brukare inom vård- och omsorgsverksamheten som har insjuknat i covid-19 (inkl. privata utförare inom äldreomsorgen). 75 av dessa har varit på äldreboenden. 27 har avlidit (19 på äldreboenden) *.

Vård- och omsorgsnämndens personal har haft tillgång till personlig skyddsutrustning enligt de föreskrifter som myndighet och region lämnat (som varierat). Stora inköp utanför ordinarie avtal och inköpskanaler har gjorts för att säkra tillgången till material. Samarbetet mellan förvaltningar har varit en förutsättning för detta (inköp samt lager och logistik).

Totalt har vård- och omsorgsnämnden identifierat 7,6 miljoner kronor som extra kostnader på grund av covid-19. Statsbidrag har sökts för att täcka dessa kostnader och hittills har 5,3 miljoner kronor betalats ut (resterande ska utbetalas i februari 2021). Kostnaderna fördelar sig med ca 5,6 miljoner kronor för material och ca 2 miljoner kronor för personalkostnader. Vård- och omsorgsnämnden har bara tagit upp de extra personalkostnader som enheter med konstaterad eller misstänkt covid-19 haft i form av extra bemanning (ofta utökad nattpersonal). I övrigt har personal från stängda verksamheter kunnat omfördelas så extra kostnader inte har uppkommit.

**statistiken bygger på verksamhetens veckorapportering och är inte jämförbar med Socialstyrelsens statistik.*

3.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

3.4.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
 Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda särskilda boendeformer och stöd som tillgodoser målgruppernas behov	 Ej verkställda beslut SoL inom 3 mån
Analys	 Ej verkställda beslut LSS inom 3 mån
Äldreomsorg I samband med utbyggnad av Äldrecentrum Ekedal och ett tillskott av 80 äldreboendelägenheter bedöms väntetiden för bostad att kortas ned och enskildas behov kan tillgodoses snabbare. Äldreboende Ekedal ska även tillgodose behovet	 Får den hjälp hen vill ha - brukarbedömning gruppbostad LSS

Mål	Resultatmätning
<p>hos personer med finsk bakgrund inom ramen för finskt förvaltningsområde. Antalet korttidsplatser har minskats med 12 stycken då färre personer behöver vänta på korttidsboende i avvaktan på ledig lägenhet. Utskrivningsprocessen "Trygg och säker utskrivning från slutenvård" i kombination med Hemgångsteam möjliggör hemgång från sjukhus till ordinärt boende där det är möjligt och avlastar därmed behovet av korttidsplatser.</p> <p><i>Personer med funktionsnedsättning</i></p> <p>Två nya gruppboendestäder startar vid månadsskiftet januari/februari. Vid årsskiftet 21/22 kommer det finnas tillgång till ytterligare åtta lägenheter i servicebostad. Prognostisering pågår fortlöpande för att möta behovet av bostäder för målgruppen. För att ta reda på vilka behov och önskemål som finns så har vi intervjuat boende inom LSS för att ta del av deras uppfattningar och tankar. Det är fler som söker boendestöd. För att kunna tillgodose ett ökat behov framöver har organisationen kring boendestöd setts över. Det är fortfarande svårt att tillgodose behovet av kontaktpersoner och det är även komplicerat att "matcha" brukarnas önskemål med de kontaktpersoner som finns att tillgå. Målet bedöms som delvis uppfyllt då målvärdena för måttet ej verkställa beslut inte uppnås. Till stor del har detta berott på avbrott i verkställighet av beslut på grund av covid-19.</p>	<p>↗ ●</p> <p>Handläggarbeslut anpassat efter behov - brukarbedömning hemtjänst</p>

3.4.2 KF:s strategiska mål: Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Inom äldreomsorgens förebyggande verksamhet finns etablerade samarbeten med flera frivilliga och frivilligorganisationer som bidrar till möjligheten till rekreation i olika former. Verksamheter som "Äta tillsammans" planeras att fortgå, i vilket sektor service och barn och utbildning samverkat i konceptframtagandet. Kommunens så kallade träffpunktsbuss underlättar för äldre att ta sig till träffpunkter och restauranger. Inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning fortsätter hälsoarbetet för att ge brukare möjligheter till hälsosammare val samt motivation till att delta i olika aktiviteter. Under 2020 har de planerade aktiviteterna kraftigt reducerats eller helt satts på paus på grund av rådande pandemi. Träffpunkter och restauranger har tidvis varit helt stängda och verksamhet har istället individanpassats eller varit riktade gentemot en mycket liten grupp äldre, företrädesvis hyresgäster på äldre- och servicehus. Alternativa lösningar som uteaktiviteter har ersatt de som normalt förekommer på träffpunkterna.</p>	<p>↘ ● Sociala aktiviteter - brukarbedömning äldreboende</p> <p>— ■ Saker att göra - brukarbedömning gruppboestad LSS</p> <p>— ■ Antal besök på träffpunkter</p> <p>↗ ● Antal anhöriga som anhörigstöd har kontakt med</p>
<p>● Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande - ÄLDREOMSORG</p> <p><i>Analys</i></p>	<p>↗ ● Bemötande - brukarbedömning hemtjänst</p> <p>→ ● Trygghet - brukarbedömning äldreboende</p>

Mål	Resultatmätning
<p>Målet bedöms ha uppnåtts för både hemtjänst som särskilt boende då årets resultat från brukarundersökning visat på höga värden. En övervägande del målvärdena uppnås på de indikatorer som valt ut för uppföljning av målet. Indikatorerna berör områden om bemötande, trygghet samt hänsyn till åsikter och önskemål. På flertalet av utvalda indikatorer ligger Skövdes resultat över riksgenomsnittet. Enheterna har fokuserat på bland annat måltidssituationen och sociala aktiviteter inom särskilda boenden samt värdegrundsarbetet för hela äldreomsorgen, för att bibehålla fortsatt höga resultat.</p> <p>Inom äldreomsorgen, både inom särskilt boende och hemtjänst, har man infört arbetsmodellen IBIC (Individens Behov I Centrum). Det är en nationell modell för socialtjänsten som utgår från individens behov och där syftet är att öka den enskildes inflytande och delaktighet genom att kunna påverka hur de egna insatserna planeras och genomförs. Inom hemtjänsten ska arbetsgrupperna delas in i mindre vård- och omsorgsteam för att förbättra personalkontinuiteten. Detta beräknas komma igång under våren 2021.</p>	<p>↘ ▲ Bemötande - brukarbedömning äldreboende</p>
	<p>↗ ● Trygghet - brukarbedömning hemtjänst</p>
	<p>↘ ▲ Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst</p>
	<p>↘ ● Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende</p>
<p>● Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande - FUNKTIONSNEDSÄTTNING</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Årets brukarundersökning inom gruppboende och serviceboende visar positivt resultat. För de utvalda resultatmätningarna ligger vi över riksgenomsnittet och en ligger strax under riksgenomsnittet. Den största positiva utvecklingen både på grupp- och serviceboendestäder ser vi framförallt inom området inflytande, ett område som man jobbat aktivt med under senaste åren. Bidragande till det goda resultatet har varit studiecirkel för personal, medborgardialog och implementeringen av arbetssätt för att minska begränsningsåtgärder. Utifrån resultatet från årets brukarundersökning kommer förbättringsarbete fortgå med lite mer fokus på "att känna sig trygg med personalen".</p> <p>Under 2020 har det utförts intervjuer inom såväl bostad med särskild service som personlig assistans. Syftet med intervjuerna har varit att öka verksamhetens förståelse för hur verksamheten uppfattas utifrån brukarens perspektiv om bland annat delaktighet och inflytande. På grund av pågående pandemi har intervjuerna inom personlig assistans ej kunnat färdigställas.</p>	<p>↗ ● Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning gruppboende LSS</p> <p>↗ ● Trygg med personalen - brukarbedömning gruppboende LSS</p> <p>↘ ▲ Trivs hemma - brukarbedömning gruppboende LSS</p> <p>— ■ Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS</p>

Utfall saknas för några av resultatmätningarna. Se mer information i bilagadelen.

3.5 Uppföljning av ekonomi

3.5.1 Ekonomisk utveckling

3.5.1.1 Nämndens resultat

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Äldreboende m.m.	31,6	-360,4	328,8	335,6	+6,8	297,5	293,1

Hemtjänst och hälso- och sjukvård	146,9	-450,8	303,9	321,5	+17,6	308,4	298,0
Personlig assistans, barnverksamhet m.m.	93,0	-206,7	113,7	120,4	+6,9	113,0	112,5
Bostad med särskild service och daglig verksamhet	16,9	-208,4	191,6	198,4	+6,9	192,7	177,1
Intern styrning och stöd	119	-123,1	4,1	24,2	+19,1	7,1	9,1
Summa	407,5	-1 349,2	942,1	1 000,1	+58,0	918,7	889,9

3.5.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Resultatet i jämförelse med budget 2020

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett resultat på 58 miljoner kronor i bokslutet jämfört med budget. Avvikelsen från budget är totalt 5,8 %. Pandemin har haft stor påverkan på vård- och omsorgsnämndens verksamhet under 2020. Orsakerna till överskottet handlar om extra intäkter, framför allt i form av statsbidrag, och en mindre omfattning på verksamheten, framför allt i hemtjänstvolym, men även stängda verksamheter under delar av året.

Vård och omsorgsnämndens statsbidrag relaterade till pandemin är framför allt kompensation för sjuklönekostnader (10,2 miljoner kronor) och andra merkostnader pga. covid-19 (8,2 miljoner kronor). Utöver dessa har flera mindre statsbidrag betalats ut eller kunnat sökas (sammanslagt drygt 1 miljon kronor). Flera statsbidrag som inte är relaterade till pandemin har också kunnat sökas under året, bland annat för satsningar inom välfärdsteknik (0,9 miljoner kronor) och överenskommelsen nära vård (2,2 miljoner kronor). Statsbidraget från Migrationsverket avseende kostnader för vård till personer med utländskt medborgarskap blev 3,5 miljoner kronor högre än budget.

Hemtjänstvolymen är avsevärt lägre än förväntat och genererar ett stort budgetöverskott, 22,4 miljoner kronor. Vård- och omsorgsnämnden har betalat ut ersättning för 393 000 beställda hemtjänsttimmar under 2020, vilket är 8 % lägre än budget. I budgeten förväntades en ökning med ca 20 brukare under året, men istället har det blivit en minskning med ca 30 brukare (totalt är det ca 1000 brukare inom hemtjänsten inklusive personer med hemsjukvård). Det är troligt att pandemin är en påverkande faktor i minskningen.

Under delar av året har flera verksamheter varit stängda för att begränsa smittspridningen. Det har inneburit lägre kostnader som ger ett budgetöverskott på till exempel daglig verksamhet, korttid/växelvård och anhörigstöd. Det har inte gått att genomföra kompetensutveckling i den omfattning som planerats, vilket också gett ett budgetöverskott.

Flera enheter med konstaterad och misstänkt covid-19, redovisar däremot budgetunderskott, relaterade till ökade personalkostnader, då man har ökat bemanningen för att kunna ge en så säker vård som möjligt. Sammantaget har vård- och omsorgsnämnden en god följsamhet till budget gällande personalkostnader, men på enhetsnivå är variationen stor, med underskott på enheter med stor sjukfrånvaro och smitta bland brukare och överskott på stängda verksamheter.

Resultatet i jämförelse med föregående års resultat

Vård och omsorgsnämndens nettokostnad 2020 är 942 miljoner kronor, vilket är 23 miljoner kronor mer än nettokostnaden 2019. Personalkostnaderna har ökat med 18 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,3 % ökning.

Resultatet i jämförelse med årsprognos i delårsbokslut

Vid delårsbokslutet prognostiserades att verksamheten skulle ge ett budgetöverskott på 39,5 miljoner kronor. Det slutliga resultatet blev ett överskott på 58 miljoner kronor. Förutsättningen för prognosen var en

normalisering av verksamheten under hela hösten. Istället har vissa verksamheter fortsatt varit begränsat tillgängliga, antalet brukare i hemtjänsten har fortsatt att minska och fler statsbidrag har tillkommit.

3.5.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	9,1	15,7	11,3	4,4
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	9,1	15,7	11,3	4,4

Budgeten avser framför allt inventarieinköp i samband med uppstart av nya Ekedals äldreboende (7,7 miljoner kronor) samt två nya gruppboendestäder.

Inventarieinköpen till de nya gruppboendestäderna kommer inte att ske förrän 2021 då lokalernas färdigställande är försenat med några månader. Medlen kommer att ombudgeteras.

Övriga inventarieinköp avser möbler som ska ersätta gamla och utslitna, portabel lift, möbler till ny hemtjänstlokal i Skultorp samt sängar och madrasser till äldreboenden. I och med covid-19 är inköpsprocesser lite uppskjutna.

3.6 Framtiden

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag att tillhandahålla vård och omsorg för äldre och funktionshindrade blir allt mer omfattande. Det påverkas av att Skövdes befolkning ökar, att vård- och omsorgsuppdraget blir större genom förändringar i lagstiftning och rättspraxis. Framför allt handlar det om att antalet äldre ökar.

Efterfrågan inom äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

De närmaste åren kommer framför allt antalet äldre över 80 år öka. I denna åldersgrupp kan mer än 40 % väntas efterfråga äldreomsorg i någon form. Ekedals äldreboende har byggts ut med 80 lägenheter under 2020, vilket förväntas täcka behovet av lägenheter i särskilt boende fram till 2027. Under 2020 har antalet brukare inom hemtjänsten inte ökat i paritet med befolkningsutvecklingen. Den närmaste tiden kommer visa om minskningen var en effekt av pandemin eller om det är en långsiktig minskning av efterfrågan på hemtjänst.

Fler invånare innebär också fler brukare inom området funktionsnedsättning. Vård- och omsorgsnämndens utvecklingsarbete har minskat behovet av gruppboendestäder så att en planerad investering 2023 kan skjutas på framtiden. Ökningen sker framför allt inom boendestöd. En förutsättning för ett utbyggt boendestöd är tillgången till mindre, billiga lägenheter via allmännyttan.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet sker en efterfrågeökning som inte enbart har samband med den demografiska utvecklingen. Utvecklingen av kognitiva hjälpmedel, digitalisering och teknisk utveckling av vården skapar möjligheter att klara mer omfattande behov i hemmet. Färdplan Nära Vård kommer att ha stor påverkan på vårdssamverkanstrukturer, där vård- och omsorgsnämnden ser en risk för förskjutning av gränssnittet och ökade kostnader.

Kompetensförsörjning

För att klara ett växande uppdrag i framtiden behöver nya medarbetare rekryteras, men det är också viktigt att behålla de medarbetare som finns i verksamheten. Det krävs fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare för att möta den allt hårdare konkurrensen på arbetsmarknaden.

Möjligheten till att arbeta heltid är en mycket viktig fråga för framtida kompetensförsörjning. Där har förvaltningens arbete med att skapa förutsättningar för en heltidsstruktur gett effekter det senaste året. Kommunens satsning att utbilda sjuksköterskor till distriktssjuksköterskor förbättrar grundförutsättningarna för en kvalitativ hälso- och sjukvård inom kommunen.

Omvärldsbevakning

Det behovsriktade och systematiska sättet att jobba med insatser enligt socialtjänstlagen, IBIC, fortsätter att implementeras i hela vård och omsorgsnämndens verksamhet. Det är en genomgripande förändring som påverkar all personal. Flera års förberedelse, utbildning och anpassning av verksamhetssystem håller på att omsättas i ett förändrat arbetssätt.

Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM; är en IT-satsning inom regionen som ska skapa en tillgänglig hälso- och sjukvårdsinformation för alla som behöver den, såväl olika vårdgivare som patienten själv. Skövde kommun kommer att gå in i option 1, som handlar om IT-stöd för informationsutbyte mellan vårdgivare. Detta förväntas vara i drift hösten 2023.

Den assistansutredning som lämnades till regeringen i januari 2019 innehöll bland annat ett förstatligande av all personlig assistans samt en ny LSS-insats omfattande barn med kommunen som ansvarig. Ärendet är under remiss, men större förändringar är inte att vänta under pågående mandatperiod. Vissa av de åtstramningar som blev resultat av försäkringskassans tolkning av rättspraxis de senaste åren har återställts (bland annat gällande sonndat och beredskapstid).

Förslaget på ny socialtjänstlag har precis varit på remiss. Om förslaget antas av riksdagen så kommer det innebära stora förändringar i arbetssätt när det gäller krav på kvalitet, insatser utan biståndsprövning och barnens perspektiv. Förslaget till en ny socialtjänstlag föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

3.7 Uppföljning av den interna kontrollen

3.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Arbetet med intern kontrollen har pågått enligt plan. Ett flertal åtgärder är genomförda för att förebygga och minimera risker i verksamheten. I internkontrollplanen för 2020 finns en prioriterad granskning och denna granskning är gjord. Det som granskats är följsamheten till rutinen "Hantering av brukares kvitterade kontanter och värdesaker" inom bostad med särskild service (LSS). Granskningen visar att brukares privata medel behöver hanteras med större säkerhet, även om redovisningen görs på ett tillfredsställande sätt idag. Följande åtgärder kommer att genomföras:

- Värdeskåp med tagg (för spårbarhet) har börjat köpas in under hösten 2020 och kommer slutföras under 2021.
- Genomgång av rutin för brukares privata medel ska säkerställas i enhetschefens introduktionsplan.
- Genomgång av rutin och blanketter bör tas upp på APT:n årligen.

Egenkontroll

Enhetscheferna har fyllt i egenkontrollenkät med frågor om arbetssätt och följsamhet till riktlinjer och rutiner. Denna egenkontroll ger en översiktlig, sammanvägd bild av varje enhets kvalitets- och patientsäkerhetsarbete samt indikationer om eventuella kvalitetsbrister. Egenkontrollen är ett underlag för verksamhetens förbättringsarbete och vidareutveckling.

Processarbetet

Processarbetet går starkt framåt. 11 processteam finns etablerade och arbete pågår med att säkra och utveckla processerna. Under hösten fick processägare och processledare utbildning om sina roller i processarbetet.

3.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Vård- och omsorgsnämnden	1 039 109	1 044 627	1 055 030

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet fortsätter att växa med ett ökande antal äldre. Nämndens fokus på att effektivisera verksamheten, framför allt med hjälp av digitaliseringens möjligheter, är en förutsättning för att klara de ekonomiska utmaningarna. I det nära perspektivet 1-2 år ser nämnden att de ekonomiska utmaningarna är hanterade. Verksamheten förstärks även med nya riktade statsbidrag till äldreomsorgen.

Det senaste året har antalet brukare inom äldreomsorgen inte ökat i den omfattning som förväntades utifrån befolkningsprognosen. Framför allt inom hemtjänsten är antalet brukare färre än förväntat. I dagsläget är det svårt att förutspå om detta är en tillfällig effekt av pandemin, eller ett långsiktigt minskat behov.

De 80 nya lägenheterna på Ekedal tas i bruk successivt under 2020-2021. 20 lägenheter avsätts särskilt för personer med demenssjukdom och finska som modersmål. Tillgången till lägenheter i särskilt boende bedöms vara tillräckligt fram till 2027 eller 2028. En omställning av servicelägenheterna på Kåpplunda Gärde till trygghetsboende successivt från 2021 och framåt kan hjälpa till att möta den efterfrågan som finns av denna boendeform.

Nämnden fortsätter att utveckla sina huvudprocesser och arbeta med ständiga förbättringar med brukaren i fokus. Under 2021 kommer frågan om ett särskilt demensteam, inriktat mot personer med demenssjukdom med behov av hemtjänst, att utredas och eventuellt startas. Inom hemtjänsten ska uppdraget planeras i mindre vård- och omsorgsteam på varje enhet för att öka kontinuiteten. Inom funktionsnedsättningsverksamheten har processutvecklingen skapat balans i tillgången till bostad med särskild service, och en planerad investering i en ny gruppboende 2023 kan skjutas på framtiden. Behovet kommer kunna mötas med de gruppboendestäder och serviceboendestäder som tas i drift/förhyrs under 2021 och 2022. Förutsättningen är att medel kan omfördelas till ett växande boendestöd.

Det behovsinriktade och systematiska sättet att jobba med insatser enligt socialtjänstlagen, IBIC, håller på att implementeras i hela vård och omsorgsnämndens verksamhet. Det är en genomgripande förändring som påverkar all personal. Förslag till en ny socialtjänstlag från och med 1 januari 2023, har varit på remiss. Om förslaget beslutas av riksdagen kommer det ha stor påverkan på verksamheten. IBIC kommer underlätta förändringen.

Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM; är en IT-satsning inom regionen som ska skapa en tillgänglig hälso- och sjukvårdsinformation för alla som behöver den, såväl olika vårdgivare som patienten själv. Skövde kommun kommer att gå in i option 1, som handlar om IT-stöd för informationsutbyte mellan vårdgivare. Detta förväntas vara i drift hösten 2023.

Den assistansutredning som lämnades till regeringen i januari 2019 innehöll bland annat ett förstatligande av all personlig assistans samt en ny LSS-insats omfattande barn med kommunen som ansvarig. Ärendet är under remiss, men större förändringar är inte att vänta under pågående mandatperiod. Vissa av de åtstramningar som blev resultat av försäkringskassans tolkning av rättspraxis de senaste åren har återställts (bland annat gällande sondmat och beredskapstid).

Den årliga uppräknings av timbeloppet för personlig assistans enligt Socialförsäkringsbalken, SFB, fastställdes till 315 kronor av regeringen, vilket innebär en uppräkning med 3,5 % till 2021. De senaste åren har uppräknings inte matchat nivån på löneökningar i kommunen, men uppräknings till 2021 korrigerar delvis den underfinansiering som skapats.

Tillgången på utbildad personal är ännu inte kritisk i kommunen, men det är viktigt att lyckas att rekrytera nya medarbetare, behålla befintliga medarbetare och skapa möjligheter för att varje medarbetare kan jobba heltid. Kommunens satsning att vidareutbilda några sjuksköterskor till distriktssjuksköterskor ska underlätta kommunens behov av specialistutbildad personal.

3.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2022-2024

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
--	------------	------------	------------

Reinvesteringar	3,0	3,0	3,0
Inventarier projekt			
Servicebostad 22-01	0,6		
Servicebostad 24-01			0,6
Samlad Hemtjänst	0,2	0,2	
SUMMA	3,8	3,2	3,6

Vård- och omsorgsnämnden har årligen reinvesteringar i till exempel larm och övriga inventarier. För att kunna hålla en god planering och en jämn utbytestakt behöver sektorn en investeringsbudget på 3 mnkr årligen.

Lokalförändringar till följd av omorganisering av hemtjänsten innebär behov av inventarier.

3.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

3.9.1 Mål: Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda särskilda boendeformer och stöd som tillgodoser målgruppernas behov

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Äldreomsorg

I samband med utbyggnad av Äldrecentrum Ekedal och ett tillskott av 80 äldreboendelägenheter bedöms väntetiden för bostad att kortas ned och enskildas behov kan tillgodoses snabbare. Äldreboende Ekedal ska även tillgodose behovet hos personer med finsk bakgrund inom ramen för finskt förvaltningsområde.

Antalet korttidsplatser har minskats med 12 stycken då färre personer behöver vänta på korttidsboende i avvaktan på ledig lägenhet.

Utskrivningsprocessen "Trygg och säker utskrivning från slutenvård" i kombination med Hemgångsteam möjliggör hemgång från sjukhus till ordinärt boende där det är möjligt och avlastar därmed behovet av korttidsplatser.

Personer med funktionsnedsättning

Två nya gruppboendestäder startar vid månadsskiftet januari/februari. Vid årsskiftet 21/22 kommer det finnas tillgång till ytterligare åtta lägenheter i servicebostad. Prognostisering pågår fortlöpande för att möta behovet av bostäder för målgruppen. För att ta reda på vilka behov och önskemål som finns så har vi intervjuat boende inom LSS för att ta del av deras uppfattningar och tankar.

Det är fler som söker boendestöd. För att kunna tillgodose ett ökat behov framöver har organisationen kring boendestöd setts över.

Det är fortfarande svårt att tillgodose behovet av kontaktpersoner och det är även komplicerat att "matcha" brukarnas önskemål med de kontaktpersoner som finns att tillgå.

Målet bedöms som delvis uppfyllt då målvärdena för måttet ej verkställa beslut inte uppnås. Till stor del har detta berott på avbrott i verkställighet av beslut på grund av covid-19.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Får den hjälp hen vill ha - brukarbedömning gruppboestad LSS	82 %	76 %		84 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Kommentar Riket 2020 = 82%					
  Handläggbarbeslut anpassat efter behov - brukarbedömning hemtjänst	81 %	78 %	74 %	81 %	77 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 74%					

Resultatmätning (Kvartal)	Kvartal 4 2020	Kvartal 3 2020	Kvartal 2 2020	Kvartal 1 2020	Kvartal 4 2019
  Ej verkställda beslut SoL inom 3 mån	4 st	64 st	104 st	0 st	2 st
Målvärde 0					
Kommentar Personer som tackat nej är borträknade. Under kvartal 4 är det fyra beslut med insats inom dagverksamhet som har haft avbrott i verkställighet. Avbrottet har varit på grund av covid-19.					
  Ej verkställda beslut LSS inom 3 mån	85 st	76 st	200 st	26 st	29 st
Målvärde 0					
Kommentar Personer som tackat nej är borträknade. Flertalet av rapporterade beslut är avbrutna verkställigheter, på grund av covid-19, inom daglig verksamhet och insatsen kontaktperson.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Etappvis uppstart av Ekedals äldreboende	2017-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Syftet med utbyggnaden av särskilda boendelägenheter är att tillgodose behovet av lägenheter för denna målgrupp, särskilt med inriktning mot personer med demenssjukdom.		
Kommentar Byggprojektet avslutades 200630 och båda huskropparna är färdigställda. Inflyttning av etapp 1 genomfördes april-juni. Inflyttning etapp 2 var i september i begränsad omfattning. Vissa avdelningar skjuts på uppstart till 2021 på grund av lägre efterfrågan till följd av pandemin.		
 Målgruppsanpassade arbetsätt och boendeformer för personer med funktionsnedsättning	2020-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Brukaren ska få insatser efter behov och ges möjlighet att leva så självständigt som möjligt. Stöd efter behov, effektivt resursanvändande ex arbetsätt, lokaler och budget.		
Kommentar Arbetet med processen pågår. Där har det identifierats förbättringsområden och arbetsgrupper har tillsatts som arbetar med de olika områdena. Vi ser idag ett något minskat behov av bostäder då bland annat arbetsätt har förändrats. Gruppboenden på Lärarvägen var färdigställd kvartal 1 2020.		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Dimensionering hemgångsteam/korttid Syfte/effekt Trygg och säker hemgång från sjukhusets slutenvård.	2020-01-01	2020-12-31
Kommentar Ställningstagande och beslut är fattat. Förändringen är genomförd med en minskning av korttidsplatser från 62 till 50.		

3.9.2 Mål: Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt

 Delvis uppfyllt

Analys

Inom äldreomsorgens förebyggande verksamhet finns etablerade samarbeten med flera frivilliga och frivilligorganisationer som bidrar till möjligheten till rekreation i olika former. Verksamheter som "Äta tillsammans" planeras att fortgå, i vilket sektor service och barn och utbildning samverkat i konceptframtagandet. Kommunens så kallade träffpunktsbuss underlättar för äldre att ta sig till träffpunkter och restauranger.

Inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning fortsätter hälsoarbetet för att ge brukare möjligheter till hälsosammare val samt motivation till att delta i olika aktiviteter.

Under 2020 har de planerade aktiviteterna kraftigt reducerats eller helt satts på paus på grund av rådande pandemi. Träffpunkter och restauranger har tidvis varit helt stängda och verksamhet har istället individanpassats eller varit riktade gentemot en mycket liten grupp äldre, företrädesvis hyresgäster på äldre- och servicehus. Alternativa lösningar som uteaktiviteter har ersatt de som normalt förekommer på träffpunkterna.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Sociala aktiviteter - brukarbedömning äldreboende	68 %	75 %	78 %	80 %	75 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Träffpunkterna har varit stängda på grund av covid-19. Sämre resultat än tidigare år men fortfarande bättre än riket.					
 Antal anhöriga som anhörigstödet har kontakt med	640 st	626 st	601 st	557 st	494 st
Målvärde 450 st					
Kommentar Målvärdet uppnås trots att gruppaktiviteter inte har kunnat genomföras på grund av covid-19.					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
 Antal besök på träffpunkter		8 358 st	41 180 st	20 386 st	42 737 st
Målvärde 40 000 besök					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
Kommentar					
Träffpunkterna har inte haft öppet som vanligt på grund av covid-19 under året och därför finns ej aktuell besöksstatistik för hela år 2020.					

Resultatmätning (Udda år)	2019	2017	2015
— ■ Saker att göra - brukarbedömning gruppbostad LSS		83 %	71 %
Målvärde Bättre än snittet i riket			
Kommentar Denna frågar har inte varit med i brukarundersökningen 2019 eller 2020 och saknar därför ett utfall.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>❖ "Äta tillsammans" - social aktivitet inom ramen för den förebyggande verksamheten</p> <p>Syfte/effekt För de äldre som bor hemma i eget boende vill vi öka möjligheten att äta i en hälsofrämjande gemenskap med andra.</p> <p>Kommentar Under 2017 påbörjades projekt där äldre mellan 10-15 äldre kunnat äta tillsammans en gång i veckan på träffpunkten i Skultorp. Under januari 2018 har projektet utökats till Ekedals äldrecentrum samt Timmersdala skola. Det senare i nära samarbete mellan enheten träffpunkt/caféer i sektor vård och omsorg och Timmersdala skola inom sektor barn och utbildning. Frivilliga initiativ till gemensamma måltider har via pensionärsorganisation påbörjats i Igelstorp under 2019 med stöd av sektorn och sektor service. Initierat samarbete med volontärtorget ang frivilligas möjlighet att mobilisera fler besökare till kommunens restauranger för äldre. Tillfälligt avbrott till följd av pandemi. Aktiviteter kring gemensamma måltider kommer att permanentas inom sektorn så fort omständigheterna medger detta.</p>	2016-01-01	2020-12-31
<p>✓ Hälsonätverk, ombud och utvecklingsarbete inom hälsa och livsstil</p> <p>Syfte/effekt Våra brukare ska ges möjligheter till hälsosammare val samt motivation till att delta i olika aktiviteter.</p> <p>Kommentar Arbetet med hälsosatsningen har fortgått enligt planering med vissa avvikelser utifrån covid-19. Arbetet kommer fortsätta med stöd av hälsombud och verksamhetsutvecklare.</p>	2018-01-01	2020-12-31
<p>▲ Äldres munhälsa</p> <p>Syfte/effekt Målet är att öka personalens kunskap kring vikten av god munhälsa för äldre. Antalet ROAG bedömningar ska öka samt antalet utfärdade av intyg om nödvändig tandvård. ROAG är ett riskbedömningsinstrument.</p> <p>Kommentar Utbildningsinsatser har genomförts i en anpassad form enligt tidigare planering. Vi har under året anpassat en del munvård efter rådande omständigheter med covid-19. Uppföljning av antalet utfärdade N-intyg samt munhälsobedömningar för ökad munhälsa är målindikatorer i projektet som fortgår till oktober 2021.</p>	2019-01-01	2021-10-31
<p>❖ Seniordagar på konsthallen</p>	2019-01-01	2020-12-31

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Syfte/effekt Målet är att ge äldre möjlighet till att ta del av kulturutbud och samhällsgemenskap. Seniormåndagar ska permanentas under 2020.		
Kommentar 2020 års aktiviteter har ställts in pga corona.		

3.9.3 Mål: Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande - ÄLDREOMSORG

 Uppfyllt

Analys

Målet bedöms ha uppnåtts för både hemtjänst som särskilt boende då årets resultat från brukarundersökning visat på höga värden. En övervägande del målvärdena uppnås på de indikatorer som valt ut för uppföljning av målet. Indikatorerna berör områden om bemötande, trygghet samt hänsyn till åsikter och önskemål. På flertalet av utvalda indikatorer ligger Skövdes resultat över riksgenomsnittet. Enheterna har fokuserat på bland annat måltidssituationen och sociala aktiviteter inom särskilda boenden samt värdegrundsarbetet för hela äldreomsorgen, för att bibehålla fortsatt höga resultat.

Inom äldreomsorgen, både inom särskilt boende och hemtjänst, har man infört arbetsmodellen IBIC (Individens Behov I Centrum). Det är en nationell modell för socialtjänsten som utgår från individens behov och där syftet är att öka den enskildes inflytande och delaktighet genom att kunna påverka hur de egna insatserna planeras och genomförs. Inom hemtjänsten ska arbetsgrupperna delas in i mindre vård- och omsorgsteam för att förbättra personalkontinuiteten. Detta beräknas komma igång under våren 2021.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Bemötande - brukarbedömning hemtjänst	98 %	97 %	96 %	97 %	96 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 97%					
 Trygghet - brukarbedömning äldreboende	90 %	90 %	89 %	91 %	91 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 87%					
 Bemötande - brukarbedömning äldreboende	90 %	96 %	96 %	95 %	97 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 94%					
 Trygghet - brukarbedömning hemtjänst	89 %	88 %	86 %	88 %	89 %

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 86%					
 Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning hemtjänst	85 %	88 %	87 %	90 %	90 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 87%					
 Hänsyn till åsikter och önskemål - brukarbedömning äldreboende	80 %	83 %	86 %	86 %	87 %
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 79%					

Brukarundersökningens svarsdeltagande för 2020 är lägre för särskilt boende inom äldreomsorgen vilket kan påverka resultatet.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Vårdsamverkan kring mest sjuka äldre	2013-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Säkra samverkan mellan vårdgivare, vård på rätt vårdnivå och ökad mobilitet.		
Kommentar Arbetet med vårdsamverkan kring mest sjuka äldre fortsätter. Uppföljning av arbetet med hemsjukvårdsläkare görs löpande. Vårdcentralen Billingen och Norrmalm har anställt en hemsjukvårdsläkare för patienterna med hemsjukvård på team mellersta. Arbetet följs upp löpande. Samverkan och dialog med palliativa teamet på Skaraborgs sjukhus i Skövde görs löpande av närvårdskoordinatorer och operativa ledningsgruppen för Närvård Södra Skaraborg. Ett samverkansavtal kring patienter som inte omfattas av kommunal hälso- och sjukvård har tagits fram. I dagsläget berör avtalet få patienter och bedöms inte ge konsekvenser resursmässigt och ekonomiskt. Närsjukvårdsteamet arbetar med uppbyggnad av en ny organisation.		
 Analys av ensamhetsproblematik genom medborgardialog	2020-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Medborgardialogen som metod ska hjälpa till att analysera och förstå de bakomliggande faktorerna till problemet och bidra till åtgärdsförslag.		
Kommentar Att erbjuda aktiviteter i syfte att bryta social isolering bedrivs fortlöpande inom sektorns förbyggande enheter. Träffpunkter och andra besöks- och aktivitetsprogram har dock sedan mars-20 varit stängda på grund av covid-19. Medborgardialog som ett stöd för framtida analys av ensamhetsproblematik har ännu inte påbörjats. Planeras att genomföras under våren 2021.		

3.9.4 Mål: Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande - FUNKTIONSNEDSÄTTNING

 Uppfyllt

Analys

Årets brukarundersökning inom grupp- och servicebostad visar positivt resultat. För de utvalda resultatmätningarna ligger vi över riksgenomsnittet och en ligger strax under riksgenomsnittet. Den största positiva utvecklingen både på grupp- och servicebostäder ser vi framförallt inom området inflytande, ett område som man jobbat aktivt med under senaste åren. Bidragande till det goda resultatet har varit studiecirkel för personal, medborgardialog och implementeringen av arbetsätt för att minska begränsningsåtgärder. Utifrån resultatet från årets brukarundersökning kommer förbättringsarbete fortgå med lite mer fokus på "att känna sig trygg med personalen".

Under 2020 har det utförts intervjuer inom såväl bostad med särskild service som personlig assistans. Syftet med intervjuerna har varit att öka verksamhetens förståelse för hur verksamheten uppfattas utifrån brukarens perspektiv om bland annat delaktighet och inflytande. På grund av pågående pandemi har intervjuerna inom personlig assistans ej kunnat färdigställas.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Får bestämma om saker som är viktiga hemma - brukarbedömning grupp- och servicebostad LSS	84%	67%		70%	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 77%					
 Trygg med personalen - brukarbedömning grupp- och servicebostad LSS	76 %	67 %		74 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 75%					
 Trivs hemma - brukarbedömning grupp- och servicebostad LSS	80 %	85 %		81 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
Kommentar Riket 2020 = 83%					

Resultatmätning (Jämna år)	2020	2018	2016
 Får bestämma om saker som är viktiga - brukarbedömning daglig verksamhet LSS		62 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket.			
Kommentar Utfall saknas för daglig verksamhet LSS då daglig verksamhet varit stängd stora delar av året har vi valt att genomföra brukarundersökningen inom boendet 2020 istället för daglig verksamhet.			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>✓ Värdegrundsarbete anpassat till enhetens behov</p> <p>Syfte/effekt Värdegrunden tydliggör värderingar som ska vara grundläggande för alla medarbetare. Verksamheten ska arbeta för att brukaren ska ha ett meningsfullt liv, känna trygghet och vara delaktig. Insatserna ska vara av god kvalitet och präglas av:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trygghet - ansvarskänsla - respektfullt bemötande <p>Kommentar Värdegrundsarbetet fortgår enligt planering i verksamheten. Detta år har man arbetat specifikt inom personlig assistans och barnverksamheten med att göra brukarna mer delaktiga. Detta är något som kommer att fortgå. Värdegrundsarbetet fortgår även enligt planering med fokus på brukarens delaktighet inom boende med särskild service och daglig verksamhet.</p>	2013-11-01	2020-12-31

3.10 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

Avdelning för äldreboende

	Nettokostnad 2020	Budget 2020	Differens
Äldreboende, summa	328,8	335,6	+6,8

Avdelningen för äldreboende omfattar äldreboende, korttidsboende, dagverksamhet och frivilligverksamheter.

Avdelningen för äldreboende redovisar ett resultat i överskott på 6,8 miljoner kronor vid årets slut.

Efterfrågan på särskilt boende har minskat under året, det har inte kommit in så många ansökningar om bistånd som förväntat. Det kan i varje fall delvis vara en effekt av pandemin. Av de 60 lägenheter som skulle öppnas 2020 har 50 tagits i drift. En långsammare inflyttningstakt och anpassning till efterfrågan har därför skapat ett överskott på ca 3,7 miljoner kronor.

Övriga äldreboenden redovisar ett underskott på 7,2 miljoner kronor. Orsaker är framför allt kostnader för ökad bemanning vid konstaterad eller misstänkt covid-19, men också att anpassningen till nytt sätt att schemalägga för heltid.

Stängd växelvård, dagverksamhet, träffpunkter/caféer och minskad verksamhet inom anhörigstödet har totalt gett ett överskott på 8,1 miljoner kronor.

Inga kostnader för utskrivningsklara patienter eller externa placeringar ger överskott på 2,2 miljoner kronor.

	Resultat 2020	Budget 2020	
Äldreboende, egen regi	385	335-395	lägenheter
Korttidsboende	60 - 50	66-55	platser
Äldreboende, köp av verksamhet	60	60**	lägenheter
Dagverksamhet	verksamheten stängd eller begränsad stora delar av året	60-70	brukare

* 50 lägenheter i den nybyggda delen var tagna i drift per 31/12. 10 lägenheter som planerades att öppnas under 2020 kommer avvakta till 2021.

** Stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem bedriver vård i särskilt boende i 36 lägenheter och Finnlandiahemmet bedriver hemtjänst i 24 egna anpassade lägenheter.

Avdelning för hemtjänst och hälso- och sjukvård

	Nettokostnad 2020	Budget 2020	Differens
Hemtjänst, summa	303,9	321,5	+17,6

Avdelningen för hemtjänst och hälso- och sjukvård omfattar beställarenheter hemtjänst, sjuksköterskeenheter och rehab samt utförande hemtjänstenheter inklusive servicehus och natt- och larmenhet.

Under 2020 har 393 000 timmar hemtjänst beställts av biståndsenheten till utförande hemtjänst (egen regi och privata företag). Det är 32 000 timmar lägre än budget, vilket har skapat ett stort budgetöverskott. Utöver den minskade volymen har ingen revidering av timpriset gjorts under 2020. Detta har totalt skapat ett överskott på 22,4 miljoner kronor. Utöver detta hade nämnden reserverat 4,9 miljoner kronor i verksamhetsplanen för beslut under året, vilket inte realiserades förrän januari 2021. Även dessa pengar finns därför kvar som ett överskott under 2020.

Utförande hemtjänstenheter har fortsatt dock att högre kostnader än intäkter. Underskottet för 2020 är 5,5 miljoner kronor (netto). En effektiv planering av verksamheten är förutsättningen för att klara ekonomin. Hemtjänstens enheter har svårt att klara den förändring till ökande eller minskande volymer som ständigt sker. Ytterligare åtgärder i form av organisering av ledningsstöd och tydligare styrning av personalplanering och -uppföljning har vidtagits under året.

Käpplunda Gärde har flera tomma lägenheter under stor del av året, vilket minskat enhetens intäkter. Man har också haft stor påverkan av pandemin. Detta har skapat ett budgetunderskott på 2,9 miljoner kronor.

Natt- och larmenheten redovisar ett underskott på 1,3 miljoner kronor. Anledningen är såväl högre personalkostnader som ökade kostnader för larmutrustning med mera.

Sjuksköterskeenheter fortsätter med sitt förändringsarbete kring bemanning och minskat beroende av vikarier. Inräknat reserverade medel hos avdelningschefen för genomförandet av förändringen är enheterna i god balans med budget.

LOV-ersättningen till hemtjänsten är 455 kronor/timme till enskilda utförare inom tätorten, samma timpris som 2019. Då lönerrevisionen fördröjdes till november gjordes ingen revidering av timpriset 2020, utan tidigare läggs istället 2021.

Ett nytt ersättningssystem, anpassat till arbetsmodellen individens behov i centrum (IBIC) infördes den 1 oktober. Mindre justeringar av ersättningsmodellen kommer att beslutas i början av 2021.

VOLYMER HEMTJÄNST	Resultat 2020	Budget 2020	
Servicehus	71	71	lägenheter
Hemtjänstvolym	393 000	425 000	timmar
varav egen regi	314 000	340 000	timmar
varav enskilda utförare	79 000	85 000	timmar

Avdelning för personlig assistans

mnkr	Nettokostnad 2020	Budget 2020	Differens
Personlig assistans, summa	113,7	120,6	+6,9

Avdelningen för personlig assistans inrymmer även barnverksamheten, kontaktpersoner, och boendestöd. (Bemanningsenhet redovisas tillsammans med intern styrning och stöd)

Volymen av personlig assistans enligt LSS (kommunens ansvar) slutade på ett resultat över budget och blev ett underskott på -0,7 miljoner kronor. Volymen av personlig assistans enligt SFB (där Försäkringskassan betalar för alla timmar utöver 20 timmar per vecka) har minskat ytterligare under året och det blev ett överskott på +2,7 mnkr. Kostnaden för ledsagar- och avlösarservice är lägre än budget, överskott +1,7 miljon kronor. Detta beror på fler avslag på beslut om ledsagarservice än vanligt under 2020. Även merkostnad i samband med assistents sjukdom som kommunen vanligtvis betalar ut till assistansbolag ger ett överskott, då staten i samband med covid- 19 har stått för sjuklönekostnaderna mellan mars och juli +0,8 mnkr. Totalt ger detta ett överskott på +4,5

miljoner kronor avseende minskad volym.

Budgetföljsamheten bland assistansärendena har förbättrats under 2020. Det beror på att Försäkringskassans bedömning om högre timbelopp förändrades hösten 2018, vilket ger kommunen högre intäkter. De ärenden där vi kan söka förhöjd ersättning har därmed lättare att klara sin ekonomi än tidigare. Det räckte inte helt till budgetbalans i alla ärenden personlig assistans 2020 (-0,6 mnkr), men överskott inom barnverksamheten, boendestöd och kontaktperson LSS samt viss vakans bland enhetschefer mm innebär totalt +2,4 miljoner kronor för utförarsidan inom avdelningen för personlig assistans. Statsbidrag för sjuklöner i och med covid har också förbättrat resultatet på avdelningen, +1,3 mnkr.

VOLYMER PERSONLIG ASSISTANS	Resultat 2020	Budget 2020	
Personlig assistans, volym SFB egen regi	223 000	239 000	timmar
Personlig assistans, volym LSS	76 300	73 700	timmar
varav egen regi	30 000	32 500	timmar
varav enskilda utförare	46 300	41 200	timmar
Antal brukare personlig assistans	131	140	brukare
Kontaktperson	225	240	brukare
Korttidsvistelse/korttidstillsyn	80	80	brukare

Avdelning för bostad med särskild service och daglig verksamhet

mnkr	Nettokostnad 2020	Budget 2020	Differens
Boende inom funktionsnedsättning, summa	191,6	198,4	+6,9

Avdelningen omfattar bostad med särskild service och daglig verksamhet.

Avdelningen redovisar ett överskott vid årets slut på 6,9 miljoner kronor. Detta beror framförallt på att daglig verksamhet har varit stängt under våren pga. pandemin och har under hösten bedrivits i viss begränsad omfattning. Personal från daglig verksamhet har förstärkt bemanningen på gruppboendestäder och serviceboendestäder och därmed minskat behovet av vikarier. Många bostadsenheter redovisar därför också överskott. En del av överskottet beror även på att öppnandet av en ny gruppboendestad är framflyttat till februari 2021 istället för november 2020.

Trots förstärkt budget till 2020 är kostnaderna för externa placeringar fortfarande högre än budget (- 2,5 miljoner kronor). Det pågår dock ett intensivt arbete med att minska antalet externa placeringar. Detta har lyckats väl 2020, vilket kommer att ge en minskad kostnad för externa placeringar för vuxna 2021. Däremot har ett par placeringar för barn och unga tillkommit under 2020 som innebär ett fortsatt underskott även 2021. Dessa placeringar för barn och unga delas med sektor socialtjänst eller har tagits över från sektor socialtjänst då individen har en personkretstillhörighet inom LSS.

VOLYMER FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Resultat 2020	Budget 2020	
Bostad med särskild service (eget bestånd)	207	207	lägenheter
Daglig verksamhet	verksamheten har varit stängd eller begränsad under stora delar av året	ca 220	brukare

Intern styrning och stöd

mnkr	Nettokostnad 2020	Budget 2020	Differens
Stabsfunktioner	45,7	63,1	+17,4
Bemanningsenheter	3,9	4,3	+0,4
Reserv för oförutsett	3,2	6,0	+2,8
Reserv för lönerrevisioner	2,0	2,0	0
Avgifter	-50,7	-51,4	-0,7
SUMMA	4,1	24,0	19,9

Intern styrning och stöd redovisar ett överskott på 19,9 miljoner kronor. Området omfattar sektorchefens ansvar, ekonomienhet, utvecklingsenhet, biståndsenhet, bemanningsenheter och avgifter.

Totalt reserverades 6 miljoner kronor i budgeten för att hantera underskott och förändringar i verksamheten under året. Av dessa har 3,2 miljoner använts i januari för att kompensera enheterna för kostnader som uppkommit vid avstämning av årsarbetstidsavtalet.

Statsbidraget för kostnader kopplade till covid -19 är inte utfördelat till alla enheter, utan återfinns här. Majoriteten av kostnaderna är också hanterade centralt. Det gäller framför allt de ökade inköpen av förbrukningsmaterial och skyddsmaterial.

Även under 2020 kommer ersättning för återsökta kostnader från Migrationsverket för vård av utländska medborgare generera ett större överskott (3,5 miljoner kronor). Mycket av den planerade kompetensutvecklingen har inte under året, varför det centrala kompetensutvecklingsanslaget redovisar överskott på 2,6 miljoner kronor. Det har också funnits statsbidrag att finansiera det mesta av den kompetensutveckling som har genomförts (bland annat införande av IBIC och specialistutbildning för sjuksköterskor). Vidare har det funnits statsbidrag till välfärdteknik som också kunnat användas till utvecklingsområden som nämnden hade avsatt budgetmedel för. Digitaliseringsrådet har finansierat flera utvecklingsarbeten i verksamhetssystemet. Totalt har kostnaderna minskat med ca 3,9 miljoner kronor pga. annan finansiering än egna budgetmedel. Inköp av datorer med mera har inte gjorts i budgeterad nivå, mycket beroende på leveransproblem kopplade till pandemin. Även det genererar ett överskott 2020 (ca 1 miljon kronor). Vakanser på framför allt utvecklingsenheten ger överskott på personalkostnaderna på stabsfunktionerna (+0,9 miljoner kronor). Nämnden har inga kostnader för elevhem under 2020 (+1,3 miljoner kronor). Sammantaget blir det ett större överskott för stabsfunktionerna (+17,4 miljoner kronor).

Bemanningsenheternas resultat stäms av vid årsslutet. Om det interna vikariepriset har genererat ett överskott under året, skickas återbäring till köpande enheter.

Avgifterna är lägre än budget, beroende på en senare inflyttning till de nya lägenheterna på Ekedal (mindre hyresintäkter och omvårdnadsavgifter). Totalt förväntas ett underskott på 0,9 miljoner kronor.

3.11 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

3.11.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Kontanthantering- brukares privata medel	Brukares privata medel förskingras/försvinner	 Avvikelse Brukares privata medel - gruppbostad
		Beskrivning av granskning Granskning av följsamhet till rutin "Hantering av brukares kvitterade kontanter och värdesaker. Granskningen utförs av SVO:s Ekonomienhet.

3.11.2 Åtgärder

Process/Rutin	Åtgärder	Kommentar
Verkställighet SoL och LSS	▲ Etappvis inflyttning på Ekedal	
	▶ Målgruppsanpassade arbetsätt och boendeformer för personer med funktionsnedsättning	
Kontantering- brukares privata medel	✔ Planera för successivt byte till värdeskåp med tagg	
Informationssäkerhet	✔ Översyn av behörigheter	
	✔ Anpassning av arbetsätt till GDPR	
Trygg och säker utskrivning	✔ Dimensionering hemgångsteam/korttid	
Systematiskt kvalitetsarbete	✔ Identifiera löpande kontroller	

4 Socialnämnd

4.1 Nämndens ansvarsområde

Socialnämnden har till uppgift att i olika former stödja, hjälpa och skydda utsatta grupper i samhället. Nämndens ansvarsområden innefattar både förebyggande verksamhet och individuellt inriktat utrednings- och behandlingsarbete. Verksamheten är till stora delar lagstadgad och styrs huvudsakligen utifrån socialtjänstlagen (SoL), lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Huvudsakliga målgrupper är socialt utsatta barn och ungdomar, personer med missbruksproblem, vuxna som behöver försörjningsstöd, samt personer med psykisk funktionsnedsättning.

Till verksamheten hör även familjerättsliga uppgifter, familjerådgivning, familjecentralen, integrationsverksamhet, boende för ensamkommande flyktingbarn, budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning, alkohol- tobak och serveringstillstånd, tillsyn av försäljning av receptfria läkemedel, sysselsättningsverksamheter för personer som står långt från arbetsmarknaden, Barnhus Skaraborg samt en kommungemensam socialjour

4.2 Ekonomi och verksamhet

Året har till stor del påverkats av pandemin. Verksamheterna har ställt om arbetssätt, ändrat rutiner och infört flera digitala arbetssätt. Förutom omställning till mer telefonkontakt och digitala mötesformer har bland annat en digital träffpunkt för personer med psykiska funktionsnedsättningar lanserats, en chatt i mottagningen har öppnats och automatiseringen av handläggning av försörjningsstöd genomförts. För att avlasta sektor vård och omsorgs sjuksköterskor har sektor socialtjänsts sjuksköterskor varit i beredskap under kvällar och helger från våren 2020, något som sjuksköterskorna inom sektor vård och omsorg tidigare har bemannat.

Ett stort arbete under året har varit kartläggning och förbättringsarbete av Vuxenprocessen, en av huvudprocesserna i sektorn. Den innefattar hela vägen från ansökan/anmälan till utförande av insatser för vuxna med psykisk funktionsnedsättning, missbruksproblematik och/eller både och, dvs. samsjuklighet. En annan huvudprocess under året har varit kartläggning och förbättringsarbete av HSL-processen.

Den höga arbetsbelastningen inom barnavården har fortsatt under hela 2020. Resursförstärkningar har tillförts handläggningsarbete som ett led i att hantera det ökade inflödet. Integrationsenheten har på grund av lågt inflöde avvecklats och de kvarvarande verksamhetsdelar har förts över till andra enheter. Bland annat har två handläggartjänster och en metodstödjärtjänst tillförts handläggningsenheten.

I utförarverksamheten för vuxna har fem tjänster effektiviserats under året. Detta har möjliggjorts genom förändrade arbetssätt och digitalisering.

Socialnämnden visar på ett underskott om ca 2,8 miljoner kronor för året gentemot budget. Underskottet kan inte härröras till enskild verksamhet utan beror på följande:

- Försörjningsstöd har blivit högre än budgeterat och avviker med ca 4,9 miljoner kronor mot budget. Delar av underskottet kan härledas till covid-19 då fler personer har sökt försörjningsstöd. Detta då fler personer har blivit arbetslösa på grund av neddragningar av personal och nedläggningar av verksamheter.
- Kostnaden för barn- och ungdomsplaceringar på HVB och familjehem avviker med 3,2 miljoner kronor mot budget. Fler LVU ärenden och kostsamma placeringar under året samt ökat antal orosanmälningar medförde fler familjehemsplaceringar där även konsulentstött familjehemsvård fått anlitas.
- Missbruksplaceringar och skyddsplacering visar på ett underskott på 5,7 miljoner kronor. Under året har verksamheten haft många personer med svåra missbruksproblem. Det handlar delvis om unga personer, både kvinnor och män, med avancerat missbruk och äldre kvinnor med en långvarig missbruksproblematik som inte kan hanteras inom sektorns egen verksamhet. Beträffande skyddsplaceringar kan det delvis härledas till covid-19 utifrån ökad isolering i hemmet.
- Personalkostnaden visar på ett överskott om 1,5 miljoner som beror på tillfälligt vakanta tjänster samt omorganisation och effektivare samordning av resurser.
- Pandemin har också inneburit, förutom statligt covid-19 bidrag, minskade resekostnader, uteblivna kostnader för kurser, fortbildning och handledning samt att en del projektarbeten skjutits framåt i tiden.

4.3 Effekter av Covid-19

Effekterna av covid, med bland annat ökad oro, ökad arbetslöshet och högre tryck på samhällets stödjande funktioner kommer att påverka socialnämndens verksamhet en längre tid framåt. Fler har blivit arbetslösa, vilket gör att målgrupper som inte annars vänder sig till socialtjänsten nu gör det, både utifrån försörjningsstöd och ökat riskbruk/oro kring alkoholkonsumtion. Vi ser att allt fler kan komma att hamna i ett försörjningsstödsberoende.

Ökad psykisk ohälsa, sämre ekonomi och ökat bruk av alkohol påverkar den vuxnes hela livssituation på ett negativt sätt, vilket kan leda till att betydligt fler individer och nya målgrupper, kommer behöva socialtjänstens stöd. Barn och unga påverkas både av den egna oron som uppstår utifrån pandemin men även av föräldrarnas försvarade situation och oro. Föräldraförmågan kan svikta pga. tidigare nämnda faktorer.

Det har under året märkts en ökad svårighet i att rekrytera nya familjehem. Om det är ett fenomen som håller i sig kommer vården av barn och unga med behov av placering att behöva lösas på andra, mer kostsamma sätt. Detta sammanfaller med ett ökat antal barn med behov av placering i familjehem.

Situationen i samhället med ökad stress och oro påverkar våra brukare med psykisk funktionsnedsättning, vilket medför en försämrad psykisk hälsa och större vårdbehov. Detta ökar trycket på den egna verksamheten.

Ett ökat tryck på vården, arbetsförmedlingen och försäkringskassan gör att trycket ökar på socialtjänsten, då samverkan med dessa parter fördröjts eller upphört. Individer som normalt skulle få sina behov helt eller delvis tillgodosedda av andra instanser hamnar hos socialtjänsten istället.

Nationellt ser man en ökning av våld i nära relation utifrån påfrestningen som pandemin har inneburit. En ökning av relationsvåldsärenden har under året märkts i Skövde och en del kan troligtvis härledas till pandemin.

Betydligt färre flyktingar har kommit till Sverige och därmed även till kommunen. Prognosen framåt visar att vi kommer fortsätta befinna oss på lägre nivåer av mottagande av flyktingar även i början av nästa år. Detta har inneburit en omställning av Integrationsenhetens arbete.

Sammanfattningsvis ser vi att nya målgrupper redan behöver och kommer fortsätta behöva socialtjänstens stöd. Vi ser även att de redan befintliga målgruppernas behov ökar och att ökningen sannolikt kommer bestå över tid. Även om pandemin går över består troligtvis en hög arbetslöshet och flera övriga effekter som ökar påfrestningen på samhället.

Under pandemin har socialtjänstens verksamheter blivit än mer ansträngda, vilket påverkar personalens arbetssituation. Den påfrestas bland annat av volymökningar i verksamheten, ändrade arbetssätt, verksamhetsanpassningar och användandet av skyddsutrustning.

4.4 Året som gått

Bostäder och boenden

Bostadsmarknaden har blivit bättre för den gruppen som varit strukturellt bostadslös. Däremot behöver nämnden fortsatt arbeta aktivt med gruppen socialt hemlösa, vilken tenderar att öka. I det bostadssociala avtal som tecknas årligen mellan Skövde bostäder och Skövde kommun har socialnämnden en aktiv del i villkorsbilagan för socialt utsatta grupper.

Fler stödboendeplatser för vuxna med missbruk- och/eller beroendeproblematik har skapats, dels på Rosenhaga och dels på Trängallén (Allén), totalt 12 platser. Detta tillsammans med stödcenter har möjliggjort kvalificerat stöd på hemmaplan för målgruppen.

Våld i nära relationer

I början av året pågick en kampanj gällande våld i nära relationer till samtliga vuxna som besökte socialtjänsten. Många svarade att de har upplevt våld, men inte bara i nära relation utan även utifrån krigssituationer.

Under året fokuserades på kompetensförstärkning för att kunna möta och stödja våldsutövare. De är en målgrupp som är svår att nå. Sektorns mottagningsteam försöker fånga upp våldsutövare vid första mötet med socialtjänsten.

Drogförebyggande arbete

I det drogförebyggande arbetet pågår strukturering av befintliga metoder och arbetssätt. För att nå fler ungdomar i tid behöver informationsarbetet påbörjas i lägre åldrar, vilket förutsätter en samverkan med skolan.

Ett projekt i samverkan mellan folkhälsan, skolan och socialtjänsten startas upp under hösten 2020 för att

bredda det drogförebyggande arbetet i skolan. Det tvååriga projektet påbörjas genom implementering av arbetssättet ANDT på schemat, både i grundskolan och på gymnasiet.

Barnkonventionen som lag

Barnkonventionen blev lag i Sverige 1 januari 2020. Socialnämndens verksamheter har sedan tidigare arbetat med barnperspektivet i verksamheterna utifrån gällande lagstiftning. Chefer och medarbetare har erbjudits att gå sex utbildningstillfällen som rättighetsbärarna anordnat kring frågan. I det Barn- och ungdomspolitiska programmet fokuseras arbete med barnkonventionen som lag för hela Skövde kommun.

Covid-19

Verksamheten har påverkats av pandemin på olika sätt. Vi har infört besöksrestriktioner i våra boenden och i övriga verksamheter, samt genomfört omställningar i utförardelar för att minska smittspridningen. Sektorns sysselsättningsverksamhet stängdes, andra aktiviteter har erbjudits deltagarna. Utifrån ett ökat tryck på mottagningsgruppen kring riskbruk öppnades en extra stömlinje.

4.5 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

4.5.1 KF:s strategiska mål: Skövdes välfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

Mål	Resultatmätning
<p> Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Arbetet med att inrikta våra insatser för att stärka individens möjlighet till ett oberoende och självständigt liv pågår både i på verksamhetsnivå och på ledningsnivå.</p> <p>På verksamhetsnivå har flera olika utvecklingsarbeten skett i syfte att öka tillgänglighet, öka brukarinflytandet och delaktigheten. En träffpunktsapp har tagits fram för målgruppen på SolNavet, dvs. personer med psykiska funktionshinder. Appen gör att man kan vara delaktig även om man har en sämre period, anmäla sig till aktiviteter och lämna feedback på genomförda aktiviteter. Brukarrådet på SolNavet är nu permanentat och fyller en viktig funktion i den systematiska verksamhetsutvecklingen. På grund av pandemin har brukarråden inte kunnat hållas under våren, men arbetet fortgår till hösten. Mottagningsteamet har öppnat en chatt för kommuninvånarna vilket gör att man kan chatta anonymt med en socialsekreterare. Den öppnades i juni och någon utvärdering har inte gjorts än.</p> <p>Arbetet med serviceinsatser har fortgått, om än i långsammare takt under våren. Serviceinsatser innebär att man kan söka vissa sorters stöd utan att först behöva träffa en handläggare, bli utredd och få ett biståndsbeslut. Det ökar självständigheten och oberoendet för kommuninvånarna.</p> <p>Vårt arbete med olika e-tjänster bidrar också till att stärka individens oberoende och självständighet.</p> <p>Under 2020 har vuxenprocessen varit i fokus och flera förbättringar har gjorts för att säkerställa ett så effektivt och kundanpassat arbete som möjligt.</p> <p>Allt det arbete som utförs på sektorn syftar till att stärka människors egna resurser och att ge stöd på ett sätt som på sikt hjälper individer till självständighet.</p>	<p>→ Familjestödande insatser i form av service</p>
	<p>– Nyttjandegraden av presentkort på familjerådgivning till nyblivna föräldrar</p>
	<p>↗ Väntetid på vuxenenheten</p>
	<p>↘ Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd</p>
	<p>→ Information om asylprocessen till de ungdomar som kommer under 2020</p>
	<p>↗ Information om återvändarprocessen till de ensamkommande ungdomar som kommer 2020</p>

Mål	Resultatmätning
	↘ ● Global consat
	— ■ Stödboende vuxna
	— ● Minskande antal nätter på vandrarhem

4.6 Uppföljning av ekonomi

4.6.1 Ekonomisk utveckling

4.6.1.1 Nämndens resultat

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Barn och ungdom	15 820	85 658	69 837	69 406	-431	67 336	67 409
Vuxen och integration	33 209	96 887	63 678	55 355	-8 323	59 349	72 304
Vuxenstöd	4 208	58 129	53 636	54 841	1 205	56 703	56 547
Intern styrning och stöd	2 176	26 900	24 724	29 464	4 741	20 593	11 900
Summa	55 413	268 573	211 876	209 066	-2 809	203 981	208 166

4.6.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Socialnämnden redovisar ett underskott på 2,8 miljoner kronor. Avvikelsen hänskjuts framförallt till ökade kostnader för barn- och ungdomsplaceringar, vuxenplaceringar samt högre försörjningsstöd.

Vuxenheten

Kostnaden för placeringar inom missbruk förväntas avvika med ca 3,9 miljoner kronor, vilket är 1 miljon högre jämfört mot prognosen vid T2. Under året har verksamheten haft många personer med svåra missbruksproblem. Det handlar delvis om unga personer, både kvinnor och män, med avancerat missbruk och äldre kvinnor med en långvarig missbruksproblematik som inte kan hanteras inom sektorns egen verksamhet. De personer som placerats externt har som regel prövat både öppenvårdsinsatser inom sektorn och sektorns egna stödboenden. Det handlar om personer med allvarlig missbruksproblematik att LVM skulle kunna bli aktuellt om de inte omgående får ett mycket omfattande stöd.

Kostnaden för externa skyddsboende påvisar ett underskott om 1,8 miljoner kronor, en ökning med 0,3 miljoner jämfört med T2, som en följd av fler placeringar. En del av det ökande trycket på skyddsplaceringar tros delvis beror på covid-19 och den ökade belastning det antas utgöra på hushållen. Relationer som inte var bra innan covid-19 har försämrats ytterligare i och med försämrad ekonomi och delvis isolering i hemmet.

Barn och unga

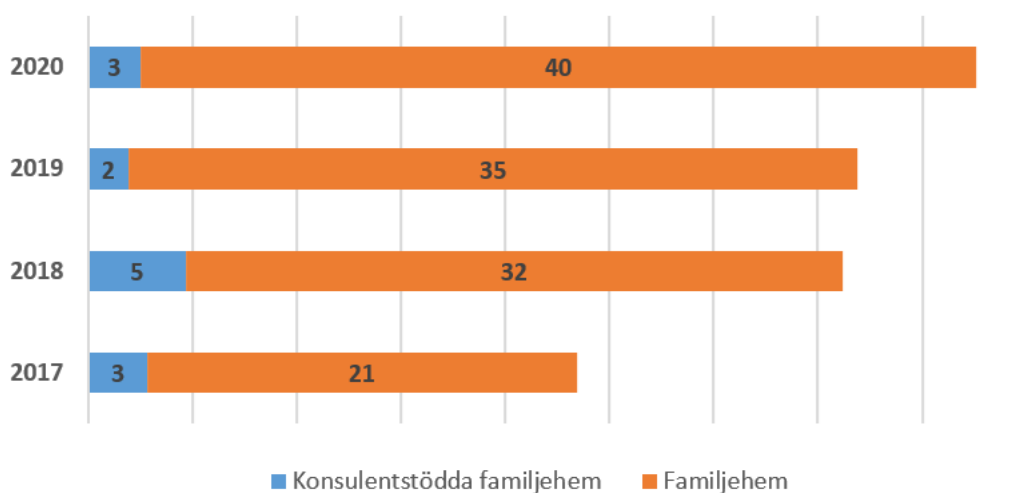
Nämnden fick inför 2020 en utökad budget med 5 miljoner för att kunna höja anslaget för HVB-placeringar och

för att kunna möta det ökade inflödet av ärenden.

För året landar antalet LVU ärenden i snitt på 31 st vilket är att jämföras med 18 st för 2019. Antal institutionsplaceringar har legat i snitt på 11 st/mån, men då LVU ärenden är mer kostsamma och vårdtiden längre innebär detta en högre kostnad för verksamheten. Kostnaden för HVB placeringar avseende barn och ungdomar avviker med 1,3 miljoner kronor över budget. Vid T2 beräknades verksamheten hålla sin budgetram, men de sista fyra månaderna tillkom åtta nya placeringar samt återaktualiserades två avslutade LVU ärenden och en tidigare dyr placering.

Under året har även familjehemsplaceringar ökat markant. Antal orosanmälningar har ökat vilket medfört fler placeringar. Vidare har kommunen många familjehem; några av dem till mycket små eller krävande barn som gör att familjehemmet också får ersättas för förlorad arbetsinkomst då de behöver vara hemma från sina arbeten. Utöver det har det också funnits två tillkommande hedersärenden. För dessa har konsulentstöd vård behövt anlitas vilket är dyrare än familjehem. Ett av ärendena kommer dock från HVB-hem och innebär ändå en minskad kostnad totalt. Prognosen för familjehem visar på underskott om ca 1,9 miljoner kronor, men ändå en förbättring mot T2 då underskottet visade på 2,1 miljoner.

Snitt familjehemsplaceringar exkl integration

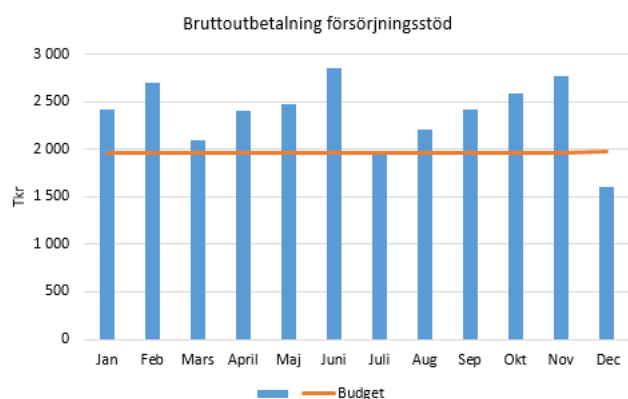
Det egna HVB hemmet Orion har under året haft ökade intäkter med 1 miljon kronor genom att man sålt plats både till annan kommun och till Migrationsverket.

Försörjningsstödsenheten

Utbetalt försörjningsstöd avviker med 4,9 miljoner mot budget, vilket är 3,2 mnkr mer än föregående år och 0,5 mnkr högre mot prognosen vid T2. Inför 2020 erhöll verksamheten en utökad ram om 1,5 mnkr.

Delar av underskottet kan härledas till covid-19 då fler personer har sökt försörjningsstöd. Detta då fler personer har blivit arbetslösa på grund av neddragningar av personal och nedläggningar av verksamheter.

Kostnadsökning av ekonomiskt bistånd syntes redan i januari 2020. Det berodde inte enbart av att antalet individer blivit fler som sökte försörjningsstöd utan även hushållens genomsnittliga behov av ekonomiskt bistånd ökade. Det kan bero på bland annat ökade boendekostnader, storleken på familjen eller att hushållen fått minskade inkomster i form av till exempel aktivitetsstöd för deltagande i Arbetsförmedlingens insatser. Många kommuner ser att de ökade kostnaderna kan härledas till att de statliga förändringarna inom arbetsmarknadspolitiken, och långa väntetider på Försäkringskassan, vilket bidrar till en övervältring av kostnader till kommunerna.

Personalkostnad

Personalkostnaden visar på ett överskott om ca 1,5 miljon kronor. Förutom tillfälligt vakanta tjänster har effektiviseringsarbete gjorts inom socialpsykiatrin. Under året har det jobbats med att effektivisera schemalagningen för att minska användandet av vakanspersonal samt fokuserat på hur man kan nyttja befintlig personal bättre. Omflyttning av personal samt minskad återanställning har bidragit till överskott inom verksamheten.

Övriga avvikelser samt pandemins påverkan på ekonomin

Övergång av nytt mobilavtal och ändrad leasingtid på datorerna, mm, har genererat ett överskott om ca 0,8 miljoner. Vidare har även översyn av leasingbilarnas nyttjande inneburit ytterligare en minskning av leasingbil.

Den pågående pandemin har inneburit att delar av verksamheten haft ökade kostnader i form av ökat inköp av skyddsutrustning. Inom hemstöd hade man under del av året utökad bemanning och dubbelbemanning kring en brukare. Planen var att brukaren skulle flytta men på grund av covid-19 fick planen skjutas fram. Den statliga ersättningen för covid-19 uppgick till 1,1 miljoner kronor vilket är 91,4% av det faktiskt sökta beloppet.

Effekter av pandemin syns även när det kommer till resekostnader då bl a fysiska möten ersatts av Teamsmöten istället. Minskad handledning, kurser och fortbildning visar också ett överskott. En del projekt som var tänkta att påbörjas under 2020 har också skjutits framåt i tiden och avsatta medel har i den mån det varit möjligt periodiserats till 2021. I de fall det inte gått att periodisera får verksamheten hantera som en avvikelse 2021.

Efter beslut på kommunfullmäktige den 14 december beslutades det att tillsynsavgifter för ställen som serverade alkohol skulle återbetalas samt att ingen tillsynsavgift för 2021 skulle debiteras. För 2020 innebar det en minskad intäkt om ca 0,2 miljoner kronor.

4.6.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	100	300	39	261
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	100	300	39	261

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall

Avser inköp av inventarier till hela sektor socialtjänst.

4.7 Framtiden

Regeringen har tillsatt en utredning av socialtjänstlagen. Den omfattar inte försörjningsstöd, men samtliga andra delar. Utredningen har kommit fram till ett förslag, en hållbar socialtjänst, som är lämnat för remissrunda och beslut. Om förslaget antas i sin helhet eller delvis kommer den nya socialtjänstlagen troligast träda i kraft 2023. Några av förslagen och intentionerna kring hållbar socialtjänst går att arbeta med redan nu, utan lagförändring.

De delar som socialnämnden fokuserar på redan nu, innan eventuell lagändring är serviceinsatser, evidensbaserade metoder och systematisk uppföljning.

Serviceinsatser är insatser som ges utan att man som kommuninvånare behöver delta i en utredning kring personliga förhållanden för att få stöd. Det är ett sätt att öka tillgängligheten och delaktigheten hos individen som på så sätt kan välja själv vilken insats och när hen vill ta del av. Det gör att insatserna ofta ges tidigare och får mer förebyggande effekter. Att komma in tidigt och arbeta förebyggande samt erbjuda serviceinsatser för att öka tillgängligheten är en riktning som socialnämnden anser vara väsentlig för att möta framtidens behov.

De drogliberala attityderna i samhället finns kvar och märks främst hos ungdomar. För att kunna arbeta med att förändra ungdomars attityder till droger behöver insatserna komma in tidigt. Samverkan sker med sektor barn- och utbildning för att hitta ett sätt att kunna införa drogförebyggande arbete på skoltid, i skolan, redan från mellanstadiet och uppåt. Samverkan sker även med fritidsgårdsverksamhet för att nå ungdomar på ytterligare en arena. Att förändra ungdomars attityder till droger är både tidiga och förebyggande insatser med flera vinster för samhället och individen.

Personer med missbruks och /eller beroendeproblematik finns i alla sektorns verksamhetsdelar. Ett stort arbete med vuxenprocessen har pågått under hela 2020, där många förbättringar gjorts. Utmaningar framåt är brukare med samsjuklighet och unga vuxna i ett omfattande avancerat missbruk. Ett av målen är också att få mer kunskap om och skapa strategier för att bättre kunna uppmärksamma missbruk eller samsjuklighet i ett familjeperspektiv. Detta innebär ett starkare fokus på barnen i familjer med missbruks- och beroendeproblematik.

De två stödboendena som riktar sig till målgruppen vuxna med missbruks- och beroendeproblem kommer att följas under året och vara viktiga förutsättningar för att anpassa stödet på hemmaplan till de individer som behöver. Utvecklandet av serviceinsatser kommer möjliggöra tidigare och mer förebyggande verkan av insatserna även inom detta område. Systematisk uppföljning av de insatser som ges inom området kommer skapa lokal evidens kring vilka metoder som fungerar bäst för nämndens målgrupper.

Vid en målgruppsinventering på Barn och ungdomsavdelningen uppmärksammades att det saknas riktat stöd till utrikesfödda föräldrar och insatser riktade till barn i vårdnadskonflikter.

4.8 Uppföljning av den interna kontrollen

4.8.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Den granskning som gjorts visar på att sektorn har en bra intern kontroll i stort. I de fall det funnits avvikelser har det varit av mindre karaktär och dessa kommer att följas upp även under 2021.

4.9 Analys av antagen Strategisk plan med budget

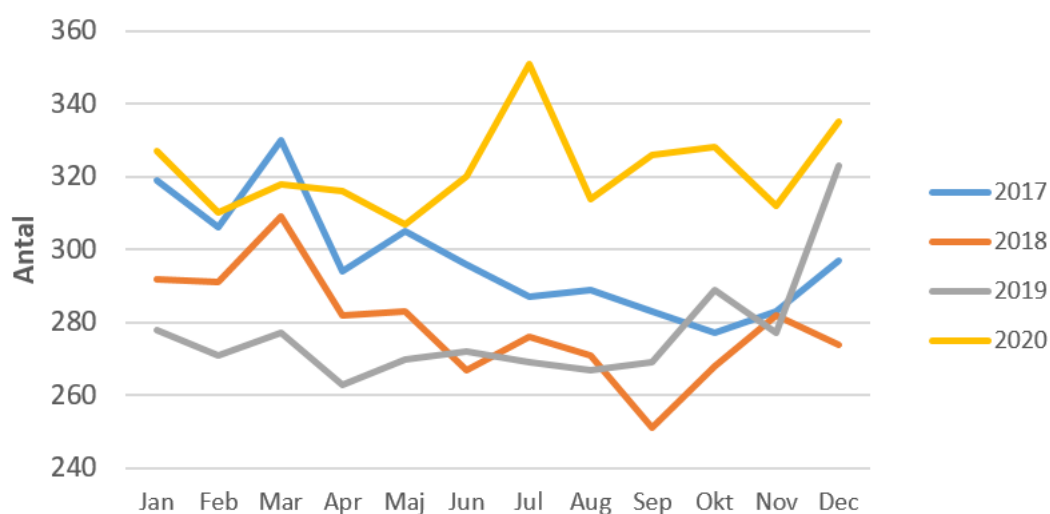
Nämnd	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Socialnämnden	212 521	210 396	208 292

Socialnämnden har under de senaste åren haft stora svårigheter att klara tilldelad budgetram inom vissa verksamheter.

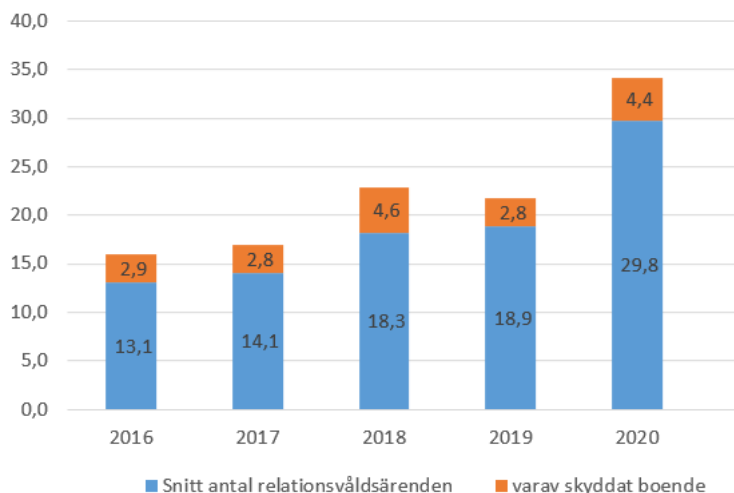
En av verksamheterna är placeringar på hem för vård eller boende (HVB) för barn och ungdomar. Verksamheten har under några år haft ett ökat inflöde av nya barn- och ungdomsanmälningar. Antalet anmälningar har mer än fördubblats sedan 2015 och det finns inget som tyder på en kommande minskning. Inför år 2020 erhöll nämnden en utökad ram om 5 mnkr för att täcka den ökade kostnaden för HVB placeringar, och inför 2021 har verksamheten fått 1,2 miljoner kronor för att utöka antalet handläggare. Det är dock fortfarande ett hårt tryck på verksamheten och här har kostnaden för familjehem ökat som en följd av fler placeringar. Många av dessa är sk uppväxtplaceringar varvid denna kostnad kommer att finnas med i många år framöver. Familjehemsplaceringar är ändå en mindre kostsam placering än placering vid konsulentstött familjehemsplacering.

Kostnaderna för försörjningsstöd har ökat de senaste åren och inför 2020 erhöles en ramkompensation med 1,5 miljoner kronor för att möta den ökade kostnaden, och inför 2021 ytterligare 3,8 miljoner. Under 2020 har samhället dock befunnit sig i en pandemi som påverkat många individer ekonomiskt. Huruvida behovet av försörjningsstöd kommer att se ut framåt beror på samhällets återhämtning, men för de närmaste åren är det ovisst om den erhållna budgetramen kommer att räcka.

Hushåll i försörjningsstöd

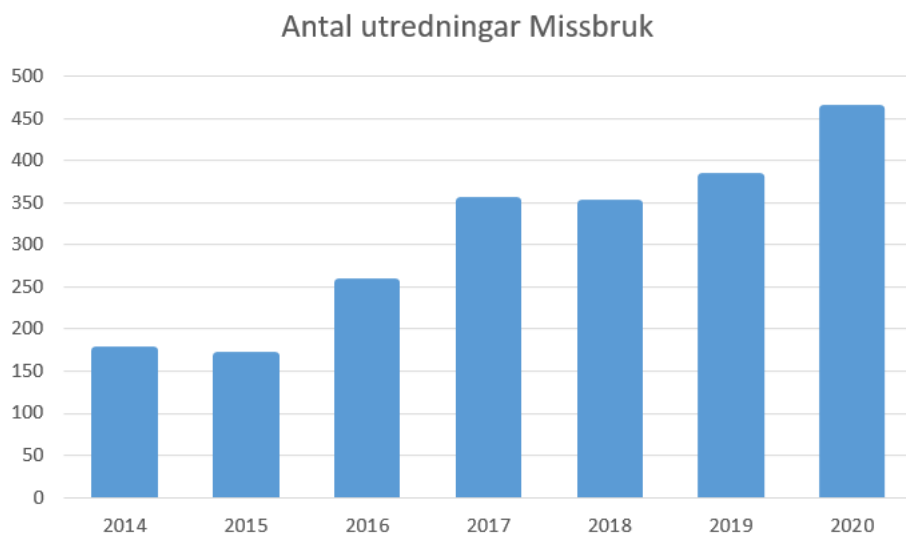

En annan grupp som ökar är antal relationsvåldsärenden som sedan 2018 ökat med nästan 63%, vilket medför att även kostnaden för skyddat boende ökar. Under 2020 har man kunnat se att viss del av ärendena är covid-19 relaterade.

Även inom missbruk finns en ökning av antal utredningar. Antal placeringar per år ligger i snitt på drygt 14 st, men då en del är sk samsjuklighetsplaceringar blir dessa oftast betydligt dyrare då vårdbehovet är större. De senaste fem åren har kostnaden för institutionsplaceringar avviker från budget med genomsnitt 3,5 mnkr/år.

Här pågår dock ett arbete kring vuxenprocessen och systematisk uppföljning som förhoppningsvis kommer att få genomslag på sikt.

4.9.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2022-2024

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
Reinvesteringar			
Inventarier projekt			
Inventarier	0,3	0,3	0,3
SUMMA	0,3	0,3	0,3

Anslaget avser inköp av inventarier samt reinvesteringar till sektorn.

4.10 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

4.10.1 Mål: Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.

● Uppfyllt

Analys

Arbetet med att inrikta våra insatser för att stärka individens möjlighet till ett oberoende och självständigt liv pågår både i på verksamhetsnivå och på ledningsnivå.

På verksamhetsnivå har flera olika utvecklingsarbeten skett i syfte att öka tillgänglighet, öka brukarinflytandet och delaktigheten. En träffpunktsapp har tagits fram för målgruppen på SolNavet, dvs. personer med psykiska funktionshinder. Appen gör att man kan vara delaktig även om man har en sämre period, anmäla sig till aktiviteter och lämna feedback på genomförda aktiviteter. Brukarrådet på SolNavet är nu permanentat och fyller en viktig funktion i den systematiska verksamhetsutvecklingen. På grund av pandemin har brukarråden inte kunnat hållas under våren, men arbetet fortgår till hösten. Mottagningsteamet har öppnat en chatt för kommuninvånarna vilket gör att man kan chatta anonymt med en socialsekreterare. Den öppnades i juni och någon utvärdering har inte gjorts än.

Arbetet med serviceinsatser har fortgått, om än i långsammare takt under våren. Serviceinsatser innebär att man kan söka vissa sorters stöd utan att först behöva träffa en handläggare, bli utredd och få ett biståndsbeslut. Det ökar självständigheten och oberoendet för kommuninvånarna.

Vårt arbete med olika e-tjänster bidrar också till att stärka individens oberoende och självständighet.

Under 2020 har vuxenprocessen varit i fokus och flera förbättringar har gjorts för att säkerställa ett så effektivt och kundanpassat arbete som möjligt.

Allt det arbete som utförs på sektorn syftar till att stärka människors egna resurser och att ge stöd på ett sätt som på sikt hjälper individer till självständighet.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
→ ● Familjestödjande insatser i form av service	25 %	25 %			
Målvärde 25 %					
Kommentar Andelen familjer som själva sökt sig till familjestödjande insatser som service har minskat under 2020 jämfört med 2019. Orsakerna till det bedöms vara starkt kopplade till den pågående Corona-pandemin.					
— ▲ Nyttjandegraden av presentkort på familjerådgivning till nyblivna föräldrar	8 %				
Målvärde 10 %					
Kommentar Arbetet med presentkort på familjerådgivning har påverkats mycket av pågående pandemi. Då familjerådgivningen i april övergick till att vara i princip helt via videosamtal och telefonsamtal togs avgiften tillfälligt bort då det fanns så mycket osäkerhet kring hur detta skulle fungera. Presentkortet behövdes i och med det inte alls. Från september tas åter ut en avgift och utdelningen av presentkort pågår. Det är dock sannolikt att samhällspåverkan på personer, BVC och familjerådgivning har påverkat också utfallet av användandet av presentkort i stor omfattning. Vi bedömer att föräldrar till ca 700 barn har fått presentkortet under året. De har också fått skriftlig information om relationer och var de söker hjälp. Presentkortet är också giltiga hela 2021. Familjerådgivarnas uppfattning är att de som kommit med sina presentkort har varit helt rätt personer att nå. De har trots att de har mycket små barn stort behov att stöd i sin relation. De har också sökt tidigt tack vare att de fått informationen och ett presentkort. De flesta har fortsatt att gå på flera samtal.					
↗ ● Väntetid på vuxenenheten	98 %	83 %			
Målvärde 90 %					
Kommentar Sedan en tid tillbaka tar mottagningen emot de flesta ansökningar och anmälningar för vuxna. De tar en första kontakt med personen och om personen önskar stöd erbjuds hen en besökstid hos handläggare på Vuxenenheten. Detta har gjort att väntetiderna under 2020 har kunnat kortas ner till i princip ingen väntetid alls. Anmälningar leder sällan till en ansökan och tidigare har många nybeökstider gått åt till att erbjuda tid till personer som inte kommer på besök eftersom de inte önskar stöd från socialtjänsten.					
↘ ▲ Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd	75 %	89 %			
Målvärde 80 %					
Kommentar Vi är generellt nogga med att avsluta ärendet hos oss även vid kortare anställningar, vilket man också ska. Pandemin som varit i år kan ha påverkat då flera tillfälliga jobb och anställningar avslutats eller dragits in. Detta mått påverkas också av hur vårt samarbete med AVA ser ut.					
— ■ Stödboende vuxna	0 st				
Målvärde 70 %					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Kommentar					
<p>Det nyöppnade Stödboendet på Allén för vuxna med missbruk- och beroendeproblematik har haft ca 2,3 personer/månad, ca 481 boendedygn från april till december. Stödboenden på Rosenhaga för samma målgrupp har haft en beläggning på ca 5,4 personer/månad, ca 1627 boendedygn från januari till december. Horsås har inte haft några boendedygn under hela året.</p> <p>Det har inte gått att införa någon mätmetod för att mäta upplevelsen av förbättrad situation under 2020. Detta kommer fortsätta arbetats med och mätas 2021.</p>					
 Minskande antal nätter på vandrarhem	489nätter				
Målvärde					
1167 nätter på vandrarhem, eller lägre.					
Kommentar					
<p>2018 beviljade Vuxenenheten och Försörjningsstödsenheten bistånd till totalt 4866 vandrarhem/hotell nätter. 2019 beviljades totalt 1297 nätter. Målet för 2020 var att minska vandrarhemsnätter med 10 % dvs minska till 1167 nätter. Under 2020 har enheterna totalt beviljat 489 nätter. Detta är en minskning med cirka 60 % så målet uppnås.</p> <p>Bidragande orsak till en minskning av antalet beviljade vandrarhemsnätter är att andra insatser har utvecklats för att täcka fler behov. Några exempel på det är mottagningsteamets arbete med boendesök. Genom att få stöd i att söka bostad har många känt att de får hjälp och då kan fler lösa tak över huvudet själva i avvaktan på en mer permanent lösning. Arbetet med träningslägenheter har fortsatt med två hyresvärdar i Skövde. Träningslägenheter ger människor som har svårt att etablera sig på den reguljära bostadsmarknaden en möjlighet att få stöd i sitt boende för att på sikt kunna få ett eget kontrakt. Arbetet kring lösningar på hemmaplan kring personer med missbruk och psykisk ohälsa har fortsatt. Genom att sektor socialtjänst idag kan erbjuda stödboende både på Rosenhaga och på Allén och därefter fortsatt stöd, har behovet av vandrarhem för den målgruppen minskat</p>					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
 Information om asylprocessen till de ungdomar som kommer under 2020	100 %	100 %	100 %	100 %	
Målvärde					
100 %					
Kommentar					
Samtliga ungdomar som kommit under andra halvåret 2020 har fått information om asylprocessen.					
 Information om återvändarprocessen till de ensamkommande ungdomar som kommer 2020	100 %	100 %	50 %	100 %	
Målvärde					
100 %					
Kommentar					
Samtliga ensamkommande ungdomar som kommit under andra halvåret 2020 har fått information om återvändarprocessen.					
 Global consat	5,6	5,63	5,78	5,84	6,03
Målvärde					
5 i medelvärde på skattningsskalan.					
Kommentar					
<p>Brukarenkäten Global Consat mäter sex olika områden där brukaren skattar sina upplevelser i en skala från 1-7, där 7 är högsta värdet. Totalt har 146 enkäter genomförts under året, varav 79 under hösten. Medelvärdet</p>					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
är 5,6 och är högre än målvärdet vilket är ett bra utfall. Många har avstått att svara på enkäten under hösten pga rådande pandemi.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>✓ Minska ogiltig frånvaro i skolan för ungdomarna på våra boenden för ensamkommande</p> <p>Syfte/effekt Öka ungdomars närvaro i skolan och minska den ogiltiga frånvaron.</p> <p>Kommentar En nära och kontinuerlig samverkan har skett med skolan som lämnar närvarorapporter på de ungdomar som finns inom socialnämndens boenden. Under våren och även senare delen av hösten har undervisningen bedrivits mestadels digital pga. rådande pandemi, vilket inneburit att ungdomarna studerat med närvaro via distansarbete på socialnämndens boende.</p>	2019-01-01	2020-12-31
<p>▲ Ökad kunskap om hedersvåld som drabbar barn och unga</p> <p>Syfte/effekt Upptäcka, förebygga och prata om hedersvåld med utsatta, förövare och anhöriga.</p> <p>Kommentar Vi har under kvartalet deltagit i en regional konferens för Barnahuset i Västra Götaland. Det har varit en särskild satsning på heder i Göteborg och Fyrbodals. Länsstyrelsen har nu erbjudit sig att jobba vidare med Barnahuset Skaraborg och Barnahuset Älvsborg för att stärka också dessa Barnahuset i dessa frågor. En kontakt är påbörjad och arbetet kommer att pågå också under 2021.</p>	2020-01-01	2021-12-31
<p>🟢 Serviceinsatser riktade mot unga lagöverträdare</p> <p>Syfte/effekt Nå ungdomar med riskbeteenden tidigt</p> <p>Kommentar Serviceinsatserna är nu utvecklade till ett program som går använda. Det riktar sig till de under 15 år som serviceinsats/bistånd. Det har börjat prövas på några ungdomar. Det har fungerat bra, men är för tidigt att utvärdera resultatet av. Det som gjorts under hösten är att lyfta upp frågan för att den ska hållas vid liv. Det håller också på att ges möjlighet för invånarna att boka in sig på tid via hemsidan för att på så sätt göra det mer lättillgängligt.</p>	2020-01-01	2021-12-31
<p>✓ Våld i nära relation</p> <p>Syfte/effekt kontinuerlig rapportering av vad som görs inom fokusområdet.</p> <p>Kommentar Fem utsedda medarbetare har genomgått en femdagars utbildning i att möta våldsutövare, en i mottagningen, två samordnare och två handläggare inom vuxenheten. Tanken är att mottagningsverksamheten ska vara med och fånga upp detta. Mottagningens socialsekreterare har pratat med några våldsutövare hittills och erbjudit fortsatt stödkontakt. Dock har ännu ingen tackat ja till fortsatt stöd utifrån problematiken.</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p>✓ Barnkonventionen som lag</p> <p>Syfte/effekt Följa arbetet kring barnkonventionen som lag.</p> <p>Kommentar En genomgång av lagen, dess innebörd och konsekvenser har genomförts i sektorns ledningsgrupp. Kommunens ungdomsstrateg har informerat ledningsgrupp och socialnämnd om både innebörden av lagen samt kommunens övergripande arbete med frågan. Samtliga enheter har uppmanats, via chef, att delta i den webbutbildning i form av sex tillfällen som Rättighetsbärarna erbjuder. Pga. rådande pandemi har enheterna</p>	2020-01-01	2020-12-31

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
kommit olika långt, men planering finns för att all personal ska ta del av informationen.		
✓ Bostäder	2020-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Följa bostadsfrågan under året.		
Kommentar Vissa av socialnämndens målgrupper har fortsatt mycket svårt att få ett hyreskontrakt på egen hand. Socialnämnden arbetar i nära samverkan med sektor service och Skövde bostäder, men även med fastighetsägaren Wilhelm som etablerat sig i Skövde för att underlätta inträdet på bostadsmarknaden för vissa av våra målgrupper. Socialnämndens lägenheter som nyttjas som bostad med särskild service är fullbelagda. Stödboende Rosenhaga har en hög beläggning på sina platser men stödboendet Allén har en lägre beläggning. Rosenhagas korttidslägenheter har en kontinuerlig omsättning av brukare och utvecklar under hösten en tät samverkan med stödboendet för individer med samsjuklighet.		
🎯 Drogförebyggande arbete	2020-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Följa arbetet med det drogförebyggande arbetet.		
Kommentar Arbetet med att fokusera mer på barn och familjer i missbruk har påbörjats. En förhoppning när serviceinsatser kommer igång inom vuxen, är att nå en bredare målgrupp och kunna ge stöd i ett tidigare skede av missbruket och att vi därmed når även andra grupper. Arbetet med att skapa ett sammanhållet koncept för flera olika förebyggande aktiviteter och förlägga dessa till skolans olika årskurser pågår enligt plan. Folkhälsorådet har beviljat medel till själva implementeringsarbetet i skolan. Implementeringen kommer att genomföras med stöd av den anställd projektledare som driver utvecklingsarbetet under hela 2021.		

4.11 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

RESULTAT SSO NETTO

ENHET	Helårs- budget	Resultat 2020	Avvikelse mot budget	Avvikelse avdelning
500 SOCIALNÄMNDEN	825	785	40	
501 SEKTORSCHEF SSO	5 789	4 306	1 483	4 741
502 LEDNINGSKONTOR	22 850	19 632	3 218	
520 HANDLÄGGNINGSENHET	34 091	35 368	-1 277	
521 RESURSENHET	21 251	21 971	-720	-431
522 FAMILJEENHET	14 064	12 498	1 566	
530 FÖRSÖRJNINGSSTÖDSENHETEN	34 959	39 534	-4 575	
531 VUXENENHETEN	20 396	24 544	-4 148	-8 323
534 INTEGRATIONSENHETEN	0	-400	400	
540 STÖD & SYSSÄTTNINGSENHETEN	14 166	13 440	726	
541 BOENDESTÖDSENHET 1	14 891	14 537	354	1 204
542 BOENDESTÖDSENHET 2	12 933	11 324	1 609	
545 BOENDESTÖDSENHET 3	12 851	14 336	-1 485	
Prognos	209 066	211 875	-2 809	-2 809

4.12 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

4.12.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Verksamhetssystem	Personal som har slutat eller bytt arbetsuppgifter har via SITHS kort tillgång till system och uppgifter som den saknar behörighet till.	 Avvikelse Granskning att anställda som slutat lämnat in sitt SITHS kort
		Beskrivning av granskning Granskning att anställda som slutat lämnat in sitt SITHS kort
		Kommentar Iakttagelse: Helår 2020 27 personer har avslutat sin tjänst och av dem är 52 % (14 av 27) Viva konton avslutade. 8 personer av dessa som har slutat har fortfarande ett aktivt AD konto. Samtliga är återanställda inom Skövde kommun varav 4 personer inom Sektor socialtjänst. Bedömning: AD konton avslutas med automatik när en anställning upphör. De AD konton som inte är inaktiverade har ofta fortfarande en pågående anställning inom Skövde kommun. Alla Viva konton för de personer som inte längre är anställda inom SSO ska vara inaktiva. Idag är 48% (13 av 27) fortfarande aktiva efter anställningens upphörande. Om man bortser från de 4 personer som under året har blivit återanställda inom SSO så är den totala siffran 33% (9 av 27) vars Viva konton definitivt borde vara inaktiverade. Slutsats: 33% av alla Viva konton blir ej inaktiverade vid avslut av anställning. Denna siffra borde vara 0%.
Fakturahantering	Risk att bryta mot lagstiftning och skatteverkets krav avseende resor och övernattningar.	 Avvikelse Har granskning av resor gjorts
		Beskrivning av granskning Granskning av resor utifrån syfte och deltagare.
		Kommentar Iakttagelse: Av 11 st granskade fakturor saknas kommentar på två fakturor. Under våren implementerades ett nytt inköpssystem i kommunen som innebar ändrad rapporteringsvy. Syfte har angivits men man har inte klicka på "spara" knappen varvid kommentaren försvinner vid bokföring. Bedömning: Okunskap om det nya systemet medförde avvikelser. Slutsats: God intern kontroll
		 Ingen avvikelse

Process/Rutin	Risker	Granskning
	Beslutattestant attesterar egna utgifter	Granskning av beslutsattest
		Beskrivning av granskning Granskning av verifikationer gällande beslutsattestant
		Kommentar Iakttagelse: Inget att anmärka
	Framgår inte vad som har köpts in och risk finns för att man bryter mot gällande lagstiftning.	 Ingen avvikelse Granskning av underlag Beskrivning av granskning Granskning av verifikationer där hänvisning till underlag görs på fakturan Kommentar Iakttagelse: Granskning har gjorts på slumpmässigt utvalda verifikationer. Bedömning: Inget att anmärka på och underlag finns i de fall detta saknas på fakturan.
Egenavgift placerade barn	Att SSO missar att fakturera betalningsskyldiga föräldrar med placerade barn.	 Ingen avvikelse Granskning av egenavgifter Beskrivning av granskning Har checklista gällande egenavgifter för placerade barn använts. Kommentar Iakttagelse: Checklista används för placerade barn och beräkning görs. Som kontrollpunkt går enhetschef och metodstödjare, i samband med årsskifte, igenom vilka som betalar avgifter. Slutsats: Systemet fungerar i de fall förälder ska betala för placerat barn.
Registerutdrag	Att SSO missar att göra registerutdrag.	 Ingen avvikelse Kontroll att registerutdrag tagits Beskrivning av granskning Kontrollen dokumenteras och ev avvikelser rapporteras. Kommentar Iakttagelse: Inga avvikelser. Slutsats: Kontroll har visat att reglerna om registerutdrag följs.
Granskning återsökningar integration	Missade återsökningar på ungdomar.	 Ingen avvikelse Granskning återsökning Beskrivning av granskning Stämmer antalet inskrivna barn med det som återsökts.

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Inför varje återsökningsperiod görs avstämningar med enhetschef och socialsekreterare och dokumentation görs för de ungdomar där återsökning ska ske.</p> <p>Slutsats: Bra inbyggd och fungerande rutin.</p>
HVB hem	Att man bryter mot LOU (Lagen om offentlig upphandling)	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning att kommunen använder upphandlade behandlingshem.</p>
		<p>Beskrivning av granskning</p> <p>Granska gjorda placeringar under året och jämför med lista för upphandlade behandlingshem. Om behandlingshemmet inte är upphandlat ska kontroll ske att det finns dokumentation.</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Av 34 st aktuella placeringar är det 1 st som faller utanför avtal. Någon dokumentation kring varför man valt HVB hem utanför avtal finns inte.</p> <p>Slutsats: Avstämning med berörda chefer för att tydliggöra vikten av att dokumentation görs vid avsteg. Dokumentation kommer att göras av den placering där det saknades underlag till varför avsteg gjorts.</p>
Säkerhetskontroll larm	Att larmen inte fungerar	<p>■ Avvikelse</p> <p>Fungerar larmen vid stickkontroll</p>
		<p>Beskrivning av granskning</p> <p>Genom kontroller prova att larmen fungerar som de ska.</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Information från enhetscheferna gällande i vilken omfattning kontroll av larmen görs.</p> <p>Slutsats: Löpande rutin för kontroll att larmen fungerar görs på alla enheter förutom på central nivå.</p>
Körjournaler	Att de körjournaler som finns i SSOs bilar inte används	<p>■ Avvikelse</p> <p>Granskning av körjournaler.</p>
		<p>Beskrivning av granskning</p> <p>Används de körjournaler som finns i bilarna och stämmer det överens med trippelmätaren samt även resmålet.</p>
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse:</p> <p>I det stora hela stämmer körjournalerna. Vid enstaka tillfällen sticker sträcken ut, vilken förmodligen beror på att någon eller några har glömt att fylla i sin resa. Vi vet sedan innan att det är lätt hänt i stressade situationer, vilket personalen ibland befinner sig i.</p> <p>Bedömning:</p> <p>De mindre avvikelser som finns bedöms inte vara så stora att åtgärder behövs sättas in, utan bedömningen görs att i det stora</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>hela fungerar rutinen med körjournaler. Det är många som kör bilarna och mindre avvikelser bedöms som rimligt.</p> <p>Slutsats:</p> <p>Granskningen av körjournaler har mindre avvikelse men inga ytterligare åtgärder bedöms behövas.</p>

5 Servicenämnd

5.1 Nämndens ansvarsområde

Inom Skövde kommun, som geografiskt område, ansvarar servicenämnden för att tillhandahålla tjänster för kommunala behov såsom; måltid, lokalvård, fastighetsskötsel, verksamhetsstöd, gatu- och parkskötsel, skogsskötsel, reparation- och verkstadsarbeten, anläggningsarbeten, ledningsnätsarbeten, fordonsförsörjning och vissa andra efterfrågade tjänster. Servicenämnden ska vidare försörja kommunens verksamheter med lokaler och förvalta de fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Servicenämnden agerar även som kommunens beställarfunktion vid uppdragsgivna entreprenader.

I Servicenämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta de taxefinansierade verksamheterna VA (Vatten o Avlopp) och eget ägt fibernät. Servicenämnden är huvudman för VA inom de beslutade verksamhetsområden för denna verksamhet.

Nämndens Verksamhetsidé

Vi levererar kostnadseffektiv och kvalitativ service enligt uppdrag genom att ständigt förbättra vår effektivitet och ändamålsenlighet.

5.2 Ekonomi och verksamhet

Måluppföljning

Analysen i nämndens verksamhetsplan inför budgetåret visade följande områden att prioritera för att leva upp till nämndens verksamhetsidé;

- Öka kundnöjdhet
- Fortsätta arbeta med miljöområdet
- Jämförelser med andra kommuner och branscher för att hitta förbättringsområden
- Öka effektiviteten för att hjälpa kunder att reducera kostnader - minska matsvinn, -reducera kostnader för lokalvård samt grönyteskötseln
- Fokusområden i handlingsplan H22 - lokaleffektivisering, energieffektivisering samt minskade fordonskostnader
- Vattenförsörjningsplan och tydligare direktiv för VA verksamheten
- Utveckla nämndens verksamheter för krig och extraordinära händelser

I början av året har sektorn kommit igång med nämndens mål och uppdrag på ett bra sätt. Under resten av året har vissa aktiviteter har inte hunnits med på grund av Covid-19. Områden som fått prioriterats ner är reducera kostnader för lokalvården, krig och krisorganisationen, den interna miljörevisionen samt utredningen av alternativ drift för några kök.

Servicenämnden fortsätter strävan mot att ha en fossilfri flotta 2030. Detta har under året kantats av diskussioner kring vad detta mål får kosta. Just nu så är hybridbilar det mest kostnadseffektiva, men det går emot just detta mål för att de räknas som bensindrivet fordon, men däremot har de en låg TCO. Under året har en ny klimat och miljöplan arbetats fram och den kommer vara viktig i hur vi skall fortsätta driva mot målet att vara fossilfri 2030.

Arbetet med att ta fram en tydligare riktlinje för VA:s verksamhet har under året arbetats fram och beslutats i servicenämnden, för att få en tydligare inriktning för Skövde VA. Under våren har det viktiga projektet att säkra befintliga, och förstärka med nya, reservvattentäkter kunnat komma igång igen. Detta är en viktig del i en robust dricksvattenförsörjning kopplat till kris och civilförsvaret. Arbetet under året har fokuserat på borrning efter nytt reservvatten i Skultorp och Skövde tätort samt förberedelser för provpumpning av tåkten i Stöpen.

Dialogen med nämndens kunder har ökat genom kundmöten och bidragit till ett bättre samarbete som påverkar flera målområden. Projekten kring grönyteskötsel samt matsvinn pågår och har bidragit till att hitta flera förbättringsområden.

Sektorn har arbetat vidare med projekt inom handlingsplan H22. Inom servicenämndens områden: lokalytor, energiförbrukning lokaler och fordonskostnader har arbetet fortsatt med att hitta besparingar.

Benchmarkingprogrammet tillsammans med Ernst & Young har tyvärr inte genomförts i år heller på grund av för få anmälda kommuner. Sektorn har arbetat vidare med att ta fram nyckeltal för att kunna göra en egen jämförelse. Branschjämförelser för VA och Fiber har tagits fram och redovisats i servicenämnden i samband med avdelningarnas omvärldsanalys under hösten.

Ekonomi

Servicenämnden redovisar ett överskott på drygt 9 miljoner kronor för 2020 för de skattefinansierade verksamheterna samt ett överskott på 0,9 miljoner kronor för de taxefinansierade verksamheterna, där Fiber står för överskottet.

Kapitalkostnad och elkostnad är lägre än budget. Personalkostnaderna är också lägre än budget på grund av vakanta tjänster och minskat antal timanställda på grund av covid-19, vilket också medför minskade löpande försäljningsintäkter för nämnden. Bidraget för sjuklönekostnader påverkar nämndens resultat positivt. Ökade kostnader på grund av vattenläckor och skador på fastigheter. För de taxefinansierade verksamheterna är det Fiber som går bättre än budget.

Arbetsavdelningen

Arbetsavdelningen har i samband med H22 fordonsprojektet beslutat att sätta in GPS-puckar i utvalda bilar för att se om det är möjligt att minska antalet fordon. Avdelningen har köpt in två grävmaskiner som kommer ge en besparing på sikt. Under året har avdelningen investerat i maskiner för att effektivisera arbetet. Dessa är två heatweeds, som bekämpar ogräs med hetvatten, två nya saltspridare för att kunna använda saltlake som ger ett snabbare resultat i bekämpningen av halka. Avdelningen har tyvärr fått några oplanerade investeringar i förbrukningsverktyg och maskiner på grund av flertalet inbrott under året på etableringar.

En tvärfunktionell arbetsgrupp är uppstartad mellan Arbetsavdelningen och Gata/park, på sektor samhällsbyggnad. Gruppen har gjort analyser och kommit fram till ett antal förbättringsaktiviteter. Några av dessa är: förenkling av yttre fastighetsskötseln för att uppnå godtagbar nivå på våra fastigheter, minskat med en (av 4) Toroklippare, förenkling av skötsel av skyddsremor (t ex Sedummatta vid Stadshuset), påbörjat planering för omställning från bruks- till långgräs samt omorganisation av säsongsanställda.

Fastighetsavdelningen

Fastighet har haft osedvanligt mycket vattenskador under sommaren. Investeringsprojekten har bara marginellt berörts av Covid-19 och har under året färdigställt ytterligare 80 vårdplatser till SVO på Ekedal, kulturhustorget, Billingecenter, Mellomkvarns förskola samt Vårsås och Värings köksrenoveringar.

Fastighetsavdelningen har arbetat med att ta fram förslag som innebär att vi kan tidigarelägga reinvesteringar, för att stimulera arbetsmarknaden. Personal från avdelningen deltar i kommunens koordinerings grupp som arbetar med att godkänna ansökningar för hyresnedsättningar på grund av Covid-19.

Fastighetserviceavdelningen

Fastighetserviceavdelningen har fortsatt att arbeta med robotisering och digitalisering. Gräsrobotarna är visualiserade på skärm och via datorer för att kunna ha en smidig övervakning. Robotiseringsmålet har nåtts med råge avdelningen har nu 48 klippare i drift. Nästa steg blir ett pilotprojekt där avdelningen ska testa robothus med solceller för laddning av klippare.

Fastighetservice har fått nya uppdrag som tidigare utfördes av externa utförare som har bidragit till sänkta kostnader för fastighetsdriften. Avdelningen fortsätter tillsammans med fastighetsavdelningen att utveckla verksamhetssystem Incit som kommer att bidra till en effektivare fastighetshantering.

Måltidsavdelningen

Minskningen av matsvinn går enligt plan. I januari var ingångsvärdet 71 gram/serverad måltid. I december hade denna siffra sjunkit till 51 g/ serverad måltid. När gymnasieskolorna har full verksamhet kommer ett intensivt arbete startas upp för att minska tallrikssvinnet då det är här det största svinnet förekommer.

Arbetet med att öka inköpen av svenska livsmedel går enligt plan och utfallet för 2020 är 72,2 % av inköpt

volym. Informationsinsatser kring våra val av livsmedel (tex minska på riset till förmån för svenska alternativ som havreris och säsonganpassade salladsbufféer) har gjorts och fler kampanjer kommer genomföras under 2021.

Utvecklingsarbetet har tyvärr fått stå tillbaks under perioden. Endast mindre projekt har genomförts inom Måltidsavdelningen tex schemalagda luncher på Eriksdalskolan. Här tror vi att vi kommer få flera vinster som minskat matsvinn, ökad måluppfyllelse samt en lugnare miljö både i skolrestaurangen och i klassrummet.

VA-avdelningen

För VA har de större utbyggnadsprojekten löpt på med byggnation till Böja, förberedelser och uppstart i Vristulven, informationsmöte för fastighetsägare inför uppstart i Truvel och projektering för Knistad. Medarbetarna i kundprocessen är relativt nya på avdelningen och har gjort en strålande insats med att få ihop informationsutskick, stormöten och den löpande dialogen med fastighetsägarna.

På Stadskvärns reningsverk har de stora om- och utbyggnadsarbetena dragit igång med nya inloppspumpar och ombyggd gallerbyggnad. Det krävs omfattande planering och arbete för att få ihop byggnationen samtidigt som anläggningen ska vara i drift hela tiden. En äldre betongbassäng som tjänat som rabatt under många år grävdes fram och nyttjas som en kostnadseffektiv del i den provisoriska driften

VA har haft flera mindre eller halvstora läckor på dricksvattennätet under året. I sökandet efter läckorna hade de god nytta av de digitala vattenmätare som man håller på att byta till. Utbytet fortgår enligt plan. Utväxlingen i form av nytta för uppföljningen av dricksvattensystemet har tyvärr stött på hinder när våra systemleverantörer inte riktigt vill samverka. VA ser ändå stora fördelar med de nya mätarna.

Fiber

Under året har Fiber (Skövde Stadsnät) jobbat med löpande installationer och underhåll, både i befintligt nät och i nya exploateringsområden. Fortsatt arbete pågår med att bygga bort vissa förbindelser som vi idag hyr och där istället kunna nyttja vårt eget nät.

Fiber har gjort ett antal strategiska utökningar i nätet för att råda bot på fiberbrist i vissa områden. Dessa utökningar kräver ofta mycket förberedelser eftersom det är många kunder och i vissa fall kritiska förbindelser som blir berörda i samband med omläggningen. Arbetet med uppdatering och byte av dokumentationssystem har fortgått under året.

5.3 Effekter av Covid-19

Året i stort har präglats av Covid-19 och hantering av dess följder. Under mars månad stängde gymnasieskolorna och Måltidsavdelningen levererade matlådor till eleverna som studerade på distans. Äldreboendena införde besöksförbud vilket innebar att restaurangerna på dessa enheter också stängdes. Även LSS-verksamheten stängdes så de leveranser av mat till dessa brukare upphörde under perioden mars-augusti. Under hösten har detta fortsatt och detta har påverkat måltidsavdelningens intäkter.

Fastighetsserviceavdelningen har också påverkats av Covid-19 med flera omställningar framförallt för lokalvården men även för fastighetssidan. Detta har också gjort att arbetsmiljön påverkats negativt då andra arbetsmoment kommit till på lokalvården. För att motverka detta har avdelningen begärt att få ta in extrapersonal vilket också beviljats från oktober/November 2020.

Vissa underhållsarbeten har kunnat tidigareläggas, med stängda anläggningar, medan andra har skjutits på framtiden vid stängda äldreboenden. En del projekt har blivit försenade på grund av pandemin, men våra kunder har inte blivit lidande av förseningarna. Lokalplaneringsarbetet har haft vissa störningar i samband med pandemin. Fastighets driftbudget för el-kostnader har påverkats positivt på grund av sjunkande el-förbrukning.

Covid-19 har också inneburit att sektorn har fått prioritera om i verksamheten och därmed inte hunnit med att arbeta med vissa av de strategiska aktiviteterna i årets verksamhetsplan.

Personalen har delvis jobbat hemifrån där det varit möjligt. Den påtvingade digitala omställningen på grund av Covid-19 har gått mycket bra. Personalen anpassade sig väldigt snabbt till digitala möten och social distansering.

Detta har gett en positiv effekt på frisknärvaron. Sektorn har inte haft onormal sjukfrånvaro men har fått statliga bidrag för sjukfrånvaron.

Neddragning har också skett för sektorns frisvårdarbete på grund av Covid-19. Massören slutade under hösten samt en inställd friskvårdsdag i Arenan som årligen brukar genomföras.

5.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

5.4.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p> Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Arbetet har kommit igång ordentligt under året efter att ha varit på paus pga personalomsättning på avdelningen. Arbetet under året har fokuserat på borring efter nytt reservvatten i Skultorp och Skövde tätort samt förberedelser för provpumpning av tälten i Stöpen.</p>	<p>→ Reservvattenkapacitet</p> <p>→ Uppdaterade Vattenskyddsområden</p>

5.4.2 KF:s strategiska mål: Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

Mål	Resultatmätning
<p> Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Serivcenämnden fortsätter strävan mot att ha en fossilfri flotta 2030. Detta har under året kantats av diskussioner kring vad detta mål får kosta. Just nu så är hybridbilar det mest kostnadseffektiva, men det går emot just detta mål för att de räknas som bensindrivna fordon. De har däremot en låg TCO. Under året har en ny klimat och miljöplan arbetats fram och den kommer vara viktig i hur vi skall fortsätta driva mot målet att vara fossilfri 2030.</p>	<p>↗ Andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel</p>
<p> Alla förskolor ska ha phtalatfria golv</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Vi kommer att nå målet men ligger efter i tidsplanen.</p>	<p>↗ Antal förskolor med phtalatfria golv</p>

5.4.3 KF:s strategiska mål: Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Mål	Resultatmätning
<p> Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Arbetet med att reducera matsvinn har kommit igång på ett bra sätt under 2021. Effektivisering av grönyteskötsel har också kommit igång under året och en dialog med kunden har startat upp. Avseende effektivisering för lokalvården har den pausats på grund av Covid -19.</p> <p>Nämnden bedömer att målet delvis är uppfyllt.</p>	<p> Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid</p> <p> Kr/kvm gräsyta</p> <p> Lokalvård timmar/kvm</p>

5.5 Uppföljning av ekonomi

5.5.1 Ekonomisk utveckling

5.5.1.1 Nämndens resultat

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Intern styrning och stöd	6,71	-5,81	0,89	0,00	0,89	1,74	1,87
Måltid	152,56	-153,89	-1,33	-1,25	-0,08	0,23	-0,25
Arbetsavdelningen	259,20	-258,42	0,78	-1,88	2,66	-1,56	4,06
Fastighet	461,99	-462,21	-0,22	-3,01	2,80	-4,93	-11,57
Fastighetsservice	107,55	-105,28	2,28	-0,58	2,85	2,24	0,97
Summa skattefinansierade	988,01	-985,61	2,40	-6,72	9,13	-2,28	-4,92
Fiber	10,76	-9,36	1,40	0,00	1,40	0,71	-0,54
VA	96,84	-97,34	-0,50	0,00	-0,50	0,73	-0,04
Summa taxefinansierade	107,60	-106,70	0,90	0,00	0,90	1,44	-0,58
Summa	1 095,6	-1 092,3	3,31	-6,72	10,03	-0,84	-5,50

5.5.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Skattefinansierade

Servicekommunen redovisar ett resultat på drygt 9 miljoner kronor för 2020 för de skattefinansierade verksamheterna.

Kapitalkostnad och elkostnad sjunker mot budget samt att personalkostnaderna är lägre än budget på grund av

vakanta tjänster och minskat antal timanställda på grund av covid-19, vilket också medfört minskad löpande försäljningsintäkter för nämnden. Bidraget för sjuklönekostnader påverkar nämndens resultat positivt. Ökade kostnader på grund av vattenskador påverkar resultatet negativt.

Intern styrning och stöd

Intern styrning och stöd, som består av sektorns stab och enheten för nämndens kostnader, redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor. Årets benchmarkingprojekt genomfördes inte på grund av för få anmälda kommuner och konsultkostnaderna blev därför lägre än budgeterat. Personalomkostnader är också lägre än budget på grund av strukna aktiviteter för hela sektorn samt för ledningsgruppen.

Måltid

Måltidsavdelningen har trots med ett tapp av intäkter på 12 miljoner kronor klarat av att ställa om och levererar nära ett noll resultat.

År 2020 har präglats av konsekvenser med anledning av Covid-19 med framför allt vikande volym. Inflyttningen på våra äldreboenden har varit betydligt lägre än prognostiserat. Gymnasieskolan har under större delen av året bedrivit distansundervisning och eleverna har då haft möjlighet att hämta matlåda på närmsta grundskola. Avdelningen har prioriterat om personalresursen vilket har resulterat i en viss överbemanning trots att alla externrekryteringar har upphört under perioden. Inga timvikarier har heller använts under perioden och lönekostnaden blev 3,2 miljoner kronor lägre än budget. Avdelningen fick 0,7 miljoner kronor i sjuklönebidrag.

Kostnaden för livsmedel hamnade på 7,9 miljoner kronor lägre än budget på grund av den sjunkande försäljningen. Även inom skolan har livsmedelskostnaden påverkats av fler sjukskrivna elever. Måltidsavdelningen får sin intäkt från skolan för antalet inskrivna elever och därmed sjunker inte intäkten för elever inom grund- och förskolan.

Arbetsavdelningen

Arbetsavdelningen redovisar ett överskott på 2,7 miljoner kronor. Avdelningen har under året haft en del vakanta tjänster samt att några budgeterade tjänster inte har tillsatts. Detta gör att lönekostnader blev 5 miljoner kronor lägre än budget, vilket också medför att avdelningen får mindre intäkter för sålda tjänster. Avdelningen har också tappat debiterbar tid på grund av högre sjukfrånvaro. Avdelningen fick 0,6 miljoner kronor i sjuklönebidrag.

Försäljning av grus har ökat under året och leasing gör ett plusresultat. Avdelningen har reducerat kostnaderna på reparationer för sina maskiner. Investeringsstakten är lägre än budget, vilket gör att kapitalkostnaderna beräknas bli 1,2 miljoner kronor lägre än budget.

Fastighet

Fastighetsavdelningen redovisar ett överskott på 2,8 miljoner kronor. Kapitalkostnaderna blev 5 miljoner kronor lägre än budgeterat som beror på framflyttade införandetider samt lägre totalkostnader för fastighetsprojekt samt att några projekt har utgått.

Avdelningens intäkter ligger i nivå med budget. Nedsatt hyra på grund av Covid-19 blev inte så kostsamt för kommunen under 2020. En sänkning med 0,2 miljoner kronor påverkar avdelningens resultat för 2020.

Elpriset har under året varit på en lägre nivå än någonsin och kommunens elmäklare har gjort bra jobb, förbrukningen har minskat på grund av Covid-19 samt ett mildt år. Elkostnaden går därför 7 miljoner kronor bättre än budget. Fjärrvärmen blev 1 miljon billigare än budget. Första halvåret har också varit snöfattigt varför kostnaden för snöröjningen blev drygt 3 miljoner kronor lägre än budget.

Kostnaden för reparationer ökar och även kostnad för vattenskador och skadegörelse, totalt drygt 5 miljoner kronor. På Frösve skola måste en ersättningslokal etableras för drygt en miljon kronor som inte finns med i budget. Kostnaderna för vattenskadorna på Kavelbrogymnasiet är under året reglerat mot försäkringsbolaget. Självrisken togs i resultatet för 2019.

Ändrade regler för debitering av projektledartiden försämrar resultatet med drygt 1 miljon kronor. Fastighetsskatten för parkeringshuset på Mode blev att bli 1,2 miljoner kronor dyrare än budget. Avdelningen har inlämnat ansökan till skatteverket om en omtaxering till en lägre nivå för p-huset. En utranteringskostnad på 0,8 miljoner kronor vid ombyggnaden av Billingecentrat var inte budgeterat. En nödvändig extrasatsning på 1,5 miljoner kronor gjordes av den yttre miljön för flera äldreboenden under året.

Fastighetsservice

Fastighetsserviceavdelningen redovisar ett överskott på 2,8 miljoner kronor. Avdelningen har fått ställa om mycket av verksamheten på grund av Covid-19. Avdelningen har fått mindre löpande beställningar och intäkterna ligger något under budget. Avdelningen fick 0,7 miljoner kronor i sjuklönebidrag samt statligt bidrag för extra förbrukningskostnader på grund av Covid-19.

Lönerna blev drygt en miljon lägre än budget på grund av minskat antal timanställda under sommaren samt förskjuten anställning av vakanta tjänster.

Övriga verksamhetskostnader som kläder, bilar och utbildning har varit lägre än budget och även köpta tjänster såsom fönsterputs som har inte genomförts under året vilket tillsammans ger ett överskott på drygt en miljon kronor. Kostnader för mobiler är lägre och för övergången till interleasade datorer bidrog till lägre kostnader än budget. Kapitalkostnaderna blev drygt 0,2 miljoner kronor lägre än budget på grund av lägre investeringstakt.

Taxefinansierade

Servicenämnden redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor 2020 för de taxefinansierade verksamheterna.

Fiber

I budget för 2020 hade avdelningen överskott med 0,6 miljoner kronor. Årets resultat blev ett överskott med 1,4 miljoner. Intäkterna har ökat för fiberverksamheten. Investeringstakten har nu gått ner och verksamheten har fått fler kunder i befintligt fibernät. Kapitalkostnaderna blev 0,5 miljoner kronor lägre än budget.

En anledning till att fiberverksamheten nu ger ett överskott är att projektledarna börjat debitera sin tid mot investeringsprojekt, vilket ger ett överskott i driften. Inför 2021 kommer detta påverkas av en redovisningsändring. Den del av arbetsavdelningens kostnad för eget arbete som inte är lön och sociala kostnader, kommer att bokas på driften hos Fiber.

VA

Det ekonomiska resultatet 2020 för den taxefinansierade VA-verksamheten är ett underskott på 0,5 miljoner kronor. Underskottet förs med till nästa år och måste täckas av överskott kommande år. Förslaget från VA-huvudmannen, servicenämnden, var en höjning av brukningsavgiften i VA-taxan med 7% från 1 jan 2020. Ärendet om höjning av taxan kom dock inte upp till kommunfullmäktige som planerat utan beslutet togs först i mars varför taxehöjningen kunde genomföras först 1 april. Den försenade höjningen och vårens omfattande läckor på dricksvattennätet är de största orsakerna till att resultatet blev negativt istället för de budgeterade positiva resultatet på 2 miljoner.

Intäkterna beräknades i T1 bli 1,5 miljoner kronor lägre än budget på grund av ett försenat beslut av årets taxehöjning. Första kvartalet debiterades taxan i föregående årsnivå. Vattenförbrukningen har ökat och intäktstappet beräknas att tas igen med 1 miljon kronor i T2. Kostnaden för inköpt vatten prognostiseras till 1,7 miljoner kronor högre än budgeterat. Den ökade vattenförbrukningen kan också förklaras med ökat antal vattenläckor.

På grund av en del vakanta tjänster blev lönekostnader 1,6 miljoner kronor lägre än budget. Istället ökar kostnader för konsulter. Kostnaden för el blev 0,5 miljoner kronor lägre än budget.

Avskrivningar för anläggningar blev 0,8 miljoner kronor högre än budget trots att ombyggnaden av stadskvarn var för högt budgeterad 2020. Investeringstakten hösten 2019 var högre och än det som beräknades med i budgeten för 2020. Fler exploateringsprojekt är numera pågående till dess att de är klara som påverkar utfallet av årets avskrivningar.

5.5.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler	217 573	417 246	214 314	202 932
Reinvesteringar	71 108	66 479	74 325	-7 846
Infrastruktur				
Inventarier	10 359	15 300	5 976	9 324

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Affärsverken				
VA	118 633	183 517	103 023	80 494
Fiber	8 000	12 000	6 523	5 477
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	425 673	694 542	404 161	290 381

Prognos per projekt finns i bilaga 2 som också innehåller total projektprognos och total projektbudget för de pågående projekten som sträcker sig över flera kalenderår.

I rapporten redovisas avvikelser mot årets investeringsbudget. Uppföljning av slutkostnad mot total projektbudget och tidplaner följs upp av sektor service var 6:e vecka. För projekt över 5 mnkr görs en slutredovisning till nämnden av total projektavvikelse.

Skattefinansierade

Lokaler

Servicekommitténs budget för lokalinvesteringar ligger på 417 miljoner kronor för 2020 och utfallet blev 214 miljoner kronor i år, vilket ger ett överskott på 203 miljoner kronor. Flera projekt som har en årsavvikelse mot årets budget, löper enligt plan och budgeten flyttas med till nästa år.

Billings fritidsområde är försenat och 53 miljoner kronor kommer att förbrukas kommande år.

Ombyggnad av köken för Våring och Vårsås skola färdigställdes under våren 2020 och därutöver finns 25 miljoner för kommande köksprojekt som ej förbrukats i år.

Äldrecentret på Ekedal är färdigställt i juli i år med ett budgetöverskott på 30 miljoner kronor för 2020. Projektet blev billigare än budget.

Projektet actionpark är fortfarande inte startat och årets budget på 8,5 miljoner har inte förbrukats. Utredning av stadshusets ombyggnad har inte startat och ger ett överskott på 12 miljoner kronor i år.

Skattegårdens gruppbostad färdigställs i januari 2021 och bedöms bli billigare än budget och 7 miljoner kronor av årsbudgeten har inte förbrukats i år.

Några projekt inom Fastighetsavdelningens budget för tekniska investeringar släpar i tiden och ger ett överskott i år på 13 miljoner kronor. Arbetet fortsätter nästa år. De största är solceller samt brandåtgärder på Kåpplunda Gärde.

I dagsläget finns det inga beslutade projekt för 5 miljoner kronor av budgeten för finansierade investeringar. Behovet av verksamhetsanpassningar har minskat i organisationen och ger ett överskott i år på 9,6 miljoner kronor.

Reinvesteringar lokaler

Årets budget för reinvesteringar i lokaler ligger på 66,5 miljoner kronor och pengarna har gått åt under året med ett underskott på 7,8 miljoner kronor som tas från nästa års budget. Underskottet beror på den stora renoveringen av Kåpplundaskolan har pågått och under året kostat 35 miljoner kronor av året budget. Totalt beräknas denna renovering kosta 51 miljoner kronor.

Inventarier

Av 2020 års budget på totalt 15,3 miljoner kronor för inventarier har nämnden förbrukat 6 miljoner kronor i år. Fastighetsservice och arbetsavdelningen har inte anskaffat allt planerat under året.

Taxefinansierade

Fiber

Fiberverksamhetens investeringstakt har nu vikit på grund av att yttertätorterna nu är klara. Totalt har enheten en budgetöverskott i år på 5,5 miljoner kronor.

VA

Investeringsbudgeten för VA ligger i år på 183,5 miljoner kronor. Projekten löper på och VA har under året arbetat upp 103 miljoner kronor.

Den största avvikelsen är ombyggnaden av stadskvarn som nu kommit igång och har ett budgetöverskott i år på 59 miljoner kronor. Projektet har en total projektbudget på 200 miljoner och fortsätter kommande år.

Förutom detta har VA några försenade och framflyttade investeringsprojekt.

5.6 Framtiden

Skövde kommun växer och utvecklas. Det kräver att sektor service är delaktig och uppdaterad, kan leda och styra samt använda tid och resurser effektivt.

Att finna nya vägar för rekrytering av personal är ett måste för framtiden. Arbetet är uppstartat.

Covid-19 läget kommer att påverka sektorn beroende på utvecklingen. Distansundervisning med stängda skolor samt beläggning på äldreboenden påverkar nämndens verksamheter. Utvecklingsarbetet kan komma att påverkas.

Kommunens framtida ekonomiska läge påverkar givetvis nämndens verksamheter och mycket kraft kommer att läggas på effektiviseringsåtgärder tillsammans med nämndens kunder.

För servicenämndens utföraruppdrag är det viktigt att arbeta med ständiga förbättringar vilket leder till en effektivare verksamhet för att vara konkurrenskraftiga. Nämnden och sektorn har en verksamhetsidé som bidrar till att förbättra leveranser och kostnader för kunderna " Vi levererar kostnadseffektiv och kvalitativ service enligt uppdrag genom att ständigt förbättra vår effektivitet och ändamålsenlighet"

För att kunna bidra till framtidens utmaningar, kommer sektorn på att utveckla ledarskap/verksamhet och styrning.

Sektorn har inför 2021 en utmaning med allt fler lagstadgade utbildningar som tillkommer. Nya regler runt farligt avfall skall implementeras i organisationen

Övriga målsättningar för framtiden kan läsas i nämnden verksamhetsplan för 2021-2023.

5.7 Uppföljning av den interna kontrollen

5.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Service-nämnden har sedan flera år tillbaka rutiner för egenkontroll. Sektors ledning genomför en risk- och väsentlighetsanalys och lägger förslag till nämnden på egenkontrollprogram utifrån detta. Kontroller har genomförts och resultat av granskningar och åtgärder redovisas i kapitel 11 bilaga.

5.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Service	8,258	7,752	12,987

Service-nämnden är ramfinansierad endast för en liten del av verksamheterna då den totala omsättningen ligger på ca 900 miljoner kronor. Den stora kostnadsmassan är intäktsfinansierad av internförsäljning till andra nämnder. De 8 miljoner kronor som nämnden har i ram täcker inte längre de verksamheter som nämnden har fått anslag för (strategiska fastigheter, OSA-anställda, bidrag till VA för vattenledning till Simsjön, undertäckning av Gallerian samt papper och porto i stadshuset). Del av detta måste täckas i internpriserna för andra

verksamheter. Detta medför att varje verksamhet inte är självfinansierad längre, som var tanken från början i utförar-beställar modellen. Det ökade bidraget för 2023 är engångskostnader i form av utranteringskostnader och rivning i samband med investeringsprojekt.

Eftersom servicenämnden till stor del är intäktsfinansierad via internförsäljning har nämnden inget eget effektiviseringskrav, utan skall vara med och bidra till övriga nämnders effektiviseringskrav. Detta görs i dialog med kunderna. Förändringar avseende tjänsteleveranser borde bestämmas av beställare och regleras med utförare utifrån gemensamma förutsättningar tidigare i budgetprocessen.

Nämnden fick inför 2017 en ram för porto och papper i stadshuset istället för att fakturera detta och spara administration. Ingen uppräknings har gjorts och på grund av portohöjningar och högre uttag går denna verksamhet med underskott.

Servicenämnden ser ett behov av en resurs för sektorns miljöarbete. Sektorns miljöarbete är en viktig del för att nå kommunens klimat och miljömål. När Skövde kommun köper in strategiska fastigheter läggs dessa på fastighetsavdelningen i anläggningsregistret. Servicenämnden behöver också täckning för tillkommande kapitalkostnader för dessa nya strategiska fastigheter.

I strategisk plan med budget 2021-2023 finns inte prisindex för interna tjänster specificerat. Det är viktigt att de interna prisökningarna justeras till bedömd lönekostnadsökning. Cirka 70% av kostnadsmassan består av köpta tjänster och material som nämnden har svårt att påverka kostnadsökningen för. Servicenämnden har fått kompensation för livsmedelsprishöjningar samt för vissa fastighetsrelaterade kostnader.

För att kunna påvisa de effektiviseringar som faktiskt görs, är det viktigt att ha rätt utgångsläge i priserna. En översyn mellan de olika verksamheternas självkostnad har påbörjats under 2020, eftersom många idag ligger fel. Vissa verksamheter genererar en övertäckning medans andra inte går ihop med den internprissättning som en gång gjordes, och som vi under flera år räknat upp med beslutat prisindex för interna tjänster. Detta påverkar våra beställare som får fel kostnad för sina verksamheter. Arbetet fortsätter under 2021 och där måste vi ha stöttning från central ekonomifunktion att ta fram riktlinjer för internprissättningen inom kommunen. Likaså måste vi ta fram nya internhyror som idag ligger fel på grund av införandet av komponentredovisningen.

Behovet av att öka fastighetsunderhåll/ reinvesteringar finns fortfarande för att inte öka akut underhåll i driften. Utöver detta behövs mer pengar för att återställa de lokaler som har ett större behov av reinvestering på grund av att ett flertal tekniska skador på hus från 60-, 70- och 80-talet. Skadorna består framförallt av fuktskador som resulterar till hälsoproblem hos hyresgäster.

För de taxefinansierade verksamheterna ligger i planen ett negativt resultat på 4 mnkr för VA och ett nollresultat för Fiber. VA höjer sina taxor med hänsyn till en långsiktplan som tar hänsyn till kommande investeringar och kostnadsökningar. Underskottet beror nu på att taxan inte höjts för redovisningsändringen kring att vi inte längre får aktivera timkostnader utöver lön och sociala avgifter för eget arbete på projekt. Del av arbetet som serviceavdelningen utför på VA:s investeringsprojekt ska från och med 2021 bokas i driften. Detta måste lösas hur detta skall finansieras. Taxehöjning för Fiber är ej möjligt eftersom den är satt till marknadspris en konkurrerande marknad.

Ett annat område som är oklart hur det finansieras är krig och kris. Det gäller kostnader för reservkraft, bränsle, test av reservkraften och andra direkta materialkostnader.

5.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2022-2024

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
Reinvesteringar	11,6	10,3	14
Inventarier projekt	0,4	0,5	0,3
SUMMA	12,0	10,8	14,3

Servicenämnden har ett behov av att reinvestera i maskiner och tunga transportmedel för VA-, gatu-, park- och verkstadsarbeten mm samt även inom fastighetsskötsel och lokalvård. Inventarier behövs också bytas ut inom köken förutom de nya som köps i samband med de stora köksrenoveringarna.

5.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p> Fortsätta att utveckla krig- och krisorganisation inom SSE</p> <p>Syfte/effekt Organisationen skall vara redo för att stödja utvecklingen av totalförsvaret.</p> <p>Kommentar Arbetet är startat och sektorn har en plan som är förankrad med SSE ledning och SEN AU, när det gäller Kris organisation. . Kartläggning är genomförd när det gäller materiel, personal och kapaciteter inom EL försörjning, mat, VA. Krispärm för sektorn är framtagna och utvärderas under hösten. Krispärmen kommer att delas ut till respektive avdelning inom sektorn under 2020. Sektorn har lämnat in förslag på krigsorganisation under våren till säkerhetsavdelningen, för vidare beslut. C sektor och avdelningschefer har genom gått säkerhetsklassning. Under vintern/våren 2020 har arbetet ned prioriterats pga Corona. TFÖ 2020 och övningar är inställda pga Corona. Vi kommer inte att klara målsättningarna under 2020 pga Corna. Ny tidsplan tas fram under vintern 2021 Fortsatt arbete Säkerhetsanalyser per avdelning, RSA utvalda områden. Planera in TFÖ och nödvatten övningar.</p>	2019-01-01	2021-12-31
<p> Ta fram en tydlig inriktning för Skövde VA:s verksamhet genom att ta fram en riktlinje och arbeta in de riktlinjer som redan finns idag för VA-verksamheten.</p> <p>Syfte/effekt Bättre förutsättningar för dialog mellan nämnd och verksamhet till nytta för kunder, medarbetare och miljö.</p> <p>Kommentar Riktlinjen antogs av nämnden i november.</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p> Redovisa svenska livsmedel och animalier för måltidsverksamheten samt kundnöjdhet inom äldreomsorgen inom måltid en gång per år i nämnden.</p> <p>Syfte/effekt Syftet är att uppfylla måltidspolicyns intentioner.</p> <p>Kommentar Redovisat 22/10 2020</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p> Årsvis redovisning i nämnden avseende benchmarkingen -jämförelser med andra kommuner samt jämförelser med andra inom branschen för VA och fiber.</p> <p>Syfte/effekt Få kunskap och förståelse om hur SSE:s verksamheter ligger till inom olika områden jämfört med andra samt att hitta förbättringsområden och målsättningar.</p> <p>Kommentar Benchmarkingprogrammet som EY höll i blev inte av detta år heller. För få kommuner anmälde sig till programmet. Vi har tittat vidare på hur vi går vidare för att jämföra våra verksamheter med andra kommuner. Inom fastighets- och lokalvårdsprocessen skall vi undersöka möjligheten att använda Repab för att jämföra oss med riket. Detta kommer vi inte hinna med under 2020 men fortsätter 2021. Måltid och fordon har tagit fram siffror likt tidigare år för att ha koll så sin egen utveckling. Detta redovisas i januarinämnden 2021. Avdelningarna har fått i uppdrag att undersöka vilka andra kommuner de kan ha ett samarbete med för att jämföra och utveckla sina processer. VA och fiber har egna branchjämförelser som redovisats under hösten isamband med omvärdsanalysen i mål och strategiarbetet.</p>	2019-01-01	2021-12-31

5.9.1 Mål: Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.

 Delvis uppfyllt

Analys

Arbetet har kommit igång ordentligt under året efter att ha varit på paus pga personalomsättning på avdelningen. Arbetet under året har fokuserat på borring efter nytt reservvatten i Skultorp och Skövde tätort samt förberedelser för provpumpning av tåkten i Stöpen.

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
 Reservvattenkapacitet	57 %	57 %	57 %	57 %	57 %
<p>Målvärde Reservvattenkapacitet på minst 50% av normalförbrukningen under minst 3 mån. Klart 2021-12-31</p>					
<p>Kommentar Inga förändringar i kapacitet under 2020. Siffran avser Borgundanädet som förses från reservvattentäkterna i Aspö, Falkvägen, Dalvägen, Stöpen och Nybo. I Lerdala och Timmersdala är reservkapaciteten över 100%. För Tidån saknas reservvatten.</p>					
 Uppdaterade Vattenskyddsområden	40 %	40 %	40 %	40 %	40 %
<p>Målvärde Vattenskyddsområde för samtliga, alltså 100 % Klart: 2021-12-31</p>					
<p>Kommentar VA's egna vattentäkter är bara reserver. De vattentäkter som ordinarie vattenförsörjning kommer ifrån (Vättern och Lokaåsen) har vattenskyddsområden. Av reservvattentäkterna så har Melldala och Aspö uppdaterade vattenskyddsområden. Arbete med vattendom och vattenskyddsområde för Skultorp, Nybo och Stöpen har dragit igång igen under året</p>					

5.9.2 Mål: Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel

 Uppfyllt

Analys

Serivcenämnden fortsätter strävan mot att ha en fossilfri flotta 2030. Detta ha under året kantats av diskussioner kring vad detta mål får kosta. Just nu så är hybridbilar det mest kostnadseffektiva, men det går emot just detta mål för att de räknas som bensindrivet fordon. De har däremot en låg TCO. Under året har en ny klimat och miljöplan arbetats fram och den kommer var viktig i hur vi skall fortsätta driva mot målet att vara fossilfri 2030.

Resultatmätning (Tertial)	År 2020	Tertial 2 2020	Tertial 1 2020	År 2019	Tertial 2 2019
 Andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	84 %	87 %	87 %	87 %	87 %
<p>Målvärde 85% 20201231 sträva mot 100% 20301231</p>					
<p>Kommentar</p>					

Resultatmätning (Tertial)	År 2020	Tertial 2 2020	Tertial 1 2020	År 2019	Tertial 2 2019
Sjunker och når inte målvärde på grund av att vi köpt in hybridbilar det mest kostnadseffektiva alternativet, men det går emot just detta mål för att de räknas som bensindrivna fordon, däremot har de en låg TCO.					

5.9.3 Mål: Alla förskolor ska ha phtalatfria golv

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Vi kommer att nå målet men ligger efter i tidsplanen.

Resultatmätning (Tertial)	År 2020	Tertial 2 2020	Tertial 1 2020	År 2019	Tertial 2 2019
↗ ◆ Antal förskolor med phtalatfria golv	88 %	85 %	80 %	77 %	77 %
Målvärde 100% 2020-12-31					
Kommentar Totalt är 22 st. förskolor helt klara och 3 st återstår att åtgärda. Fjärilens förskola pågår och kommer färdigställas under februari 2021. Därefter beror det på hur SBU tillåter fastighet att fortsätta. Hittills har det kostat 13 mnkr för nya mattor och 22 mnkr på övriga följdkostnader.					

5.9.4 Mål: Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder

◆ Delvis uppfyllt

Analys

Arbetet med att reducera matsvinn har kommit igång på ett bra sätt under 2021. Effektivisering av grönyteskötsel har också kommit igång under året och en dialog med kunden har startat upp. Avseende effektivisering för lokalvården har den pausats på grund av Covid -19.

Nämnden bedömer att målet delvis är uppfyllt.

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
↘ ● Minskat antal gram matsvinn per serverad måltid	51g	50g			
Målvärde 48 g / serverad portion 2020					
Kommentar Pga att gymnasierna varit helt och/eller delvis stängda är inte gymnasieskolorna med i mätningen vilket gör att svinnet är lägre än det totala målet.					

Resultatmätning (Tertial)	År 2020	Tertial 2 2020	Tertial 1 2020	År 2019	Tertial 2 2019
— ■ Kr/kvm gräsyta					

Resultatmätning (Tertial)	År 2020	Tertial 2 2020	Tertial 1 2020	År 2019	Tertial 2 2019
Målvärde Tas fram i piloten under våren 2020					
Kommentar Fokus har legat på att få fram rätt kalkyler för skötsel av fastigheter under 2020. Serviceavdelningen har nu tagit fram ett nyckeltal på totala kostnaden för parkmarken och kommer att börja mäta och utvärdera under 2021. Måttet visar inget om kvalitetsgraden och påverkas av upparbetade kostnader för vad som hinns med.					
— ■ Lokalvård timmar/kvm					
Målvärde Tas fram under tertial 1 i piloten					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p> Genomföra handlingsplan H22 inom nämndens områden</p> <p>Syfte/effekt Genom strukturerat arbete enligt PDSA-metoden hitta och genomföra effektiviseringar.</p> <p>Kommentar Lokalyteanvändning Uppdraget är att reducera kommunen lokalytor med 3–8 mkr till 2022. Tvärfunktionell grupp har gjort en PDCA analys och kommit fram till aktiviteter som att flytta kommunal verksamhet från privata fastigheter till kommunala fastigheter, sälja kommunala fastigheter som inte har kommunal kärnverksamhet samt att flytta kommunal verksamhet från egenägd fastighet till annan egenägd fastighet. Därefter säljs utflyttad fastighet. LOKS har tagit beslut om att gå vidare med flytt med ombyggnation för Verkstadsvägen, Rydskolan, Lönnen samt Göreborgsoperan/Nyeport. Beslutad försäljning av fastigheter är Varola skola.</p> <p>Reducera fordonskostnader Uppdraget är att reducera kommunens fordonskostnader med 5 mkr till 2022. Tvärfunktionell grupp har genomfört PDCA arbete och kommit fram till aktiviteter som kan bidra till redueringen. Hittills har gruppen reducerat kostnaderna med 670 tkr. Aktiviteter som bidrar till redueringen. Utreda antal person bilar, leasing tunga maskiner, bil pool, leasing åt andra kommuner, körsätt, försäljning av tunga fordon.</p> <p>Energianvändning Uppdraget är att reducera kommunens energikostnader med 5%. Energifkostnader i budget reduceras med 600 tkr per år, fram till 2022. Tvärfunktionell grupp har genomfört PDCA arbete och kommit fram till aktiviteter som kan bidra till redueringen. Genomförda och planerade aktiviteter. Totalmetodiken (BELOK), grundläggande genomgångar av 20 byggnader, energisimuleringar över nuläge och med föreslagna åtgärder, ekonomiska beräkning av föreslagna åtgärder, lönsamma åtgärds paket för varje byggnad. Projektet kommer att börja med åtgärder på Vasaskolan 2021. Investeringsmedel är godkända för Vasaskolan.</p>	2020-01-01	2022-12-31
<p> Ta fram en kostnadsanalys för ev alternativ drift av något eller några kök</p> <p>Syfte/effekt Lokaleffektivitet</p> <p>Kommentar En kostnadsanalys framtagen och redovisad i januarinämnden 2021.</p>	2020-01-01	2020-12-31

5.10 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

5.10.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Personal	Sjukskrivning, anställd väljer att sluta	 Granskning pågår Granskning av rutiner för sjukskrivning, medarbetarsamtal och arbetsbelastning.
		Beskrivning av granskning Kontrollera att avdelningschefer följer rutinen för sjukanmälan och medarbetarsamtal samt ta fram ett tydligare arbetssätt för att ha kontroll på avdelningens arbetsbelastning (kapacitetstratt).
		Kommentar Iakttagelse: Granskning genom dialog med avdelningschefer för VA , Arbetsavdelningen, Måltid samt Fastighetservice rörande hur man arbetar med sjukfrånvaro, medarbetarsamtal, rehabilitering, arbetsbelastning m m. Granskning fortsätter under 2021. Bedömning: Avdelningarna har fokus och kontroll på dessa områden. Sjukfrånvaron och rehabiliteringen håller sig stabilt, ingen ökning jämfört tidigare trots covid-19. Arbetsbelastningen varierar, är periodvis hög. Man följer dock detta noggrant. I medarbetarsamtal , APT och chefsmöten är arbetsmiljön och även belastningsfrågor centrala frågor och följs upp. Slutsats: Att berörda avdelningar har god kontroll på läget och kommer gradvis nå förbättringar.
Hantering av kemikalier	Personskada	 Ingen avvikelser Granskning av hantering av kemikalier
		Beskrivning av granskning Kontrollera att kemikalier i systemet Ichemistry är uppdaterat samt att hanteringen av kemikalier sker på ett korrekt sätt i förhållande till gällande arbetsmiljölagstiftning. Kontrollera också att rätt skyddsutrustning finns och används på rätt sätt.
		Kommentar Iakttagelse: Vi har gjort kontroll på 3 enheter inom Sektor service. Undersökt deras möjlighet att nyttja det digitala arbetsverktyget iChemistry samt kontrollerat tillgång till säkerhetsdatablad. Vidare har det kontrollerats att personalen har tillgång till sagda verktyg. Vi har även undersökt rutiner kring uppdatering/rensning av uppgifter. Bedömning: SSEFS Lokalvård. De har kemikalielistor på varje städvagn, uppdateras manuellt. Säkerhetsdatablad finns i städcentral och även digitalt på Intranätet med autoinloggning. Där finns lista över de kemikalier som är vanligt

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>förekommande i städcentraler. Information kring kemikalier och hantering hålls vid APT samt vid behov. Rutin finns för rensning.</p> <p>SSEFS Arena. Nyttjar iChemistry samt har en egen depå som heter Arena Skövde. Detta för att det finns specifika kemikalier som enbart nyttjas här. Instruktioner kring nyttjande av kemikalierna ges på APT eller vid behov. Samtlig personal har tillgång till iChemistry på sina mobiltelefoner. Rutin finns för rensning.</p> <p>SSEAA. Arbete över förteckningen av kemikalier pågår. Den personal som ej har tillgång till iChemistry i App har säkerhetsdatablad i pärm. Instruktion över användandet av kemikalier ges på APT, alla har ett ansvar för att delge information.</p> <p>Slutsats: Det finns vissa brister kring användandet av iChemistry. Bl.a. tillgängligheten i mobiler. Positivt är att där de inte har iChemistry så finns utskrivna säkerhetsdatablad.</p> <p>Ny version av programmet är på väg in och detta hoppas vi kunna hjälpa Sektorn med sitt fortsatta arbete.</p>

5.11 Bilagor

Bilaga 1: Utfall per avdelning SEN T3 2020

Bilaga 2: Utfall per projekt SEN T3 2020

6 Kultur och fritidsnämnd

6.1 Nämndens ansvarsområde

Nämndens uppgift är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens relationer med och utveckling av, föreningslivet och innovation. Dessutom ska nämnden fullgöra de uppdrag som Västra Götalandsregionen och Skövde kommun fastställt för konstmuseet och GöteborgsOperan Skövdescenen samt stadens försköning gällande offentlig konst. Nämndens uppdrag omfattar verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna.

Nämnden lyder också under bibliotekslagen, muséelagen och ansvarar för ärenden enligt lotterilagen.

6.2 Ekonomi och verksamhet

2020 inleddes med en omorganisation av Kultur- och fritidsavdelningen och avdelningen Arena Skövde genom att skapa en Kultur- respektive Fritidsavdelning. Båda avdelningarna har sedan fortsatt arbetet med sina interna organisationer samt genomlyst respektive avdelning vilket lett fram till omorganisationer för att skapa än mer kvalitativa och effektiva verksamheter. Avdelningarna har parallellt med det interna arbetet också identifierat och påbörjat en mer effektiv samverkan med både varandra samt med Next Skövde. Omorganisationerna skapar förutsättningar för en tydlighet i uppdragen och för utveckling av verksamheterna.

Skövde växer och har ambitioner. Att attrahera näringsliv och tillflyttande kompetens kräver ett kultur-och fritidsliv som växer i samma takt. För att skapa stolthet och ambassadörskap lokalt krävs utveckling och ett annat utbud av kultur-och fritidslivet. Ett utbud som sticker ut och tar plats vilket i sin tur genererar tillväxt på sikt. Kultur- och Fritidsavdelningarna har använt effektiviseringarna och de ökade kraven på tillväxt som utgångspunkter i respektive omorganisation för att skapa förutsättningar för ett relevant och angeläget innehåll och utbud med hög servicegrad.

2020 blev ett ovanligt utmanande år. Många verksamheter inom nämndens ansvarsområde har helt eller delvis varit stängda på grund av pandemin. I samtliga verksamheter har kreativa omställningar skapat nya arbetssätt och ny verksamhet för att kunna möta invånarnas behov och krav. Medarbetare har tillfälligt bytt arbetsplats och stöttat Sektor vård och omsorg, Sektor barn och utbildning samt andra enheter inom Sektor medborgare och samhällsutveckling.

Under året slöts avtal med GöteborgsOperan om flytt till Kulturhuset. Det innebär också att ungdomsverksamheten i Nyeport kommer att flytta till de lokaler GöteborgsOperan lämnar på Eric Ugglå. GöteborgsOperans närvaro i Kulturhuset kommer att påverka Kulturavdelningens verksamhet på ett positivt sätt och samarbetet kommer på sikt generera nya målgrupper för båda parter och ett ökat nationellt och tillresande intresse. Nyeport gör i och med den geografiska flytten även en förflyttning i inriktning på ungdomsverksamheten och skapar ett kulturhus för unga i Eric Ugglå. Huset kommer också att erbjudas som en mötesplats och utgångspunkt för samverkan för civilsamhället, föreningsliv och studieförbund.

På uppdrag av nämnden genomfördes utredning kring möjligheten till "Meröppna bibliotek" i våra befintliga bibliotek. Beslut är fattat om att starta upp pilotbibliotek i Skultorp under 2021. Syftet är att skapa en högre servicegrad och mervärde för invånarna samt att använda våra resurser på bästa och mest effektiva sätt.

Billigecentrat stod klart under december månad, då både kommunens verksamhet och externa aktörer påbörjade sin inflyttning. Billigecentrat och de externa aktörerna är av vikt för att bredda Billingens service, utbud och aktiviteter. Beslut togs om att bygga tak över isbanan på Billingen, konstruktion har tagits fram och beslutats. Färdigställande av arenan under 2021, vilket ger nya möjligheter till området både för besöksnäring och föreningsliv.

Under hösten har ett förslag på profil och platsvarumärke för Lillegården Skövde tagits fram för att i likhet med Arena Skövde och Billingen Skövde få en tydlig identitet.

Vidare har ett arbete med en processkartläggning och -utveckling av genomförande av cuper och tävlingar genomförts under året. Arbetet fortlöper under 2021 och görs tillsammans med flera sektorer i kommunen.

En negativ ekonomisk konsekvens ses vad gäller den nya uppvärmda konstgräsplanen på Södermalms Idrottsplats. Anledningen är att en ny taxemodell beslutats, vilket kommer generera betydligt högre uppvärmningskostnader som en direkt följd.

6.3 Effekter av Covid-19

Utmaningarna under pandemin har varit omfattande för kulturlivet vilket resulterat i en situation där kulturen står inför en total omställning. Samhällets skyddsnät och de nationella bidragen har inte varit utformade så att kulturaktörer omfattats och när det väl justerats var det för sent och arbetslösheten bland kulturarbetare har ökat dramatiskt. De som har haft möjlighet har bytt yrke och kompetens har därför försvunnit vilket kommer påverka branschen under många år framöver. Eftersom kulturbranschen i princip varit belagd med näringsförbud sedan mars 2020 har kulturens ekosystem satts ur spel och många är de yrkeskategorier kopplade till en konsert eller scenkonstframträdande som nu inte har möjlighet till försörjning.

Fritidsverksamheten har liksom kulturen påverkats av pandemin. En dialog har förts med föreningarna i kommunen samt Riksidrottsförbundet med flera under året. Lokalt har åtgärder gjorts för att stötta föreningarna, idrotts- och fritidsrörelsen såsom möjlighet till anstånd av fakturor, anstånd av årsmöteshandlingar i samband med utbetalning av verksamhetsbidrag samt justering av matchtaxa vid matcher utan publik. Under november togs beslut om extra bidragsstöd till föreningarna, vilket har kunnat sökas utifrån fastställda kriterier. Ansökningarna hanteras och beslutas under början av 2021.

Effekter av Covid-19:

- Digitala bibliotekstjänster har ökat, E- och ljudböcker har hanterats gemensamt inom Bibliotek Mellansjö.
- Kulturhuset, Arena Skövde och Kulturfabrikens lokaler för evenemang, arrangemang och konferenser har stått tomma. Evenemang har ställts in eller flyttats fram.
- Musikskolans undervisning ställdes till viss del om, grupper, körer och orkestrar har ställts in. Färre anmälningar till musikskolan vilket tros bero på de uteblivna rekryteringsinsatser som normalt görs.
- Psykisk och fysisk ohälsa ökar bland alla invånare men framför allt hos de unga. Inställda kultur-, fritids- och idrottsverksamheter har haft negativ påverkan. Kultur och fritids mötesplatser och verksamheter spelar en viktig roll för alla åldrar.
- Medborgarservice har endast haft telefontid då lokalen varit stängd. Behovet av medborgarservice tjänster är efterfrågat och det påverkar mångas vardag att inte kunna mötas fysiskt.
- Arena Skövde bad har tappat besökare och intäkter och badet stängdes helt från oktober.
- Digital platsbokning till Arena Skövde bad implementerades vilket är en positiv effekt av covid-19. Arbets sättet kommer att fortgå även efter pandemin då det ses vara en kvalitetsutveckling och ett mer effektivt arbets sätt.
- Idrottsanläggningar inomhus har helt eller delvis varit stängda under året.
- På Billingen har samtliga tävlingar förutom något enstaka event/arrangemang ställts in.
- Projekt Billingen har påverkats i form av olika fördröjningar.
- Billingen har haft en hög besöksfrekvens. Dock syns en effekt av färre besökare från övriga delar landet.
- Samtliga enheter har ställt om och hittat nya sätt att leverera verksamhet på.

Covid-19 har påverkat kultur- och fritidsnämndens resultat med ett underskott på nästan 10 miljoner kronor.

Följande ekonomiska påverkan kan utläsas:

- minskade badintäkter -6,7 miljoner kronor
- uteblivna arrangemang och minskade hyresintäkter -5,2 miljoner kronor
- ej genomförd verksamhet (minskade kostnader) +2,2 miljoner kronor
- anpassning av verksamhet (ökade kostnader) -0,3 miljoner kronor

6.4 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

6.4.1 KF:s strategiska mål: Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Nya lokala mätmetoder har implementerats eller är i arbete att implementeras. Utfallet kring kundnöjdheten följer målet och är i vissa fall högre. I de fall ett högre utfallet kan ses, så är bland annat en ökad servicegrad en orsak till detta positiva resultat, vilket påvisar vikten av hög servicenivå fortsatt framåt. Mätning av kundnöjdhet ligger till grund för fortsatt kvalitetsutveckling.</p>	<p>— ■ SCB Nöjd medborgarindex (NMI)</p>
	<p>→ ▲ Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar</p>
	<p>→ ◆ Nöjd Medborgar-Index - Kultur</p>
	<p>↘ ● Kundnöjdhet - Arena Skövde Bad</p>
	<p>↗ ● Kundnöjdhet - Kulturfabriken</p>
	<p>→ ■ Kundnöjdhet - Kulturhuset</p>
	<p>↘ ▲ Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheten</p>

6.4.2 KF:s strategiska mål: Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Skövde är ett kultur- och fritidscentrum</p> <p><i>Analys</i></p> <p>För att åstadkomma förutsättningar att göra Skövde till ett kultur- och fritidscentrum och för att skapa lokal, regional och nationell kännedom, har interna arbetssätt förändrats och en omorganisation arbetats fram. Detta ses på sikt kunna öka attraktionskraften av verksamhetsutbudet och således ett ökat antal besökare till besöksmålen.</p> <p>Utfallet av det tappade besöksantalet är en direkt konsekvens av pandemin. Anläggningar har haft begränsningar eller varit helt stängda. Utfallet kring ungdomsverksamheten visar på ett följsamt resultat och vikten av en ungdomsverksamhet påvisas av resultatet.</p> <p>Vissa anläggningar har ännu inte upprättat mätmetod för besöksräkning varav fullständig analys inte kan göras.</p>	<p>↘ ■ Antal besökare Arena Skövde Bad</p>
	<p>→ ■ Antal besökare Billingens Fritidsområde</p>
	<p>↘ ■ Antal besökare Kulturhuset</p>
	<p>↘ ■ Antal besökare Kulturfabriken</p>
	<p>↘ ◆ Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten</p>
	<p>↘ ■ Antal besökare bibliotek Ryd</p>

6.4.3 KF:s strategiska mål: Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.

Mål	Resultatmätning
<p>◆ Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Varumärkesmätning handläggs och utvärderas på kommunnivå.</p>	<p>→ ■ Nationell kännedom, undersökning utförs av Kommunikationsenheten</p>

6.5 Uppföljning av ekonomi

6.5.1 Ekonomisk utveckling

6.5.1.1 Nämndens resultat

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018
Kulturavdelningen	11,4	-82,3	-70,9	69,8	-1,1	-52,3	-51,6
Fritidsavdelningen	35,8	-144,6	-108,8	100,2	-8,6	-104,5	-111,0
Kultur- och fritidsnämnd	0	-0,6	-0,6	0,6	0,0	-0,6	-0,6
Summa	47,2	-227,6	-180,4	170,7	-9,7	-157,5	-163,2

6.5.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott om 9,7 miljoner kronor. Underskottet är framförallt hänförligt till covid-19. Det är främst tre enheter som har drabbats ekonomiskt av pandemin; Scen och evenemang, Arena Skövde bad och Arena Skövde hall.

Årets utfall jämfört med budget

Intäkterna är 11,6 miljoner kronor lägre än budget. Scen och evenemang, Arena Skövde bad och Arena Skövde hall står för 10,2 miljoner kronor av de minskade intäkterna. Enheterna drabbades av besöksbegränsningar och senare stängningen av anläggningarna till följd av covid-19. Vidare fick Billingens fritidsområde 1,0 miljoner kronor lägre intäkter på grund av den milda vintern och Arena Skövde fick lägre hyresintäkter 1,2 miljoner kronor.

Bidragsintäkterna är 3,6 miljoner kronor högre än budget. De flesta bidragsintäkterna är kopplade till projekt och gåvor men även till driftskompensation för Billingens fritidsområde, satsning på musikraketen och ett covid-bidrag till föreningarna för 2020. I augusti fick också kultur- och fritidsnämnden ett statligt stöd för vårens sjuklönekostnader, cirka 0,5 miljoner kronor.

Personalkostnaderna är cirka 2 miljoner kronor lägre än budget. Orsaken till de lägre personalkostnaderna är sjukskrivningar, tjänstledighet, avvaktan med att tillsätta vakanser samt uteblivna arrangemang. En enhet har ett överskott på cirka 1 miljon kronor då det ekonomiska utfallet för lönekostnaderna ligger på en annan enhet och justering har skett via köp av intern tjänst. Vidare har en enhet tillsatt en tjänst där ramkompensation saknas.

Kostnaderna för lokalhyror är cirka 1 miljon kronor lägre än budget. Anledningen till de lägre kostnaderna är att

kultur- och fritidsnämnden har fått kompensation för en Actionpark, vilken ännu inte har byggts. Vidare fick nämnden kompensation för kulturhustorget för fler månader än vad som behövdes för 2020. Slutligen har lokalhyrorna ökat för Billingens fritidsområde för delar i Billingeprojektet som har färdigställts, bland annat pumptracken.

Kapitalkostnaderna är cirka 0,7 miljoner kronor lägre för 2020 än budget. Orsaken till de lägre kostnaderna är att större investeringsprojekt, exempelvis nytt kassa- och passagesystem och ombyggnad av barn- och ungdomsavdelningen huvudbiblioteket, är försenade. En annan orsak är att kultur- och fritidsavdelningarna är försiktiga i sina investeringar med tanke på de ökade kapitalkostnaderna som investeringarna för med sig och som är svåra att bära för enheterna.

Övriga kostnader överstiger budget med 5,4 miljoner kronor. Cirka 3,6 miljoner kronor av dessa kostnader är hänförliga till de ökade bidragsintäkterna. 1,0 miljoner kronor är köp av intern tjänst men budget finns för personalkostnader. Vidare har uppvärmningen av konstgräsplanen blivit dyrare.

Avvikelse mellan årets utfall och föregående års utfall

För 2019 redovisade kultur- och fritidsnämnden ett positivt resultat om 3,7 miljoner kronor. För 2020 är motsvarande resultat ett underskott om 9,7 miljoner kronor. En skillnad på 13,4 miljoner kronor. Den största anledningen till skillnaden är covid-19. Få verksamheter har kunnat bedrivas som vanligt vilket gett ekonomiska konsekvenser.

Intäkterna är cirka 18,1 miljoner kronor lägre 2020 jämfört med 2019. De minskade intäkterna beror främst på uteblivna arrangemang, minskade badintäkter och minskade hyresintäkter. De enheter som har minskat mest är Scen och evenemang (-2,9 miljoner kronor), Arena Skövde centralt (-3,5 miljoner kronor), Arena Skövde bad (-6,8 miljoner kronor), Arena Skövde hall (-3,3 miljoner kronor). Vidare har Billingens fritidsområde minskat med 1,1 miljoner kronor och där är orsaken den milda vintern 2020.

Bidragsintäkterna har minskat med 4,5 miljoner kronor från 2019 till 2020. Justering för driften av Billingeprojektets färdigställda delar är den huvudsakliga anledningen till skillnaden mellan åren. För 2019 justerades ökade kostnader genom ett bidrag från kommunstyrelsen. För 2020 är detta reglerat genom ett ökat kommunbidrag för kultur- och fritidsnämnden.

Personalkostnaderna ligger på ungefär samma kostnadsnivå för år 2020 som för år 2019. Att det inte har skett någon nämnvärd ökning beror till största del på att en enhet som haft minskad personalkostnad med 1 miljon kronor istället har haft motsvarande kostnad för köp av intern tjänst. Personalkostnader för projektverksamhet ligger på ungefär samma nivå för år 2020 som för år 2019.

Lämnade bidrag har minskat med 0,8 miljoner kronor. En anledning är att budgeten för bidrag till studieförbunden har minskats. En annan anledning är att färre bidragsmedel har betalats ut av de statliga integrationsmedlen.

Lokalkostnaderna har ökat med 3,2 miljoner kronor från 2019 till 2020. 2,1 miljoner kronor i ökning beror på den nya Kavelbrohallen som stod klar i september 2019. Vidare har kulturhustorget färdigställts och lokalkostnad har betalats från augusti 2020. Även delar i Billingeprojektet har färdigställts och hyra har börjat debiteras. Slutligen har de externa hyreskostnaderna ökat med ett indexpåslag.

Övriga kostnader är cirka 2,1 miljoner kronor lägre 2020 jämfört med 2019. Den främsta anledningen är att när verksamhet inte kan bedrivas som vanligt minskar kostnaden. Många kostnader vidarefaktureras vid till exempel arrangemang och därför är dessa kostnader också förknippade med intäkter och bidragsintäkter.

Avvikelse mellan prognos tertial 2 och årets resultat

Kultur och fritidsnämnden prognostiserade vid tertial 2 ett underskott om 6,8 miljoner kronor. Prognosen vid tertial 2 byggde på att viss verksamhet skulle fortgå som "vanligt" och en del verksamhet med vissa begränsningar. Istället blev det mer nedstängningar och minskad verksamhet. Detta innebar att resultatet blev sämre än det prognostiserade underskottet med 2,9 miljoner kronor.

Intäkterna blev 1,4 miljoner kronor lägre jämfört med prognosen. Det är främst Arena Skövde bad som minskade intäkterna vid årsbokslutet jämfört med prognosen i augusti, cirka 1,6 miljoner kronor.

Bidragsintäkterna ökade med 1 miljon kronor mot prognosen. Orsakerna är att mer projektmedel användes än beräknat samt att det från kommunstyrelsen beviljades extra covid-bidrag till föreningar.

Personalkostnaderna blev 1,5 miljoner lägre än vad som prognostiserats. När verksamheter har varit mer stängda än vad som prognostiserades vid tertial 2 har ingen extra personal satts in vid exempelvis lov. På grund

av uteblivna arrangemang har personalbehovet varit lägre. Inte heller har det i så stor utsträckning behövts ta in extra personal vid sjukfrånvaro. Dessutom har det avvaktats med att tillsätta vakanser.

Utfallet av lämnade bidrag ligger på samma nivå som prognosen. Dock har det tillskjutits medel till ett extra föreningsbidrag för covid-19 som har motsvarande kostnad 2020 (0,4 miljoner kronor). Dessutom har det betalats ut mindre bidrag av de andra bidragen som kultur- och fritidsnämnden ansvarar för. Orsaken till de mindre utbetalningarna beror troligtvis på covid-19. En del föreningar har inte kunnat genomföra den verksamhet som var planerad. Några andra föreningar kan ha haft sämre ekonomiska förutsättningar för att kunna utnyttja bidrag där det också krävs en egen ekonomisk insats av föreningen.

De övriga kostnaderna har ökat med 4,3 miljoner kronor jämfört med prognosen. En anledning är att mer projektmedel har utnyttjats än vad som prognostiserats. Vidare var enheterna försiktigare i sin prognos då förhoppningen var att det skulle kunna gå att minska mer på kostnaderna än vad som slutligen var möjligt.

6.5.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	13,0	16,5	5,9	10,6
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar	13,0	16,5	5,9	10,6

Kultur- och fritidsnämnden har haft investeringsutgifter på 5,9 miljoner kronor under 2020. Investeringar om 5,3 miljoner kronor är flyttade i tid eller har inte blivit färdigställda under 2020. Dessa medel önskar kultur- och fritidsnämnden flytta från budget 2020 till 2021. Dessutom har vissa beräknade investeringsutgifter fått gå som driftskostnader. Utifrån det ekonomiska läge som gäller för kultur- och fritidsverksamheterna är verksamheterna också återhållsamma med sina investeringar. Följande avvikelse finns för specifika projekt:

Kavelbrohallen: Kultur och fritidsnämnden fick 4,0 miljoner kronor för inventarier till den nya Kavelbrohallen. Av dessa är 0,8 miljoner kronor reserverade medel för Barn- och utbildningsnämnden (BUN) att disponera. Kultur- och fritidsnämnden redovisar därför ett överskott i samma storlek som BUN redovisar ett underskott.

Lillegårdens sportcenter: Kultur- och fritidsnämnden har i budget fått 0,7 miljoner kronor för investering i inventarier i den nya idrottshallen på Lillegårdens idrottsområde. Hallen beräknas bli färdigställd under 2021 varför dessa medel inte kunnat utnyttjas under 2020. Inventariebudgeten behöver därför flyttas till 2021.

Kulturhuset: GöteborgsOpean har flyttat till kulturhuset. En portabel läktare behövdes för att tillgodose behoven. Denna investering finns med i investeringsbudget 2021 men köptes in under 2020. Kostnad 0,4 miljoner kronor.

Billingsprojektet: Kultur- och fritidsnämnden har tagit investeringsutgifter för inventarier i Billingsprojektet 0,7 miljoner kronor. Dessa medel finns budgeterade på kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen redovisar motsvarande belopp.

6.6 Framtiden

Skövde växer, invånarna blir fler och det betyder att kultur- och fritidsavdelningarna behöver möta det ökade behovet av en meningsfull fritid men också ett ökat utbud av kultur. Det kan innebära att fler verksamhetsytor och offentliga mötesplatser behöver tillskapas, kulturskoleplatser erbjuds och att Kulturhusets lokaler utvecklas. Verksamheter behöver tillgänglighets- anpassas och möjlighet till fysisk aktivitet, rekreation och andra hälsofrämjande aktiviteter i de boendes närområde behöver erbjudas.

För att kultur- och fritidsanläggningarna ska behålla och öka sin besöksfrekvens och generera ökade intäkter krävs fortsatta investeringar i befintliga anläggningar. Satsningar på och utveckling av kultur- och fritidsverksamheterna är en förutsättning för en ökad tillväxt och besöksnäring.

Vid planering av anläggningar för utövande av kultur- och fritidsaktiviteter gäller det att få till en långsiktig strategi och en koppling med övriga aktörer i planeringsprocessen av Skövde kommuns expansion och utveckling. Det är av betydelse för kultur- och fritids verksamheter att i tidigt skede vara med i planeringsarbetet för att kunna möta framtidens behov och efterfrågan.

Kultur- och fritidsanläggningarna behöver sedan kunna fyllas med verksamhet som svarar upp mot invånarnas förväntningar. Innehåll och utbud behöver både bredd, spets och variation. För att öka Skövdes attraktionskraft behöver samhällsbyggandet, näringslivet och kultur- och fritidsutvecklingen kroka arm och gå i takt.

Fritid: För platsvarumärket Skövde och kommunens utvecklingstakt och expansion är utbudet av aktiviteter en viktig del. Med starka varumärken och plattformar som Billingen Skövde, Arena Skövde och Lillegården Skövde finns förutsättningar för ett rikt utbud av rekreation, friluftsliv, idrott, med mera som drivs av både kommunen och privata näringsidkare. Kommunens rika föreningsliv är naturligtvis också en viktig aktör som bidrar till utbudet.

Förmågan att kunna erbjuda bra möjligheter till att arrangera olika idrottsarrangemang har en avgörande betydelse för idrottens och föreningars utveckling sportsligt, organisatoriskt och ekonomiskt. För kommunen innebär det ett betydande tillskott till besöksnäringen med tillresande utövare, medföljande och besökare.

Att även utan föreningsanknytning kunna ha möjlighet till motion, rekreation och aktivitet i sin närhet är viktigt för att sänka tröskeln till hälsosamma aktiviteter såsom tillgång till exempelvis motions-/elljusspår, utegym och sporthallar.

Kultur: För att kommunen ska fortsätta att växa krävs ett innovativt kulturliv som skapar engagemang och som tar plats både lokalt, regionalt och nationellt. Platsvarumärkesarbetet har identifierat vad invånarna i Skövde vill vara stolta över och där är det kulturen, kreativitet, arkitektur och ett meningsfullt fritidsliv som dominerar. Kulturavdelningen har förändrat den inre strukturen, arbets sätt och organisationen för att skapa förutsättningar för en verksamhet som är modern, kvalitativ och som möter upp både befintliga och presumtiva invånares behov och krav. Målgruppsarbete för vidgat deltagande, samverkan med fler aktörer, synligare kommunikation och en modig organisation kommer att vara några av framgångsfaktorerna för att skapa ett relevant och angeläget kulturliv som skapar stolthet och engagemang som når utanför Skövde.

Samtidigt är risken att samhället står utan både professionell kultur och amatörcultur för lång tid framåt i efterdyningarna av pandemin. Kulturlivet som arbetsplats har omkullkastats och lämnat en bransch i kris som det krävs krafttag nationellt, regionalt och kommunalt för att lyfta igen och utveckla framåt. Det en kommunal kulturverksamhet kan göra är att skapa förutsättningar för att starta om kulturlivet. Kommunal verksamhet kan tillsammans med lokala kulturaktörer bromsa tappet av kulturell kompetens till andra branscher och samverka för att bibehålla och utveckla kulturlivet.

6.7 Uppföljning av den interna kontrollen

6.7.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Under året har tre prioriterade risker från internkontrollplanens bruttolista egat i fokus. De identifierade riskerna finns också upptagna i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) då de är av en sådan karaktär.

Riskerna har varit:

- Ensamarbete med riskfyllda arbetsmoment, samt bristfällig bemanning i offentliga lokaler
- Hot, våld samt rånrisk mot personal, samarbetspartners och besökare
- Arbetsmiljö psykosocial och fysisk

Åtgärder och kontrollpunkter för ovanstående risker har varit löpande under året, men också i samband med skyddsronnd. Beträffande ensamarbete med riskfyllda arbetsmoment så förekommer det inte alls i verksamheterna.

Arbetsmiljö och säkerhetsinsatser har under året bland annat bestått av utbildning samt utökad säkerhetsutrustning i anläggning.

Ny interntrollplan gjord för 2021 där risker som är än mer verksamhetsnära lyfts fram.

6.8 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kultur och fritidsnämnd	172,1	170,5	168,9

Kultur- och fritidsnämnden har under ett antal år arbetat med effektiviseringar främst genom ökade intäktskrav men även personalnedskärningar. De ökade intäktskraven har inneburit att det krävs fler betalande besökare vilket inom Kultur Skövde bidrar till en likriktning av evenemang och att kommersiell kultur med garanterade hyres- och biljettintäkter blir det tongivande utbudet. Inom båda avdelningarna har det också gjorts prisjusteringar. I processen med att effektivisera verksamheterna har man också fortlöpande arbetat med ständiga förbättringar med målet att ta fram nya arbetsätt och rutiner.

För att klara kommande års effektiviseringar är det högst troligt att verksamheterna behöver se över tillgänglighet och kvalitet. Det är således inte längre möjligt att enbart öka intäkterna, minska personalstyrkan ytterligare eller att lägga ut generella besparingar som motsvarar effektiviseringskravet. Kultur- och fritidsnämndens kostnader för personal och lokaler överstiger tillsammans nämndens tilldelade kommunbidrag. Det innebär att alla övriga kostnader, till exempel kapitalkostnader, datorkostnader, mediainköp, anläggningsmaterial och verksamhet finansieras genom intäkter och andra bidrag. Kravet på intäkter ger olika förutsättningar för kultur- respektive fritidsavdelningen och möjligheterna till att påverka intäkterna ser olika ut. Precis som uppdragen och därmed konsekvenserna för respektive avdelning också skiljer sig. Beräkningsmodellen för effektiviseringarna omfattar den totala budgeten och inte endast de påverkbara delarna.

Pandemin har synliggjort det sköra i det ekonomiska systemet med intäktskrav för kultur- och fritidsverksamheten och förutsättningarna att nå en budget i balans har varit omöjliga. För en riktning och utveckling framåt krävs en stabil ekonomisk grund.

Regeringens kulturpolitiska mål är tydliga: "Målen för kulturpolitiken är att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling." Det ligger till grund för riktningen framåt för kulturavdelningens verksamhet och organisationsförändringen är anpassad för att kunna ta det utvecklingsklivet.

I kulturavdelningens arbete framåt finns utvecklingsområden inom flera enheter och sektorsövergripande samverkan kommer att vara en viktig faktor för att lyckas i det utvecklingsarbetet. Det sektorövergripande arbetet är ett sätt att bättre använda våra resurser för att få ut mesta möjliga verksamhet för dem vi är till för.

Medborgarservice är en centralt beslutad och inrättad tjänst som organisatoriskt placerad på kulturavdelningen. Dock har inte kommunbidraget justerats för tjänsten, vilket innebär att kulturavdelningen saknar täckning motsvarande 0,4 miljoner kronor.

För Skövdes utvecklingstakt, expansion och besöksnäring är utbudet av aktiviteter en viktig del liksom idrotten och föreningslivet det innebär att anläggningar och arenor byggs samt att fritidsavdelningens verksamheter ökar och kommer att kräva ytterligare resurser för att upprätthålla service och kvalitet.

För fritidsavdelningen innebär den nya taxemodellen ökade energikostnader för uppvärmningen av konstgräsplanen på Södermalms idrottsplats motsvarande 0,6 miljoner kronor. Denna ökning finns inte med i antagen budgetram varför justering önskas.

6.8.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2022-2024

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
Reinvesteringar	5,5	5,0	5,0

Inventarier projekt				
Nya investeringar		2,5	1,0	
SUMMA		8,0	6,0	5,0

Reinvesteringar omfattar allt som rör verksamhetsspecifika inventarier och maskiner, såsom till exempel belysning, gräsklippare, teknik, möbler och traktorer.

Nyinvesteringarna avser kulturbuss/biblioteksbus och en "no fall" installation.

I denna analys saknas eventuella tillkommande inventarier från två utredningar gällande lokalinvesteringar då de ej är färdigutredda i skrivande stund.

6.9 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

6.9.1 Mål: Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.

 Delvis uppfyllt

Analys

Nya lokala mätmetoder har implementerats eller är i arbete att implementeras.

Utfallet kring kundnöjdheten följer målet och är i vissa fall högre. I de fall ett högre utfall kan ses, så är bland annat en ökad servicegrad en orsak till detta positiva resultat, vilket påvisar vikten av hög servicenivå fortsatt framåt. Mätning av kundnöjdhet ligger till grund för fortsatt kvalitetsutveckling.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
  Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar	65 %	65 %	68 %		
Målvärde >60					
Kommentar Ingen medborgarundersökning gjord för 2020, ackumulerat utfall från 2019 presenteras därför för 2020.					
  Nöjd Medborgar-Index - Kultur	68%	68%	69%		
Målvärde >69					
Kommentar Ingen medborgarundersökning gjord för 2020, ackumulerat utfall från 2019 presenteras därför för 2020.					
  Kundnöjdhet - Arena Skövde Bad	92,4 %	92,6 %	91,7 %		
Målvärde 92%					
Kommentar Under 2020 har besöksfrekvensen påverkats kraftigt nedåt på grund av restriktioner och åtgärder för minskad smittspridning under pandemin.					
  Kundnöjdhet - Kulturfabriken	88 %	78,1 %			

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Kommentar Mätning startade 2019. En anledning till den positiva utvecklingen kring kundnöjdheten tros vara en utökad service i form av en bemannad reception i anläggningen vilket inte fanns under 2019.					
→ Kundnöjdhet - Kulturhuset	0 %	0 %			
Kommentar Ny mätmetod har ej etablerats mycket på grund av kulturhusets fokus legat på hanteringen av den pågående pandemin. Avsikten är att istället under 2021 fastställa ett nytt arbetssätt kring kundnöjdhet.					
↘ Kundnöjdhet - Ungdomsverksamheten	92 %	93 %			
Målvärde 92%					
Kommentar Mätningen startade 2019.					

Resultatmätning (Udda år)	2019	2017	2015
— SCB Nöjd medborgarindex (NMI)	53 %	68 %	60 %
Målvärde 70			

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Utreda föreningsbidragen och prissättning av lokaler	2018-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Mer jämlika och rättvisa bidrag		
Kommentar Just nu går utredningsarbetet på väldigt låg fart på grund av covid-19 som påverkar både samhället och föreningarna Nettotaxa har nu även införts på kulturavdelningens lokaler. Detta innebär att alla lokaler för uthyrning på kultur- och fritidsavdelningarna får samma grundtaxa. Nettotaxan regleras (höjs) efter tidigare beslut varje år. Nu utgår alla lokaler med pris/h, vilket gör att det blir lättare att få mer jämlika prissättningar. Föreningsbidragen utreds enligt plan, men pandemin gör att utredningen påverkas då det i nuläget inte går att genomföra dialoger med föreningar i form av fysiska möten. Enkäter och enskilda samtal blir istället dialogerna som kommer genomföras.		

6.9.2 Mål: Skövde är ett kultur- och fritidscentrum

 Delvis uppfyllt

Analys

För att åstadkomma förutsättningar att göra Skövde till ett kultur- och fritidscentrum och för att skapa lokal, regional och nationell kännedom, har interna arbetssätt förändrats och en omorganisation arbetats fram. Detta ses på sikt kunna öka attraktionskraften av verksamhetsutbudet och således ett ökat antal besökare till besöksmålen.

Utfallet av det tappade besöksantalet är en direkt konsekvens av pandemin. Anläggningar har haft begränsningar eller varit helt stängda. Utfallet kring ungdomsverksamheten visar på ett följsamt resultat och vikten av en ungdomsverksamhet påvisas av resultatet.

Vissa anläggningar har ännu inte upprättat mätmetod för besöksräkning varav fullständig analys inte kan göras.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
↘ Antal besökare Arena Skövde Bad	159 295 st	270 562 st			
Målvärde 259 510					
Kommentar Pandemin med restriktioner och nedstängningar har påverkat mycket och står för i stort sett 100 % av minskningen.					
→ Antal besökare Billings Fritidsområde	0 st	0 st			
Kommentar Mätmetod för delar av Billings aktiviteter har under året mätts och kommer att följas upp under 2021					
↘ Antal besökare Kulturhuset	0 st	310 692 st			
Kommentar Mätmetod har tagits fram under 2020. Utrustning för besöksräkning finns uppsatt i Kulturhuset. Men då verksamhet uteblivet med anledning av covid -19 har besöksräkningen ej startat..					
↘ Antal besökare Kulturfabriken	25 378 st	42 123 st			
Kommentar Antal besökare är mycket lägre än tidigare år detta beroende på att kulturfabriken har varit stängd för besökare under en stor del av året. Besöksräknare installerades under våren 2020.					
↘ Antal verksamhetstimmar inom ungdomsverksamheten	7 348 st	7 714 st			
Kommentar Målet har varit svårt att nå det gångna året då verksamheten drogs ner i och med covid-19. Verksamheten flyttade delvis ut men kunde inte bedrivas i vanlig omfattning på hela hösten och slutet av året. Men trots detta har många verksamhetstimmar producerats.					
↘ Antal besökare bibliotek Ryd	25 000 st	36 816 st			
Kommentar Utrustning för besöksräkning togs i bruk sept 2020. Utfallet är därför preliminär för året och målvärde utgår från 2019. Biblioteket har med anledning av covid -19 hållits stängt november och december.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 AiR Skövde	2018-01-01	2020-12-31
Syfte/effekt Sprida internationella konstnärsutbyten i regionen.		
Kommentar AiR Skövde (AiRS) har under våren fått lägga ner verksamheten och flyttat fram genomförandet av samtliga planerade residens till 2021. Det innebär att 2021 kommer få fler residens än tidigare då vi i flera fall kommer behöva göra dubbla residens, primärt de med regional finansiering. Residensets fokus har sedan start varit på konst som har en social praktik som är intresserad av att interagera med lokalsamhället. Konstintendenterna har tagit över residensarbetet och planerar just nu för nästa steg för att under 2021 hantera såväl de uppskjutna residensen som de nya, Alaska, USA och Ukraina är de platser som museet kommer fokusera på. Förutom dessa tillfälliga faktorer är residensverksamheten att betrakta som löpande och ordinarie verksamhet i detta läge och kommer därmed i och med årsskiftet ej längre utgöra en aktivitet på denna nivå.		

6.9.3 Mål: Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken

 Delvis uppfyllt

Analys

Varumärkesmätning handläggs och utvärderas på kommunnivå.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
→ Nationell kännedom, undersökning utförs av Kommunikationsenheten	 Oförändrat	 Oförändrat	 Oförändrat	 Oförändrat	 Oförändrat
Målvärde Positiv utveckling jämfört med föregående mätning.					
Kommentar Eventuella mätningar utförs och redovisas på kommunnivå.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p> Synliggöra kultur och fritids utbud för att stärka attraktiviteten.</p> <p>Syfte/effekt Synliggöra kultur- och fritids verksamheter och utbud.</p> <p>Kommentar Under våren gjordes en översyn av marknadsföringsplan. Genomgång av marknadsföringskanaler, målgrupper, tider med mera. Under rådande omständigheter har den reviderats och ny plan tas fram för 2021. Ny kommunikationsplan kommer att vara en aktivitet under 2021.</p>	2019-01-01	2020-12-31
<p> Destinationsutveckling Arena Skövde, Billings fritidsområde, Billingehov/Lillegården, Kulturhuset samt Kulturfabriken.</p> <p>Syfte/effekt Att ytterligare stärka Skövde som destination och varumärke.</p> <p>Kommentar Billingen Skövde fortsätter sin utveckling inom Billingeprojektet och Billingecentret färdigställdes under december och hyresgäster med verksamheter har börjat flytta in under. Samtliga utrymmen som planerats att hyras ut har fått hyresgäster. restaurang, butik/uthyrning, tränings/testlokal, kontor samt föreningslokaler. Pumprack nr 2 blev klar och öppnade. Lillegården Skövde fortsätter sin utveckling med bygge av ny rekreations och idrottsarena i privat regi. Ny hemsida för området har påbörjats. Arena Skövde har gjort utredningar gällande renovering och uppdatering av delar i badet samt ombyggnad och förbättringar av entréer, reception och administrativa lokaler. Inväntar beslut gällande budget för lokalinvesteringarna.</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p> Utveckling av residensverksamhet</p> <p>Syfte/effekt Bredda arbetet med nationell och internationell konstutveckling i Skövde genom residens.</p> <p>Kommentar Utvecklingen av residensverksamheten fortlöper men med anledning av covid-19 så har planerad verksamhet flyttats från 2020 till 2021. Residensverksamhetens planering för 2021 löper på. Det innebär ett fullt program för 2021 men också att några samarbeten kan få svårt att få plats. I nuläget har</p>	2019-01-01	2020-12-31

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>verksamheten etablerat samarbete med riksutställningar kring dans, ett slöjdr residens med regionens slöjdfkonsulenter, ett litteraturresidens samt samarbete med IASPIS kring fördjupade processresidens och Skaraborgs konstgrafiska verkstad. Diskussioner pågår kring att skapa ett residens för unga filmare.</p> <p>Förutom dessa tillfälliga faktorer så är residensverksamheten att betrakta som löpande och ordinarie verksamhet i detta läge och kommer därmed i och med årsskiftet ej längre utgöra en aktivitet på denna nivå.</p>		

6.10 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

6.10.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
HR	Ensamarbete med riskfyllda arbetsmoment, samt bristfällig bemanning i offentliga lokaler	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Skyddsron</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning av rutiner, bemanning vid årlig skyddsron. Följa upp utfallet och genomföra erforderliga förändringar.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Riskfyllt ensamarbete förekommer inte. Anpassning av schema görs bland annat för att undvika detta.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Slutsats: Skyddsroner genomförs enligt SAM - systematiskt arbetsmiljöarbete och Skövde kommuns direktiv.</p>
Verksamhet	Hot, våld samt rånrisk mot personal, samarbetspartners och besökare	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Skyddsron</p> <p>Beskrivning av granskning Granskning av rutiner och utrustning vid årlig skyddsron. Följa upp utfall och genomföra erforderliga förändringar.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Någon enhet har kompletterat anläggningen med kameraövervakning för att säkra upp verksamheten. Kameror, larmanordningar och annan utrustning förekommer på flera enheter som extra säkerhet och trygghet.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Slutsats: Skyddsroner genomförs enligt SAM - systematiskt arbetsmiljöarbete och Skövde kommuns direktiv.</p>
HR	Arbetsmiljö psykosocial och fysisk	<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Skyddsron</p>

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Beskrivning av granskning Granskning vid årlig skyddsron. Följa upp utfall och genomföra erforderliga förändringar.</p> <p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Utbildning i bland annat hjärt- och lungräddning har genomförts under året. Detta som en trygghet för både personal och besökare. Brandutbildningen har pausats på grund av covid -19, men förhoppningen är att den återupptas under 2021. Arbetsmiljöfrågor arbetas löpande med utifrån SAM - systematiskt arbetsmiljöarbete.</p> <p>Bedömning:</p> <p>Slutsats: Skyddsroner genomförs enligt SAM - systematiskt arbetsmiljöarbetet och Skövde kommuns direktiv.</p>

7 Bygglövsnämnd

7.1 Nämndens ansvarsområde

Bygglövsnämnden ansvarar för kommunens bygglövsverksamhet och tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen, samt för handläggning av bostadsanpassningsärenden och energirådgivning. Nämnden ansvarar också för kommunens grundläggande geodata, mätning, kartframställning och GIS-samordning, liksom för namn- och adressättning samt lägenhetsregister. Bygglövsnämnden är också kommunens trafiknämnd, med ansvar för lokala trafikföreskrifter samt parkerings- och transporttillstånd. Den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) hör organisatoriskt till bygglövsnämnden, med en självständig myndighetsroll enligt fastighetsbildningslagstiftningen.

7.2 Ekonomi och verksamhet

Bygglövsnämnden visar ett överskott om 0,1 miljoner kronor för verksamhetsår 2020. Bygglövsnämndens budget omfattar kostnad för politiker. Verksamhetens budget ligger inom kommunstyrelsens budgetram.

7.3 Effekter av Covid-19

- Utvecklingsarbetet har legat något mer still då de flesta arbetar hemma.
- Fler förfrågningar inkommit till bygglovenheten än tidigare.
- Platsbesök för bostadsanpassningen har begränsats under 2020.
- Energirådgivningen har också fått ta nya vägar när det gäller att informera medborgare. Exempelvis har en podd publicerats.
- Ansökningar gällande allmän plats har minskat radikalt under 2020.
- Mindre användning av parkering.

7.4 Året som gått

Bygglövsnämndens verksamheter arbetar för att effektivisera bygglövsprocessen genom ökat kundfokus och bättre medborgardialog. Detta kombineras med hög rättssäkerhet, kvalitet i besluten samt snabb och korrekt information och kommunikation. Arbetssättet medför höga krav på backoffice i form av databaser för ärenden, kommunikation, planer samt fastighets- och geodata. Många frågor har dock fått stå tillbaka under pandemin.

7.5 Uppföljning av mål och resultatmätningar

I detta avsnitt redovisas de mål och resultatmätningar som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av styrkortet i sin helhet, se bilagan i slutet av detta dokument.

7.5.1 KF:s strategiska mål: Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Mål	Resultatmätning
 Tydliggöra bygglovprocessen	 Handläggningstid - antal dagar från registrerat ärende till första beslut
<i>Analys</i>	 INSIKT
I samband med att Skövde växer, förtätas och omformas behöver kommunikationen och dialogen om olika samhällsbyggnadsprojekt förbättras. Sektorn har tagit fram en Projektmodell som syftar till att tydliggör hela flödet för projekt inom samhällsbyggnadsprocessen och skapa ett gemensamt arbetssätt och en tydlig	 Handläggningstid (median) från

Mål	Resultatmätning
<p>struktur som skapar förutsättningar för effektivitetsvinster och kostnadskontroll men inte minst kunna möta den ökade efterfrågan. I Öppen jämförelse Företagsklimat definieras gränsen för ett bra resultat vara NKI 70. För ett godkänt resultat krävs ett NKI på minst 62. Att området bygglov ofta har lägre NKI än övriga myndighetsområden behöver inte nödvändigtvis betyda att bygglovsenheten är dålig. Företagaren bedömer ofta hela kontakten med kommunen, dvs. inte bara själva bygglovsprocessen, utan även upplevelsen kring t.ex. detaljplaneläggning, markköp, lantmäteri och eventuellt även länsstyrelsens arbete om ärendet överklagas. Förbättringar gällande effektivitet har påbörjats utefter de kundsvår som kommer via INSIKT där kunden trycker på saknaden av rådgivning, bättre information på skovde.se, tydliga motiveringar av beslut och tiden för handläggning.</p>	<p>inkommen ansökan om nybyggnad av enbostadshus eller flerbostadshus till beslut för bygglov, antal dagar</p>
	<p>— ■ Handläggningstid (median) från komplett/fullständig ansökan om nybyggnation enbostadshus eller flerbostadshus till första beslut</p>
	<p>— ■ Tidsåtgång vid tillsyn</p>
<p>◆ Förbättrat näringslivsklimat</p> <p><i>Analys</i></p> <p>Mätningen genom INSIKT visar på att företagen ligger någon bättre än föregående år. Men det finns mycket att arbeta med tillsammans för att uppnå kommunens mål om topp 30.</p>	

7.6 Uppföljning av ekonomi

7.6.1 Ekonomisk utveckling

7.6.1.1 Nämndens resultat

Mnkr

Verksamhet	Intäkt 2020	Kostnad 2020	Netto 2020	Budget 2020	Budgetavvikelse	Netto 2019	Netto 2018
		0,4	-0,4	0,5	0,1	0,1	0,2
Summa							

7.6.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Byggnadsnämndens resultat för 2020 är ett överskott om 0,1 miljoner kronor. I byggnadsnämndens ram finns endast kostnader för politiker om 0,5 miljoner kronor. Verksamheten återfinns hos kommunstyrelsen.

7.6.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2020-08-31	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier				
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast El & VA)				
Exploatering INFRA				
Summa investeringar				

Inte aktuellt för bygglovsnämnden.

7.6.2 Plan för återbetalning av underskott

7.7 Framtiden

Uppdraget att möjliggöra tillväxt är tydligt och innefattar inte bara nya bostäder utan också ny verksamhetsmark, möjlighet för befintligt näringsliv att utvecklas samtidigt som kommunen måste behålla och utveckla sin attraktionskraft. Frågor som är högt rankade när det kommer till attraktionskraft är bland annat grönområden, tillgång till skolor och äldrevård, kultur mm som ska finnas med i planeringen av en växande stad. En av utmaningarna är att hitta rätt kompetenser för att möta framtiden.

Förväntningarna på sektorns leverans ökar stadigt både från externa och interna intressenter samtidigt som lagstiftningen blir allt mer komplex.

Att allokera rätt resurs till rätt projekt är avgörande och ingår som en del i att implementera projektmodellen.

Att arbeta med förtätningar i stadskärnan och omvandling av etablerade stadsdelar kräver resurser för att lyckas. För att kunna leva upp till de förväntningarna på leverans kommer kommunen behöva nyrekrytera.

Det är än viktigare att planera smart och hållbart så att driften inte ökar per kvm eller planera tillväxten så att investeringarna blir bärkraftiga. Till detta kommer t ex ekonomi kopplat till skolskjutsfrågorna som i sin tur är kopplade till Västrafiks tidtabell är frågor vi behöver bevaka och kostnadsberäkna allt eftersom det sker förändringar. För att lyckas med tillväxtuppdraget krävs att sektorerna arbetar och prioriterar tillsammans.

Skövde kommun har en bra grund för framtida teknikutveckling, med teknisk plattform samt god kompetens och förmåga. Samarbete utifrån gemensamma utmaningar inom kommunerna, ny teknik som robotisering och automatisering, att i än högre grad utgå från verksamheternas behov och att anpassa tekniken till och förändra arbetssätt hos användarna är både utmaningar och möjligheter i digitaliseringsarbetet. Artificiell intelligens (AI) är ett område på frammarsch som vi med rätt kunskap kommer att kunna nyttja i hela organisationen.

7.8 Uppföljning av den interna kontrollen

7.8.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkerställa att kommunfullmäktiges och nämndernas mål och verksamhet;

finansiellt, verksamhetsmässigt och kvalitetsmässigt uppnås. Varje nämnd ansvarar för den egna interna kontrollen.

Under 2020 har två granskningar genomförts enligt internkontrollplanen. Avvikelse har identifierats inom uppföljning av handläggningstider inom bygglov. Då 16 stycken ärenden inte har klarat lagstiftningens krav om 10 veckor.

Handläggningstider för lantmäteriförrättningar har ingen avvikelse,

Arbetet med riskanalyser, granskningar och åtgärder fungerar väl inom bygglovsnämndens verksamheter. Under året har en översyn av policy och riktlinjer för intern kontroll påbörjats, och utifrån dessa kommer det bli aktuellt att titta på hur bygglovsnämndens internkontrollarbete kan utvecklas ytterligare.

7.9 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Bygglövsnämnd	0,5	0,5	0,5

7.9.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2022-2024

	Behov 2022	Behov 2023	Behov 2024
Reinvesteringar			
Inventarier projekt			
SUMMA			

Inte aktuellt för bygglovsnämnden.

7.10 Bilaga: Uppföljning av styrkortet

7.10.1 Mål: Tydliggöra bygglovprocessen

● Uppfyllt

Analys

I samband med att Skövde växer, förtätas och omformas behöver kommunikationen och dialogen om olika samhällsbyggnadsprojekt förbättras. Sektorn har tagit fram en Projektmodell som syftar till att tydliggöra hela flödet för projekt inom samhällsbyggnadsprocessen och skapa ett gemensamt arbetssätt och en tydlig struktur som skapar förutsättningar för effektivitetsvinster och kostnadskontroll men inte minst kunna möta den ökade efterfrågan. I Öppen jämförelse Företagsklimat definieras gränsen för ett bra resultat vara NKI 70. För ett godkänt resultat krävs ett NKI på minst 62. Att området bygglov ofta har lägre NKI än övriga myndighetsområden behöver inte nödvändigtvis betyda att bygglovsenheten är dålig. Företagaren bedömer ofta hela kontakten med kommunen, dvs. inte bara själva bygglovsprocessen, utan även upplevelsen kring t.ex. detaljplaneläggning, markköp, lantmäteri och eventuellt även länsstyrelsens arbete om ärendet överklagas. Förbättringar gällande effektivitet har påbörjats utefter de kundsvår som kommer via INSIKT där kunden trycker på saken av rådgivning, bättre information på skovde.se, tydliga motiveringar av beslut och tiden för handläggning.

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
→ ◆ INSIKT	64 st	64 st	67 st	70 st	58 st
Målvärde Inte försämrade NKI (Nöjd-Kund-Index)					
— ■ Handläggningstid (median) från inkommen ansökan om nybyggnad av	50 st				

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
enbostadshus eller flerbostadshus till beslut för bygglov, antal dagar					
Målvärde Behålla eller mindre än 37					
Kommentar Bygglovsenheten har enligt PBL 10 veckor på sig för prövning av en komplett ansökan.					
— ■ Handläggningstid (median) från komplett/fullständig ansökan om nybyggnation enbostadshus eller flerbostadshus till första beslut	70 st				
Målvärde Behålla eller mindre än 25					
Kommentar Finns ingen lagstadgad tid för hur lång tid sökande har på sig att inkomma med fullständiga handlingar. Varje gång bygglovsenheten förelägger om nya handlingar har byggherren 3 veckor på sig att inkomma med handlingar. Samma gäller för om byggherren kommer in med nya handlingar förlängs tiden för handläggning av nya handlingar med 3 veckor. Det är sällan det är bygglovsnämnden som styr över hur lång tid det tar för byggherren att inkomma med kompletta handlingar. Bygglovsnämnden har möjlighet att avvisa ansökningar om inte byggherren kompletterar ansökan inom 3 veckor.					
— ■ Tidsåtgång vid tillsyn					
Målvärde Genomsnittliga tidsåtgången ska inte öka.					
Kommentar Tillsynstiden är inte tidsredovisad.					

Resultatmätning (Månad)	December 2020	November 2020	Oktober 2020	September 2020	Augusti 2020
— ■ Handläggningstid - antal dagar från registrerat ärende till första beslut	49 st	42 st	44 st	47 st	73 st
Målvärde Behålla eller mindre än 36					
Kommentar Handläggningstiden börjar stabiliseras och ligger stadigt under lagstiftningens tillåtna 70 dagar.					

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
— Aktualitetspröva tillsynsplanen enligt PBL	2019-01-01	2022-12-31
Syfte/effekt Att tillsynsplanen upprätthåller den kvalitet som behövs för att bedriva en bra tillsyn.		
Kommentar Ej påbörjad.		
● Effektivisera administrativt arbete för att frigöra tid till handläggning	2019-01-01	2021-12-31
Syfte/effekt Öka antalet timmar till handläggning istället för administration.		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>Kommentar Återupptagit gruppen "Tro hopp o digitalisering" i syfte att gemensamt för hela sektorn ta fram en hållbara digitala lösningar som spänner över hela samhällsbyggnadsprocessen. Arbetet fortsätter med uppföljning av vårt standardiserade arbetssätt i Castor. mycket resurser har lagts för att rätta upp fel och brister tillbaka i tiden, för att få en säkrare statistik.</p>		
<p>🚩 Äldre detaljplaner</p> <p>Syfte/effekt Minska förekomsten av inaktuella detaljplaner i syfte att möjliggöra byggnation.</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p>Kommentar Detaljplaner som behöver revideras för att möjliggöra en byggnation snabbt har analyserats. Försök har gjorts för att ändra detaljer i detaljplaner, där sektorn provar att minimera detaljplaneprocessen till några månader istället för ca 1 år. Arbetet sköts av bygglovenheten med samarbete med planenheten. På grund av föräldradighet på bygglovenheten har ingen "snabb" detaljplan gjorts under året.</p>		
<p>👇 Ändra i reglementet för bygglovsnämnden</p> <p>Syfte/effekt I syfte att förkorta handläggningstiden bör planändringar med förenklat förfarande istället beslutas av Bygglövsnämnden. Kriterier för ett sådant förfarande behöver identifieras. Nämnden bör därefter hemställa till Kommunfullmäktige om revidering av reglementet, varvid nämnden ges befogenhet att besluta i ärenden som uppfyller dessa kriterier.</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p>Kommentar Aktiviteten är avslutad utan åtgärd.</p>		

7.10.2 Mål: Förbättrat näringslivsklimat

🟡 Delvis uppfyllt

Analys

Mätningen genom INSIKT visar på att företagen ligger någon bättre än föregående år. Men det finns mycket att arbeta med tillsammans för att uppnå kommunens mål om topp 30.

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>👇 SMS-avisering vid nytt skeende i bygglovsärenden</p> <p>Syfte/effekt Insyn i byggprocessen och ärendestatus</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p>Kommentar Efter utredning av de tekniska möjligheter som i dag finns på plats i Skövde IT, Visma och av Prosona så krävs det stora ändringar för att sms ska gå att skicka direkt från verksamhetssystemet. Avvägning har gjort av nytta och insatts och vi har kommit fram till att avvakta utveckling</p>		
<p>👇 Boka bygglovhandläggare på skovde.se</p> <p>Syfte/effekt Ökad tillgänglighet och kvalificerad rådgivning</p>	2020-01-01	2020-12-31
<p>Kommentar Avvaktar på grund av personalbrist.</p>		
<p>👉 Tillsyn av framkomlighet i vägnätet</p> <p>Syfte/effekt Förtydligt ansvar för och tillsyn av framkomligheten i det kommunala vägnätet.</p>	2020-01-01	2020-12-31

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Kommentar Ej påbörjad.		

7.11 Bilaga: Fördjupad ekonomisk analys

Inte aktuellt för bygglovsnämnden.

7.12 Bilaga: Uppföljning intern kontrollplan

7.12.1 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Uppföljning av handläggningstider inom bygglov	Håller inte tiden utifrån lagstiftning	<p>■ Avvikelse</p> <p>Att lagstiftning följs</p> <p>Beskrivning av granskning Uttag med datum ur Castor för att se om tiden hålls inom det lagstiftningen säger.</p> <p>Kommentar Iakttagelse: Bygglovsansökningar som fått föreläggande om komplettering under januari - augusti 2020. Enligt lagstiftning ska föreläggandet göras inom 3 veckor.</p> <p>Bedömning: Totalt har 203 st förelägganden som har skrivits varav 57 st avviker från 15 dagar. Genomsnittet för ett föreläggande är 13,5 dag.</p> <p>Slutsats: Resultatet är inte tillfredsställande då det är 28% av föreläggandena skickas inte ut inom tiden för gällande lagstiftning.</p> <p>Iakttagelse: Bygglovsansökningar i tid räknat från komplett till första beslut, enligt lagstiftningen ska beslut fattas inom 10 veckor.</p> <p>Bedömning: Totalt 286 stycken bygglovsärenden under perioden januari - augusti som har fått ett beslut. Varav 16 st ärenden som inte har klarat 10 veckor. Genomsnitt 19,5 dagar för samtliga ärenden som fått beslut.</p> <p>Slutsats: Resultatet är godkänt då det är 0,05% som inte har fått beslut inom gällande tidsram.</p>
		<p>✓ Ingen avvikelse</p> <p>Att handläggningstiden motsvarar snittet bland andra KLM</p>
Handläggningstider av	Förseningar av projekt	

Process/Rutin	Risker	Granskning
lantmäteriförrättningar		<p>Beskrivning av granskning Jämföra totala ärendehandläggningstiden av KLM</p> <p>Kommentar Iakttagelse: KLM i Skövde fick in 82 ärenden 2021, man avslutade 108 ärenden. Ärendebalansen är 112 ärenden varav 74 är fördelade på de fyra aktiva handläggarna och under arbete. 38 ärenden ligger i kö, medeltalet för antal ärenden i kö är 46 bland de kommunala lantmäterimyndigheterna. Inga ärenden överklagades under 2020. Handläggningstiden mellan olika ärenden och ärendetyper kan variera mycket kraftigt beroende på förutsättningar och storlek.</p> <p>Bedömning: Av de 39 kommunala lantmäterimyndigheterna som finns i Sverige är Skövde 34e störst befolkningsmässigt. I Jämförelse kan noteras att Skövde är 17e störst på antal avslutade ärenden, 28e störst på inkommande ärenden och har 18e största balansen av ärenden. Trots en låg bemanning, ca 60% av tjänsterna, klarar KLM i Skövde att avsluta fler ärenden än som inkommer. Ekonomiskt ligger verksamheten i bra balans utan kommunbidrag, 2020 redovisas ett överskott på 1.2 miljoner.</p> <p>Slutsats: KLM i Skövde är bättre än genomsnittet på att handlägga lantmäteriförrättningar och har helt normala kötider och kölängder jämfört med andra lantmäterimyndigheter i Sverige.</p>

7.12.2 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Bilaga 4

Kommunala bolag och förbund

Bilaga: Kommunala bolag och förbund

Innehåll

Bilaga: Kommunala bolag och förbund	1
Innehåll	1
1.1 Inledning	2
1.2 Skövde Stadshus AB.....	2
1.3 AB Skövdebostäder	4
1.4 Skövde Energi.....	6
1.5 Kreativa Hus Skövde AB.....	9
1.6 Next Skövde Destinationsutveckling AB	12
1.7 Skövde Flygplats AB	13
1.8 Balthazar Science Center AB.....	15
1.9 Övriga hel- och delägda aktiebolag	18
Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen	22

1.1 Inledning

Kommunens redovisning omfattar även verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har stort inflytande. Här finns en kort beskrivning av verksamheterna, viktiga händelser under året samt en faktaruta med årets resultat. Uppgifterna är i vissa fall preliminära eftersom de inte har fastställts av respektive kommunalförbunds direktion eller respektive bolags årsstämma.

För mer information om verksamhet och resultat hänvisas till respektive bolag eller förbunds årsredovisning.

1.2 Skövde Stadshus AB

1.2.1 Verksamhet

Skövde Stadshus AB har till föremål för sin verksamhet att som moderbolag i en av Skövde kommun helägd koncern, genom innehav av aktier i av kommunen eller eget bildade aktiebolag, leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensområden.

Bolagets syfte är att som moderbolag i kommunens koncern utöva tillsyn över koncernbolagen i enlighet med aktiebolagslagen samt tillvarata gemensamma ekonomiska intressen för Skövde kommun. Bolaget uppfyller det kommunala ändamålet genom att utöva tillsyn över koncernbolagen, samt agera för att tillvarata gemensamma ekonomiska intressen. Bolaget har under året bland annat haft ägardialoger och uppföljningsdialoger med samtliga dotterbolag för att utöva sin tillsyn och för att följa upp hur dotterbolagens verksamheter har påverkats av covid-19-pandemin. Samtliga dotterbolag lämnar in protokoll från respektive styrelsesammanträde vilket även delges kommunstyrelsen vilket också är en del i uppfyllnad av tillsynsplikten.

1.2.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Stadshus AB, Moderbolag

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	200	200		200
Balansomslutning	1 125 700	1 108 022		1 077 336
Årets resultat efter finansiella poster	32 702	46 288		14 561
Eget kapital	1 113 102	1 094 082		1 061 894
Summa skulder och avsättningar	12 598	13 940		15 442
Nettoinvesteringar				
Soliditet i procent	99	99		99
Antal anställda	0	0		0

Skövde Stadshus AB, Koncern

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	743 519	710 442		713 562
Balansomslutning	4 175 626	4 127 445		3 895 211
Årets resultat efter finansiella poster	160 359	98 348		141 480
Eget kapital	1 871 917	1 759 720		1 702 390

Summa skulder och avsättningar	2 303 709	2 367 725		2 192 821
Nettoinvesteringar	324 018	363 314		313 842
Soliditet i procent	45	43		44
Antal anställda	193	186		177

Bolagets minskning av resultatet beror främst på att bolaget under 2019 avyttrade ett dotterbolag vilket genererade en positiv resultat effekt. Bolaget har under året anteciperat två utdelningar om tillsammans 34 000tkr. Under 2019 anteciperades en utdelning om 15 000tkr.

1.2.3 Framtida utveckling

Koncernens ekonomiska utveckling är i hög grad knuten till utvecklingen på fastighets- respektive energimarknaderna, där koncernen har sina ekonomiskt mest omfattande verksamhetsområden. Mot bakgrund av energimarknadens omställning påverkas energibolaget av risk- och osäkerhetsfaktorer. Energimarknadsinspektionen beslutar om intäktsramens storlek för elnätsavgifter. Den 26 februari 2021 meddelades flera domar om intäktsram för nätföretag för perioden 2020-2023. Energimarknadsinspektionen ska beräkna och fastställa nya intäktsramar utifrån ett framåtblickande, långsiktigt och stabilt perspektiv. Vad detta får för konsekvenser för koncernens energibolag kommer att följas upp.

2020 har till stor del präglats av covid-19-pandemin och koncernens verksamheter har fått anpassa sig till nya förutsättningar. Vilka effekter covid-19 kommer att få på samhället är fortfarande svårt att överblicka vilket innebär att det heller inte går att förutse de långsiktiga konsekvenser pandemin får för koncernbolagen. Koncernens bolag har dock i stort klarat omställningen väl och utbrottets påverkan på bolagens utveckling och finansiella rapportering bedöms vara begränsad.

1.2.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Bolaget bjuder årligen in till en koncernutvecklingsdag. Denna syftar till att utveckla koncernen och skapa förståelse för kommunkoncernens utmaningar och möjligheter. Koncernutvecklingsdagen ägde rum i januari 2020 och ägnades åt att beskriva arbetet med utvecklingen av Skövdes nya stadsdel, Mariesjö. Kommunens samhällsbyggnadschef berättade bland annat om målet att skapa en levande, tät stadsmiljö med egen identitet. Business Attraction management, etableringsfrämjande, var en annan punkt på agendan där kommunens näringslivschef redogjorde för vad framtidens investeringsfrämjande ställer för krav och hur vi attraherar investerare till Skövde.

Kunskapsutveckling och arbete

En spännande fas för koncernen är delaktigheten i kommunens utveckling av den nya centrala stadsdelen Mariesjö och omvandlingen från småindustri och verksamheter till utbildning, kontor, bostäder, försäljning och service m.m. Utvecklingen av Science Park Skövde är motorn i omvandlingsarbetet. Målet är att skapa goda förutsättningar för en fortsatt expansion av Science Park Skövde och högskolan samt att skapa en levande, tät stadsmiljö med egen identitet och nya mötesplatser.

Tillsammans

En viktig del av moderbolagets arbete under 2020 har varit att lyfta fram principen om kommunkoncernnyttan. I samtliga ägardirektiv för de majoritetsägda bolagen har principen lyfts fram som en ledstjärna för hela bolagskoncernen. Principen innebär att dotterbolagen i sin verksamhet ska ta hänsyn till den samlade effekten för kommunkoncernen och söka lösningar som tillgodoser helhetsintresset, i syfte att skapa största möjliga ekonomiska kommunkoncernnyttan.

1.3 AB Skövdebostäder

1.3.1 Verksamhet

Skövdebostäder fortsätter att bygga och verksamheten omfattar nu dryga 5 300 bostadslägenheter. Att förvalta det befintliga fastighetsbeståndet är dock den huvudsakliga uppgiften bolaget har. Fortsatta underhållsåtgärder och reinvesteringar sker i relativt stor omfattning. Bolaget har uppmärksammats på den goda produkten då utmärkelsen Sveriges högsta produktindex erhöles från kunderna i februari månad. Företaget har under året bytt vd, men också förstärkt organisationen både inom HR och inköp.

Målet är att tillhandahålla goda och trygga boendemiljöer i välskötta fastigheter och bostadsområden. Bolaget ligger i Sverigetopp vad gäller att ha de nöjdaste kunderna och var utöver bästa produkt återigen nominerade för bästa profil samt bästa service.

Bolaget ger kunderna ett stort inflytande över sitt boende bl a genom det hyresgäststyrda lägenhetsunderhållet, men också via trapphusmöte, bomöten, enkäter mm.

1.3.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	413 199	385 249	410 466	368 591
Balansomslutning	2 822 287	2 741 823		2 499 030
Årets resultat efter finansiella poster	128 312	87 775	123 901	116 070
Eget kapital	1 248 827	1 179 890		1 129 847
Summa skulder och avsättningar	1 439 232	1 447 810		1 259 846
Nettoinvesteringar	220 494	285 044	271 034	201 896
Soliditet i procent	48,0	46,3		48,6
Antal anställda	109	104		95

Omsättningsökningen består dels av nya fastigheter dels av en hyreshöjning med 1,9 % från och med den 1 januari 2020 samt att kunderna gör tillval och standardökningar. Kostnader för underhåll som belastar resultatet följer budget mycket väl. Årets driftskostnader har dock minskat delvis beroende av lägre uppvärmningskostnader men också reducerade personalkostnader som resor och utbildning till följd av restriktionerna kring Coronapandemin. Avskrivningarna ökar i takt med att nyproduktionen fortskrider och att reinvesteringar som komponentbyten genomförs i fastigheterna. Investeringsvolymen är fortsatt hög men avviker från budgeterad volym på grund av viss senareläggning av ombyggnadsarbeten.

1.3.3 Framtida utveckling

Bolaget har nu gått in i en ny affärsplanepå period 2020-2023. Flera aktiviteter har identifierats och de prioriterade för 2021 är bland annat att organisera det strategiska hållbarhetsarbetet samt utveckla den bosociala strategin. Men också att ta fram en plan för digital utveckling och förnya den långsiktiga underhållsstrategin. Byggnationen fortsätter med 132 studentlägenheter i Kurorten, som blir inflyttningsklara till terminsstarten hösten 2021. Planering för igångsättning på såväl Mossagården med 90 trygghetsbostäder som 68 markbostäder i Trädgårdsstaden är nära förestående. Därefter följer projektering för nyproduktioner i Hälsans Park i Södra Ryd och bostäder i Stöpen och i kvarteret Vadden samt på Mariesjö.

1.3.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Attraktiva boendemiljöer

Vi verkar för att vara en katalysator för att få igång andra projektörer och bidra till nybyggnation. I samverkan med kommun och andra aktörer i näringslivet utvecklar vi stadsdelar vidare i olika former för att skapa en attraktiv stad. Förvaltningen av befintliga fastigheter och bostadsområden sker av en mycket närvarande och nära organisation med bland annat egna kvarters- och miljövärdar.

Tillsammans

Bolaget engagerar sig i samhällsutvecklingen inte minst genom det integrationsarbete som sker på flera olika sätt, bland annat genom ett utökat antal sociala kontrakt där bolagets bosociala enhet står för en

Vårt varumärke

Skövdebostäders varumärke är starkt. Vi arbetar med att göra våra hyresgäster stolta över att bo hos oss och stärka deras roll som varumärkesbärare. Flera nomineringar har erhållits om bästa produkt, profil och service.

1.4 Skövde Energi

Skövde Energi AB och dess dotterbolag Skövde Energi Elnät AB går under gemensamma benämningen "Skövde Energi". Skövde Energi AB innefattar affärsområdet kraftvärme och Skövde Energi Elnät AB innefattar affärsområdet elnät.

Skövde Energi är, via Skövde Energi Elnät AB, delägare med 20 procent i elhandelsbolaget Billinge Energi AB.

1.4.1 Verksamhet

En ny affärsplan har under året beslutats av styrelsen. Affärsplanen fokuserar på tre huvudsakliga affärsområden baserade på det ägardirektiv som fastställts av kommunfullmäktige; ökad lönsamhet, leveranssäkerhet och klimat & hållbarhet. Parallellt har en ny värdegrund utarbetats, baserat på Skövde Energis syfte att bidra med affärsmässig samhällsnytta.

I Skövde Energi AB, har under året ett nytt underhållssystem samt en mer systematisk planering och uppföljning av förebyggande underhåll implementerats. Planering och lönsamhetsoptimering av elproduktionen blir allt viktigare när elpriset varierar i hög grad. Förbättringar och implementering av systemstöd har starkt bidragit till förbättrad rörelsemarginal samt bättre lönsamhet, trots betydligt mindre elproduktion år 2020 jämfört med 2019.

Den under året offentliga upphandlingen avseende behandling och energiåtervinning av hushållsavfall som insamlats via Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS) avgjordes till Skövde Energi AB:s fördel. Det nya avtalet tryggar försörjningen av lokalt avfallsbränsle till Block 3 och ger möjlighet till samarbete i hållbarhetsfrågor.

Fjärrvärmepriset i Skövde tillhör fortsatt de lägsta i Sverige och är enligt Nils Holgersson-rapporten det nionde lägsta priset i landet. En ny prismodell har införts som på ett bättre sätt speglar produktionskostnaden samt den fasta kostnaden. Efterfrågan på kyla ökar i samhället och under året har en ny kylanläggning installerats på äldrecentrum Ekedal. Bolaget ser möjligheter i att utveckla leverans av spillvärme till produktion av kyla i framtiden.

En större post bland investeringar under året i fjärrvärmenätet är ny samt ökad kapacitet i förstärkningsledningen som påbörjats mellan Värmekällan och Lövängsverket.

Under år 2020 utökades effekttaxan, i Skövde Energi Elnät AB, till att omfatta fler kunder. För att säkerställa ett robust och hållbart elnätssystem i Skövde behöver effekttopporna sänkas och effekttaxan ger våra kunder rätt incitament att aktivt arbeta med att försöka minska effektbelastningen då belastningen i elnätet är som störst.

Investeringsstakten för elnätet har fördubblats på några år. Under år 2020 låg fokus på förstärkningsarbeten mellan centrala fördelningen och Södermalm samt från Ryds fördelningsstation till Skaraborgs Sjukhus. Dessutom har tre nätstationer bytts och en ny nätstation har uppförts.

1.4.2 Resultat och ekonomisk ställning

Skövde Energi AB

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	257 925	265 501	276 766	265 232
Balansomslutning	926 475	956 029		774 117
Årets resultat efter finansiella poster	23 040	13 718		19 051
Eget kapital	251 396	247 815		65 445
Summa skulder och avsättningar	675 079	708 214		708 672
Nettoinvesteringar	-64 272	-25 899	-64 450	-18 717
Soliditet i procent	47	44		30
Antal anställda	51	50	53	32

Skövde Energi Elnät AB

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	89 094	83 955	93 248	87 682
Balansomslutning	358 566	354 808		374 985
Årets resultat efter finansiella poster	16 911	11 421		15 707
Eget kapital	158 030	155 182		152 699
Summa skulder och avsättningar	200 536	199 626		222 286
Nettoinvesteringar	-32 078	-23 423	-35 550	-22 063
Soliditet i procent	57	53		49
Antal anställda	0	0		15

Båda bolagen redovisar bättre resultat än budget och rörelsemarginalerna ökade, i Skövde Energi AB till 10 procent (6,4) och i Skövde Energi Elnät AB till 17 procent (12).

De investeringar, utöver de i fjärrvärme- och elnäten, som är av större karaktär är tillbyggnationen på Värmekällan med kontorslokaler för en samlad personalstyrka samt en ny uppgraderad biooljepanna på Volvo VC3.

Avkastning på totalt kapital för år 2020 är 4 procent (2,5) och arbete fortskrider mot uppsatta målet 5,5 procent.

1.4.3 Framtida utveckling

Den ökade elektrifieringstakten kommer vara en prioriterad fråga i framtiden. Långsiktiga utvecklingsplaner för både elnät och kraftvärme behöver tas fram för att möta en ökad elanvändning.

Trenden att kunder har egen elproduktion, framför allt genom solceller, ökar. Här behöver energibolagen jobba med tekniska lösningar för att ta emot ett ökat elöverskott.

Digitaliseringen inom energisektorn har och kommer att ha en viktig roll i flera perspektiv. Internt handlar det i stor utsträckning om att hantera, analysera och styra vår verksamhet med hjälp av digitala verktyg och avancerad datahantering. I kundperspektivet handlar det om att med digitala verktyg skapa mer kundnytta och ökad förståelse för kundens energianvändning och vad man som kund kan göra för att förbättra till exempel sin effektprofil. Att skapa en digital infrastruktur är en viktig del av Skövde Energis utveckling, för att tillhandahålla de verktyg som kund och verksamhet behöver och framtiden kräver.

1.4.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Skövde Energi har en stark ställning i såväl det regionala som det nationella samarbetet avseende energifrågor genom representation i den regionala och den nationella styrelsen för bransch-organisationen Energiföretagen Sverige.

Attraktiva boendemiljöer

Energibolaget har ett viktigt uppdrag att säkerställa att Skövdes tillväxt får en trygg, robust och hållbar energiförsörjning. Samverkan mellan lokala energisystem, fjärrvärme och elnät, har en allt större betydelse för ett långsiktigt hållbart och stabilt system. Det är fortsatt viktigt att skapa rätt förutsättningar för att klara den snabbt accelererande elektrifieringstakten i samhället. Att använda rätt energislag vid rätt tillfälle och för rätt ändamål blir avgörande. Genom att öka nyttjandegraden av fjärrvärmesystemet skapas mer utrymme i vårt elnät, vilket ger ökad förmåga till kraftproduktion för att klara elförsörjningen av fler elbilar.

Nöjd Kund Index, NKI mäts regelbundet och båda bolagen fick i sina senaste undersökningar "Mycket väl godkänt".

Vårt varumärke

Under året har en av strategierna för att öka bolagets synlighet genomförts i samarbete med Next Skövde. En uppskattad fototävling, #skövdegerenergi där allmänheten bjöds in att tävla med egna bilder. Temat var att fotografera något som ger energi i Skövdetrakten och totalt 16 vinnande bidrag folierades på elskåp i centrala Skövde. Målet med projektet var att lyfta Skövde, skapa engagemang och stolthet över staden samt uppmärksamma hållbarhet och energi.

1.5 Kreativa Hus Skövde AB

1.5.1 Verksamhet

En strategiskt viktig händelse är att bolaget, genom köp av Skövde Eldaren AB, förvärvat en närliggande fastighet för framtida expansion och möjligheter. Att bidra till att utveckla Mariesjö i framtiden är en av bolagets främsta uppgifter.

För att bidra till en hållbar verksamhet har ytterligare tio elbilsladdare installerats under året. Bolaget har under året gått över med merparten av sina elavtal till kommunens elportfölj.

Samarbetet med Science Park Skövde har fördjupats under året och förväntas ge goda effekter och positivt arbete med såväl nyetableringar som för befintliga hyresgäster.

1.5.2 Resultat och ekonomisk ställning

Kreativa Hus Skövde AB

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	19 773	15 996	18 600	13 376
Balansomslutning	276 965	275 374		163 022
Årets resultat efter finansiella poster	2 328	-2 858	2 550	1 959
Eget kapital	65 366	63 703		66 922
Summa skulder och avsättningar	211 600	211 670		96 100
Nettoinvesteringar	1591	26 122		9 375
Soliditet i procent	24	23		41
Antal anställda	2	1		1

Mariesjö Kreativa Hus AB

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	2303	2279	2195	2197
Balansomslutning	8322	8563		9151
Årets resultat efter finansiella poster	1340	1269	945	272
Eget kapital	1722	1582		1497
Summa skulder och avsättningar	6600	7294		7654
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	24	22		20
Antal anställda	0	0		0

VästFast i Skaraborg AB

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	2061	2027	2060	1982

Balansomslutning	8038	7944		8300
Årets resultat efter finansiella poster	1642	1307	1662	1352
Eget kapital	2344	2311		3284
Summa skulder och avsättningar	5694	5633		5016
Nettoinvesteringar	0	0		0
Soliditet i procent	29	29		40
Antal anställda	0	0		0

Skövde Eldaren AB

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	0			
Balansomslutning	3271			
Årets resultat efter finansiella poster	-88			
Eget kapital	202			
Summa skulder och avsättningar	3069			
Nettoinvesteringar	2835			
Soliditet i procent	7			
Antal anställda	0			

Uthyrningen av Pergolan har löpt något bättre än plan. Ett ovillkorligt aktietillskott till Skövde Eldaren AB påverkar resultatet i Kreativa Hus Skövde med 300 tkr.

Skövde Eldaren AB bildades 2020-05-18 och uppgifter i tabellen avser ett räkenskapsår som omfattar 8 månader.

1.5.3 Framtida utveckling

Bolagets fastigheter ligger i Mariesjö och det kommer att ha en nyckelroll i att fortsätta utveckla kunskapsstråket inom Planprogram Mariesjö. Bolaget har redan startat planeringen för nästa steg i exempelvis ny- och ombyggnationer och strategiska beslut. Det kommer att innebära stora investeringar och eventuellt inköp eller försäljningar av fastigheter inom inte allt för lång framtid.

En osäkerhet är hur Covid-19 påverkar uthyrningen av kontorslokaler framöver. Bolagets hyresgäster finns inom branscher som inte drabbats lika hårt av pandemin under året, då efterfrågan på exempelvis IT-tjänster och spelindustrin går för fullt. Flera bolag har valt att expandera sina ytor under året och nyetableringar har kommit, pandemin till trots. Det kan förväntas framöver att bolag förhyr mindre yta än innan, på grund av nya arbetssätt, men det bedöms inte hota verksamheten i Science Park Skövde.

1.5.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Kreativa Hus Skövde verkar för att hela Skaraborg ska kunna dra nytta av fördelarna med att befinna sig i Science Park Skövde genom att ständigt utveckla och expandera sina ytor, som blir tillgängliga för att stärka Skövde-regionens attraktiva nav där spetskompetenser och spetsföretag finns.

Kunskapsutveckling och arbete

Kreativa Hus Skövde underlättar för bolag med spetskompetens att etablera och utveckla sina verksamheter i Science Park Skövde. Vi bidrar också aktivt med etableringsarbetet samt att tillhandahålla attraktiva lokaler. Planprogram Mariesjö, med Kreativa Hus Skövde som nyckelspelare, kommer att driva utvecklingen mot Vision 2025 i de attraktiva områden som skapas för våra spetskompetenser i Skövde-regionen.

Tillsammans

Kreativa Hus Skövde bygger inkluderande och inspirerande miljöer i samarbete med Science Park Skövde och hyresgäster. Det bidrar till att människors arbetsplats blir attraktiv att vara på och gynnar arbetsmiljön för de bolag som finns i våra fastigheter, vilket gör att Skövde blir en god plats att vara på för att mötas och samverka.

1.6 Next Skövde Destinationsutveckling AB

1.6.1 Verksamhet

Next Skövdes huvuduppdrag enligt ägardirektiv är att koordinera och positionera Skövde som destination. Våra verktyg för detta utgörs av marknadsföring, destinationsutveckling samt värvande av evenemang och möten till staden.

1.6.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	4 637	7 116		8 738
Balansomslutning	11 573	8 965		11 261
Årets resultat efter finansiella poster	426	28	111	-394
Eget kapital	3 320	3 171		3 143
Summa skulder och avsättningar	8 254	5 785		8 044
Nettoinvesteringar	0	590	0	244
Soliditet i procent	34	40		31
Antal anställda	12	12,5		13

Det ökade resultatet kommer sig av att pandemins restriktioner omöjliggjorde planerad verksamhet att genomföras. Den minskade omsättning beror på att våra stora evenemang såsom Matfestival fick ställas in.

1.6.3 Framtida utveckling

I bolagets affärsplan framgår att verksamheten har fokusområden som prioriteras. Vi skall vara med och utveckla Billingen till en åretruntdestination. Delta i arbete kring att befästa Skövde som en stad för spelutveckling och "gamingkultur". Vi skall etablera en samverkansplattform för besöksnäringen i Skaraborg. Vi skall driva arbetet med Skövdes platsvarumärke samt använda evenemang som bas för kommunikation och marknadsföring av Skövde.

1.6.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Genom projektet Visit Skaraborg som leds av Next Skövde har vi byggt upp och tagit i drift en samverkansplattform som nu levererar gemensamma erbjudande till våra besökare utifrån teman och intressen och en samordning av marknadsföring av vår delregion.

Vårt varumärke

Next Skövde leder i samverkan med Skövde kommun en process för att definiera och implementera ett platsvarumärke för Skövde. Med ett tydligt platsvarumärke kan vi stärka Skövdes attraktivitet och ha större framgång med att locka till oss inflyttare, studenter, besökare och företagsetableringar.

Vårt varumärke

Under året har vi lanserat ett större dokumentärfilmsprojekt, "Storverk i småstadsmiljö, Skövde en del av det nya innovativa Sverige", som vi har arbetat med i ett stort partnerskap av företag och organisationer. Dokumentärfilmen och dess fyra webbisoder som nu går att se på Youtube har vid årsskiftet haft över 1 400 000 visningar.

1.7 Skövde Flygplats AB

1.7.1 Verksamhet

Bolagets syfte är att vara kommunens redskap för att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Detta sker genom att bolaget bedriver flygplatsverksamhet och skapar goda förutsättningar för flygkommunikation som en del av infrastrukturen och samhällsnyttan. Bolaget arbetar tillsammans med berörda intressenter aktivt för att Skövde kommun ska vara en attraktiv etableringsort. Verksamheten har bedrivits enligt direktiven från ägarna och bolaget bedöms uppfyllt direktiven, mål och ändamålet med bolaget. Flygplatsens nyckeltal har under året uppfyllts. Flygplatsens mål för flygsäkerhet har uppnåtts. Bolaget har under året nyanställt och utbildat en medarbetare till befattningen som AFIS-tjänsteman.

1.7.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	3413	3659	1956	3508
Balansomslutning	15208	14284		15380
Årets resultat efter finansiella poster	-6119	-7815	-7427	-7816
Eget kapital	13197	13117		12932
Summa skulder och avsättningar	2083	1167		2449
Nettoinvesteringar	1235	598		752
Soliditet i procent	86	89		84
Antal anställda	7	6		6

Resultat efter finansiella poster avviker mot budget med +1 300 tkr. Avvikelsen förklaras främst med att bolaget under 2020 haft ökad en närvaro av Försvarmakten samt utbetalad ersättning för infrastruktur CNS, (kommunikation, navigation och övervakning) enligt förordningen (EU) 2019/317.

1.7.3 Framtida utveckling

Bolaget har i dag avtal med Fortifikationsverket som i sin hyr åt Försvarmakten då flygplatsen i Karlsborg för närvarande är stängd för renoveringsarbete. Vår bedömning är att arbetet med att färdigställa flygplatsen i Karlsborg kommer att ta ytterligare ca 1-2 år.

Bolaget har under året klarat sig bra trots pågående pandemi. En nedgång i antalet ambulans och fraktflygningar har dock märkts samt minskad bränsleförsäljning gentemot tidigare år. Antalet totala flygrörelser och passagerare har dock ökat.

Bolaget har sökt bidrag från Västra Götalandsregionen för drift och utveckling dock utan framgång.

Bolaget fick i december uppdraget att vara beredskapsflygplats för att säkerställa mottagande av samhällsnyttans flygningar.

1.7.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Under året har bolaget genomfört förhandlingar i syfte att kunna etablera småskaligt fraktflyg med förarlösa flygplan på Skövde Airport. Företagsetableringen har gjorts i samverkan Högskolan i Skövde, Business Region Skaraborg och Business Sweden.

Kunskapsutveckling och arbete

Skövde Flygplats AB deltar aktivt i Näringslivsträffar i Skövde och jobbar för att vara en naturlig deltagare i den miljön. Bolaget deltar bland annat i exjobbsmässa på Högskolan, i syfte att sprida kunskapen om flygplatsen närvaro och vilka möjligheter till jobb och utveckling som finns på flygplatsen. Vi erbjuder PRAO-platser för att ge ungdomar en inblick i de olika yrken som finns på en flygplats.

Natur och miljö

Bolaget arbetar aktivt med miljöfrågorna genom att bland annat upphandlat biobränsle för att från 2021 kunna erbjuda det till de som önskar.

Under året har äldre fordon bytts ut mot nyare med bättre miljöprestanda.

Bolaget jobbar mot att utveckla sin infrastruktur för att från 2021 kunna ta emot elflygplan och kunna ladda dem på rätt sätt.

1.8 Balthazar Science Center AB

1.8.1 Verksamhet

Balthazar Science Center skall stimulera och väcka intresset för teknik- och naturvetenskapliga ämnen, långsiktigt bidra till kompetensförsörjning och Skövde som ett regionalt nav för utbildning.

Lärande sker i samtliga kontaktytor; pedagogisk aktör, besöksmål och samverkansplattform för skola och arbetsliv. All verksamhetsutveckling vilar på vetenskaplig grund och bedrivs utifrån Skolverkets kvalitetskriterier.

Verktöglådan består av en tillgänglig, upplevelsebaserad kunskapsmiljö, handledda skol- och fortbildningsprogram och utlåning av pedagogiskt material. Publika program och fritidskurser erbjuder meningsfull stimulans för att skapa självförtroende, förebilder och kunskapsupplevelser över generationsgränser.

Under året har 21 416 besökare upptäckt och utmanats i kunskapsupplevelser.

Covid19 har satt stark prägel hela vårt samhälle under 2020, vår organisation och vardagliga processer inget undantag. Hastigt förändrade förutsättningar för verksamhetens erbjudande uppstod i rådande pandemi. Besöksflöden avstannade i princip helt from vecka 11.

Antalet allmänhetsbesökare landar på 12 500 under året. Sett till restriktioner och begränsad besökskapacitet, ett styrkebesked. Såväl ur attraktionssynpunkt inför framtiden, som ekonomiskt under ett påfrestande år.

Drygt 8 000 elever har deltagit i skolprogram, representerat från elva olika kommuner. Utbudet av fritidskurser i vår teknik- och entreprenörsskola har under året resulterat i 1000 meningsfulla kurstimmar för barn och unga. 306 individer deltagit i lärarfortbildningsverksamhet.

Utfallet motsvarar i princip en halvering av föregående verksamhetsår inom samtliga målgrupper. En prestation sett till att vi förmått maximera antal utifrån besökskapacitet.

I vårens omställning öppnades möjlighet till förstärkt verksamhetsutbud och leveranskapacitet i ökad tillgänglighet, räckvidd och attraktivitet. Man kan nu möta oss med samma kvalitativa och processinriktade programerbjudande i digitala rum.

Transformationen som varit tid-och resurskrävande för samtliga delar i verksamheten, möjliggör ökad kapacitet och regional räckvidd till de skolor och allmänhetsbesökare som idag inte kan ta del av vårt erbjudande.

Fyra koncept- och utvecklingsprojekt i våra befintliga temamiljöer har startats upp, samt nybyggnation av prototyp-labbet "Upgrade" och kemilabbets "Experimentbar". En större utvecklingsinsats har genomförts i LEGO-borgen för ökad interaktivitet och utmaning.

Under augusti månad har en årlig psykosocial kartläggning genomförts i medarbetargruppen, med genomgående positivt utfall inom samtliga åtta områden.

Ett löpande risk-och konsekvensarbete har genomförts under året för en trygg och säker arbetsmiljö för våra medarbetare. Den fysiska arbetsmiljön har varit i fokus under året med en rad olika insatser för förbättrade gemensamhetsytor. Samtliga årsanställda har uppdaterats med ny arbetsplatsutrustning, utifrån individuella behov. Arbetsrum för pedagogiskt förberedande arbete tillika materialförråd har planerats och förbättrats. Personalentré med tillhörande lokalanpassning och pausmöjligheter har tillskapats.

Åtgärdspaketet som trädde i kraft på grund av Covid19 påverkade våra medarbetare med allmän visstidsanställning/ timanställning, där behovet minskade drastiskt.

Vårt mål har under året varit tydligt och konkret; att samtliga årsanställda medarbetare i organisationen skall vara med genom den här utmaningen pandemi inneburit, transformationen som sker och komma ur starkare.

1.8.2 Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
-------	--------------	--------------	---------------	--------------

Nettoomsättning	7 138	8 168	8376	8 192
Balansomslutning	3 751	5 322		3 341
Årets resultat efter finansiella poster	35	78	14	-55
Eget kapital	1 471	1 463		1 386
Summa skulder och avsättningar	2 281	3 858		3 341
Nettoinvesteringar	175	41		400
Soliditet i procent	39	30		41
Antal anställda	10	9		10

De totala intäkterna landar på 10 905 525 kr med ett resultat på 7 620 kr, ett resultat i linje med den reviderad budget styrelsen avtog under verksamhetsåret och åtgärds paket som effekt av Covid19.

Omsättningen minskar med cirka 780 000 kr jämfört med föregående år, nettoomsättningen med 1 030 000 kr. En effekt av minskad försäljning av entréer, butik och café samt program.

De främsta orsakerna till minskad omsättning är effekter inom besöksnäring samt förändrade förutsättningar i rådande pandemi Covid19

Statsbidraget från Skolverket för 2020 ökade med 196 267 kr jämfört med budget och föregående års utfall, vilket bidrar till att balansera förlusten de perioder intäkter uteblev. Beslut om tilldelning från Skolverket om verksamhetsstöd 2020 resulterade i förbättrat utfall för verksamheten för tredje året i rad.

1.8.3 Framtida utveckling

Rådande pandemi bedöms utgöra en osäkerhetsfaktor även för närmast kommande år, för intäkter kopplat till entréer, butik och café.

Vårt utvecklingsfokus ligger på digital upplevelsemiljö och tillgänglig service för alla. Ökad på tillgänglighet leder till större mångfald för alla. I vår mission, kan god tillgänglighet vara helt avgörande.

Pågående transformationen möjliggör en förflyttning i position, med ökad kapacitet och regional räckvidd till de skolor och allmänhetsbesökare som idag inte kan ta del av vårt erbjudande. Samtliga fyra nya koncept möjliggör ett uppkopplat och digitalt utbud av kunskapsupplevelser framåt. Egen studio för digital produktion och programsändning har byggts upp med egna resurser och flertalet kompetensutvecklingsinsatser inom producent och digital kommunikation har genomförts.

Utifrån analys har vi 2021 fokus på ökad tillgänglighet med genomförandeplan. Tillgänglighetsperspektiv för varje individ samt räckvidd i syfte att nå fler. Aktiviteter i syfte att genomgående leva upp till lagen om digital service som trädde i kraft 2019. De så kallade tillgänglighetskraven utgörs av fyra principer; möjlig att uppfatta, hanterbar, begriplig och robust.

Ett av flera konkreta ex. är att etablera en webbportal, som speglar vår miljö med digitala program och tillgänglig service för våra målgrupper.

Vi vill förstärka tillgängligheten i koncept för visualiseringsteknik, med rymd- och ljusupplevelser samt öppen data för programmeringsutmaningar. Möjlighet att anpassa upplevelsen för olika kognitiva nivåer och behov. Maximera tillgänglighet för alla målgrupper genom hörslingor, ljus förstärkare o anpassa experimentstationer med tillhörande programteman.

1.8.4 Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

Här har Balthazar Science Center naturligt en roll som tillgänglig lärmiljö och annorlunda kunskapsmiljö, med fokus på intresse och stimulans för teknik, matematik och naturvetenskap genom lustfyllda upplevelser för breddad rekrytering och livslångt lärande.

En holistisk grundsyn på innehåll innebär att vi inte betraktar kunskap som ämnesuppdelad. Innehåll från naturvetenskapliga såväl som samhällsvetenskapliga eller humanistiska discipliner korsbefruktar varandra. En del i vårt uppdrag är hämta utgångspunkt i Högskolan i Skövdes fem profilmråden med lokala kontexter o aktualiteter.

Vi har under året genomfört olika samverkanskoncept mellan skola och arbetsliv, för att ge elever och lärare ökad kännedom om dagens arbetsmarknadsmöjligheter och skapat möten mellan såväl skolambassadörer som representanter för befintligt näringsliv. Möjligheternas Vård är ett väl etablerat och konkret exempel på arrangemang där cirka 1 200 elever i årskurs åtta får möta gymnasie- och högskole och yrkesambassadörer från regionens industri-och teknikutbildningar och företag, samt prova på olika moment inom utbildningar och yrken.

Natur och miljö

Företaget skall naturligt bidra till utvecklingsområdet genom uppdraget att stimulera och väcka intresset för naturvetenskapliga ämnen och tekniken som möjliggörare av samhällsutmaningar - men också genom att företagets ägardirektiv att arbeta med hållbar utveckling genom ekonomiska, ekologiska och sociala perspektiv.

Vårt holistiska förhållningssätt och pedagogiska plattform är ledstängen för konkreta bidrag, då samtliga våra program för skola och utbildningar, har kopplingar till hållbar utveckling och binder samman de Globala Målen med tematiskt innehåll.

Vårt varumärke

Företaget är idag en naturlig del av utbudet med cirka 44 000 besökare om året, om än avvikande volym i pandemiåret. Då innehållet riktar sig till såväl utbildningskedjan som allmänheten har bolaget goda möjligheter att fortsatt stärka besöksnäringen och attraktionskraften i Skövde.

Övriga hel- och delägda aktiebolag

Utöver de bolag som ingår i Skövde Stadshus AB äger koncernen också 49 procent av aktierna i Science Park Skövde AB, som redovisas som intressebolag i den koncernen. Bolaget ingår i den totala kommunkoncernen.

Skövde kommun har under året köpt samtliga aktier i Mörkeäckens Fastighets AB.

Skövde kommun äger också samtliga aktier i Skövde Billingen AB, som är ett vilande bolag och inte bedriver någon verksamhet. Detta bolag berörs därför inte i detta avsnitt.

1.8.5 Science Park Skövde AB

Verksamhet

Science Park Skövde AB driver och utvecklar teknik- och forskningsparken Science Park Skövde. Science Park Skövde är en samlad miljö för entreprenörskap och affärsutveckling, integrerad med högskolan i Skövdes campusområde. Bolaget driver Science Park Skövde som är en öppen innovationsarena i syfte att stimulera ökad innovationsförmåga och samverkan mellan teknikparkens medlemsföretag, högskolan och näringslivet i regionen. Bolaget driver även startupverksamheten Science Park Skövde Inkubator i syfte att underlätta för entreprenörer att starta kunskapsbaserade företag. Bolaget har en filial till sin Inkubator i Göteborg med inriktning dataspelsutveckling. Bolaget stöttar entreprenörer och företag som har skalbara affärsidéer, med affärsutveckling och innovationsledning för att skapa tillväxt.

Bolaget är grundare och delägare i Skaraborg Invest som investerar och medverkar i såddfinansiering av potentiella tillväxtföretag.

Under 2020 har Covid-19 pandemin påverkat stora delar av samhället. Företaget har lyckats väl med att ställa om verksamheten till digitalt. Bolagets konferensverksamhet har dock påverkats av pandemin vilket resulterat i ett kraftigt intäktsbortfall. Genom att balansera kostnaderna kopplat till den delen av verksamheten så har vi lyckats få en låg påverkan på bolagets totala resultat. Pandemin förväntas påverka konferensverksamheten kraftig även under 2021.

Bolaget driver den av VINNOVA utsedda nationella Excellence Inkubatorn. Totalt 51 företag och 179 individer har varit inne i någon av inkubationsfaserna under 2020. Det har under året bildats nio nya AB:n i inkubatorn.

Bolaget är tillsammans med Högskolan i Skövde, Skövde kommun och Västra Götalandsregionen initiativtagare och värdorganisation för Sweden Game Arena. Inom samverkansarenan Sweden Game Arena genomfördes Sweden Game Conference 20 digitalt med 1 250 registrerade deltagare från 55 länder.

843 individer har under året varit deltagande i innovationshöjande insatser och 11 nya bolag har etablerat sig i parken. Det innebär att vårt communityarbete värderas och uppskattas, vilket vi är stolta över och stärker sammanhangen att finnas i våra miljöer.

Den 30 september 2019 hävde styrelsen anställningsavtalet för tidigare verkställande direktör då det framkommit att han gjort inköp för privat bruk med bolagets medel. Styrelsen polisanmälde händelsen per samma datum och förundersökning inleddes och pågår fortfarande.

Ny verkställande direktör tillträdde 1 Juli 2020

Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	39 302	42 486	42 866	35 959
Balansomslutning	16 313	16 342		20 161
Årets resultat efter finansiella poster	989	-322	73	-509
Eget kapital	5 881	5 774		5 969

Summa skulder och avsättningar	-8 850	-9 697		-13 172
Nettoinvesteringar	158	208		454
Soliditet i procent	44,2	39,5		33,6
Antal anställda	17	18		21

Resultatet efter finansiella poster för 2020 uppgår till 989 tkr, vilket är bättre än budget och en förbättring mot föregående år. Bolagets konferensverksamhet har dock påverkats av pandemin vilket resulterat i ett kraftigt intäktsbortfall. Genom att balansera kostnaderna kopplat till den delen av verksamheten så har vi lyckats få en låg påverkan på bolagets totala resultat. Vidare har bolaget kostnadseffektiviserat sig under året vilket skapat genomgående och bestående kostnadsbesparing. Budget för 2021 visar på ett negativt resultat kopplat till att pandemin förväntas påverka konferensverksamheten kraftigt även under 2021.

Framtida utveckling

Bolaget har fått blivit utsedd av Vinnova för att fortsätta driva en av de nationell excellens Inkubatorerna i Sverige från 2021. Detta är ett bevis på vår förmåga att leverera en inkubatorverksamhet med hög kvalitet som är viktigt på både lokal, regional och nationell nivå.

Utvecklingen av Mariesjöområdet medför att Parken kommer att ges utrymme att utvecklas över en lång tid. Detta är sannolikt ett av de viktigaste beslutet tagits då Science Park Skövde idag ser att behovet av lokal nu och framgent är större än tillgången. Med denna satsning så kommer Parken kunna utvecklas i en snabbare takt.

Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Genom att skapa ett konkurrenskraftigt regionalt och internationellt förankrat innovationssystem, bidrar Science Park Skövde till regionens attraktivitet och tillväxt. Teknikparken är navet i Skaraborgs framtid som lockar företag att etablera sig och bli kvar i Skaraborg. Vi är en aktiv och tydlig aktör inte bara i Regionen, utan nationellt och även internationellt.

Science Park Skövde arbetar för att det byggs upp erkända spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde-regionen.

Kunskapsutveckling och arbete

Genom kunskapsintensiva företag och organisationer skapas förutsättningarna för ett varierat och blomstrande näringsliv i Regionen. Science Park Skövde verkar för att tillvarata Högskolans forskning och utbildning i syfte att stimulera, inspirera och möjliggöra för utveckling av kunskapsföretag och skapar ett konkurrenskraftigt och internationellt förankrat innovationssystem. Bolaget stimulerar och bidrar till utvecklingen av kunskaps- och innovationsdriven ekonomi.

I teknikparken finns såväl företagsinkubation och öppna arenor för innovation, som beroende på bolagens mognadsgrad ger stöd för fortsatt utveckling.

Tillsammans

Genom samverkan med näringsliv, akademi, finansiärer och ägare stödjer Science Park Skövde entreprenörer och företag med skalbara affärsidéer med affärsutveckling och innovationsledning.

Tillsammans med fastighetsägarna i teknikparken bidrar Science Park Skövde till utvecklingen av den fysiska innovationsmiljön på ett sätt som är viktig för miljön.

1.8.6 Mörkebäckens Fastighets AB

Verksamhet

Bolaget äger och förvaltar fastigheten Tegelbruket 2.

Skövde kommun förvärvade den 4 maj 2020 fastigheten Tegelbruket 2 genom förvärv av aktierna i Mörkebäckens Fastighets AB.

Förvärvet av fastigheten är ett led i arbetet med omvandlingen av Mariesjö. Kommunfullmäktige i Skövde har beslutat om ett planprogram för de västra delarna av Mariesjö med mål om att skapa en ny central stadsdel.

Tegelbruket 2 är tidigt i fasen av en omstrukturering och exploatering i Mariesjöområdet. Nuvarande hyresgäst planeras flytta till nya lokaler vilket var överenskommet inför förvärvet av bolaget.

Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	797	779	0	779
Balansomslutning	5 745	5 822	0	6 426
Årets resultat efter finansiella poster	346	302	0	246
Eget kapital	1 086	1 513	0	1 277
Summa skulder och avsättningar	4 659	4 309	0	5 149
Nettoinvesteringar	0	0	0	500
Soliditet i procent	19	26	0	20
Antal anställda	0	0	0	0

Finns ingen budget lagd för Mörkebäcken för år 2020.

Resultatet efter finansiella poster är 44tkr bättre än föregående år vilket kan härledas från ökade hyresintäkter och lägre kostnader för räntor. Anledningen till att det egna kapitalet har sjunkit beror på att det gjordes en utdelning till den tidigare aktieägaren i början av år 2020. Orsaken till att skulderna har ökat beror på att bolaget nu har ett negativt saldo på bankkontot i form av en långfristig skuld.

Anledningen till att soliditeten har gått ner beror på utdelningen till den tidigare aktieägaren samt det negativa saldot på bankkontot.

Framtida utveckling

Syftet med kommunens förvärv av Mörkebäcken Fastighets AB, och därmed förvärvet av fastigheten Tegelbruket 2, är att kunna utveckla området Mariesjö utifrån planprogrammet Mariesjö och kommande detaljplaner för området.

Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

Mariesjö är en central stadsdel där det sedan flera år tillbaka pågår en omvandling från småindustri och verksamheter till utbildning, kontor, försäljning och service m.m. Utvecklingen av Science Park Skövde är motorn i omvandlingsarbetet. Målet är att skapa goda förutsättningar för en fortsatt expansion av Science Park Skövde och högskolan samt att skapa en levande, tät stadsmiljö med egen identitet och nya mötesplatser. I syfte att ta ett samlat grepp över omvandlingen förvärvade kommunen Fastigheten Tegelbruket 2 som har en strategisk viktig

plats för det långsiktiga omvandlingsarbetet. Målsättningen är att attrahera unga medborgare och företagare samt stärka nya branschers närvaro och utveckling i Skövde.

Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen

1.8.7 Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

Verksamhet

För 2020 har nämnden utfört totalt 3 059 kontroll- och tillsynsinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Ser vi till den styrda tillsynen, som finansieras med en årlig tillsynsavgift, har vi utfört 2 095 tillsynsinsatser. Jämfört med planen innebär det en måluppfyllelse motsvarande 98,5 procent.

Nämnden har med anledning av pandemin även bedrivit tillsyn av trängsel på serveringsställen. Miljönämnden har under året utfört 149 planerade kontroller, 91 uppföljande kontroller hanterat 84 klagomål, 390 riktade informationsinsatser om vilka regler som gäller och hur de kan minimera riskerna.

Förutom nya tillsynsområden har pandemin inneburit att vi fått ställa om vår verksamhet. Vi har undvikit att vara ute i verksamheter med riskgrupper eller känsliga verksamheter. Vi har även fått använda oss av alternativa tillsynsmetoder där det har varit möjligt, såsom video- och telefonmöten och i en högre utsträckning dokumentationsgranskning på distans.

Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	31 355	38 119	31 250	30 468
Balansomslutning	9 152	10 562		9 780
Årets resultat efter finansiella poster	1 976	2 037	65	1 712
Eget kapital	5 976	6 037	4 065	5 712
Summa skulder och avsättningar	3 176	4 526		4 067
Nettoinvesteringar	0	0	0	129
Soliditet i procent	65	57		58
Antal anställda	43	43		43

Resultatet för 2020 uppgår till 1 976 tkr, resultatmålet om ett överskott minst motsvarande 0,5 procent av medlemsbidragen är således uppfyllt.

Avvikelseerna mellan utfall och budget för både intäkter och kostnader är till stor del effekter av pandemin.

Intäkterna från tillsynsavgifter underskrider budget med 819 tkr, en effekt av nedprioriteringar av vissa projekt samt att en effekt av en större andel distanstillsyn är att vi identifierar färre avvikelser mot lagstiftningen. Övriga intäkter överskrider budget med 924 tkr. Avvikelsen förklaras till stor del av ersättning för sjuklönekostnader samt ersättning för tillsyn av trängsel på serveringsställen.

Kostnaderna som helhet underskrider budget med 1 812 tkr. Övriga verksamhetskostnader underskrider budget med 17 procent medan personalkostnaderna är 2,9 procent lägre än budgeterat. Övriga verksamhetskostnader förklaras till stor del av lägre kostnader för kompetensutveckling som en följd av inställda kurser och konferenser samt lägre kostnader för transporter med anledning av mer tillsyn på distans.

Framtida utveckling

En ny miljöbalkstaxa föreslås att gälla från och med 2022. Taxan följer SKR:s nya modell och kommer att leda till en ökad schablonisering och en större andel efterhandsdebitering än idag.

Digitaliseringen av verksamheten fortlöper enligt plan. Bland annat har en ny plattform för e-tjänster installerats som möjliggör fullt integrerade e-tjänster. Under 2020 har tre nya e-tjänster lanserats som ett första steg.

Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Natur och miljö

Genom att bedriva tillsyn och kontroll enligt miljöbalken bidrar vi till en god miljö. Genom att ställa krav på verksamheter med avvikelser mot lagstiftningen ser vi till att brister åtgärdas vilket har en positiv effekt på miljön.

1.8.8 Kommunalförbundet Räddningstjänsten östra Skaraborg (RÖS)

Verksamhet

Verksamhetsåret 2020 har varit allt annat än förutsägbart. Sällan har vår förmåga att ställa om (och tänka om) utmanats så mycket som under detta år. De utåtriktade aktiviteterna som t.ex. information till allmänheten och externa brandutbildningar har till största delen ställts in mot bakgrund av coronapandemin. Även tillsynsverksamheten, intern utbildning och övning har påverkats och har fått ställas om. Uppsatta mål i verksamhetsplan 2020 har därför inte nåtts i förväntad utsträckning.

Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	112 152	115 168	113 317	105 543
Balansomslutning	118 096	120 294		112 406
Årets resultat efter finansiella poster	4 931	447	150	-2125
Eget kapital	35 337	30 40		29 958
Summa skulder och avsättningar	82 759	89 889		82 448
Nettoinvesteringar	13 969	4 688	17 856	7 676
Soliditet i procent	30	25		27
Antal anställda	347	342		355

Resultatet för året visar på ett överskott om ca 4931 tkr. Pensionsskulden har minskats med 4202 tkr mot budget. Planerade investeringar har genomförts med vissa begränsningar, vilket innebär lägre avskrivningar än planerat under 2020. Mot bakgrund av ovan redovisad påverkan bedöms budget för 2020 ha följts enligt mål om ett nollresultat i den utsträckning som varit påverkansbart.

Framtida utveckling

RÖS står inför flera stora och spännande utmaningar och utveckling, inte minst utifrån kravet på att ha en ständigt övergripande systemledning och ett robust ledningssystem samt nya krav på handlingsprogram från och med 2022-01-01. En annan stor utmaning är att genomdriva nödvändiga förändringar utifrån det översyns- och analysarbete som pågår på uppdrag av förbundsdirektionen. Förändringarna bedöms helt nödvändiga för att RÖS ska fortsätta utvecklas i positiv riktning och i samtakt med medlemskommunerna och samhället i stort.

RÖS kommer att genomföra en verksamhetsanalys under 2021, där målet är att göra nödvändiga förändringar av organisationen för att på ett effektivare sätt omhänderta mål i kommande handlingsprogram. Chefs- och ledarskapsutveckling är påbörjad och kommer fortsätta de närmsta åren.

Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

RÖS har i samarbete med Högskolan i Skövde ansökt och erhållit medel från statens innovationsfond, Vinnova, för att under ett år utveckla virtuell simulering som en metod att utbilda, öva och kvalitetssäkra ledningsfunktioner. En aktivitet är att få nationell spridning genom en workshop.

RÖS har under 2020 blivit godkända av MSB för att få bedriva GRIB-utbildningar under 2021, vilket är ett viktigt kvitto på vår fortsatta kompetens att erbjuda både egen och andra organisationer kvalitetssäkrad utbildning för räddningstjänstpersonal.

Natur och miljö

Tvätthallarna för räddningsfordon har under 2020 renoverats i Skövde och Tibro, nu försedda med nya oljeavskiljare och installation av vattenreningsverk i syfte att värna natur och miljö.

1.8.9 Kommunalförbundet Avfallshantering östra Skaraborg (AÖS)

Verksamhet

Coronapandemin har gjort år 2020 till ett annorlunda år. Det har inneburit en måttlig och lägre än befarad personalpåverkan med ett fåtal konstaterade fall bland personal i egen regi och hos entreprenörer. Inga störningar i insamlingsverksamheterna har rapporterats. På återvinningscentralerna har besöksfrekvensen varit hög under en stor del av året vilket lett till ökade mängder avfall. Hela 20 procent mer avfall har tagits emot. Främst är det bygg- och rivningsavfall som ökat vilket tros bero på permitteringar och att fler varit hemma under semesterperioden.

Majoriteten av verksamhetsmålen nås för år 2020. Det finansiella målet överstigs och den ekonomiska ställningen är fortsatt god. AÖS verksamhet genomsyras av ständig strävan efter en effektiv och miljöriktig verksamhet och projektet "Sortera säcken" är ett exempel på det. Genom att kunderna inte tillåts lämna osorterade säckar i brännbart avfall har mängden brännbart avfall minskat och besparingar i form av behandling och transporter gjorts på ca 350 tkr. Projektet har genomförts i Falköpings kommun och kommer utvidgas till fler kommuner.

AÖS sjätte anläggning med Grönt kort har färdigställts under året i Gullspåns kommun. Återvinningscentralen i Skultorp i Skövde kommun är nästa anläggning att få Grönt kort och den kommer att färdigställas under år 2021. Grönt kort innebär att efter en kortare utbildning ges tillgång till återvinningscentralen alla dagar mellan klockan 7-21.

Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	158 012	135 484	135 055	121 579
Balansomslutning	78 077	79 078		83 394
Årets resultat efter finansiella poster	-4 996	-5 381	-10 585	-11 602
Eget kapital	32 930	37 926		43 309
Summa skulder och avsättningar	45 147	41 152		40 085
Nettoinvesteringar	8 300	10 300	12 300	4 900
Soliditet i procent	42	48		58
Antal anställda	55	59		58

Årets resultat är negativt med -5 mnkr vilket är 5,5 mnkr bättre än budget. Det är bland annat intäkter från försäljning av material som exempelvis skrot på ÅVC och tömning av enskilda avlopp som avviker positivt från budget. Kostnaderna håller sig strax under budget trots oförutsedda kostnader i samband med pandemin som inköp av containrar till sophämtning, ökade avfallsmängder på ÅVC och högre kostnader för personal. Den ekonomiska ställningen är god trots negativt resultat. Det egna kapitalet uppgår till 33 mnkr vid årets slut. Även kassalikviditeten är god (122%) vilket innebär att kortfristiga skulder kan betalas utan att behöva använda checkkredit eller uppta några andra lån.

Framtida utveckling

Mot bakgrund av EU:s så kallade avfallspaket sker för närvarande en hel del förändringar inom avfallsområdet som syftar till utökad sortering och större ansvar för kommunerna. Som exempel kan nämnas kommunalt ansvar för insamling av returpapper, producenternas bostadsnära insamling av förpackningar och ny målsättning för insamling av matavfall.

Enligt nuvarande plan för taxehöjningar som har presenterats för direktionen och kommundirektörerna i

medlemskommunerna beräknas budget i balans uppnås inom en treårsperiod.

Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Kunskapsutveckling och arbete

AÖS deltar i flera utvecklingsprojekt tillsammans med Högskolan i Skövde. Ett av projekten handlar om bildigenkänning av träavfall. Målet med bildigenkänning är att kunna identifiera rent träavfall för att kunna återanvända materialet i möbelindustrin. AÖS samarbete med Högskolan har uppmärksammats nationellt och satt Skövde kommun på kartan som en naturlig referens för utveckling av avfallshanteringens roll inom det cirkulära samhället.

Natur och miljö

Totalt sett har mängden brännbart avfall minskat under år 2020. Det är glädjande besked i arbetet för att uppnå ett hållbart samhälle. De tre senaste åren har avfall hämtat med sopbil minskat med ca 1 000 ton per år. Orsaken till minskningen är troligtvis att fler har sorterat ut sina förpackningar till återvinning istället för att lägga dem i soptunnan till förbränning.

Plockanalyser visar att den typiska soppåsen innehåller ungefär en tredjedel förpackningar, en tredjedel mat och en tredjedel restavfall. Förhoppningsvis är de minskade mängderna avfall insamlat med sopbil ett trendbrott men kommande plockanalyser får utvisa om så är fallet.

Även på återvinningscentralerna minskar det brännbara avfallet. Dels beror det på riktade insatser i form av "sortera säcken" men även att det generellt sett sorteras bättre.

Tillsammans

Under året har samtal förts med kommuner som visat intresse för att bli medlemmar i AÖS. Medlemskap skulle kunna vara aktuellt vid årsskiftet 2022 eller 2023.

Det är framför allt nya utökade krav på sortering och ny lagstiftning som driver kommunal samverkan inom avfallsområdet. Hittills i förbundets historia har det varit framgångsrikt med nya medlemmar och inget tyder på att det skulle vara annorlunda i framtiden.

1.8.10 Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Verksamhet

Skaraborgsvatten skall till medlemskommunernas förbindelsepunkter utan avbrott leverera vatten av god kvalitet. Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	36 552	34 822	36 533	34 960
Balansomslutning	174 908	167 424	212 151	126 214
Årets resultat efter finansiella poster	10 854	10 743	10 702	12 035
Eget kapital	138 352	127 498	138 527	116 755
Summa skulder och avsättningar	36 556	39 926	73 624	9 459
Nettoinvesteringar	14 041	75 538	32 300	14 763
Soliditet i procent	79	76	65	93
Antal anställda	7	7	7	7

Anledningen till att balansomslutningen ökar mot föregående år beror på investeringar i en kalkdoseringsbyggnad samt dubblering av ledningen till Falköping. Orsaken till lägre balansomslutning per 201231 jämfört med budget beror på lägre investeringstakt än planerat. Skulderna har minskat mot budget och mot föregående år vilket beror på att det negativa saldot på bankkontot har förbättrats. Årets investeringar är lägre jämfört med föregående år vilket framförallt beror på intagsledningen på Hjällö samt Falköpingsledningen. Årets investeringar är lägre än budget vilket beror på lägre investeringstakt när det gäller ledningssystem. Soliditeten har förbättrats vilket också är en följd av den lägre investeringstakten.

Framtida utveckling

Direktionen har fattat ett strategiskt beslut om att dubblera hela förbundets ledningsnät för att säkra framtida vattenleveranser. Arbetet med dubbleringen kommer enligt nuvarande bedömning att pågå till ca år 2030.

Vår verksamhet styrs av livsmedelsverkets föreskrifter, vilka säger att vi skall ha minst två stycken mikrobiologiska säkerhetsbarriärer för att säkerhetsställa dricks vattenkvalitén. Vi har idag klor och UV ljus vilka båda är inaktiverande. För att kunna tillgodoräkna oss klor som barriär skall det vara fritt klor. Vi behöver en avskiljande barriär också för att framtidssäkra vattenkvalitén när kommunerna växer.

Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Projektering pågår för ny vattenledning från Borgunda till Skövde, i ett första skede kommer ny ledning läggas på sträckan från Loringa till den nya ventilkammaren som byggs vid Segerstorpsrondellen.

Detta görs för att säkra upp vattenleveranserna till Skövde och även för att förstärka kapaciteten till de östra delarna av staden som växer mycket.

1.8.11 Skaraborgs Kommunalförbund

Verksamhet

Skaraborgs Kommunalförbund har till ändamål att tillvarata intressena hos de 15 medlemskommunernas i Skaraborg och att främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska vara till kommunal nytta och skapa mervärden för medlemmarna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet skall särskilt verka inom följande områden;

- Tillväxt- och utvecklingsfrågor
- Verksamhetsstöd och intressebevakning
- Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd

År 2020 har präglats av Corona-pandemins utbrott och utveckling. Skaraborgs Kommunalförbund var snabbt ute med att ställa om fysiska möten och träffar i nätverk m m, till digitala möten. Medarbetare i förbundet rekommenderades att arbeta hemifrån, när det varit möjligt. Det politiska arbetet ställde också om till digitala möten. Åtgärderna har syftat till att minska smittspridningen. Under pandemin har förbundets verksamhet anpassats till de nya förutsättningarna. Detta har inneburit att vi deltagit på regionens samlade möten om pandemiläget, och i de insatser som satts in för att mildra de ekonomiska konsekvenserna av pandemin för företag och andra samhällssektorer. Förbundet har även aktivt medverkat i fördelningen av säkerhetsutrustning till kommunerna, liksom i samordning av testning och vaccination, samt hållit avstämningar med kommuncheferna och direktionen för att samordna särskilda behov. Förbundet medverkade även i att bilda en företagsakut under pandemin, samt hålla dialog med flera branscher som t ex företag inom besöksnäringen.

Trots de begränsningar som pandemin medfört har kommunalförbundet i allt väsentligt levt upp till de uppdrag och mål som är satta av ägarna.

Resultat och ekonomisk ställning

(tkr)	Helår 201231	Helår 191231	Budget 201231	Helår 181231
Nettoomsättning	56461	43812	44000	39317
Balansomslutning	109826	52082		57596
Årets resultat efter finansiella poster	620	439	28	1022
Eget kapital	7651	7031		6591
Summa skulder och avsättningar	102175	52082		57296
Nettoinvesteringar	0	0	0	0
Soliditet i procent	7	13		11
Antal anställda	369	32		30

En avsevärt högre balansomslutning beror på en större leverantörsfaktura som gick över till betalning för 2021 detta påverkar även soliditeten. Bortser man från denna faktura på 49 000 tkr så följer balansomslutningen mönstret från tidigare år och även soliditeten.

Framtida utveckling

Kommunalförbundet har en stabil utveckling med god ekonomi och soliditet. Det finns inget i nuläget som pekar på att den situationen förändras. Inte minst driver förbundet samverkan som är viktig för kommunernas utveckling när det gäller hälsa, vård och omsorg, samt infrastrukturutveckling. Inom det senare området kan särskilt nämnas att E20-utbyggnaden nu inleds genom Skaraborg. Förbundet verkar också inom Västra

stambanegruppen för att Västra stambanan ska få högre kapacitet för både person- och godstrafik.

Under hösten 2020 meddelade förbundsdirektör Jan Malmgren att han fått nytt uppdrag som VD för Stiftelsen Läckö Slott, och därmed avslutar sin anställning under februari 2021. I hans ställe går Eva Thelin, kommundirektör i Tidaholms kommun, in som tillförordnad. Efter en snabb och lyckad rekryteringsprocess har Kristofer Svensson, kommundirektör i Mariestads kommun, fått uppdraget som ny förbundsdirektör. Kristofer tillträder den 1 mars 2021.

Viktiga händelser som leder mot Vision Skövde 2025

Regionen

Det uppdrag Skaraborgs Kommunalförbund har idag bygger på den gemensamma strukturbild för Skaraborg som tagits fram. I den uttalas tydligt betydelsen av starka tätorter som agerar motorer för de mindre orternas utveckling, och för hela delregionen Skaraborg i det regionala perspektivet. Inte minst arbetar de 15 kommunerna i samverkan med att bli en gemensam lokal arbetsmarknadsregion. Målet är nära, och det är i det läget viktigt att fundera på strategin framåt efter att målet nåtts.

Skaraborgs Kommunalförbund är en mycket aktiv part på de regionala arenorna, och i samverkan med de andra kommunalförbunden i Västra Götaland. Den rollen har stärkts under de senare åren.

Attraktiva boendemiljöer

Kommunalförbundet arbetar inte med ett specifikt uppdrag kring bostadsbyggnadsfrågor, men faciliterar ett chefsnätverk av samhällsbyggnadschefer från Skaraborgs kommuner. Under 2020 har kommunerna antagit två likalydande plandokument baserade på Strukturbild Skaraborg. De rör infrastruktur för hållbara bränslen och turistslingor. Arbetet med att ta fram ett tredje dokument gällande lokalisering av större etableringar via Business Region Skaraborg pågår och kommer att avslutas under 2021. Detta arbete kopplar tydligt an till det investeringsfrämjande målet.

Kunskapsutveckling och arbete

Skaraborgs Kommunalförbund samverkar på olika sätt strategiskt med de akademiska lärosäten som finns inom delregionen – dvs Högskolan i Skövde, Göteborgs universitet och Statens Lantbruksuniversitet. Samarbetet syftar till att bidra till fler utbildningsplatser, och en ökad närvaro från lärosätenas sida i Skaraborgs kommuner. Förbundet samverkar, och finansierar genom de regionala tillväxtmedlen, flera viktiga spetsverksamheter i Skaraborg.

Ett styrkeområde för Skaraborg är vårt mycket målmedvetna och aktiva arbete med fullföljda studier, och gymnasiesamverkan Skaraborg. Vårt arbete är uppmärksammat och har bidragit till att vi varit utvalda som exempel i statliga utredningar, och i samarbeten med SKR.

Förbundet driver flera projekt som syftar till att stärka näringslivet och företagsklimatet i Skaraborg, och är dessutom värd för det årliga eventet Skaraborgsdagen, vilket samlar ledare från näringslivet och offentlig sektor till dialog om viktiga utvecklingsfrågor.

Bilaga 5

Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort

Bilaga:

Uppföljning kommunfullmäktiges styrkort

Skövde kommun

Innehållsförteckning

1	Läsanvisning	3
2	Uppföljning av styrkortet	3
2.1	Samhällsutveckling.....	3
2.2	Välfärdstjänster	11
2.3	Medarbetare/arbetsgivare	14
2.4	Ekonomi.....	15

1 Läsanvisning

Denna bilaga redovisar utfallet för kommunfullmäktiges mål samt resultatmätningar. Varje mål i kommunfullmäktiges styrkort har ett eget avsnitt där resultatmätningarna inom varje mål redovisas. Även nämndernas mål inom de olika fullmäktigemålen redovisas i form av måluppfyllelse. För en fördjupad analys av nämndernas mål se bilagan "Nämndernas verksamhetsberättelser 2020".

2 Uppföljning av styrkortet

2.1 Samhällsutveckling

2.1.1 Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds

◆ Delvis uppfyllt

Målet bedöms som delvis uppfyllt. De resultatmätningar som ligger till grund för målbedömningen visar på något svagare resultat än målsättningen. Sysselsättningen för den arbetsföra befolkningen, samt för ungdomar i ålder 16-24 år gick ned något under 2019, men är fortsatt högre än motsvarande siffror för riket som helhet. Eventuella effekter av pandemin på sysselsättningen kommer vi se när statistiken för 2020 släpps senare under 2021.

Det har genomförts flera aktiviteter under året för att på lång sikt uppfylla målet. Under året har det pågått ett arbete med att revidera riktlinjen för medborgardialog och medborgarengagemang, ny version av riktlinjen för medborgardialog är planerad att antas under våren 2021. Revideringen av riktlinjen har gjorts för att förbättra förutsättningarna för att Skövdeborna ska uppleva ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet.

Inom kommunens kultur- och fritidsverksamheter har man under året mätt kundnöjdhet och sett ett positivt utfall. En ökad servicegrad är en stor bidragande faktor till det positiva resultatet och påvisar vikten av hög servicenivå även framöver; inte enbart inom kultur- och fritidsverksamheterna utan i kommunens verksamheter i stort.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövdeborna upplever ett gott bemötande, god tillgänglighet och delaktighet i kommunens verksamhet	Kommunstyrelse
◆ Vård- och omsorgsnämnden ska erbjuda särskilda boendeformer och stöd som tillgodoser målgruppernas behov	Vård och omsorgsnämnd
◆ Kultur och fritid i Skövde erbjuder möjligheter till ett aktivt och meningsfullt liv.	Kultur och fritidsnämnd
◆ Skövde VA ska trygga långsiktig vattenförsörjning ur ett flergenerationsperspektiv och verka för att reservvatten finns inom samtliga distributionsområden för dricksvatten.	Serviceämnd

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
↘ ▲ Sysselsättning arbetsför befolkning, 16-64 år	77,37 %	78,14 %	77,66 %	76,9 %	75,05 %
<p>Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.</p> <p>Kommentar Mätningen gäller 2019 på grund av eftersläpning i statistiken. I riket var ökningen 0,26 procentenheter, medan i Skövde så gick sysselsättning ner med 0,77 procentenheter. Men sysselsättningsnivån i Skövde var fortfarande något högre än den totala sysselsättningen i riket (76%).</p>					
↘ ◆ Sysselsättning 16-24 år	51,75 %	53,37 %	53,38 %	51,37 %	47,23 %
<p>Målvärde En gynnsammare utveckling än riket.</p> <p>Kommentar Mätningen gäller 2019 på grund av eftersläpning i statistiken. I Skövde minskade sysselsättningen i åldrarna 16-24 år med 1,62 procentenheter under 2019. Sysselsättningen i motsvarande åldersgrupp i riket totalt ökade med 1,62 procentenheter. Sysselsättningsgraden är dock fortsatt högre i Skövde än i riket totalt (47,94) för den här åldersgruppen.</p>					

Resultatmätning (Udda år)	2019	2017	2015
— ◆ SCB medborgarundersökning: Nöjd-Medborgar-Index	53	60	60
<p>Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000 invånare)</p> <p>Kommentar Måttet visar vad medborgarna i Skövde kommun tycker om kommunens verksamheter. Vid 2019 års mätning fick Skövde ett Nöjd medborgar-index på 53, vilket är en försämring mot förra mättillfället (60) och samtidigt det lägsta resultatet sedan mätningen började följas år 2011. Resultaten klassificeras enligt indelningarna Inte godkänt (40) Nöjd (55) och Mycket nöjd (75), vilket innebär att Skövde uppnår resultatet "Inte godkänt" i årets undersökning. I rapporten görs en jämförelse med genomsnittet för kommuner med samma befolkningsstorlek samt alla deltagande kommuner. Snittet för kommunerna i befolkningsstorlek (50 000 eller fler) var 58 i årets mätning. Alla kommuners genomsnittsvärde uppgick till 53. Mätvärdet för våra tre av jämförelsekommuner* uppgår i årets mätning till 63, 64 samt 62. Målvärdet "ett resultat i nivå med större städer (50 000 invånare)" har därför ej uppnåtts. För att åstadkomma en högre nöjdhet från kommunens invånare indikerar medborgarundersökningen att det främst är områdena miljöarbete, äldreomsorg, gator och vägar samt grundskolan där förbättringspotential finns. Dock bör vägas in i bedömningen att mätningen avser en attitydundersökning och därför bör utvärderas tillsammans med annan data för en rättvis bedömning. Måttet bör även följas ur ett längre tidsperspektiv eftersom det är många olika parametrar som ligger till grund för helhetsutfallet samt att flera av dessa delar innebär ett långsiktigt arbete för att kunna förbättra.</p> <p>*=Kalmar, Karlstad, Varberg</p>			

2.1.2 Skövde är 60 000 invånare år 2025.

Uppfyllt

Målet bedöms som uppfyllt under förutsättningen att bostadsproduktionen håller den takt som antagits i samband med årets befolkningsprognosarbete.

Antal invånare ökade med 425 under 2020. Det är den lägsta ökningen på flera år och kan delvis härledas till den pågående pandemin då det generellt sett varit en mindre rörlighet i samhället i stort. Även bostadsproduktionen har varit lägre än på många år, under 2020 färdigställdes 236 bostäder. När vi nu nått halvvägs på mandatperioden så har det totalt byggts 628 bostäder, vilket visar att målet om 1000 nya bostäder under mandatperioden är på god väg att uppnås. Positivt är att antal arbetstillfällen i Skövde har ökat med cirka 300 stycken. Att antalet arbetstillfällen har ökat trots det tuffa läget för arbetsmarknaden med restriktioner på grund av pandemin visar att arbetsmarknaden i Skövde står sig stark. Även antalet arbetsställen har ökat under 2020.

De kommande åren blir det viktigt att följa befolkningsutvecklingen samt bostadsproduktionen för att se ifall de lägre utfallen för 2020 är ett undantag och en effekt av pandemin, eller ifall vi ser en ny, negativ trend. I dagsläget är det för tidigt att göra den bedömningen.

Nämndernas mål	Beslutad av
 Möjliggöra för minst 400 nya bostäder per år	Kommunstyrelse
 Ledande i Skaraborg på att matcha utbud och efterfrågan mot arbetsmarknadens behov	Kommunstyrelse
 Tydliggöra bygglovprocessen	Bygglövsnämnd
 Skövde är ett kultur- och fritidscentrum	Kultur och fritidsnämnd
 Skövde ska ha ett gynnsamt företagsklimat och vara attraktivt för etableringar och expansion	Kommunstyrelse
 Förbättrat näringslivsklimat	Bygglövsnämnd

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
  Svenskt Näringslivs ranking	60	61	57	115	67
<p>Målvärde Sträva mot topp 30. Årlig förbättring.</p> <p>Kommentar Skövde klättrar en placering i rankingen. Många kommuner tappar inom flera områden i undersökningen som också gjorts om inför årets mätning med en del nya frågor och en del omformulerade frågor. Skövde tappar inom några områden och förbättrar sig inom andra. Arbetet löper på i den sektorsövergripande arbetsgruppen.</p>					
  Antal arbetstillfällen i Skövde	32 909 st	32 600 st	32 650 st	31 409 st	31 333 st
<p>Målvärde Årlig ökning</p> <p>Kommentar Förutom att antalet arbetstillfällen i Skövde har ökat har även antalet arbetsställen ökat med 78 stycken mellan 2019 och 2020.</p>					
  Antal invånare	56 791 st	56 366 st	55 729 st	54 975 st	54 133 st

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
<p>Målvärde 60000 år 2025. Målvärde för varje enskilt år är i linje med senaste befolkningsprognos.</p> <p>Kommentar Under 2020 fick Skövde kommun 425 fler invånare. Det är den lägsta ökningen sedan 2015. Detta kan troligtvis härledas till den pågående pandemin då man generellt sett en minskad rörlighet i samhället, samt sett en lägre andel nybyggda bostäder. Under kommande år kommer vi att kunna säga ifall detta var ett undantag eller om det är en negativ trend som har påbörjats.</p>					
  Antal UF-företag (Ung företagsamhet)	61 st	47 st	47 st	36 st	30 st
<p>Målvärde Årlig ökning</p> <p>Kommentar Utfallet gäller för läsåret 2019/2020, och vi ser en ökning på 14 stycken jämfört med föregående läsår.</p>					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
  Antal nya bostäder	236 st	168 st	392 st	119 st	475 st
<p>Målvärde 1000 nya bostäder under mandatperioden</p> <p>Kommentar Antalet nybyggda bostäder under 2020 var 236 bostäder. Varav 136 var flerbostadshus och 100 var småhus. Jämfört med 2019 års siffror innebär detta en kraftig minskning av bostadsbyggandet under 2020. Målsättningen är att under mandatperioden färdigställa 1000 nya bostäder, och två år in på mandatperioden har det färdigställts 628 bostäder.</p>					

2.1.3 Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige.

Delvis uppfyllt

Målet om Skövdes varumärke kan utvärderas utifrån både ett nationellt och lokalt perspektiv. Dock har ingen nationell varumärkesmätning genomförts 2020.

SCBs medborgarundersökning: Nöjd region-index genomförs 2021.

Ett arbetet med att ta fram ett nytt platsvarumärke har påbörjats under hösten. I arbetet ingår såväl kommunala intressenter som intressenter från näringsliv och boende i Skövde. Arbetet förväntas resultera i en ny plattform för att marknadsföra platsen Skövde. Den nya plattformen förväntas vara klar under tidig vår. I och med detta arbete får vi nya indikatorer under 2021 för att mäta Skövdes varumärke.

Under året har flera insatser fortlöpt och vissa påbörjats vilka förväntas främja Skövdes varumärke. Några bland dessa är destinationsutveckling av Billings fritidsområde, Arenan och Kulturhuset.

Målet bedöms som delvis uppfyllt. I bedömningen bör även beaktas att det nationella perspektivet ej kunnat utvärderas på grund av avsaknad av uppgifter.

Nämndernas mål	Beslutad av
 Kultur- och fritidsverksamheterna är för Skövde starka varumärken	Kultur och fritidsnämnd

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Antal sysselsatta inom Science Park Skövde	770 st	757 st	653 st	653 st	653 st
Målvärde Årlig ökning					
Kommentar Antal sysselsatta inom Science Park Skövde har fortsatt att öka under 2020, trots det tuffa läget i samhället med den pågående pandemin. Fördelningen ser ut enligt följande inom Science Park Skövdes olika områden:					
<ul style="list-style-type: none">• Antal individer i parkföretagen: 569 stycken.• Science park Skövde personal: 23 stycken.• Antal individer i Inkubatorprocesser: 178 stycken.					

2.1.4 Skövde har en andel högskoleutbildade som ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.

● Uppfyllt

Under 2019 ökade Skövdes andel högskoleutbildade i en högre takt än snittet för riket, enligt statistik från Statistiska centralbyrån. Skövde har även under perioden 2011-2019 haft en genomsnittligt högre ökningstakt än riket, vilket visar att utvecklingen är i linje med kommunens målsättning. Sedan 2011 har andelen högskoleutbildade ökat med 4,35 procent i Skövde, i riket har andelen ökat med 3,97 procent.

Baserat på resultatmätningen för perioden, den historiskt positiva utvecklingen och övriga indikatorers utfall är bedömningen att målet sannolikt kommer att uppnås.

Nämndernas mål	Beslutad av
● Arbetsmarknadsregionen utvecklas och stärks	Kommunstyrelse

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
↗ ● Andel av befolkningen med akademisk examen	26,5 %	25,78 %	25,2 %	24,8 %	24,34 %
Målvärde Högre relativ ökning än genomsnittet för riket					
Kommentar I Skövde har 26,5 procent av befolkningen mellan 25 och 64 år en eftergymnasial utbildning som motsvarar minst tre år studier (inkl. forskarutbildning), enligt siffror från Statistiska centralbyrån (siffror för 2019). I siffrorna inkluderas även officersutbildning. Andelen har ökat med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år. Detta är en något kraftigare ökning än motsvarande siffra för riket som ligger på 0,6 procentenheter. Skövde har därmed uppfyllt målet om en högre relativ ökning än riket för år 2019.					

2.1.5 Skövde kommuns organisation är miljömedveten och resurseffektiv.

◆ Delvis uppfyllt

De resultatindikatorer som har kunnat utvärderas visar varierade resultat. I två fall är målvärdena uppfyllda och i ett fall är avvikelsen stor men kan förklaras av pandemin som drabbat kollektivtrafiken negativt. För målvärdet *Andel förnybar energi i Skövde samhälle* finns en eftersläpning på två år vilket försvårar bedömningen. *Andelen förnybar energi inom kommunorganisationen* utvecklas negativt, vilket beror på att nordisk elmix använts för att bedöma mängden förnybart i den el som används (se förklaring längre ned). Energianvändningen i kommunens bostäder och lokaler 2020 visar en positiv förändring jämfört med föregående år. Tilläggas kan att även andel förnybar energi till exempel som kommunorganisationens fordon använder är hög (82 procent), även mängden förnybar råvara i fjärrvärmemixen är hög (80 procent)

Skövde kommun arbetar systematiskt med att minska energianvändningen och växthusgasutsläppen inom sitt område. Kommunen har dock inte full rådighet i frågan utan är beroende av andra samhällsaktörer, exempelvis näringsliv, organisationer med flera.

Sammanfattningsvis är bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas. Bakgrunden är att vissa målvärden inte nåtts under perioden och att vi inte kunnat utvärdera alla mått. För att beräkna mängden förnybar el används nordisk elmix för 2019 – nyare data än så finns inte att tillgå. Ungefär 40 procent av den el som producerades i Norden under 2019 var icke förnybar. En stor del av den icke förnybara elen kommer från kärnkraft, som trots sin klassificering har låg klimatpåverkan. De senaste tio åren har andelen förnybar energi i den nordiska elmixen dock minskat successivt. Det kan bero på att de baltiska länderna har inlemmats i det nordiska elhandelsområdet, där en högre andel fossil el kan förväntas användas. Det kan också bero på att mer fossil el numera importeras till det nordiska elhandelsområdet från övriga Europa.

Nämndernas mål	Beslutad av
● Öka andel bilar < 3,5 ton med förnyelsebart drivmedel	Servicenämnd
◆ Alla förskolor ska ha phtalatfria golv	Servicenämnd
◆ Skövde kommun verkar för en resurseffektiv, robust, attraktivt och hållbar samhällsplanering inom kommunens organisation genom att minska klimatpåverkan och anpassa till nuvarande och framtida klimatförändringar	Sektor Kommunstyrelse

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
↘ ◆ Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation	62 %	69 %	64 %	66 %	65 %
Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation 62 procent av all den energi som kommunorganisationen använde förra året var förnybar. Minskningen beror på att eftersom vi utgår från mängden förnybart i nordisk elmix som i sin tur har minskat från 50 till 40 procent mellan 2019 -2020. Vi arbetar med att försöka följa upp måttet utifrån någon internationell standard så att detta blir jämförbart med andra verksamheter och länder.					
↘ ■ Antal resenärer i kollektivtrafik	2 076 384 st	2 675 435 st	2 650 000 st	2 434 182 st	2 447 037 st
Målvärde Årliga förbättringar					
Kommentar					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
Resandeutvecklingen till följd av pågående pandemi i Covid-19 har medfört kraftigt minskade biljettintäkter för trafikhuvudmännen.					
 Energianvändning i kommunens lokaler	168 kWh/m2	179 kWh/m2	182 kWh/m2	188 kWh/m2	
Målvärde Årliga förbättringar					
 Energianvändning i kommunens bostäder	110 kWh/m2	112 kWh/m2	116 kWh/m2	118 kWh/m2	
Målvärde Årliga förbättringar					

Resultatmätning (Halvår)	År 2020	Halvår 1 2020	År 2019	Halvår 1 2019	År 2018
 Andel svenskt livsmedel i måltidsverksamheterna	72,2 %	71,4 %	72,2 %	69,6 %	66,2 %
Målvärde Årlig förbättring					
Kommentar Arbetet med att öka våra svenska livsmedel fortsätter. För första halvåret har andelen minskat med 0,8 procentenheter jämfört med tidigare period. Historiskt ser vi att trenden är sådan över året, första halvåret har ett vikande utfall. Under hösten kommer riktade aktiviteter att genomföras i alla kök tex temavecka v 42, "Matlandet Sverige", där alla kök serverar mat gjord enbart på svenska livsmedel.					

2.2 Valfärdstjänster

2.2.1 Skövdes valfärdstjänster är effektiva och anpassade efter Skövdebornas behov.

◆ Delvis uppfyllt

Skövde ligger bra till inom flera områden, men har även områden som behöver förbättras. Kvalitetsfrågorna har varit i stort fokus senaste åren, men ett ökat agerande på systematiskt kvalitetsarbete krävs för att ytterligare växla ut positiva effekter och nå målet. Vi bedömer dock att vi har rätt strategier för att komma dit, så rekommendationen är att fortsätta hålla i påbörjat arbete.

Flera aktiviteter har gjorts – en kvalitetspolicy har beslutats, en kvalitetshandbok har tagits fram, utbildningsinsatser har genomförts och flera exempel på förbättringsarbeten med goda resultat kan lyftas fram. Dessutom har ett ledarutvecklingsprogram tagits fram för att stärka alla kommunens chefer i att leda förbättringsarbetet.

Skövde kommuns valfärdstjänster har vid jämförelse med andra kommuner relativt goda resultat beträffande brukarundersökningar och mycket goda resultat vad gäller kostnader. Sammantagna resultatet från KKIK 2020 visar på goda resultat inom flera verksamheter såsom skolan och socialtjänsten. Även servicenivån är bra och invånare får snabbt svar på sina frågor och ett gott bemötande via telefon och e-post. Beträffande utvecklingstakten kan konstateras att den varierar, vilket tyder på att analys- och förbättringsarbetet behöver intensifieras ytterligare.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska präglas av ett hälsofrämjande förhållningssätt	Vård och omsorgsnämnd
● Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande - ÄLDREOMSORG	Vård och omsorgsnämnd
● Den enskilde ska uppleva trygghet och valfrihet samt känna sig nöjd med delaktigheten i sin vård och omsorg för att därigenom uppnå välbefinnande - FUNKTIONSNEDSÄTTNING	Vård och omsorgsnämnd
◆ Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation	Kommunstyrelse
● Socialnämndens verksamhet ska inriktas på att stärka individens möjligheter till ett oberoende och självständigt liv.	Socialnämnd
◆ Hög måluppfyllelse	Barn och utbildningsnämnd
◆ Trygghet och studiero	Barn och utbildningsnämnd

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
— ■ Andel elever i årskurs 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprov i svenska inklusive svenska som andraspråk		80 %	74 %	69 %	77 %
Målvärde 85 % (nämnd) Årlig förbättring (kommunfullmäktige)					
Kommentar Inget utfall kan redovisas då Skolverket pga. Covid19 under våren 2020 tog bort det obligatoriska kravet på					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
att genomföra nationella prov åk 3.					
↘ ▲ Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram	83,1 %	86,6 %	82,2 %	83,3 %	
<p>Målvärde 90 % (nämnd) Årlig förbättring (kommunfullmäktige)</p> <p>Kommentar Källa: Rådet för främjande av kommunala analyser, KOLADA KKIK Riket samtliga huvudmän 85,6 %</p>					
— ■ Andel gymnasieelever med behörighet till högskola	-	67,8 %	67,8 %	61 %	63,8 %
<p>Målvärde Årlig förbättring</p> <p>Kommentar Inget utfall kan redovisas pga att: "Utifrån Statistiska centralbyråns reviderade sekretesspolicy kommer Skolverket inte att kunna uppdatera och publicera Kommunblad från och med september 2020 och framåt"</p>					
↘ ■ Andel folkbokförda gymnasieelever som studerar på program med inriktning mot naturvetenskap, teknik och matematik.	21,7 %	30 %	14,5 %	13,3 %	21 %
<p>Målvärde Årlig förbättring</p>					
— ■ Brukarbedömning daglig verksamhet LSS, (KKIK)	-	-	62 %		
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p> <p>Kommentar Undersökningen ej genomförd på grund av Covid-19.</p>					
↘ ● Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (KKIK)	81 %	84 %	87 %	88 %	
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p>					
→ ▲ Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (KKIK)	89 %	89 %	90 %	93 %	
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p>					
↘ ◆ Brukarbedömning individ- och familjeomsorg (KKIK)	73 %	74 %			
<p>Målvärde Bättre än snittet i riket</p>					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd (KKIK)	76 %	75 %	80 %	83 %	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
 Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd (KKIK)	5 st	3 st	2 st	4 st	
Målvärde Bättre än snittet i riket					
 Standardkostnadsavvikelse	-6,7 %	-5 %	-3,3 %	-4,3 %	
Målvärde Utfall lägre än strukturellt beräknat värde					
Kommentar Värdet avser 2019 på grund av eftersläpning i statistiken. På totalnivå har nettokostnadsavvikelsen sjunkit jämfört med föregående år. Samtliga verksamhetsområden har en nettokostnad som är lägre än standardkostnaden. Detta är en förbättring jämfört med föregående år då grundskolan hade en nettokostnad som översteg standardkostnaden. Samtliga områden utom ett har ett bättre resultat än föregående år. Den verksamhet som haft ett något sämre resultat än tidigare är gymnasieskolan. Här ser man en negativ trend med sämre resultat år för år. Förskola, fritidshem, grundskola, individ- och familjeomsorg, samt äldreomsorg har sett en förbättring.					

Resultatmätning (Udda år)	2019	2017	2015
 SCB:s medborgarundersökning: Nöjd-Inflytande-Index	37	44	42
Målvärde Ett resultat (index) i nivå med större städer (fler än 50 000)			
Kommentar Måttet visar vad medborgarna i Skövde kommun tycker om kommunens verksamheter. Vid 2019 års mätning fick Skövde ett Nöjd medborgar-index på 37, vilket är en försämring mot förra mättillfället (44). Resultaten klassificeras enligt indelningarna Inte godkänt (40) Nöjd (55) och Mycket nöjd (75), vilket innebär att Skövde uppnår resultatet "Inte godkänt" i årets undersökning. I rapporten görs en jämförelse med genomsnittet för kommuner med samma befolkningsstorlek samt alla deltagande kommuner. Snittet för kommunerna i befolkningsstorlek (50 000 eller fler) var 40 i årets mätning. Alla kommuners genomsnittsvärde uppgick till 39. Mätvärdet för våra tre av jämförelsekommuner* uppgår i årets mätning till 49, 41 samt 45. Målvärdet "ett resultat i nivå med större städer (50 000 invånare)" har därför ej uppnåtts. Dock bör vägas in i bedömningen att mätningen avser en attitydundersökning och därför bör utvärderas tillsammans med annan data för en rättvis bedömning. Måttet bör även följas ur ett längre tidsperspektiv eftersom det är många olika parametrar som ligger till grund för helhetsutfallet samt att flera av dessa delar innebär ett långsiktigt arbete för att kunna förbättra. *=Kalmar, Karlstad, Varberg			

2.3 Medarbetare/arbetsgivare

2.3.1 Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare.

◆ Delvis uppfyllt

Under 2020 har arbetet inom arbetsgivarområdet främst fokuserat på att minimera följder av Covid 19 inom våra verksamheter. Exempelvis har kontinuitetsplanering med kompetensförsörjning, hantering av frånvaro och genomförande av riskanalyser samt samverkan med fackliga parter varit en stor del av arbetet.

I övrigt har arbetet med kommunens Handlingsplan -22 fortgått inom områdena säkerställa rätt bemanning, minska personalomsättning, minska sjukfrånvaron och fortsätta utveckla ledarskapet inom kommunen.

Utöver detta antogs en ny pensionspolicy och en ny lönepolicy under året. Arbeta med en ny medarbetaridé påbörjades. För att möjliggöra för fler att arbeta heltid har ett omfattande bemanningsprojekt genomförts och implementerats inom vård och omsorg.

Nämndernas mål	Beslutad av
◆ Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelse

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
— ◆ HME (Hållbart medarbetarengagemang)	78				
Målvärde Årlig förbättring					
Kommentar HME hamnade på ett totalindex på 78 på hela kommunen, vilket var en poäng bättre än föregående mätning. Det fanns inga skillnader i poäng mellan områdena. Alla områden totalt (motivation, ledning och styrning) hamnade på ett totalindex 78. För att höja HME och närma sig målsättningen för ett resultat på 85 kommer kommunen satsa på: Större möjligheter till kompetensutveckling och interna karriärvägar Ett nära ledarskap som genomsyras av daglig uppskattning och dialog En mer tillitsbaserad styrning och uppföljning där dialogen med medarbetare är viktigare än rapporteringen					

2.4 Ekonomi

2.4.1 Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.

Uppfyllt

Årets resultat per 31 december 2020 uppgår till 301,3 miljoner kronor. Resultatet överstiger årets budget på 100,1 med 201,2 mnkr och motsvarar 9,5 % av skatter och bidrag. Den största anledningen till det höga resultatet är ökade statsbidrag och lägre kostnader i samband med covid-19 pandemin.

Prognosen för att klara det finansiella målet om 3 % av skatter och bidrag över mandatperioden är mycket god. Utifrån erhållna resultat samt lagd budget och plan motsvarar resultatet ett genomsnitt på **4,5 %** av skatter och bidrag. (Baserat på resultatet 2019 om 4,9 % samt kommunfullmäktiges beslutade budgetnivå för 2021 om 2,1% samt plan 2022 om 1,4%).

(Resultatet är preliminärt tills revisorerna granskat det vecka 8 och återkommit med sitt utlåtande).

Nämndernas mål	Beslutad av
 Kommunens resultat ska över mandatperioden vara minst 3 procent av skatter och bidrag.	Kommunstyrelse
 Reducerade kostnader inom nämndens verksamheter och för nämndens kunder	Servicenämnd

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
 Årets resultat	9,5 %	4,9 %	0,6 %	1,8 %	5,7 %
Målvärde Minst 3 procent över mandatperioden.					
Kommentar Kommunen visar ett positivt resultat på 301,3 miljoner kronor för 2020. Resultatet motsvarar 9,5 procent av skatter och bidrag.					
 Soliditet inklusive pensionsskuld (kommunkoncern).	29,1 %	26,8 %	27 %	28,1 %	38,3 %
Målvärde Sträva mot en soliditet på 30%					
Kommentar Kommunens soliditeten exklusive pensionsskulden uppgår till 38,8 procent* för år 2020, vilket motsvarar en förbättring med 1,2 procentenheter jämfört med föregående år. Förbättringen beror främst på kommunens höga resultat, vilket gör att kommunen har kunnat självfinansiera sina investeringar. En relativt större del av kommunens tillgångar har därmed blivit finansierade med eget kapital, vilket återspeglas i en förbättrat soliditet. En större del av kommunens pensionsåtagande ligger i enlighet med redovisningslagen inte med i balansräkningen. För att ge en mer komplett bild på soliditeten redovisas soliditetsmättet också inklusive denna pensionsåtagande. Om detta åtagande, som vid årsskiftet uppgick till 888 miljoner kronor, läggs in i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet på 29,1 procent. Soliditetsmättet inklusive hela pensionsåtagande har förbättrats med 1,9 procentenheter. I jämförelse med andra kommuner påverkas soliditetsmättet på kommunnivå av att Skövde har en koncernbank. För jämförelse med andra kommuner ger soliditetsmättet på koncernnivå en mer rättvisande					

Resultatmätning (År)	2020	2019	2018	2017	2016
bild.					

Bilaga 6

Ombudgeteringar vid årets slut

**Ombudgeteringar
2020-2021**

2021-02-02 sid 1

	Netto
Totalt	396 946 725
Investeringsbudget	
Barn- och utbildningsnämnd	9 069 580
Kultur- och fritidsnämnd	5 269 000
Socialnämnd	0
Kommunstyrelsen	
Inventarier	2 811 000
Projekt	123 922 296
Vård- och omsorgsnämnd	2 850 000
Servicekommitté skattefinansierad verksamhet	
Inventarier	5 000 000
Lokaler	170 397 000
Reinvesteringar	-7 846 000
Servicekommitté affärsverk	
Fiber	5 477 000
Vatten och avloppsverk	79 996 849
Summa investeringsbudget	396 946 725
Exploateringsbudget	
Kommunstyrelsen	
Summa exploateringsbudget	0
Inventarier	Netto
Barn- och utbildningsnämnd	9 069 580
Kultur- och fritidsnämnd	5 269 000
Socialnämnd	0
Kommunstyrelsen	2 811 000
Vård- och omsorgsnämnd	2 850 000
Servicekommitté skattefinansierad verksamhet	5 000 000
Summa Inventarier	24 999 580

Projekt

2021-02-02 sid 2

Kommunstyrelsen**Överskott**

730182 Nohagavägen Kapacitetsökning	25 597 131
730230 Mörkekorset/Staketg	14 125 999
730177 Stationsgatan Ombyggn	11 672 835
730167 Bulleråtgärder	9 865 189
730200 Kompletterande Länkar I Cykelv	8 460 380
730189 Trafiklösning Kv Vipan Hallenb	8 127 890
730169 Gruvgatan Förlängn. Fkp.Vägen	6 706 149
730155 Nohaga Öst V.200 Etapp4	6 092 178
730135 Nohagavägen Öst V26 Etapp 3	5 513 449
730205 Ombyggnation Dalvägen	5 308 312
730210 Ytterområde Generell	5 000 000
730124 Gatubelysningsstolpar	4 826 249
730195 Gustav Adolfs Gata Vid Köpmann	3 972 475
730201 Trafikanordningar	3 923 552
730150 Hjovägen-Mörkekorset-Resecentr	3 598 240
730227 Gc Orkanvallen	2 422 715
730121 Kollektivtrafik	2 341 121
730228 Gc Billinge hov	2 299 048
730160 Brounderhåll	1 961 200
730140 Lekplatser	784 882
730222 Laddplats Arenan	595 619
730226 Allmän Plats-El	358 266
730207 Park Grubbagården	351 760
730199 Parkanpassning	335 076
730197 Kyrkparken	235 027
730151 Gc-Väg Ytskikt	102 894
730198 Almar	101 039
730170 Boulognerprojektet 2016-2018	74 658
730136 Logistiklösningar Resecentrum	49 569

Underskott

730152 Huvudgata Ytskikt	-6 884 412
730220 Gc Bäckvägen	-2 167 833
730154 Parkering Ytskikt	-850 646
730180 Gång- & Cykelväg Österg-Bäckv.	-630 437
730219 Minnesplats	-126 573
730153 Lokalgata Ytskikt	-89 091
730209 Laddinfrastruktur	-67 674
700101 Centrumplanering	-50 986
730162 Huvudgata Trafiksäkerhetf.Åtg	-7 624
730218 Ytterområde Tidån	-4 950
730232 Garpaparken	-381

Summa

123 922 296

Överskott

710265 Tak Över Bandyplan Billinge hus	29 590 000
710215 Äldreboende Ekedal 2	29 513 000
710019 Anpassningar Kök	25 230 000
710169 Billingens Fritidsområde	19 838 000
710220 Stadshuset Ombyggnad Etapp 3	11 791 000
750000 Verksamhetsanpassningar	9 586 000
710218 Actionpark	8 500 000
710231 Skattegårdens Gruppbostad	6 601 000
710199 Billinge center	4 727 000
710240 K7 Solceller Etapp 1	4 630 000
710259 Brandåtgärder Käpplunda Gärde	4 000 000
710001 Finansierade Investering	3 875 000
710225 Mellomkvarns Förskola	3 729 000
710181 Billingen Et 1 Konstsnö & Mtb	1 646 000
710257 K14 Paviljonger Käpplunda Gärde	1 500 000
710236 Energieffektiviseringar Budg	1 130 000
710252 H22 Anpassn Kulturhuset	1 021 000
730168 Parkeringshus Mode	1 000 000
710141 Tekniska Fastighetsinve Budget	961 000
710165 Frösve Björkebacken Fsk/Skola	845 000
710201 Utebadet	763 000
710161 Nytt Låssystem Äldreboende	677 000
710187 Brandlarm Övernattning Skolor	611 000
710238 K7 Laddstolpar	572 000
710164 Mossagårdens Förskola	569 000
710140 Trädgårdsstadens Skola	500 000
710192 Gruppbostad Lärarvägen	500 000
710237 Inomhusmiljö Budg	422 000
710235 Ombyggnad Helenaskolan	421 000
710174 Kavelbro Idrottshall	418 000
710228 Kulturhustorget	400 000
710239 Yta För Snöupplag Södermalmsip	332 000
710115 Ekedals Förskola	300 000
710138 Tidanskolan Tillbyggn Fsk/Skol	300 000
710163 Ekebacken Fsk	300 000
710166 Billingskolan Utbyggnad	300 000
710191 Kavelbro Sammanbyggn Hus 1 & 3	300 000
710226 Kavelbro Utökad Byggård	300 000
710053 Anpassning Kök Ekedal	300 000
710241 K2 Takförstärkning	298 000
710264 K1 Solskydd 3 Förskolor	250 000
710263 K1 Radonåtgärder 5 Fastigheter	249 000
710258 K1 Oml Dagva T-Dala Skola Bran	244 000
710193 Lss Utök Dagl Vht Kylarvägen	200 000
710262 K1 Framdragn Va Till Vristulve	200 000
710261 K5 Utrymningstrappa Eriksdalsk	180 000
710024 Upprustning Skolgårdar	173 000
710209 Dalvägens Förskola	155 000
710043 Anpassning Kök Akuta Åtg	49 000
710242 K1 Cyckelparker Billingen	35 000

Underskott	
710229 Infrastruktur Billingen	-3 257 000
710251 H22 Rydskolan Hemtjänst Et 1	-2 885 000
710256 Paviljong Horsås	-857 000
710276 Ombyggn Kök Västerhöjdsgymn	-683 000
710222 Gruppbostad Tingshusbacken	-470 000
710200 Slalombacke	-351 000
710273 H22 Anpassning Kv. Lönnen	-275 000
710274 K7 Ny Elmatning Billingsdals Ä	-186 000
710275 Ombyggn Verkstadsvägen 2	-157 000
710266 H22 Erik Ugglå	-141 000
710272 Kök O Matsal Lundagården	-139 000
710253 Saml Barn- O Elevhälsa Lundens	-123 000
710270 Anpassn Normalmskolan Kök	-99 000
710271 Anpassn Tidans Äb Kök	-11 000
SUMMA LOKALER	170 397 000
Underskott reinvestering	
720000 Reinvestering	-7 846 000
Summa	-7 846 000

Överskott Fiber

761001 Fibernät	5 477 000
-----------------	------------------

Överskott VA

780122 Anpassning Av Stadskvarn	95 224 049
780135 Knistad	6 234 332
780108 Va-Ledningar Till Vristulven	6 207 939
780134 2303 Fredriksberg	3 000 000
740000 Inv Reningsverk Budget	2 595 400
780120 Dagvattenfördröjning	2 000 000
780133 2700 Anpassning Timmersdala	2 000 000
780091 Östra Vatten Matningen	1 129 503
720000 Inv Dricksvattenanl Budget	1 123 300
780136 1406 Bergelid Tst Vristulven	860 073
780131 Oml Tryckspill Lilleg-Ekängen	756 460
780118 Tingsv Hentorpsv- Vattenle	240 568
780115 Va Till Truvet Pågående Arbete	225 606

Underskott VA

780123 2601 Gallerbyggnad, Inlopp	-24 258 070
780128 2619 Bio 4	-5 341 668
780125 2620 Filterbyggnad	-5 179 404
780102 Böja	-3 093 232
780004 Nyanläggningar Serviser	-1 954 407
780126 2603 Sandfång	-1 454 861
780124 2602 Externslammottagning	-266 940
730000 Inv Spillvattenanläggning Budget	-51 800

Summa VA	79 996 849
----------	-------------------

Summa Projekt	371 947 145
---------------	--------------------

Bilaga 7

Verksamhetsberättelse strategiskt folkhälsoråd

Folkhälsa och social hållbarhet Skaraborg
Västra Götalandsregionen

Folkhälsoarbetet i Skövde kommun

Strategiskt folkhälsoråd verksamhetsberättelse 2020

Innehåll

Inledning

Del 1 - Uppföljning av folkhälsoavtalet	4
Del 2 - Prioriterat lokalt folkhälsoarbete	7
- Strategiskt folkhälsoråd ekonomiska slutrapport	13
Del 3 - Eventuell bilaga med ytterligare information	14

Verksamhetsberättelsen har godkänts av strategiskt folkhälsoråd i Skövde kommun den 2021-02-03

Katarina Jonsson
Ordförande Strategiskt folkhälsoråd
Skövde kommun

Gunilla Druve Jansson
Vice ordförande Strategiskt folkhälsoråd
Östra hälso- och sjukvårdsnämnden

Inledning

Enligt avtalet om lokalt folkhälsoarbete ska det varje år sammanställas en verksamhetsberättelse för respektive kommun i Skaraborg som beskriver en uppföljning av dess åtagande i folkhälsoavtalet, samt utvalda delar av det föregående årets planerade folkhälsoarbete.

Folkhälsoarbetet ska, så som det står i avtalet, "innehålla systematiska och målinriktade insatser för att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Det ska bedrivas med utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga befolkningens livsvillkor, livsmiljöer och levnadsvanor. Arbetet ska omfatta både hälsofrämjande och förebyggande insatser. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och utgå från befolkningens behov."

Syftet med verksamhetsberättelserna

Att Östra hälso- och sjukvårdsnämnden, kommunerna och andra intressenter ska få en enkel och överskådlig bild över det folkhälsoarbete som har genomförts under året i respektive kommun och i Skaraborg.

Att ge underlag för dialog och vägledning för beslut, uppdrag och insatser.

Del 1

Uppföljning av folkhälsoavtalet

Åtaganden i avtalet	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt	Inlett processen för att uppfylla åtagandet	Motivering till svaret
Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt och utgå från befolkningens behov	☒	☐	☐	☐	Folkhälsoarbetet utgår från hälsostatistik som redovisas och följs upp i slutet av varje mandatperiod i form av ett strategiunderlag "Folkhälsa- ett gemensamt ansvar för hållbar utveckling". Dokumentet ligger sedan till grund för nästa mandatperiods folkhälsopolitiska program. Det är en ständigt pågående process att analysera, kartlägga och följa upp befolkningens hälsa och behov.
Folkhälsoarbetet ska ha tydliga mål och en tydlig uppföljning	☒	☐	☐	☐	I mars 2020 antog kommunfullmäktige ett nytt folkhälsopolitiskt program för mandatperioden 2019–2022 som stödjer utvecklingen av Vision Skövde 2025. I strategiunderlag "Folkhälsa- ett gemensamt ansvar för hållbar utveckling" följs utvecklingen av folkhälsan över tid.
Folkhälsoarbetet ska bygga på systematiska och målinriktade insatser	☒	☐	☐	☐	För att våra insatser i folkhälsoarbetet ska bli effektiva och framgångsrika bedrivs folkhälsoarbetet långsiktigt, tvärsektorielt, kunskapsbaserat, målinriktat och strategiskt.
Folkhälsoarbetet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet	☒	☐	☐	☐	Folkhälsoperspektivet syns tydligt i Vision Skövde 2025, där det slås fast att "Skövde ska bli känd som en välkomnande och växande kommun där människor möts, verkar och mår bra". Likaså återkommer folkhälsoperspektivet i flera kommunala styrdokument. Det pågår ett arbete med att implementera

					folkhälsopolitiskt program för att öka integreringen av viljeinriktningarna i nämnder och sektorers verksamhet.
Styrning och ledning av folkhälsoarbetet ska vara integrerat i kommunens ledningssystem	☐	☒	☐	☐	Det pågår ett utvecklingsarbete för att tydligare integrera det folkhälsopolitiska programmet i nämndernas verksamhetsplaner. Respektive nämnd följer upp och ansvarar för sin del av arbetet med det folkhälsopolitiska programmet enligt ordinarie uppföljningssystem. Kommunstyrelsen och beredning medborgare och folkhälsa har ett särskilt uppföljningsansvar för rapportering av arbetet.

Åtaganden i avtalet	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	Ej uppfyllt	Inlett processen för att uppfylla åtagandet	Motivering till svaret
Kommunen ansvarar för att ta fram en långsiktig och strategisk planering för det lokala folkhälsoarbetet med framtagna behovsbilder och prioriteringar.	☒	☐	☐	☐	I början av varje mandatperiod arbetas ett folkhälsopolitiskt program fram med prioriterade områden för mandatperioden som beslutas av kommunfullmäktige. Inför varje mandatperiod tas ett strategiunderlag folkhälsa för Vision 2025 fram med uppföljning av programmet och rekommendationer inför nästa mandatperiods utvecklingsarbete.
Planeringen för folkhälsoarbetet ska innehålla uppföljningsbara mål/indikatorer	☒	☐	☐	☐	I arbetet med folkhälsopolitiskt program 2019-2022 har en översyn av de uppföljningsbara indikatorerna genomförts som kommer att följas upp i strategiunderlag folkhälsa i slutet av mandatperioden.
Kommunen ska aktivt använda samhällsplanering och kommunal verksamhet för	☐	☒	☐	☐	Kommunen fokuserar på förutsättningarna för god folkhälsa genom att förbättra människors livsvillkor och livsmiljöer i samhällsplaneringen. Det är en ständigt pågående förbättringsprocess.

att främja befolkningens hälsa					
Kommunen ska bidra med kunskaps- och metodstöd i folkhälsoarbetet	☒	☐	☐	☐	Strategiunderlag "Folkhälsa- ett gemensamt ansvar för hållbar utveckling" är ett kunskapsstöd för utvecklingen av folkhälsoarbetet.

Del 2

Prioriterat lokalt folkhälsoarbete:

I mars 2020 antog kommunfullmäktige i Skövde kommun folkhälsopolitiskt program för mandatperioden 2019–2022.

Under året har det strategiska folkhälsoarbetet fokuserats på att implementera folkhälsopolitiskt program 2019-2022 och de tre viljeinriktningarna; goda jämlika livsvillkor och levnadsvanor, goda förutsättningar att fullfölja sina studier samt trygga, attraktiva och tillgängliga boende/livsmiljöer. Samtliga nämnder och sektorernas ledningsgrupper har fått information om programmet och erbjudits stöd inför deras arbete med verksamhetsplan 2021, i syfte att tydligare integrera och tydliggöra programmet i de aktiviteter som lyfts fram. Likaså påbörjades under 2020 ett arbete för att ytterligare öka folkhälsoperspektivet i kommunens olika processer och arbetssätt.

Utöver områdena som nämns nedan har strategiskt folkhälsoråd under året stöttat genomförandet av den digitala seminarieriet Crossing Borders som denna gång hade temat "jämlig hälsa och digitalisering". Seminarieriet arrangerades av nätverket Healthy Cities i samverkan med Skövde kommun, Västra Götalandsregionen och Högskolan i Skövde. Likaså har utvecklingsmedel bidragit till framtagandet av informationsmaterial på olika språk med anledning av coronapandemin och covid-19 samt framtagandet av foldern Stöttepelaren.

Med anledning av coronapandemin har flera av de planerade aktiviteterna inte kunnat genomföras under året, därav har folkhälsomedlen inte förbrukats i enlighet med verksamhetsplanen för 2020.

Följande områden har prioriterats under året.

Beskrivning

I detta avsnitt ges en översiktlig bild över områden (max 3) som har varit särskilt prioriterade under det aktuella året (utöver detta kan även ytterligare arbete ha genomförts inom andra områden).

Område 1: Goda och jämlika livsvillkor

Områdesutveckling Södra Ryd

Målgrupp: Invånare och organisationer i stadsdelen Södra Ryd

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☒	☒	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☒	☒	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☒	☒	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☒	☐	☐	☒	☒	☒

Strategiskt folkhälsoråd har under året fortsatt att bidra till att stärka samverkan och det sektorsövergripande arbetet i stadsdelen Södra Ryd genom den modell som arbetats fram för en aktiv områdesutveckling med fokus på livsvillkor och livsmiljöer.

Under 2020 har arbetet fortsatt med att omsätta de utvecklingsområden som identifierats i handlingsplanen till konkreta aktiviteter/insatser för att långsiktigt minska segregationen och bidra till mer jämlika livsvillkor och goda livschanser i Skövde kommun som helhet. Handlingsplanen baseras på en behovskartläggning som genomfördes 2018 och en första uppföljning av planeras till 2022. Utifrån handlingsplanen har utvecklingsmedel i år bidragit till uppstarten i arbetet för att utveckla ett arbetssätt i syfte att skapa en struktur för "efter-skolan aktiviteter" för elever i åk 3-6. Detta har genomförts i samverkan med civilsamhället. Likaså har medel bidragit till arbetet för att utveckla arbetssätt för trygghetsskapande åtgärder.

Med anledning av coronapandemin har flera av de planerade aktiviteterna inte kunnat genomföras under året.

Pilotprojekt "Digital fixare "

Målgrupp: Personer över 65 år

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Syftet är att öka seniorers kunskap och stödja praktiskt handhavande kring digitala tjänster och kommunikationsverktyg för att förebygga eller bryta ofrivillig ensamhet. Med hjälp och stöd i att använda internet och olika digitala tjänster blir det lättare att hålla kontakten med nära och kära, eller göra något för nytta eller nöje. I pilotprojektet ingår också att löpande identifiera behov hos målgruppen, utveckla och utforma tjänsten i samverkan med utsedd arbetsgrupp utifrån målgruppens identifierade behov. Likaså omvärldsspana och se hur andra kommuner och organisationer arbetar med liknande tjänster.

Område 2: Goda förutsättningar att fullföljda sina studier

Fullföljda studier- genom trygghet och studiero

Målgrupp: Elever i grundskolan och gymnasieskolan

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☒	☒	☒	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☒	☒	☒	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☒	☒	☒	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☒	☐	☒	☒	☒	☒
Uppföljning/utvärdering	☒	☐	☐	☒	☒	☒

Fullföljda studier - genom trygghet och studiero, är ett projekt som genomförs i samverkan mellan sju kommuner och Skaraborgsenheten avdelning social hållbarhet samt Skaraborgs kommunalförbund. Tillsammans med forskaren Héléne Jenvén har kunskap, arbetssätt, metoder och verktyg utvecklats med syfte att främja trygghet och studiero i klassrummet och därigenom bidra till att eleverna fullföljer sina studier. Forskaren Héléne Jenvén har arbetat 25 % av sin tid i Skövde kommun med föreläsningar och stöd i olika grundskolor och inom gymnasieskolan. Skövde kommuns deltagande samfinansieras av sektor barn- och utbildning och strategiskt folkhälsoråd.

Kavelbro Gymnasiet har under året kompletterat arbetet med värdegrundsprojektet "Kraft och balans" i syfte att skapa en trygg och utvecklande studiemiljö för eleverna så att de kan lyckas utifrån sina förutsättningar. Under arbetet har medvetenheten växt kring behovet i att skapa samsyn bland personal. Behov av utveckling av konkreta metoder och att hitta strategier för ett utvecklat mentorskap finns också med i denna del.

Arbetet med att implementera ett digitalt verktyg "Digital Fox", har påbörjats under 2020 och kommer fortgå under 2021-2022. Syftet är att detta verktyg på längre sikt ska vara ett stöd för att öka tryggheten och att öka skolnärvaron i verksamheterna.

Område 3: Trygga, attraktiva och tillgängliga boende och livsmiljöer:

Utveckling av arbetssätt för Medborgardialog

Målgrupp: Förtroendevalda, ledande tjänstepersoner och medborgare i Skövde kommun

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

I februari 2020 genomfördes ett seminarium "Medborgardialog och medborgarengagemang för ett attraktivt Skövde" med ledande tjänstepersoner och förtroendevalda i Skövde kommun med föreläsare Lena Langlet från Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Under året har det pågått ett arbete med att revidera "Riktlinjer för medborgardialog och medborgarengagemang". Den ny version av "Riktlinjer för medborgardialog" är under politisk beredning. Målsättningen är att kommunstyrelsen antar den nya "Riktlinjer för medborgardialog" våren 2021.

Under 2020 har arbetet med medborgardialoger inom ramen för tätortsutveckling i Skövde fått göra ett uppehåll med anledning av covid-19. Processen har kunnat fortsätta i de orter där dialogen genomfördes under 2019. I december 2020 publicerades fyra nulägesbilder, vilka syftar till att synliggöra invånarnas perspektiv på förbättringsområden i Timmersdala, Tidån, Vårsås respektive Lerdala. Arbetet med processen fortlöper under 2021.

Förebyggande och främjande ANDTS-insatser

Målgrupp: Elever och ungdomar som bor, vistas eller verkar i Skövde kommun

Aktuell status för arbetet	Process påbörjad/pågående	Process slutförd	Samverkan med andra kommuner	Samverkan med externa parter	Samverkan med regionens verksamheter	Delfinansiering från folkhälsorådet
Planering	☒	☐	☒	☒	☐	☒
Implementering av insatser	☒	☐	☒	☒	☐	☒
Arbete utifrån befintliga handlingsplaner	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Utformning av policy/rutiner/riktlinjer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uppföljning/utvärdering	☐	☐	☐	☐	☒	☐

ANDTS-arbetet har under 2020 fokuserat på att sprida information om kommunens förebyggande insatser för att höja kunskapsnivån och påverka attityder till alkohol och narkotika. Det har exempelvis gjorts genom deltagandet i Länsstyrelsens kampanj "Störa langningen" och "kraftsamling" vilket är ett lektionstillfälle som erbjöds alla klasser i åk 7 i samverkan med Polismyndigheten.

Utvecklingsmedel har också stöttat kontraktsverksamheten SANT som vänder sig till barn och ungdomar från årskurs 5 till år 3 på gymnasiet. Målet är att fler barn och ungdomar ska välja att avstå från brott, alkohol, narkotika, dopningspreparat och tobak. Under 2020 påbörjades arbetet med framtagandet av en film i syfte att främja och hjälpa barn och ungdomar att göra ett aktivt val kring dessa frågor. Likaså har Skövde kommun ingått i Länsstyrelsens FoU-cirkel i syfte att höja kunskapsnivån om cannabis och bidra till utvecklingen av lokalt förebyggande arbete. Skövde kommun har undersökt föräldraperspektivet gällande hur och på vilket sätt föräldrar till barn i åk 7-9 vill få information om cannabis. FoU-cirkeln är en samverkan mellan Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen, Länsnykterhetsförbundet och idéburna sektorn. Slutrapporten presenteras under våren 2021.

I mars beslutade Strategiskt folkhälsoråd att avsätta extra medel till ANDTS-arbetet för att påbörja 2021-2023 års ANDT-satsning. Med anledning av att planeringen för ANDT-satsningen drog ut på tiden, så har inte de extra medlen använts.

Strategiskt folkhälsoråds ekonomiska slutrapport

Område	Budget	Förbrukat	Återstående medel
Goda och jämlika livsvillkor och levnadsvanor	480 000 kr	275 500 kr	204 500 kr
Goda förutsättningar att fullfölja sina studier	320 000 kr	590 600 kr	-270 600 kr
Trygga, attraktiva och tillgängliga boende- och livsmiljöer	425 000 kr	41 300 kr	383 700 kr
Folkhälsopolitiskt utvecklingsarbete	399 000 kr	45 200 kr	353 800 kr
Totalt	1 624 000 kr	952 600 kr	671 400 kr

Har icke förbrukade medel överförts till nästkommande år?

Ja

Nej

Kommentarer

Bokslutet visar ett överskott på 671 400 kronor, där 50 procent av överskottet 335 700 kronor har återbetalats till öhsn. Corona pandemin har inneburit att många av de planerade aktiviteterna inte kunnat genomföras under 2020, därför har folkhälsomedelen inte förbrukats enligt verksamhetsplanen för 2020.

Del 3

Eventuell bilaga med ytterligare information

Möjlighet finns att skicka med en bilaga med ytterligare information om folkhälsoarbetet som har genomförts. Har en sådan bilaga, i någon form, utformats?

Ja

Nej

Kontaktpersoner:

Gunilla Carlsson, folkhälsostrateg Skaraborgsenheten

Telefon: 0500-49 87 12

E-post: gunilla.carlsson@skovde.se

Rebecka Thilén, folkhälsostrateg Skövde kommun

Telefon: 0500-49 79 65

E-post: rebecka.thilen@skovde.se

Bilaga 8

Verksamhetsberättelse Överförmyndare i samverkan

Överförmyndare
i samverkan

Verksamhetsberättelse 2020

Innehåll

Inledning.....	2
Indikatorer och mått	2
Kommunernas innevånarantal 30/9 2020 enligt SCB	2
Antalet ärenden per kommun	3
Ärendeutveckling (aktiva ärenden)	3
Ärendeutveckling (tillkommande ställföreträdarskap).....	4
Ärendeutveckling (avslutade ställföreträdarskap).....	5
Ärendeutveckling (byte av ställföreträdare).....	6
Ärendeutveckling (granskade årsräkningar)	7
Antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden	7
Ärendeutveckling (beräknade arvoden)	8
Antalet ärenden i relation till kommunens innevånarantal.....	8
Ekonomiskt utfall ÖIS (tjänstemannaorganisation)	9
Verksamhetens kostnader i relation till antalet ärenden.....	9
Kommunens arvodeskostnad.....	10
Ställföreträdarens arvode betalas av antingen den enskilde huvudmannen eller kommunen. Kommunen betalar i de fall huvudmannens inkomster understiger 2,65 basbelopp samtidigt som hans eller hennes tillgångar understiger 2 basbelopp. I övriga fall betalar huvudmannen själv. Om det föreligger särskilda skäl kan överförmyndaren besluta om undantag från huvudregeln.	10
Antalet ärenden i relation till operativ tjänstgöringsgrad.....	11
Antalet ställföreträdare/Antal uppdrag/Ålder.....	11
Mål och verksamhet under 2020	13
Kunskapsnivå	13
Tillsynsmyndigheter	13
Handläggningstider	13
Granskning av årsredovisningar	13
Granskning av slutredovisningar och tillgångsförteckningar.....	13
Vitesförelägganden.....	14
Rekrytering av ställföreträdare	14
Service och tillgänglighet	14
Ekonomi	14
Personal och utbildning	14
Arkiv.....	14
Framtid	15
Ärendeutvecklingen.....	15
Lagstiftning, lagförslag och utredningar	15

Inledning

ÖiS har under året i allt väsentligt uppfyllt sina mål. Ekonomiskt har verksamheten har gått med ett visst överskott. Pandemin har påverkat verksamheten under 2020 och ÖiS har i första hand fått rikta in sig på att sköta den löpande verksamheten. Rekrytering och utbildning av gode män har dock fungerat på ett godtagbart sätt.

Indikatorer och mått

Kommunernas innevånarantal 30/9 2020 enligt SCB

Tabell

	Antal inv. 30/6 SCB
Bollebygd	9 515
Falköping	33 296
Gullspång	5 217
Herrljunga	9 448
Hjo	9 232
Karlsborg	6 998
Skövde	56 785
Svenljunga	10 721
Tibro	11 251
Tidaholm	12 829
Tranemo	11 894
Vårgårda	11 888
Totalt	189 074

Analys

Som framgår av det ovanstående består ÖiS av små och medelstora kommuner. Antalet innevånare inom ÖiS område ökat en del sedan året innan. ÖiS är utifrån sitt befolkningsunderlag och antalet samverkande kommunerna av landets största samverkansorganisationer. Under perioden har den totala befolkningen ökat med dryg 1 000 personer.

Antalet ärenden per kommun

Ärendeutveckling (aktiva ärenden)

Överförmyndarverksamheten är en verksamhet som historiskt har vuxit av olika orsaker. Dels av rent demografiska orsaker men även på grund av ändrade familjestrukturer. Socialtjänstens mycket stora intresse av att personer inom LSS får god man bidrar, på samma sätt som genomförandet av den s k ”ädelreformen” gjorde för ett antal år sedan. Tingsrätterna får också anses fortsatt mycket generösare att anordna godmanskap än tidigare. Sedan 2017 har antalet ärenden avseende ensamkommande barn minskat påtagligt och är nu nere på en låg nivå.

Tabell

Antal aktiva ärenden

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bollebygd					50	61	55	53	74	57	66	59	75	76
Falköping	369	364	368	367	357	354	351	378	470	437	429	370	391	422
Gullspång				67	74	77	82	91	118	111	90	64	69	68
Herrljunga					95	103	98	105	138	132	112	103	110	104
Hjo	96	93	94	97	90	97	119	127	162	155	144	121	128	136
Karlsborg	35	54	57	55	62	76	82	89	120	102	77	63	61	71
Skövde	504	516	518	515	516	512	530	568	713	686	629	576	666	723
Svenljunga					93	103	99	99	204	185	129	100	104	94
Tibro	92	101	98	101	102	110	116	133	175	183	153	132	145	154
Tidaholm	135	151	155	152	148	128	134	154	217	199	155	149	152	162
Vårgårda					99	113	119	126	190	144	149	97	131	109
Tranemo						112	137	135	156	172	125	115	103	143
Totalt	1231	1279	1290	1354	1686	846	922	058	2737	563	258	949	2 135	2262
Förändring/år		48	11	64	332	160	76	136	679	-174	-305	-309	186	127

Analys

På grund av politiska beslut har tillströmningen av ensamkommande barn som behöver god mer eller mindre avstannat. Det återstår att se om de nya reglerna om framtidsfullmakter och anhörigbehörighet kommer att innebära att behovet av förordnade ställföreträdare minskar. Detta kan inte skönjas ännu och tvärtom ser vi en ökning av antalet godmanskap. Det påverkar hela verksamheten, inte minst rekryteringen som är under ett ganska stort tryck.

Ärendeutveckling (tillkommande ställföreträdarskap)

Det kan noteras att det sker en konstant ökning av antalet ärenden även om denna inte är lika påtaglig som tidigare på grund av flyktingkrisen.

Tabell

Tillkommande ställföreträdarskap

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bollebygd					17	26	23	25	49	22	19	17	22	20
Falköping	104	95	118	99	105	102	90	148	215	129	96	64	66	69
Gullspång				47	32	21	35	81	68	48	26	12	9	15
Herrljunga					34	33	24	33	74	57	22	27	17	17
Hjo	23	27	24	23	36	23	44	38	85	49	39	14	22	29
Karlsborg	33	20	16	17	13	43	39	50	71	55	22	13	14	16
Skövde	129	150	156	153	141	148	161	160	290	225	131	101	109	124
Svenljunga					29	26	26	36	152	114	36	18	24	21
Tibro	28	24	28	31	29	23	25	51	78	64	27	22	21	30
Tidaholm	44	34	46	26	31	26	39	60	125	74	36	24	31	29
Tranemo						65	52	48	62	37	34	15	18	18
Vårgårda					34	27	39	36	103	63	22	21	25	31
Totalt	361	350	388	396	501	536	558	730	269	937	510	348	378	419

Analys

På grund av att tillströmningen av ensamkommande barn mer eller mindre avstannat är antalet tillkommande ärenden ner på mer normala nivåer om stigande. Det rör sig dock om drygt 9 nya ärenden varje vecka vilket är en beaktansvärd siffra.

Ärendeutveckling (avslutade ställföreträdarskap)

Ett ställföreträdarskap kan upphöra på många olika sätt. De vanligaste är på grund av att huvudmannen avlider eller att en underårig person blir myndig. Även avslut av ärenden är resurskrävande, inte minst granskning av slutredovisning, arvodering och utskick av handlingar.

Tabell

Avslutade ställföreträdarskap

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bollebygd					17	18	23	27	25	40	26	27	31	22
Falköping	109	91	119	99	130	96	90	129	112	163	141	167	150	66
Gullspång				40	32	19	41	30	42	61	69	45	34	18
Herrljunga					22	38	27	25	39	61	51	40	46	33
Hjo	26	26	21	30	28	26	21	27	50	55	53	43	33	25
Karlsborg	14	17	18	10	15	26	34	38	31	74	51	34	27	12
Skövde	117	148	159	152	169	136	140	115	141	248	218	209	171	99
Svenljunga					21	24	30	37	47	131	114	62	55	27
Tibro	19	27	25	30	27	18	20	35	35	61	61	62	34	32
Tidaholm	28	30	49	30	47	32	30	34	54	90	93	53	58	29
Tranemo						60	40	49	38	48	64	58	33	22
Vårgårda					24	24	34	23	36	70	56	71	51	23
Totalt	313	339	391	391	508	493	496	546	614	1102	997	871	723	408

Analys

Även antalet avslutade ställföreträdarskap ligger under de senaste åren relativt konstant på en hög nivå. Det rör sig om knappt 8 st avslutade ärenden varje vecka. Den tidigare höga nivån berodde på att många ensamkommande barn blev myndiga.

Ärendeutveckling (byte av ställföreträdare)

Byte av ställföreträdare är även det resurskrävande. Arbetsmomenten består bl a av rekrytering, beslut om byte, utfärdande av nya registerutdrag, utskicka till nya gode män, ta in slutredovisningar och granska dessa.

Tabell

Byte

ställföreträdare

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bollebygd					2	1	1	5	2	3	0	9	4	3
Falköping	17	10	31	23	25	29	31	18	26	32	17	33	60	30
Gullspång				13	8	2	22	1	6	17	4	6	7	2
Herrljunga					5	3	5	3	11	15	4	4	11	10
Hjo	4	5	5	5	3	3	5	4	13	11	6	6	8	6
Karlsborg	0	0	0	2	0	3	5	3	10	10	2	7	6	2
Skövde	11	27	31	27	22	21	58	19	65	46	34	48	48	46
Svenljunga					4	2	4	7	10	23	5	12	9	8
Tibro	4	3	2	7	1	2	11	14	13	17	9	11	4	10
Tidaholm	1	3	4	1	2	7	4	2	17	11	4	12	19	9
Tranemo						9	19	6	11	6	5	12	5	8
Vårgårda					4	1	13	2	7	16	11	14	15	9
Totalt	37	48	73	78	72	82	165	77	184	207	101	174	196	143

Analys

Det kan finnas anledning att hålla ett extra öga på bytesfrekvensen då den tenderar att påverkas både av hur ställföreträdarna uppfattar sin "arbetssituation" och hur noga överförmyndaren är i sin tillsyn. Det höga antalet byten under 2019 har delvis sin förklaring i ärenden angående ensamkommande som flyttats från andra kommuner och där goda mannen begär sig entledigad p g a det stora avståndet. Under året har antalet byten minskat. Det är för tidigt att säga vad anledningen kan vara.

Ärendeutveckling (granskade årsräkningar)

Granskningen av årsräkningar är en mycket resurskrävande verksamhet som kräver en väl fungerande metodik. Verksamheten är säsongsbetonad och pågår i första hand under årets första 9 månader.

Tabell

Granskade årsräkningar

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antal	1069	1040	1080	1276	1358	1375	1377	1465	1439	1417	1693	1323	1426	1404

Analys

De tillkommande kommunerna har förstås historiskt inneburit att antalet årsräkningar har ökat till antalet. I och med att antalet ärendet ökat har även antalet årsräkningar som skall granskas tidigare ökat. En marginell minskning har dock skett under 2020. Utslaget på granskningsperioden granskas c a 7 årsredovisningar om dagen.

Antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden

Arbetet med årsräkningar är, i vart fall under våren, det som kräver störst arbetsinsatser hos överförmyndaren. De flesta ärenden hos överförmyndaren genererar en årsredovisning. Allför höga tal kan dock indikera att överförmyndaren oftare borde överväga möjligheten att befria ställföreträdaren (särskilt förmyndare) från redovisning. Talet, som inte bör inte överstiga 0,7, har legat på just 0,7 de senaste åren. Det är nu nere på drygt 0,6.

Tabell

Antal ärenden	Antal årsräkningar	Jämförelsetal
2 262	1404	0,6

Analys

ÖIS inställning är att årsräkning bara skall tas in när lagen kräver det och inte ”för säkerhets skull”. Det innebär att antalet årsräkningar i relation till antalet ärenden får sägas ligga på en ganska rimlig nivå. Länsstyrelsens riktlinjer för granskning innehåller dock anvisningar om omprövningar av beslut om befrielse från redovisningsskyldighet och det kan innebära en ökning av jämförelsetalet på sikt.

Ärendeutveckling (beräknade arvoden)

De flesta gode män och förvaltare begär arvode och kostnadsersättning för sina insatser. Arvoderingen sker i samband med att årsredovisningen är granskad. SKL (Sveriges kommuner och Landsting) har gett ut rekommendationer om arvodesnivån. Lagen (föräldrabalken) ger anvisningar om huvudmannen själv skall stå för arvodet eller om kommunen skall betala. Lagförarbeten ger visst stöd för när man kan göra undantag från huvudreglerna. ÖIS har sedan starten haft ett strikt förhållningssätt vid tillämpningen av lagreglerna.

Tabell

Beräknade arvoden

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antal	959	860	880	1100	1107	1142	1618	1665	4147	5145	1728	1035	1103	1078

Analys

Ökningen av beräknade arvoden 2015-16 berodde på det stora antalet gode män för ensamkommande barn. Antalet beräknade arvoden är nu nästan nere på normala nivåer igen. På årsbasis blir det c a 5 arvoden om dagen som skall beräknas. Givetvis är det mer komprimerat än så eftersom de flesta utbetalningar sker under våren

Antalet ärenden i relation till kommunens innevävarantal

Talet avser att belysa om kommunen har ”för många ärenden” i relation till befolkningen. Det vanliga är att ca 1 % av befolkningen genererar ett ärende hos överförmyndaren och det kan vara ett riktmärke. Höga tal kan indikera problem med överförmyndarens arbetsmetodik (för generös tillämpning) eller hårt tryck från socialtjänsten, men kan också ha helt och hållet demografiska orsaker (ålderstigen befolkning). Låga tal kan tyda på problem att rekrytera ställföreträdare, felaktig arbetsmetodik (för restriktiv tillämpning) eller ha demografiska orsaker (ung befolkning). Förekomsten av större vårdinstitutioner i kommunen kan påverka liksom mottagning av ensamkommande barn.

Tabell

	Antal inv. 30/9 SCB	Antal ärenden 31/12	Antal ärenden per inv.	Prop total
Bollebygd	9 515	76	0,008	5%
Falköping	33 296	422	0,013	18%
Gullspång	5 217	68	0,013	3%
Herrljunga	9 448	104	0,011	5%
Hjo	9 232	136	0,015	5%
Karlsborg	6 998	71	0,010	4%
Skövde	56 785	723	0,013	30%
Svenljunga	10 721	94	0,009	6%
Tibro	11 251	154	0,014	6%
Tidaholm	12 829	162	0,013	7%
Tranemo	11 894	109	0,009	6%
Vårgårda	11 888	143	0,012	6%

Totalt	189 074	2 262	0,012	100%
--------	---------	-------	-------	------

Analys

Den gamla sanningen att c a 1 % av kommunens innevånare genererade ett ärende hos överförmyndaren börjar åter bli relevant nu när antalet gode män för ensamkommande barn minskar. I ÖiS kommuner ligger det mellan 0,8-1,5 % vilket inte får anses vara uppseendeväckande.

Ekonomiskt utfall ÖiS (tjänstemannaorganisation)

Verksamheten gick under 2020 ett överskott på c a 140 000 kr. Överskottet beror på en vakant tjänst.

Verksamhetens kostnader i relation till antalet ärenden

Kostnaden per ärende är naturligtvis en viktig indikator på verksamhetens effektivitet. Det får anses vara mest intressant att analysera den operativa verksamhetens kostnader per ärende. Kostnader för arvoden både till ställföreträdare och ledamöter i överförmyndarnämnd/överförmyndare exkluderas nedan. De totala kostnaderna för verksamheten går därför bara att räkna fram på ”hemmaplan” enligt följande: Kostnader för ÖiS + Kostnader för den förtroendevalda organisationen + kostnader för arvoden till gode män m fl = Totala kostnader för överförmyndarverksamheten.

Kostnad per ärende

Kommun	Ärende	Kostnader	Ärende kr	Snitt
Bollebygd	76	451630	5943	-1973
Falköping	422	1588395	3764	206
Gullspång	68	253578	3729	241
Herrljunga	104	454840	4373	-404
Hjo	136	439605	3232	737
Karlsborg	71	332530	4684	-714
Skövde	723	2669873	3693	277
Svenljunga	94	511803	5445	-1475
Tibro	154	535038	3474	495
Tidaholm	162	614566	3794	176
Vårgårda	109	558513	5124	-1154
Tranemo	143	568861	3978	-8
totalt	2 262	8979232	3970	

Analys

Ett rimligt riktvärde bör vara omkring 4500 kr/per ärende. Även om inga jämförelser med andra organisationer gjorts är det sannolikt så att ÖiS bedriver en relativt kostnadseffektiv verksamhet.

Kommunens arvodeskostnad.

Utbetalt arvode och kostnadsersättning per ärende

	Kommun		Per ärende
Bollebygd	76	226 998	2987
Falköping	422	1 720 322	4077
Gullspång	68	210 555	3096
Herrljunga	104	338 810	3258
Hjo	136	429 056	3155
Karlsborg	71	176 901	2492
Skövde	723	2 996 860	4145
Svenljunga	94	284 832	3030
Tibro	154	753 880	4895
Tidaholm	162	557 750	3443
Tranemo	109	263 715	2419
Vårgårda	143	410 980	2874
	2 262	8 370 659	

Ställföreträdarens arvode betalas av antingen den enskilde huvudmannen eller kommunen. Kommunen betalar i de fall huvudmannens inkomster understiger 2,65 basbelopp samtidigt som hans eller hennes tillgångar understiger 2 basbelopp. I övriga fall betalar huvudmannen själv. Om det föreligger särskilda skäl kan överförmyndaren besluta om undantag från huvudregeln.

Utbetalt arvode och kostnadsersättning fördelning

Tabeller

	2020		Totalt
	Kommun	Hm	
Bollebygd	226 998	100 588	327 586
Falköping	1720322	1638031	3 358 353
Gullspång	210 555	380301	590 856
Herrljunga	338810	492238	831 048
Hjo	429056	751461	1 180 517
Karlsborg	176901	331051	507 952
Skövde	2996860	2999217	5 996 077
Svenljunga	284832	606400	891 232
Tibro	753880	602483	1 356 363
Tidaholm	557750	564537	1 122 287
Tranemo	263715	634856	898 571
Vårgårda	410980	712867	1 123 847

Totalt	8 370 659	9814030	18 184 689
--------	-----------	---------	------------

Analys

Statistiken är på grund av förekomsten av konsulter som fakturerar sina arvoden inte riktigt tillförlitlig och varje kommun bör i dialog med sin löne/ekonomiavdelning jämföra ovanstående siffror. Höga siffror indikerar givetvis en högre förekomst av huvudmän med tillgångar och inkomster under riktvärdena i lagstiftningen.

Beräkning blir enligt följande för att få fram totala kostnader:

Beslutade arvoden som belastar kommunen + fakturerade arvoden från externa konsulter.

Antalet ärenden i relation till operativ tjänstgöringsgrad

Anställda på ett överförmyndarkontor klarar bara av att sköta ett visst antal ärenden innan arbetssituationen börjar bli överansträngd. Ett rimligt mått är 200 ärenden per heltidsanställd. På grund av att en medarbetare slutat överstigs nu denna gräns något.

Antal ärenden. / op tj grad

Antal ärenden 1/1	2262
Op tj grad	10
Jämförelsetal	226

Analys

ÖiS har trots minskningen av antalet anställda för närvarande en relevant bemanning för att upprätthålla en rättssäker verksamhet. Med den nuvarande bemanningen får ÖiS också sägas stå rustad för att klara de tillkommande arbetsuppgifter vi fått de senaste åren samt för en ökad ambitionsnivå avseende utbildning av ställföreträdare och digitalisering.

Antalet ställföreträdare/Antal uppdrag/Ålder

Alla ÖiS 12 kommuner	
Födda 1930-talet	28 st
Födda 1940-talet	212 st
Födda 1950-talet	278 st
Födda 1960-talet	398 st
Födda 1970-talet	475 st
Födda 1980-talet	303 st
Födda 1990-talet	53 st

De flesta ställföreträdare har 1-2 uppdrag. Ställföreträdare med alltför många uppdrag får till slut problem att klara sina uppdrag. I sådana situationer uppkommer ofta mycket merarbete

för överförmyndaren. Det fåtal ställföreträdare med ett högt antal ärenden är konsulter som har godmanskap som en heltidssyssla. Inga kommuner i ÖiS uppvisar några anmärkningsvärda siffror. Tabellen ovan visar hur åldersstrukturen ser ut.

Analys

Det är nog ingen överdrift att säga att de förordnade ställföreträdaren hos ÖiS har en ganska hög medelålder. Det blir en stor utmaning att försöka möta det generationsskifte som måste komma även inom denna verksamhet. Vissa överförmyndare har i interna riktlinjer infört åldersgränser för nya uppdrag. Det kanske också kan bli en kommande diskussion även hos ÖiS. Svårast att rekrytera nya gode män är det i Gullspång, Vårgårda och Karlsborg.

Mål och verksamhet under 2020

Kunskapsnivå

Vidmakthålla och utveckla tillräckliga juridiska och övriga kunskaper för att kunna göra ett bra arbete.

ÖiS hade redan från början en mycket hög kompetensnivå hos vissa av sina anställda. Organisationen har växt mycket och har samtidigt arbetat med kompetensutveckling och processbeskrivningar. Ett antal internutbildningar har hållits under året. Personalen har inte deltagit i så många externa utbildningar på grund av pandemin. Alla i personalen deltog dock i FSÖ studiedagar digitalt som innehöll vissa utbildningsmoment.

Tillsynsmyndigheter

Öis skall inte ådra sig kritik från verksamhetens tillsynsmyndigheter.

Ingen kritik av någon egentlig betydelse har inkommit under året. Målet får anses uppfyllt. Det skall tilläggas att ÖiS även haft en intern tillsyn i kvalitetssäkringssyfte.

Handläggningstider

ÖIS skall ha korta handläggningstider på ansökningsärenden. Efter kompletta och i övrigt felfria ansökningar skall beslut ha fattats inom 3 veckor.

ÖiS handläggningstider har under året förlängts något på grund av pandemin. Målet får dock ändå anses som uppfyllt.

Granskning av årsredovisningar

90 % av årsredovisningarna skall vara granskade senast den 1 september.

Drygt 90 % av redovisningarna var granskade på 1 oktober. 99 % i mitten av oktober. Målet i allt väsentligt uppfyllt.

Granskning av slutredovisningar och tillgångsförteckningar

Slutredovisningar och tillgångsförteckningar skall vara granskade inom 1 månad från inlämningsdatum.

De flesta granskningar var klara inom en månad. Undantaget var sådana som behövde kompletteras av ställföreträdaren. Målet får anses uppfyllt.

Vitesförelägganden

Vitesförelägganden skall skickas ut senast 2 månader från sistadatum.

Alla vitesföreläggande gick ut innan 2 månader efter sistadatum. Målet uppfyllt.

Rekrytering av ställföreträdare

Rekrytering av ställföreträdare skall påbörjas inom 1 vecka från anmälan / ansökan / föreläggande. Under året har ÖiS satsat extra mycket på snabb rekrytering. Målet uppfyllt i allt väsentligt men rekryteringstiderna börjar att öka. Rekryteringen av gode män kommer att bli en av verksamhetens stora utmaningar. Nedanstående punkt om service och tillgänglighet påverkar i viss grad möjligheten att rekrytera.

Service och tillgänglighet

ÖiS skall vara tillgängligt för att lämna svar på frågor på så sätt som förvaltningslagens serviceskyldighet kräver. Svar skall lämnas inom 1 vecka. Målet uppfyllt vad avser sådana frågor som ligger inom förvaltningslagens serviceskyldighet.

Många, inte minst ställföreträdare, har dock mycket högre förväntningar än så på ÖiS. Ställföreträdarnas behov av kontakt med överförmyndaren synes ”oändligt”. ÖiS ingår numera i Skövde kommuns kontaktcentrum. Några direkt positiva effekter härav har ännu inte kunnat skönjas.

Ekonomi

Det ekonomiska målet är att inte överskrida ÖiS budget.

ÖiS visar ett litet överskott. Målet uppfyllt.

Personal och utbildning

Internutbildningar har hållits. Deltagande i FSÖ studiedagar.

Arkiv

ÖiS har under de senaste åren satsat på arkivet och har nu ett bra arkiv vad avser ordning och brandsäkerhet.

Framtid

Ärendeutvecklingen

Det återstår att se om framtidsfullmakter och anhörigbehörigheter i framtiden kommer att dämpa uppgången av antalet ställföreträdarskap på myndiga personer. Inget påtagligt resultat går ännu att skönja.

Lagstiftning, lagförslag och utredningar

Ställföreträdarskap att lita på – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare Dir. 2019:44 - Ställföreträdarutredningen-

Uppdraget ska redovisas senast i mars 2021.

- Översynen syftar bl.a. till att
 1. förbättra tillsynen på området,
 2. skapa bättre förutsättningar för att kompetenta personer ska ställa upp som ställföreträdare
 3. stärka enskildas ställning och skydd.

På agendan

- Rekrytering
- Professionella ställföreträdare
- Stöd till ställföreträdare
- Nationellt ställföreträdarregister
- Kanal för klagomål (mot stf)
- Tillsynsverktyg och sanktioner (mot öfm)
- Skadestånd
- Arvodering

Kommentar: Det handlar inte om någon större reform men någon form av helhetsgrepp. Det får anses vara positivt att man möjligen legaliserar professionella ställföreträdare och ser över möjligheterna till ett nationellt ställföreträdarregister.